

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ368751	ImageGroup:	I4CZ368863
LCCN:	n/a	ISBN:	9789384839079

Title:	གསང་བ་དདུས་པའི་བསྐྱེད་རྩོགས་རྣམ་བཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག gsang ba 'dus pa'i bskyed rdzogs rnam bzhag mkhas pa'i yid 'phrog dang rgyud sde spyi'i rnam par bzhag pa skal bzang gi yid 'phrog
Author:	བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ bsod nams grags pa
Descriptor:	Digital images are made available through the kind support of Sarah Library, College for Higher Tibetan Studies, IBD Sarah, Himachal Pradesh, India
Original Publication:	gsang chen stod rgyud pod phreng /;14
Place:	Sidhbari, Dharamsala
Publisher:	rgyud stod dpe mdzod khang /
Date:	2017
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

CHTS Library

0013268

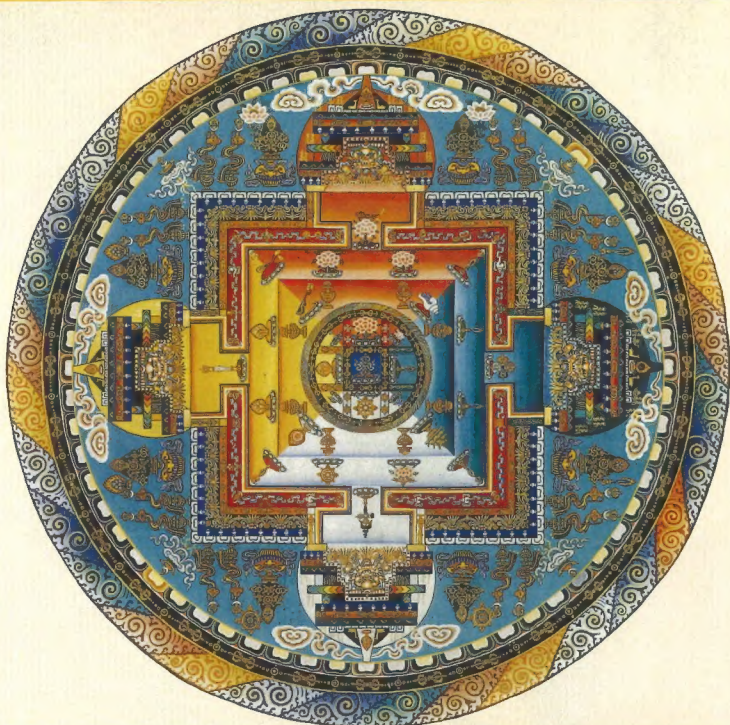
༥ རྒྱལ་མོ་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ _____

དཔར་བྱས་ཏུ་ཕི་ལོ་ ༢༠ ཟླ་ ཚེས་ ལྷལ།

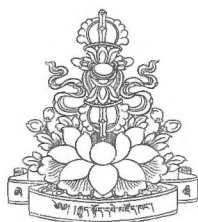
ཕྱི་ལོ་རྒྱུག་ལ་དཔལ་འབྱུག་ལ་ཕྱི་ལོ་མེད་ཅེས་པའི་དེ་ནས་ལྷན་ལ་དཔལ་འབྱུག་ལ་དཔལ་འབྱུག་ལ་

ཨ རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་ས། དང་པོར་སྒོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་མཆན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པར་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་ལ། བར་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ནས་ལས་བསྟོད་དགོས། མཐར་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་ས་
 པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་ནའང་། མ་ནོར་བར་ཞིབ་དུ་
 ཤེས་པ་ཆེས་དགོན་པའི་དུས་སུ་སྤང་བས་ཁོ་བོས་འབྲུལ་བ་ཟད་པའི་སྐྱེ་མའི་གསུང་བཞིན་
 དུ་རུང་ཟད་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཞིབ་པར་དག་ལས་མཉན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ།། །།
 བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའལས་བཏུས།

གཡའཆེག་སྟོན་ལྷོ་ཡེ་ཤེས་པའི།

༡༡ ། དཔལ་གསར་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ནམ་གཞག་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། རྩོགས་རིམ་ཐར་ལམ་
སྟོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ ། རྒྱུད་སྡེ་སྦྱིའི་
ནམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་
ཡིད་འཕྲོག་བཅས་
བཞུགས་སོ།

མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྐུ་བ་གཏ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་བས་མཛད།

རྒྱུད་སྡེ་དབེ་མཛོད་ཁང་།

༢༠༡༩

གཡའུ་མེད་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལྟོས་པའི་ལྷ་མོ་

༡ དབལ་གསང་བ་དང་སྤྲོད་ཅིང་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིག་འཛོགས། ༡ རྫོགས་ཅིང་ཐར་ལམ་སྤྲོད་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཛོགས།

༢ རྒྱུད་ལྷེ་སྤྲོད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྤྲེལ་བཟང་གི་ཡིད་འཛོགས།

མཛད་པ་ལ། བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ༡༩༩༤-༡༩༩༩

བཛྲ་བྱ། དབལ་ལྷན་འདས་པའི་ཅིང་པ་དང་པོའི་བསྐྱེད་སྤྲེལ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ཟབ་ལམ་ཅིང་པ་ལྷེའི་སྐོར་དང་།

གསང་ཆེན་རྒྱུད་ལྷེ་བཞིའི་ཟབ་བྱུང་དང་ཟབ་ལམ།

ཁྱིམ་སྐོར་སྤྲོད་པ། མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་ཅིན་པོ་ཆེ།

ཁྱེ་ཆེན་པ་དང་སྐོར་སྤྲོད་པ། དག་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ཙོང་བཟང་།

ཁྱིམ་འགན་ཁར་པ། རྒྱུད་སྤྲོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་སྐོར་བཟང་ལྷ་སྤྲེལ།

ལག་བསྟར་ཁྱེ་སྤྲེལ་པ། ཆངས་ཆང་བསྟར་འཛིན་རབ་བརྟན།

དབར་སྤྲོད་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྤྲོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དབར་སྤྲོད་པ། རྒྱུད་སྤྲོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་ཉགས་ཁང་། ༩༩༤ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩༩ ༩

Gyuto Library

Sidhbari - Dharamshala (H.P.)

Gyuto Library[©] 2017

First Edition: 1000 Copies

Series Title: gsañ chen stod rgyud Series; Vol. 14

Volume Title: 1. *dpal gsañ wa ḥdus pañi bskyed rim gyi rnam gzhang mkhas pañi yid hphrog*
(*Attracting Adepts' Minds—A presentation of generation stage*
of the glorious Guhyasamāja); 2. *rzogs rim thar lam sgron me, mkhas pañi yid hkhrog*
(*A Lamp for Liberation, Attracting Adepts' Minds—[A Presentation on] Completion Stage*);
3. *rgyud sde spyiñi rnam par bzhag pa skal bzañ yid hphrog*
(*Attracting the Fortunate Ones' Minds—A presentation of the classes of Tantra in general*)

Author: pañ chen bsod nams grags pa (Panchen Sonam Drakpa) {1478-1554}

Subject: The four branches of *achieving approaching*, of the glorious Guhyasamāja
generation stage; the profound path of the five stages; the distinct profundity
and the profound paths of the great-secret four classes of Tantra

Chief Editorial Advisor: Prof. Samdhong Rinpoche

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang

Executive Editor: Ven. Losang Ludup (Librarian - Gyuto Library)

Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

Copyright: Gyuto Library

Publisher: Gyuto Library

ISBN:978-93-84839-07-9

Published by: Gyuto Library, Sidhbari - 176057, Dharamshala

Distt. Kangra (Himachal Pradesh) India

E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

། རྒྱུ་ཏཱ་ནི་ཏི་ལོ་ལྷ་ཁོ་ལ།

GYUTO TANTRIC MONASTERY
(Ramoche Temple)

P.O. Sidhbari, 176 057,
Dharamsala, Distt. Kangra,
Himachal Pradesh, India
Tel.: +91-1892-236154
Fax: +91-1892-234609
gyutomonastery@yahoo.com

Ref. No.: 417/M/132

Date: 24/1/2021

ཕྱི་ཆེད་བརྗོད།

༡༣། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཡཔོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡལྱལ་མགོན་ཀླུ་པའི་དབང་པོ་
མཆོག་གི་སྐྱེད་མེད་པའི་མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་གནས་པའི་སྤྱོ་བོ་མང་
པོ་ཞིག་གིས་ནང་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ཆེ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཤུག་གྲུབ་པའི་ཡུང་
རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྲོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་པར་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་
པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་མེད་པས་དོན་བཞིན་གདན་ས་གྲུ་ཆང་ཁག་དང་བཤའ་གྲུ་ཁག་ཅམ་མ་ཡིན་
པར་དགོན་སྡེ་དང་སློབ་གྲུ་མང་པོའི་ནང་དུ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་ཉན་གསར་དུ་བཅུགས་ནས་གཞུང་ལུགས་ལ་
སློབ་སྦྱང་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་དོ་རྩེ་མེག་པའི་གཞུང་
ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་ཡང་མང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད།

གཞུང་ལུགས་དེ་དག་སློབ་སྦྱང་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐུག་དཔེ་དང་།
འཆད་ཁྲིད་གནང་མཁན་ཀྱི་སློབ་དཔོན། སློབ་གཉེར་གྲུ་སའི་བསྟེན་གནས་སོགས་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་
རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པས་ང་ཆོས་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་བསྐྱུན་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་
ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེར་བརྟེན་དཔལ་ལྷན་སྟོད་རྒྱུད་གྲུ་ཆང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ « གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་
པོད་བློང་བཅུ་བཞི་བ » བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་བསྟེན་རྫོགས་དང་
རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་བཙས་དཔར་སྐྱུན་བྱེད་པ་དང་། ལས་རིམ་འདིའི་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ངལ་བ་
འཛེམ་མེད་ཀྱི་སློ་ནས་བཀའ་བསྟན་ནས་ངས་པའི་ཡུང་ཆེག་རྣམས་བཀའ་བསྟན་གང་ཡིན་ཀྱི་མཆོན་དང་།

॥०८॥

GYUTO TANTRIC MONASTERY
(Ramoche Temple)

P.O. Sidhbari, 176 057,
Dharamsala, Distt. Kangra,
Himachal Pradesh, India
Tel.: +91-1892-236154
Fax: +91-1892-234609
gyutomonastery@yahoo.com

Ref No.: CAZ/M.132

Date: 24/12/21

གཞུང་གི་ཕྱི་ཆོན། བོད་མེད་གི་ཕྱི་པ་བཅས་དང་། བྱང་ཆེན་གཞན་རྣམས་ལ་མཛད་པ་པོའི་མཆོན། གཞུང་གི་
མཆོན། ལེའུའི་མཆོན་ས། སྟོན་གྲངས། རྒྱ་རྟགས་དང་མདུན་རྟགས་སོགས་ཁ་གསལ་པ་གོ་བདེ་བ་བཅས་
བཞོད་ཐུབ་པ་ནི་དགེ་མཆོན་མིན་ཏུ་ཆེ།

མདོར་ན་དཔེ་བསྐྱར་དང་ཁྱུ་མྱི་ལ་འོགས་མོ་གང་ས་ནས་ཆེས་ཕྱན་ཕྱུང་ཆོགས་པ་ཞིག་དཔར་སྐྱབ་ཟེང་
སྐབ་པ་ནི་བསྐྱར་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད་པ་ཞུ་ཅི་དགོས། དེར་བརྟེན་པམ་ཆེན་
བཤོད་ནམས་བྲགས་པ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་རྒྱུད་རྟེན་གྱི་ནམ་འོགས་
དཔར་སྐྱབ་སྐབས་ཀྱི་ཕྱགས་འགན་གཙོ་པོ་བཞེས་མཐན་དང་། དེ་བཞིན་ཁྱེད་པ་དང་སྐོབ་སྟོན་པ། དཔེ་
བསྐྱར་པ་དང་ཁྱུ་མྱི་ལ་འོགས་པས་གཞི་འདི་དང་འཕྲེལ་ཡོད་ཆང་མ་ལ་བསྐྱགས་བཤོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ཞུ། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དཔེ་བའི་ཅ་པ་འདི་ཉིད་མྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། དགོས་གསང་
སྐྱགས་རྗེ་རྗེ་མེག་པའི་གཞུང་ཕྱགས་འདི་ཉིད་འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་མྱི་ནོར་ཡལོངས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱེལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་།
ཕྱགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གིས་མེད་སྐྱོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་ཕྱར་ཅིག །

ཡུང་རྩོད་མཁན་ཐོག་བརྒྱ་དང་ཉེར་དྲུག་པའི་མཁན་མིང་འདིར་བ་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་འདིར་གྱིས།

གྲུ་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན།

ཕྱི་སྒྲིག་གྲུང་།

༡༣། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་
 རྣམས་ལས་རབ་དང་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། དབྱ་ནག་
 གི་རྒྱུད་ལས། “རྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་སྟེ། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།” ཞེས་དང་།
 ཞལ་ལུང་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱུད། གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་བ།
 བོད་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་པོ།” ཞེས་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་གསལ་འདུས་རྒྱུད་ཀྱི་ཅེ་
 མོར་བསྐྱགས་བར་མཛད་དོ།

དེ་ནས་དཔལ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་བཀའ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱས་ཏེ་ཨ་
 རྒྱ་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་དུ་བཅུག་པ་ལས་སྐལ་ལྷན་རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ་ཉམས་བཞེས་མཛད། དེ་ནས་བྱུ་བ་ཆེན་ས་ར་ཏ་དང་། བད་མ་དོ་རྩེ་སོགས་
 ལས་བརྒྱུད་པ་དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐུ་གྱིས་གསན་ཏེ། སྐབ་ཐབས་མདོར་བྱས་དང་། མདོ་བསྟེ།
 རིམ་ལྡ་བཅས་མཛད། ལྷ་བྱང་གིས་རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རྒྱ་བས་སྒྲོན་གསལ་དང་། དོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་སོགས་མཛད། དེ་དག་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ལུང་དུ་བརྒྱུད་དེ་མར་
 འགོས་བྱ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྟེལ་བའི་བརྒྱུད་རྣམས་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་
 གསན་ཏེ་དཀའ་བ་དུ་མས་དག་ཐེར་མཛད་དེ། སྐབ་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ། རྣམ་གཞག་
 རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་གྱིས་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱ་གསལ་བྱང་བའི་རེ་
 སྐྱོང་། རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྡ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་གསང་འདུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་པོ་ཉི་ཆེན་པོ་ལྡ་

ལྷག་ཟུགས་བཅུམས་མཛད། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྫོགས་རིམ་མན་དག་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱོན་མེ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དང་། རྒྱུད་མེ་སྤྲི་རྣམ་
 སོགས་མཛད། དེ་ནས་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་། རྒྱུད་ཆེན་ཡབ་སྤྲུལ་སོགས་
 གྱི་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་ཁུངས་སུ་མཛད་དེ་མདོ་སྤགས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བ་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 བསོད་ནམས་གྲགས་བ་མཚོག་གིས་བསྐྱེད་ཚྲོགས་གྱི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ལྷགས་ཅོམ་
 མཛད་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། “ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བའི་བསྐྱེད་བའི་རིམ་
 བ་ལ་སྒྲོབ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་དང་། རྫོང་འཛིན་
 བ་སྤྱོན་བ་དཔལ་གཉིས་གྱི་ཟུགས་སྤྲུལ་རྒྱུད་བ་རྗེ་བཙུན་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་གྱི་གསུང་སྒྲོས་
 རྟེན་བ་ལ་གཞི་བྱས། ཆོས་གྱི་སྤྱོན་ལྷན་རྫོང་འཛིན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ལྷན་སྒྲོ་བློས་གྱི་གསུང་གིས་ཁ་
 འགོང་དགོས་པ་རྣམས་བསྐྱངས། རྗེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲིག་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 བའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་པར་བཤད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྒྲོས། བདག་གིས་ཆོས་འདིའི་བཀའ་བློན་
 མནོས་བའི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་གྱི་གསུང་གིས་ལུང་ནས་བརྒྱན། མཁས་བ་གཞན་དག་གིས་
 གྲུང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐོས་པས་གསལ་ནས་འཆངས་ཏེ་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཤུག་འདི་དགོ་
 སྒྲོང་རྫོང་འཛིན་བ་བསོད་ནམས་གྲགས་བའི་དཔལ་གྱིས་དཔེན་གནས་བྱམས་བ་སྤྲིང་དུ་སྤྱར་
 བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ།” ཞེས་དང་། “གཉིད་ཟབ་རྫོགས་རིམ་མཚོག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། འདུག་
 དོགས་ཆེ་དེར་བདེ་སྤག་སྒྲོལ་བའི་གྲ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་འགྲེལ་སྤྱོན་མེད་ཀྱི། ལེགས་
 བཤད་གསར་བའི་དགའ་སྤྱོད་ཨེ་མ་མཛར། ཅུ་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྒྲོར་གཞུང་རྣམས་
 དང་། ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་དགོངས་དོན་ནམ་ཞིག་ན། རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིག་གྱུ་ཞེས་ལེགས་སྤྱོན་
 བས། ཆོག་དོན་ཉུང་དུ་སྤངས་ཏེ་རྒྱས་པར་སྤྱར།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མདོར་ན་ལེགས་བཤད་འདི་ནི་གོ་བདེ་ཞིང་གནད་དོན་བར་མ་ཟད་ལུང་འཛིན་དང་
 དགག་གཞག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲོས་པ་དོར་ཏེ་དོན་གྱི་ཁོག་བསྐྱངས་ཤིང་རྒྱུད་པ་གོང་མ་

ནམས་ཀྱི་གསུང་སྒྲོམ་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
 ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདི་དག་ལ་ནམས་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་བས་སྤང་བར་
 བྱ་དགོས། དེ་ནས་ཇེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རང་ཅག་གི་སེམས་ལ་མན་
 པའི་ཞལ་ཆེས་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་འདིར་འགོད་པ་ལ། ད་ལྟའི་ང་ཆོའི་སྒོ་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱོད་པ་དམར་ཟེན་དུ་སྟོན་པ་ནི། “ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བསྐྱབས་ཆེ་སྒོ་སྤྱོད་བསྐྱངས།། གསུང་
 རབ་དགོངས་དོན་བསམ་ན་ཡོངས་མེད་སྟེ།། རྩོམ་བསམ་བྱ་བྱལ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་པ།།
 མ་ཆོད་ངེས་འབྱུང་ཅན་ནམས་བཟོད་པ་མཛོད།།”ཅེས་གདམས་སོ།། རང་བྱང་དུ་རང་མཛུབ་
 བཅུགས་ཏེ་རེད་ཨི་འདུག་མི་འདུག་སྟོས་ཤིག །གསང་སྔགས་སྤྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 སྟོན་ནམས་ངོས་གཞུང་བ་དང་གཞུང་འདིའི་ཆེད་བཛོད། མཐའ་དོན་སྟོན་ལམ་བཅས་ནི། “སྟོན་
 ནས་སྤྱད་པའི་ནམ་དཀར་ལས་འཕྲོ་ཅན།། ནམ་དཔྱིད་ཡངས་ཤིང་དམ་པའི་མགོན་ལ་
 གུས།། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཁས་ནམས་ཀྱིས།། རྩོམ་བསམ་སྒྲོམ་བས་བྱི་
 དོར་བྱ་བར་རིགས།། མཁས་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་རུལ་མ་བསྟེན་ཅིང་། ཅ་བཤད་རྒྱད་
 ལ་ལེགས་བར་མ་སྤངས་པར།། རང་གར་ཐོམ་འགྲོས་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་ནམས།།
 ཐུགས་འདིར་མི་སྤྱིའི་བརྟལ་ཞུགས་བཟུང་ན་མཛེས།། ཁོ་ཐོས་ཐོག་མར་ལུགས་འདིར་
 ཞིབ་ཏུ་སྤངས།། བར་དུ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་བཤད།། མཐའ་མར་སྟེལ་
 ལེགས་ཚུམ་པའི་སྦྱར་བ་བྱས།། ལེགས་བཤད་འགྲན་རྒྱལ་ལོ་ཤེས་པར་གྱིས།། འདི་
 ལས་བྱང་པའི་རབ་དཀར་དགེ་པའི་ཆོགས།། ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲ་གང་ཞིག་བསགས་
 པ་དེས།། རིང་ནས་ཟིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས།། ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་སྤྱར་དུ་
 མཐར་ཕྱིན་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལམ་བཟང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།། འཁོར་བར་མི་གནས་
 ཞི་བའི་བདེ་ཐོབ་ཅིང་།། དེང་སང་དུས་ན་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་འདི།། ཇོགས་ལྷན་དུས་
 བཞིན་ལེགས་བར་གསལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་སྤྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་ལྷན་པ།། ལྷར་

མཛད་མགོན་པོ་མཆོ་ཀླ་ལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤེན་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས། མ་གཡེལ་
མ་གཡེལ་རྟག་རྟ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །”

ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ནས་དཔྱོད་མཆོག་གི་མེ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་
བའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་དབར་སྐྱེན་སྐབས་སྔོན་སྐྱེད་ཞིག་
དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཁྱས་དོན་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་གྲུབ་ཙོང་བཟང་མཆོག་ནས་
བསྐྱེད་བའོ། །

༥ དཔེ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

༡༡། གསང་ཆེན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡེ་ཆེན་པོ་དབལ་ལྡན་སྟོད་རྒྱུད་གྲགས་ཆ་དེ་གི་
 དཔེ་མཛོད་འདིའི་འགན་དམིགས་གཙོ་བོ་འཛིན་ཏེན་ཡོངས་ཀྱི་འབྲེན་པ་ཆེན་པོ་མཉམ་
 མེད་ཤུག་སེང་གའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིས་
 བསྟུས་པའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཉིད་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་དང་
 དབང་ལུང་མན་ངག་གི་གདམས་པ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ།
 དེ་བཞིན་གཞུང་བཟང་དེ་དག་སྟོ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་རེའི་སྟོབ་སྟོང་དང་
 ཉམས་བཞེས་ལ་སྦྱན་པའི་ཆེད། ཟབ་གསང་རྟོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྒྲོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
 དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པའི་འཕགས་བོད་སྟེམ་ཆེན་དག་གིས་མཛད་པའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་
 ཁག་སྟོགས་བསྟུས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་སྡེ་ཆེན་པོ་སྟེམ་ཆེན་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་
 གསར་དུ་དབར་སྦྱར་ཞུས་དང་ཞུ་སྟེས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རྩ་ན།

ད་ལམ་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་སྦྱ་བ་བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་མཆོག་
 གིས་མཛད་པའི་ «རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟེད་རིམ་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་» དང་། «དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྗོན་རིམ་
 ཐར་ལམ་སྟོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་» དང་། «རྒྱུད་སྡེ་སྟེམ་ཆེན་པོར་བཞག་པ་སྟེམ་
 བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་» བཅས་གསང་ཆེན་སྟོད་རྒྱུད་པོད་སྡེ་ཆེན་པོ་བཞེ་བར་དབར་མ་
 མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བསྐྱར་ཞུས་པའི་བསྐྱར་མཆན་དང་། གཞུང་འདིར་བྲངས་

པའི་བཀའ་བསྟན་སོགས་ཀྱི་ལུང་མཆན་བཅས་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ཆ་ལག་ཆང་བའི་ཐོག་ནས་
དཔར་སྐྱུན་རི་ལྟར་ཁྲུས་པའི་སྒོར་མདོ་ཅམ་སྐྱེང་བར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ཡང་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་མོ་ནས་བྲུ་ཆང་འདིའི་འཆད་ཉན་གྱི་
གཞུང་ཡིན་པར་མ་ཟད། དུས་ཁྲིས་གསར་དུ་ཚུགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་འཛིན་བྲུ། ལོ་ལྟར་
གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ནས་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པའི་དགེ་བའི་བསེམས་གཉེན་
རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བ་ཆཅན་གྱི་གཟིགས་དཔེའི་གཞུང་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་
འདྲིངས་ཀྱིས་དཔར་སྐྱུན་བྱ་དགོས་པ་དམིགས་གཞིར་བཟུང་། གཞུང་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩
ལོའི་དགེ་སྒོར་དམིགས་བསལ་བས་དཔར་སྐྱུན་གནང་བ་དེ་ཉིད་དཔར་གཞིའི་ས་ཐོན་
བྱས་ཐོག་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བསྐྱར་བསྐྱར་ཡང་བསྐྱར་གྱི་
ལམ་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས།

ཅུ་བའི་དཔེ་བསྐྱར་དང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་ལུལ་ཡ་སྐྱབས་རྗེ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་
དཔར་བྱང་སྒོན་ཆེག་སྐྱར་བའི་ཤིང་དཔར་རྟེང་པ་དང་། འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ནས་
བསྐྱུན་པའི་པཌ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་འབུལ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་པ་གཉིས་པན་ཚུན་མཚུངས་
བསྐྱར་ཁྲུས་ནས་བསྐྱར་མཆན་བཏོད། རྒྱུད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱུན་པའི་
གསུང་འབུམ་དཔེ་རིང་གི་ཁྲིད་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་མ་དཔེ་མ་རྟེན་སྐབས་འབྲེལ་
ཡོད་སྐབས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་མཁས་བྲུབ་རྗེའི་རྒྱུད་ཕྱེ་སྤྱི་རྣམ་བཅས་ལ་བསྐྱུན་ནས་དག་
བཅོས་ཁྲུས།

གོང་གསལ་གཞུང་ཆན་རྣམས་ ༡༩༦༩ ལོར་སྒོ་ཤར་བྲུ་ཆང་གཉིས་ནས་བསྐྱུན་
པའི་རྫོང་དཔར་དཔེ་རིང་མ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོར་དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱུན་པའི་
དེབ་གཟུགས། ༡༩༡༩ ལོར་རྒྱུད་རྟོད་དགེ་སྒོར་དམིགས་བསལ་བས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་
གཟུགས། ཡང་ལོ་དེར་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྐྱུན་པའི་དེབ་གཟུགས། ༡༩༡༩

མོར་མེར་གཙུག་ནང་བསྐྱེད་དཔེ་སྐྱོན་འཛོལ་བསྐྱེད་མཁོ་གསེག་ཁང་ནས་གསུང་འབུམ་གྱི་
གསུང་སྐྱོན་པའི་དཔེ་གཟུགས་བཅས་ནི་ཞིབ་འདུག་སྐབས་པན་ཐོགས་གང་ལེགས་
བྱུང་ཡང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་བའི་དཔར་གཞི་གོང་གི་དཔར་མ་གཉིས་པོ་དེ་རང་ཡིན་སྐབས་
མཚུངས་བསྐྱར་བྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱར་མཆན་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ལ་ཆེར་མ་
མཐོང་བས་བསྐྱར་མཆན་བཀོད་མེད།

ཚ་འཛིན་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀའི་ནང་དཔེ་མ་དག་པ་དང་། བརྗོད་པ་མི་བདེ་
བཞུགས་གཞི་ཆེ་བའི་རིགས་ཆེས་མང་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲུངས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་། རྗེ་སྐྱོ་
མའི་རྗོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན། རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་
བཤད། རྣམ་རིམ་ཆེན་མོ། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། གསང་
འདུས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས། རྒྱུད་མེ་སྤྱི་རྣམ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། དུས་
འཁོར་འབྲེལ་ཆེན། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས། དུགས་
པོ་རྣམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གསང་
འདུས་བསྐྱེད་རྗོགས་སོགས་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཏུགས་ནས་དག་མཆན་དང་དོགས་མཆན་ཅི་
རིགས་བཀོད་ཅིང་ཞུས་དག་པར་བྱས། མ་དཔེ་རྣམས་སྤྱི་གཞི་གཅིག་འབུས་སྤྱི་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱང་ནག་གསུབ་ཏུ་མ་བཅང་བར་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཅིང་དཀྱུས་སྤྱི་གཞུང་
གང་དང་གང་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་པ་རྣམས་ཁ་གསལ་བཀོད་ཡོད།

དཔེར་ན། རྣམ་པའི་ལེགས་མཆོན་ན་མ་དཔེར། སྒྲོབ་དཔོན་འཛིགས་མེད་འབྱུང་
གནས་པའི་མཆན་རྒྱ་སྐད་དུ། གཞུང་འདིར་ཨ་ཁུ་ཀ་ར་ཞེས་པ་དང་། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་
དུ་ཨ་ཁུ་ཀ་ར་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་འབྲེང་བ་སོགས་
ཀྱི་མཛད་བྱུང་དུ་ཨ་ཁུ་ལྷ་ཀ་ར་དང་། ཡང་གཞུང་གཞན་གྱི་ནང་ཨ་ཁུ་ལྷ་ཀ་ར་སོགས་
མི་འདྲ་བ་མང་། འོན་ཀྱང་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་

དག་གི་མཛད་བྱ་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡ་ལ་རིང་ཆ་དགོས་པར་སྤང་བས་དག་བཙུག་ཞུས། དེ་
བཞིན་གཞུང་འདིར་གཞི་བཞེས་གསལ་ཡང་། ཆོད་ལྷན་གྱི་གཞུང་མང་པོའི་ནང་གཞི་བཞེས་
མང་བས་དེ་བཞིན་བཙུག་ཞུས།

འབྲི་སྤྱོད་གཉིས་ཡོད་རིགས་རྣམས་གཞུང་གི་གོང་འོག་གྲུ་ཏུ་གཅིག་མཐུན་དུ་
ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཅིང་། མི་མཐུན་པའི་རིགས་རྣམས་གང་བྱུང་ཆེ་བ་དེའི་
ཕྱོགས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་བཙུག་ཡོད། གོང་གསལ་དེ་དག་གི་དཔེ་མཆོད་ནི།
གསུམ་བཅེགས་ལ་སྤྱོད་བཅེགས། དེམ་གྱི་ལ་དེམ་གྱིས། སྤྱོད་པར་ཞུགས་ལ་སྤྱོད་པར་
པར་ཞུགས། རྩམ་བྱ་ལ་འཛམ་བྱ། མཆོམས་ནས་མཐོན་ལ་མཆོམས་ནས་འཐོན། སྤྱོད་པར་
ཀྱི་ལ་སྤྱོད་པར་ཀྱི། ཨ་བྱ་ལ་ཨ་བྱ། སྤྱོད་བྱས་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད། བཟུང་འཛིན་ལ་གཟུང་འཛིན།
རིན་ཅེན་ལ་རིན་ཆེན། བཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན། མཉམ་བཞག་ལ་མཉམ་གཞག། བཟུན་
འཆོམས་ལ་བཟུན་མཆོམས། སྤྱོད་ལ་བསྤྱོད། དངས་ལ་དྲངས། སོ་སོ་ལ་བཞུགས་ལ་སོ་
སོ་ལ་གཞུག་བཙུགས་སུ་བཙུགས།

གཞན་བྱུང་མི་ཆེའང་འབྲི་སྤྱོད་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ནས་གཞུང་གོང་
འོག་གི་ཆེན་འགྲོས་རྣམས་གཅིག་གྲུ་ཏུ་གནས་ཐབས་གཙོ་བོར་བཟུང་། རོ་ཐག་ཆོད་
པའི་ཡིག་ཞོར་རྣམས་ཀྱང་དཔར་གཞི་རྒྱུད་པའི་ཆེན་པོའི་ཆུན་གནས་ཡོང་ཆེད་བསྐྱེད་
འབྲས་རེའུ་མིག་ཏུ་བཞག་ཡོད།

རྒྱུད་ལྷན་སྤྲུལ་གྱི་མ་དཔེའི་ནང་མིང་ཆེན་དང་ཕྱད། དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་གྱི་ཐད་ནོར་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེས་མང་བས་རེ་རེ་བཞིན་མཆོད་དུ་བཞག་
དཀའ་བས་དོན་གྱི་ཆ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཆེན་མོ་དང་། མཁས་བྱུང་ཐེའི་རྒྱུད་ལྷན་སྤྲུལ་
བཟུག་གཉིས་རྣམས་བཞད་སོགས་ལ་བསྐྱེད་ནས་མ་བཙུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
དག་བཙུག་ཞུས་ཡོད།

དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོག་རིས་དང་འབྲི་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བའི་མིང་ཆོག་དཔེར་
ན། འབྲེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ། ཐར་བ་ལ་ཐར་བ། ལྷང་གྲུ་ལ་ལྷང་གྲུ། ཡིན་ཡང་ལ་ཡིན་ཀྱང་།
ཞིག་ལ་ཅིག་ ཅིག་ལ་གཅིག་ ལྷ་བྱ་རི་སྟེང་ཅིག་མཆིས་བ་རྣམས་དཔེ་སོ་སོར་མི་མཐུན་
བ་མ་ཐད་དཔེ་གཅིག་གི་ནང་གོང་འོག་མི་མཐུན་བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་དུ་འགོད་
དཀའ་སྟབས་གཞུང་གོང་འོག་གི་ཆོག་འབྲོས་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་ཐབས་ཀྱིས་ཆད་ལྡན་
གྱི་གཞུང་གཞན་དང་བརྟེན་གྱི་འབྲོས་ལ་བསྟུན་ནས་བཅོས། བསྟུར་མཆན་རྣམས་ལུང་
མཆན་དང་མཆོམས་འབྲེད་སྒྲིལ་བའི་ཆེད་ཅུང་ནག་ཤས་ཆེ་བ་བཅོས་ཡོད།

ལུང་མཆན་ནི། ལུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་གནང་བའི་སྒྲིལ་
ལུང་འབྲེན་རྣམས་བཀའ་བསྟུན་གཉིས་སྟེ་དགོ་དཔར་མ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྟེ་བཀའ།
རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་རྒྱལ་བ། འོག་གངས་༤༤ན། ཞེས་བཀའ་
བསྟུན་གང་ཡིན་གྱི་མཆན་དང་། གཞུང་གི་སྟེ་ཆན། བོད་སྟེང་གི་སྟེ་བ། བསྟུན་བཅོས་
ལ་མཛད་བ་པོ། གཞུང་མཆན། ལེའུ་མཆོམས། འོག་གངས། མདུན་རྟགས་ན
རྒྱབ་རྟགས་བ་ ཐེག་སྟེང་གི་གངས་བཅས་ཁ་གསལ་དང་འབྲེལ་ལུང་ཆོག་མི་མཐུན་
བ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་བ། དཔེར་ན། སྟེ་བཀའ་རྒྱ། ‘བརྟེན་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་
གནས་བ།’ ཞེས་བར་གཞུང་རྒྱ། ‘བརྟེན་ཡི་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་བ།’ ཞེས་བ་ལྷ་བྱ།
དཀྲུས་སུ་ཡོད་པའི་ལུང་གི་མཆོམས་གསལ་སོར་འབྲེད་པའི་ཆེད་ལུང་ཆོག་གི་སྟོན་
མཐའ་གཉིས་སུ་རྟགས་“ ”འདི་དང་། ལུང་ཆོག་དཔེར་ན་དུའང་ཆོག་རྟེན་པེ་གཉིས་
མི་མཐུན་བ་བྱུང་ཆེ་རྟགས་“ ”འདི་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རིམ་ལྔ་
ལས། “ཆགས་པ་བར་མའི་སྐྱད་ཅིག་དང་། བརྟེན་ངས་བ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ‘མི་
སྐྱར་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།’ ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་སྟེ།” ཅས་པའི་སྐབས་སུ་‘མི་
སྐྱར་གྱུར་དང་སྐྱོ་བ་དང་།’ ཞེས་ཆོག་རྟེན་གཅིག་མི་མཐུན་བ་ལྷ་བྱའོ།

དཀར་ཆག་ནང་དུ་གཞུང་གི་དཔྱུས་སུ་ཡོད་པའི་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ས་བཅད་
རྒྱལ་ས་མཆམས་མ་འདྲིས་པའི་འབྲེད་མཆམས་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་གལ་གནད་བརྗོད་
པའི་སྔོན་སྐྱོང་། མཛད་པ་པོའི་མཛད་རྒྱུ་མདོར་བསྟུས། རྒྱངས་བཙེལ་གྱི་གཞུང་བཀའ་
བསྟན་གཉིས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཞུང་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བསྟུས་མིང་དོ་སྟོན་རྒྱལ་ས་ཐོག་
མའི་ཟུར་རྒྱུད་དུ་བཀོད།

འབྲེལ་ཡོད་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་གང་རྟེན་གྱི་དཔེ་མཆན་དང་།
པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་། རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་
པཌ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ་བའི་དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆིངས་ཀྱི་རེའུ་མིག་དང་། དཔར་མ་
གཉིས་ཀྱི་བསྟུར་འབྲས་རེའུ་མིག་། དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་རྒྱལ་ས་མཇུག་གི་ཟུར་དུ་བརྒྱུན་
ཅིང་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་
ནས་བཀོད་ཡོད།

མཐའ་མའི་ལག་བསྟར་ཞུ་སྤྱི་ག་གི་སྐབས་དོགས་གནས་ཆེ་བའི་རིགས་རྒྱལ་ས་
ཞུ་ཆེན་པ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་མཆོག་ལ་ལམ་སྟོན་རིམ་ཞུས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་
བས་འབད་བཙོན་ཞུས་ཞུལ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྟོབ་སྟོན་དང་བཀའ་འདི་ཞུ་ཡུལ་གྱི་ཆ་
ནས་མཐུན་རྒྱུ་ཆང་དེས་ཡིན་ནའང་། སྐབས་བབ་ལས་ལ་འཇུག་པ་པོ་རྒྱལ་ས་སློ་གྲོས་
དང་ཉམས་སྦྱང་གི་མཐུན་རྒྱུ་སྟོན་པའི་དབང་ལས་འགལ་འཁྲལ་ལོར་བའི་ཆ་རྒྱལ་ས་སྟོ་
དང་སློ་མ། གཞུར་གནས་མཁས་པའི་སྟུན་སྟུར་དང་བས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་ཏེ་བཟོད་པར་
གསོལ།

༥ ལེགས་གསོལ།

ད་ལས་གསང་ཆེན་སྟོང་རྒྱུད་པོད་ཐེང་བརྩ་བཞི་བ་གསར་དུ་དཔར་སྤྲོན་གྱི་ལས་གཞིའི་ནང་གྲ་ཆད་གི་དཔེ་ཁྱིད་གན་དང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲོབ་སྟོན་བ་དང་ཁྱེའི་ཆེན་བ་གཅིག་སྟོགས་མེར་སྟོ་རྒྱུད་སྟོང་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་བ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་མཆོག་ནས་དཔེ་ཁྱིད་མཛོད་གསེང་གི་དུས་ཆོད་གང་ཡོད་ལ་སྒྲོབ་སྟོན་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཁྱེད་གཞན་ལ། གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བའི་སྒྲོར་དང་། གཞུང་གི་དོན་བསྐྱུས་ཀྱི་གནད་ཆད་བའི་སྟོན་སྟེང་གནད་ལ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ལས་ཁྱེད་ལག་བསྟར་ཁྱེད་གྲོག་པ་རྒྱུད་སྟོང་ཆད་བསྟར་འཛིན་རབ་བརྟན་ལགས་ནས་ཐོག་མར་སྒྲོག་སྟེང་ནང་མ་དཔེ་གཅོད་བསྟར་ནས་བཟུང་། དཔེ་བསྟར་དང་ལུང་ཁྱེད་སྟེང་འཆོལ་ཞིག་མཐར་ལུང་མཆོན་དང་བསྟར་མཆོན་བཞོད་བའི་བར་གྱི་སྟེང་ལས་རིམ་ཡོངས་ལ་འགན་ཁུར་ཀྱང་ཡོན་གྱིས་ལས་དོན་ཆགས་རྒྱུད་གནད་བ་དང་། ཁྱེད་གྲོག་ལས་རོགས་སྟོ་སྟེང་དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས་མཆོག་ནས་དཔེ་བསྟར་དང་ཞིབ་འཇུག་གིས་མཆོན་སྐབས་བསྟན་གྱི་ལས་རིམ་རྩི་ཡོད་སྟེང་གསལ་ཁྱེད་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་བསྟུབས་གནད་ལ། སྟེང་ཞབས་རྒྱ་བ་དོན་གྲུབ་ལགས་ནས་བདག་དབང་ཤོག་ངོས་དེའི་བསྟར་གནད་བ་དང་།

སྟེང་གཞེགས་རྒྱུད་སྟོང་སྟེང་སྟེང་རམས་བ་དགེ་སྟོང་ཐུབ་བསྟན་བཅོན་འགྲུས་མཆོག་གི་སྟེང་སྟེང་ཐོངས་ཐབ་མོ་ཡོངས་སྟེང་གསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། དགེ་སྟེང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གཅོས་དགེ་སྟེང་སྟེང་ལྷན་དང་ཉེ་འབྲེལ་དག་ནས་དཔར་སྤྲོན་གྱི་རྒྱ་འགྲོའི་མཐུན་འགྲུར་ཆ་ཆད་གནད་བ་བཅས་ད་ལས་སྟེང་དཔེ་ཁྱིད་མཛོད་ཡོངས་སྟེང་གྲུབ་བ་ཞི་གོང་གསལ་ཁྱེད་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུན་འགྲུར་དང་སྟོགས་དན་འབད་བཅོན་བཅས་ཀྱི་མཐུ་ལས་གྲུབ་པ་ཁོ་

ན་ཡིན་པས་བཀའ་བྲིན་སྤྱིང་བཅངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྗེ་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ། དེ་ལྟར་རང་
གཞན་ཡོངས་ནས་ནམ་དཀར་གྱི་ལས་བཟང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཞུགས་རྒྱུའི་སྐལ་བཟང་གི་གོ་
སྐབས་ལ་དགའ་སྟོམ་ཡི་རངས་དང་བཅས་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཅ་ནམས་ལ་བསྟན་འཛིན་
ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ཁོར་ལ་གོང་ས་སྐུབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
བ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱེས་བུ་དམ་པ་ནམས་སྐྱ་ཆེ་བསྐལ་
བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྟན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་འགོ་བའི་སྒྲ་མ་ཤར་ཅོང་ཁ་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ་མཆོག་
གི་བསྟན་པའི་ཡང་སྤྱིང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་སྐྱབ་འཆད་
ཉན་ཡངས་པའི་མཐའ་བྱ་ཀྱན་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བྱ་འབྲུར་
བར་སྟོན་ནོ།

རྒྱུད་སྡེ་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བསྐྱེད་རིམ་པ་སྒོ་བཟང་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༩ ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཕྱི་ཟླ་༩ ཆེས་པ་༢༥ ལ།

༥ བསྐྱུས་མིང་དོ་སྙིང་།

བཀའ་འགྱུར།

མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ།

(དཔལ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ནལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱད་འབྲུམ། ༩ ༡༣༧༡-༡༤༤༧༧

མཁའ་འགྲོ་མ་དྭོ་ཇེ་གྲུར།

(འཕགས་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྭོ་ཇེ་གྲུར་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བརྟག་པ།)

རྒྱད་འབྲུམ། ༨ ༣༠ནྣ-༤༥༧༧

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན།

(དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད།)

རྒྱད་འབྲུམ། ༩ ༡༥༤ནྣ-༣༠༧༧༧

རྒྱད་རྟོག་གསུམ།

(དཔལ་གཤམ་ཇེའི་གཤམ་ནག་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོག་པ་གསུམ་པ།)

རྒྱད་འབྲུམ། ༩ ༡༤༤ནྣ-༡༤༧༧༧

རྒྱད་དྭོ་ཇེ་དཔལ་མཆོག་

(དཔལ་དེ་བཞིན་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ནལ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དྭོ་ཇེ་དཔལ་མཆོག་ཆེན་པོ་བརྟག་པ་དང་པོ།)

རྒྱད་འབྲུམ། ༨ ༡༠༣ནྣ-༣༣༡ནྣ

རྒྱུད་དོན་ཅེ་མོ།

(གསང་བ་ནཱ་འཕྱར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དོན་ཅེ་མོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 9-10-11-12-13-14

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ས།

(ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ས།)

མདོ་ཐུ། མ 10-11-12-13-14

མངོན་བརྗོད་ཆོས་ས།

(མངོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱུད་ཆོས་ས།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 11-12-13-14-15

བརྒྱུད་གཉིས།

(ཁྱེད་དོན་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་དང་ཁྱེད་དོན་མཁའ་འགྲོ་མངའ་བའི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཉིས།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 15-16-17-18-19

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 9-10-11-12-13

གདན་བཞུགས།

(ནཱ་འཕྱར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཆེན་པོ་དཔལ་གདན་བཞུགས་པ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 15-16-17-18-19

བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་ལོ་ལྷན་པ།

(དཔལ་བདེ་མཆོག་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། 16-17-18-19-20

འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་གསང་བ་
འདུས་པ་ལས་གསང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རྟོག་པོ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ།)
རྒྱད་འབུམ། ༣ ༡༧༩༩-༡༩༧༧

རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱད་ཕྱི་མ།

(རྟོ་རྟེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད་ཕྱི་མ།)
རྒྱད་འབུམ། ༨ ༡༩༧༡-༡༩༧༧

རྟོ་རྟེ་སྤྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད།

(དཔལ་རྟོ་རྟེ་སྤྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད།)
རྒྱད་འབུམ། ༨ ༣༩༩༩-༤༠༠༣

རྣམ་སྒྲུང་མཛད་བྱུང་།

(རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་ཆེན་པོ་མཛད་པར་ཐོགས་པར་བྱུང་རྒྱུ་པ་རྣམ་པར་སྐྱེལ་པ་བྱིན་ཀྱིས་རྫོབ་
པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས།)
རྒྱད་འབུམ། ༨ ༡༩༧༡-༡༩༨༣

དབང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱད།

(འཕགས་པ་དབང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱད།)
རྒྱད་འབུམ། ༨ ༡༩༩༩-༡༩༩༩

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་མ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མངའ་བདག།)
རྒྱད་འབུམ། ༨ ༩༩༩༩-༩༩༩༩

དབང་མདོར་བསྟན་པ།

(དབང་མདོར་བསྟན་པ།) རྒྱད་འབུམ། ༩ ༡༩༩༩-༡༩༩༩

ཐུ་གསང་ཐིག་ལེ།

(དཔལ་ཐུ་གསང་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ར ༡༧༧-༣༠༣ན༧

ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད།

(ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ལས་སྤྱུབ་པའི་ཐབས་རིམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། མ ༡༦༩ན༡-༡༡༡བ༧

གཤམ་ཇེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གཤམ་ཇེ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ར ༡༣༧བ༡-༡༥༡བ༧

གཤམ་ཇེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད།

(དཔལ་ལྡན་གཤམ་ཇེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ར ༡༡༥ན༡-༡༧༧བ༧

བཤད་རྒྱུད་རྩི་ཐོང་བ།

(རྣམ་འབྱུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་རྩི་ཐོང་ཐོང་བ་མངོན་པར་བཞོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་གསང་བ་ནམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ ༡༠༩ན༡-༡༧༧བ༧

གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད།

(དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་ཆེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟག་པའི་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ ༤༠ན༡-༡༧༧ན༦

གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་འགྲོལ་འགྲུར།

(འོ་རྩུབ་འགྲོལ་རྣམས་པཅས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞུས་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ།)

བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འོག་གྲངས་༧༧༡-༧༧༡

བསམ་གཏན་གྱི་མ།

(བསམ་གཏན་གྱི་ཕྱི་མ་རིམ་པར་བྱེ་བ།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༡༣༣-༡༡༥༧

སྤྱུང་།

(ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ཀ ༡༣༧-༡༤༧

བསྐྱེད་འགྲུལ།

དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ།

(སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མཛད་པའི་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ད ༡༣༧-༡༤༧

འཁོར་ལོ་སྤྱི་པའི་དབང་མདོར།

(སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྤྱི་པའི་དབང་གི་བྱ་བ་མདོར་བསྐྱེད་པ།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༡༤༣-༡༡༥༧

འབྲུལ་ཆོག་དེ་མེད་འོད།

(རིགས་ལྡན་པ་སྤྱི་དཀར་པོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲུལ་

བཤད་ཅ་བའི་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པ་སྤྱི་དཀར་པོས་བསྐྱེད་པའི་མེད་པའི་འོད།)

རྒྱུད་འབྲུག། མ ༡༠༧༧-༡༡༧༧-༡༡༧༧-༡༡༧༧

འབྲུལ་བ་སྤྱི་གསལ།

(དཔལ་ལྡན་པ་སྤྱི་དཀར་པོས་མཛད་པའི་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤད་པ།)

རྒྱུད་འབྲུག། ཏ ༡༣༧-༡༤༧

སྒྲིབ་པོ་རྒྱལ།

(སྒྲིབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོག་གི་
སྒྲིབ་པོ་རྒྱལ།) རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༣༩༧-༡༤༣༧

མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ།

(སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏས་མཛད་པའི་དཔལ་སངས་རྒྱས་མོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ཡི་
ཤེས་ལྡན་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ༢ ༡༠༤༧-༡༡༠༩

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ།

(ཁྱབ་ཆེན་ནག་པོ་རྒྱུད་པས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུགས་པའི་རིམ་པའི་བཤད་པ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རབ་རྒྱ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། མ ༣༤༩༣-༣༥༥༧

དོ་ཏ་མཛོད།

(དཔལ་ས་ར་ཏས་མཛད་པའི་དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། མི ༡༠༧༥-༡༡༣༣

དོན་དམ་བསྟེན་པ།

(པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པའི་དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ན ༡༣༡-༡༠༣༣

བདེ་མཆོག་རིམ་ལ།

(སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དོ་རྩེ་རིམ་བྱ་པས་མཛད་པའི་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་ལ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། མ ༡༡༤༧-༡༡༧༡

བདག་སྐྱབ་པ།

(སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདག་སྐྱབ་པ་ལ་འབྱུག་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། དི ༡༩༣༡-༢༩༣༡

བདག་ཕྱིན་བསྐྱེད་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་མོ་དེ་བཅས་མཛད་པའི་བདག་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནམས་པར་དབྱེ་བ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡༡ན ༣-༡༡ཅབ ༡

མདོར་བྱས།

(མགོན་པོ་ལྷ་མོ་གྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡བ ༡-༡༡ན ༡

མདོ་དང་བསྐྱེད་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་མོ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མདོ་དང་བསྐྱེད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། རི ༡༡ན ༡-༡༡ཅབ ༡

རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་འགྲེལ་བ།

(རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་པའི་རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བ།) རྒྱུད་འགྲེལ། ༡ ༡བ ༡-༡༡ཅབ ༡

རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་པ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་མོ་དེ་བཅས་མཛད་པའི་རྩོམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཛད་པ།)
རྒྱུད་འགྲེལ། ༡ ༡བ ༡-༡༡ཅབ ༡

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་འགྲེལ་བ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་མོ་དེ་བཅས་མཛད་པའི་གཞུང་ཐད་པ་རིམ་པར་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་སྤྲུལ་
པ་ཐད་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ།)
འདུས་བ། ལྷ ༡༡ཅབ ༣-༡༡ཅབ ༣

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲོད་པ།

(པལྱེ་ཏ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲོད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལྟར་སྤྲོད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ལྷ ༡ཅབ ༡-༡ཅབ ༡

རྣམ་འཛིན་པ་གཞུང་གི་འགྲེལ་བ།

(སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བ།) རྒྱད་འགྲེལ། ཟ࿳ ༡༧༦༩-༡༩༦༡

རྣམ་གཞག་རིམ་བ།

(སློབ་དཔོན་ལྷའི་སློབ་མཛད་པའི་འདུས་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་བ།) རྒྱད་འགྲེལ། ཇི ༡༩༡༩-༡༩༣༥

སློབ་བསྐྱེད་

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ཏེ་བས་མཛད་པའི་སློབ་པ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་མ།) རྒྱད་འགྲེལ། ཇི ༡༩༣༩-༡༩༦༧

དབང་མདོར་བཤད།

(སྐུ་ཕྱི་ཏེ་དབང་འཛིན་དགའ་བས་མཛད་པའི་དབང་མདོར་བསྐྱེད་པའི་མདོར་བཤད།) རྒྱད་འགྲེལ། ཇི ༡༩༤༡-༢༠༣༩

དབྱ་མའི་ཅ་བ་ཤེས་རབ།

(མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ཏེ་མཛད་པའི་དབྱ་མ་ཅ་བའི་ཆོག་ལུས་བྱས་པ་ཤེས་རབ།) དབྱ་མ། རྒྱད་འགྲེལ། ཅ ༡༩༡-༡༩༦༩

མ་མ་ལ་བཅུ་བ།

(སློབ་དཔོན་ཏེ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་བཅུ་བ།) རྒྱད་འགྲེལ། ཅ ༡༩༣༩-༡༩༣༩

སློབ་པོའི་ལྷང་བ།

(སློབ་དཔོན་ལྷ་རྒྱུ་ཏེ་མཛད་པའི་རྣམ་པའི་སློབ་པོའི་ལྷང་བ།) རྒྱད་འགྲེལ། ཅ ༡༩༣༩-༡༩༣༩

ཅ་ལྷུང་བསྐྱས་པ།

(སློབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོན་ཐེག་པ་ཙུང་བ་བསྐྱས་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཟླ ༡༧༤༩-༡༧༥༥

ཡན་ལག་བདུན་པ།

(པ་རྟེ་ཏ་ངག་གི་དབང་ལྷག་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། བ ༡༩༠༩-༡༩༣༣

རིན་པོ་ཆའི་ཆོགས།

(སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་དགའ་རྒྱལ་མི་ཐུབ་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བའི་

དགའ་འགྲེལ།) རྒྱུད་འགྲེལ། བ ༡༩༤༡-༣༡༥༧

རིམ་ལྔ།

(མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ ༩༥༩-༡༠༩༡

རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པ།

(དཔལ་ལྷན་ལྷ་རོ་པས་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྔ་བསྐྱས་པ་གསལ་བ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཉ ༡༧༤༧-༡༧༥༧

ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད།

(འཕགས་པ་ལྷའི་སློབ་མཛད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། ཇ ༡༩༥༣-༡༩༥༩

གསང་བ་གྲུབ་པ།

(དཔལ་མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་བརྒྱས་མཛད་པའི་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་དེས་པར་སྐྱལ་བར་

བྱེད་པ་དཔལ་གསང་བ་གྲུབ་པ།)

རྒྱུད་འགྲེལ། མ ༡༧༡-༡༩༥༥

ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་སྒྲུང་བ།

(ཁྲོལ་དཔོན་མྱི་རྩ་རམ་མཛད་པའི་དཔལ་གཤིན་རྩེ་གཤིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགའ་འབྲེལ་རྣམས་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང་། རྒྱུད་འབྲེལ། བེ ༡༡བ-༡༩༣བ)

ཕྱེ་བཀའ།

(ཐཱ་ཊཱ་པཀའ་འགྱུར།)

མོད་རལ་བྱང་བརྩ་པའི་ས་བུ་ཁྱིམ་ ༡༧༩༩ རྣམ་ཚུ་གྲུ་ཁྱིམ་ ༡༣༣ རལ་བཟང་བུ་ཁྱིམ་ཡིད་ཁམས་ལྗེ་
དཔེ་རྒྱལ་མོད་གྲུང་རལ་ཞེ་པའི་ས་བརྩ་ན་པ་ཆེ་ཡིད་རྣམ་པ་ཆོན་པ་ཆེན་པོ་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་ལྗེ་དཔེ་
བཀའ་བཟང་།

ཕྱེ་བསྟན།

(ཐེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར།)

བོད་རང་བྱུང་པར་གཉིས་པའི་མེ་མོ་རྒྱལ་ཁྲི་ལོ་༡༣༧ཨོར་ཁམས་ཁྲེ་དགའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཆེ་གནིས་པ་
བཅུན་པ་མེ་འོང་ནས་དབར་དུ་བསོ་པའི་དབུ་བཅུམས། དེའི་ལས་ཆེ་མ་ཀུན་དགའ་བཞིན་ལས་རྒྱ་མཆོམ་པར་གྲག་
བསྐྱར་ལས་མི་དུ་ཁྲི་ལོ་༡༤༠ཨོར་ལེགས་པར་གྲག་པའི་ཁྲེ་དགའི་བཅུན་བུའུ།

ཐོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རྩེ་འཆང་སྒྲ་མའི་གསུང་རྒྱུན།

(དྲལས་པོ་ནམས་མཁའ་གྲལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྫོང་འཆང་དབང་སྐུ་མའི་གསུང་རྒྱུ།)

རྒྱུད་སྤང་ཆོས་རྫོང་། སྐལ་ལེན་བཅ་བརྒྱད་པ། ༡༩༧༡-༡༩༧༧

བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ།

(མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།)

པོད། ཆ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༥༤༩༩

རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ།

(རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སློན་མ་གསལ་བའི་ཆོག་དོན་རི་བཞིན་འབྱེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འགྲེལ།)
པོད། ༨ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༡༩

རྒྱུད་ལྗེ་སྤྲི་ནས།

(མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ལྗེ་སྤྲི་ནས་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།)
པོད། ༩ གཙང་དཔར། ༡༩༡-༡༩༡༩

རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོ་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཟིན་བྲིས།

(དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་ཡབ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ལྡན་རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོ་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཟིན་བྲིས་རིན་པོ་ཆའི་གྲེར་མཛོད།) དཔལ་ས་སྐྱའི་སྡེ་གས་འཆང་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཨ་གླེགས་བམ་ཉི་ཤུ་བ། ༡༡༩༡-༡༡༩༤

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྷ།

(རྗེ་པོ་རྗེས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་རྗེ་རྗེས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་མཛད་པའི་དུས་སུ། དཔལ་ཨོ་ཏི་ཡ་ན་གསང་བའི་གནས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་བླངས་པ་བྲུགས་ལ་བཞག་ནས། ཕྱིས་སོ་མ་བུ་རིང་དཔའ་བོའི་སྟོན་མའི་དུས་སུ་མགྱུར་དུ་བླངས་པ།)
ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་། གླེགས་བམ། ༣ རྒྱུ ༡༡༩༣-༡༡༩༩

བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ།

(དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཚུལ་བཞི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་པའི་དཔལ་ཀྱི་དོན་ལྡན་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད།)
ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་དག་དབང་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། ཨ་གླེགས་བམ་ཉི་ཤུ་བ། ༡༡-༡༡༦༣

བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད།

(མཐས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ནི་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་མཛད།)

པོད། ཆ གཙང་དབར། ༡༣༡-༡༠༧བཟ

སྒྲིང་བློན་ས་བཅད།

(ཆེ་བརྟན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་ལྗེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་
པར་རྟགས་པའི་སྒྲིང་བློན་ས་བཅད།)

ས་སྤྱི་བཀའ་འབུམ། ཆ ཆེ་བརྟན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ། ༡ ༡༩༣༡-༣༩༠༡༩

རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད།

(ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་
འདུས་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་གསལ་བ།)

པོད། ཆ གཙང་དབར། ༡༣༡-༤༠བཟ

དྲགས་པའི་ཆོགས་རིམ།

(དྲགས་པོ་རྣམས་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཐམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཐས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དོན་ཆེ་འཁང་དབང་སྤྱི་
གསུང་རྒྱ།) ༡༩༡༡-༤༥༥༣

རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན།

(ཆེ་ཙོང་ཁ་པ་སློ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་
ངག་རིམ་པ་ལྔ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ།)

པོད། ༩ གཙང་དབར། ༡༣༡-༣༩༩བཟ

གསལ་སྟོན་སྤྱིང་པོ།

(པཌ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་
པའི་གདམ་ངག་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་གྱི་སྤྱིང་པོའི་གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ།)

པོད། ༡༠ བཤད་དབར། ༡༣༡-༡༥ནན

སྡེ་བཀའ།

(སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།)

མོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མ་ལྷ་ཕྱི་ལོ་༡༡༩ ནས་རྩ་གྲང་ཕྱི་ལོ་༡༡༣ རབ་བྱུང་བྱ་ལྷའི་རིང་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་
པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་ནས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་དཔར་དུ་བཞེངས་པའི་སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྲུར།

སྡེ་བསྟན།

(སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།)

མོད་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་མ་ལྷ་ཕྱི་ལོ་༡༡༣ ལོར་ཁམས་སྡེ་དགེའི་རྒྱལ་པོའི་གདུང་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་བསྟན་པ་
ཆེ་རིང་ནས་དཔར་དུ་བརྩོན་པའི་དབུ་བརྩམས། དེའི་སྤུས་རྒྱ་མ་ཀུན་དགའ་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་མཐུག་བསྐྱེད་ནས་ཤིང་ཕྱི་
ཕྱི་ལོ་༡༡༩ ལོར་ལེགས་པར་བྱུང་པའི་སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྲུར།

དཔེ་བསྟར་ཁུ་ཡུལ་གྱི་མ་དཔེ།

སྒོ་སྤྱིང་དཔར་མ།

(འབྲས་སྒོ་སྤྱིང་དཔེ་མཛོད་ནས་བསྟན་པའི་དཔེ་རིང་གསུང་འབུམ་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པའི་པཎ་ཆེན་བསོད་
ནམས་གཤམ་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་། རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་
སྒོན་མེ། རྒྱུད་ཕྱི་སྤྱི་ནམ་པར་བཞག་པ།)

དཔར་རྩིང་།

(བོད་ཤོག་དཔེ་རིང་མ་ལྷ་བས་རྩིང་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་པོས་དཔར་བྱང་སྒོན་ཆོག་སྟུར་བའི་ཤིང་དཔར་
རྩིང་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གཤམ་པའི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་དང་།
རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སྒོན་མེ།)

ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་པོ་གསན། དགྲུང་ལོ་མོ་གཅིག་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་འབྲུག་༡༥༠༩ ལོར་
རྒྱུད་སྟོང་གྲ་ཆར་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཐོག །མཁན་ཆེན་ཆོས་ལྷན་སློབ་པོས་པ་སླ་མར་བསྟེན་ནས་
གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འབྲེལ་བ་ཤད་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད། མན་ངག་
ཕུག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཆང་བར་གསན།

དགྲུང་ལོ་མོ་བཞི་པ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ཆུ་སྟེལ་༡༥༡༩ ལོར་རྒྱུད་སྟོང་གྲ་ཆར་གི་མཁན་པོའི་
ཁྲིད་ཐེབས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་སོགས་
སྤར་སྟོལ་ཉམས་མེད་གོང་འཕེལ་ཐོག །དགེ་འདུན་གྱི་འཆོ་བའི་མཐུན་ཆེན་ཇ་ཚུལ་འཇུགས་
པ་དང་། འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་ཆོས་སྤྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱུངས།
དགྲུང་ལོ་མོ་དུག་པ་ཤིང་ཁྲི་༡༥༡༩ ལོར། «གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་
མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་»བཅུམས། དགྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ཤིང་སྟེལ་༡༥༢༩ ལོར། རྒྱལ་དབང་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་འབྲས་སྤྲངས་སློབ་གསལ་སྤྲིང་གི་མཁན་པོ་ལོ་གཅིག་
ལྷག་ཙམ་མཛད། དེའི་རིང་«ཡར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལུམ་དོན་གསལ་བའི་སློན་མེ་»བཅུམས། དེ་
རྗེས་དགའ་ལྷན་ཤར་ཅེ་གྲ་ཆར་གི་མཁན་པོར་ཐེབས། གྲ་ཆར་ཁག་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྦྱོང་
བར་མཛད་ཅིང་། དགྲུང་ལོ་ང་གཅིག་པ་ས་གྱི་༡༥༣༩ ལོར་«དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཟབ་དོན་གསལ་
བའི་སློན་མེ་»བཅུམས།

དེའི་ཕྱི་ལོ་རབ་བྱུང་དགུ་པའི་ས་སྤང་༡༥༣༩ ལོར་དགའ་ལྷན་གྱི་ཁྲིད་ཐེབས་ནས་ལོ་བརྒྱུད་
ཀྱི་རིང་བསྐྱུངས། ཁྲི་ལ་ཐེབས་པའི་ལོ་དེར་«བཀའ་གནང་མས་གསར་རྟེང་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་
ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་»བཅུམས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་སྟག་༡༥༣༠ ལོར་«འདུལ་བའི་རྣམ་བཤད་ལུང་
རིགས་ཉི་མ་»བཅུམས། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་ལོས་༡༥༣༡ ལོར་«དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཟབ་
དོན་ཡང་གསལ་སློན་མེ་»བཅུམས། དགྲུང་ལོ་ང་བདུན་པ་ཤིང་རྟ་༡༥༣༩ ལོར་«ཆད་མ་རྣམ་

འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་»བཅུམས། དགྲའ་ལོང་བརྒྱད་པ་ཤིང་ལུག་
 ༡༥༣༥ ལོར། རྒྱ་ར་ཆོས་རྒྱུང་རྒྱ་མཚོར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྱི་གཏད་ནས་རང་ཉིད་ཟུར་བཞུགས་
 མཛད་དེ་ལོང་བརྒྱད་གྱི་རིང་གཙོ་བོར་དགའ་ལྡན་རང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་ཐོག་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགོན་
 པ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་མོས་ལྟར་མཁན་པོ་མཛད། དེའི་རིང་ལ་«འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་།»
 «མངོན་པ་མཛོད་གྱི་འགྲེལ་བ་»བཅས་བཅུམས། དགྲའ་ལོ་རེ་གཅིག་པ་ས་ཁྱི་༡༥༣༦ ལོར་
 «དེབ་ཐེར་དམར་པོ་གསར་མ་»ལྟེ་མིང་གཞན་«རྒྱལ་རབས་འབྱུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་»ཏུ་འབོད་
 པ་དེ་བཅུམས། དགྲའ་ལོ་རེ་དུག་པ་རྒྱ་ལོས་༡༥༣༧ ལོར་འབྲས་སྤངས་ནས་རེ་བསྐྱལ་ཞུས་
 པ་ལྟར་ལོང་བཞིའི་རིང་འབྲས་སྤངས་གྱི་མཁན་པོ་མཛད། དགྲའ་ལོ་རེ་དགྲུ་བ་མེ་ཏྲ་༡༥༣༨
 ལོར་སེ་ར་ནས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་ལྟར་སྐྱ་མ་གཤེགས་བར་ལོང་དགྲའི་རིང་སེ་རའི་མཁན་པོ་
 མཛད། དེའི་རིང་ལ་«རྒྱད་ལྟེ་སྤྱི་རྣམ་»དང་«མངོན་པ་ཀུན་བདུས་གྱི་འགྲེལ་བ་»མཛད།
 དགྲའ་ལོ་དོན་བདུན་པ་རབ་བྱུང་དགྲུ་པའི་ཤིང་སྟག་༡༥༤༠ ལོར། འབྲས་སྤངས་སྤེལ་བས་
 ལས་གཟིམས་ཁང་གོང་དུ་སྐྱ་གཤེགས། སྐྱ་གདུང་ཁྱ་གང་ཅམ་དུ་གྲུར་པ་ཞུགས་འབྱལ་ཞུས་
 པར་ཉེན་ངོ་མཚར་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་རྣམས་དཔལ་གདུང་ཞིག་བཞེངས་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་
 པ་འབྲས་སྤངས་སྤེལ། ཅས་མདོ་སྟགས་རབ་འབྲམས་སྐྱ་བ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྐྱས་འདི་བཞིན་མཁས་དབང་དུང་དཀར་ལྗོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཆོག་མཛོད་
 ཆེན་མོ་ལས་བདུས། དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༩ བཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་མེ་མོང་འཛིན།

༥ དཀར་ཆག

དང་པོ། ཆེད་བརྗོད།	༣
གཉིས་པ། མེད་བརྗོད།	༥
གསུམ་པ། དཔེ་སྤྱད་གསལ་བཤད།	༩
བཞི་པ། བསྐྱམ་མིང་རྣམས།	༡༧
ལྔ་པ། མཛད་ཀླུ།	༣༡
དྲུག་པ། ས་བཅད།	༣༥

བདུན་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་..... ༡

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ་ལ་གཉིས།

༡ མཛོན་རྟོགས་གྱི་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་དང་། ༣

༢ མཛོན་རྟོགས་དངོས་སོ། ༣

དང་པོ་མཛོན་རྟོགས་གྱི་སྦྱར་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ལ་གསུམ། ༡..... ༣

༡ ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་དང་། ༥

༢ མཐུན་སྦྱར་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྤྲོས་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། ༧

༣ ལག་ལ་སྦྱར་བའི་བྱིར་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་བའོ། ༣

དང་པོ་ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རིམ་བ་ལ་ལྔ། ༡..... ༣

- གཤམ་མཁོན་དོན་བཅུ་པའི་སྒྲོན་མཁོན་དོན་བཅུ་པའི་མཁོན་པ་དང་། 3
- ཁམ་མཁོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 3
- གཤམ་མཁོན་འགྲོ་གཞིར་མ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། 3
- དེ་བཅུ་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 3
- ཅེ་རྒྱུ་མཁོན་པ་དཔའི་སྒྲོན་མཁོན་པ་ལོ།
- གཉིས་པ་ནང་མཁོན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། གཤམ་ 4
- 1 བསང་བ། 4
- 2 སྐྱེད་བ། 4
- 3 བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ།
- གསུམ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གཉིས། 4
- 1 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། 4
- 2 གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ།
- གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། 6
- 1 སྐྱེད་བ། 6
- 2 རྒྱུ་གསུམ་པ། 6
- 3 སྐྱེད་པའོ། 6
- གསུམ་པ་སྒྲོན་མཁོན་འགྲོ་གཞིར་མ་ལ་གཉིས། གཤམ་ 2
- 1 མཁོན་འགྲོ་གཞིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། 2
- 2 མཁོན་སྐྱེད་བསང་ནས་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། 4
- བཞི་པ་བཅུ་པ་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁོན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། དེ་ 4

- ༡ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་པོ་དང་། ༩
- ༢ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། ༩
- ༣ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་ཇམ་ནམས་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྲུལ་བའོ། ༩
- ལྷ་པ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བརྒྱས། ཅ། ༩
- གཉིས་པ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲོམ་པ་བརྒྱང་བ་ལ་
བདུན། བ་..... ༡༢
- ༡ ཆོགས་ཞིང་སྐྱུན་བྲངས་མཆོད་པ་དང་། ༡༢
- ༢ བྱུག་འཆལ་བ་དང་། ༡༣
- ༣ སྤྲིག་པ་བཞགས་པ་དང་། ༡༤
- ༤ བསྐྱོ་ཞིང་རྟེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ༡༤
- ༥ སྐྱབས་སུ་འཕྱོ་བ་དང་། ༡༥
- ༦ སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བརྟེན་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ༡༦
- ༧ སྒྲོམ་པ་བརྒྱང་བ་དང་བདུན་ནོ།
- བདུན་པ་སྒྲོམ་པ་བརྒྱང་བ་ལ་གསུམ། ༡༦
- ༡ སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༦
- ༢ བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱང་བ་དངོས་དང་། ༡༦
- ༣ དོན་བསྐྱུས་ཉེ་དམ་བཅའ་བའོ། ༡༧
- གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་བྱིར་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ། ག་ ༡༨
- ༡ བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིགས་བརྩ་བ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་དང་། ༡༨
- ༢ བགེགས་ལ་བྱུར་གདབ་བྱ་ཚུལ། ༢༡

༣ ར་གྱུར་སོགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། ༣༣

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། ༡ ༣༤

། ཀྱུང་གཞི་སྤྱི་མཐུན་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ེ་
འཛིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡

། ཁ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡

། ག རྒྱལ་ཐབས་ལ་སྦྱོབ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་བའོ། ༡

དང་པོ་སྦྱར་གཞི་སྤྱི་མཐུན་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱོམ་པ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་ེ་
འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། ། ཀྱུང་ ༣༤

། ཀྱུང་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡

། ཁ རྣམ་པ་མཐུན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་བའོ། ༡

དང་པོ་སྦྱར་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱོམ་པ་ལ་

གཉིས། ། ཀྱུང་ ༣༥

། ཀྱུང་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ༡

། ཀྱུང་ཆགས་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བའོ། ༡

དང་པོ་སྦྱར་སྤྱི་མཐུན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། ། ཀྱུང་ ༣༥

དང་པོ་མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ༣༥

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། ༣༦

འདི་ལ་གསུམ།

༡ རྟོག་ཉིད་མི་བསྐྱོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ། ༣༦

- ༡ ཉིང་ཉིང་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས། ༣༡
- ༢ ཉིང་ཉིང་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་བཏོ། ༣༡
- གཉིས་པ་ཕྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། གྲུ་..... ༣༣
- གྱི་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དྲོ་མེད་པ་ཆ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ༡
- གྲུ་ཉིང་གི་རི་མྱིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ། ༡
- དང་པོ་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་དྲོ་མེད་པ་ཆ་བསྐྱེད་པ་
ལ་གཉིས། གྱི་༡ ༣༣
- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ༣༣
- ༡ དེ་དང་མཐུན་པར་དྲོ་མེད་པ་བསྐྱེད་པའོ།
- གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་དྲོ་མེད་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༣༥
- ༡ ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། ༣༥
- ༡ ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། ༣༥
- གཉིས་པ་ཉིང་གི་རི་མྱིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། གྲུ་༡ ༣༧
- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ༣༧
- ༡ དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ།
- གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༣༧
- ༡ ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། ༣༧
- ༡ ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པའོ། ༣༩

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས།

༼གི་ཆད་ཅི་ཅམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་བ་དང་། ༣

༼ཀྱུ་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་བའོ།།

དང་པོ་ཆད་ཅི་ཅམ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་བ་ལ་གསུམ། ༼གི་..... ༤༣

༼གི་༽ ལྟའི་སྐྱེ་ནས་བཞག་བ་དང་།

༼ཀྱུ་༽ སྐྱེ་བ་མའི་དབང་དུ་བྱས་བ་དང་།

༼གི་༽ བསྐྱོམ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་མཆན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་གྱི་ཞིང་བསྐྱོམ་བ་ལ་གཉིས། ༼ཀྱུ་..... ༤༣

༡ རྟ་བབས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་བ་དང་། ༤༣

༢ གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་བ་བཤད་བའོ།། ༤༥

འདི་ལ་གཉིས།

༡ བྱི་བྱམས་འབྲུབས་པའི་རྩལ་དང་། ༤༥

༢ བོ་བྱང་ནང་མ་འབྲུབས་པའི་རྩལ་ལོ།། ༤༦

གཉིས་པ་ནང་བཅུད་ཀྱི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ནམ་འཕྱོར་

བསྐྱོམ་བ་ལ་གཉིས། ༼ཁ་༽ ༤༩

ཁི་༽ སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ། ༣

ཁུ་༽ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་རྩལ་ལོ།། ༤

དང་པོ་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་བ་ལ་གསུམ། ཁི་༽ ༤༩

༼ཁི་༽ ལྟའི་སྐྱེ་ནས་ལྟའི་ལོ་འགོད་བ་དང་། ༣

༼ཁུ་༽ ལྟའི་སྐྱེ་ནས་ལྟའི་ལོ་འགོད་བ་དང་།

ཁི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱ་བའོ།

དང་པོ་སྐག་མོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཁོར་ལོ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་..... ༥༩

༡ མཐུན་ཡུལ་འདྲེས་པའི་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ།

༣ དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུག་མོས་གྱི་སྤྲ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་།

༣ བཅོམ་པུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་ཡིད་པ་སྒྲུ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་གསོལ་བའི་སྒྲུ་མཆོན་བསྟན་
བཤོ། ༡༣

གཉིས་བ་ལྟག་མོས་ཀྱི་མཛད་བ། རྒྱ ༥༦

གསུམ་པ་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། གི་..... ༥༭

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ལོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

..... ୧୭

ཁོས་མ་ཅན་པའི་མེས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྟག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྒྱ་པལྔོན་པ་དང་། ༩

[ཁྱ] བཅི་བོད་གསལ་གླིང་མེས་པ་འཕར་ནི་བཟུང་བའི་རིམ་པ་དང་ཐུན་པར་མངོན་ཡང་།
ལས་དང་བའི་མཚན་ཤོ་བསྒྲུད་བའི་ཐོངས་སྙུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ३

[illegible]

ཁི། ལྷ་ལ་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པའོ། ། ༩

དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་མོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དམ་པའི་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སྒྲ་བསྟོན་པ་པ་གཉིས། ཁྱི། ༥༧

༡ མཐུན་ལུང་བཤད་བ་དང་།

- ༡ དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བཤོ། ༢༠
- གཉིས་པ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བར་དོ་འབྱུབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
མཛོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་
- མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། །ཁ། ༢༣
- ༡ མཐུན་ལྷ་ལ་བཤད་པ་དང་། ༢༣
- ༡ དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་བཤོ། ༢༥
- གསུམ་པ་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྒྱ་
སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས། །ཁ། ༢༠
- ༡ མཐུན་ལྷ་ལ་བཤད་པ་དང་། ༢༠
- ༡ དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་བཤོ།
- གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལྷ། ༢༡
- གི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། ༢༡
- གྲ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྒྱ་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་དངོས་དང་། ༢༥
- གེ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་དང་། ༡
- གོ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་།
- གྲ་སེམས་དཔལ་སྤུས་བརྟེན་གས་བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་གིས་བྱས་གདབ་བཤོ།
- གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། གེ་ ༢༢
- ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་དང་། ༢༢
- བྱང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལོ། ༢༢
- བཞི་པ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། གོ་ ༢༢

- ལྷ་པ་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཞེགས་བྱས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་ཚུལ། ལྷ་..... ༡༡
- བཞི་པ་སྤྱར་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་..... ༡༣
- ༡ རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་དང་། ༡༣
- ༢ རྣམ་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་རྒྱལ་བཤོ། ༡༤
- གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་།
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོན་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་..... ༡༦
- གི། སྤྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་དང་། ༡
- གྲ། ཐུགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པའོ། ༢
- དང་པོ་སྤྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། གི། ༡༦
- ༡ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྟོ་བདུན་གྱི་ཆོ་གས་དགོང་ཚུལ་དང་། ༡༧
- ༢ དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པའོ།
- གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ་གསུམ། ༢༡
- ༡ ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། ༢༡
- ༢ འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་། ༢༢
- ༣ འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པའོ། ༢༣
- གཉིས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། གྲ། ༢༤
- ༡ གི་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༥
- ༡ གི་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ༤

- །གི་བསྐྱེད་ཅིས་པས་དངོས་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་གའོ།།
- དང་པོ་ཐུན་དངོས་དང་འབྲེལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལ། །གི་ ༩༩
- །གི་། ལྷ་ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར། ༩༩
- །གི་། བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ༩
- །གི་། ལྷ་བ་ལྷས་བསྐྱེད་ཏེ་དེའི་རྩོ་བོར་བཞེངས་པ།
- །གི་། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ། ༩
- །གི་། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའོ།།
- གཉིས་པ་བརྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། །གི་། ༩༩
- ། བསྐྱེད་ཅིས་པའི་རྩོར་བརྒྱས་དང། ༩༩
- ༩ དག་གི་བརྒྱས་པའོ།།
- གཉིས་པ་དག་གི་བརྒྱས་པ་ལ་བཞི། ༩༩
- དང་པོ་དམ་ཆེག་གི་བརྒྱས་པ། ༩༩
- གཉིས་པ་ཁྲོགས་ཀྱི་བརྒྱས་པ། ༩༩
- གསུམ་པ་ཁྲོས་པའི་བརྒྱས་པ། ༩༩
- བཞི་པ་ཁྲོ་བའི་བརྒྱས་པའོ།། ༩༩
- གསུམ་པ་ལྷ་བ་ལྷས་བསྐྱེད་ཏེ་དེའི་རྩོ་བོར་བཞེངས་པ། །གི་། ༩༩
- བཞི་པ་དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ། །གི་། ༡༠༡
- ལྷ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ །གི་། ༡༠༡
- གཉིས་པ་ཐུན་མཆོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི། །གི་། ༡༠༡
- ། ལྷས་བརྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ ༡༠༡

༡ ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་།	༡༠༤
༢ ཉལ་བའི་རྣམ་འབྱུང་།	༡༠༥
༣ གཏོར་མའི་རྣམ་འབྱུང་རོ།	༡༠༥
གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་བས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྟེན་གྱི་.....	༡༠༦
གསུམ་པ་སྐྱེད་ཐབས་ལ་སློབ་པའི་རིམ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་གྱི་.....	༡༠༦
༡ ཐུན་བཞེ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཅི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དང་།	༡༠༦
༢ དམིགས་པ་སྐྱེད་ཚུལ་དངོས་སོ།	༡༠༧
སྐྱེད་ཐབས་དེ་རྣམས་ཆིངས་སུ་བསྐྱེད་ན་བྱུག་.....	༡༠༧
༡ དེ་ཉིད་ཞེ་དབྱའི་ཆིངས།	༡༠༧
༢ རྣམ་འབྱུང་བཞིའི་ཆིངས།	༡༡༣
༣ རྣམ་འབྱུང་བྱུག་གི་ཆིངས།	༡༡༤
༤ བསྐྱེད་སྐྱེད་ལན་ལག་བཞིའི་ཆིངས།	༡༡༤
༥ རྟེན་བཞིའི་ཆིངས།	༡༡༤
༦ ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་སོ།	༡༡༥

བརྒྱད་པ། རྟོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སྐྱོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་..... ༡༡༧

རྟོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༡༨

༡ སྐྱེད་རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་མི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། ༢

༢ རྟོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་མི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༣

- ག བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་བཤོ། ༣
- དང་པོ་སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་བ་ལ་
- གསུམ། ཀ་..... ༡༣༣
- ༡༽ རོབ་བྱ་འབྲས་བྱའི་ཨེ་ཨྱི། ༩
- ༢༽ རོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི།
- ག༽ དེ་འདེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དང་གསུམ། ༩
- དང་པོ་རོབ་བྱ་འབྲས་བྱའི་ཨེ་ཨྱི་ལ་གཉིས། ཀ༽..... ༡༣༣
- ༡ དང་དོན་ཏུ་བཤད་བ་དང་། ༡༣༤
- ༩ དེས་དོན་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས། ༡༣༤
- གཉིས་པ་རོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱི། ཁ༽..... ༡༣༥
- གསུམ་པ་དེ་འདེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་ལ་གཉིས། ག༽..... ༡༣༥
- ༡ བྱེད་འདེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་བཤད་བ་དང་། ༡༣༥
- ༩ རང་གི་འདེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་བཤད་བཤོ། ༡༣༦
- གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་
- གཉིས། ཁ..... ༡༣༦
- ༽ ཨེ་ཨྱི་གྱི་དེས་དོན་རྒྱས་བར་བཤད་བ་དང་། ༩
- ༽ ཁ་དེ་བསྐྱེད་བ་ལ་འདེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྟན་བ་
- དཀོས་བར་བསྟན་བཤོ། ༩
- དང་པོ་ཨེ་ཨྱི་གྱི་དེས་དོན་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་གཉིས། ཀ༽..... ༡༣༦
- ༽ བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་སྤྱོད་རྗེའི་དོན་བཤད་བ་དང་། ༡༣༦

༼ཁ༽ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་དང་སྒྲིང་ཟེའི་དོན་བཤད་བཤོ།
 དང་པོ་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་དང་སྒྲིང་ཟེའི་དོན་བཤད་བ། ༼ཀ༽ ༡༣༧

འདི་ལ་གསུམ།

༡ སྒྲོང་པའི་དོན་བཤད་བ། ༡༣༧
 ༢ བདེ་བའི་དོན་བཤད་བ། ༡༣༧
 ༣ བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་ལ་བཤད་བཤོ། ༡༣༩
 གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་དང་སྒྲིང་ཟེའི་དོན་བཤད་བ། ༼ཁ༽ ༡༣༠

བྱང་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན།

སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས། ༡༣༠

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བཞི།

༡ གཞུགས་སྒྲིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བ། ༡༣༡
 ༢ སྒྲུང་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བ། ༡༣༢
 ༣ ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བ། ༡༣༣
 ༤ ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་ལ་བྱན་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བཤོ། ༡༣༣
 གཉིས་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྲེག་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
 དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༼ཁ༽ ༡༣༤

༡ བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་དགོས་པར་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ༡༣༤

༢ བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་ཀྱི་བསྐྱེད་དགོས་པར་
 བསྐྱེད་བཤོ། ༡༣༥

གསུམ་པ་རྒྱུད་འདིའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ག་..... ༡༣༩

༡ གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། ༣

༡ ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ། ༤

༡ འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། འདི་ལ་གསུམ། གི་..... ༡༣༩

༡ རྒྱུད་ཐེག་ལེ་ནམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༣

༡ བར་དུ་གནས་ནས་མཐར་འཛིག་པའི་ཚུལ།

༡ དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་ནམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ་གསུམ། གི་..... ༡༤༠

༡ རྒྱུད་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༠

༡ རྒྱུད་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༦

༡ ཐེག་ལེ་ཆགས་པའི་ཚུལ། ༡༤༦

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ནས་མཐར་འཛིག་པའི་ཚུལ། གི་..... ༡༤༩

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་

བཤད་པ། གི་..... ༡༤༩

གཉིས་པ་ལམ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པ་ལ་བཞི། ག་..... ༡༥༠

༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། ༡

༡ གངས་རིམ་པ།

༡ བོ་རིམ་རིམ་པ།

༡ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། ༡

དང་པོ་ལ་ཇོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་གཉིས། རྟེན་..... ༡༥༠

༡ དང་པོ་ལ་ཇོགས་དང་། ༡༥༡

༢ སྤྱིར་བ་ཡན་ལག་བྱུག་ལམ་རིམ་བ་ལྗེའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ལོ། ༡༥༢

གཉིས་བ་བྱངས་ངེས་བ་ནི། རྟེན་..... ༡༥༣

གསུམ་བ་ལོ་རིམ་ངེས་བ་ནི། རྟེན་..... ༡༥༣

བཞི་བ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ་ལ་གཉིས། རྟེན་..... ༡༥༤

རྟེན་༡ དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ༣

རྟེན་༢ དབེན་བ་གཉིས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། ༣

དང་པོ་དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གསུམ། རྟེན་༡ ༡༥༤

ཁེ ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཇི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༤

ཁུ དག་དབེན་གསུང་ཇི་ཇི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ༤

ཁེ སེམས་དབེན་ཐུགས་ཇི་ཇི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། ༥

དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཇི་ཇི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་བྱུག ། ཁེ ༡༥༤

ཁེ ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ། ༣

ཁུ བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ།

ཁེ ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་པ།

ཁོ ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ། ༤

ཁུ ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།

ཁུ ལུས་དབེན་རིམ་རྒྱུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། ༣

དང་པོ་ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཁེ ༡༥༥

- ༡ ལྷ་མ་རྣམས་གྱི་བཞེད་པ་དགོང་བ། ༡༥༥
 ༢ དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱུང་བ། ༡༥༦
 ༣ རང་གི་ལུགས་སོ། ༡༥༧
 གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ནི། བློ་། ༡༥༨
 གསུམ་པ་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་བ་ནི། བློ་། ༡༥༩
 བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི། བློ་། ༡༦༠
 བློ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། རྒྱུ་།
 བློ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷའི་ལུས་དབེན།
 བློ་གསང་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།
 བློ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནོ།
 དང་པོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ལ་བཞི། བློ་། ༡༦༠
 ༡ ལུང་པོ་ལྷའི་ལུས་དབེན། ༡༦༠
 ༢ ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན། ༡༦༡
 ༣ དབང་པོ་རྒྱལ་གི་ལུས་དབེན། ༡༦༢
 ༤ ལུང་ལྷའི་ལུས་དབེན་ནོ། ༡༦༣
 གཉིས་པ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷའི་ལུས་དབེན་ནི། བློ་། ༡༦༤
 གསུམ་པ་གསང་པ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི། བློ་། ༡༦༤
 བཞི་པ་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ནི། བློ་། ༡༦༤
 ལྷ་པ་ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བློ་། ༡༦༤
 རྒྱལ་པ་ལུས་དབེན་རི་ལྷར་ཉམས་སྤྲོ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བློ་། ༡༦༥

- ཁྱིེ་ལོག་སྒྲོང་ཕྱ་མོ་ལ་སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། ༡༤༩
- ཁྱིེ་དེ་ལས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲོང་པ་དང་ཁྱ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ། ༩
- ཁྱིེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྩེས་སུ་སྒྲོང་ཚུལ་ལོ།
- གཉིས་པ་དེ་ལས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་སྒྲོང་པ་དང་ཁྱ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་
- གཉིས། ཁྱིེ་ ༡༤༩
- ༡ ཕྱ་མོ་བསྒྲོམ་པས་རྒྱང་ཐིམ་པའི་སྒྲོང་པ་ནམས་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ༡༥༠
- ༩ བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་ཁྱ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། ༡༥༩
- གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྩེས་སུ་སྒྲོང་ཚུལ་ནི། ཁྱིེ་ ༡༥༡
- གཉིས་པ་དག་དབེན་གསུང་རྟོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་བྱག་ཁྱ ༡༥༡
- གི་ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ་རེས་ཚུལ། ༡༥༩
- གྲུ་དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལས་དུ་འདོད་པ་དགག་། ༡༥༩
- གེ་དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད། ༥
- གོ་དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལྷགས་གྱི་དེ་ཉིད། ༥
- གྲུ་དག་དབེན་སྟོག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།
- གྲུ་དག་དབེན་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། ༩
- གསུམ་པ་དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ལ་བདུན། གི་ ༡༥༩
- གི་ེ་རྒྱང་ལྷགས་རྟོར་བརྒྱས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། ༡༦༠
- གྲུ་ེ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས། ༡༦༠
- གི་ེ་རྒྱང་གི་རབ་དབྱེ། ༡༦༡
- གོ་ེ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ། ༩

བྱུག་པ་ངག་དཔེན་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། བྱ་..... ༡༠༡

།ཁི་སྟོག་ཚུལ་གསུམ་བསྟོམ་བའི་རིམ་པ་བཤད་བ་དང་། ༡

།ཁྱུ་རྟོར་བསྐྱས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་བའི་བྱེད་ལས་བཤད་བ་དང་། ༡

།ཁི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བའི་ཉམས་སྲུང་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་བའོ། ༡

དང་པོ་སྟོག་ཚུལ་གསུམ་བསྟོམ་བའི་རིམ་པ་བཤད་བ་ལ་གསུམ། །ཁི་..... ༡༠༢

།ཁི། སྟིང་གའི་སྒྲ་ཅེར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ་བཤད་བ། ༡

།ཁྱུ། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ་བཤད་བ། ༢

།ཁི། གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་ཐུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ་བཤད་བའོ།

དང་པོ་སྟིང་གའི་སྒྲ་ཅེར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ་བཤད་བ་ལ་

གཉིས། །ཁི།..... ༡༠༣

རི་ཐིག་ལའི་ཉི་ཆེ་བསྟོམ་ཚུལ་དང་། ༥

དེ་སྒྲགས་འཁོར་བསྟོམ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་ཐིག་ལའི་ཉི་ཆེ་བསྟོམ་ཚུལ་ལ་ལྟ། རི་..... ༡༠༤

༡ གནས་གང་དུ་བསྟོམ་བ་དང་། ༡༠༥

༢ རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་བསྟོམ་བ། ༡༠༦

༣ ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བསྟོམ་བ། ༡༠༧

༤ དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རི་ལྟ་བུར་བསྟོམ་བ། ༡༠༨

༥ དེ་ལྟར་བསྟོམ་བའི་ཕན་ཡོན་དང་ལུ། ༡༠༩

གཉིས་པ་སྒྲགས་འཁོར་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། དེ་..... ༡༡༠

གཉིས་པ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ་བཤད་བ་ལ་

- བཞི། རྟེན། ༣༠༥
- ༡ དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་གང་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་བ། ༣༠༥
- ༢ གནས་གང་ནས་བྱ་བ། ༣༠༦
- ༣ རྒྱུད་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ཚུལ། ༣༠༦
- ༤ རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལོ།
- བཞི་བ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ༣༠༧
- ༡ བརྒྱས་པའི་ཡུལ་རྒྱུད་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ༣༠༧
- ༢ བརྒྱས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ༣༠༧
- ༣ གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལོ། ༣༠༧
- གསུམ་པ་གསང་བའི་སྤྱ་ཅེར་རྩས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོབ་ཚུལ་བསྟོམ་པ་
- བཤད་བ། རྟེན། ༣༠༨
- གཉིས་པ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་..... ༣༡༠
- ༡ རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་གཤེན་ཅམ་དུང་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ༣༡༠
- ༢ སྤྱིར་གཤེན་ཅམ་དུང་འགྲོལ་བ་དེ་ཅམ་དུང་འགྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལོ། ༣༡༤
- གསུམ་པ་སྟོབ་ཚུལ་བསྟོམ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་..... ༣༡༦
- ༡ སྤྱིར་གསང་མི་ཡིགས་པ་བསྟོམས་པ་ལས་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྟོགས་པ་འི་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། ༣༡༦
- ༢ རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་ཉམས་སྤྱོད་འི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ལོ།
- གཉིས་པ་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་ཉམས་སྤྱོད་འི་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༣༡༦
- ༡ རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་། ༣༡༦
- ༢ རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་ཐིག་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ༣༡༧

- ༣ རྟོ་བཟུམ་གྱིས་གཏུམ་མོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ། ༣༡
- གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྟོ་རྟོ་ཉིང་འཛིན་ལ་སྟོབ་པ་ལ་ལ། ཁེ ༣༢
- ངེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ༣༣
- ཅེ། སེམས་དཔེ་ངང་ལྷོ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱ་ལ། ༣༤
- ངེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
བསྟན་པ། ༣༥
- ངོ། རྒྱ་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ། རྒྱ་ ༣༦
- ཇེ། དེ་རི་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཐན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ།
- བཞི་པ་རྒྱ་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟོ་ ༣༧
- ཁྱི་སྤང་བ་གསུམ་བཤད་པ། ༡
- ཁྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ། ༢
- ཁྱི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེས་རྒྱ་ལ་བཤད་པ།
- ཁྱི་དེ་དག་གི་བདེ་སྤང་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལ་བཤད་པའོ།
- དང་པོ་སྤང་བ་གསུམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱི་ ༣༨
- ཁྱི་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། ༡
- ཁྱི་སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།
- དང་པོ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱི་ ༣༩
- ༡ པར་བྱེན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ༤༠
- ༢ རྟོ་རྟོ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་བྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ༤༡
- གཉིས་པ་སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཁྱི་ ༤༢

- གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །དྲུག་..... ༡༡༩
- ༡ ལྷན་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། ༡༡༩
- ༢ མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱ་བཤད་པ་དང་། ༡༢༡
- ༣ ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པ་ལོ། ༡༢༡
- གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་ལྷན་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེས་ཚུལ་
 བཤད་པ། །དྲུག་..... ༡༢༣
- བཞི་པ་དེ་དག་གི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། །དྲུག་..... ༡༢༩
- ལྷན་བའི་རྟོག་པ་ལས་བའི་ཐབས་ལོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྐྱེད་པ། །དྲུག་..... ༡༣༡
- གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །གྲུ་༡ ༡༣༡
- ཅི་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། ༡
- ཅུ་དཔྱེར་མེད་ལྷན་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་ལོ། ༡
- དང་པོ་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཅི་..... ༡༣༡
- ཅི་ཉི་ལྷན་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། ༡
- ཅུ་དཔྱེར་མེད་གསལ་གྱི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་ལོ། ༥
- དང་པོ་ལྷན་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཅི་..... ༡༣༡
- །ཅི་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ༡
- །ཅུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལོ། ༡
- དང་པོ་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །ཅི་..... ༡༣༡
- ༡ ཉན་པ་པོ་རྟོག་པའི་ལྷན་བའི་རྟོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། ༡༣༡

༡ འཆད་བ་པོས་བཤད་བའི་རིམ་བཤོ།

གཉིས་པ་འཆད་བ་པོས་བཤད་བའི་རིམ་བ་ལ་གསུམ། ༡༤༣

༡ ལྷ་ལུས་ཀྱི་གདམས་བ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་བསྟན་བ། ༡༤༣

༡ ལྷ་ལུས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ། ༡༤༥

༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ལུས་སྤྱད་ཚུལ་དངོས་བཤད་བཤོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ལུས་སྤྱད་ཚུལ་དངོས་བཤད་བ་ལ་གསུམ། ༡༤༦

༡ སེམས་དཔེན་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་ལས་ལྷ་ལུས་སྤྱད་ཚུལ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་
བཤད་བ། ༡༤༦

༡ ལྷ་ལུས་སྤྱད་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་བ། ༡༤༩

༢ ལྷ་ལུས་སྤྱད་བའི་མན་ལོན་མཚན་གྱི་ནམ་གངས་དང་བཅས་པ་བཤད་བཤོ། ༡༥༠

གཉིས་པ་ལྷ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་བ་བསྟེ་བ། ༼ཅུ ༡༥༠

འདི་ལ་གཉིས།

༡ བསྟེ་བའི་གདམས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁུངས་བཤད་བ་དང་། ༡༥༡

༡ བསྟེ་བའི་གདམས་བ་ཉིད་བཤད་བཤོ།

གཉིས་པ་བསྟེ་བའི་གདམས་བ་ཉིད་བཤད་བ་ལ་གསུམ། ༡༥༡

༡ ལས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བཞིག་ཐོབ་ནས་བསྟེ་བ་དང་། ༡༥༢

༡ གནས་སྐབས་གང་གི་ཆེ་བསྟེ་བ་གང་བསྟོམ་བ་དང་། ༡༥༢

༢ བསྟེ་བ་བསྟོམ་བའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་བཤོ།

གསུམ་པ་བསྟེ་བ་བསྟོམ་བའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་བ་ལ་གཉིས། ༡༥༢

༡ བསྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་དང་། ༡༥༢

- ༡ བསྐྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་བཤོ།
- གཉིས་པ་བསྐྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༣༥༣
- ༡ རྟེན་སྐྱེ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༣
- ༢ རྟེན་གཉིད་དུས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༣
- ༣ རྟེན་འཆི་དུས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་བཤོ། ༣
- དང་པོ་སྐད་དུས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་། ༣༥༣
- ༡ སྐད་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ།
- ༢ གཉིས་པ་སྐད་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ།
- ༣ གསུམ་པ་སྐད་དུས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་བའི་བསྐྱེ་བ།
- གཉིས་པ་གཉིད་དུས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་། ༣༥༣
- ༡ ལས་དང་པོ་བ་གཉིད་ཆོས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ།
- ༢ གཉིས་པ་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ།
- ༣ གསུམ་པ་སྐད་པ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་དང་བསྐྱེ་བ།
- གསུམ་པ་འཆི་དུས་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་། ༣༥༤
- ༡ བར་དོར་འཆང་བྱ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ༣༥༤
- ༢ སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཆང་བྱ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་བཤོ། ༣༥༤
- གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟ། རྟེན་། ༣༥༥
- ༡ ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྐྱེ་ལུས་གཉིས་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་དང་། ༣༥༥
- ༢ ཆུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དང་དུ་བྱ་བ། ༣༥༥
- ༣ ཆེ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། ༣

- ཆོ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ།
- ཆུ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ།
- གསུམ་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆེ་..... ༡༥༩
- ༡ བྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་གཉིས་བཤད་པ། ༡༥༩
- ༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤད་པ། ༡༥༩
- ༣ མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཤད་པའོ། ༡༥༩
- བཞི་པ་རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་ནི། ཆོ་..... ༡༦༡
- ལྷ་པ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཆུ་..... ༡༦༦
- གཉིས་པ་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྩོགས་རིམ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཅུ་..... ༡༦༧
- ཆེ། རིམ་ལྷ་དང་སྟོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ༣
- ཅུ། རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པའི་རྩལ་འཇུག་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའོ།
- དང་པོ་རིམ་ལྷ་དང་སྟོན་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱང་འཇུག་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
- གསུམ། ཆེ། ༡༦༧
- ༡ དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུར་བཞེངས་ཚུལ། ༡༦༧
- ༢ བཞེངས་པའི་བྱང་འཇུག་པས་མཉམ་རྩལ་གྱི་བྱུགས་མཛད་ཚུལ། ༡༦༨
- ༣ ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ།
- གསུམ་པ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༦༩
- ༡ དོད་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་དང་། ༡༦༩
- ༢ རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། ༡༦༩

གཉིས་པ་རྒྱུད་མྱི་མར་གསུངས་པའི་རྗེས་དྲན་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་

བཤད་པ། ཚུ། ༡༧༤

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ། ཀེ ༡༧༤

དབུ་པ། རྒྱུད་མེ་མྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ ༡༧༧

རྒྱུད་མེ་མྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ༡༧༩

༡ མོན་དུ་བསྟན་པ་མྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ༤

༢ འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ༥

དང་པོ་མོན་དུ་བསྟན་པ་མྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཞི། ཀེ ༡༧༩

༡༽ མོན་པ་མངོན་པར་རྗེགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་དང་། ༡

༢༽ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། ༡

༣༽ དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་།

ད༽ དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོ་བསྟན་པའོ། ༡

དང་པོ་མོན་པ་མངོན་པར་རྗེགས་པར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཀེ ༡༧༩

༡ ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས། ༡༧༩

༡ ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་སོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་གཉིས། ༡༩༠

༡ བར་བྱིན་གྱི་ལུགས་དང་། ༡༩༠

༡ ལྷགས་ཀྱི་ལུགས་སོ། ༡༩༠

ཡོ་ག་དང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས།

- དང་པོ་ཡོ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། ༡༡༡
- གཉིས་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་བ་སངས་རྒྱས་ཚུལ། ༡༡༥
- གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཁ༽ ༡༡༦
- ༡ མདོ་སྡེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་དང། ༡༡༦
- ༢ ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ལོ། ༡༤༩
- གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་འགས་སུ་
- བསྟན་བ་ནི། ག༽ ༡༤༩
- བཞི་པ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་བ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་བསྟན་བ་ལ་གཉིས། ང༽ ༡༤༩
- ༽ཀ ལུགས་མཐའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་དང། ཅ
- ༽ཁ ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བའོ། བ
- དང་པོ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་ལ་བཞི། ཽཀ ༡༤༩
- ༡ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ།
- ༢ མདོ་སྡེ་བ།
- ༣ སེམས་ཅན་བ།
- ༤ དབུ་མ་བའོ།
- གཉིས་པ་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཽཁ ༡༤༥
- ༡ ཐེག་པ་དམན་བ་དང། ༡༤༥
- ༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། ༡༤༦

སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་བཞི།

- །ག། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ༣
- །ཁ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །
- །ག། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ༩
- །ང། རྣལ་འབྱོར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། ༩
- དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། །ག། ༣༠༧
- །ག། བྱ་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ༩
- །ག། དབང་དང་དམ་ཆེག་གི་རྣམ་གཞག
- །ག། ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་རིམ་བཤོ།
- དང་པོ་བྱ་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། །ག། ༣༠༧
- །ག། རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་དང་། ༩
- །ག། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབྱེ་བཤོ།
- དང་པོ་རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། །ག། ༣༠༧
- །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། ༣༠༧
- །བསྐྱེད་རིགས། ༣༠༨
- །རྫོགས་རིགས། ༣༠༩
- གཉིས་པ་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ། །ག། ༣༠༩
- གཉིས་པ་དབང་དམ་ཆེག་གི་རྣམ་གཞག །ག། ༣༡༠
- གསུམ་པ་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད། །ག། ༣༡༤

འདི་ལ་བཞི།

།གི་བསྐྱུ་བཟོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན། ༡

།ཀྱུ་མེད་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན།

།གི་སྐྱུ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན།

།གི་སྐྱུ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནོ།

དང་པོ་བསྐྱུ་བཟོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས། །གི་..... ༣༡༥

༡ ཟླ་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ༣༡༥

༢ དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ།

གཉིས་བ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ༣༡༦

༡ མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི།

༢ སྐྱུ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི།

༣ སྐྱུ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི།

གཉིས་བ་སྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ། །ཁ། ༣༡༧

གསུམ་བ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། །ག། ༣༡༨

༡ རྒྱུད་རྣམས་ལས་རི་ལྟར་བསྟན་བའི་ཚུལ་དང་། ༣༡༨

༢ དེའི་དོན་ཅུངས་སུ་ལེན་བའི་རིམ་བའོ། ༣༡༩

བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། །ང། ༣༢༠

༡ སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཚན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ༣༢༠

༢ མཚན་དོན་དང་ལྡན་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་བའོ།

གཉིས་པ་མཆན་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ༣༡༥

༡ དོགས་པའི་གནས་དགོད་པ་དང་། ༣༡༥

༢ དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་གཉིས།

གཉིས་པ་དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༣༡༦

༡ གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། ༣༡༦

༢ རང་ལུགས་སོ།། ༣༡༧

བཤད་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡ བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ༣༡༦

༢ ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཆད་པ། ༣༡༧

༣ ཟུན་མོང་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ།། ༣༡༧

གཉིས་པ་འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྟ། ཁ ༣༡༧

།གི། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ༣༡༧

།གྱི། འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ། ༣༡༩

།གི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་བ་བྱང་ཚུལ། ༣༡༩

།གི། མན་དག་དེ་མོད་ཏུ་བརྒྱུད་ཚུལ། ༣༢༠

།གྱི། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་མོ།།

ལྟ་བུ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༣༢༡

ཁི་སྟོན་རྩད་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་ནམས་གཞག་དང་། ༦

ཁ དབང་དུས་སྟུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་སྟོན་རྩད་དུ་བྱེད་པ་དབང་གི་ནམས་གཞག་ལ་བྲག་ཁི ༣༢༡

- ༡ ལྷགས་ཀྱི་འབྲུག་སྒོ་དབང་བསྐྱར་གཙོ་མོར་བསྟན་པ། ༣༥༡
- ༢ གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ༣༥༢
- ༣ གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་རྒྱུ་མའི་མཆན་ཉིད། ༣༥༣
- ༤ གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད། ༣༥༣
- ༥ དེར་ཇི་ཅེས་ཞིག་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གྲངས་དང་དམ་ཆིག་ ༣༥༥
- ༦ ཇི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གའི་མཆན་ཉིད་དོ། ༣༥༥

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འབྲུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི།

ཁི། བྱམ་དབང་། ༡

ཁུ། གསང་དབང་། ༡

ཁེ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་།

ཁོ། དབང་བཞི་བཅོ།

དང་པོ་བྱམ་དབང་ལ་གཉིས། ཁི། ༣༥༥

།ཁི་ བྱམ་མོང་བ་དོན་རྒྱུ་མའི་དབང་དང་། ༥

།ཁུ་ བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་དབང་རོ།

དང་པོ་བྱམ་མོང་བ་དོན་རྒྱུ་མའི་དབང་ལ་ལྔ། །ཁི་ ༣༥༥

༡ རྩ་དབང་།

༢ རྩ་བཅ་ཀྱི་དབང་།

༣ རྩ་རྩེའི་དབང་།

༤ རྩལ་བུའི་དབང་།

༥ མིང་མིག་བྱར་མེ་མོང་གི་དབང་རོ།

གཉིས་པ་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། ཁྱེ་..... 362

1 གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བ་དང་།

2 གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བའོ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ། ཁྱེ་..... 364

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ། ཁྱེ་..... 365

གཉིས་པ་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་ཚུལ། ཁྱེ་..... 373

བྱར་རྒྱན་དང་པོ།

བརྩ་གཅིག་པ། དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆིངས།..... 373

བྱར་རྒྱན་གཉིས་པ།

བརྩ་གཉིས་པ། བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག་..... 374

བྱར་རྒྱན་གསུམ་པ།

བརྩ་གསུམ་པ། གསང་འདུས་བསྐྱེད་ཅིམ་སྐོར་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྟེན་ཀྱི་མཆན་བྱང་།..... 379

བྱར་རྒྱན་བཞི་པ།

བརྩ་བཞི་པ། གསང་འདུས་རྫོགས་ཅིམ་སྐོར་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྟེན་ཀྱི་མཆན་བྱང་།..... 384

བྱར་རྒྱན་ལྔ་པ།

བརྩ་ལྔ་པ། རྒྱུད་ལྗེ་སྤྲི་རྣམ་སྐོར་ཀྱི་དཔེ་གང་རྟེན་ཀྱི་མཆན་བྱང་།..... 389

བྱར་རྒྱན་དྲུག་པ།

བརྩ་དྲུག་པ། བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲས་དཀར་ཆག་..... 393

བྱར་རྒྱན་བདུན་པ།

བརྩ་བདུན་པ། དབང་བྱང་སྐོར་ཆོག་..... 399

༡༡॥ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་

བཞུགས་སོ།།

༥ ཡུད་མེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་གྱུར་གསང་བ་འདུས།

རྒྱ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཁྱབ་བདག་ནི་རྩི་འཆང་།།
 རྒྱལ་མེད་ཐུགས་རྩིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་གར་གྱིས།།
 ཞིང་འདིར་བྱར་སྤྲིག་འཛིན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས།།
 འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ལ་འདུད།།

སྤྱང་གཞི་སྤྱི་ཡི་བར་དོ་སྤྱོད་གསུམ་བུ།
 སྤྱར་བྱེད་ཐབ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་མཆོག་།
 དམ་བ་གོང་མའི་བཤད་སྟོལ་རི་ལྷ་བར།།
 སྒྲོ་གསལ་རྣམས་ལ་པན་བྱིར་དགོད་བར་བུ།།

འདིར་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ་ལ་
 གཉིས། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་དངོས་སོ།།
 དང་པོ་(མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཐོག་མར་རི་ལྷ་རྩ་བའི་རིམ་པ་
 དང་། མཐུན་ཆེན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྟོལ་བ་བཟུང་བ་དང་། འགལ་
 ཆེན་འགོག་པའི་བྱིར་བསྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོལ་བའོ།། དང་པོ་(ཐོག་མར་རི་ལྷ་རྩ་བའི་རིམ་པ་)
 ལ་ལྟ། མཆོན་དོན་ཟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོར་བྱིལ་འཛིན་པ་དང་། བྱང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་དང་། རྩི་རྩི་སེམས་དཔའི་སྒྲོལ་བརྒྱས་སོ།།

དང་པོ་(མཆོན་དོན་ཟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོར་བྱིལ་འཛིན་པ་)ནི། འགྲོ་ནས་འབྱུང་བའི་རྟོར་བྱིལ་དང་
 བྱང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པ་ཞིག་དགོས་པས། རང་

ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་ཞེ་སྒང་དོ་རྩེ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་ཐབས་པའི་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ངེས་དོན་གྱི་རིམ་བུ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱང་ཏུ་
 འབྲེལ་བའི་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བློ་པའི་སྒྲོ་ནས་དོར་རིམ་འཛིན་པོ། དང་
 པོར་དོར་རིམ་འཛིན་པའི་ཆུལ་ནི། ཨོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། ཨོ་གྱིས་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མཆོན། སར་ནས་རྩ་ར་ཡ་མི་ཞེས་པའི་བར་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་མི་འདའ་བར་དམ་ཆོག་མནོས་པའི་སྒྲོ་
 བས་གཞུང་ཞིག་ཅེས་པོ། བརྩ་སྐྱ་ཞེས་པས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་དེ་བསྟན། ཉི་
 ལུས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་དོ་རྩེ་སེམས་
 དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་དེ་བསྟན། བརྩ་
 རྩྱ་རྩྱ་ཉིན་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྒྲིང་ཏུ་རིམ་ཉེ་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་
 དོན་གྱི་རིམ་བུ་བསྟན། དེ་འབྲེལ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་དང་རིམ་བུ་དེ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་
 རང་རྒྱུད་ལ་མཉམ་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ངེས་དོན་གྱི་དོར་རིམ་གྱི་བྱེད་ལས་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྒྲིངས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཉེ། ངེས་དོན་ནི། དེའི་
 དོན་གྱི་དོ་རྩེ་གསོར་བ་ནི་མཛེས་བཤམ་བཟང་པོ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་སྒྲིངས་པ་མ་རིག་
 པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱིས་
 ཉེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱ་བའམ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བློ་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་ཉེ་དོར་རིམ་གཞུང་བར་བྱའོ། རྩྱ་གསུམ་ནི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་
 མི་བྱེད་པ་དང་། ཉི་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་གྲོལ་བས་མཉམ་པར་

༡ བཟུང་ཞིག་ དཔེ་རྙིང་། བརྩ་སྐྱེད་ཀྱི་འཛོལ་དང་བསྟན་ན་བྱངས་ཤིག་ཡིན་དགོས།

༢ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་ལུན་བྱུང་པ་ནི་ཉིད་འཛིགས་བསྐྱེད་སོགས་དང་བསྟན་ནས་གྱིས་ཞེས་བཅོས།

༣ བརྩ་རྩྱ་ཉིན་ བརྩ་རྩྱ་རྩྱ་ ཐུགས་འདི་གཞུང་རྣམས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་པ་འབྲས་པར་

༤ རིམ་བྱུང་ དཔེ་རྙིང་།

བྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཡང་ཡིན་ནི་དོན་ཇི་གསུམ་དབྱེད་མེད་པ་དེ་མཚོན། བརྩ་ནས་ཡིན་ཞེས་
 བའི་བར་ནི་དེས་དོན་གྱི་བྱེད་པ་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་སྒྲ་སྟོན། །རབ་ཏུ་སྟོན། །ཀྱན་ཏུ་
 རབ་ཏུ་སྟོན། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་
 ལྷན་པར་བསྟན། སྒྲ་དེ་གང་ཞེ་ན། བརྩ་ཞེས་པ་མན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 སྒྲ་འི་རང་བཞིན་དོན་ཇི་སེམས་དཔའི་ཐུགས་མཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྩོམ་གསུམ་དང་ཏོ་
 གསུམ་ནི་སྤར་བཞིན་ནོ། ། སྤྲུལ་ནི་དབུགས་འབྱིན་པའོ། །

གཉིས་པ་(ནང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ལ་གསུམ། བསང་བ། སྤྱང་བ། བསྐྱེད་ཅིང་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། ། དང་པོ་(བསང་བ་)ནི། བེསྒྲུན་ཏུ་གྱིད་གྱིས་ནང་མཚོད་ཀྱི་བགེགས་
 བསང་། གཉིས་པ་(སྤྱང་བ་)ནི། བྱུ་ཅུ་རྩུམ་མ་དག་པའི་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱང་བ་ཡིན་
 ནོ། ། གསུམ་པ་(བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ལ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གཉིས། དང་
 པོ་(བསྐྱེད་པ་)ནི། སྟོང་པའི་རང་ལས་རྒྱང་མེ་ཐོད་པའི་ཇུས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་རྣམས་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རྒྱང་མེ་གཉིས་མིང་ཡིག་ཡི་རིམ་ལས་བསྐྱེད་
 པ་ནི། དེ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའོ་ཞེས་
 བསྟན། དེ་གཉིས་ཁ་དོག་སྟོ་དམར་དང་། དབྱིབས་ཆ་གམ་བྱ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི།
 མིང་རྒྱང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་རྒྱང་མེ་གཉིས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་དང་ལྷན་པར་
 བསྟན། ཐོད་པའི་གདན་མི་མགོའི་སྤྱད་བྱ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་
 བདུད་ཅི་རང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེན་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དེས་དོན་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་མཚོན། བདུད་
 ཅིའི་སྤྱད་ཐོད་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཐོད་པའི་སྒྲ་དོད་ཀ་ལྟ་ལ་ཞེས་པ་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་

༡ བེསྒྲུན་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྩུལ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་མཁས་བྱུལ་ཇིའི་ལྟར་ཐབས་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་བཤོད།

༢ བྱུ་ཅུ་རྩུམ་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྩུལ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅས།

ཅིང་། མོད་པ་བདེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཡིན་པས་སོ།། དེ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དུས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 རྟེན་ཁམས་དཀར་པོ་མོད་པའི་ནང་སྤྱི་པོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། མོད་
 པའི་ས་བོན་ལྷ་མོ་སྤྱོད་ཉིད་མཆོན། བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བས་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་
 གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན། དེ་ཆེན་སོགས་ལྷ་བདུད་ཅིའི་ཐུས་
 སུ་འཛོག་པ་ནི། ལྷ་པོ་དེ་ཐོག་མར་ལུས་བྱུངས་ཆགས་པའི་དྲངས་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་
 ལ་སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་
 ལྟར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན། གཤམ་བདུད་ཅིའི་ཐུས་སུ་འཛོག་པ་ནི་དེ་ལྷ་ལ་སྤྱངས་རྟོགས་
 སྤར་གསུམ་བྱས་ཏེ་རང་གིས་ཐོས་ཤིང་རང་རིགས་ཀྱི་སྣ་ལ་བྱལ་བས་དངོས་བྱུང་སྤྱར་
 དུ་འགྲག་པ་དང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་རོ།། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཤམ་ལ་སྤྱོན་མ་ལྷ་དང་
 ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། སྤྱང་བ། རྟོགས་བ། སྤར་བ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་(སྤང་བ་)ནི། དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ནས་ཤེལ་ལྟར་དག་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
 གཉིས་པ་(རྟོགས་པ་)ནི། བརྒྱ་ལྷ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྟོགས་པར་བྱས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བསྟན། གསུམ་པ་(སྤར་བ་)ནི། ཨོ་ཡིག་གིས་ཞེས་པ་ནས་སྟེལ་བར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་བསྟན་རོ།། དེ་ལྟར་སྤྱངས་རྟོགས་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཆོག་གི་ཐུས་སྤྱོད་པར་བྱེད། དེ་
 ལྷ་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲ། སྤར་བས་དམ་ཆོག་གི་ཐུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུས་འཇུག་
 པར་བྱེད། དེ་ལྷ་དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་འདྲའོ།། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
 རྣམས་ཁྱངས་དང་སྤྱར་ན། ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་མོད་པ་དང་བརྒྱ་དང་གཤམ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་
 དང་བྱུན་མོང་དུ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པ་དང་། ཐུས་རྣམས་སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་
 ནས་རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་འབྲལ་བ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་བཤད། གཤམ་གཤེགས་པ་
 ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལེའུ་བྱག་པ་ལས་བཤད། བདུད་ཅི་ལྷ་གཤེགས་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་བཤད་

རྒྱུད་དོན་རྩེ་མོང་བ་ལས་བཤད། མོད་པའི་འོག་གི་རྒྱུད་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་དོན་རྩེ་ཉི་གའན་
ལ་གནས་བ་རྒྱ་རོ་བས་བཤད། རྒྱུད་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱུ་ཡི་རྒྱུ་རི་སོགས་དང་། ལ་ལ་
བདུད་ཅི་ལྟ་རྒྱུ་སོགས་ལས་བསྐྱེད་བ་དང་། དོན་རྩེ་དཀར་པོར་བྱེད་པར་ཐུབ་བ་དཔལ་
གྲིས་བཤད། སྟོན་པོར་ལྟེན་བས་བཤད། མཐར་ཡི་གེ་གསུམ་ལན་བདུན་བརྗོད་པར་
ཐུབ་བ་དཔལ་གྲིས་བཤད། དེ་ལྟར་ལ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལེགས་པར་ཤེས་
དགོས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་སྟོན་གསུངས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱུ་བའི་སྐུར་
ཁྱད་བདེ་སྟོང་དཔེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཛག་དགོས། དེ་
ལ་ཁམས་དཀར་པོ་རྒྱས་དགོས་པས། དེའི་ཐབས་སུ་ལ་ལྟ་དང་བདུད་ཅི་ལྟའི་བཅུད་ལེན་
མཆོག་ཏུ་སྐུར་བ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། “དེ་ལ་ག་བྱར་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །ལ་ནི་ཟ་བ་
ཉིད་དུ་བྱ།” ཁྱད་པར་དུ་ནི་ཆང་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས། རྒྱས་པར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྲིམ་
ལས་ཤེས་དགོས་སོ། ཐོག་མར་ནང་མཆོད་ཕྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི། འོག་ནས་
འབྱུང་བའི་མཆོད་གཏོར་སོགས་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ལ་གཉིས། མཆོད་གཏོར་ཕྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་བ་དང་།
མཁོན་སྐུན་བྱངས་ནས་འབྱུང་ཆུལ་ལོ།

དང་པོ་(མཆོད་གཏོར་ཕྱིན་གྲིས་བརྒྱབ་པ་)ནི། རང་མཆོད་གཏོར་ཏེ་ལས་སྟགས་བརྗོད་ནས་
མཆོད་རྩས་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བགོགས་བསང་། སྐུ་རྒྱུ་འཁྲུག་སྟགས་བརྗོད་དེ་མཆོད་
རྩས་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པའི་ནང་
དུ་ཨི་པི་ཏྲི་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་

༡ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྱུང་། ༨ བརྟག་གཉིས། བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ལེན་བཅུད་གཅིག་གི་གསུངས་པུལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་
རྒྱུད་མི་འདྲ་ལྟ། །ལ་ནི་བཟའ་བཏུང་དུ་བྱ།” ཞེས་སོ།

༢ ཁྲིམ་ རྒྱུ་མེད་དབང་མ།

༣ རྒྱུ་ རྒྱུ་མེད་དབང་མ།

བའི་ངོ་བོ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་
འཁྲོའི་གཏོར་མའི་མཆོད་ཇམ་སོ་སོ་བྱེད་ལས་མགོན་རྣམས་གྱི་དབང་པོ་བྱུག་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་བྱུག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་བསམ། སྤྱོད་འཁྲོ་
གཏོར་མ་ལ་ཡང་ནང་མཆོད་གཏོར་ཉེ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ།

གཉིས་པ་(མགོན་སྤྱོད་བྱང་ལ་ནས་འབྱུང་ཚུལ་)ནི། སྤྱི་བ་ཐབས་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལ་
གཏོར་མ་འབྱུང་བར་འདྲིའི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། མཁའ་འཁོར་རྒྱ་མཆོ་
སོགས་ལས་ཁ་བསྐྱེད་ནས་རང་ཞེ་སྤང་རྩོམ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་
གྱིས་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་སྤྱོད་བྱངས། དེ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་
སྤང་ཞེན་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་
རྩོམ་འཆང་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་དུ་རྒྱ་བཞི་འབྱུང་། དེ་ནས་རྩོམ་གསལ་ཞིང་
བྱིས་བྱ་དགོལ་ནས། ཨོ་ཨུ་དུས་གསུམ་སྤྱིས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། ཞེས་སོགས་
གྱི་གཏོར་མ་ཕུལ། འོད་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས་ཞལ་བསིལ་མཆོད་ཡོན་སོ་ཅི་
རྣམས་དང་། ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་ཞིང་ནང་མཆོད་ཀྱང་ཕུལ་ཏེ། མ་
ཆེད་ཅེས་སོགས་གྱིས་བཅོད་པར་གསོལ། ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད། ཕྱོགས་སྤྱོད་འཁོར་བཅས་
རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ་པོ། སྤྱོད་འཁྲོ་གཏོར་མ་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ནི།
སྤྱི་བ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོར་པ་ལ་བགེགས་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་གྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་གསུམ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་པོ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་ཇམ་རྣམས་
དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡུལ་གང་ལ་འབྱུང་བའོ། དང་པོ་(བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་པོ་)ནི། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྩོམ་

རྗེ་མཆོག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་པའི་སློབ་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་བསང་། སྤུ་རྒྱ་རྒྱའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་མོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བའི་ནང་དུ་ཨི་ཤི་ཤི་ལ་སོགས་པ་ལས་མཆོད་ཆས་ནམས་བསྐྱེད། ཨི་ལྷུང་རྒྱ་གི་བར་དུ་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་སྐྱེལ་ནས་བྱི་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཀྱི་ཀྱིས་བརྒྱུ་བའི་མཆོད་ཆས་ནམས་དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་ལྷུང་གང་ལ་འབྱུང་བ་ནི། དུས་བདག་བསྐྱེད་ཅིན་པའི་མཚུག་བསྟོད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷུང་རང་མི་བསྟོད་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མོས་བ་དེ་ལ་འབྱུང་ལོ།

ལྔ་པ་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སློབ་བརྒྱུས་ནི། རང་རྗེར་སེམས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མ་སྤྱི་མའི་བྱུག་ལེན་ལྟར་རང་གི་སྤྱི་ལོར་རྗེར་སེམས་བསྐྱེད་ཆོག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་ལོར་པོ་ལས་བརྒྱ་དང་ལྷུང་ལས་རྒྱ་བའི་སྟོང་དུ་རྒྱ་དང་རྗེ་རྗེ་ལས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་དང་རྗེ་རྗེས་མཆོན་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེར་སེམས་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སློབ་པ་དང་། དེ་ནམས་དཀར་པོར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྱི་གཤམ་ཞི་བ་སོགས་ཞི་བའི་ལས་ལ་བསྒྲགས་པའོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ལུས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ཉེ་རུས་ལྟར་དུ་བྱས་དབང་བསྐྱར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདག། བརྟེན་པར་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་བྱའོ། སྒྲགས་དོན་ནི། ཨི་ལ་ཨ་ལུ་མ་གསུམ་ཡོད་པས། རྗེ་རྗེ་གསུམ་སོ་སོ་བ་དེ་མཆོན། ཨི་གཅིག་ཏུ་འིབ་བས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ལྟ་བུ་ཅན་པའི་སློབ་པ་ཨི་ཞེས་བརྗོད་པས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལེན་པའི་བྱིར་དུ་ལོར་བྱ་འཛིན་པའི་སྒྲགས་སུ་བརྗོད་དེ། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། “ཨི་ནི་ཅེ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད།

མཆོག་དང་ནོར་གཏེར་དཔལ་དང་གཡང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟུལ་གྱིས་དོན།། སྐལ་
 བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།། ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྐྱགས་སུ་བཞུང་།།” ཅེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ།།^༡ ཨོ་བཟླ་སྐྱེས་མ་ཡ། མ་རུ་ཕྱ་ལ་ཡ་ནི། རྩོམ་མེས་དཔལ་དམ་ཆོག་བཞིན་
 དུ་རྩེས་སུ་སྦྱངས་ཤིག་ཅེས་པའོ།། བཟླ་སྐྱེས་ཀྱི་ལོ་བ་ཉེར་ལྔ་ནི། རྩོམ་མེས་དཔལ་ཉེ་བར་
 མཛོས་ཤིག་ཅེས་པའོ།། ཉི་མོ་མེ་མུ་ཕྱ་སོགས་བཞི་ནི། བདག་ལ་བཟླ་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་མཛོད། བདག་ལ་དབྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད། བདག་ལ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་མཛོད། བདག་ལ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།། སམ་སི་རྩི་སོགས་
 གསུམ་ནི། བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བར་མཛོད། ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བར་
 མཛོད། བདག་གི་སྦྱིང་ལ་དཔལ་གནས་པར་མཛོད་ཅེས་པའོ།། རྩི་གི་རྩོམ་མེས་དཔལ་
 ཕྱགས་རྩོམ་མེས་ཐོན་དང་། ཉ་བཞི་དང་ཉོ་དང་ལྔ་ནི། དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་དང་
 ལམ་ལ་དགའ་ཞིང་སྦྱོར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད། རྩ་ག་ལྷན་སོགས་བཞི་ནི། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་རྩོམ་མེས་དཔལ་ལ་ཐོས་ནས། མ་མེ་
 སུལ་ཞེས་པས་བདག་དང་མ་བྲལ་བར་མཛོད་ཅེས་པའོ།། བཟླ་མུ་ཕྱ་ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་མེས་
 ལྷན་པའི་སྦྱོར་ནས་རྩོམ་མེས་ཐོན་ལའི་དངོས་ཐོར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའོ།། མཁྱ་
 ས་མ་ཡ་སྐྱེ། ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་མེས་དཔལ་ལ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་སེམས་དཔལ་ཞེས་
 ཐོས་ནས་གོང་དུ་གསལ་བ་བཟླ་བ་བཞིན་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྐར་ཡང་ནན་ཉན་དུ་གསལ་

^༡ རྩེ་བཟུལ། རྩེ་འདུས། ཉ་རྩེ་རྩོམ་མེས་ལ། བོག་གུངས་ཀྱི་ལས་ལྷན་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨོ་ཞི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད།།
 མཆོག་དང་ནོར་གཏེར་དཔལ་དང་གཡང་།། སྐལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།། དམ་བཅའ་བ་དང་བཟུལ་གྱིས་དོན།། ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་པོ་
 ཡིན།།” ཞེས་སོ།།

^༢ ལྷན་དཔལ་རྩོད།

^༣ ཉི་མོ་མེ་མུ་ཕྱ་དཔལ་མ།

^༤ ཉི་མོ་དཔལ་རྩོད། བཟུལ་སྐྱེས་སོགས་དང་ཐོད་མཁས་པའི་གསུང་ལལ་ཆེ་བའི་ནང་དབྱེས་སུ་བཞུགས་ལྷན་གནང་བས་དེ་ལྟར་བཅོས།

^༥ བཞི་ནི། དཔལ་རྩོད།

^༦ སོགས་ནི། རྩོམ་མེས་ལ།

གཉིས་པ་མཐུན་ཁྱེན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་ཅིང་སྒྲུལ་པ་བཟུང་བ་ལ་
 བདུན། ཆོགས་ཞིང་སྐྱེན་བྲངས་མཆོད་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་དང་། སྤྲུག་པ་བཅགས་
 པ་དང་། བསྐྱེད་ཞིང་རྩལ་ཡི་རང་བ་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
 ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྒྲུལ་པ་བཟུང་བ་དང་བདུན་ནོ།། དང་པོ་(ཆོགས་
 ཞིང་སྐྱེན་བྲངས་མཆོད་པ་)ནི། རང་མི་བསྐྱེད་པ་ཞི་བར་གསལ་བའི་ལྷགས་ཀའི་རྩྭ་སྒྲུབ་པའི་འོད་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲིན་པ་ཅན་གྱིས་སྒྲུལ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆོགས་གསོག་
 པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེན་བྲངས། དེ་ཡང་སྒྲུལ་སྐྱེན་འབྲེན་པ་ལ། སྒྲུལ་གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་
 ཏུ་མོས་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེན་འབྲེན་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྒྲུལ་ཐ་མི་དང་དུ་མོས་ནས་སྐྱེན་
 འབྲེན་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན། གནས་གང་ནས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་ནི། རང་
 བཞིན་གྱི་གནས་དང་། གནས་ཁྱེ་བྲག་པ་འོག་མིན་གཉིས་ལས། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་
 གནས་ནས་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་སྐྱུ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐྱེད་
 རྒྱུ་ལས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་དང་། འོངས་སྐྱུ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱེད་སྐྱེད་
 རྒྱུ་ལས་སྐྱེན་འབྲེན་པ་གཉིས་ལས། རང་ལྷགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ལྟར་
 བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཛོན་བརྗོད་ལས། “སྒྲུབ་བྱུང་པ་ནི་བསྐྱེད་ནས་སུ།།” ཞེས་
 པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཡང་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐྱེད་སྐྱེད་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་པས་
 གཉིས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་བཞེད། རང་ལྷགས་ནི་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། དེ་ལ་འབྲུལ་
 བའི་མཆོད་རྩལ་ནི་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་སོགས་པས་སོགས་པའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ལ། འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཨོ་ཞེས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མཆོད་ལྷ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེད་གནས་སྒྲོས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་སྐྱེན་གྱི་རྒྱ་མཆོ་
 རྩྭགས་བཟུར་འཕྲོ་བ་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་བཤོ། རྩྭ་ཞེས་པ་དང་མཉམ་

དུ་མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ལ་སྤྱད། མཆོད་སྤགས་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་
བཤད། མཆོད་པའི་དོན་ནི། སྤྲོམ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་གི་སྤྱིང་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་
མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བྱག་འཆལ་བ་)ནི། གང་ཞིག་ཅེས་བ་ནས། རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ།
ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོག་སྤྱི་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོག་སྤྱི་བཅད་དང་པོའི་དོན་
ནི་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་དང་ངོ་། ཡུལ་གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩོལ་འཆང་དང་
སྤངས་རྩོགས་མཉམ་པར་འབྲེལ་བ་། ཟབ་གསལ་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་
ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོ། དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱང་པོ་
ལྷ་རྣམས་པར་དག་པའི་རྣམས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆོད་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱི་མཆོད་དུག་རྣམས་པར་དག་པའི་དོན་རྗེ་མ་ལྷ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
ཀུན་བཟང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་པར་དག་པའི་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་དཔལ་དུག་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ལྷ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྤྱི་སོགས་ཡུལ་བཞི་
དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་ལོ། ཆོག་སྤྱི་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ནི་བྱག་
འཆལ་ལོ་ཞེས་དང་ངོ་། ཡུལ་གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྩོལ་འཆང་དང་སྤངས་
རྩོགས་རྩོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་། རིག་པ་སྤྱི་རིག་པ་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་
བ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་ན་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་པའི་བདེ་བ་དང་དུས་རྟག་དུ་འབྲེལ་བས་ཆོས་ཅན་སྤྱི་
ཆོག་སྤྱི་སྤྱི་བ་རྣམས་ལྷ་ན་ཅིག་སྤྱི་སྤྱི་པའི་དགའ་བས་སྤྱི་སྤྱི་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་གསལ་
དང་བདེ་སྤྱིང་གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཤར་བ་དེ་ལོ།
དེ་གང་ཞེ་ན། གཉི་སྤྱི་གཉིས་པར་དག་པ་རྣམས་ལྷ་དགེ་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་པོ་གཤེན་རྗེ་གཤེན།

༡ གང་ལ་ནི། རྒྱ་སྤྱིང་དབང་ལ།

༢ མ་དཔེར་རིགས་པ་སྤྱི་རིགས་མ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་བྱི་མའི་རྩ་ཆོག་དང་། འབྱེད་རིམ་ཆེན་མོ། དགས་བསྐྱེད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་རིག་པ་
སྤྱི་རིག་མ་ཞེས་པར་བཅོས།

ཉེས་པ་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་དག་པ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དེ།
 འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྟ་མགིན། རྗེ་རྗེ་རོན་
 ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་བགོགས་མཐར་བྱེད་དོ། ཆོག་པ་བཅད་གསུམ་པའི་དོན་
 བློ་བྱུང་འཆའ་ལོ་ཞེས་དང་རོ། ། ཡུལ་གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་
 སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པར་འབྲེལ་བ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་
 འཁོར་ལོ་ཤར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལའོ། ། དེ་གང་ཞེ་ན། མྱོངས་པ་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་
 པ་རྣམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་མི་འགྱུར་བ་སྟེ་མི་གཡོ་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་ང་རྒྱལ་རྣམ་པར་
 དག་པ་རིན་འབྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་སྤྱད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་དང་། འདོད་ཆགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་དག་འདྲང་ཞེས་པ་དབྱུག་སྟོན་ཅན་
 དང་། རྗེ་རྗེ་རོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམ་པ་ཞེས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་། ཞེ་སྤང་
 རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྒྱ་གཞོན་མཛེས་དང་། འབྲས་བུ་གཙུག་
 གཞོར་འཁོར་ལོ་སྤྱར་བ་དེ་ལའོ། ། ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་འདི་ནི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་
 འབྲུང་བའོ།

གསུམ་པ་(ཐིག་པ་བཞགས་པ་)ནི། བཞགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་དུས་འཁོར་བ་ཐོག་མ་
 མེད་པ་ནས་གནས་སྤྱིད་པའི་ཚུ་སྤྱང་དུ་ཀྱན་སྦྲང་དུག་གསུམ་མ་ལུས་པའི་ཀྱན་རྟོག་གིས་
 བསགས་པ་རོ་བོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྟོག་པ་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞགས་
 ཡུལ་བྱུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་སྦྲང་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར། རྒྱལ་
 རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་བདེན་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེན་པའི་སྟོན་པ་བཞགས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་(བསྟོ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་)ནི། རྗེ་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་
ཅ་བ་གང་མཛད་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལ་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཤིང་། དུས་གསུམ་དུ་
བསགས་པའི་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མེད་རྗེས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་བསྡོ་བར་བཞུགས།

ལྷ་བ་(སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་བས་ཏེ་བཀོད་པ་དང་གཉིས་སྤང་གི་བྱི་མ་མེད་པ་རྒྱ་བ་དང་འདྲ་བར་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་རྟག་དུ་གནས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་
རྣམས་རང་ལ་སྐྱབས་སྟོན་པའི་སྟོན་པར་ཁས་ལེན་པའོ།། གཉིས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགྲོ་བ་ནི། གཉིས་སྤང་གི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ས་རང་དུས་ནས་ངེས་པར་གྲོལ་ཞིང་།
སེམས་དཔའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུང་
བའི་གཞི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་སོ་རྣམས་གནས་
ལུགས་ཀྱི་རང་དུ་རྩོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་དངོས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་པའོ།། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ས་རང་རང་གི་ངོས་སྒྲུལ་ཀྱི་འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་
གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིང་། སྤྱིང་རྗེ་མཆོག་གི་མ་མས་བསྐྱན་པའི་བྱང་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་
དང་ལྷན་པ། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་སོགས་ལ་བཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་
བརྟུལ་ཞུགས། ཐེག་ཆེན་སོ་སྤྱོ་ལས་དབང་པོ་སྟེ། ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་རང་གི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པའོ།།

༡ མ་དཔེར་རྟོགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱན་ནས་རྟོག་ཅེས་བཅོས།

༢ གྱུར་ཅིག་རྒྱ་སྤྱིང་དཔེར་པ།

༣ ཐེག་ཆེན་དང་སོ་སྤྱོ་དཔེར་ཉིད།

བྱག་པ་(སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི། བསམ་པ་སྒྲིན་པའི་སེམས་དང་
 བྱེད་ལས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་
 འབྱུག་པའི་སེམས་གཉིས་གཞན་དོན་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཐོབ་བྱ་
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བབྱེད། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྤྲས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་
 དང་། དཀར་པོ་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་མ་ལུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའི་སྒྲོས་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་
 པར་བབྱེད། སྤྲིག་བཤགས་ནས་འདིའི་བར་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བཀོད་པའོ།

བདུན་པ་(སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་)ལ་གསུམ། སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་དངོས་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་དམ་བཅའ་བའོ། དང་
 པོ་(སྒྲོམ་པའི་ཡང་དག་སེམས་བསྐྱེད་པ་)ནི། སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་། བདག་
 ལ་དགོངས་པར་མཛད་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་དེས་སྙན་གསན་དབབ་ལ་ཅི་བྱེད་སྙམ་ན།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བབྱེད། ཞེས་དམ་བཅའ་
 བའོ། གང་ཟག་གང་གིས་ན། བདག་མི་བསྐྱེད་དོ་ཇི་ཞེས་བབྱེད་བས་སོ། དུས་རི་སྤྱིད་
 ཏུ་བསྐྱེད་ན་ཐུགས་ལ་ཞུགས་པ་འདི་ནས་བཟུང་ནས་ནི། སྤྱིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་
 བར་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བབྱེད། ཚུལ་རི་ལྟར་ཏུ་བསྐྱེད་ན་རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་གསུམ་
 གྱི་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་གདོན་
 མི་བཟུང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བབྱེད།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་རྣམ་སྤྲང་གི་

སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགོན་བཀོས་སྤུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས།
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གསུམ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་བ་ལ་ཉིན་མཆོན་ཐུན་བྱུག་ཏུ་སྤྲོབ་པའོ། ། གཉིས་པ་མི་བསྤྱོད་པའི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་
 ནི། རྒྱལ་པའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་
 པའི་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་རྩེ་རྩེའི་དམ་ཆོག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་
 ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་དེལ་བྱ་
 ཡིན་ལ། དེ་བླན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་དེལ་བྱ་འཛིན་ཅིང་། དེལ་བྱའི་སྤྲོས་
 གྲུང་དོན་དེ་སྤྲོག་པར་སེམས་པའི་སྤྲོ་ནས་དེ་འཛིན་པ་དེལ་བྱའི་དམ་ཆོག་དང་། རང་རྩེ་རྩེ་
 སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུག་
 རྒྱ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་འཁྲུད་པའམ་སྤྲོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་པའི་བདེ་བ་དང་
 སྤྱོད་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཐུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག ། རང་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོན་པའི་བླ་
 མ་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྤྲོབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཆོག་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་
 ཉིན་མཆོན་ཐུན་བྱུག་ཏུ་སྤྲོབ་པའོ། ། གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། ཟང་བེང་
 གི་སྤྱོན་པ། རང་གི་དགོ་ཅ་གཞན་ལ་བསྤྲོ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོན་པ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་བསྤྲོམ་
 པ་འབྱམས་པའི་སྤྱོན་པ། བཏང་སྤྲོམས་ཆད་མེད་བསྤྲོམ་པ་མི་འཛིགས་པ་འབྱམས་ཀྱི་སྤྱོན་
 པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ལ་ཉིན་མཆོན་ཐུན་བྱུག་ཏུ་སྤྲོབ་པའོ། ། བཞི་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་
 བཟུང་བ་ནི། ཕྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་མེད་
 པ་གཉིས། གཞན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ལ་སྤྲོབ་འདོད་དེ་རྣམས་
 ལ་ཉིན་མཆོན་ཐུན་བྱུག་ཏུ་སྤྲོབ་པའོ། ། ལྷ་པ་དོན་བྱུབ་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་ནི། མེ་ཏོག་ལ་

༡ དགོན་ཅོག་དབར་རྩིང་།

༢ སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་དབར་མ།

༣ སྤྲོམ་པ་མི་འཛིགས་པ་སྤྱོད་དབར་མ།

སོགས་པ་བྱིའི་མཆོད་པ་དང་། རང་མཆོད་བདུད་ཅི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྤུལ་
བ་ནང་གི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་བས་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་གསང་
བའི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་པ་ངེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་
ཉིན་མཆོད་ཐུན་བྱུག་ཏུ་སྟོབ་པའོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་ཐུན་མོང་བའི་
སྟོན་པ་བརྒྱུད་བའི་དོན་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པ་བརྒྱུད་བའི་དོན་བསྐྱེད་
པ་དང་། མཐུག་བསྐྱེད་ཏེ་དམ་བཅའ་བའོ། དང་པོ་(སེམས་བསྐྱེད་ཐུན་མོང་བའི་སྟོན་པ་བརྒྱུད་བའི་དོན་
བསྐྱེད་པ་)ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཆ་ན་མེད། དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་
པའོ། གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་པ་བརྒྱུད་བའི་དོན་བསྐྱེད་པ་)ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་
བྱིར་། བདག་གིས་སྟོན་པ་མ་ལུས་བརྒྱུད་། ཞེས་པའོ། གསུམ་པ་(མཐུག་བསྐྱེད་ཏེ་དམ་བཅའ་
པ་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་
གིས་བསྐྱལ་བ་དང་། ཤེས་སྤྱི་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདག་གིས་
སྟོལ་བ་དང་། སྤུག་བསྐྱལ་གྱི་དབྱུགས་མ་ལུང་བ་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདག་
གིས་དབྱུགས་ལུང་སྟེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ལ་འགོད་པར་བགྱིའོ། སྐབས་འདིར་
སྟོན་པ་འཛིན་པ་ནི་ཐོབ་ཐེན་བཟན་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་མཆོད་པའི་
ཡན་ལག་ཡིན་གྱི།⁹ འདི་ལ་བཞེན་ནས་སྟོན་པ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་ཉམས་
པ་སོར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སྤྲུགས་སྟོན་ལ་དམིགས་སྤུག་པའི་ཐོབ་འདོད་དང་།
དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། རིགས་ལཱའི་སྟོན་བརྒྱུད་ལན་གསུམ་བརྒྱས་ཏེ་བྱེད་པར་
གསུམ་དང་ལྗན་པ་དགོས་སོ། སྟོན་བརྒྱུད་གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་སྤྱི་བྱེད་ལས་

⁹ མ་དཔེར་བརྒྱབ་ནས་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་ཅིང་ཆོད་པ་ཐུན་ནས་བཅོས།

¹⁰ གྱིས་དཔར་ནིང་།

འབྱུང་བའོ། དེ་ནས་ཆོག་མཁན་ཞིང་གཤེགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་སྤྱིང་གར་བསྐྱེམས་
བ་དང་། སྤྱིན་མཆོམས་སུ་སྤྱད་པ་དང་། ལུས་ལ་བསྐྱེམ་བ་དང་། སྤྱིང་བ་ཉིད་བསྐྱོམ་བ་
དང་། མི་དམིགས་པར་བསམ་བ་དང་། དང་པོར་གང་ནས་སྤྱན་བྱངས་པའི་རང་གནས་སུ་
གཤེགས་པ་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(འགལ་ཁྱེན་འགོག་པའི་བྱིར་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་བའི་འཁོར་
ལོ་ཅིབས་བརྩ་བ་རྟེན་དང་¹བརྟེན་བ་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། བགོགས་ལ་ཕྱར་གདབ་
བྱ་ཚུལ། ར་གྲར་སོགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་
བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་)ནི། སྐབས་འདིར་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱོམས་ནས་འཁོར་
ལོ་བསྐྱེད་བ་འབགས་བ་ཡབ་སྐས་ཀྱི་གཞུང་དང་ཅ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་
ཀྱང་། ཨ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་སྤྱིང་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིང་པའི་རང་
ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྩ་བ་མགྲོགས་པར་འཁོར་བའི་ཅིབས་རྣམས་ལ་ཁྱོ་བོ་
བརྩ་དགོད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། “ཀྱན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི།
ཅིབས་བརྩ་དེ་དབྱས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། ཅིབས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྱོ་བོ་བརྩ། ཡེ་ཤེས་བདག་
ཉིད་བརྩ་ལས་བྱུང་། ‘འགོག་པའི་རྩི་རྩིས་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་བསྐྱབ་པར་
བྱ།’ རྩི་རྩིས་འབར་བའི་སྤྱིན་སྤྱོས་པས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར།”² ཞེས་
གསུངས་པའོ། སྤྱན་དུ་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་འག་ནས་འབྱུང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་རྟེན་
བརྟེན་བ་རྣམས་བདེ་སྤྱིང་གི་རྣམ་རེས་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། འཁོར་ལོ་རྒྱི་ལས་
བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱི་འཁོར་ལོའི་ས་བོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། ཁ་དོག་སེར་པོ་བསྐྱོམ་པ་ནི་

¹ བསྐྱེམས་པ་ རྒྱ་མིང་དབར་མ།

² བརྩ་བརྟེན་དང་ རྒྱ་མིང་དབར་མ།

³ ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ་དབྱས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ། ལེའུ་བཙུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གུངས་༡༥༡བཟ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་ལ་དང་བྱུག་པ་
གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འགོག་པའི་རྩི་རྩིས་བསྐྱོམ་བྱ་ཞིང་། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ།’ ཞེས་སོ།

སྐྱེའི་བརྟན་པ་དེ་མཆོག་པར་བྱེད། འཁོར་ལོའི་དབྱིབས་ནི་ལྷེ་བ་མདུང་སོ་མཐུག་སྤྱད་
 པ་ལྷ་བུའི་དབུས་ཀྱི་བར་སྤང་ལ་གཙོ་བོ་བསྟོམ་ཞིང་། ཅིགས་ཅམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་
 མ་ལྷ་བུའི་ཅེ་མོ་ལ་ཅུང་ཟད་མ་རེག་པའི་སྤྱིང་དུ་ཁྱོ་བོ་ཅམས་སྤྱོ་ཆོགས་པད་ཉིའི་སྤྱིང་དུ་
 གཡོན་བརྒྱུད་གི་གར་སྤབས་ཀྱིས་འཁོད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བགོགས་ཅམས་དུམ་
 བྱར་གཙོད་པའི་ཆེད་དང་། ཁྱོ་བོ་མི་འཁོར་བ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་བགོགས་བསྐྱུང་བ་དེས་
 ཅན་དུ་མཛོད་པའི་ཆེད་དང་། ལྷེ་བའི་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་། དབུས་
 ཀྱི་སྤབས་སྤྱིང་གི་བར་སྤང་ལ་སྤྱོ་ཆོགས་བསྟོམ་དང་ཁྱོ་བོའི་གདན་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་རང་ཉིད་རྩོ་
 རྩོ་འཆང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་
 འཐུད་པ། རྩོ་རྩོ་གསུམ་ཀྱི་ཡི་བོ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། གཙོ་བོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོར་བྱེད་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་བཤད། ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་དུག་པར་བསྐྱེད་པར་ཨ་མུས་བཤད། ལུས་རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་
 འཐུད་པ་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་དང་རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱིས་
 མཆོན་པར་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་བཤད། རང་རྩོ་རྩོ་འཆང་དཀར་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་
 ཞེ་སྤང་རྩོ་རྩོ་བསྐྱུར་བ་ནི་ཁྱོ་བོ་ཅམས་ལ་བཀའ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། མི་བསྐྱོད་པ་
 བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་རྩོ་རྩོ་བསྐྱུར་བ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེ་སྤང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིན། ཡལ་ལུས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་འོད་
 ཟེར་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་འཛེན་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱོ་བོ་
 བཅུ་ཐེག་ལེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་རེག་བྱ་རྩོ་རྩོ་
 མར་བསྐྱུར་བ་ནི། ཡལ་ཞེ་སྤང་རྩོ་རྩོ་བསྐྱུར་བའི་རིགས་འགྲོས་སྐྱུར་བ་ཡིན་ནོ།། ཁྱོ་བོ་

ཉ ལ་དཔེར་བཞགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱལ་ཡུལ་དག་རིམ་ཞོགས་དང་བསྐྱུ་ནས་ཞེས་ཞེས་བཅོས།

༩ དུགས་བཅོས་ རྩོམ་པ་དཔར་མ།

བཅུ་ཕྱི་རིང་པོ་བཅུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ཅ་འབྲེལ་གྱིས་བཤད། རྫོ་རྫོ་འཆང་
དཀར་པོ་ཞེ་སྒང་རྫོ་རྫོར་བསྐྱར་བ་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་པ་དང་མེམས་དབང་སུམ་
བཅེགས་ཅན་དང་། ཁྱོ་པོ་རྣམས་མངལ་འབྲིན་བྱེད་པ་རྣམས་ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་ཅ་འབྲེལ་
གྱིས་བཤད།

[illegible][illegible]

१. बेस-वस-क्षेत्र-द्वार-का

བིང་རྩ་རྩ་ཞེས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གཞོད་མཛེས་ལ་པོས་ནས་དབུགས་དབྱེད་བཞུགས། རྩི་
 སེལ་གཉིས་ནི་གསོད་པའི་བྱེད་བསྐྱེད་བའོ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་བཅུག་པའི་བགེགས་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཕྱགས་སྐྱོད་བཅུ་ལ་ཕྱར་བྱ་འདེབས་ཚུལ་དངོས་ནི། བྱེད་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་
 བས་སྐྱེལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྟོད་ཆོ་བོ་བདུད་ཅི་
 འབྲིལ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ལ། སྐད་མདུད་ཅི་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕྱར་བྱ་མེ་དབྱེད་
 རབ་ཏུ་འབར་བ་བཅུར་གྱུར་ཏེ། ཕྱགས་སྐྱོད་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མགོ་བོར་ཐུག་པར་
 བསམ་སྟེ། སྐྱེལ་པའི་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་དེ་དོ་རྩེའི་ཐོ་བ་མེ་
 རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་བས། ཡོ་རྩེ་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱགས་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་བཞོད་
 ཅིང་། ཕྱར་བྱ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱོ་བོ་ནས་བརྟུངས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་
 དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ལས། བྱེད་གི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་པ་རང་གནས་སུ་
 བཞག་ནས། ཅ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་རང་ཉིད་ཕྱར་བྱར་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གདམ་ང་ཅན་ནོ། ལྷགས་དོན་ནི། ཡོ་རྩེ་དོན་བཤད་
 ཟེན། ལྷ་ལྷ་ཞེས་པའམ། ལྷ་ཏ་ལྷ་ཏ་སྟེ། གསོད་བྱེད་གསོད་བྱེད་ཅེས་པའོ། ལྷ་ཏ་ལ་ལྷ་
 ཏ་ལ་སམ་དུའྱི་ཞེས་པ་མ་རུངས་པ་ནམས་ཆོས་ཆོས་སེལ་གཉིས་ནི་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་དོན་ནོ། གྱི་ལ་ལ་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱར་བྱ་བཏབ་པ་ལས་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་མི་
 འགྲུལ་བར་གྱིས། སམ་སྐྱེལ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད། སེལ་གཉིས་
 ནི་འགས་པར་བྱེད་པ། རྩི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེག་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ། བཟླ་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཕྱར་བྱ་ལ་བྱ་བའི་སྟོན་ནས་འབོད་པ། བཟླ་རྩ་རྩ་ལྷ་ལྷ་པ་

༡ ལྷགས་ཀྱིས་དཔར་ཅིང་།

༢ དེ་ཉིད་དཔར་ཅིང་།

༣ དུའྱི་སྟོན་ཅིང་དཔར་མ།

༤ ལྷ་ལྷ་སྟོན་ཅིང་དཔར་མ།

ལྷ་ལྷ་དཔར་ཅིང་། དུའྱིས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ནམ་འབྱོར་དག་རིམ་ལྟར་བཞོད།

ཡ་ཏི་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་འཆང་གི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་འོ། ། སང་བིག་ལྷ་ལ་ལྷ་ཀ་ཅིན་
 ཞེས་པ་བཀའ་གསུངས་ཀླུ་མ་གྱི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ། བརྩ་གྱི་ལ་ལ་ཞེས་པ་ནི་དོ་རྩེ་ཕུར་
 བུས་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་པ་འོ། ། རྩུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ། བཅ་གཉིས་ནི་འགས་པར་
 བྱེད་པ་འོ། ། དེ་ཡང་གཞོད་མཛེས་གཅིག་གིས་སྒྲགས་ལན་བཅུར་བཟོད་ཅིང་། ཕུར་བུ་
 ཀླུ་མ་འེ་འེ་ནས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་གྱི་གཞོད་མཛེས་བཅུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན། སྐུ་ལ་པའི་གཞོད་
 མཛེས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་ཐོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ། སྐར་
 ཡང་ཁྱི་པོ་བཅུ་དང་ཕུར་བུ་ཀླུ་མ་ལས་དོ་རྩེ་མེ་འོད་རབ་རྒྱ་འབར་བ་སྒྲོགས་བཅུར་
 འཕྲོས་པས་འཁོར་གྱི་བཀའ་གསུངས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོག་ནས་ཐན་ཚུན་དུ་བློས་
 བར་བསམ་པར་མདོར་བྱས་ལས་བཤད་དེ། “དོ་རྩེ་མེ་ནི་བསྐྱེད་གྲུས་པས། ཀླུ་མ་པར་
 འཕྲོ་བ་དེས་པར་བསྒྲོམ། གདུག་པ་ཆོག་པས་ཐན་ཚུན་དུ། བློས་པར་གྱུར་པ་ཀླུ་མ་པར་
 བསམ།”^༡ ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(ར་གྱུར་སྐགས་བསྒྲོམ་ཚུལ་)ནི། རྩུ་ལྷ་རྩེ་ལྷ་ལ་ལན་བཞི་བཟོད་པས་དེམ་པ་
 བཞིན་བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་རྒྱ་ལགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ར་བ་དང་། ཚུ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་གི་ར་
 བ་སྟེ། ལུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ར་བ་ནི་དོ་རྩེ་ཆེ་བ་ཀླུ་མ་གྱི་ཁོང་མེད་དུ་དོ་རྩེ་རྒྱུད་བ་ཀླུ་མ་གྱི་
 རྩུ་ལ་ཐ་རབ་ཀྱིས་གཏམས་པ། རྩུ་ལི་ར་བ་ནི་ཐེགས་མ་ཕྱིར་འཕྲོར་བ་ལྷ་བུ་འོ། ། མེ་ལི་ར་
 བ་ནི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་འཕྲོ་བ། རྒྱུད་གི་ར་བ་ནི་དག་ཅིང་རྒྱབ་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་པར་

༡ བཀའ་ལ་ཉོན་ རྩེ་ཐིང་དབར་མ།
 ༢ མ་དཔེར་བིག་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཀླུ་མ་འཕྲོར་དག་རིམ་སྐགས་དང་བསྐྱུན་ནས་དུས་ལྷན་ལྟོད།
 ༣ སྐུ་ལ་ དཔར་རྟིང་།
 ༤ བརྩུར་པ་ རྩེ་ཐིང་དབར་མ།
 ༥ སྐར་རང་ དཔར་རྟིང་།
 ༦ རྩེ་བསྐྱུན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མཐོན་པོ་སྐྱ་སྐྱུ་བ། མདོར་བྱས། འོག་གཞུངས་པ་༣ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “དོ་རྩེ་མེ་ཡིས་ཀྱན་དུ་ནི། ཀླུ་མ་པར་
 འཕྲོས་པས་པར་བསྒྲོམ། གདུག་པ་ཆོག་པ་ཐན་ཚུན་དུ། འཕྲོས་པར་གྱུར་པར་ཀླུ་མ་པར་བསམ།” ཞེས་སོ། །
 ༧ མ་དཔེར་ཐེག་མ་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

བསམ་པ། སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་གྲར་དང་། གྲར་གྱི་འོག་ར་བའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་སྒྲ་རེ་དང་། ཡི་
གོ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆ་དང་། འོག་གཞི་རྩྱ་ལས་དོ་རྩེའི་ས་གཞི་དང་། ཕྱིའི་ཕྱོགས་མཆམས་
ཐམས་ཅད་དུ་མདའི་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པའི་མདེའུ་ཡོད་
བའམ། དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་བསྟོལ་མར་རྒྱགས་པར་བསྟོལ། ར་བ་དེ་རྣམས་གྱི་དབྱིབས་རྒྱུ་
པོ། དབངས་སྟེང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་པར་ལྷ་བ་
བས་བཤད། སྟེང་འོག་མིན་ནས་འོག་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུག་པར་ཨ་ཐུས་བཤད།
རྒྱ་ལྷགས་རི་ནག་པོ་ལ་ཐུག་པར་ནག་པོ་སྟོད་པས་བཤད། སྟོས་རི་ཅམ་འཆམ་པར་སྟོ་
བར་ལྷ་བ་བས་བཤད། འདུས་པའི་སྟོར་ན་འདིའི་རྒྱ་དབངས་གྱི་ཆད་མི་འབྱུང་ངོ་། དེ་
ལྟར་བསྐྱུང་འཁོར་གསལ་བཟུག་ དམིགས་རྣམ་འཇགས་པར་བྱེད་པར་བྱས། རྟེན་བཞེན་
པ་དང་ཕྱར་གདབ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟས་ཏེ། ཕྱར་གདབ་ལ་སོགས་
བྱས་ན། སྐབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྟོལ་པ་ལ་བགགས་གྱིས་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བར་ཆད་བྱེད་
མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་དངོས་གཞི་བསྟོལ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱང་གཞི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་
གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོལ་པ་དང་པོ་སྟོར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོལ་པ་དང་།
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་
རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོལ་པ་དང་། སྐབ་ཐབས་ལ་སྟོབ་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་
པའོ། དང་པོ་(སྐྱང་གཞི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྟོལ་པ་དང་པོ་སྟོར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོལ་པ་)
ལ་གཉིས། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་གཞིལ་ཡས་ཁང་བསྟོལ་པ་དང་། བར་

༡ མ་དཔེར་བསྟོར་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་དང་བཅུན་ནས་བཅས།

༢ རྣམས་ དབར་རྟེན།

༣ མ་དཔེར་སྟོལ་ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བཅུན་ནས་བཅས།

༤ སྟོལ་པ་ ཆོ་གྱིང་དབར་མ།

བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟེན་པ་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའོ།། དང་པོ་ཁྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཞིག་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་
དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའོ།།
དང་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ཞིག་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་
དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའོ།།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་བཅུད་སྤྱོད་པ་འགྲོ་དགོས་པས་
དེའི་ཚུལ་ནི། མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལས་ཟད་པ་རྣམས་བདེ་འགྲོར་ཆེ་འཕོས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆེ་དང་ལས་མ་ཟད་པ་རྣམས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་
མནར་མེད་དུ་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔུལ་སྒྲགས་བདུན་
དང་གང་དཔུལ་བརྒྱད། ཅ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ།། དེ་ནས་
བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འཕྲོ་རྣམས་ཚུལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤིང་། འདོད་
པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་གནས་པའི་དུད་འཕྲོ་ནི་དེ་དག་དང་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་སོ།།
ཡི་དྲགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། འཛམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དཔེ་པ་ལས་
སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད། དེ་གཞན་དག་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་
གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
དང་པོར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ལུས་བ་
ལང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོ།།

༡ སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔེ་པ་

༢ གི་དཔེ་པ་

༣ རྒྱུ་མི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་

རྒྱུ་མི་དཔེ་པ་དེ། དུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ལྟར་དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་ཞིག་ཅིང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དོན་འདི་དང་འདྲོ།

སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས་
 འདོད་ལྟར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། འདོད་ལྟ་རིགས་དྲུག་ཀྱང་ཚུལ་སྲ་མ་བཞིན་
 དུ་བྲས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་བཅུད་སྟོངས་པའི་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྟ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 སྟོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ། ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཞན་དག་གིས་ཐོས་ནས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པས་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེས་ཏེ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཆེ་འཕོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོངས། དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགའའི་
 ཡུན་ཡོད་དོ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་སྟོངས་པའི་ཚུལ་ནི། དེའི་ཆེ་འཛིན་ཉེན་ན་སེམས་ཅན་
 མེད་པའི་དབང་གིས་ལྟས་དུས་སུ་ཆར་འབབས་པ་མེད་པས། ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་གྱིས་
 ཅི་ཤིང་ནགས་ཆ་ལ་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་
 ཏེ་སྤང་ཀ་དང་ཚུ་ཐན་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་
 ཏེ་ཚུ་པོའི་རྒྱན་རྣམས་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ཏེ་མཆོ་
 མ་ཐོས་པ་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་
 ཤར་ཏེ་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བྱེད། དེ་ནས་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་དྲུག་པའི་ཕྱོགས་
 གཅིག་དང་བདུན་པ་ཤར་ཏེ་སྤིང་བཞི་སྤིང་ཐན་བརྒྱུད་དང་ཕྱིའི་ལྷགས་རི་ནག་པོ་དབུས་
 གྱི་རི་རབ་རྣམས་དུ་བར་འཐུལ་ཞིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མེ་ལྷེ་དེས་རྒྱུན་བྲས་ནས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་མེ་འབར་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་
 ཁང་ཡང་བསྐྱེགས་ནས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྲས་སོ། དེ་ལ་བར་བསྐྱལ་
 གཅིག་གི་ཡུན་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། “གང་གི་ཆེ་འདིར་འཛིན་

རྟེན་འཛིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གཅིག་གྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཆེ། རིས་གྱིས་རིས་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་རབ་དུ་སྒྲགས་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།” ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། མདོར་བྲས་ལས། “དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་། སྤིང་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱེད་། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་མིན་། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས་། བསྐྱེད་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། ཆོགས་བཅད་འདིའི་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཡི། བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་སྟོང་པར་བསྐྱེད་། ཆོ་གའི་སྦྱར་བ་འདི་ཡི་ནི། ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་།” ཅེས་གསུངས། དེ་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ན། རྣམ་གཞག་ལས། “དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིས་པ་སྟོམ་” བ་པོས་དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས། ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྟོང་ཉིད་པའི་པེས་འོར་སྟོང་མེད་པར་མོས་པ་

༡ རྣམ་གཞག་རིས་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་བསྟན་ན་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་པ་ཐོབ་པར་ཅེས་གསལ་བ་དག་པར་སྟེ།

༢ མ་དབེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་བ་མ་དག།

༣ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱུ་ལ། རྣམ་གཞག་རིས་པ། རིས་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གྲངས་༡༩༡བཟུང་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འད་སྟེ། “གང་གི་ཆེ་འདིར་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གྱང་མ་ལུས་པར་གྱུར་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་དེའི་ཆེ་རིས་གྱིས་རིས་གྱིས་ཉི་མ་བདུན་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་རབ་དུ་སྒྲགས་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་མཁའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ།” ཞེས་སོ།

༤ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐུ་སྟེན། མདོར་བྲས། འོག་གྲངས་༩བཟུང་ལས་བྱུང་བའི་ནང་རྣམས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པ། བདུན་པ། དག་པ། བཅུ་པ་བཅས་རྩེད་མི་འད་སྟེ། “དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ། ཆོགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱ་ཡི། ཆོ་གའི་སྦྱར་བ་འདི་ཡིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་། ཅེས་སོ།

༥ མ་དབེར་བསྐྱེད་ཞེས་པ་མ་དག།

༦ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་རྒྱུ་ལ། རྣམ་གཞག་རིས་པ། རིས་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། འོག་གྲངས་༡༩༡བཟུང་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འད་སྟེ། “དོན་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རིས་པ་སྟོམ་པ་པོས། དངོས་པོ་མེད་ལ་ཞེས་བྱ་བ་པོགས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

༧ མེད་པས་སྟོང་དང་པར་བ།

དང་། གཞི་ལ་སྔོན་སྔོངས་པའི་ཆེ་སྔོན་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་བ་
 ཆེན་པོས་སྔོང་ཉིད་པའི་དེས་ངོར་སྔོན་མི་སྤང་བར་མོས་པ་དང་། གཞི་ལ་སྔོན་སྔོངས་
 པའི་ཆེ་སྔོན་མི་སྤང་བ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། ཅིའི་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བྲམ། སྔོན་སྔ་མ་
 སྔོངས་པའི་ནམ་མཁའ་དེས་བྱི་མ་ཆགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བདེ་
 བ་ཆེན་པོའི་དེས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཆགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ས་ཞེས་བྲམ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། སྔོང་ཉིད་མི་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་
 དགག་པ། སྔོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས། སྔོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པའོ།

དང་པོ་(སྔོང་ཉིད་མི་བསྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་
 སུ་སྔོན་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྔོང་ཉིད་མི་བསྒྲོམ་ཞེས་
 གསུང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོར་བྱས་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་བར་མེད་པ་
 བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་བསལ་ཀྱན་བཟང་དང་སྒྲོན་
 གསལ་གྱིས། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྒྲོམ་པ་མེད། ཅེས་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ནམ་
 ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྔོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔོན་བཅུད་ཅང་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པ་
 དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྒྲོམ་པ་དང་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བསྒྲོམ་པར་མི་རིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(སྔོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ཚུལ་དངོས་)ནི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྔོང་ཉིད་
 བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སམྱ་ཤི་ལས། ཁམས་བཙུག་གཞི་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་དང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། སྔོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་དུལ་བར་
 བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱད་ལ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ས་ཐོན་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། “སྔོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ཞིང་ལ། རྫོང་དང་ལྷན་པས་ས་ཐོན་གདབ།” ཅེས་གསུངས།

⁹ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འབུམ། ག་མི་བྱུལ་བཞག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༡༤བ་ན་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ཀྱི་སྔོང་པའི་
 ཞིང་ཐོགས་ལ། རྫོང་དང་ལྷན་པས་ས་ཐོན་གདབ།” ཅེས་སོ།

སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡང་བསྐྱེས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཅ་རྒྱུད་ལེན་གཉིས་པ། དགྲ་པ།
 བཙོ་ལྟ་པ། བཅུ་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེས། རྟོགས་ཚུལ་^१གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྟོགས། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྤང་མཐའ་
 དག་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས། རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་བའི་འདུག་རིམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད། ^२དེ་སྤྱོད་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་
 དགོས་པས། སྐབས་འདིར། དངོས་པོ་མེད་པས་བསྐྱེས་པ་མེད།། ཅེས་^३སོགས་ཡིག་དོན་
 དང་སྤྱོད་དོན་དུ་བཤད་ན། སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་
 བས་དབྱེད་ནས་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྩང་ཐད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་
 བསྐྱེས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་རྩང་ཐད་ཀྱང་
 མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཟུང་
 ནས་བསྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་ཤེ་ལས། “ལམ་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་ན་ནི། ‘བསྐྱེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།’”^४ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་པོ་
 སོགས་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་^५གྲུབ་པ་
 དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀར་བཟུང་ནས་བསྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ།^६རང་བཞིན་གྱིས་^५གྲུབ་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་

१ རྟོག་ཚུལ་ དཔར་རྟིང་།

२ བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད། དཔར་རྟིང་།

३ ཞེས་ དཔར་རྟིང་།

४ རྟེན་བཅུན། དགྲ་པ། ཅ་ མགོན་པོ་ལྷ་སྐུལ། དབྱ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད་ཉིད་བཞི་པ། རྟོག་གུངས་ ༡༥བཤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་
 གི་མ་རྩུང་མི་འད་མེ། སྐྱེས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཞེས་སོ།།

५ ཀྱི་ དཔར་རྟིང་།

६ ཀྱི་ དཔར་རྟིང་།

ནས་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་ཡང་འཕོག་ཀྱས་སོ།། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྟོམ་པ་པོ་དང་། རི་ལྟར་
 བསྟོམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པར་བསམ་པ་དེ་ཡི་གཏེ་དོན་
 རོ།། སྤྱི་དོན་ཏུ་བཤད་ན་འདུས་བྱས་གྱིས་བསྟུས་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་
 ལ་སྟེང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ལ་སྐད་ཅིག་སྤྲིའི་ཆ་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རང་གི་ཡུལ་དུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་དུ་མ་འབྲེད་
 ཀྱས་ལ་དེའི་ཆེ་དེ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། རང་རང་སོ་སོའི་ཆ་རྣམས་དང་ཆ་ཅན་
 གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་
 བའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཐ་དད་ཡེ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་བསམ་
 པ་ནི། དམ་པའི་དོན་ཏུ་དངོས་པོ་རྣམས་།། སྤྱི་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་།། ཞེས་
 བའི་དོན་ཡིན་ནོ།། ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
 མེད་ཀྱང་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བསྟོམ་པ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཡིན། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟུང་ནས་བསྟོམ་པ་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་བཞི་སྟེ་འཕོག་གི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྒྱ་བདེན་
 པས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཡིན། སྟོན་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟུང་ནས་བསྟོམ་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ། གང་

སྒྲིབ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྒྲིབ་པ་པོ་དང་། རི་ལྷར་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འབྲས་བུ་
བདེན་པས་སྒྲིང་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་ན་ཁྱེད་རིམ་པ་དང་
པོའི་སྐབས་འདིར་སྒྲིང་ཉིད་བསྒོམ་ན་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱགས་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྒྲིང་ཉིད་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་མིན་ཏེ་ལྷ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ཆེ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བདེ་སྒྲིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྒྲིང་སྒྲུར་དུ་
གཅོད་དགོས། དེ་ལ་གཉིས་སྒྲིང་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུད་གོས་པས། འདིར་ཡང་ལྷ་ཐུ་རྒྱའི་
སྐབས་དོན་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྐྱུས་
པའི་སྒྲིང་ཉིད་དམ་སྒྲིང་བཅུད་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཙམ་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་བདེ་བ་དབྱེར་མི་ཕྱིད་
པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའི་སྒྲུལ་དུ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་
མདོ་སྐབས་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་སྒྲིང་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་
སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་པོས་སྟོང་
 ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་བརྗེད་པ་རྟན་པ་གསོ་བ་དང་། རྟོན་པོས་རྟོགས་
 ཟེན་བརྟན་པ་དང་། ལུས་རག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྦྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཆོག་གས་གསོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། ། འོ་ན་སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟག་
 མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་སྤང་རུབ་བར་མོས་ནས་སྟོང་
 ཉིད་གཅོ་པོར་བསྟོམ་པ་ཡིན་པོད། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བསྐྱེད་ཇིས་བསྟོམ་པའི་སྐབས་
 ལས་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་བསྟོམ་པའི་ཆེ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་ལན་དུ་སྐབས་ཐབས་ཀྱི་བཟང་ལས། “ཐ་མལ་རྣམ་རྟོག་རྒྱུན་ལས་གཞན་པ་ཡི།
 མེད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གཞན་ཅིང་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་དང་རྣམ་པ་འགལ་བར་གྱུར་པའི་

སེམས་ཀྱི་འདི་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཀྱི་གང་ཡིན་དེར་ནི་ཀུན་རྟོག་སྤངས་མི་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་
 ཚུལ་བྱེད་གྱི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པས་འཁོར་བ་ལས་
 སྐྱོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་མེད་གྱི་དོན་བསྐྱོམ་པ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐ་
 མལ་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིས་རིམ་པ་དང་པོར་ལྷའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་འཁོར་
 བའི་ཅ་བ་གཅོད་བྱེད་གྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཐ་
 མལ་ནམ་རྟོག་སྟེ་བདག་འཛིན་གཉིས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་པ་ཡི། སྲིད་
 པ་འཁོར་བའི་སྐབས་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུའི་གཅོད་སྟེ་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་
 དེ་དང་ནམ་པ་སྟེ་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་གྱུར་བའི་སེམས་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 ལྷའི་འཁོར་ལོའི་ནམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་གསལ་བར་སྤངས་བའི་ལྷའི་
 རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ལ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། སྤང་དོར་རྒྱ་ཆེ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་གསལ་བར་སྤང་
 ཞིང་དེས་དོར་སྤང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ་
 དེར་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་སྤངས་བདེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།
 རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིར་དེ་ལྷ་བྱའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེས་དོར་སྤང་ཉིད་དེས་ཤིང་།
 སྤང་དོར་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་སློ་གཅིག་གི་དོར་མངོན་
 དུ་ཆོགས་པ་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་ལ་དེའི་རྒྱུ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་ཡིན་ནོ། དོན་དེ་ནམས་ལ་
 དགོངས་ནས་བརྟག་གཉིས་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། བརྟལ་ཞུགས་

༡ རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། སྐུ་བ་ཐབས་ཀུན་བཟང་། ཤོག་གངས་ ༣༧༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཀྱང་གསུམ་པ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དང་ནམ་པར་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་” ཞེས་སོ།

༢ ཞེས་བྱའོ། རྟེན་ཆེད་པར་ལ།

༣ མ་དབང་རྩི་ཅིག་ཅེས་གསལ་བ་དཀྱུས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་བཤད།

ཅན་གྱིས་སྤྱོད་པ་བསྐྱོན། སྤྱོད་པ་མི་ལམ་ལྟར་བྱས་ནས། 'སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་
བྱ།' ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེན་གྱར་ལས། "དཔེར་ན་རྩ་མེད་ལྟ་བུ་བཞུགས། གྲོགས་དག་བདེན་མེད་
རྩུབ་པའང་མིན། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ནི། དྲངས་ཤིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་
ནོ།" ཞེས་གསུངས། རིམ་བུ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དེ་ལྟར་འོང་
བ་ཐེག་པ་འདིའི་ཟབ་བྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྐྱ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་སྒྲོལ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་གྱ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་ཡེ་མི་འབྲེལ།

གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་ཆགས་པའི་རིམ་བུ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོན་པ་)ལ་གཉིས། འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་ཆ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཉེད་གི་རི་སྤྱིང་སོགས་
ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའོ། དང་པོ་(འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་ཆ་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་
དང་མཐུན་པར་རྟོ་རྟེན་ས་ཆ་བསྐྱེད་པའོ། དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་བཅུད་
སྤྱ་མ་ཞིག་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤར་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་པར་གནས་པས་དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་ཕྱི་
མ་ཆགས་པའི་འགོ་རྩམ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས།
འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་མས་རིམ་ནས་ཆགས། དེ་ཡང་སོག་མར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་
རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་འོག་དུ་བབས་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་ཆགས། དེ་
ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟད་འོག་དུ་བབས་པ་ལས་གཞན་འབྲེལ་དབང་བྱེད། འབྲེལ་དགལ། དགལ་
ལྟན། འབབ་བྲལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་

༡ རྟེན་གཞལ། རྒྱུད་འབྲེལ། ང་བཏག་གཉིས། བཏག་པ་གཉིས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གྲངས་༡༥ན་༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་མ་རྒྱུང་
མི་འབྲས་སྟེ། 'སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་མེད་བྱེད།' ཅེས་སོ།

༢ རྟེན་གཞལ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཆ་རྒྱུད་རྟོ་རྟེན་དཔལ་མཆོག་ལེའུ་བཅུ་བ། འོག་གྲངས་༡༡ན་༤ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འབྲས་སྟེ། "དཔེར་ན་རྩ་མེད་ལྟ་བུ་བཞུགས།
བདེན་མེད་བཏག་པའང་མི་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་འདི། དང་ཞིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ།" ཞེས་སོ། གཞུང་དུ་རྟོ་རྟེན་གྱར་
ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་རྒྱུད་རྟོ་རྟེན་དཔལ་མཆོག་དུ་འདི་དང་ཆ་འབྲས་བའི་ཆོག་ཅིག་འདུག་པ་དེ་འདིར་དྲངས་ཡོད།

༣ བབ་ དབར་རྟེན།

ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་རྒྱུ་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུ་གི་དགྲིལ་འཁོར་རམས་སུ་དབག་
 ཚད་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ། རྒྱུ་དབག་ཚད་གངས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ། ཚན་པོ་ཆེད་
 རྩོམ་གྲང་གཞིག་བར་མེ་རུས་པ་གཅིག་ཆགས། དེ་ནས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་
 གྱི་དབང་གིས་ནས་མཁའ་ལ་སྤྱོད་གསེར་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་འབྲིགས། དེ་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གིང་
 རྩའི་འཕང་ལོ་ཅན་དུ་བབས་པ་རྒྱུ་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་རྒྱུ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་རམས་སུ་
 དབག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་གཅིག་ཆགས། དེ་རྒྱུ་
 གིས་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བསྐབས་བས། འོ་མ་བསྐྱོལ་བ་ལས་སྤྱིས་མའི་ཚུལ་དུ་གསེར་གྱི་ས་
 གཞི་རམས་སུ་དབག་ཚད་གསུམ་འབྲམ་ཉི་ཁྲི་ཡོད་པ་གཅིག་ཆགས། རྒྱ་གསེར་གཉིས་
 ཀའི་རྒྱར་ཤར་མཐའ་ནས་རུབ་མཐའི་བར་དང་། བྱང་མཐའ་ནས་སྟོ་མཐའི་བར་དབག་ཚད་
 འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་བྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་དང་། ཁོར་ཡུག་ཏུ་
 དེའི་གསུམ་འབྱུར་དང་། གསེར་དགྲིལ་ཆགས་ཟེན་པའི་རྩོམ་སུ་རྩའི་དགྲིལ་འཁོར་རམས་
 སུ་དབག་ཚད་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱ་དུ་འབྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། “དེ་ལ་སྟོང་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི། གནས་བར་འདོད་པའི་འོག་དག་གིས། རྒྱུ་གི་དགྲིལ་འཁོར་རམས་སུ་
 བློ། ས་ཡ་དུག་འབྲམ་གངས་མེད་དོ། རྒྱ་རམས་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དང་། སྟོང་ཕྱག་
 དག་ཅི་ཉི་ཤུ་ཡོ། བྱིས་ནི་རམས་སུ་འབྲམ་ཕྱག་བརྒྱ། ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འབྱུར།
 རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི། ཐད་ཀར་འབྲམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཕྱག་
 གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྱག་བློ། བྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་གསུམ་འབྱུར་
 རོ།” ཞེས་གསུངས། གཞི་ལ་མེ་དགྲིལ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁོད་ན་
 མའི་རུལ་དང་བྱེད་ལས་ཡོད་པས། མཐུན་ཡུལ་ཆད་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ།

9 རྩོམ་ཐུང་། མཛོད་པ། 1 རྩོམ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། ཚས་མཛོད་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། སྟོག་གངས་འབངས་ལས་བྱུང་བའི་ནད་ནས་ཆོག་
 ཀར་བྱི་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འབྱུར་རོ། ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་དང་།
སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་
ལས། དེ་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་ན་“དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
འབྱེད་པས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་
པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་ཆ་བསྐྱེད་
པར་བྱའོ།” ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། ཆོས་མཐུན་པའི་རྣམ་པའི་སྦྱང་འཁོར་དང་ཆོས་འབྱུང་
སྤྱོད་ཆོགས་རྫོགས་རྣམས་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པ་གཞི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་)ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་
སྦྱང་འཁོར་གསལ་འདེབས་པ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་
བསྦྱང་འཁོར་མི་བསྐྱོམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྦྱང་སྦྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་སྦྱབ་
ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བགགས་ཀྱི་བར་ཆད་བསྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་
དོན་དམ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྦྱང་འཁོར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྐྱོམས་ཟེན།
ཀུན་རྫོབ་པའི་སྦྱང་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་པ་བུན་མོང་མིན་པ་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་ནས་
མེད་པས། སྐབས་འདིར་སྦྱང་བའི་ངང་ལས་རྫོགས་པའི་སྦྱང་གཞི་ར་གྱུར་མེ་རི་ཅམ་གྱི་སྦྱང་
འཁོར་བུན་མོང་བ་གསལ་མ་བཏབ་ན། སྦྱབ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བགགས་
ཀྱི་བར་ཆད་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་ལ། སྐབས་འདིར་རྫོགས་པའི་སྦྱང་མེ་རི་ཅམ་གསལ་མི་
འདེབས་ན་བྱི་ཆ་ལ་འོང་དོན་མེད་པས། དེ་ལྟར་སྦྱང་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱོ་ཆད་ཉི་ལུ་

༡ རྫོགས་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྲུང་བ་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་སྦྱང་འཁོར་མི་འདྲ་
མེ། “དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱེད་པས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་པས་སྦྱང་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

༢ བསྐྱོམ་ཟེན། རྫོགས་པའི་སྦྱང་འཁོར་ལ།

༣ སྦྱང་གཞི་ར་གྱུར་མེ་རི་ཅམ་གསལ་མི་འདྲེབས་པར་བྱེ་བ་དང་པོ།

༤ སྦྱང་གཞི་ར་གྱུར་མེ་རི་ཅམ་གསལ་མི་འདྲེབས་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ རིམ་པར་བྱེ་བ་དང་པོ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་སྦྱང་འཁོར་མི་འདྲ་
མེ། “དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱེད་པས། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབུས་གནས་པར། རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་པས་སྦྱང་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

ཅ་བཞིར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་པ་
གསལ་འདེབས་པ་རྒྱ་རོ་བས་རྒྱད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་བར་གསུང་ཞིང་། དེ་ནི་ཇི་ཉིད་ཀྱི་འང་
བཞེད་པར་བྱེད་དགོས་པས་འདོན་ཆ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་འཁོར་ཐུན་མོང་བ་དང་།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་འཁོར་ཅིབས་བཅུ་པ་བསྐྱོམ་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ནོ་གསུང་
བ་མི་རིགས་ཏེ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་པའི་ལྷ་བར་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་སྟོན་འགྲོའི་སྤང་འཁོར་དུ་མ་ཐད་སྐབས་འདིར་ཡང་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་
རོ་པའི་གསུང་དེ་བར་དོན་དུ་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་མཆན་བྱུར་གསལ་བར་བཤད་པས། ཇི་ཉིད་
ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེའི་ས་གཞིར་གྱུར་མི་རི་དང་
བཅས་པའི་དབྱུས་སྤྱོད་འབྱུང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལེན་གསུམ་པ་ལས། “ནམ་མཁའི་
དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར།” ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར་“ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱུས་
གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་གནས་པའོ།” ཞེས་གསུང་ཞིང་། ཆོས་འབྱུང་
དེ་ཡང་ཁ་དོག་དཀར་པོ། དབྱིབས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། “ཆོས་འབྱུང་བ་ནི་རི་ལྟར་བསྐྱོམ།”
ཞེས་བྱས་པའི་ལན་དུ། “སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། གྲུ་གསུམ་དུ་ནི་ནམ་པར་
བསྐྱོམ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲུ་གསུམ་པ་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཅེ་མོ་སྤྱ་བ་འོག་ཏུ་བྱུག་
ནས་གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་ཁྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཤེས་རབ་མའི་རྣ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ནོ། དེ་ལྟ་

༡ བཅུ་པོ་རྫོ་མིང་དཔར་ན།

༢ རྒྱ་རོ་རྫོ་མིང་དཔར་ན།

༣ ས་གཞིར་གྱུར་རྫོ་མིང་དཔར་ན།

༤ ལྷ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ༣ གསང་འདུས་ཅན་རྒྱད། ལེན་གསུམ་པ། འོག་གངས་༢༥བ༡ ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་
དབྱུས་གནས་པར།” ཞེས་སོ།

༥ ལྷ་བསྟན། རྒྱད་འགྲེལ། ༥ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མ་གྲགས་པ། འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེན་གསུམ་པ། འོག་གངས་༣༤བ༤ ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱུས་གནས་པར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་འབྱུང་ལ་ལ་གནས་པའོ།” ཞེས་སོ།

༦ ལྷ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ༣ འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་༡༤ན༣

༧ ལྷ་བཀའ། རྒྱད་འདུམ། ༣ འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་༡༥བ༡

བྱེ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་སྤྲོ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱི་
བྱེ་ལ་བསྐྱེད་པས་བྱི་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བྱི་བྱེ་བྱི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདེ་མཆོག་སྤྲོ་ཆོས་འབྱུང་ལས། “ཐེག་གི་མཚན་
མ་དུག་ཅུ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།” ཞེས་ཐེག་སྐྱེད་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་
པ་དང་། ལྷ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། “ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྲུར་ཏེ།”
སྤྲོ་ཆོས་མིན་དེ་བཞེན་སྤྲོ་ཆོས་མིན།” ཞེས་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་ལོ་དུག་པའི་ཐུགས་གཉིས་ཡོད་
ལ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིས་འགྲུར་དུ་གསུང་ཞིང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་རེ་བཞི་
པ་ནི། ཅ་ཐེག་ནས་ཅ་ཐེག་གི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་ཉིས་འགྲུར་དང་། ཆ་རྒྱུད་ལོ་དུག་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཉིས་འགྲུར་དུ་གསུངས་ལ། ཐེག་སྐྱེད་
ཆ་རྒྱུད་རེ་བཞི་པ་རྟ་བབས་“དབངས་སུ་སྤྲོ་ཆོད་གཅིག་དང་། ཆོས་འཁོར་གྱི་རྩ་ཅེ་དང་
བཅས་པ་ལ་སྤྲོ་ཆོད་གཅིག་སྟེ་སྤྲོ་ཆོད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་
ལོ་དུག་པ་ནི་རྟ་བབས་“དབངས་སུ་སྤྲོ་ཆོད་གསུམ་དང་། ཆོས་འཁོར་རྩ་ཅེ་དང་བཅས་
པ་ལ་སྤྲོ་ཆོད་གཅིག་སྟེ་སྤྲོ་ཆོད་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་མིང་། བད་ར་ལ་ཆ་སྤྲོ་གཉིས། རྩ་
ར་ལ་ཆ་སྤྲོ་གཉིས། མེ་རི་ལ་སྤྲོ་ཆོད་གཅིག་ལོ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྒྱུད་ལོ་
དུག་པའི་ཐུགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ལ་སྤྲོ་ཆོད་བཅུ་

༡ རྟ་བབས་རྒྱུད་འབྲུག་ ༧ པའི་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྤྲོ་ཆོས་འབྱུང་། ལུ་བཅུ་བདུན་པ། སྟོག་གངས་༢༤༩༡ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐེག་
སྐྱེད་མཚན་མ་དུག་ཅུ་བཞི། དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་གི་མཚན་ཉིད་དེ།” ཞེས་སོ།

༢ དཀྱིལ་ཆོག་སྤྲོ་ཆོད་དབང་པ།

༣ རྟ་བབས་རྒྱུད་འབྲུག་ ༧ པའི་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཐེག་གདམ་པའི་ཆོག་སྟོག་གངས་༡༣༦༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་
ནས་ཆོག་རྒྱུད་སྤྲོ་ཆོད་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་སྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་འགྲུར་ཏེ།” ཞེས་སོ།

༤ མ་དབེར་གསུང་ལ། ཞེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སྟོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༥ མ་དབེར་རྟ་བབ་ཅེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སྟོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༦ མ་དབེར་རྟ་བབ་ཅེས་གསལ་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སྟོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

གཉིས། མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྒྲོ་ཆད་བྱག་བྱག་སྟེ་ཉེར་བཞི་ཡིན་
ལ། དེའི་ཆེ་བད་རྩ་མེད་ན་མདའ་ཡབ་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྒྲོ་ཆད་བྱེད་དང་
བྱག་བྱག་ལས་མེད་པས་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་མཐའི་བར་སྟེ་བ་བའི་ཐིག་སྐྱད་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་
ཉིས་འབྱར་དུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་གིས་མ་ཁོངས་པར་འབྱར་བས་བསྐྱེད་པར་ཁས་སྤངས་
དགོས་སོ།། ལྷ་ཆོག་པས་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་འབྱར་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། རི་
ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། མདོར་བྱས་ལས། “རྩྱ་གཉིས་ས་བོན་ཡི་ལས་བྱང་། རྩྱ་
རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། རྩྱ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་བྱ། རྩྱ་གཉིས་ས་བོན་
རི་ལས་བྱང་། རྩྱ་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། ‘དེ་
ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།’ རྩྱ་གཉིས་ས་བོན་ལས་བྱང་། རྩྱ་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་
ལྟ། རྩྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ། རྩྱ་གཉིས་ས་བོན་
ལས་བྱང་། རྩྱ་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཀྱང་ནི། ‘དེ་
ཡི་སྟེང་དུ་བསམ་པར་བྱ།’ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྐྱེད་ལྟེ་བར་རང་རང་གི་ས་བོན་
ཡི་རི་ལོ་བོ་བཞི་ལས་བྱང་བའི་རྩྱ་གི་དཀྱིལ་འཁོར། མེའི་དཀྱིལ་འཁོར། རྩྱ་གི་དཀྱིལ་
འཁོར། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་རང་རང་གི་རོས་གཉིས་སུ་ས་བོན་རྩྱ་རེ་རེ་ལས་བྱང་བའི་རྩྱ་
གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསྐྱེད་ལ། དེ་བཞི་སྟེན་སོགས་ལྷ་
མོ་བཞིའི་རོ་བོར་མོས་ཤིང་། དེ་ནས་མདོར་བྱས་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་ཡང་དག་
བསྐྱེད་པར་བྱ། རྩྱ་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་རྣམས་གཅིག་
དུ་འདྲེས་པ་ལས་ལྷ་ཆོག་པས་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར་བསམ་པར་བྱའོ། ལྷ་ཆོག་པས་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར་བའི་

༡ རྩྱ་བསྐྱེད། རྩྱ་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་པ་བཅུ་ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་མི་
འདྲ་སྟེ། “དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།” “དེ་ཡི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བསམ།” ཞེས་སོ།

༢ དེ་བཞིའི་སྟེན་སོགས་ལྷ་སྟེན།

༣ རྩྱ་བསྐྱེད། རྩྱ་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་པ་བཅུ་ལས་བྱང་བའི་ནང་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་ཡང་དག་
བསྐྱེད་པར་བྱ། རྩྱ་རྩྱ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།” ཞེས་སོ།

དབྱིབས་བྱ་བཞི་པ། རྒྱུ་སྒོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་པ། རྩེ་སྲིད་ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྩུང་གོ་བྱུག་པ་
 དང་། ཉ་བབས་སྒོ་ཆད་གསུམ་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་སྒོ་ཆད་བཞི། ཐེག་སྐྱེད་ཆ་རྩུང་རེ་བཞི་
 པ་དང་། ཉ་བབས་སྒོ་ཆད་གཅིག་མའི་ཕྱོགས་ལ་རྩ་སྒོ་ཆད་གཉིས་ཡིན། རྩེ་བྱངས་ལ་
 རྩེ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་རྩེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བ་གཉིས་སུ་
 དེས་སོ། ། རྩ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་པར་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་བཤད། རྩ་ཁ་བྱེད་
 པར་ཨ་ལྷས་བཤད། རྩ་ཁ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྩ་བཅུ་གཉིས་མའི་ཁ་ནང་བལྟའི་ཤར་རྩ་ལྔ་བྱ་
 ལ་མཆོན་ན། དབུས་རྩ་དཀར་བ་རྣམ་སྒྲུང་གི་མདངས་ཐོག །གཡས་རྩ་ལྗང་བ་དོན་གྲུབ་
 གི་མདངས་ཐོག །གཡོན་རྩ་སེར་བ་རིན་འབྱུང་གི་མདངས་ཐོག །དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 མཆོན། རྩ་ཉི་ཤུ་པའི་ཁ་ནང་བལྟའི་ཤར་རྩ་ལྔ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། སྟེང་རྩ་སྟོ་བ་མི་བསྐྱོད་པའི་
 མདངས་ཐོག །དབུས་རྩ་དཀར་བ་རྣམ་སྒྲུང་གི་མདངས་ཐོག །གཡས་རྩ་ལྗང་བ་དོན་གྲུབ་
 གི་མདངས་ཐོག །གཡོན་རྩ་སེར་བ་རིན་འབྱུང་གི་མདངས་ཐོག །འོག་རྩ་དམར་བ་འོད་
 དཔག་མེད་གི་མདངས་ཐོག །དེས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆོན། རྩེ་བྱུག་མཆམས་ནི་རྩ་
 སྒོ་ཆད་བཞི་མ་ལྟར་ན་གཡས་གཡོན་དུ་སྒོ་ཆད་བཞི་བཞི་ཕྱིར་དོར་བའི་མཆམས་ནས་
 ཕྱོགས་རྩ་འཛོན། རྩ་སྒོ་ཆད་གཉིས་མ་ལྟར་ན། གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྩུང་བཅོ་བརྒྱད་རེ་
 ཕྱིར་དོར་བའི་མཆམས་ནས་འཛོན་ལ། རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ཆད་ནི་སྒོ་ཆད་བཞི་མའི་ཕྱོགས་
 རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལ་ཆ་རྩུང་གསུམ། དབུས་རྩའི་སྟོན་ལ་དེ་འབྲ་བའམ་ཡང་ན་ཆ་ཆེན་
 གཅིག་། རྩ་ཅེ་ལ་ཆ་སྤར་གཅིག་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་
 དོན་སྐྱར་ན། རྫོང་རྩ་བས་བགེགས་ཀྱི་མི་བྱེད་པ་དེ་མཆོན། མེ་རིའམ་འོད་སྟེང་གིས་ཡང་
 དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབར་བ་དེ་མཆོན། ཆོས་འབྱུང་གི་ཅེ་མོ་སྤར་བ་སྤར་ལ་བྱུག་
 པས་ལས་དང་པོ་པའི་སར་ཡོན་ཉན་རྩུང་བ་དེ་མཆོན། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེན་དུ་ཕྱོགས་

༡ མ་དབེར་མཛོན་ཞེས་གསལ་ཡང་དུལ་སྐྱེད་མི་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤོད།

བས་མོས་སྤྱོད་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་དེ་མཆོད། ཟུར་གསུམ་
 གྱིས་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོམ་གསུམ་དང་ནམ་པར་ཐར་པའི་སྤྱོད་གསུམ་མཆོད། ཁ་དོག་
 དཀར་བས་རང་བཞིན་ནམ་དག་དེ་མཆོད། ལྷ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཆེན་
 སོ་དེ་མཆོད། ཆོས་འབྱུང་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་ཤུནྱེ་པས་བཤད་བ་ལྟར་
 ན་དཀར་བའི་ཆ་དེས་ཁམས་དཀར་སོ་དེ་མཆོད། དམར་བའི་ཆ་དེས་ཁམས་དམར་སོ་
 དེ་མཆོད། དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱིས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་དེ་
 མཆོད། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ཁམས་དཀར་
 དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པས་
 འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དེ་མཆོད། ལྷ་ཆོགས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱོད་གྱིས་མ་གོས་པ་དེ་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་རྩྭ་གསེལ་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་ཐོས་གང་
 ལ་རྩྭ་བསྐྱེད་བྱ་བའི་ཡུལ་ཅུ་བའི་རྒྱུད་བཞི་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྤྱོད་སོགས་ཡུལ་
 བཞིའི་རོ་སོར་བསྐྱོམ་བ་ནི་ཕྱིའི་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ཀྱི་རིགས་བཞི་སོ་དེ་མཆོད།
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སོ་གཅིག་དུ་འཕྲེས་པ་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་རྩོམ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཕྱིའི་
 རྟེན་ཐུག་ཀྱི་དང་སྤྱོད་བ་དང་། རང་གི་རྟེན་རྩོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
 རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོད། རྩ་ལྷས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷ་ག་
 པས་བྱེ་བའི་ཡེ་མེས་ལྷ་སོ་དེ་མཆོད། ཡང་རྩ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
 དག་པ་དེ་མཆོད། རྩ་ཉི་ལུས་འཛིགས་སྤྱོད་ལྷ་ག་པ་དེ་མཆོད། ལྷ་ཆོགས་རྩོམ་བསྐྱོམ་
 བའི་ནང་དུ་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམས་པས་ནི་རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

ཉ མ་དཔེར་དེ་ཞེས་གསལ་བ་མ་དག་པས་དག་བཅོས་ཞུས།

ཏ མ་དཔེར་བསྐྱེད་ཆོས་གསལ་ཡང་། ལོང་ལོག་གི་འགྲོས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

འབྱུང་བ་དེ་མཆོན།

གཉིས་པ་སྒྲིང་གི་རི་ཁྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྐྱེད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། འོག་གཞི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆགས་
བའི་རྩེ་སུ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་བའི་སྒྲིང་
པོ་ཅན་གྱི་སྤྱན་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲིགས། དེ་ལ་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གྱི་རྩེ་འཕང་ལོ་ཅན་འོག་
དུ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལས་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས། དེ་ལ་སེམས་
ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་སྤྲུགས་བཞེ་ནས་རྒྱང་གིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་
རབ་རྣམས་ལ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རེ་རབ། འབྲིང་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་རོལ་བའི་མཆོ་
བདུན། ཐ་མ་རྣམས་ལ་སྒྲིང་བཞི་སྒྲིང་སྤྱན་བརྒྱུད་ཕྱིར་ལྷགས་རི་ནག་པོ། ལྷན་གྱི་ལྷག་
སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ། ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་
དང་། སྤྱབ་ཐབས་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་)ནི། མདོར་བྱས་
ལས། “དེར་ནི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། གཞལ་ཡས་ཁང་བ་རྣམ་པར་བསྟོམ།” ཞེས་
གསུངས། དེ་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བ་ན། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། མཐུན་ཡུལ་
རི་ཁྲིང་ལ་སོགས་ཆགས་པའི་རྩེ་སུ་སྤྱི་པ་སྤྱི་བའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་གྱི་དེར་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རིམ་གྱི་རྩྭ་རིམ་ཆ་བསྐྱེད་པ་དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་
བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །” ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི།

༡ རྩྭ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱུག་ མདོར་བྱས། འོག་གངས་ཤམ་། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་འཕྲ་སྤྱི། “དེར་ནི་རྩྭ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། གཞལ་
ཡས་ཁང་ནི་རྣམ་པར་བསྟོམ།” ཞེས་སོ། །

༢ རྩྭ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱང་རྒྱུ། རྣམ་གཞག་རིམ་གྱི་ རིམ་པར་བྱེད་དང་པོ། འོག་གངས་ཤམ་། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་འཕྲ་སྤྱི་

བཞག་པ་ནི། གུར་ལས། མི་བསྐྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་གསུམ། རྣམ་སྤང་གི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཁྲ་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་ལྔ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་བྱག་། རྟོན་
 གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་བརྒྱུན་པར་གསུང་། འདུས་པའི་ལེུ་བཞི་པ་ལས། ཐུགས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་བརྒྱ་གཉིས་པ། ལེུ་བརྒྱ་བྱག་པ་ལས། སྒྲིའི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་བརྒྱ་བྱག་པ།
 གསུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཁྲ་ཉི་ཤུ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། སྒྲོབ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་གང་ནས་ཁྲ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་བྲི་བར་གསུངས་པ་དང་། ཨ་རྒྱུས་ལག་མཐིལ་
 རྣམ་དཔག་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་བྲི་བར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ནས་ཁྲ་ཕྱེད་སྟོན་གས་
 བརྒྱམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སོ།། བསྒྲོམ་དོན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལེུ་བརྒྱད་པ་ལས་
 དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་དཔག་ཆད་བྲེ་བའི་ཁྲོན་ཅམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བྲི་ཞིང་བསྒྲོམ་པ་)ལ་གཉིས། ཏྲ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
 དང་། གཞུགས་པ་ལས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཏྲ་བབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 བཤད་པ་)ནི། ཏྲ་བབས་དེ་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་དང་གསུམ་མ་གཉིས་སུ་ཡོད། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་
 ཆད་གསུམ་མའི་ཏྲ་བབས་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་བྲི་ཆ་ལ་ཐུན་སྒྲམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་ཅིང་། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་ཏྲ་བབས་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་ཐུན་སྒྲམ་མེད་
 པས་ཁྲུབ། བསྒྲོམ་དོན་ལ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཅིག་པའི་བར་ན་ཐུན་སྒྲམ་ཆ་རྒྱུད་རེ་
 དེས་བར་ཡོད་དོ།། དེ་ཡང་བྲི་ཆ་ལ་སྒྲོ་དང་ཏྲ་བབས་ཀྱི་བར་ཐུན་སྒྲམ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་
 བསྐྱེད་པ་དང་། བསྒྲོམ་དོན་ལ་སྒྲོ་སྟོན་གས་ཀྱི་ཅིག་གཤོང་ནས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་སོང་བའི་ལྟ་
 ཆོགས་རྟོ་རྟེ་ལྟེ་བའི་ཟད་མཚམས་ནས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འཇུགས། བྲི་ཆ་ལ་ཐུན་སྒྲམ་

༡ མ་དཔེར་སྒྲོམ་དོན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ སྒྲུང་པ་ སྒྲོ་མྱོང་དཔེར་ན།

སྒྲུང་པ་ དཔེར་རྟེན། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཤད།

༣ མ་དཔེར་སྒྲོམ་དོན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

མེད་པ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་འོག་ཟུར་གྱི་ཅིག་མཆམས་དང་། ལྷ་ཚོགས་དྲེད་ལྷེ་བའི་
 ཟད་མཆམས་ནས་ཁ་ད་ཆད་དུ་ཡོད་པས་ལྷེ་བའི་ཟད་མཆམས་ནས་ཆ་ཐུན་གཅིག་ཕྱིར་
 སོང་བའི་མཆམས་ཀྱི་རྩ་སྟེང་ན་ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཀ་བ་འཇུགས་ཤིང་། ཀ་བའི་དབངས་ཆད་
 བྱི་ཆ་ཐུན་ལྡང་། གངས་ནི་བཅུ་དྲུག་གོ། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་དང་ཅིག་པའི་བར་
 བྱ་ཐུན་སྒྲུམ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་འོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལ་
 འགམ་ལོགས་སྒྲོ་དང་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་གཉིས་ཡོད། མི་མཉམ་པ་དང་ཅིག་པའི་
 བར་ན་བྱི་ཆ་ལ་ཐུན་སྒྲུམ་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཅ་ཐིག་ནས་
 མདའ་ཐིག་གི་བར་ལ་སྒྲོ་ཆད་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་
 འོག་མ་ཀ་བ་ལ་མི་ཁེལ་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མའི་ཏྲ་བབས་
 དང་ཅིག་པའི་བར་ན་བྱི་ཆ་ལ་ཐུན་སྒྲུམ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཏྲ་བབས་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་
 མ་ལ་མདའ་ཐིག་དང་ཆོངས་ཐིག་སྟད་མཆམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐུན་དྲུག་དྲུག་
 སོང་བའི་མཆམས་ནས་སྒྲོ་ཆོགས་དྲེད་ལྷེ་ལྷུགས་རྩ་འཛོན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་སྒྲོ་དང་ཏྲ་
 བབས་ཀྱི་བར་དུ་ཐུན་སྒྲུམ་བྱས་ན་ཀ་བའི་ཐིག་ལས་རྩ་འཛོན་པར་བྱར་མེད་ལ། དེ་ལྟར་
 བ། “ཀ་བའི་ཅེ་ལས་འཛོན་ཅེ་མོ། ལྷ་ཚོགས་དྲེད་འོད་པོ་ཆེ།” ཞེས་པའི་རྒྱད་ཆོག་
 གིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་སྒྲུམ་བྱ་ནམས་ནི་མས་རིམ་ནས་གསེར་དང་། ཤར་
 བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཏྲ་མིག་དང་། ཐུན་སྒྲུམ་དང་། སྒ་རྒྱ་དང་། ཐུན་བ་དང་། ཤར་
 བྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། མིག་བ་དང་། མདའ་ཡབ་སྟེ། ཐུམ་བྱ་བཅུ་གཅིག་ནི་སྒྲུམ་བྱ་ལྡ་
 པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་དབངས་ལ་ཆ་རྒྱུད་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་། གཞན་དགུ་དབངས་ལ་
 ཆ་རྒྱུད་རེ་རེ་བར་འབྲ་བས་གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་སྒྲུམ་བྱ་དང་། ལྡ་མཉམ་གསུམ་

༡ ལྷེ་བགལ། རྒྱུད་འདུས། ། མཁས་འཛོལ་རྒྱ་མཆོ། ལེའུ་བཅུ་པ། འོག་གངས་༡༤༩༧ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀ་བའི་ཅེ་ལས་འཛོན་ཅེ་མོ།
 ལྷ་ཚོགས་དྲེད་འོད་ཆེན་པོ་ཆེ།” ཞེས་སོ།

༢ ཏྲ་མིག་སྒྲོ་མེད་དབང་མ།

མཉམ་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་ཞེས་བྱའོ། ཏྲ་བབས་ཀྱི་མཆོན་དོན་སྦྱར་ན། ཏྲ་བབས་བཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། ཏྲ་བབས་ཀྱི་ཤར་གྱི་ཀ་བ། ལྷོ་ལི་ཀ་བ། ལུབ་ཀྱི་ཀ་བ། བྱང་གི་ཀ་བ་ཞེས་བཞིར་བསྐྱས་བས་ཡང་དག་པ་སྦྱོར་བ་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡས་ཀྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས། གཡོན་ཀྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཡོན་ཀྱི་ཀ་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱངས་བས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་འཕགས་ལས་བརྒྱད་དག་པ་དེ་མཆོན།

གཉིས་བ་གཞུག་ལས་ཁང་དངོས་གདན་དང་བཅས་པ་ནི། གཞུག་ལས་ཁང་གི་ཅིག་པ་ལྷ་པོ་ཕྱི་ནང་དུ་ལྷ་སྒྲག་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། ཅིག་པ་རེ་རེའི་འོག་གི་ཞེང་ཆད་ལ་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་སྟེ། བསྐྱེམས་བས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱི་དབང་ལ་ཆ་རྒྱུད་བརྩ་གསུམ། པ་གུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱི་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་ལ་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཏེ་བརྩ་དུག་ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་སྒྲམ་གྱི་འོག་མཐའ་ནས་བསྒྲོར་ཏེ་སྒྲིའི་ཐད་ཀར་ཆད་ནས་མེད་པར་གསུངས་བས་འདོད་སྒྲམ་བཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འདོད་སྒྲམ། སྟེགས་བྱ། ལ་ཁྲེར། གཟུངས་སྒྲམ་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྱངས་སོ། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བརྩ་དུག་འགོད་པར་བྱའོ། བྱ་འདབ་ནི་གཞུག་ལས་ཁང་གི་ཐོག་བཀའ་པའི་ཕྱི་མཆོམས་ནས་གུད་དུ་འདོགས་ཤིང་། ཞེང་འདོད་སྒྲམ་དང་མཉམ་པ་ཆ་སྟན་གཉིས་དང་། སྒྲོ་འཁྱུད་སྒྲོ་འགྲམ་གྱི་ཐད་དུ་ལངས་པ་གཅིག་པལ་ཏུ་གཅིག་སོང་བའི་ཅི་མཛེས་བྱ་ཞེས་དམ་པ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

འོ་ན་གཞུག་ལས་ཁང་གི་ཐོག་འབྲུབས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཕྱི་ཁྱམས་འབྲུབས་པའི་རྩལ་དང་། སོ་བུ་ནང་མ་འབྲུབས་པའི་རྩལ་སོ། དང་པོ་ཕྱི་ཁྱམས་འབྲུབས་པའི་རྩལ་ནི། སྒྲུགས་བཞིའི་ཅ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་སྟངས་མཆོམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་ཆེན་གཅིག་འོངས་པ་ན། གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་རྒྱུད་ལྷ་ལྷ་ཕྱིན་པའི་སར་ཀ་བ་གུ་བཞི་

༡ སོགས་བྱའོ། སྒྲིང་དཔར་མ།

༢ འབྲུབ་དཔར་རྟེན།

༣ འབྲུབ་དཔར་རྟེན།

བ་ཞིང་དུ་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་། དབངས་སུ་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་བཞི་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པ་བཅུགས་
 པའི་སྤྲིང་དུ། དབངས་ཆ་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གདུང་ཕྱོགས་བཞིར་ཐལ་མར་རྒྱགས་པའི་སྤྲིང་
 ཅ་གསེར་གྱི་སྐར་གས་བཞིའི་སྤྲིང་དུ་རི་ལྷར་འཆོམ་པའི་ལུས་ནམས་སྟེ་མོ་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་
 ཐལ་པའི་སྟེ་ལ་བ་བ་བྲེད་འཕྲུང་བ། ལུས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་བལ་མ་སོགས་བཀོད་དེ་
 བྱ་འདབ་བཀོད་པའི་ཤིང་སྣ་ལ་རིན་ཅེན་ཤར་བྱ་འཕྲུང་བ་དང་། བྱ་འདབ་ཀྱི་མཐའི་སྤྲིང་དུ་
 མདའ་ཡབ་བྱ་བྱ་ལྷར་བསྐྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(མོ་བྱང་ནང་མ་འབྲུབས་པའི་རྒྱལ་)ནི། མོ་བྱང་ནང་མའི་འོག་གཞི་གར་བྱ་མཐུལ་
 ཁ་སྤུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཁོང་མེད་ཡོད་པ་ལྟ་སྟུམ་ནང་མ་ལ་སྟོ་ཆད་གཅིག་ལྟག་ཅམ་གྱིས་མཐོ་
 པའི་མཐའ་སྟོར་དུ་དྲོ་རྩེའི་བྲང་བས་རྒྱུམ་པོར་བསྟོར་བའི་བར་བར་ནས་རིང་བྱང་དང་ཞིང་
 ཆད་སྤར་དང་འབྲ་བའི་ཤར་དུ་འཁོར་ལོས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་དཀར་པོ་གཉིས། ལྷོར་རིན་པོ་
 ཆེས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་མེར་པོ་གཉིས། ཏུབ་ཏུ་བསྐྱས་མཆོན་པའི་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་
 དུ་རལ་གྱིས་མཆོན་པའི་ལྗང་ཁུ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པ་བཅུགས་པའི་སྤྲིང་
 དུ་དྲོ་རྩེའི་གདུང་རྒྱུམ་ཁོར་མར་བཏང་བའི་མཆོམས་སུ་སྟེ་མོ་ཀ་གཞུ་ལ་བཀལ་བའི་གདུང་
 བཞི་མིག་མང་རིས་སུ་རྒྱགས་པ་ལ་ཐོག་མ་བཀལ་བར་གདུང་འོག་ཏུ་གནམ་རྒྱན་བྲེས།
 ལྷོ་བྱང་ལ་རྒྱགས་པའི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བྱང་གི་མཆོམས་སུ་ཅ་བ་ཟུག་པའི་འདེགས་
 བྲེད་བསེགས་ཀ་ཡོད་པ་བཅུགས་པའི་སྤྲིང་དུ་དྲོ་རྩེའི་གདུང་ལྷོ་བྱང་ནས་རྒྱགས་པའི་
 སྤྲིང་ནས་ལུས་ནམས་རྒྱགས་པ་བྲེ་བྲུམས་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་ཀ་རྒྱུད་བྲེ་སྤུལ་དང་བཅས་པ་བར་
 ཐག་འཆོམ་བར་སྐབས་སྐབས་སུ་བཅུགས་པའི་སྤྲིང་དུ་དྲོ་རྩེའི་གདུང་ཁོར་མར་ཕྱོགས་

༡ མདའ་སྐྱང་བ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅས་།

༢ འབྲིང་དབར་རྟེན།

༣ གྲིས། དབར་རྟེན།

༤ སྟེ་ལ་སྤུལ་ སྟེ་ཞིང་དབར་མ།

བཞིར་བཏང་བ་ལ་སྒྲེ་མོ་བཀལ་བ་རྩུང་ཟད་གདུང་ལས་ཕྱིར་ཐལ་བས་ཐོག་འོག་མ་ནོན་
 བར་བྱའོ།། གར་བྱའི་སྤྲེང་དུ་གཙོ་བོ་དང་། གདུང་བཞི་མིག་མང་རིས་སྤུ་བྱས་པའི་སྤྲེང་དུ་
 གཙུག་ཏྱར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ། གཙོ་བོའི་འོག་གར་བྱའི་ཁོང་མེད་དུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
 བོ་འགོད་པ་ཡིན་ནོ།། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ནི་སྦྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། གོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱར་ན། བྱ་བཞི་སྒོ་བཞིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་སྦྱང་
 དག་པ་དེ་མཆོན། རིས་བཞིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། བྱ་བཞིས་
 ཆངས་པའི་གནས་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། སྒོ་བཞིས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དག་པ་དེ་
 མཆོན། སྒོ་འཕྲུང་བཞིས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུང་བ་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྷས་
 དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དག་པ་དེ་མཆོན། རྒྱུ་གི་ཤར་དཀར་བ་ལ་སོགས་པས་རིགས་
 ལྔ་དག་པ་དེ་མཆོན། བ་གྲུས་འགྲོ་བའི་རེ་བ་སྒྲོང་བ་དེ་མཆོན། རིན་ཅན་ཤར་བྱས་གདུལ་
 བྱ་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་མཆོན། མདའ་ཡལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་དཀར་བ་འདུག་པ་དེ་མཆོན། བ་བས་སྒོམ་སྦྱང་གི་ས་བོན་སྦྱངས་པ་དེ་
 མཆོན། བ་བ་བྱེད་པས་སྒོམ་སྦྱང་མངོན་འགྱུར་བ་སྦྱངས་པ་དེ་མཆོན། འདོད་སྦྱུང་བཞིས་
 ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། ཡང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། “བན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་
 པོ་ནི།། ‘ཁ་ཁྱེར་བཞི་ནི་ཤེས་པར་བྱ།’”¹ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་
 དག་པའང་མཆོན། དེ་ལ་བཀོད་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱལ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་བཞི་
 རེ་རེར་བསྐྱས་པའི་ལྷ་མོ་བཞིས་གསུངས་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོན། རྒྱུ་གི་གཤེགས་པ་བཞི་
 དང་གཤེགས་མ་བཞི་བཞུགས་པའི་གནས་ཡིང་ཆེ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དག་པ་

¹ འདུག་པ་ དཔར་རྟིང་།

² སྤུ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། བེ་སྒོ་བ་དཔོན་བསོད་སྟོམས་ག། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག། འོག་གངས་ ༡༩༢༩། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་
 པ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཐུམས་རྣམས་བཞི་བོར་ཤེས་པར་བྱ།’ ཞེས་སོ།།

³ བཞུག་ དཔར་རྟིང་།

⁴ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། གོང་འོག་གི་འགྲོས་དང་དོན་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

དེ་མཆོད། སྤྱིར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཀ་བའི་གངས་ལ་སློ་ལོགས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད། ཐོ་བྲང་
 རང་མའི་ཀ་བ་བརྒྱད། བྱི་བྱམས་ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སློ་ལོགས་
 ཀྱི་ཀ་བ་བརྒྱད་གྱིས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དག་པ་དེ་མཆོད། ཐོ་བྲང་རང་མའི་
 གཏུང་རྒྱམ་གྱིས་འཁོར་མར་བསྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཏུལ་བྱ་ལ་དྲོ་མེ་ཐེག་པའི་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དུས་རྟག་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་མཆོད། དེའི་སྤྱིང་དུ་གཏུང་བཞི་མིག་མང་ཅིས་སུ་
 བྲིས་པས་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་དག་པ་དེ་མཆོད། སྤྱགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དང་
 ཐོར་རྒྱད་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་མཆོད་ཉིད་དང་ལྷན་པ་གཅིག་དུ་བཅུག་
 བས་དབང་བསྐྱར་དགོས། བར་དུ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་
 འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་ལམ་བཟོད་དགོས། མཐར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་པས། སྤྱགས་པ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཤེས་པ་གལ་ཆེར་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ནང་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་
 པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཐབས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་
 པ་དང་། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྟུ་བའོ།། དང་པོ་(ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པ་)ལ་གསུམ།
 མཐུན་ལུལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ། དེ་དང་མཐུན་པར་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་
 རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ཆགས་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་བཅུད་ཆགས་པའི་

རིམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷ་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྦྲེས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད། འབྲུལ་དགལ། དགལ་ལྡན། འཐབ་བྲལ། ལུས་ཅུ་ཙ་གསུམ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྟོན། ལུས་པ་ལང་སྟོང། ཤར་ལུས་འཕགས་པོ། ལྷ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ནས་ཙ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ། གང་དཔྱལ་བརྒྱད་ཆ་དཔྱལ་བརྒྱད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། “ཆགས་པ་དང་པོ་རྒྱུད་ནས་ནི། དཔྱལ་བ་སྤྱིད་པའི་བར་དུ་འོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཛུ་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་རྫོགས་ཤིང་གནས་བསྐྱལ་གྱི་འགོ་ཚུམ། དེ་ཡང་སྟོད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་དང་། བཅུད་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བཅུ་དགའི་ཡུན་ཡོད་དོ། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་བརྒྱུ་ཏེ་སྦྲེས་པ། ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་བྱུང་བ། རྩའབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ། མཆན་དཔེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡོད་པ། ལུས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉིན་མཆན་ཁྲུང་པར་མེད་པ། ཁམ་ཟས་ལ་མི་ལྷོས་པར་དགལ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུང་ཆོས་བདུན་ལྡན་འོ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་སའི་ཞག་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་མར་གསར་པའི་མདོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྲབ་པར་གནས་སོ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཁམ་ཟས་ལ་སྤྱིད་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་གཅིག་གིས་མཆུབ་མའི་ཅེ་མོ་ལ་སྤངས་ཏེ་ཟ་བ་དང་སྤྱང་བར་བྱས། དེ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ་

༡ རྟེན་བསྟན། མཛོན་པ། གུ་སྦྱོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཆོས་མཛོན་པ་མཛོད། གནས་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༡༠ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ།

“འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་གནས་ནི། དཔྱལ་བའི་སྤྱིད་པའི་བར་དུ་འོ།” ཞེས་སོ།

༢ མ་དཔེར་གྱི་“ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱུས་སུ་དྲགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཞོད།

༣ མ་དཔེར་“ཁམས་ཟས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྣམས་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེད་རིམ་བཅས་

དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བ་དང་མྱང་བར་བྱས། ཟས་དེ་རགས་པས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནས་མཁའ་
 ལ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད། ལུས་ཀྱི་འོད་གྲང་ཡལ་ནས་ཐུན་བ་བྱང་བར་གྱུར། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
 འདུས་ནས་མྱ་ངན་བྱས་པས་ཉི་མ་དང་ཆེན་བ་བྱང་། དུས་ཆེགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་
 རོ། ། དེའི་ཆེ་ཟས་དེ་མང་དུ་ཐོས་པ་ནམས་མདོག་རན། ཉུང་དུ་ཐོས་པ་ནམས་མདོག་བཟང་
 བས། ང་ནི་མདོག་བཟང་ཁྱོད་ནི་མདོག་རན་ནོ་ཞེས་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་ཉེས་པས་དེ་ཡང་
 རུབ་པར་གྱུར། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མྱ་ངན་བྱས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་
 ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྲེང་དུ་སའི་བཅུད་རོ་སྤྲང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དོང་ཁའི་མེ་ཉོག་
 ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས་སོ། ། དེ་ལ་ཟ་བ་དང་མྱང་བ་ནས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བར་སྤར་
 བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རུབ་པར་གྱུར་རོ། ། དེ་ལ་ཀུན་འདུས་ཏེ་མྱ་ངན་བྱས་པས་སེམས་
 ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤྲེང་དུ་སྤྲེང་ཁའི་རོ་སྤྲང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་
 ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་ཡུག་ཀའི་མེ་ཉོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས། དེ་ལ་ཟ་བ་དང་
 མྱང་བ་ནས་ཁྱད་གསོད་ཀྱི་བར་སྤར་བཞིན་བྱས་པས་དེ་ཡང་རུབ་པར་གྱུར་རོ། ། དེ་ལ་
 ཡང་ཀུན་འདུས་ཏེ་མྱ་ངན་བྱས་པས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་
 སྤྲེང་དུ་མ་ཆོས་མ་བཟུང་བའི་འབྲས་ས་ལུ་ཆད་སོར་བཞི་བ། ལུབ་མ་དང་ཤུན་བ་མེད་
 པས་གཙང་བ། རང་བཟས་རུབ་སྐྱེ་བ་རུབ་བཟས་ནང་སྐྱེ་བ་བཟས་པའི་རྗེས་མི་མདོན་པ་
 ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གནས་སོ། ། དེའི་ཆེ་ཟས་དེ་ཉིན་དུ་རགས་པ་ཡིན་པས་སྤྲིགས་མ་
 བཤང་གཙུག་གྱུར་རོ། ། དེ་འབྱུང་བའི་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་སོ་སོར་དོད་པར་གྱུར་རོ། ། དེའི་ཆེ་
 མི་འབྲིག་པའི་བག་ཆགས་སད་པ་གཙུག་གིས་པན་ཚུན་མིག་བཟང་དེ་ལྟ་བ་དང་ལོག་
 པར་ཞུགས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་སྟེ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱས་སོ་ཞེས་

༡ ཁྱད་སོད་པའི་དཔར་རྟིང་།

༢ ཁྱད་སོད་དཔར་རྟིང་།

༣ ཁྱད་སོད་དཔར་རྟིང་།

ཐོང་བ་འཛོར་བ་སོགས་བྱས། དེ་མི་མཐོང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་བྲིས་བཅིགས་པས་བྲིས་
 བཅིགས་པའི་ཐོག་མའང་དེ་ནས་བྱུང་ངོ་།། དེའི་ཆེ་འབྲས་ས་ལུ་ནང་ཟ་ནང་ལེན། ལུབ་ཟ་
 ལུབ་ལེན་བ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་མི་ལེ་ལོ་ཅན་གཅིག་གིས་ནང་ལུབ་གཉིས་ཀ་ལུབ་གཅིག་
 ཏུ་སྒྲངས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲངས། དེ་ནས་ཞག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 བདུན་དང་ཁྲ་བ་བྱེད་དང་ཁྲ་བའི་བར་དུ་སྒྲངས་ཏེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས་འབྲས་ས་ལུ་དེ་
 ཡང་ལུབ་མ་དང་ལྷན་བ་དང་བཅས་སྒྲར་འདེབས་དགོས་པར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མ་སྒྲིན་ལེན་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱུང་། དེའི་ཆེ་ཀྱན་འདུས་
 ཏེ་གྲོས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་བཟང་བ་སྒྲོ་
 ཆད་བ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་གི་བྱག་ཤས་འབྲུལ་བར་བྱས། དེས་
 ཆད་བ་བྱང་པོར་གཅོད་བ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྲགས། དེ་
 ལས་བརྒྱད་བ་ལ་ནི་ཤུ་གཉི་བཅུད་རབས་རྣམས་བྱུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་(དེ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོན་པའི་ཚུལ་དངོས་)ནི། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་
 བརྒྱས་ཏེ་སྒྲེས་པ་དང་། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་དཀྱིངས་ཏེ་
 བསྐྱེད་བ་ཆོས་མཐུན། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་པོ་མའི་རྣམ་པར་བསྐྱོན་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་
 པོའི་འཛུལ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་པོ་མོ་སོང་བ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་
 ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྤུལ་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྤུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 སྤུལ་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་ཏེ། རྣམ་གཞག་
 རིམ་པར། “རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་”སེམས་ཅན་སྐྱེད་པ་པོས་

1 སེམས་དབང་དབར་རྟིང་།

2 ཆེན་པོས་སྒྲོ་སྤྱིང་དབར་པ།

3 བསྐྱེད་དབར་རྟིང་།

སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྱལ་བར་མཛད་
 རོ་”ཞེས་གསུངས། སྒྲིབ་ཚུལ་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ས་བོན་བྱུག་མཆན་ལ་སོགས་
 ལ་མི་བཟོས་པར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་
 བཏབ། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོའི་སྤྱིའི་ཆ་
 འགས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་བྱུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་ངེས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་མཛད་པའི་སྤྱི་སྤྱི་སེམས་དཔའི་
 སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ། གཤེགས་པ་བཞི་སེམས་དཔའ་བརྒྱུད་དེ་གཙོ་འཁོར་བཅུ་
 གསུམ་ཞི་བའི་རྣམ་པ། ལྷ་མོ་དགུ་ཞི་ཁྱོ་བྱེད་མ། ཁྱད་པར་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་འག་ཐབས་
 ‘འབྱར་བ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་བ་བྱགས་པ།’ རོ་དོ་རྩེ་མ་མན་གྱི་འཁོར་ཉི་ཤུ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་གིས་
 བཞུགས་པ། རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་གཙོ་བོ་ལ་འཁྱུད་པ། ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཁྱོ་བོའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པ་གཤམས་བསྐྱུལ་གཤོན་བརྒྱུད་བའི་སྤྱབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཞལ་གསུམ་གྱི་དབུ་རྩམ་གཅིག་པ། དབུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཞལ་རྩ་ཞལ་ཡིན་པས་གཞན་
 གཉིས་དེའི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་གཤི་མགྲིན་པའང་གཅིག་ཡིན། རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་
 བྱི་དབུ་སྒྲིམ་ལུས་བ་སྤྱི་བོར་བཅིངས་པ། བྱེད་བཅིངས་ནི་ལྷག་མ་བྱིར་ཉིལ་བ། རིན་པོ་
 ཆའི་རྒྱན་བརྒྱུད་ཀྱི་དབུ་རྒྱན་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་ཐམས་ལྷ་སྤྱད་པས་སྤྱེལ་བ་སྟོག་ཞེས་པ་
 དང་དོན་གཅིག ། སྤྱན་རྒྱན་ནི་ཐེས་པ་ལྷ་སྤྱ། མགུལ་རྒྱན་ནི་མགུལ་འཁོར་ཅན་གྱི་རིན་པོ་
 ཆའི་རྒྱན། སེ་མོ་དོ་ནི་མགུལ་རྒྱན་ནས་ཀྱ་མའི་བར་དུ་སྤྱེབ་པ། དོ་འལ་ནི་བརྒྱ་ཕྱ་སྤྱེས་

༡ ལྷ་བཟུག་རྒྱུད་འབྲེལ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཐོན་སྤྱིའི་བྱེད་ཚུལ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེད་པ་དང་སོ། ། སྟོག་གྲངས་༡༩༩ནང་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་
 འད་སྟེ། “རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་པོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པར་མཛད་པ་པོས་སྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་ངེས་པར་སྤྱལ་བར་མཛད་དེ།” ཞེས་སོ། །

༢ འབྱར་བ་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་བ་བྱགས་པ། རྒྱ་མིང་དཔར་མ།

༣ བརྒྱུད་བའི་སྤྱི་སྤྱིའི་དཔའ་མ།

༤ མདའི་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལྟར་བཏོད།

གྱི་མཆམས་སུ་སྒྲེབ་པ། ལྷག་གཏུབ་ནི་ལག་པའི་མཁྲིག་མའི་རྒྱན་དང་དབྱང་རྒྱན་གཉིས་
ཞབས་གཏུབ་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཁྲིག་མའི་རྒྱན། འོག་པག་ནི་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་ཆར་དུ་མས་
བརྒྱན་པའི་སྐར་ལགས་བྱུང་པར་ཅན། གོས་ཀྱི་གཤམ་ནི་ཐོགས་གཉིས་ཀར་སེ་རལ་ཁར་
བྱས་པའོ།།

གསུམ་པ་(འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མའི་སྒྲིང་བ་སྒྲིང་པའི་རིམ་པ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཆུན་བཟུན་པ་)

ནི། འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་དང་
ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆུན་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འདིར་ལྷག་མོས་འདྲ་
གསལ་དུ་སྤྱད་པ་སོགས་སྒྲིའི་བར་དོ་གསུམ་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་
པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བྱའི་གང་ཐེག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འདྲ་བའི་གཏུལ་བྱ་ནི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདྲ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་ནོ་བའི་གཏུལ་
བྱ་ལ་འཛིག་ཅིང་། རན་སོང་བ་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་ཁོས། ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་ཁམས་
དཀར་དམར་གྱི་འདྲ་འཕྲོད་མེད། སྒྲིང་གཞན་ན་ཆེ་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆེ་
དེ་ལ་སྒྲིན་པ་མེད་ཅིང་རྒྱན་ཚོངས་བྱེ་བྲག་མི་བྱེད་པ་སོགས་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་གཏུལ་བྱ་ཡིན་ན་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པར་
བྱུང་བས་འདིའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིའི་བར་དོ་གསུམ་ལའང་འཛམ་བུ་
སྒྲིང་པའི་མའི་སྒྲིའི་བར་དོ་གསུམ་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ད་ལྟར་གྱི་འཛམ་བུ་
སྒྲིང་པའི་མའི་སྒྲིའི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་གྱི་དཔེར་བྱས་པས་ཆོག་མོད། བསྐྱལ་པ་
དང་པོའི་མི་ཅི་དགོས་སྟུང་ན། དེ་ཡང་འཆི་བ་སྒྲིང་བྱེད་ལྷག་མོས་འདྲ་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་
ལས། འཆི་བ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་དགོས། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་
ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡང་

སྒྲོང་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། སྒྲོང་གི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་མི་ཆགས་
 པའི་ཐོག་མ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཡིན་པས། ལྷག་མོས་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་
 པོའི་མི་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་གི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་གི་ནས་བར་དོ་བྱུང་བའི་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་
 བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི་
 བར་དོ་བ་དེ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་དུ་
 བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་གི་བ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་གི་བ་དང་ཆོས་མཐུན་དགོས་
 སུ་ཚུགས་ན། སྐྱེ་བ་དང་བར་དོ་ལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་ངོས་བཟུང་སྒྲོས་མི་དགོས་ཏེ།
 འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་གི་བ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་མ་ངེས་པས་སོ་སྤམ་ན།
 དེ་ཡང་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོའི་ལམ་ནི། མར་སྒྲུང་གཞི། ཡར་འབྲས་
 ལྷ། བར་དུ་རྒྱགས་རིམ་གསུམ་ཆར་དེར་རྣམ་པ་མཐུན་པ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་
 གཞིའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་པོར་མ་ཟད། འབྲས་ལུའི་སྐྱེ་བས་སུ་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐྱར་སངས་རྒྱས་
 པའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་ལས། “འདས་པ་
 དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་
 རྟགས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་བྱུང་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 ཏོ།། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་མའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།”^༡ ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
 ན་རིམ་པ་དང་པོའི་ཆོས་འོངས་སྐུ་ལ་གསུམ་གྱི་མཐུན་ལུལ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་བསྐྱེད་པ་

^༡ མཆོག་གི་སྐུར་སྐྱེ་སྒྲིང་དཔར་མ།

^༢ རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲིལ། དེ་སྐྱོབ་དཔོན་རྒྱའི་བྱང་ཆུག་རྣམས་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་པོ། སོག་གངས་ཉ་ན་བཟུང་ལ་ཕྱེད་མི་
 འདྲ་སྟེ། “འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་རྟགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 དངོས་བྱུང་གི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཏོ།། རྒྱ་དེས་ན་འདྲིར་མའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་ཏོ།།” ཞེས་སོ།

དང་པོའི་མི་འཆི་བ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལམ་བསྒྲིམ་པའི་རྣམ་འབྱེད་
 བས་དེ་སྤྱང་གཞིར་མི་བྱེད་དེ། བྱེད་མི་རུས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར།
 དཔེར་ན་ན་ནིང་འགགས་པའི་བྱེད་ཤིང་ལོའི་མེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་
 ན་གང་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱེད་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་
 རྒྱའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་མདོ་སྤྱལས་གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་ཀྱི་སེམས་སྤྲ་མ་ངི་མ་དང་བཅས་པ་ལམ་བསྒྲིམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱི་མ་ངི་བྲལ་
 དུ་བྱས་པ་དེ་སེམས་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྲ་མ་ངི་མ་
 དང་བཅས་པ་ལམ་བསྒྲིམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱི་མ་ངི་བྲལ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་བ་མིན་
 ཉོ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མཛན་ཉིད་པ་ཡང་ཡིན་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་པ་མི་སྤྱད་པའི་བྱིར། ཡང་ཆོས་ཉིད་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་བསལ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
 སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ངི་མ་བསལ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་བ་མིན་
 ཉོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྒྲོ་ནས་
 བདག་འཛིན་རྒྱན་གཅོད་པ་དེ་བདག་འཛིན་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཤི་བར་
 དོ་གསུམ་རང་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཀྱིས་སྤྱང་བ་མིན་ཉོ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་
 དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཀྱིས་སྤྱང་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་
 སྐབས་སུ་སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒྲིམ་དགོས་པས། སྤྱང་

༡ འགགས་པའི་སྐྱེ་ཤིང་དབར་མ།

༢ མ་དཔེར་སྒྲིམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཀོད།

༣ མ་དཔེར་བསྒྲིམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཀོད།

༤ གསལ་པའི་སྐྱེ་ཤིང་དབར་མ།

༥ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཀོད།

གཞི་གསུམ་པོ་དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གིས་སྤངས། དེས་རྒྱུད་སྤེན་ཏེ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་
སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ལ་སྤངས་ཏེ། སྤང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་ནམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
དུ་མཐུན་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་ཆོས་ལོངས་སྤུལ་གསུམ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་དུས་
ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་འབྲུག་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི། རང་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བའི་ཐུགས་
ཀའི་ས་བོན་རྩྱི་ངམ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་ལུགས་
ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐུགས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་
ནས་ཅིག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་འཁྱུགས་པ་ལ་
ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱར་མཆོམས་ནས་སྦྱོས་པའི་རོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པ་ལ་ནམ་པ་འོད་ཟེར་གིས་དབང་བསྐྱར་བས། སྤྱི་བོ་ནས་འཁྱུགས་ཏེ་
ལུས་གང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་སྟེ། དོ་
རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏེ་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་བྱེད་
བཅོམ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཆུལ་བཞི་ཡོད་དེ།¹ སྦྱོར་མ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཤར་
སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དང་། དོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོག་ནས་འཇུག་
པའི་ཆུལ་གིས་འཇུག་པ་དང་། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་སྟེང་ནས་ཐལ་
བྱུང་གི་ཆུལ་གིས་འཇུག་པ་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆུལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་མཐི་དབང་དུ་བྱས་སོ། ། སེམས་ཅན་ནམས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔར་གྱུར་
ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་པ་ནི་གཞན་ལས་ལོགས་སུ་

1 མ་དཔེར་འཇུག་པ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་ནས་འཁོར་དག་རིམ་ལྟར་བཏོད།

2 ཡོད་དོ། རྩི་མེད་དཔར་མ།

མ་གསུངས་ཀྱང་། དཀྱིལ་ཚོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ནམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མོས་ཀྱི་མངོན་
པ་འདི་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བྱའི་སྐབས་སུ་
སེམས་ཅན་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གཙུག་པོ་རྩོམ་འཆང་གི་ཐུགས་
ཀའི་རྒྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་སྤང་ནས་གཞོད་མངོན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ།
རང་གི་སྤྱི་བོར་འགོད་པ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་དུ་འགོད་པའི་བར་བྱས། ལུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་དུ་མོས་ཏེ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་མོ།། འདི་གཞི་ལ་
ཆོས་མཐུན་སྤྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་དང་བོ་ལ་བསྐྱོམ་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་
པའི་གཞི་འདིངས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྐྱོམ་ནས་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
པ་དང་། འབྲས་བྱའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་བསྐྱོམ་མོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།
སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དམ་པའི་འོད་
གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱར་སེམས་ལས་
བར་དོ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་
པའི་འོངས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་དང་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་
པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱར་ལས་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཅན་འཆི་བའི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་དོན་དམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
པའི་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།།

༡ མ་དཔེར་འགོད་བྱའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྤྱོད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱན་ནས་བཙོས།

དང་པོ་(མཐུན་ལུས་བཤད་པ་)ནི། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་འཛུམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་
 བར་གྱུར་པའི་མངལ་སྒྲེས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ།
 གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་གཟུགས། ལག་པ་གཡམས་དང་དབྱེད་པ་གཡམས་པའི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར། དེ་ལ་བྱི་རྟགས་ནང་རྟགས་གཉིས་
 ལས། བྱིའི་རྟགས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 སྤར་ལས་སྔ་དུ་འཁྱོ་བ་དེ་འབྱུང་། ལུས་ཉམ་རྒྱུད་ཞིང་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར། གཞི་དུས་
 ཀྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་མིག་མི་གསལ་བ་རབ་རིབ་ཅན་དུ་འགྱུར།
 སའི་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཤས་ཆེར་སྐྱེས། མིག་གི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 སུ་མིག་འབྱེད་འཛུམ་མི་ཤེས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་
 ལུས་ཀྱི་མདངས་ཡལ་ཞིང་ཉམས་སྟོབས་ཟད་པར་འགྱུར། བྱིའི་རྟགས་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་
 སྤར་བ་འབྱུང་། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། རྒྱུད་ཁམས། རྟ་
 བའི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ། ལག་པ་གཡོན་པ་དང་དབྱེད་པ་གཡོན་
 པའི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ལ་བྱི་རྟགས་དང་
 བྱིའི་རྟགས་གཉིས་ལས། བྱིའི་རྟགས་ལ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབང་ཤེས་
 འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མི་འདྲ། གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མི་
 འདྲ། རྒྱུད་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ཁ་རྒྱ་དང་རྩལ་ཁག་རྣམས་ཤས་ཆེར་སྐྱེས། རྟ་བའི་
 དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྟ་བས་བྱི་ནང་གི་སྒྲ་མི་ཐོས། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲ་
 ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྟ་བའི་ནང་གི་ཕྱར་སྒྲ་མི་འབྱུང་། བྱིའི་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤར་བ་

9 མ་དཔེར་སྐྱེས་པ། ཞེས་གསལ་བ་གཞུང་གོང་འོག་འཕྲོས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

འབྱུང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། མེད་ཁམས། ལྷའི་དབང་
 པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྲི། ཁ་དང་ལུས་མོ་གཡམས་པའི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ལ་སྤྱི་རྟགས་ནང་རྟགས་གཉིས་ལས། སྤྱི་
 རྟགས་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་དུ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་མི་བྲན། གཞི་དུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་པ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་
 དུ་རྣམས་ཀྱི་མིང་མི་བྲན། མེད་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་འཇུ་བའི་
 ལུས་པ་ཉམས། ལྷའི་དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དབུགས་སྤྱིར་རྒྱ་བ་བྲག་ཅིང་ནང་དུ་རྒྱ་
 བ་ཞན་པའི་དབུགས་བཞེགས་མ་དེ་འབྱུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བྲི་ཐིམ་པའི་རྟགས་
 སུ་སྐྱས་བྲི་མི་ཆོར། རང་རྟགས་སུ་མཁའ་སྒྲུབ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་
 པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས། རྒྱང་གི་ཁམས། ལྷའི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་རོ་དང་རེག་བྲ། གསང་གནས་དང་ལུས་མོ་གཡོན་པའི་ཆོགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར། དེ་ཐིམ་པ་ལ་སྤྱི་རྟགས་ནང་རྟགས་གཉིས་
 ལས། སྤྱི་རྟགས་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་བསྐྱུལ་བསྐྱོད་མི་ལུས།
 གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བྱ་བ་ཡེ་ཤེས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་འཛིག་རྟོན་གྱི་སྤྱིའི་བྲ་བ་དང་དགོས་པ་
 མི་བྲན། རྒྱང་གི་ཁམས་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་རྒྱང་བཅུ་རང་གནས་ནས་སྦྱིང་གར་འཕོ། ལྷའི་
 དབང་པོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷེ་སྒྲོམ་ཞིང་བྱང་ལ་ལྷེ་ཅ་སྒོན་པོར་འཇུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རོ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷེས་རོ་མི་སྤྱོད་། རེག་བྲ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་
 ཀྱིས་རེག་བྲ་མི་ཆོར། རང་རྟགས་སུ་མར་མེ་ལྟར་འབར་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་
 ལུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྒྲུང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དཀར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་།
 སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་དམར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་། མཆེད་པ་ཉེར་

༡ མཁའ་སྒྲུབ་མེ་ཞུར་ལྟ་བུའི་རྒྱ་སྤྱིང་དབར་ན།

ཐོབ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ནག་ལམ་པའི་སྒྲུབ་བ་འབྱུང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་
པའི་རྟགས་སུ་སྒྲོན་གསུམ་པོ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་སང་གི་སྒྲུབ་བ་འབྱུང་། འོད་གསལ་དེ་
ལ་ནི་མིང་སྤྱད་ལས་འདས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྒྲོང་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྒྲུང་ནས་མི་གཡོ་བའི་
བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནས་ལག་པ་གཡས་དང་
དཔུང་པ་གཡས་པའི་ཆེགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པའི་
བར་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བ་ལས། “གཟུགས་ཕྱང་རྟོག་
དང་མེ་མོང་དང་།། ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་།། གཟུགས་དང་རྣམས་ལྷར་གྱུར་པ་
སྟེ།། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ།།” ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་རིན་འབྱུང་
ནས་འོད་རྒྱལ་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་ནས་ལག་
པ་གཡོན་དང་དཔུང་པ་གཡོན་པའི་ཆེགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་
དུ་ཐེམ་པའི་བར་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་མཉམ་ཉིད་
དང་།། རྒྱ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་།། སྤྱད་རྣམས་ལྷར་གྱུར་པ་སྟེ།། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་
ཡང་དག་ལྟ།།”¹ ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་ནས་དབྱུག་སྟོན་
ཅན་གྱི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པ་ནི། འདུམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནས་ཁ་དང་ལུས་མོ་
གཡས་པའི་ཆེགས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐེམ་པའི་བར་དང་
ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདུམས་མོ་མོར་རྟོག་པ་དང་།། བྱིན་ཟ་སྒྲ་ཡི་

¹ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། 2 མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། རྟོག་གྲངས་3བ9 གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟོག་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་རྟོག་ཐོང་དངས་པ་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་བཀོད།

² རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། 2 མགོན་པོ་སྐུ་སྒྲུབ། མདོར་བྱས། རྟོག་གྲངས་3བ9 གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་མཐོང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟོག་པས་སྒྲུབ་ཐབས་མདོར་བྱས་སུ་རྟོག་ཐོང་དངས་པ་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་བཀོད།

³ དེས་ན་ དཔར་རྟིང་།

དབང་པོ་དང་། ཇི་དང་ནམ་ལྟར་གྱུར་བ་སྟེ། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར།” ཞེས་
གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དོན་གྲུབ་ནས་སྟོབས་པོ་ཆེའི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་
དུ་ཐིམ་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནས་གསང་གནས་དང་ཕུས་མོ་གཡོན་པའི་ཆོགས་ལ་
གནས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། “འདུ་བྱེད་བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཁམས་སྟེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། རྩ་དང་ནམ་ལྟར་
གྱུར་བ་སྟེ། ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟར།” ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷ་
གཙུག་ཏུ་ར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་ནས་གཙོ་བོའི་བར་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་བར་
ནི། གུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐིམ་པའི་
བར་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྟེང་འོག་ཁྱོ་བོར་ཡིན་ཏུ་བཅས། ‘རང་
བཞིན་གྱི་ནི་སྤང་བ་ཉིད།’ རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོར་ཁྱེད་གསལ་བ་སྟེ། ‘རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་
གསལ་བ།’ ལྷ་ངན་འདས་བཅས་གུན་སྟོང་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།”
ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་འོག་ཏུ་མདོར་བྲས་ལས། “བརྟན་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
ནི། གསང་སྤྲུགས་འདི་ནི་བརྟོན་པར་བྱ། ཡོ་ཤུ་ཅུ་རྒྱུ་” ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཙོ་བོ་རང་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དཔྱེར་མི་བྱེད་
པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་དཔོ་སྟུང་དུ་དང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱ་ཞིང་། དག་ཏུ་ཡང་ཤུ་ཅུ་ཉའི་སྤྲུགས་

- ༡ རྟེན་བཅུ་གྱུར་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷུ་མདོར་བྲས། འོག་གངས་འབྲེལ་གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟེན་པས་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བྲས་སུ་རྩོད་ཐེང་བྲངས་པ་ཁྱེད་སྤྲུགས་ལྟོད།
- ༢ རྟེན་བཅུ་གྱུར་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷུ་མདོར་བྲས། འོག་གངས་འབྲེལ་གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟེན་པས་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བྲས་སུ་རྩོད་ཐེང་བྲངས་པ་ཁྱེད་སྤྲུགས་ལྟོད།
- ༣ དང་ནི་མི་མཐོང་དབང་ལ།
- ༤ རྟེན་བཅུ་གྱུར་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷུ་མདོར་བྲས། འོག་གངས་འབྲེལ་གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟེན་པས་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བྲས་སུ་རྩོད་ཐེང་བྲངས་པ་ཁྱེད་སྤྲུགས་ལྟོད།
- ༥ མདུན་པོར་བརྟན་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།
- ༦ རྟེན་བཅུ་གྱུར་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷུ་མདོར་བྲས། འོག་གངས་འབྲེལ་གཞུང་དུ་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཆེ་འཕྲེང་བ་ལས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་དེར་མ་
རྟེན་པས་སྤྲུབ་ཐབས་མདོར་བྲས་སུ་རྩོད་ཐེང་བྲངས་པ་ཁྱེད་སྤྲུགས་ལྟོད།

བརྗོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆོས་སྒྲུ། འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུར་བྱེད་པའི་ལམ་
 བྱེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱུང་ཆུབ་པ་དོན་དམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་སོ།། ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
 འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པའི་ཁམས་དུག་ལྷན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་
 བའི་ཆེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
 དེ་རྩས་སྒྲེས་ཡིན་པས་རྩས་སྒྲེས་འཆི་བ་ན་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་
 འགགས་པར་མངོན་པ་ལས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་གཞག་གི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། “སྤར་བཤད་
 པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་ཞི་བ་ནི། རྩས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་ནས་འཆི་བ་
 ཡིན་པས་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་དབང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པ་མེད་ཀྱང་ཞི་བའི་འོད་གསལ་
 ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཅམ་ཡོད་པས་དེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ།།”¹ ཞེས་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན་འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མངོན་པ་ནས་རྩས་སྒྲེས་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་
 པོ་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པར་བཤད་པ་ནི། དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམས་རྒྱུ་ཆད་ནས་ཅིག་
 ཅར་དུ་འགགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ཕྱང་སོགས་ཐེམ་རིམ་བཤད་པ་ནི་ཕྱང་པོ་རང་
 རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་འགགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་པས། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་རྩས་སྒྲེས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་”²སོང་ནས་འཆི་བའི་
 ཆེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་
 ཐེམ་པའི་རྩེས་སུ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འགགས་པ་མི་འགལ་ཞིང་། རྣམ་
 གཞག་གི་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིས་ནས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

¹ ཆོས་སྒྲུར་དབང་རྟེན་།

² རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆོ་བཟང་གྲགས་པའི་གསུང་འདུམ། ཆ་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཙང་དཔར། ཤོག་གྲངས་༤༧༤ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་
 མི་འད་སྟེ། བརྗོད་པ་གཉིས་པའི་རྩས་སྒྲེས་དབང་པོ་ཞེས་པར་རྣམ་གཞག་རྒྱུར་རྩས་སྒྲེས་དབང་སོགས་ཞེས་གསལ།

³ རིམ་གྱི་ཐ་མལ་བར་སྒྲིལ་དབང་མ།

⁴ འགགས་པ་སྒྲིལ་དབང་མ།

བཞེད་དེ། གསུང་འགྲོས་ལས་ནི་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བསྐལ་བ་དང་པོའི་མི་རྩལ་སྤྱེས་རིམ་
 གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ཞེས་བ་ཆེ་སྟོང་སྟོང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མངལ་
 སྤྱེས་ཁམས་དུག་ལྟ་བུ་པར་སོང་བ་ལ་བཞེད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཀློག་པར་སྐབས་འགར་
 མངལ་སྤྱེས་ཁམས་དུག་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་མཐུན། ཡང་ཀློག་པར་བསྐལ་བ་དང་པོའི་
 མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྟ་བུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཁམས་
 དུག་ལྟ་བུ་པར་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་འབྱུང་བའི་ཐེམ་ཚུལ་ལ་མི་འབྲས་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
 པས་དེ་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་བ་ཡང་མངལ་སྤྱེས་ལ་
 དགོངས་བ་འབྲེལ་ཞིང་། གསུང་དེས་མཐུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱང་གཞིར་བྱེད་པ་སྤྱི་བཞི་
 ཡོད་པར་ཡང་བཞུན་ནོ།། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་བསྐལ་བ་
 དང་པོའི་མི་བརྩམ་ཏེ་སྤྱེས་བ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་ནས་དེ་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་མངལ་
 སྤྱེས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་སྤྱིར་བ་འགྲིག་དཀའ་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ།། སྤྱོད་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་བ་(འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བར་དོ་འབྱུང་བའི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་མངོན་བྱང་ལ་
 ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་འོངས་སྤྱོད་པ་)ལ། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པའོ།། དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། བསྐལ་བ་དང་པོའི་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་
 བའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་པའི་མངལ་སྤྱེས་ཁམས་དུག་ལྟ་བུ་པར་རིམ་གྱིས་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱིས་
 ལྟ་བུ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུལ་བྱ་སྤྱིར་དུ་སྤྱེད་འབྱུར་གྱི་བཞིན་ལག་གི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱང་གི་ལུས་ཅན་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ལུང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་

༡ རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་སྤྱི་བྱེད་པར་མ།

༢ གྱུར་རིམ་གྱི་སྤྱི་བྱེད་པར་མ།

༣ རྩལ་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་པར་མ།

གྲེ་ནས་དངོས་གནས་སུ་བྱལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྒྲིག་
 རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་བར་དོའི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤ་བའི་ལུས་
 ཅན་ཡིན་པས་དོ་རྩེ་པ་ལས་གྲིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་པ་རི་བོ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་
 དུ་འགྲོ་བ། དབང་པོ་ཀུན་ཚད་བ། ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ལྷགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དགག་པར་མི་གཙོད་པོ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྤྱིད་འཆོལ་དང་
 རི་ཟ་སྤྱིད་པ་བར་མ་དང་སྤྱོན་བྱལ་གྱི་སྤྱིད་པ་རྣམས་སོ། ཆེ་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤྱིར་
 བར་དོའི་ཆེ་ཆད་ཞག་བདུན་ཡིན་ལ་བདུན་གོང་དུ་འཆི་བ་ཡང་ཡོད། སྤྱི་བའི་རྒྱུན་མ་རྟེན་
 བ་ཞག་བདུན་བདུན་ན་འཆི་རྒྱུ་དེ་བྱས། བདུན་ཕྱག་བདུན་ན་སྤྱི་བའི་རྒྱུན་པའི་བར་རྟེན་
 བས་ཁྲལ་པོ། སྤྱིད་པ་འཕྲོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དཔྱལ་བར་སྤྱི་ན་བཤད་ལམ་དང་། ཡི་
 དུགས་སུ་སྤྱི་ན་ཁ་དང་། དུད་འགྲོར་སྤྱི་ན་རྩ་ལས། མིར་སྤྱི་ན་མིག་། འདོད་ལྡན་སྤྱི་ན་ལྟ་
 བར་། གནོད་སྤྱིན་དུ་སྤྱི་ན་སྤྱ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྡན་སྤྱི་ན་མིག་དབུས། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་སུ་སྤྱི་ན་སྤྱི་བོ་ནས་འཕྲོའོ། མཐོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་ནི། བར་དོ་རིགས་མཐུན་དང་
 ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོང་། བོངས་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་བའི་མའི་
 བར་དོ་བྱིས་པ་ལོ་ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུའོ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་རན་འགྲོའི་བར་སྤྱིད་
 བྱར་བ་ནག་པོ་བརྒྱུང་བའམ་མཚན་མོ་སྤྱན་ནག་གིས་ཁྲལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་
 སྤྱིད་ལྡན་བུ་དཀར་པོ་བརྒྱུང་བའམ་མཚན་མོ་ཆེ་འོད་ཀྱིས་ཁྲལ་པ་ལྟ་བུར་སའི་དངོས་
 གཞི་ལས་བཤད། ཡང་དཔྱལ་བའི་བར་དོ་སྤྱོད་དུམ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡི་དུགས་
 ཀྱི་བར་དོ་རྩ་ལྟ་བུ། དུད་འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་མའི་བར་དོ་གསེར་
 ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷའི་བར་དོ་དཀར་པོ་སོགས་སུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་

༡ མ་དཔེར་ལྷགས་བསྐྱེད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཔྱལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོས།

༢ མིག་རྒྱུའི་རྫོ་སྤྱིད་དཔར་མ།

༣ མ་དཔེར་བོང་ཆོད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཔྱལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཙོས།

མདོ་ལས་བཤད། བྱད་གཞུགས་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྟོན་དུས་གྱི་སྤྱང་བའི་
བྱད་གཞུགས་ཅན་ཡིན་པ། འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བར་འགྲོའི་བར་དོ་སྐྱེ་གཞུག་ནས་
འགྲོ་བ་དང་། མའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ། ལྷའི་བར་དོ་སྤྱང་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་
བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད། དེ་ཡང་། འདོད་ཁམས་གཞུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་
བར་དོ་ཡོད་ཀྱི། གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་མེད་དེ། གང་དུ་ཤི་བའི་གནས་དེ་ཉིད་
དུ་མེད་གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་སེ། སྐྱབས་འདེར་རྣམ་གཞག་ལས་ནི་བར་
དོ་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་བ་བྱང་སེམས་དགའ་ལྡན་ནས་འཕྲོས་ནས་ཡུམ་
གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པའི་བར་དོ། གཞོན་ཅུ་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ། འོད་གིས་སྤྱིང་བཞི་བྱེ་
བ་ཐག་བརྒྱ་གསལ་བར་བྱེད་བ་ཞིག་བཤད། དེ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་དེ་
ནི་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་གྱི་སྤྱི་འཕྲིན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལྷག་
མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས། གདན་དབུས་མ་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་
དུ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་
ལྷ་རྩྭ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་བསྐྱོམ་པའི་བརྒྱ་ཡི་གེ་དང་བཅས་
བ་ལས་ནས་དང་། ཉི་མ་མས་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་
གཅིག་ཏུ་འདྲེས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མ་ཆ་གསལ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྟོན་བཅུད་
ཐམས་ཅད་བཀྱག་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ནས། སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ

༡ རྫོ་སྤྱང་དཔར་མར་ཐད་དཀར་ཞེས་པ་མ་དག

༢ ཅམ་གྱུབ་ རྫོ་སྤྱང་དཔར་མ།

༣ མ་དཔེར་ཨོ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

བར་རྒྱུ་མེས་ཅན་ཆོས་པར་སྤང་བ་དེ་འོ་སྙམ་དུ་རྒྱུ་བྱ་ཞིང་། དེ་བརྟན་པའི་དོན་དུ་
 དག་ཏུ་ཡང་ཨོ་རྩྭ་རྩྭ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱའོ། རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་
 འཁོར་བསྐྱེད་བ་ནས། འདིའི་བར་ནི་མངོན་བྱང་གཉིས་པ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་བའོ། དེ་
 ལྟ་བུའི་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ནི་འདི་ནས་བསྐྱར་
 ཉེ་སྤྱལ་སྤྱོད་རིམ་མེས་ཞེས་པ་དེ་རྩྭ་མི་བསྐྱར་བར་གྱི་གདན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྤར་
 གྱི་རྒྱ་བ་ཉི་གདན་ལ་ཐེམ་པའི་སྟེང་དུ་ཞེས་བའང་འདི་ལ་དགོངས་བའོ། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་
 རྩལ་པ་ཁོང་དུ་བཞད་པ་དེ་སྤར་བྱ་ཡི། ཁ་ཅིག་མདོར་བྱས་ལས། “སྤགས་དང་བརྒྱ་ཉི་
 མ་དག །རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པས།”^༡ ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བར་གྱི་
 རྒྱ་བ་ལ་བརྒྱ་སྤགས་དང་བཅས་པ་ལས་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱ་བ་
 དེ་ཉིད་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།^༢ མདོར་བྱས་ལས་དེ་ཅན་
 མི་གསལ་ཡང་། རྩྭ་གསལ་ལས། “དེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དེ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།”^༣ ཞེས་པ་དང་། མདོ་
 བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པར་བསྐྱེད་པ།”^༤ ཞེས་རྒྱ་ཉི་བད་གསུམ་སྤགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
 གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བ་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྩལ་པའི་རྒྱ་བ་དེ་
 ལས་རྩྭ་བྱུང་དོལ་བའི་རྩལ་དུ་བྱུང་བའི་ཨོ་དཀར་པོ། ཞུང་མར་པོ། རྩྭ་ཕྱོག་པོ་གསུམ་རྒྱ་

^༡ རྩྭ་དཔར་ཉིད།

^༢ རྩྭ་ལས་ཀྱི་རྩྭ་དཔེལ་འི་མགོན་པོ་རྩྭ་སྤྱུག་མདོར་བྱས། འོག་གངས་༢༧

^༣ མི་འཐད་དེ། རྩྭ་མེད་པར་མ།

^༤ རྩྭ་ཅན་ལ་རྒྱ་བཅའ་གསལ་བའི་གསུང་འབྱུང་། ད་རྩྭ་དཔེལ་ཆེན་མོ། ལུ་བརྟན་གཅིག་ལ། གཅོང་པར། འོག་གངས་༢༣༧༡ ལས་བྱུང་བ་
 རྩྭ་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གསལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ།” ཞེས་
 སོ། གཞུང་དུ་རྩྭ་གསལ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་བསྐྱར་འབྱུར་ཞིང་གྱི་རྩྭ་གསལ་ལས་མ་རྟེན་བས་རྩྭ་དཔེལ་ཆེན་མོ་ཞུངས་སུ་བྱངས་ཡོད།

^༥ རྩྭ་ལས་ཀྱི་རྩྭ་དཔེལ་འི་མགོན་པོ་རྩྭ་སྤྱུག་མདོར་བྱས་པ། འོག་གངས་༡༢༧༡ ལས་བྱུང་བ་རྩྭ་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་
 བའི་དགྲིལ་འཁོར་འདྲ་བར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་བསྐྱེད་པ།” ཞེས་སོ།

བ་དེའི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་བྱང་གསུམ་པ་ས་པོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །
 ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས། ཐུགས་བརྩ་ནས་རིགས་ལྔ་འཁོར་བཅས་སྐྱུན་
 རྒྱངས་ནས། རྣམ་སྤང་ནས་རིན་འབྱུང་འཁོར་བཅས་ཨོ་ལ་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་དོན་
 གྲུབ་འཁོར་བཅས་ལྷུང་ལ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་འཁོར་བཅས་རྩྱུ་ལ་ཐིམ་སྟེ། ཡི་གེ་གསུམ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྩོད་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྔ་བ་ལྟེ་བ་ལ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་
 བསམས་ལ། དག་དུ་བརྩ་ལྷན་གྱི་ཉེ་ཞེས་བརྩོན་ནས་རྩོད་དེ་རལ་སྐྱུ་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་
 ཉེ། མངོན་བྱང་བཞི་བ་ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། ། རྩོད་དེ་དཀར་པོ་བྱེད་པ་ནི། དེ་
 ལས་བྱང་བའི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་། ཅེ་ལྔ་པར་
 བྱེད་པ་ནི། དུག་པ་རྩོད་འཆང་གི་ཕྱག་དང་པོའི་རྩོད་དེ་ཅེ་ལྔ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དང་།
 རྩོད་དེ་ལྟེ་བར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་ནི། རྩོད་དེ་ཉིད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩོ་
 རྩོ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་རྩོད་འཆང་གི་དངོས་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། ། རྩོད་ཡི་
 གེ་དང་བཅས་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེ་མདོག་
 དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་བ་སྐྱེ་རྩོགས་
 པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། ། བོད་དུ་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ན། གཞི་ལ་སྦྱར་བ་
 དང་། རིམ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “བར་དོའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཟིན་མ་ཐག་དུ། འདིས་བསྐྱེད་པའི་
 རིམ་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་
 པས་ལྷའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཉོ། །” ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་དང་སྦྱར་
 ལ་དེའི་ཚུལ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་བ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་འཆི་བ་དང་ཆོས་

⁹ ལྟེ་བསྟན། ལྟེ་འབྱེད། དེ་སྐོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་ཆུབ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༩༣༧༡ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདིས་བསྐྱེད་
 པའི་རིམ་པ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དང་རྩེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པས་ལྷའི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཉོ།” ཞེས་སོ།

མཐུན་པར་བཤད་ཟེན། གདན་དུས་མདེ་སྟེང་དུ་ཉི་མཱ་བསྐྱེད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཆི་བ་
 འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉི་མཱ་
 བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་
 རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། བསྐྱེད་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པ་
 ནི། ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་འབྲས་པ་ལས་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། བར་དོའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་
 སེམས་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དེ་མཆོན། འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་ཆུ་
 བ་ལ་ཐེམ་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་པ་དེ་
 མཆོན། ས་ཐོན་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་ནི་བར་དོའི་དག་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷག་མཆོན་ལས་བྱང་
 རྒྱབ་པ་བར་དོའི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷོ་རྒྱལ་པ་ལས་བྱང་རྒྱབ་པ་བར་དོའི་ལུས་དང་
 ཆོས་མཐུན། ས་ཐོན་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་སྟོང་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོའི་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན།
 གཙུ་པོ་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིགས་ལྷག་མ་གཙུ་པོར་སོང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་འདྲ་བ་ལ་ཉི་མཱ་བད་གསུམ་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི།
 འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྷོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་གྱི་བཞོན་པའི་
 རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། བསྐྱེད་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བཅེགས་པར་
 བསྐྱེད་པ་ནི། བར་དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 འབྲས་པ་ལས་ཆུ་བར་རྒྱར་པས་ནི། བར་དོའི་མངལ་དུ་སྟེ་བ་སྐྱངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན།
 དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ལ་ཐེམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ས་ཐོན་གསུམ་མངལ་གྱི་
 ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་སྤྱར་བར་དོའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་

དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསམ་པ་གསུང་ཆོས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དངས་
པ་སོགས་ནི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་ལས་རྩོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཕྱགས་དམ་
ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྩོམ་པ་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོ།
རིམ་པ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱར་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
ཆོས་མཐུན་ཞིང་འབྲུག། ཉི་རྒྱ་པད་གསུམ་ནི་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་དང་དུས་མཉམ་དུ་
བྱང་བའི་ཕྱགས་ལྷོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉི་རྒྱ་པད་གསུམ་གྱི་རྒྱའི་ཡི་
གེ་གསུམ་ནི་དེའི་རྒྱར་བྱར་པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་
ནི་དེའི་བཞོན་པར་བྱར་པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
པ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོས་པ་ནི། སྐྱུ་ལུས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་རོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྐྱུ་
བྱེད་པ་དང་། ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། སྐྱུ་རྩོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་ནམས་
ནི། སྐྱུ་ལུས་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་མཛད་པ་བཞི་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱད་སྟོན་པར་
བྱེད། རྩོམ་པ་རྩ་ལས་སྐྱུ་ལུས་པའི་ཕྱགས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་མཆོན། དང་པོའི་མགོན་པོ་དཀར་པོར་བསྐྱོས་པ་ནི། སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོར་
ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱེད། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱར་ན། ས་
བོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རིགས་ལྷ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དངས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱུ་
དང་། རྩོམ་པ་དང་སྐྱུ་རྩོགས་པ་ནམས་ནི། འབྲས་བུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་གི་

༡ སྐྱུ་བའི་རྒྱ་རྒྱུད་དཔར་མ།

༢ མ་དཔེར་རྒྱ་ཞེས་གསལ།

བཞོན་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་
 རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་ཆོས་མཐུན། རྒྱ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པས་ནི། རྒྱལ་བའི་
 ལོངས་སྐྱེ་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་དེ་གང་ལས་བྱུང་བའི་སྤོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་
 རོབ་གསུམ་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་དང་ཆོས་མཐུན། ཉི་ཟླ་པད་གསུམ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་
 འདེས་པ་ལས་རྒྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་རྒྱ་བ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་རོབ་གསུམ་
 རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་
 ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན།

གསུམ་པ་(བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྐྱོད་ར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་
 བའི་སྤུལ་སྐྱེ་བསྐྱོམ་པ་)ལ། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བསྐྱོམ་པར་
 བཤད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། སྤར་བཤད་པའི་བར་དོ་བ་དེ་འཛུམ་བྱ་
 རྒྱུད་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། མ་ནད་མེད་ཅིང་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ།
 དེ་ཟེ་བར་འཁོར་བ། ས་མ་གཉིས་པན་རྩྱུ་ཆགས་ཤིང་ལྷད་པ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་ཆང་དགོས་
 པར་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་བཤད། མངལ་ནས་འདྲ་བ། ཐོག་མའི་རྟེན་པ་འདྲ་བ། རྒྱུད་
 མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་སྟེ་མངལ་གྱི་ཉིས་པ་དང་། ས་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
 སྤྱིར་བབས་པའམ་དུས་མཉམ་དུ་བབས་ཀྱང་ས་བོན་རུལ་པ་སྟེ་ས་བོན་གྱི་ཉིས་པ་དང་།
 དེ་ཟེ་དེས་ས་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་བསགས་པའམ། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 ཟེ་དེའི་ས་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལས་ཀྱི་ཉིས་པ་སྟེ། ཉིས་པ་དེ་གསུམ་དང་
 བལ་དགོས་པར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་བཤད། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་མཐུན་རྩྱུ་ཆང་ཞིང་འགལ་རྩྱུ་ཆང་བལ་བའི་དེ་ཟེ་དེས་ས་མ་གཉིས་ཉལ་བོ་བྱེད་པ་
 མཐོང་སྟེ། བའི་ཁམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། ཅ་སྤོང་ལྷག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་བའི་

རྒྱུ་ལེ་དང་འགྲོགས་ཏེ། མའི་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁྱལ་འདེས་པའི་དབྱུགས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྟོར།
 དེའི་ཆོ་ཁམས་དཀར་པོའི་སྒོ་ནས་མངལ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། བྱི་སྤྱིས་མ་འདྲ་བ་ལ་ནང་
 ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མེར་མེར་པོ་དང་། བྱི་ནང་གཉིས་གཞོ་ལྟར་བསྐྱོད་པའི་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་།
 ཤར་ནི་གྲུར་ལ་མནན་མི་བཟོད་པའི་གོར་གོར་པོ་དང་། ཤར་ཡང་གྲུར་ལ་མནན་ཡང་
 བཟོད་པའི་འབྲང་འབྲུར་དང་། འབྲུར་པོ་ལྟ་དོད་པའི་རྒྱང་ལག་འབྲུས་པ་སྟེ་ལྟོ།། དེའི་
 དང་པོ་མེར་མེར་པོ་མི་བསྟོད་པ་དང་སྟོར། ལྟར་ལྟར་པོ་རིན་འབྲུང་དང་སྟོར། གོར་གོར་
 པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྟོར། མཁྲང་འབྲུར་དོན་གྲུབ་དང་སྟོར། རྒྱང་ལག་འབྲུས་པ་རྣམ་
 སྤྱང་དང་སྟོར། ཁམས་དམར་པོའི་སྒོ་ནས་མངལ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལྷ་བ་དམར་པོ།
 གོང་བྱ་དང་མཁྲང་འབྲུར། ཡང་དག་པར་འདེས་པ་དང་ལྟ། དེའི་དང་པོ་ལྷ་བ་མི་བསྟོད་པ་
 དང་སྟོར། དམར་པོ་འོད་དཔག་མེད་དང་སྟོར། གོང་བྱ་རིན་འབྲུང་དང་སྟོར། མཁྲང་འབྲུར་
 དོན་གྲུབ་དང་སྟོར། ཡང་དག་པར་འདེས་པ་རྣམ་སྤྱང་དང་སྟོར། ཁམས་དཀར་པོ་དེ་ལ་ཁྱ་
 བ་རྒྱང་རུས་པ་གསུམ་སྟེ། བ་ལས་ཐོབ་པའི་མཛོད་གསུམ་དང་། དམར་པོ་དེ་ལས་ཤ་
 པགས་པ་ཁྱལ་གསུམ་སྟེ། མ་ལས་ཐོབ་པའི་མཛོད་གསུམ་འབྲུང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་དང་
 སེན་མོ་དང་བ་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། བོ་མོའི་མཆན་
 མ་རྣམས་དང་། ཁ་ནས་འབྲུང་བའི་དབྱུགས་རྒྱང་དང་། བྱེད་བ་ལྟེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
 དག་གི་གནས་བརྒྱད། ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་རྩན་བ་རྩོགས་པ་དེ་འབྲུང་། དེ་ལྟར་
 མངལ་ཆགས་ནས་པོར་སྟེ་འབྲུར་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡས་སུ་ཁ་སྤྱོད་པ་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་
 ཅོག་བྱ་དང་། མོར་སྟེ་འབྲུར་ཡིན་ན་མའི་སྒོ་གཡོན་དུ་ཁ་མདུན་ངོས་སུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཅོག་
 བྱར་གནས། གནས་པའི་ཡུན་ཆད་ཀྱང་དགའ་བོ་མངལ་འབྲུག་གི་མདོ་ལས་ཞག་བདུན་

༡ མ་དཔེར་འཆམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབྱུགས་སུ་བསྟེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

༢ གཉིས་ཞོ་སྒོ་སྟེང་དབང་མ།

ཕྱག་སོ་བརྒྱད་གནས་པར་བཤད། སའི་དངོས་གཞིར་དེ་ནས་ཞག་བཞི་ལོན་ནས་བཙའ་
 བར་གསུངས། སྒྲིམ་འབྱུང་ལས་རྒྱ་བ་བཅུ་བ་ལ་ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྷན་པར་
 གསུངས། ཐམས་ཅད་རྒྱ་བ་རིལ་པོ་དག། རོ་བཅུར་བྱེད་པ་ལ་མཐུན་པས་དེའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། མངལ་དུ་ཞག་བཅུན་ཕྱག་སོ་བརྒྱད་གནས་པའི་སོ་རྩྭག་པ་ལ་མངལ་དུ་མི་དགའ་
 ཞིང་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་འབྱུང་། སོ་བཅུན་པ་ལ་མངལ་དུ་མི་ར་བ་དང་མི་
 གཙང་བའི་སྒོ་དེ་འབྱུང་། སོ་བརྒྱད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བས་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒོར་ཕྱོགས་པར་བྱེད། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཁ་ཐུར་དུ་ཉ་བ་
 ཞེས་བྱ་བས་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་བཙས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་ཐུར་ཅིང་མིང་འདོགས་པ་སོགས་བྱེད་དོ། དེ་ལ་ཡང་གྱིས་པ། གཞོན་ཅུ། དར་བབ།
 དར་ཡོལ། གན་པོའི་གནས་སྐབས་དང་ལྔ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པ་ལ་ལྟ། ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་དང་། དང་པོའི་
 མགོན་པོ་སྤུལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་དངོས་དང་། དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དཔོན་པའི་
 རྩལ་དང་། སྦྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སེམས་དབང་སྤུལ་བཅེགས་
 བྱས་ཏེ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའོ། དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་
 ལས། “གཞུང་འདིས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྒྲིམ་པ་པོས། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས་གྲུབ་པ་
 ནི་བདག་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུགས་པས་ར་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ།” ཞེས་ཆོས་མཐུན་
 སྦྱར་བར་གསུངས། དེའི་རྩལ་ནི། གཞི་ལ་སྦྱར་ན། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་ཞེས་པ་ནི།

༡ རིལ་དུ་རྫོགས་དབང་མ།

༢ མངལ་དུ་ཞུགས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བཅུན་ནས་བཙས།

༣ རྩལ་མཐུན་རྒྱུད་འབྲེལ། རི་རྫོབ་དཔོན་སྤའི་བྱང་རྒྱལ། རྣམ་གཞག་རིམ་གྱི་ཤོག་གངས་༡༩༩བ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “གཞུང་འདིས་
 རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས་བསྐྱབས་པ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུགས་པས་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ” ཞེས་སོ།

གཞི་ལ་ཐོ་མོ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་
 མི་བསྐྱོད་པས་ནས་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་ཞེས་པ་ནི། ཐོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་
 ཅན་པོ་མོ་ཀྱུ་རྩ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། མི་བསྐྱོད་
 པ་ཐམས་ཅད་གཞུགས་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་དཀར་དམར་མའི་
 གསང་གནས་སུ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ནི། པ་མ་
 གཉིས་བདེ་བས་ཆོས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དང་པོའི་མགོན་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ།
 སྤུལ་སྤྱོད་རྟོག་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནི། བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་བྱ་བྱས་འདྲེས་
 པའི་དབྱས་སུ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱི་མེད་བླངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། སྤུལ་སྤྱོད་རྟོག་སེམས་ཀྱི་ལུས་
 ལ་བཀོད་པའི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། སེམས་དབང་སེམས་མ་ཁྲོ་བོ་རྣམས་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་ཕྱང་པོ་ཁམས་དབང་པོ་ཡུལ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན། སྤྱི་བྱིན་
 རྒྱབས་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ནི་མངལ་
 གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རག་གི་གནས་བརྒྱད་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷགས་བྱིན་རྒྱབས་ནི་མངལ་
 གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བའི་བྱན་པ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དམ་
 ཆོག་སེམས་དབང་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རགས་པ་གནས་སྐྱབས་པའི་ལུས་དང་
 ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབང་གཉིས་ནི་མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་སྤྱོད་པ་གཉེན་མའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན། སྤུལ་སྤྱོད་རྟོག་སེམས་ལ་རིགས་
 བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་ནི་མངལ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅས་ཏེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 མིང་འདོགས་པ་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་རིགས་

༡ ཐོ་མོར་རྫོགས་དབང་མ།

༢ ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་དབང་མ།

བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་པའི་བར་སྐྱེད་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། གནས་གྱི་
 དེ་ཉིད་ནས་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་བར་ནི་སྐྱབ་ཐབས་དངོས་གྱི་སྡོན་འཁོར་ཡིན་པས་སྐྱེད་གཞི་
 དང་མི་སྦྱར། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས་དངོས་བྱུང་འབྱེད་བསྐྱབ་པའི་བར་ནི་འབྲས་དུས་དང་
 སྦྱར་གྱི། སྐྱེད་གཞི་དང་མི་སྦྱར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་དོན་ལ་གང་དུ་འཆང་
 རྒྱ་བའི་གནས་ལྷག་མོས་གྱི་རྟེན་གཞིལ་ཡས་ཁང་། དེར་འཆང་རྒྱ་བའི་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷའི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ། གང་གི་ངོ་བོར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་
 བའི་ཆོས་སྒྲ། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྐྱ་དེ་སྐྱལ་སྐྱར་
 བསྐྱར་བའི་སྐྱལ་སྐྱ་སྟེ། དེ་བཞི་མ་དག་པའི་སྟོན་དང་མ་དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་
 གསུམ་ཡིད་ངོར་སྦྱང་བྱས་ཤིང་། སྐྱེད་གཞི་བཞི་པོ་དེར་མ་གཏོགས་པའི་བྱུང་བ་མེད་པའི་
 གནད་ཀྱིས་སོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་
 བློ། སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་གྱི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་པོ་མོའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་
 བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་རིགས་ལྷ་དང་སྐྱར་བ་ནི།
 སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ལྷར་འདུ་བ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷའི་ཐོག་མ་མེར་མེར་པོ་མི་བསྐྱེད་བ་དང་སྐྱར་
 བ་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་ཐོག་མར་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་མི་བསྐྱེད་བ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་ན། དང་པོའི་
 མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱ་དོར་སེམས་དཔའི་བསྐྱར་བ་ནི། སྐྱེ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་འཛིན་བ་དང་། ལོངས་སྐྱ་སྐྱལ་སྐྱ་འཛིན་པ་རྣམས་དང་
 ཆོས་མཐུན། ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་ལུས་ཐོབ་ནས་དང་འབྲས་བྱའི་

༡ མ་དཔེར་སྦྱང་གཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྐྱ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ མ་དཔེར་སྦྱང་གཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྐྱ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༣ སྦྱར་ཆོ་སྦྱང་དཔར་མ།

སྐྱ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་
བརྒྱབ་ནི། དེ་ནམས་གྱི་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་རྗེ་རྒྱལ་མཐུན་དང་ཆོས་མཐུན། དམ་ཆེག་
སེམས་དབང་ནི། དག་མ་དག་གི་སྐྱ་ལྷ་ལྟ་བུ་རྣམས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་བརྒྱུད་བའི་རྟེན་དང་
ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ནི་རྟེན་དཔེ་ནང་ན་གནས་པའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་མའི་
སྐྱ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབང་ནི། དཔེ་བྲགས་དང་ཆོས་མཐུན། རྟེན་རྗེ་
རྗེ་དང་རྩྱུ་ཁ་དོག་སྟོན་པོར་བྱེད་པས་ནི། སྐྱ་ལྷ་ལྟ་བུ་སྐྱ་གསུང་བའི་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་མཆོན། རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩྱུ་ལ་ཆ་ཤས་ལྷར་བྱེ་བའི་བྲགས་
བའི་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན།

གཉིས་བ་དེ་སྐྱ་སྐྱ་རྗེ་སེམས་སྐྱ་བརྒྱུད་ཚུལ་དངོས་ནི། མདོར་བྲས་ལས། “མི་
བསྐྱེད་བ་ནི་རྗེས་ཞུགས་པས། ཞལ་གསུམ་བྲག་བྲག་འབར་བ་དང་། ‘ཡི་རྩ་རྩི་ལའི་འོད་
འབར་བའི།’ རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་རྣམ་པར་བསྐྱོམ།” ཞེས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱ་
རྗེ་སེམས་སྐྱ་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ཅམ་ཞིག་གསུངས། དཔེ་དོན་ལ་ནག་པོ་དམ་ཆེག་རྗེ་
དང་། རྗེ་འགོས་བྲགས་བ་རྣམས་གྱིས་རང་དང་པོའི་མགོན་པོར་གསལ་བའི་བྲགས་ཀ་
ནས་མི་བསྐྱེད་བ་སྐྱོམ། མཛད་བ་མཛད། སྐྱར་བྱོན་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པས་སྐྱ་སྐྱ་རྗེ་
སེམས་སྐྱ་བརྒྱུད་བར་བཞེད། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱ་རྗེ་སེམས་
སྐྱ་བརྒྱུད་བ་འདི་བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ།
བར་དོ་ཁྱ་ཞུག་གི་དབུས་སྐྱ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། ཁྱ་ཞུག་བར་དོ་ལ་ཚུར་འཇུག་པ་མིན་
པས་སོ། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་
སྐྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ལས་བྲུབ་པའི་མི་

༡ སྐྱ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱ་བ། མདོར་བྲས། ཤོག་གྲངས་ ༩ནས ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྗེ་གསུམ་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ལྟ། ‘ཡི་རྩ་
རྩི་ལའི་འོད་མཉམ་པའི།’ ཞེས་སོ།

༢ མ་དབེར་ཡིན་གྱིས། ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གོང་འོག་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་བཅས་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་རང་དང་པོའི་མགོན་པོ་རང་གནས་ནས་མ་གཏོས་
 བར་ཞུགས་ནས་སྤྱལ་སྤྱུ་བསྐྱར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཡང་། མི་བསྐྱེད་པ་ནི་རྗེས་
 ཞུགས་པས། ཞེས་པ་འགྱུར་སྐྱོན་ཡིན་པས། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་རྗེས་ཞུགས་པ། ཞེས་དོན་
 གྱི་ཐོབ་སོ། འོན་ཏེ་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་དོན་རྗེ་འཆང་དཀར་སོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་
 པ་དང་། འོག་ཏུ་དོར་སེམས་སྔོན་པོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྤང་དོན་རྗེར་བསྐྱར་བ་
 དང་། སྐྱབས་འདིར་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོའི་མགོན་པོ་ཞུགས་པས་དོར་སེམས་ཞེ་བར་
 འགྱུར་བ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཁྱོ་
 བོ་དབྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཞེ་སྤང་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོ་བོར་ལྡང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་
 པ་དང་། འདིར་སྐྱེ་སྤིང་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱལ་སྤྱུ་དོར་སེམས་སུ་ལྡང་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་
 ཅམ་ཡོད་པས་སོ།

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུས་དགྲིལ་དགོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་དང་། ལུང་སོགས་བརྟེན་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་
 དགྲིལ་སོ། དང་སོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “ཆངས་
 པའི་ཐེག་ནས་ཡང་དག་བཅུམ། བྱ་བཞི་བ་རུ་རྣམ་པར་དབྱེ། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་
 སྤང་བ་ཡི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་རྗེ་འཕྲེང་
 པ་ལས། “ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།”¹ ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། ལུས་རྟེན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་ངེས་པར་དགོས་སོ། དེ་ཡང་ལུས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པའི་རོ་བོར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་

1 རྗེ་བསྟན་འགྲུག་གི་དེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཁྱེད་ཆུག་ རྣམ་གཞག་རིམ་པ། རིམ་པར་བྱེ་བ་གཉིས་པ། སོག་གངས་1949 ལས་བྱུང་བའི་ནང་
 རྣམ་ཆོག་རྣམ་གྱི་མ་གཉིས་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤང་བ་ཡིས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྤྱི་དགྲིལ་འཁོར།’ ཞེས་སོ།

2 རྗེ་བཀའ་འགྲུག་གི་འདུམ། 8 བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་གི་ ལེའུ་རོ་བཅུད་པ། སོག་གངས་1949 ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་ནི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

འགྲུང་བ་བཞིན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཅེས་བ་ནས། ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་དུ་ཞིབ་དུ་བསྒྲོམ་མོ། འོ་ན་ལུས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲོམ་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཆ་རེ་རེ་བསྒྲོམ་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱ་ཡ་ཞེས་
 བ་བསགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྤྱི་དུ་མ་
 བསགས་པ་ན་ལུས་ཞེས་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། དེ་ལྟ་ན་འད་སྤར་
 བསྐྱེད་ཟེན་པའི་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱས་སུ་རང་སྤྱུལ་སྤྱོད་ར་སེམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
 དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཉེན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ། ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གི་སྤང་བ་བསྐྱས་ནས། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒྲོམ་བའང་མིན། བྱེ་
 བར་དུ་བྱེ་བཅུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་¹བསྒྲོམ་བའང་མིན་གྱི། ²འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རིགས་རྒྱན་གྱི་སྤང་ནས་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་
 བཞིན་དེ་དཔེ་ན་སྤྱུལ་བུ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱ་སྐག་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ལྟན་
 ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་སྤྱུལ་བུའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཆོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་
 དཀྱིལ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རིགས་འདྲས་ཉེར་ལེན་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་
 ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེར་གྱུར་སྤྱུལ་པའི་འཕེན་བས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས། ལུས་
 ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཕྱང་སོགས་བཞེན་བ་སྤྱར་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་
 ལུས་དཀྱིལ་གྱི་བཞེན་བ་སྤྱར་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་

1 དེ་ལྟར་སྤྱོད་དཔེར་ན།

2 མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

3 མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། ལྷལ་སྐྱེད་ཅིང་མཁས་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དགྲིལ་
 གྱི་ལྷ་དང་ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ།། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག ། ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལུས་དགྲིལ་
 གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་འགོད་པར་བཞེད་དོ། ། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་
 ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་གི་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དགྲིལ་
 གྱི་ལྷར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་གཞི་ལྷུ་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་རྒྱུར་བ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་
 ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། ལྷུ་ཐབས་ལས་ནི། ཕུང་སོགས་དང་ས་བོན་ངོ་
 བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་རྣམ་སྐྱེད་སྐྱེ་བོར་བསྐྱོམ་པ་
 ནི། དེའི་སྐྱེད་གཞི་གཞུགས་ཕུང་གི་གཙོ་བོ་ཁམས་དཀར་པོ་སྐྱེ་བོར་གནས་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིན་ནོ། ། འོད་དབག་མེད་མགྱིན་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྐྱེད་གཞི་འདུལ་གྱི་ཕུང་པོ་
 མགྱིན་པར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། མི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེད་གར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྐྱེད་གཞི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་གར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། རིན་འབྱུང་ལྟེ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི་དེའི་
 སྐྱེད་གཞི་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཙོ་བོར་འོད་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། འོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཏུམ་མོ་
 ལྟེ་བར་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། དོན་གྲུབ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྐྱེད་གཞི་
 ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེད་ནས་བྱུང་སྟེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པའི་
 ཆ་ནས་ཡིན། ལྷན་མ་ལྟེ་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དེའི་སྐྱེད་གཞི་ས་ཁམས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བའི་ཆ་

༡ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་མེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་མེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

ཐོག་མར་ལྟེ་བར་ཆགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། ལྷ་མ་གྱི་སྤྱིང་ཁར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་
 རྩ་ཁམས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་སྤྱིང་ག་ནས་ཆགས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། གོས་དཀར་
 མོ་མགིན་པར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་མེ་ཁམས་ལུས་ལ་འགྲེམས་པ་ཐོག་མར་མགིན་
 བ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན། སྒོལ་མ་སྤྱི་བོར་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་རྩང་ཐམས་
 ཅད་ལུས་ལ་འགྲེམས་པ་སྤྱི་བོ་ནས་འབྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིན། བུམས་པ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་ཅ་རྩུས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་
 ཡིན། སྤྱིབ་སེལ་གསང་གནས་སུ་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེའི་སྤྱང་གཞི་དབང་བོ་གཉིས་སྦྱར་གྱི་
 རེག་བྱ་སྤྱོད་བའི་ལུས་དབང་གསང་གནས་ན་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། གཞན་རྣམས་ནི་
 གོ་སྒྲུལ། དེ་ལྟར་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་དང་བོར་གསལ་སྤྱང་། དེ་ནས་ང་རྒྱལ་རྣམ་
 སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་བའི་སྤྱིའི་ཆ་ཤས་དང་། གཙོ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་འལ་ཏུ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་སྒྲོབ་བ་ཡིན་ནོ། ། ལུས་དགྱིལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཞིབ་བར་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 འདི་དང་ཟིལ་བུ་ལུས་དགྱིལ་གཉིས། ལུས་དགྱིལ་མཆན་ཉིད་པར་མཚུངས་ཀྱང་། དེ་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་མི་རུང་འོང་བ་ནི། ཟིལ་བུ་ལུས་དགྱིལ་ལ་སྤྱང་
 གཞི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱི་གསུམ་དུ་འབྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་ཆང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཡོད། འདིའི་ལུས་དགྱིལ་ལ་དེ་མ་ཆང་ཞིང་། དབང་
 བསྐྱར་རུང་བའི་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མེད་པས་སོ། །

བཞི་བ་སྤྱི་གཞུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བཟང་བ་ནི། རང་སྤྱུལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་དབའི་
 སྤྱི་བོར་སྤྱི་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩྭ་གསལ་པའི་ལྟེ་བར་ཨོ་དཀར་པོ། ལྷའི་དབུས་སུ་
 བཟུང་དམར་བོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ལྷ་ཉ་དམར་པོ། སྤྱིང་གར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་

གྱི་ལྟེ་བར་རྩྱ་སྟོན་པོ་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་ལྗེ་ཅེ་མོ་ལས། སྤུང་མ། གོས་དཀར་མོ། ལྷ་
 མ་གྱི་འཛི་ཆོག་ས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱོ་དོ་རྩེ་རྣམ་སྤང་དང་། གསུང་
 རྩེ་རྩེ་འོད་དབག་མེད་དང་། ཐུགས་དོ་རྩེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་ས་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤུང་བར་ས།
 ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཡབ་ལུས་སྟོམས་པར་
 རྒྱགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་
 མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཁུ་བ། རང་གི་སྤྱི་བོ། ལྷ། སྤྱིང་ག་གསུམ་དུ་རྒྱགས་པས་ལུས་
 རག་ཡིད་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། རིམ་བ་བཞིན་སྐྱེད་དབང་ལྷག །གསུང་གི་དབང་
 ལྷག། ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གསུམ་ཐོབ་པར་མོས་ཏེ། བརྟན་བྱེད་དུ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 སྐྱེ་གང་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་བཞིན། དེ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཐུགས་ཆེན་པ་གསུམ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དོ་
 རྩེ། གསུང་དོ་རྩེ། ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྟམ་དུ་རྒྱལ་
 བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། དེ་ནས་ཐུགས་བཞིན་དེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྟམ་དུ་རྒྱལ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། དེ་ལྟར་ན་སྐབ་ཐམས་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་
 དང་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་སོ་སོར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱང་། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་
 སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་སོ་སོར་བྱིན་རྒྱབས་འདི། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་གི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱེ་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག །གསུང་བྱིན་རྒྱབས་གསུང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་

༡ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ སྟོབས་ཀྱིས་ རྫོ་སྤྱིང་དབང་མ།

སྟོབས་ཀྱི་ དབང་རྩེད། དཀྱུས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཆེན་མོ་ལྟར་བཞོད།

༣ བྱིན་བརྒྱབས་ རྫོ་སྤྱིང་དབང་མ།

༤ མ་དཔེར་བརྒྱབས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་མཁས་བྱུང་ནིར་བཟང་རྒྱུ་མཆོད་གསལ་བསྐྱེད་ལྟར་བཞོད།

དགྲུག་གཞུག། སྤྲུགས་བྱིན་རྒྱབས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་གི་མཆོག་ཡིན་
བའི་བྱིར།

ལྷ་པ་སེམས་དབང་སྤྲུལ་བཅེགས་བྱས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ནི།
རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཀོད་དེ། སྤྲུགས་སྤྲུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
བའི་སྤྲུལ་སྤྲུང་སེམས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ལོ། ཅིའི་བྱིར་
དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་ན། རང་ལྷ་དམ་ཆོག་པར་བསྐྱེད་པ་དེར་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བས་ན་དམ་ཆོག་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་པས་ན་སེམས་དབང་
ཞེས་བྱའོ། དེ་ནི་སྤྲུལ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་སྤྲུང་སེམས་འདི་ལ་བཤད་
ན། མངོན་བྱང་ལྷ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དམ་ཆོག་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་
སེམས་པས་ན་སེམས་དབང་ཞེས་བྱའོ། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་འདིའི་སྤྲུགས་ཀར་བད་
རྒྱའི་གདན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་སྤྲུལ་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པ། རྩོ་
རྩོ་དང་འིལ་བྱ་འཛིན་པ་རང་སྤྲང་གི་ཤེས་རབ་མ་ལ་འཁྱུད་པ་བསྐྱོམ་བར་ནི་རྩོ་སེམས་
དབང་སྤྲུལ་ཐབས་དང་། ཨ་བྱུ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ། ཅིའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དབང་ཞེས་བྱ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་
པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། འོ་ན་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དབང་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། དམ་
ཆོག་སེམས་དབང་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་
དང་། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་རྣམ་སྤྲང་གི་རིགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་རྣམ་སྤྲང་གི་

༡ འཕྲོ་ཞིང་དབར་རྒྱུད།

༢ སེམས་དབང་དབར་རྒྱུད།

༣ མ་ལས་དབར་རྒྱུད།

༤ མ་དབེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སྤྲུལ་མཐུས་བྱུ་བཞེད་རྒྱ་མཆོའི་གསལ་བསྐྱེད་ལྟར་བཀོད།

རིགས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནས་པ་
 ཀྱན་ཏུ་འདྲ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་
 དཔའ་སེར་པོ་རལ་གྱི་དང་སྐྱེགས་བམ་འཛིན་པ་དང་། གཤེད་དམར་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་མི་མགོ་རྫོན་པ་སེར་པོས་མཆན་པ་སོགས་ཏུ་མས་མ་ངེས་
 པ་ཡིན་ནོ།། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཕྱགས་ཀར་རང་རིགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 འགོད་པར་བཤད་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་
 མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་དང་འདྲ་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྫོང་ཆེ་འཇང་
 དམར་པོ་གདམ་ང་ཅན་དང་། ཆོད་ཀྱང་ནས་འབྱུ་ཅམ་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་
 སོ།། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ཕྱགས་ཀར་སྐྱེ་བའི་གདན་ལ་རྫོང་ཆེ་སྤྱོད་པོ་ཅེ་ལྷ་བའི་ལྷ་
 བའི་ནང་ཏུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཡིག་སྤྱོད་པོ་རྟག་ཏུ་འཇར་བ་མར་མེ་ཆེན་
 པོ་ལྷ་བྱ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པ་འཛིན་སེམས་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཕུང་པོ་ལྷ་བྱར་བསམ་པར་
 བྱའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ན། གནས་དེར་དམིགས་པ་གཏད་
 དེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། སྐྱབ་པ་པོ་ངེས་ལེགས་ལ་སྦྱར་བས་
 ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྷར་སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་བྱས་ཏེ།
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་གདབ་རྩལ་ནི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི། “དབྱ་རྒྱན་བདག་པོ་འཛིན་
 བའི་མཆོག་།”^༡ཅེས་པ་འདིས་བསྟན་ལ། རི་ལྷར་བསྐྱོམ་ན། དེའི་འབྲེལ་པར་གསུངས་པ་
 ལྷར། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་ལ་རྫོང་ཆེ་འཇར་ཆེན་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་
 པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྫོང་ཆེ་དང་རིལ་བུ་འཛིན་པ། རྫོང་ཆེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
 མ་དང་ལྷན་ཅིག་ལ་སྦྱར་གྱི་སྦྱར་བས་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་

^༡ ཡིན་གྱིས། དཔར་རྟིང་།

^༢ རྟེན་པ་གཤམ་རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༡༡༠བཅ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “དབྱ་རྒྱན་རྫོང་ཆེ་མཆོག་
 འཛིན་པ།” ཞེས་སོ།།

དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
གསུམ་ག་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་བར་བསམ་མོ། འོ་ན་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ། དང་
པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་ནས། སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་གིས་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་བར་ལ་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་མ་བཏབ་
བར་སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷག་
མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་བ་ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་བར་ནི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་
སེམས་གཅིག་གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཡིན་ལ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་བར་བསྐྱེད་ཆོག་མ་རྒྱུགས་ཤིང་། སེམས་དཔའ་སྤྱུང་བཅེགས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་
རྒྱུགས་བས། སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ལྷ་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་གིས་
གྱིས་བརྒྱབ་བ་དང་། རྗེས་ཆགས་དང་མཚོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བཅོ། དང་པོ་(རིག་མ་འདུ་བྱ་ཞིང་
གིས་གྱིས་བརྒྱབ་བ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “དེ་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས། ‘ཆོ་གའི་སྤྱོད་
བ་འདི་ཡི་ནི། ཐུག་རྒྱུའི་བསྐྱབ་བ་བརྩམ་བར་བྱ།’”⁹ ཞེས་སེམས་དཔའ་སྤྱུང་བཅེགས་
ཅན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བར་གསུངས། འོ་
ན་རིག་མའི་ཐུག་རྒྱུ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ལྷའི་སྤྱབ་བ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱི་
ག་ཅན་གྱི་བྱ་མོ། བཙོ་སྒྲག་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། གར་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། བྱེད་རྒྱུད་མཁན་གྱི་བྱ་
མོ། བཙོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་དང་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འདིར་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་
སྤྱབ་བ་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མདོར་བྱས་ལས། “གཟུགས་བཟང་གཞོན་པས་བརྒྱན་
བ་ཡིས།”¹⁰ སྤྱི་ག་ཅན་གྱི་བདག་ཉིང་ཆེ། བྱ་མོ་ལྷུངས་མཐིང་གའི་མདོག་ཤིག་ཡངས་

⁹ མ་བཏབ་པས་སྤྱོད་དཔའ་ལ།

¹⁰ རྗེ་བཟླས། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱོད། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་(པལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་ཀྱི་མ་གཉིས་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོ་
གའི་སྤྱོད་བ་འདི་ཡིས་ནི། སྤྱབ་བ་ཆེན་པོ་བརྩམ་བར་བྱ།) ཞེས་སོ།

དམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། 'མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་གྲུས།།' ཞེས་གདོལ་བའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོར་བཤད། དེ་རྣམས་དངོས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་ཉིད་ཆེ་སྟེ་དང་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། བློ་བཟང་།
 ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། ལམ་སྟན་མོང་བའི་རྒྱུ་སྐྱེད་པ། དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆེག་དང་
 སྒྲིམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བཟླ་བ། འདོད་པའི་སྐྱེ་ཆལ་དུག་ཅུ་ཅ
 བཞི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གྲུས་པ་སོགས་མཆན་
 ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རང་
 རིགས་ཀྱི་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སྤྱང་། ལྷ་ཏུ་ལྷའི་སྤྱགས་ཀྱིས་སྟོང་
 བར་སྐྱེད་སྤྱང་། སྟོང་བའི་རང་ལས་ཁྱིམ་ལས་སྤྱང་བའི་དོ་རྩེ་ཁྱིམ་སྤྱང་། དེ་ཡོངས་སུ་
 སྤྱང་བ་ལས་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱས་
 རས་ལུས་ལ་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་བྱའོ། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡང་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱེད་
 ཚུལ་གོང་ལྟར་བྱའོ། ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ཡིན་ན། ཡབ་
 ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ལས་རྣམ་
 སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མཆན་ཉིད་པ་འོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་སྐྱབ་གཞིའི་ཕྱང་ཁམས་དངོས་གནས་ལ་མེད་པས། ལུས་དཀྱིལ་མཆན་
 ཉིད་པ་མི་འོང་སྟེ། ལྷ་རྣམས་རང་གི་ས་བོན་ཅན་ལས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱི་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་རྣམས་སུ་འགོད་པར་བྱའོ། དེའི་ལུས་ལ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་བཟང་
 གསུམ་མི་འགོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་ཆོ། ལྷ་མོ་

༡ རྟེ་བཟླ་ན། རྒྱུ་འབྱེལ། རི་མགོན་སོ་སྟེ་སྐྱེ་བ། མདོར་བྱས། ཤོག་གངས་ཀྱི་བཟའ་ལས་སྤྱང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆེག་རྟེན་དང་པོ་དང་། ལྷ་པ། དུག་པ་བཅས་
 རྒྱུ་མི་འདྲ་སྟེ། 'གཟུགས་བཟང་གཞན་པས་བརྒྱན་པ་ནི།' 'མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས།། སྐྱབ་པ་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མོས།།' ཞེས་སོ།

༢ ཆེ་པ་དེ་དབང་རྟེན།

༣ སྟན་པའི་དབང་རྟེན།

༤ ཁྱིམ་སྤྱང་སྟེ་སྤྱང་དབང་མ།

གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་གསུམ་ལ་དངོས་ལུས་མེད་པས་སོ།།

གཉིས་པ་རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་བྱ་བ་ལ། ཐོག་མར་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པ་བྱ་བ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱ་དབུས་མའི་འོར་བུ་ལ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆོད་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཀླུ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང་། དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པའི་ནང་གཉིས་ཀ་འོད་ཟེར་རྣམ་པ་ལྷན་གང་བར་བསམ། དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་དགག་པའི་དོན་དུ་ཡིན། རྒྱུ་དང་ཀླུ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཀླུ་ས་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོད་ཞིང་། མཉམ་པར་སྦྱར་བ་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་མཆོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན། དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བས་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྗེའི་ཅ་འདབ་ལྷ་དང་། བསྐྱེད་པར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པར་བསྐྱེད་པས་ལུས་གྱི་བསྐྱེད་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཆོད། ཨོ་ཡིག་དཀར་པོས་ཁམས་དཀར་པོ་དང་། བྱ་ག་པཎ་ཡིག་མེར་པོས་བགག་པས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་རེངས་བ་དེ་མཆོད། དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷན་གང་བས་ནི། རྟོགས་རིམ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་ཡབ་ལུས་གྱི་དོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་པའི་ནང་ནས་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་ཆགས་པའི་མེས་ལྷ་སྟེ་ཐེག་མའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་བབས་བ་དེ་མཆོད་ཞིང་། ད་ལྟ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་འཕོ་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནས་རྗེས་ཆགས་སོགས་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕྲོད་པ་སོགས་བྱེད་ཅིང་། དག་ཏུ་ཨོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ། ཡིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དོ་རྗེའི་ངང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་འཕྲོད་ནས།

༡ ཀླུ་ས་སྒྲིང་དབང་ལ།

༢ ཀླུ་ས་སྒྲིང་དབང་ལ། དཀྱིལ་སྒྲིང་པའི་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་བཅས་།

༣ བཎ་པཎ་དབང་ལ།

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་དོན་དེའི་མཆོད་བྱེད་རྩྭ་རིང་པོར་གྱུར་ལེན་
 ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་པོ་རྣམས་ལྟུག་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས་བྱངས་
 བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ། དེ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞིས་རྒྱུད་སྤྱོད་བྱེད། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་རང་ཉིད་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕེལ་ཏེ།
 དག་ཏུ་ཕུ་ལྟ་ཞེས་བརྗོད་ནས། ཐེག་ལེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱུང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས། སྤྱོམ་
 འཕྱག་གི་བདེ་བས་རང་གི་ཡུས་ལ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཆོས་པར་མོས་ཏེ། དག་
 ཏུ་ཡོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཅིང་། ཡིད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོད་པ་
 རྫོང་ལོ་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྤྱིང་ཏུ་ང་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་། རྫོང་ཆགས་གྱི་ཆེ་རིན་
 འབྱུང་དང་། མཆོད་པའི་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བ་ནི། སྤྱོད་བྱུང་ལ་རྫོང་ཆགས་དང་
 མཆོད་པའི་སྤྱགས་གཉིས་རིན་འབྱུང་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྫོང་ཆགས་ནི་
 འབྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་། རིན་འབྱུང་ཆོར་ཕྱང་
 དག་པ་དང་། དོན་གྲུབ་མཆོད་པ་ལས་གྱི་རྫོང་ལོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན། སྤྱོམས་འཕྱག་གི་
 ཆེ་རྫོང་ལོ་འཆང་ཏུ་ང་རྒྱལ་འཕེལ་བ་ནི། ཡུམ་རེག་བྱ་རྫོང་ལོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ནོ། རིག་
 མ་འདུ་བྱ་བ་འདི་རྣམས་འབྲས་དུས་གྱི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་འོག་ཏུ་འཆང་བ་
 ལས་གོ་རུས་སོ།

གཉིས་པ་(འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་
 གི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིང་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
 གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་དང་། སྤྱགས་དང་གསུང་གི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྤྱིང་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྒོ་བདུན་གྱི་

ཆོག་གས་དགོད་ཚུལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བའོ། ། དང་པོ་
 (དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་སྒྲོ་བདུན་གྱི་ཆོག་གས་དགོད་ཚུལ་)ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་ཐོག་མར་སྐུ་
 གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དེ། མཆོག་གི་སྐུལ་བའི་སྐུའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་མཛད་པར་སྦྱོད་པ་ན། འཛམ་བུ་སྤིང་དུ་མཆོག་གི་སྐུལ་བའི་སྐུ་བཞེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་
 དཔམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
 ལ་ས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་བའི་སྦྱོད་པ་དང་། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་
 ཆགས་གྱི་སྦྱོད་པ་གསུམ་བཞུན་ནས་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལས་འདིར་ཐ་མ་དང་མཐུན་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོན་བས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་སྦྱོད་པ་སྟོན་བའི་འཕྲིན་ལས། སྟོན་བྱང་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་སྐུལ་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་
 བ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། འདིར་ཡང་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་སྟོམས་
 པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྐུལ་ཏེ། སྤྱི་སྟོས་གྱི་མཛད་པ་རྣམས་
 མཛད་པར་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྷ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བསྐྱེད་པ་ན་ལྷ་རེ་རེ་
 ནས་སྒྲོ་བདུན་བདུན་དང་ལྷན་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷ་རྣ། སྐུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཡལ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཡུམ་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཆེན་ནས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ཡུམ་
 གྱི་བསྐྱེད་ནང་དུ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་གཅིག་གཞུལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པར་
 བསྐྱེད། ཆ་གཅིག་གདན་དེ་རྣམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཐིག་ལེ་ཆ་སོ་གཉིས་
 སོ་དེ་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བ་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་རྡོ་
 རྗེ་སོགས་ཕྱག་མཆོད་སོ་གཉིས་སུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་
 གྱི་སྐུ་རྡོ་གས་པར་རིམ་བཤེས་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོའོ། ། དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་

༡ མ་དཔེར་ཞུགས་པའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་དག་མིས་དང་བསྐྱེད་མེས་ཆེན་མོ་ལྷ་རབ་ཅོས།

གནས་པའི་རྟེན་བརྟེན་བ་རྣམས་རྩོམ་མཁས་སྤྱིང་གར་བྲངས་ཏེ་རང་རང་གི་འབྲིན་
 རྒྱགས་ཀྱིས་ལྷུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུར་སྟོང་བའི་སྟོང་། དེ་ནས་རིགས་ལྔ་སོགས་རང་
 རང་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་སོགས་སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤྱང་བསྐྱོས་ཀྱི་འབྲིན་
 ལས་མཛད་པ་སོགས་མཛད་པའི་སྟོང་། འོ་ན་ལྔ་མོ་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་།
 ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་མི་སྤྱིར་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། དེ་རྣམས་
 གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་ཅིང་། སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་མཆོག་གི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་
 རོན་མཛད་པར་མོས་བ་འདི་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཆོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་སྟོན་སེམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། མཆོག་
 གི་སྤྱལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལྔ་མོའི་རྣམས་པ་ཅན་དང་། ཁྲོ་བོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 པ་ཅན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནམ་ཞེས་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གསུངས། དེ་ནས་ལྔ་རང་རང་གི་སྤྱལ་བ་རྣམས་རྩ་བའི་ལྔ་སོ་གཉིས་སུ་སྤྱད་པ་ནི་
 སྤྱད་པའི་སྟོང་། དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱད་བྲངས་པའི་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་
 པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་འབྲེས་པའི་སྟོང་། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོང་། འདོན་
 བྱ་ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཉིད་ནས་རང་རང་གི་རིགས་
 བདག་ཡུམ་བཅས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འདིར་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་བྱེད་པའོ། སྤར་བྱོན་ནས་བྱི་དཀྱིལ་

१ དགོས་ དཔར་རྟེན།

२ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་མཁས་བྱུང་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

३ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་མཁས་བྱུང་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

ॣ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་གསང་འདུས་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

གྲི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་རང་གནས་སུ་འཁོད་པའི་སྒོའོ། དེ་ལྟར་
 དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཆང་
 རྟེན་ལྷའི་སྤྱི་ནི་ཕྱག་ཆེན་དང་། གཙོ་མོའམ་ཕྱག་མཆོན་ནམས་དམ་རྒྱ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་
 གོ་ནམས་ཆོས་རྒྱ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནམ་གཞག་རིམ་པར་
 གསུངས་པས་སོ། ། ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། ལྷ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ལྷ་
 དེ་དང་དེའོ་སྤྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་ངས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤོན་བྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དེ་ཉིད་ལྷ་མ་
 ཀྱི་སོགས་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་བདེན་བྲལ་གྱི་བྱ་སོགས་སུ་བཞུགས་པར་བཤད་
 ཅིང་། རྗེས་འབྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྤྱབ་པ་སོ་རང་ཉིད་ལ་
 བྱེད་དགོས་པས་སོ། ། སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་ར་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། བོད་དུ་བཤད་
 པ་ལྟར་ལྷ་ནམས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རང་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་
 པས། ལུས་ཀྱི་བསྐྱར་ཡོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱིར་སྤྱོད་སྤྱི་སྤྱོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སྤྱར་
 སྤོན་ནས་རང་གཙོ་བོའི་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དུ་གསལ་པའི་མདུན་དུ་འདུག་པ་དེ་ལ་ང་མི་བསྐྱོད་པ་
 དེའོ་སྤྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་གཙོ་བོའི་
 སྤྱིང་ག་འབའ་ཞིག་དུ་ཞུགས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་གཅིག་དུ་འབྲེལ་པས་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་ར་བསྐྱར་
 བས་སྤྱར་གྱི་ཆུ་བཞི་གདན་ལ་ཐེམ་པའི་ཉི་གདན་གྱི་སྤྱིང་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་རེའི་ང་
 རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྤོ་ནས་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་འབྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས།
 “ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་རེའི་ཉིང་འཛིན་གནས།” དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བར་མཛད།” ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། ། ལུང་འདིས་ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་རེ་འདི་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲིན་པའི་བར་
 དང་སོ་སྤྱོད་བ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

༡ རྗེ་བཙུན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། མདོར་བྱས། འོག་གངས་ཆེན་ལས་བྱང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་གང་ལྟར་མི་འད་སྟེ། ཞེ་སྤང་རྩོམ་ཆེ་ཉིང་འཛིན་གནས། ཞེས་སོ། །

འོ་ན་འདི་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩོམ་ཆེ་འཆང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མི་བསྐྱེད་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་ཆེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་པས་མི་བསྐྱེད་པ་བྲག་པོ་ནི་གྲུར། རྩོམ་
 ཆེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱེད་པ་ནམས་པ་ཐབས་ཅད་དུ་འགལ་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། རང་གི་
 ལུགས་ནི། རྩོམ་ཆེ་འཆང་དང་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱ་བཞི་བྱེད་དེ། ལྷག་མོས་གྱི་གཙོ་བོ། སྤྱང་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དཀར་པོ། དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་སྦྱལ་སྦྱར་བསྦྱར་བའི་རྩོམ་
 ཆེ་འཆང་ནམས་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཡིན། སྤྱང་འཁོར་གྱི་མངལ་འབྲེན་གྱི་
 མི་བསྐྱེད་པ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡུམ་གྱི་
 བསྐྱེད་པ་མི་བསྐྱེད་པ། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་ནམས་རྩོམ་ཆེ་འཆང་མ་ཡིན་
 པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། སྤྱང་འཁོར་གྱི་རྩོམ་ཆེ་འཆང་དཀར་པོ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་
 སྤྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་བསྦྱར་བའི་ཞེ་སྤྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་སྐབས་འདིར་སྦྱལ་སྦྱར་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱེད་
 པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་བསྦྱར་བའི་ཞེ་སྤྱང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་གཉིས་ནི། རྩོམ་ཆེ་འཆང་དང་མི་
 བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་རིགས་སོ། ། འོ་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཙོ་
 བོ་འཕྲོ་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རྩོམ་ཆེ་སྦྱར། དོན་དེ་ཉིད་སྤྱང་ཡང་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།
 གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་རྒྱལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མི་འཕྲོ་བར་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
 བས་འཕྲོ་བ་དང་། མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་མི་འཕྲོ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་
 འཕྲོ་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིགས་ལྷག་མའི་སྦྱབ་
 ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་བར་དོ་སྤྱང་བྱེད་དང་པོའི་མགོན་པོ་མེད་ཅིང་། རང་རང་
 གི་བྱག་མཆན་འཁོར་ལོ་སོགས་ལས་སྦྱལ་སྦྱར་ནས་སྤྱང་སོགས་རྩོགས་པར་བསྐྱེད། ལུས་
 དཀྱིལ་བཀོད་དེ། དང་པོ་སྤྱང་བ་བྱས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཡུམ་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་སྦྱར་ནས་སྤྱང་སོགས་སྤྱང་ཉེ། རང་ལ་བསྐྱེད་པས། རྩོམ་པ་དང་རྒྱལ་

གཉིས་ཀ་སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་གྱི། གཙོ་བོས་འཕྲོས་བར་མི་འཛོགས། ལྷན་མ་སོགས་ལྟ་མའི་སྤྱབ་ཐབས་ལ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱལ་བ་སོགས་གྱི་ཆོ། མཆོན་བསྐྱར་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་སྤང་ལ་ང་རྒྱལ་སྤྱན་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་བས་གཙོ་བོ་འཕྲོས་པ་མིན་ནོ།། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་ཅིག། །དེའི་ཆེ་རྣམས་སྤང་བྱ་པ་གཉི་སྤྱག་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་བ་མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་མི་འཕྲོ་བར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་གིས་སྤྱབ་ཐབས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་མས་གྱི་གཙོ་བོ་དང་པོའི་མགོན་པོ་དེ་སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བ་གསུམ་ཀ་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་མཆུངས་པས། མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་གྱི་དུས་སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་དོན་མེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དུས་སུ་སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་ལ་མི་བསྐྱོད་བ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྗེར་བསྐྱར་བའི་ཆོ། སྤར་སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་དེ་མི་བསྐྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་ཡིན་པ་དེ། འདིར་མི་བསྐྱོད་བ་ཡིན་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་བོ་འཕྲོས་བར་འཛོགས་གོ། །གཞན་དག་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་ལོ་གསུང་ཐེག་ཁ་ཅིག་ལ་བཞེན་ནས། སྤྱལ་སྤྱོད་ར་སེམས་མི་བསྐྱོད་བར་འདོད་པའི་ཚུགས་ལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་མི་འཕྲོ་བར། མངོན་བྱང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཕྲོ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་རྗེའི་གསུང་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། མཁས་བྱུང་རྗེའི་བཞེད་བའང་མིན་ནོ།།

གཉིས་བ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་ལ་གསུམ། བྱུང་རྒྱ་བཞེད་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་དང་། འདུས་པའི་ལྟ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་བར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་དང་། འདུས་པའི་ལྟ་གངས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བའོ།། དང་པོ་(བྱུང་རྒྱ་བཞེད་རྒྱས་འདེབས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་)ནི། རྣམ་གཞག་ལས། “འདུས་པའི་རྒྱུད་

འདིར་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་ན། བྲག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་མི་འོང་སྟེ། དམ་རྒྱ།
ལས་རྒྱ། བྲག་ཆེན་གསུམ་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པས་སོ།།” ཞེས་དོགས་པ་
བཀོད་ནས། དེའི་ལན་དུ་སྤར་བཞིན་བྲག་རྒྱ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་མཛད་ནས་ལག་པའི་བྲག་
རྒྱ་འཆིང་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་སོ།། འོ་ན། བྲག་མཆོན་ལ་བཙུན་མོའི་མིང་གིས་སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཙུན་མོས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཆོན་ཞིང་།
བྲག་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་ཐུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན།

གཉིས་པ་(འདུས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུངས་པར་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)འི། རྣམ་གཞག་རིམ་
པར། ཅ་རྒྱད་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། རྩོམ་ཅེ་མོ། དཔལ་མཆོག་། རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་
རྣམས་ལས་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པའི་རྒྱད་འདིར་ལྷ་རྣམས་
ཞལ་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་གངས་མི་མཐུན་པ་འོང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་དོགས་
པ་བཀོད་ན། དེའི་ལན་ལ་ཐོག་མར་རྩོམ་མོའི་ངེས་དོན་བཤད་ན། འོད་གསལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་མོའི་ངེས་དོན་དང་། རྒྱང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོམ་
མོའི་ངེས་དོན་གཉིས། དང་པོ་འི། ལག་པའི་ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུན་
དུ་བསྐྱོལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྩོམ་
ལྷའི་སྤྱས་བསྟན་པའི་གཟུགས་སོགས་ལུལ་ལྷ་མཆོན། གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཐབས་
ཀྱི་ཕྱོགས་རིགས་ལྷའི་སྤྱས་བསྟན་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་མཆོན། ལག་པ་གཉིས་
ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཆོགས་པས། ལུལ་དབང་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་
མཆོན། ཐལ་མོ་སྤྱར་ཏེ་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་ལུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་དག་པར་བྱས་

7 རྩོམ་པ་ལ་སྟོང་བཅའ་གསུངས་པའི་གསུང་འདུས། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད། གཅོད་དབང་། སྟོག་གངས་༤༥བལ་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “གལ་ཏེ་འདུས་པའི་རྒྱད་འདི་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་བ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་བཏབ་པའི་ལྷའི་སྟོས་སྐྱེད་པར་འབྱུར་ཏེ་
མི་འབྱུར་རྟོ།། ཞེས་བྲིས་པ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ན་བྲག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་པ་དང་ལག་པའི་
བྲག་རྒྱ་མེད་པ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དམ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་དང་བྲག་ཆེན་ལ་ལག་པའི་བྲག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པས་སོ།།” ཞེས་སོ།། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་
བྱང་ཆོག་འདི་མི་གསལ་བས་རྩོམ་རྣམས་བཤད་ཁྲིངས་སུ་བྱས།

8 མ་དཔེར་“འཆིངས་”ཞེས་གསལ་ཡང་དཀྱིལ་སྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

པའི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན། གཉིས་པ་རྒྱང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཡོན་གྱི་སོར་
 མོ་ལྷས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན། གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་དག་པ་སྦྱ་མའི་
 སྦྱ་མཆོན། བན་ཚུན་བསྐྱོལ་བས་དེ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱང་འཇུག་དེ་མཆོན། དེ་ཡང་
 དོགས་པའི་ལན་སྟོན་པའི་སྐབས་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞལ་གསུམ་གྱི་གཡས་ཞལ་གྱིས་
 དག་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་མཆོན། གཡོན་ཞལ་གྱིས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན།
 དེ་གཉིས་གང་ལ་སྦྱར་བའི་ཅ་ཞལ་གྱིས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱང་འཇུག་དེ་མཆོན།
 དེས་ན་དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་
 རྒྱང་འཇུག་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དབེན་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དབལ་གསང་བ་འདུས་བས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 གྱིས། འདུས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་པར་ངེས་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། ། དུག་རྒྱ་དུག་
 གི་མཆོན་དོན་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག ། བླགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་དེའི་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། བདག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁ་
 ཅིག། གཡས་གྱི་དུག་གསུམ་གྱིས་བླགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་གསུམ་དང་། གཡོན་གྱི་དུག་
 གསུམ་གྱིས་བླགས་ལྟོག་གི་སྤང་བ་གསུམ་མཆོན་ཏེ། བྱང་སྟོན་ལས། “དེ་ཡི་ལག་པ་མ་
 དིག་ཡིན།”^༡ ཞེས་མི་བསྐྱེད་པའི་དུག་གཡས་གྱི་དང་པོས་ཉེར་ཐོབ་མཆོན་པར་བཤད་
 པས་སོ། ། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་ཨ་བུས། “དུག་གཡས་གསུམ་ལས་འབྱེད་དང་།
 གཡོན་གསུམ་མས་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།”^༢ ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྷ་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ནི། རྣམ་གཞག་ལས། རྒྱང་བའི་དགྲིལ་

^༡ མ་ལེག་རྫོགས་དབང་མ།

^༢ རྟེན་འཇུག་རྒྱ་དཔེ་ལ། ༥ དབལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསུམ་པ། འབྲེལ་པ་སྟོན་གསུམ་ལ། འབྲེལ་པ། ཤོག་གངས་ ༤༦ན ༣ གཞུང་དུ་བྱང་སྟོན་ལས་ཞེས་
 གསལ་ཡང་དེ་མ་རྟེན་པས་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསུམ་དུ་དངས་པ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཡོད།

^༣ བྱང་འདི་མ་རྟེན།

འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིར་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་གངས་ལ། འདུས་
 པའི་དོན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལུགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ནའང་། གངས་འདི་ཅམ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོགས་པ་བཀོད་དོ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ལ་
 ལུགས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཆུང་ཞེ། རྩོམ་མེས་ས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། “དགྲིལ་འཁོར་
 པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུ་མར་འདོད་དོ། ཁ་
 ཅིག་ནི་ཉི་ཤུ་ཙམ་འདོད་དོ” ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ལ་དང་པོ་རིགས་ལྔ་དང་། ཡུམ་
 བཞིའི་སྤྲེང་དུ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲོ་བོ་བཞི་བསྐྱན་པས་བཅུ་གསུམ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྤྲེང་དུ་གསུགས་རྩོམ་མེས་ཆོས་དབྱིངས་རྩོམ་མེས་བར་དུ་གསུག་
 པས་བཅུ་དགུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྤྲེང་དུ་ཁྲོ་བོ་དུ་གསུག་པས་ཉེར་ལྔའོ། དོགས་
 པའི་ལན་དུ། རྣམ་གཞག་ལས། “ཇི་ལྟར་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ལྷ་རྣམས་
 འགོད་པར་འགྱུར་རོ” ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། “ཇི་ལྟར་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་
 སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་འགོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱེའི་
 དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ་” ཞེས་གསུངས། ལུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་མཆོན་
 བྱ་དང་། རྣམ་གཞག་གྱི་ཀར་གསུངས་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱང་བའི་ཉེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སུམ་ཙུ་

- ༡ རྩོམ་མེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གསལ་བ། རྩོམ་མེས་ས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས། འོག་གངས་༡༩༩ན་༣ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་བཅུ་དགུ་མར་འདོད་དོ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉི་ཤུ་ཙམ་འདོད་དོ” ཞེས་སོ།
- ༢ རྩོམ་མེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་སྒྲོབ་དཔོན་སྤྲེང་ཆུང་། རྣམ་གཞག་རིམ་བུ། ཇི་མ་པར་ཕྱེ་བ་གསུམ་བུ། འོག་གངས་༡༩༩ན་༥ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་མིང་གིས་འགོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 ཡང་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་སོ།
- ༣ རྩོམ་མེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཇི་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་གསལ་བ། འགྲེལ་བ་སྒྲོན་གསལ། རེཅུ་དང་པོ། འོག་གངས་༢༡བཤ་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་
 སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་སུམ་ཙུ་ཙུ་གཉིས་འགོད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བྱུང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡང་སྐྱེའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

ཅ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་ཉེ། འདུས་པའི་བརྟེན་པའི་ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེད་ཀྱིལ་བཞིན། འདི་ལྟར་འགོད་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་དུ་
 གྲུའི་གསུངས་ཟིན་ལྟར། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་དྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་
 ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེད་ཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་བ་དང་། ཡང་ཁ་
 ཅིག་། གྲུའི་གསུང་དེ་མི་བདེ་བར་མཐོང་ནས་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
 སྐྱུར་བ་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་གཞག་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་གཞུང་དེས་ནི། འདུས་པའི་
 ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་
 རྟེན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ལ། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་པར་བྱ་བསྐྱབ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ།
 གོང་གི་སོ་གཉིས་སོ་དེས། དེ་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁུབ་པའི་བྱིར་ཏེ། འདུས་པའི་ལྷ་རྩོགས་
 པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དེ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་འཕོས་
 པའི་དབང་གིས་རྣམ་སྤང་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་རྩོ་རྩེ་གཙོ་བྱས་པའི་བྱུང་བའི་རྟེན་
 གྱི་དྲིལ་འཁོར་སོགས་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པས་
 མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲོས་མི་དགོས་ཤིང་། འཕགས་ལུགས་ཞེས་སོགས་སྐྱུར་བ་
 ཡང་ལེགས་པར་སྐྱས་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་

༡ བྱ་བ་སྐྱབ་པ་སྐྱེད་དཔེར་མ། མཁས་བླ་བ་རྩོད་བཟང་རྒྱ་མཆོད་གསང་བསྐྱེད་དུ་བྱ་བར་བསྐྱབ་ཅེས་གསལ།

༢ ཀྱི་དཔེར་རྟེན།

༣ མིན་པར་དག་ལ་ཤེས་པ་དཔེར་རྟེན།

བ་ལ་གསུམ། ལུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། ལུན་མཚམས་^༡ གི་རྣལ་འབྱོར།
 བསྐྱེད་རིམ་བས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཆོ་གའོ། དང་པོ་(ལུན་དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་)ལ་ལྷ།
 ལྷ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར། བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར། ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་ཏེ་དེའི་རོ་བོར་བཞེངས་
 བ། དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་ཟུང་བ། ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་ཆོ་གའོ། དང་པོ་(ལྷ་ཐིག་གི་རྣལ་
 འབྱོར་)ལ། སྐར་བཤད་པ་སྐར་རང་དོན་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་དེས་འདོད་ཆགས་གྱི་སྟོང་བ་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་
 ལ་སྐྱ་གསུང་བྲགས་གྱི་མཛད་པ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱ་
 ཆོགས་པ་བསྟན་ནས། འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་དགྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་དང་། གསུང་གི་མཛད་པ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་
 བཟླས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷགས་གྱི་མཛད་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་བཞུགས་པ་
 དང་མཐུན་པར་བསྟོམ་པ་ནི་ལྷ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་རོ། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་མི་བསྟོད་པའམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རིགས་གྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་ན་
 རང་རྗེ་རྗེ་འཆང་ངམ་མི་བསྟོད་པར་གསལ་བའི་རྩ་ཞལ་གྱི་སྐྱ་ཅེར་ཉི་གདན་ལ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་
 པོ་ཅེ་ལྷ་བ། ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ཞིག་ལྷའི་རོ་བོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟོམ། དེ་ལ་རིག་
 མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཆེད་པ་ན། རྗེ་རྗེ་དེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། བརྒྱ་ནས་སྟོང་
 གི་བར་དུ་སྟོ་ཞིང་སྐར་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་པ་ལ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་སྟུང་བའི་སྟོ་བསྐྱ་
 ལ་བསྐྱབས། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་རྗེ་རྗེ་དེ་ལྷ་སྐྱ་མི་བསྟོད་པ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་བསྐྱར་ནས་སྐར་བཞིན་སྟོ་བསྐྱ་ལ་བསྐྱབས། མཐར་ཐུག་མཚན་རྗེ་རྗེ་ལ་བསྐྱས་པ་
 དེ་ཉིད་སྐྱ་བྲག་གཉིས་གང་རུང་ནས་བྲངས་ཏེ། སྟོང་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཉེན་

༡ འཚམས་ དཔར་ཆིང་།

༢ མ་དཔེར་(ལྷ་ཐིག་གི་བསྟོམ་)ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔྱུས་སུ་མཁས་བྱུང་ནིར་བཟང་བྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅས།

༣ བཆེད་ དཔར་ཆིང་།

གྱི་ཕྱག་མཆན་སྤྲོ་མོ་ལ་བསྐྱབ་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་མཆན་སྤྲོ་མོ་ལ་སེམས་བརྟན་པའི་
 མཆན་མ་རྟེན་པ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་པའི་སྤྲོ་མོ་གཉིས་གྱིས་བཤད།
 དེ་ཉིད་ཞི་གནས་བྱུང་བའི་ཆད་དུ་ས་སྤེ་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་བཤད་པས།
 སྐབས་འདིར་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་པ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་རྒྱུད་འདིར་
 ལྟའི་རྣམ་འབྱེད་བསྐྱོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཞི་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་མ་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་
 འོག་སྒྲིའི་སྤྲོ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་རྡོ་རྗེ་བྱུག་པའི་ཁར་ཉི་གདན་སྤྲོ་
 མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་དབྱས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་ཅམ་འདྲ་ཟེར་ལྟ་
 འཕྲོ་བ་ཞིག་ལྟའི་རོ་བོར་བལྟས་ལ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་
 པ་ན་ཐིག་ལེ་དེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་ནང་དུ་བྱུང་། དེའི་ནང་དུ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་
 བྱས་པའི་ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་དེའི་ཡང་གཙོ་པོ་ཡལ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བྱུང་སྟེ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ།
 འདི་ལ་སྤར་ལྟར་སྤོ་བསྐྱབ་བྱ་མི་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་བཟླས་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་དང་།
 དག་གི་བཟླས་པའོ།། དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྡོར་བཟླས་)ནི། རང་ལྟའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་གནས་པའི་
 རང་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་རང་བཞིན་པའི་ཉེ། འོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྟེ་དང་མཚུ་མི་འགྲུལ་
 ཞིང་སྤྱ་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་(དག་གི་བཟླས་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དམ་ཆོག་གི་བཟླས་པ་ནི།
 ལྟ་རང་རང་གི་བྱུགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ནས་

༡ སེམས་བརྟེན་ རྒྱ་མཆན་དཔེ་ཐོབ་པ།
 ༢ ཡུམ་ཚུལ་ དཔེ་ཐོབ་པ།
 ༣ སྤོམ་ཚུལ་ རྒྱ་མཆན་དཔེ་ཐོབ་པ།

སྐྱགས་བཟོ་བའི་ཆེ་ས་ཐོན་ལས་དགྲིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོགས་སྤྲོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་དོན་
བྱས་ནས་སྐྱགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲེང་བའི་སྐྱད་པ་འདྲེན་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནང་ཏུ་འདུག་
བའི་རྒྱུད་གིས་སྤྲིང་གའི་ས་ཐོན་ལ་གཞུག་ཅིང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྐྱགས་བཟོད་པ་རྫོགས་
ནས་སོ་སོར་སྤྲོ་ཞིང་སྐྱད་པ་སྟེ། སྤྲིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྲིང་གི་བཟླས་པའོ།། ཅིའི་ཕྱིར་དམ་ཆེག་
བཟླས་པ་ཞེས་བྱ་ན། བཟླ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་
སྐྱགས་སྤེང་རང་གི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྗེ་རྗེའི་ལམ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བཟླར་སོང་ཞིང་
ཡུམ་གྱི་ཅ་དབུ་མ་ལས་ཁྱེན་ཏུ་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཐོན་པ་རང་གི་ཅ་ཞལ་ཏུ་
ཞུགས་ཤིང་། ཅ་དབུ་མའི་ནང་ནས་འཁོར་བར་བསམ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སྤྲོད་
ཅིང་ཞི་བའི་སྐྱགས་བཟླས་པ། ཅ་སྐྱགས་སམ་སྤེང་སྐྱགས་ཀྱི་བཟླས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཁྱོས་པའི་བཟླས་པ་ནི། དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ཏུ་པར་ཞུགས་ནས་སྐར་
བཞིན་འཁོར་ཅིང་རྩལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། འདི་ཡང་ཅ་སྐྱགས་སམ་སྤེང་སྐྱགས་ཀྱི་
བཟླས་པའོ།།

བཞི་པ་ཁོ་ཐོའི་བཟླས་པ་ནི། སྤྲིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྲིང་དང་། ཅ་སྐྱགས་དང་སྤེང་སྐྱགས་
ཀྱི་བཟླས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཐོས་པར་བྲག་ཏུ་བཟོད་པའོ།།
གཞན་ཡང་ཐུགས་ཀའི་ས་ཐོན་ལ་སྐྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་མགོ་ཁྱེན་ཏུ་བཟུན་བའི་རྣམ་
པས་འགྲངས་ཏེ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་མར་མེ་ལྟར་འོད་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སེམས་

༡ དོན་ཏུ་བྱས་ མོ་མེད་དཔར་མ།

༢ རྒྱུད་གི་ དཔར་རྟིང་།

༣ བསྐྱེད་ཅིང་ཆེན་མོར་དམ་ཆེག་གི་བཟླས་པ་ཞེས་གསལ།

༤ མ་དཔེར་ཀྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔྱུས་སུ་མཁས་བྱུང་ནིར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་སྐྱགས་དང་བཟུན་ནས་བཅོས།

༥ མཐོན་ དཔར་རྟིང་།

༦ མཐོན་ དཔར་རྟིང་།

གྲིས་བྲིས་པ་བཞེན་དུ་དམིགས་ནས་བསྐྱུ་བ་གོང་བུའི་བསྐྱུས་པ་ལོ། ། བསྐྱུས་པ་དེ་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་འདོན་པ་དམིགས་ནས་བསྐྱུས་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར་བྲིས་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་དོ། ། དེ་ཡང་སྐུན་གྱི་རོ་བོ་ལ་སེམས་མ་གཤེད་བར་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ངང་ནས་ཆོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་བར་བསྐྱུས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་གངས་སུ་གཞུག་པར་བྱའི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་གངས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་ལ་མི་བན་ཡང་བར་ཆད་བསྐྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྐྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། བཤད་གཅིག་བྱ་བ་སོགས་སྐྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུ་བར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ། ། བསྐྱུས་པའི་གངས་ནི། དབང་བསྐྱུར་བ་དང་། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང་། རབ་དུ་གནས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དབང་བའི་བྱིར་གངས་ལ། གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་རེ་རེ་ཞིང་ཁྱི། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱང་ཁྱི། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྐྱགས་འབྲུམ། དེའི་བརྩ་ཆའི་སྤྱན་སྟེག་དང་བཅས་པ་དགོས་སོ། ། དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་བྱེད་པ་སོགས་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་བྱུབ་རྣམས་འབྱུབ་པའི་མཆོན་མ་རྣམས་མ་ཐོབ་བར་དུའོ། །

གསུམ་པ་ཁྱུ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་ཉེ་དེའི་རོ་བོར་བཞེངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་པའི་སྐུའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་ནས་བྲིས་སྐུལ་པའི་སྐུས་ཞིང་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་རེ་ཞིག་ཇོགས་ནས་ཞིང་དེར་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་པའི་

༡ བཞུགས་པར་སྐྱོང་དབང་ས།

བཞུག་པར་དབང་ཉིད། དེལ་སྐྱུ་སྐྱུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༢ དེར་དངོས་སྐྱོང་དབང་ས།

ཚུལ་སྟོན་བ་དང་རྣམ་བ་མཐུན་པར་བསྟོན་བ་ནི། འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དོན་དམ་འོད་
 གསལ་དུ་ཞུགས་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཞུ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོན་མས་བར་ཞུགས་བའི་སྐྱེད་གྱིས་ཡུམ་ཡབ་ལ་ཐེམ། དམ་ཆོག་སེམས་དབང་དེ་ཡེ་
 ཤེས་སེམས་དབང་ལ་ཐེམ། དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དབང་ལ་ཐེམ། ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་
 དབང་རྒྱ་གི་ཞབས་ཀྱ། ལྷ་ནི་ཉ་ལ། ཉ་ནི་ཉའི་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཁྲ་ཆེས་ལ། ཁྲ་ཆེས་
 ཐེག་ལེ་ལ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ། རྒྱ་ད་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བའི་ངང་ནས་སྐྱེའི་ཆ་ཐམས་
 ཅད་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་གར་བསྐྱས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་བ་ཡིན། འདི་ལ་ཧྲོགས་རིམ་
 དང་འབྲེལ་བའི་མཆོན་དོན་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་བ་ལས་ཤེས་སོ། དེ་ལྟར་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་བ་ལས་ཆད་མེད་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ལྷ་མོ་
 བཞིས་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཁམས་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྟོ་ཀ་བཞིས་བསྐྱལ་བ་ཡིན། འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པར་བསྐྱལ་བའི་ཡུལ་ནི།
 སྟོན་བྱང་ལ་རྒྱུད་གྱི་སྟོན་བ་དོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ལ། རྩེས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའོ། ཆད་མེད་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ལྷ་མོ་
 བཞིས་བསྐྱལ་བ་ནི། སྟོན་བ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྐྱལ་བ་བཞེངས་བ་དེ་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་དེ་མཆོན། དེ་ལྟར་ལྷ་མོ་བཞིས་སྟོན་པའི་སྐྱེད་བྱང་ས་
 གྱིས་བསྐྱལ་བ་ལས། འོད་གསལ་སེམས་དབང་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལྷའི་སྐྱེད་ཡུམ་
 དང་བཅས་ཉེ་ཅིག་ཅར་དུ་བཞེངས་ཉེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་བར་མོས་བ་ནི། སྟོན་བ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ཞིང་གཞན་དུ་འཆང་བྱ་
 བའི་མཛད་བ་བསྟན་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་
 བ་དང་ཆོས་མཐུན། རིམ་བ་གཉིས་བ་ལ་སྐྱར་ན། སྤ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལུས་དབེན་གྱི་

རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད། བརྒྱུས་པས་ངག་དབེན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་
 ཏུ་ཞུགས་པས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད། སྐྱུ་བསྐྱུ་བ་ལས་བཞེངས་པས་འོད་
 གསལ་ལས་རྒྱང་འཇུག་གི་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ།

བཞི་བ་དེ་ལ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(བསྟོད་པ་)ནི།
 དེ་ལྟར་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ས་ཞིང་གཞན་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་ཆེ། ཞིང་དེའི་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུས་འདི་ག་རྟེན་ཏུ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་ཐོག་མར་
 བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་
 གིས་བསྟེན་བཀྲར་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྲར་བ་བདག་གིར་
 མཛད་པའི་སྟོན་པས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བདག་ཉིད་
 ལ་བསྟོད་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་། བདུད་ཅི་མུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་
 འཁོར་པའི་སྐྱ་ཆོག་གས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྗེའི་ཡོན་ཏན་ཆང་
 པའི་སྟོན་པས་བྲག་ཆའི་དབྱངས་བཞིན་ཏུ་བསྟོད་པ་ནི། མི་བསྟོད་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་
 སོགས་སྟོ་ག་ལྗེའི་སྟོན་པ་ཡིན། འདི་དག་སྟོན་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་ལ་དང་། རྗེས་
 འཇུག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པ་འོ། གཉིས་
 པ་མཆོད་པ་ནི། སྐར་བསྐྱེད་ཅིང་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་པ་རྣམས་རང་མི་བསྟོད་
 པར་གསལ་བ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་
 ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསམས་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་མོས་ཏེ་
 ཡོངས་སྟོད་པས་ནང་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་བསྟོམ། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོད་པའི་
 འཁོར་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་འཆང་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ།

⁹ འོད་གསལ་རྒྱང་འཇུག་ རྫོ་སྒྲིང་དབར་མ།

¹⁰ སྟོ་ག་ རྫོ་སྒྲིང་དབར་མ།

སྟོ་ག་ དཔར་རྟེན། དཀྱིལ་སུ་ཡོངས་གསུམ་གྱི་འཕྲི་སྟོན་ལྟར་བཞོད།

གསུམ་པ་བདུད་ཅི་མུང་བཞི། བོད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བདུད་ཅི་འབྲུལ་བའི་ཆེ།
 རོག་མར་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལས། “སྔོན་པོ་མཐའ་ལྟག་ཅི་མུང་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་རིགས་
 པས་ཉག་ཏུ་དབྱད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐེ་བོང་སྤྱོད་ལག་མུར་བ་གཡས་སྒྲོར་
 དུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་དགྲུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྔོན་སྒྲ་རྣམས་གྱིས་རི་རབ་
 ལ་སྐབ་ཤིང་གྲུས་ནས་རྒྱ་མཆོ་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབྲུང་བར་བསམས་ལ་འབྲུལ་
 བའི་ཚུལ་ནི། ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གྱི་ལས་ས་གཞི་མིང་མེད་སྟེ་ལས་རི་རབ་ཏུ་
 བྱུར་བའི་དབྲུས་ནས་བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་བྲངས། འདི་འདོན་བྱ་ལྟར་ཡིན། བསྐྱེད་ཅིམ་རྒྱུ་རྒྱར་
 ལག་བ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་སྟེ་ལས་རི་རབ་མིང་མེད་སྟེ་ལས་ས་གཞི་ཞེས་འབྲུང་ངོ་།
 དང་པོར་ཅ་བརྒྱུད་གྱི་བྲམ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རོག་བྲངས་དགྲིལ་
 འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ནས་དེའི་རྩེ་སྟེ་མཐེ་བོང་སྤྱོད་ནས་བདུད་ཅི་བདག་ཉིད་
 གྱི་ལྷ་ཅེར་བཞག་ནས་མུང་བར་བྱའོ། སྐབས་འདིར་གསང་མཆོད་བྱ་བ་ནི། རང་གཙོ་
 བོ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་རྩི་རྩེ་དང་པས་འདུ་བྲས་ཏེ་སྔོན་པོ་མཐའ་ལྟགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
 བོ་མུང་བ་ན་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་
 ཆོམས་པར་བསམ་མོ།

ལྷ་བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་ནི། མདོར་བྲས་ལས། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་
 ལོ་བཞུགས། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས།” ཞེས་གཞུགས་པས་ཁང་དང་

༡ རོག་མུག་རྒྱུད་འབྲུལ། འདི་རྩི་མཐའ་ལྟགས་རྒྱུད་ལྟེ། ལུང་དང་པོ། རོག་མུག་པ་༡༩༡༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ཞེ། “སྔོན་པོ་མཐའ་ལྟགས་
 མུར་ལས། ཉག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བཞེན་བྲངས་ཏེ།” ཞེས་མོ།

༢ མདོར་བསྐྱབས་ཤིང་ཞེས་གསལ་ཡང་དགྲུས་སྟེ་བསྐྱེད་ཅིམ་ཆེན་མོ་སྟགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༣ མདོར་སྟེ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དགྲུས་སྟེ་བསྐྱེད་ཅིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༤ སྟེ་ལས་སྟེ་རྒྱ་མཆོད་དཔར་མ།

གསུམ་པའི་དཔར་རྩིང་། དགྲུས་སྟེ་བསྐྱེད་ཅིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༥ རྒྱ་མཆོད་དཔར་རྩིང་།

༦ རྒྱ་གཅིག་དཔར་རྩིང་།

༧ རྒྱ་བསྐྱེད་རྒྱུད་འབྲུལ། རི་མཁོན་པོ་ལྷ་ལྷུག་མདོར་བྲས། རོག་མུག་པ་༡༠༩༧ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ཞེ། “རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་

འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གཙོ་བོ་ལ་བསྟུ་བ་དང་། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་ཕྱ་མི་སྤྱད་པར་
བསྟན། དེའི་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཅད་
ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྤྱད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ཅིང་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་
དང་གང་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་
དང་དེ་ལ་བཞུགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་
སྦྱར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་སྤྱི་བ་བ་སྤྱངས་ནས་རྩྭ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེས་ན་མཁའ་
ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གྱུར་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་འོད་ཟེར་
གྱིས་བྱངས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་བཅུག་པར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་བ་ཐུན་མཆོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཞི། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག །
ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར། གཏོར་མའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། དང་པོ་(ལུས་
བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག)ནི། མདོར་བྱས་ལས། “མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་དབགས་པ་རྩ། སྤྱི་བོར་ཆེ་
བ་བརྟག་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་ངེས་འབབ་པའི། ཡི་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།”¹ ཞེས་
བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞི་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ལུས་ཉམས་སྟོབས་ཀྱི་བར་སོང་ན་རང་གི་
སྤྱི་བོ་ལས་མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་དབགས་པའི་ནམ་མཁའ་མ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
བ་ལས་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་འོག་གི་དབུས་སུ་ཡི་ག་དཀར་པོ་མགོ་བོ་བྱར་དུ་
བལྟ་བ་དང་། ཡི་ག་ཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་རིགས་ལྟའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་
བབས་པས་སྤྱི་བོ་ནས་ཀླང་མཐེལ་གྱི་བར་གང་བར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་

གཞུགས། མགོན་པོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་པོ་བཞུགས།” ཞེས་སོ།

¹ གྱིས་ དབར་རྟེན།

² རེ་བསྟན། རྒྱ་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྟེན། མདོར་བྱས། མོག་གྲངས་ ༡༠བཟ ༥ས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “མཐོ་གང་ཅམ་གྱིས་དབགས་པ་རྩ། སྤྱི་བོར་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ། བདུད་ཅི་ལྟ་ནི་ངེས་འབབས་པའི། ཡི་ནི་དེ་རུ་བསམ་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

³ ཉམས་སྟོབས་ དབར་རྟེན།

ལུས་ཉམས་སྟོབས་དང་གཟི་བརྗེད་དང་ལྷན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྲོར་ནི། ཁ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་བཟའ་བརྟུང་རྣམས་
བདུད་ཅིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། དེ་ནས་ཐོག་མར་སྒོག་མ་སྦྱང་བ་ནི། རང་མི་བསྟོད་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ཡིན་ན་མི་བསྟོད་པ་ནི་དག་གས་དོ་རྗེ་འཆང་གང་རུང་བསྟོམ་པའི་
མགིན་བ་དུང་དམར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ནང་དུ་སྤྱི་ལས་བྱང་པའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་
བརྒྱད་པའི་ལྗེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་ལས་བྱང་པའི་དོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་རྩ་དབུས་མ་སྐྱ་གྲུ་ཅན་
གྱི་ཅེ་མོ་ལས་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་ཟུག་པར་མོས་ཏེ། དེ་ནས་སྟོང་ག་སྦྱང་
བ་ནི། སྟོང་གར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་སྟོང་དུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་
ཡིག་སྟོན་པོ་མེ་ལྗེ་ཅེ་གསུམ་འབར་བ་ལྷ་བྱ་བསམ་པར་བྱའོ། དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་
བ་དགར་སྐྱགས་སུ་མོས་ནས་ཨོ་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲངས། སྟེའི་སྐྱ་གྲུ་ནས་ཞུགས་ཏེ་ལྷ་
ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྟོང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་འབྱལ་གྱིན་བཟའ་བརྟུང་ལ་ལོངས་
སྟོད་པ་ནི་ནང་གི་སྟོན་སྟེག་གོ། དེ་ནས་གསང་གནས་སུ་ལོ་ལས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར།
ལྗེ་བར་རི་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། སྟོང་གར་ལོ་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། མགིན་བར་བོ་
ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་ལ་རྒྱང་གིས་མེ་སྤར། མེས་ས་བསྟེག། དེའི་འོད་གྱིས་རྒྱ་
ཁོལ་ལས་བཟའ་བརྟུང་རྣམས་མགིན་པའི་བརྒྱ་ནས་ཞུགས། སྟོང་གར་སྟེབ་པ་ན་དངས་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཆོམ་ཁིང། ལྗེ་བར་སྟེབ་པ་ན་གཏུམ་མའི་མས་བསྟེགས་ཏེ་ཅིག་མ་
རྣམས་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ། འོག་སྒོ་ནས་ཐོན་པར་བསམ་ལ་ཅུང་ཟད་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱང་ཁ་

༡ ཞུགས་ དཔར་རྟིང་།

༢ སྟོང་ག་ནས་སྦྱང་བ་ རྒྱ་སྟོང་དཔར་མ།

སྟོང་ག་ནས་སྦྱང་བ་ དཔར་རྟིང་དུ་འདི་ལྷ་བ་ཡིན་ནས་སྐྱམ་པ་ལས་གསལ་པོ་མི་མཐོང་།

གཞུང་གི་དགུས་སུ་མཁས་བྱུང་ནས་བཟའ་བརྟུང་ཆུ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་ལྟར་བཀོད།

༣ ཨོ་གྱིས་ དཔར་རྟིང་།

༤ རྒྱ་ལས་ དཔར་རྟིང་།

༥ འོད་གྱི་ དཔར་རྟིང་།

༦ མཐོན་ དཔར་རྟིང་།

སྐྱར་བཟུང་བར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་བྱས་ན་ནད་དང་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 རྩྭགས་ཤིང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡང་བརློག་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་
 སོགས་རིགས་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡིན་ན་མྱེ་འཁོར་ལོ་དང་། བརྒྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེར་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་མཆོད་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཀྱི་སྤྱེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་
 གོང་ལྟར་བྱའོ།། འདི་ལྟ་བུའི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་སློན་ནས་བཟུང་བཅུང་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་སྟེད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་
 བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དད་ཟས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་སྟེད་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱང་སྤྱོད་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། གདན་བཞི་ལས། “གང་ཞིག་བཟུང་བཅུང་ཅུང་ཟད་རྣམས་།
 བསྐྱེད་པ་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ།” འདི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། ལུ་ལོན་དུ་ཡང་མི་
 འགྱུར་རོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གསུམ་པ་ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཐུན་མཐའ་མའི་མཐར་ཉལ་བའི་ཆེ་ལུས་དཀྱིལ་
 ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ལྟག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐལ་བ་དེ་སྟེད་པའི་སྤྱེ་བྱིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཐར་
 སེམས་གཞན་དུ་མི་བཏང་བར་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ངང་དེ་ཉིད་ནས་ཉལ་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
 འཛིན་ཅི་ཐུབ་བྱ། ལྟར་བའི་ཆེ་ལྟ་མོ་བཞིས་བསྐྱེད་པར་བསམ་སྟེ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་
 གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྐྱུར་ལྟར་བ་ལ་སྤོབ་པོ།།

(བཞི་པ་)གཏོར་མའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཟན་དང་འབྲས་ཆན་སྤྲན་མ་ཤ། ཉ་ཤ་ཆང་ཆུ་
 སློག་སྐྱ་བཅོང་།། ཆན་སྤྲག་འཁུར་བ་ཞི་ལོ་མ།། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་

༡ རྟེ་བཀལ། རྒྱན་འབྱུང་། ང་གདན་བཞི། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་གཉིས་པ། སོག་བྱངས་༡༩༩བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་ལྟ་ལྟ་གཉིས་ཅུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། ཅུང་ཟད་བཟུང་བཅུང་ལ་སོགས། ཅུང་བར་བྱས་ནས་བཟུང་བར་བྱ།” ཞེས་སོ།།
 ༢ འབྲས་ཆེན་སྤྱི་ཐོང་དཔར་མ།
 ༣ མ་དཔེར་ཁུར་བ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་ནི། བགགས་ཏེ་བར་ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་སྒྲིག་མཐའ་
 བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱད་སྟེ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་གྲུབ་ན་ཐུན་བཞིའི་མཐར་
 གྲུ་མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་དེས་བར་བྱ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་གཏོར་མའི་སྟོང་ནི།
 བསྐྱེད་སྟོང་ཅེས་བ་ཐོད་པ་ཡིན། ཁྱོགས་ཞེས་པ་རས་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་དང་
 ཟངས་གཞོང་སོགས་སུ་བྱ་ཞིང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྩོམ་ཏེ་འབྲེང་བ་ལས་ནི། ཁམ་མོར་དང་།
 ལག་པའི་ཁྱོར་པའི་ནང་དུ་ཡང་སྒྲིན་པར་བཤད་དོ། །གཏོར་མའི་ཐུན་ནི་ཟན་དང་། འབྲས་
 ཆན་དང་། སྒན་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་དང་། ཆང་དང་། རྩ་དང་། བཙོང་དང་། སྟོག་སྟེ་
 དང་། ཆན་ཐུག་དང་། འཁྱར་བ་དང་། ཞོ་དང་། འོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་འབྱོར་ན་ཆང་
 དང་རྩ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་ཚོག་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་འབྱུང་ལས། “གཏོར་མ་
 སྟོན་བྱེད་མེད་པར་ལས། ལྷ་དུ་འབྱུབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས། །གཏོར་མ་རབ་དུ་བསྐྱུགས་པར་གསུངས། །”^༡ ཞེས་ཆང་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
 སོ། །གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱལ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱ། གཏོར་མ་བྱིན་སྒྲུབ་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི།
 དཀྱིལ་ཚོག་རྩོམ་ཏེ་འབྲེང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
 ཁྲོ་བོ་བརྩ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྩ་བའི་ལྟེ་བར་གཞུགས་ལས་ཁང་
 གི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བྱི་རོལ་དུ་བྱོགས་སྒྲིང་བཙོ་ལྷ་འཁོར་བཅས་
 དང་། ལྷ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བརྩལ་
 པའི་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩོམ་ཏེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པར་བསྐྱེད་ལ། འབྲུལ་ཚུལ་

༡ མ་དབེར་རྒྱད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སྟེ་མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསང་བསྐྱེད་རྒྱར་བཀོད།

༢ དཀྱིལ་མཚོག་རྩོམ་ཏེ་དབར་མ།

༣ འབྲས་ཆན་རྩོམ་ཏེ་དབར་མ།

༤ ལྟེ་བཀྱེད་རྒྱུ་འབྲས། ཁ་བདེ་མཚོག་གི་བཤད་རྒྱུ་སྟོན་འབྱུང་། རིམ་པར་བྱེ་བ་སོ་གཉིས་པ། སོག་གངས་༣༠༧/བུ་ལས་བྱུང་མི་འདྲ་
 ལྟེ་ “ཆང་དང་གཏོར་མ་མེད་པར་ནི། ལས་རྣམས་སྒྲུར་དུ་འབྱུབ་མི་འབྱུར། དེས་ན་གཏོར་མ་རབ་བསྐྱུགས་ཏེ། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 གསུངས།” ཞེས་སོ།

༥ ཁྲོ་བོ་རྩོམ་ཏེ་དབར་མ།

ནི་ཆུ་བཞི་འབྲུལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་བྲེལ་བུ་དགོལ་ཞིང་དོ་རྩེ་གསེར་ཉེ་བརྩེ་རྒྱུ་ཅེས་
སོགས་ལྟ་རང་རང་གི་མཆན་སྟགས་ཀྱི་མཐར་རང་རང་གི་ས་ཐོན་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་
བ་བརྩོད་དེ། མཐར་སམ་དུལ་ས་མ་ཡ་སྟ་ཏ་བ་ཉི་རྩེ་ཀ་སྟ་མ་བཞི་རྩེ་ཅ་ཀྱ་ཏུ་ཡེ་སྟུ་
ཞེས་བརྩོད་དེ་འབྲུལ། དེ་ནས། ཡོ་ལྷ་དུས་གསུམ་སྟེལ་བ་ཞེས་སོགས་བརྩོད་དེ་སྟགས་
སྟོང་སོགས་ལ་འབྲུལ། མཐུག་ཏུ་ཞལ་བསིལ། ཕྱག་བུ་བ་དང་། སོ་ཅི་རྣམས་བྱིན་ནས་
བརྩོད་བ་གསོལ། ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་ནས་ཡོ་ཡ་ག་ཞེས་སོགས་བརྩོད་དེ། བད་ཀོར་དང་
འཁྲུང་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་བ་དང་། སེ་གོལ་གཏོག་སྟེ་སྟགས་སྟོང་འཁོར་བཅས་རང་གནས་
སྟ་གཤེགས་བར་བསམ་མོ།

གསུམ་བ་བསྐྱེད་རིམ་བས་དངོས་བྱུང་བསྐྱུབ་བའི་རྣམ་གཞག་ནི། སྒྲིར་སྟགས་
བས་སྐྱུབ་བར་བྱེད་བའི་དངོས་བྱུང་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་གཉིས་ཡོད་པ་
ལ་རྩོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་མ་བཟོས་བར་བསྐྱེད་རིམ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་བར་
བྱ་བའི་དངོས་བྱུང་ནི། ཐུན་མོང་བའི་འམ་འཛིག་རྟོན་བའི་དངོས་བྱུང་ཡིན། དེ་ལ་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར། “ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོག་དང་། དེ་བཞིན་བྱུང་བ་བརྒྱད་དང་ནི།”^༡ ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་བྱུང་རྒྱུང་འབྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།

གསུམ་བ་སྐྱུབ་ཐབས་ལ་སྒྲིབ་པའི་རིམ་གཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་བཞི་ལ་
མངོན་རྟོགས་རིམ་ཞིག་བསྟོམ་བ་དང་། དམིགས་བ་སྒྲིང་ཚུལ་དངོས་མོ། དང་པོ་ཐུན་
བཞི་ལ་མངོན་རྟོགས་རིམ་ཞིག་བསྟོམ་པ་ནི། འོ་ན་ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་
ཆད་རིམ་རེ་སྟོམ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་རྒྱས་བ་དང་། བར་

^༡ བརྩེ་རྒྱུ་ རྩོ་མིང་དབར་མ།

བརྩེ་རྒྱུ་ དབར་རྩིང་། དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལྟར་བཞོད།

^༢ མ་དཔེར་རྟོག་ཅེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་མཐའ་བྱུང་རྟོར་བཟང་རྒྱ་མཆོད་གསར་བསྐྱེད་ལྟར་བཞོད།

^༣ རྩེ་བལྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༡ དབལ་རྒྱ་བ་སྟགས་པ། འབྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། རེལ་དང་མོ། རོག་གངས་པ་པ་

^༤ བྱེད་བར་ རྩོ་མིང་དབར་མ།

བ་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ལ་མཐའ་མ་གསུམ་ག་བསྐྱུས་བ་བསྐྱེད་བ་འདི་ཚུལ་བཤད་བ་ནི། རྒྱན་གྱི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་གྱི། དལ་བྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྲེལ་བའི་ཆེ་དང་པོ་ཡང་བསྐྱུས་བ་བྱེད་པར་མན་སྟེར་གསུངས་སོ། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱས་བསྐྱུས་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། བོད་དུ་བཤད་བ་ལྟར་རྒྱས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ག་ཆང་བ་དང་། བསྐྱུས་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་ནས་མཆོད་པའི་ང་རྒྱལ་འཛིན་བ་ཡན་གྱི་དང་པོ་སྟོར་བ་བྱས་ནས་སྤ་ཐིག་ཅུང་ཟད་བསྐྱོམ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སོ་སོའི་ཐུགས་ཀར་རང་རང་གི་ས་བོན་ལ་བརྒྱས་བྱའི་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་སོགས་བསྐྱོམས་ནས་བརྒྱས་བ་དང་། དེ་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་ཐུང་བར་བྱ། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་བསྐྱུས་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་བསྐྱུ་བྱོ། བསྐྱུས་བ་འདི་བསྐྱོམ་ན་ཡང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུ་བའི་ཆེ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གཉིས་བ་དམིགས་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དངོས་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་པ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་བསྐྱོམ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྤང་བ་འགོག་པ་དེའི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་ཡིད་མ་གཤེདས་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་རྟོགས་གནས་སྐབས་གང་དང་གང་ལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་། དེ་དང་འདིའི་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱོ། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་ལྷོག་པར་འགྱུར་

༡ གྱིས་ དབར་རྟིང་།

༢ མངོན་རྟོགས་ དབར་རྟིང་།

༣ བྱི་ དབར་རྟིང་།

༤ བསྐྱེད་པ་ན་ དབར་རྟིང་།

༥ མ་ཡིངས་ དབར་རྟིང་།

༦ མོག་པར་ དབར་རྟིང་།

རོ།། མདོར་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་ཞལ་ཕྱག་ཕྱག་མཚན་
རྒྱན་རིགས་བདག་རྣམས་མ་འདྲེས་བར་གསལ་བར་སྤང་བ་བྱིང་རྒྱུད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་འཛོག་ལུས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་བརྟན་ན་རགས་པ་བྲན་པ་གཅིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན། སྤེངསྤོར་ཕྱག་མཚན་སྤྲོ་མོ་དང་། འོག་སྤེའི་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་ལ་ལོབས་
པ་མཐར་ཕྱིན་ན་སྤྲོ་བ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐབ་ཐབས་དེ་རྣམས་ཆིངས་སུ་བསྐྱུས་ན་དུག་སྟེ། དེ་ཉིད་
ཞེད་ལྷའི་ཆིངས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆིངས། རྣལ་འབྱོར་དུག་གི་ཆིངས། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་
ལག་བཞིའི་ཆིངས། རྩོུ་མེ་བཞིའི་ཆིངས། ཉིང་རེ་འཛོུག་གསུམ་གྱི་ཆིངས་སོ།། དང་པོ་(དེ་
ཉིད་ཞེད་ལྷའི་ཆིངས་)ནི། ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པ་ལས། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་སུ།”¹ ཞེས་
སོགས་གྱིས་བསྐྱེན་པའི་བྲང་དོན་གྱི་གནས་ལྟ་བུ། གནས་གྱི་དེ་ཉིད། རང་མི་བསྐྱོད་རྩོུ་
རྩོུར་གསལ་བ། ཞེས་པ་ནས། ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་བར་གྱུར། ཞེས་པའི་
བར་བཅེ་བ་སྤྱིང་རྩོུ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། ཡོ་སྤྱོ་སྤྱོ་ཕྱ་ཞེས་པ་ནས། སེམས་
དབའ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་སྤྱང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་
དེ་ཉིད། གཤེན་རྩོུ་གཤེད་ནག་པོ་ཞེས་པ་ནས་ཆར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་བར་
གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་སྤྱང་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བདག་ཉིད་གྱི་འོག་
གི་གནོད་མཛེས། ཞེས་པ་ནས་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་བགོགས་ལ་
ཕུར་ཕུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད། རྒྱུ་རྒྱུ་རྩོུ་རྩོུ་ཞེས་པ་ནས། ཡོ་སྤྱོ་རྩོུ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གྱུར་
སོགས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་

¹ མ་དཔེར་འདིའི་སྐབས་དང་པོ་རྩོུ་མེ་བཞིའི་ཆིངས་དང་། དེ་རྩོུ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་ཡོད་ཀྱང་། འོག་གི་གཞུང་དངོས་གཞིའི་
སྐབས། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་ཀྱི་རྩོུ་སྤྱོ་མེ་བཞིའི་ཆིངས་ཡོད་པས་དེ་དང་བསྐྱེན་ནས་བཀོད།

² སྤྱོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། 3 གསང་འདུས་3 རྒྱུད། ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པ། རྩོུ་གསངས་777བ7 ལས་བྱང་བརྟུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་
ཕྱོགས་དང་།” ཞེས་སོ།།

³ ཞེས་པའི་དབར་རྩོུ་དང་།

དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལྷོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་
 གི་ཞེས་བ་ནས་སྒྲ་ཆོག་གས་རྩོམ་གྱི་རྒྱུར་ཅེས་པའི་བར་རྩོམ་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།
 རྒྱུ་དཀར་པོ་ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་བ་ནས་ལ་སྒྲ་ཆོག་གས་རྩོམ་པའི་གདན་ཞེས་པའི་
 བར། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་
 ཅེས་བ་ནས་རང་རང་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ལྷག་
 མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འཁོད་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་ཕྱོག་པོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་
 བ་ནས་རྒྱང་མཐིལ་གཉིས་སུ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས་ལྷན་གྱི་ཉི་མོ་ཞེས་པའི་བར། ལྷག་མོས་འོད་
 གསལ་ལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། གདན་དབུས་མའི་ཞེས་བ་ནས། ལྷོང་ནས་ལྷོང་དུ་བཅེགས་
 བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་བ་ལས་ལྷང་བའི་དེ་ཉིད། དེ་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དུ་འདེས་བ་ལས་ཞེས་བ་ནས། ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་
 པའི་བར་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས་ཞེས་བ་ནས། རྒྱ་བར་སྤང་
 བ་དེ་ངོ་ཞེས་པའི་བར་ཡེ་ཤེས་ཅན་ལས་མཉམ་པར་འཛོགས་པའི་དེ་ཉིད། རྒྱ་བའི་སྤྱང་
 དུ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་བྱར་ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་ཐིམ་ཞེས་པའི་བར་ས་པོན་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་
 ཉིད། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཞེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉི་མོ་ཞེས་གསལ་བར་ཐུག་མཚན་
 ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད། རྩོམ་པའི་གཏུག་ཞེས་བ་ནས། བ་བཟའ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་
 བར་སྐྱོར་གསལ་བ་ལས་བྱང་རྒྱུ་པའི་དེ་ཉིད། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་བ་ནས། བ་

༡ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

༢ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

༣ ཞེས་བ་དབར་ཉིད།

༤ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

༥ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

༦ དེ་ཉིད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་དབར་མ།

༧ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

བཟའ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་ར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་དེ་
 ཉིད། རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱུ་ཅེས་པ་ནས། ཆ་སོ་སོར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར། ལུས་ཉིན་
 གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་
 མཆན་ཐ་མ་འོར་བུ་^༡འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ལུང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།
 ལྷ་བར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སློལ་མའི་ཕྱག་མཆན་ཐ་མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་
 ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་པའི་
 ཕྱག་མཆན་ཐ་མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་མིག་སོགས་ས་སྤྱིང་སོགས་སུ་བསྐྱོམ་
 པའི་དེ་ཉིད། མིག་གི་སློང་ཞེས་པ་ནས། དེག་བྱ་རྩེ་རྩེ་མའི་ཕྱག་མཆན་ཐ་མའི་རིན་ཆེན་
 རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར་ཡུམ་ལྷ་རྩེ་རྩེ་མ་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལག་བ་གཡས་
 ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ཡན་ལག་
 ཁོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞེས་པ་ནས་ལྷུང་གོ་ཉམ་ཞེས་པའི་བར་སྤྱི་བྱིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་གི་ལྷའི་དབྱས་སུ་ཞེས་པ་ནས་ལྷུང་གོ་ཉམ་ཞེས་པའི་བར་གསུང་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རང་གི་སྤྱིང་གའི་ཞེས་པ་ནས་ལྷུང་གོ་ཉམ་ཞེས་པའི་བར་ཐུགས་
 བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས། ལྷུང་གོ་ཉམ་ཞེས་པའི་བར་སྤྱི་
 གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དེ་ཉིད། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཞེས་
 པ་ནས། ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། དེའི་ཐུགས་
 ཀར་ཞེས་པ་ནས་ཆོམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། རང་
 གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་ལྡན་གང་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་ནི། དེག་མ་འདུ་

^༡ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

^༢ ཕྱག་མཆན་འོར་བུ་དབར་ཉིད།

^༣ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

^༤ ཞེས་པའི་དབར་ཉིད།

སོ། འོ་ན་གོང་དུ་བྲངས་པ་དེ་ནམས་ལ་དེ་ཉིད་ང་གཅིག་སྣང་བ་ཞེ་དགའི་གངས་སུ་སྤྱང་
 ལྷལ་རིམ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་དང་། བྱག་མཆན་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་
 དང་། སྤྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་གསུམ་རྣེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་མདོ་
 བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ཞེ་དགའི་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། རྗེས་ཆགས་དང་མཆོད་པ་གཉིས་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སོགས་
 གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ཞེ་དགའི་ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ཡབ་སྐུས་
 བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་གྱིས་མ་འགའ་ཞིག་ན་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་
 སོགས་གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་ཞེ་དགའ་མ་གཏོགས་ང་གཅིག་བགངས་པ་མི་སྣང་གསུང་བ་ཡང་
 འདི་དང་མཐུན་ཤས་ཆེད།

གཉིས་པ་(རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆེང་ས་)ལ། རྣལ་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར། ཤིན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་བཞི། དང་པོ་(རྣལ་འབྱོར་)ནི། གནས་གྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་)ནི། ས་
 བོན་ལས་བྱང་ལྷབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་པ་ལས་བྱང་ལྷབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན།
 གསུམ་པ་(ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་)ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་ནས་
 ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། བཞི་པ་(རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་)ནི། སྤྱི་བྱིན་
 རྒྱལ་གྱི་དེ་ཉིད་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་ཆེང་ས་ནི་སྐྱུ་བ་
 ཐམས་ཀྱིས་པའི་ཆེང་ས་མིན་གྱིས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་
 རྒྱུ་རྣེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་
 འབྱོར་ཆེ། དང་པོ་སྦྱོར་བ་མདོར་བསྐྱུས་པའོ།”¹ ཞེས་གསུངས།

¹ གངས་པ་ དཔར་རྒྱུ་།

² རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག་ ཅ བཤད་རྒྱུད་རྣེ་རྗེ་ཕྱེད་ལ། ལེའུ་མོ་བཞི་ལ། སོག་གངས་ཤེས་པ་ལྷ་ལྷུ་ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་
 རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། དེ་ཡི་དབྱི་བ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་(རྒྱལ་འབྱོར་དུག་གི་ཆིངས་)ནི། རྒྱལ་འབྱོར་སྤྲ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྒྱལ་འབྱོར་གཉིས་བསྐྱེད་པས་དུག་ཏུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ནོ།། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི་གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ནས་ཁོ་ལོ་དབྱུང་
 བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་ནི་སྟེང་སྟོང་ཕྱག་མཆོན་ཕྱ་མོ་བསྟོམ་པའི་དེ་
 ཉིད་ནས་དངོས་བྱུང་འབྲིང་སྐབ་པའི་བར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གིས།” རྒྱལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྟ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་།
 རྒྱལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ།། དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་དགྲ། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 མངོར་བསྐྱུས་པའོ།།”^༡ ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་(བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་)ལ། ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་
 བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟེན་སྐབ་ཡན་
 ལག་བཞིའི་ཆིངས་གཉིས། དང་པོ་(ལུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་)
 ལ། བསྟེན་པ། ཉེར་སྐབ། སྐབ་པ། སྐབ་ཆེན་དང་བཞི། དང་པོ་(བསྟེན་པ་)ལ། བསྟེན་པ་དངོས་
 དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་(བསྟེན་པ་དངོས་)ནི། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་(དེའི་ཡན་ལག་)ནི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱུས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ན།
 ལུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་ཅིང་
 དམིགས་པར་བྱེད་པས་ན་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། གཉིས་པ་(ཉེར་སྐབ་)ལ། ཉེར་སྐབ་དངོས་
 དང་། དེའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་(ཉེར་སྐབ་དངོས་)ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་

^༡ བསྐྱུས་ མོ་མྱིང་དབར་མ།

^༢ རྟེན་ལག་ལ། རྒྱུད་འབྱུང་། ཅ་བཤད་རྒྱུད་ནི་རྟེན་ལག་ལུ་མོ་སོ་བཞི་ལ། ཤོག་གྲངས་༩༥༥ནང་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནི།” “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྐྱུས་པ་ཡིས།” ཞེས་སོ།།

^༣ མ་དབེར་ལུལ་བདེ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དལ་སྐྱུས་སྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྟེན་ནས་བཅོས།

ལྷང་བའི་དེ་ཉིད་ནས་སྐྱེ་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་རྩལ་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་འེེ་
ཡན་ལག་ནི། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ནས་ཡན་ལག་ཁྱོ་བོར་
བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེར་སྐྱབ་ཅེས་བྱ། གང་ལ་ཉེ་བའི་ཡུལ་
ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁད་ཉེ་བའི་སྐྱགས་ཀྱི་ལོངས་
སྤྱོད་ཆོགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱབ་བར་བྱེད་བས་ན་ཉེར་སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། ། གསུམ་པ་(སྐྱབ་པ་)ནི། སྐྱེ་
བྱིན་རྒྱལ་པ་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་། སྐྱེ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་
གསུམ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་བར་བྱེད་བས་ན་སྐྱབ་
པ་ཞེས་བྱའོ། ། བཞི་པ་(སྐྱབ་ཆེན་)ནི། རིག་མ་འདུ་བའི་དེ་ཉིད་ནས་དངོས་བྱུང་འབྲིང་སྐྱབ་
པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ལ་འདུག་པས་ན་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆིངས་)ལ། ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེན་
པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་སྐྱབ། སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཆེན་དང་བཞི། དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེན་
པ་)ནི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལུས་ཉམས་བར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(དེ་མ་
ཡིན་པའི་ཉེར་སྐྱབ་)ནི། ལེའུ་བརྩམས་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པའི་རྩི་རྩེ་འཆང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་
དང་པོ་སྐྱེར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱོད་དུ་བཏང་། ལྷ་རྣམས་སེམས་དཔའ་
སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་འོད་ཟེར་གྱི་བ་གཏོང་བ་དང་། གནོད་མཛེས་གཏོང་བ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དང་རྒྱུད་སྐྱགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེར་བའི་རྩི་རྩེའི་བརྒྱས་
པ་དང་། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་སྐྱེམས་བར་ཞུགས་པ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་

༡ བྱང་རྩལ་པ་འདི་དེ་ཉིད་ དཔའ་རྩིང་།

༢ སྐྱེ་པ་ དཔའ་རྩིང་།

༣ སོགས་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ རྩི་རྩེ་དཔའ་རིམ་།

དང་། ལྷོང་བ་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷོང་བ་དེ་རྣམས་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་བ་ནི། ལྷོང་པོ་
 བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྤྱད་བ་བྱེད་བ་དང་། ལྷ་ལ་བྲག་ཤུལ་གྱི་
 ཕུར་གདབ་བྱེད་བ་དེ་ཡིན། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐབ་བ་ཆེན་པོ་ནི། མདོ་བསྐྱེད་ལས་བཤད་
 པའི་དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་སྐབ་པའི་དེ་ཉིད་དང་། དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐབ་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས་
 པོ་དེ་ཡིན། ཡང་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིམ་གཉིས་ཐུན་མེད་པའི་བསྐྱེན་པ། ཉེར་
 སྐབ། སྐབ་པ། སྐབ་ཆེན་དང་བཞི་ལས། སྐབ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བདེ་ལྷོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ལས་ནི་དང་པོ་དང་། སྐབ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་པོ་བསྐྱལ་བ་
 གཉིས་པ་དང་། སྐབ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐབ་
 པ་གསུམ་པ་དང་། སྐབ་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དངོས་གྲུབ་སྐབ་པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(རྫོང་མེ་བཞིའི་ཆེད་སྤྱོད་ལ། ལྷོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྫོང་། ས་ཐོན་བསྐྱུས་པའི་རྫོང་།
 གཞུགས་ཉིད་རྫོགས་པའི་རྫོང་། ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྫོང་མེ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་(ལྷོང་ཉིད་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་རྫོང་)ནི། ཡི་གེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གཉིས་པ་(ས་ཐོན་བསྐྱུས་པའི་རྫོང་)ནི། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྷང་
 པའི་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། གསུམ་པ་(གཞུགས་ཉིད་
 རྫོགས་པའི་རྫོང་)ནི། སྤྱོད་གསལ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ཡལ་ལག་ཁྱོ་པོར་བསྐྱོམ་
 པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། བཞི་པ་(ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྫོང་)ནི། སྤྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནས་སྐབ་
 ཐབས་བསྐྱུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། རྒྱས་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་སྐབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་གང་ཡོད་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། “དང་པོ་ལྷོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། གཉིས་པ་ས་ཐོན་བསྐྱུས་པའོ། གསུམ་

པ་གཞུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། ། བཞི་པ་ཡི་གེ་དགོད་པའོ། །” ཞེས་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཉིད་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆེང་ས་ལ། དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་དེ་འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་དེ་འཛིན་དང་གསུམ་ཡོད་པ་
 ལས། དང་པོ་(དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་
 ཡིན། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་དང་པོར་ཉེ། སྒྲོན་དུ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་
 སྦྱར་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། ། གཉིས་པ་(དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 ཉིད་དེ་འཛིན་ནི། གཤམ་གསུམ་པ་དབྱེར་བའི་དེ་ཉིད་ནས་ཁོ་ཐོ་དབྱེར་བའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན།
 ཅིའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །
 གསུམ་པ་(ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་དེ་འཛིན་ནི། སྦྱང་སྦྱོར་བྲག་མཆོན་པ་མོ་བསྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་
 ནས། དངོས་བྱུང་འབྲིང་སྐབས་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིད་
 དེ་འཛིན་ཞེས་བྲ་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་
 རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། ། འདིར་སྐྱས་
 པ། གཉིད་ཟབ་རྫོགས་རིམ་མཆོག་གི་རྒྱ་མཆོ་ཡི། འདུག་དོགས་ཆེ་དེར་བདེ་ལྷག་སྒྲོལ་
 བའི་གྲ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་འབྲེལ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི། ལེགས་བཤད་གསུང་པའི་དགའ་
 སྒྲོན་ཨེ་མ་མཆར། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དང་འཕགས་སྒྲོར་གཞུང་རྣམས་དང་། ཡབ་རྗེ་དམ་
 པའི་དགོངས་དོན་ནམ་ཞིག་ན། རྟེན་པར་འགྱུར་ཞིག་གྲ་ཞེས་ལེགས་སྒྲོམ་ནས། ཆོག་
 དོན་ཉུང་དུ་སྤངས་ཉེ་རྒྱས་པར་སྦྱར། ཆེ་འདིའི་ཆེ་ཐབས་བསྐྱབས་ཆེ་སྒྲོ་སྦྱ་བསྐྱིདས།

⁹ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲས། ༣ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་ས། ལེབ་བཙོ་བརྒྱད་པ། རྟོག་གྲངས་༡༤ནང་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་པར་མ་གཉིས་
 རྩེ་མི་འད་སྟེ། ‘གཉིས་པ་ས་ཐོན་བརྒྱུ་བ་ཡིན། གསུམ་པ་གཞུགས་ནི་རྫོགས་པ་སྟེ།’ ཞེས་སོ།

གསུང་རབ་དགོངས་དོན་བསམ་ན་ཡོངས་མེད་སྟེ། རྩོམ་བསམ་བྱ་བུལ་བྱེད་པའི་བསམ་
གཏན་པ། རོ་རྒྱུད་པའི་འབྱུང་ཅན་རྣམས་བཟོད་པ་མཛོད། བཛོད་བྱ་དམ་པའི་གསུང་
བཞིན་བཞོད་པའི་བྱིར། རང་བཟོའི་ཉེས་བསམ་ཅུང་ཟད་གོས་པ་མེད། རྩོད་བྱེད་སྟེལ་
ལེགས་ཆོག་གིས་བརྒྱན་པའི་བྱིར། ལྷན་ཆོག་གིས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་རིང་དུ་དོར། དེ་
ལྟར་བགྱིས་འདི་མཁུ་པའི་ཁྱར་འཛིན་པའི། སྦོ་གྲོས་གཞོན་རུའི་སེམས་ལ་མི་འབབ་
ཀྱང་། རྣམ་དཔྱད་མཛངས་ཤིང་བཟང་པོའི་ལས་འབྲེ་ཅན། ལམ་འདིར་མོས་པ་རྣམས་
ཀྱི་བགོ་སྐལ་མཛོད། འདི་ལས་བྱུང་བའི་རབ་དགར་དགེ་བའི་ཆོགས། གངས་རིའི་
རྟོག་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། ཡུན་རིང་དོན་མེད་འབྱུངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས། ཟབ་
མོའི་ལམ་མཆོག་ལྟར་དུ་བཟོད་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་སྟེ་ཞིང་སྟེ་བ་ཅུ། འཛམ་
གླིང་གསང་སྤགས་སྟུང་པའི་ཉེན་ཐོབ་ཅིང་། ལམ་འདིས་རྒྱུད་སྤངས་གོ་འཕང་མཐར་ཕྱིན་
ནས། ཞིང་ཁམས་ཀྱི་བར་ཆོས་འདི་སྟོན་ལྟར་ཅིག །ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་མཁུ་པ་བྱུང་ཤེས་རབ་སེང་གེ་དང་། རྩོམ་འཛིན་བ་སྟེན་
བ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་སྤུས་རྒྱུད་པ་རྩོམ་བཞུག་དག་འདོན་བྱུང་གི་གསུང་སྟོས་རྩོང་བ་ལ་གཞི་བྱས།
ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལྟར་རྩོམ་བཞུག་ཆོས་སྦྱོར་སྟོས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁ་འཕོང་དགོས་པ་རྣམས་བསྐྱངས།
རྩོམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྟེན་དང་མཁུ་པ་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཤད་གྱིས་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་པར་སྟོས། བདག་གིས་ཆོས་འདིའི་བཀའ་དྲིན་མཐོས་པའི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་གིས་རྩར་
ནས་བརྒྱན། མཁུ་པ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཐོས་པས་གསེབ་ནས་འཆངས་ཏེ་སྟེགས་
གཅིག་ཏུ་ཤུའི་དགེ་སྟོང་རྩོམ་པ་བསྟོན་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔེན་གནས་བྱུངས་པ་གླིང་
དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

༡ རོ་སྐལ་སྟེ་གླིང་དཔར་མ།

༢ གསུང་བསྐྱེད་པའི་དཔར་རྩོད།

༣ མ་དཔེར་བསྐྱེད་ཞེས་གསལ་བ་དག་བཅོས་ལུས།

༡༡། དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་སྒོ་གསུང་ཅི་མ་
ཐར་ལམ་སྒྲིན་མེ་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།

༥ མཚན་དཔེ་དབུ་འབར་མདུང་མཛེས་པའི་སྒྲུ།
མ་མེད་ཐེག་པའི་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོག་པའི་གསུང་།
ལྷན་སྒྲེས་བདེ་ལ་ཏྲག་ཏུ་རོལ་པའི་ཐུགས་།
རྒྱད་རྒྱལ་གསུང་བ་པོ་ལ་གྲུས་ཐུག་འཆམ་།

རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་དབུ་ལྷན་འདུས་པའི་རྒྱད་།
མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་ལེགས་བཏབ་བ་།
གང་གི་རིན་གྲིས་འགོ་ལ་སྤྲང་བར་མཛད་།
འཕགས་བ་ཡབ་སྲས་ནམས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི།

སྒོ་གྲོས་སྒྲོབས་ཀྱིས་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་།
བཟང་པོའི་མཛད་པས་གདུལ་བུ་ཡོངས་ལ་བྱབ་།
སྤྲོན་གྲགས་ཆངས་པའི་བར་དུ་གཡོ་བྱེད་པའི་།
སྤྲིགས་དུས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཐུག་འཆམ་།

ཕུལ་བྱང་ཤེས་རབ་གངས་རིའི་ཡུལ་གནས་ཤིང་།
ཅ་བཤད་རྒྱད་ཀྱི་རལ་ཆོགས་གཡོ་བ་ཅན་།
རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ཡུས་སྒྲོབས་ཆེར་རྒྱས་བ་།
ཐེག་མཆོག་སྒྲུབའི་སང་གི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

གླ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི།
 སྒྱུན་པས་སྒྲུལ་བཟང་ཆེན་པར་མཛད་པ་ཡིས།
 དཔལ་ལྷན་གླ་མ་རྒྱུད་འཛིན་གཉིས་པ་ཞེས།
 སྒྱུན་པས་ས་ཆེན་འགོངས་ཁྱོད་ཕྱག་གི་ཡུལ།

མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་མི་འཛིགས་སྒྲོབས་པ་བརྟེས།
 ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འགྲོ་ལ་འདོད་དགུ་སྟུལ།
 རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེས་བྲུ་མཆོག །
 རྩེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་པད་སྒྲི་བོས་མཆོད།

ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱགས་མཆོག་བསྐྱེད།
 མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད།
 བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྒྱས་པའི་ཁུར་ཁྱེར་བའི།
 དཔལ་ལྷན་གླ་མས་འགྲོ་ལ་དགེ་ལེགས་སྟུལ།

རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ།
 མདོ་སྒྲགས་བསྟན་པ་མི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན།
 མཁས་མང་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དཔལ།
 བཀའ་ངོན་མཉམ་མེད་དེ་ཡིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་(འདྲ་དོན་དུ་བཤད་པ་)ནི། ཞེས་
 ལྟོན་པ་གང་དུ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་གནས་ལ། རྒྱུད་ལ་ལར་གསང་བ་ཞེས་
 པ་དང་། ལ་ལར་མཁའ་དབྱིངས་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟ་ག་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་།
 བསྐྱེད་དང་སོང་གའི་གདན་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མཆོན། སྤྱི་ཡིག་གིས་གདན་དེ་རྣམས་
 ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱུད་གསུངས་པའི་ལྟོན་པ་ལ་དོ་རྩེ་ཅན་དང་། དོ་རྩེ་སེམས་དབང་དང་།
 དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། དོ་རྩེ་དབང་ལྷག་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་མཆོན། ཐེག་ཤེས་དོ་རྩེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 ལྟོན་པ་དེ་རྣམས་གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་གདན་དེ་རྣམས་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ལྟོན་པ་
 སོགས་མཆོན་པ་ཡིན་ཉེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཞེས་ནི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་དང་།”
 སྟ་ག་ཆོས་འབྱུང་བསྐྱེད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སོང་གའི་གདན་ལ་བཞུགས། མཆོག་ཏུ་མད་བྱུང་
 ལྟོན་པར་མཛད། དོ་རྩེ་སེམས་དབང་སྤྱི་དོ་རྩེ། དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དབང་ལྷག་དང་། ཉེ་
 རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཆོན།” ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་)ནི། ཞེས་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་མཆོན། ལས་ཐབས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན། ཐེག་ཤེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཉེ། “ཞེ་སྤྱི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་མཆོན་བྱེད་དང་། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་
 མེད་པ། གང་ལ་དེ་ཉིད་མཛོན་པར་བཛྲོད། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། གཉིས་
 མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ནི། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་སྟོང་གཞིར་གསུངས།” ཞེས་གསུངས།

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག་ ༣ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་མེད་པ། མེད་པ་བཞུད་པ། སོག་གངས་མེད་པ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་དང་གྱི་མ་
 གཉིས་བཅས་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་ནི་གསང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སམ།” “ཉེ་རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཆོན།”
 ཞེས་སོ།

༢ ཐེག་ཤེས་སྟོང་དབང་སྟོང་།

༣ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུག་ ༣ བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་མེད་པ། མེད་པ་བཞུད་པ། སོག་གངས་མེད་པ་ལ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་དང་གྱི་མ་
 གཉིས་བཅས་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཞེ་ནི་གསང་བའི་མཁའ་དབྱིངས་སམ།” “ཉེ་རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། དང་པོ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་མཆོན།”
 ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཤི་ནི། ཨེས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མཆོན། ལས་ལྟན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་མཆོན། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན་
 ཅིང་། དེ་ཉིད་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་མདོར་བསྟན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་བྲག་རྒྱར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། “ཨེ་
 བེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས།། དེ་བཞིན་མི་ནི་བྲག་པ་རྗེ་དང་། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་སྟོར་
 ལས་བྱུང་།། དེ་སྟོར་བ་ཡི་སྒྲུབ་མཆོག་གོ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྲག་པོ། མདོར་
 བསྟན་ཆོས་ཀྱི་བྲག་རྒྱུད། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲག་རྒྱུད་ཉིད། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་
 གསུངས།།” ཞེས་སོ།

གསུམ་པ་(འཕྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་)ལ་གཉིས། ཕྱིའི་འཕྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་
 བཤད་པ་དང་། རང་གི་འཕྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཤི་བཤད་པའོ། དང་པོ་(ཕྱིའི་འཕྲེན་བྱེད་རྟགས་
 ཀྱི་ཨེ་ཤི་བཤད་པ་)ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་བྲག་རྒྱུའི་བརྒྱུད་པའོ་མཆོན། ལས་རང་དང་
 དབྱིབས་འདྲ་བའི་ཡབ་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་དེ་མཆོན། ཐེག་ལེས་དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོར་བ་དེ་
 མཆོན་ཅིང་། རྩ་རྒྱུ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་ལེས་ནི་སྟོར་ཆོག་པའི་སྟོལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 རྩ་རྒྱུ་མེས་པོ་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། “ཨེ་ནི་རྩ་གཞི་མཆོན་ཉིད་དེ། བརྒྱ་རྟེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། བརྟེན་པ་རྩ་རྩ་ཞེས་ནི་
 གསུངས།། བརྟེན་པ་རྩ་རྩ་འཆང་བ་ཡི། དེ་ལ་གནས་པ་ཐེག་ལའི་གཞུགས།། སྟོར་ཆོག་པ་
 སྟོལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད།། བདེ་བ་ཀྱན་གྱི་གཞི་ཡི་གནས།། རྩ་རྩ་མེས་པོ་དང་བདེ་བ་
 ཆོག་པོ་ཞེས་གསུངས།

༡ ཐེ་བགལ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྩ་རྩ་ཞེས་པ། ལེན་པ་བརྒྱད་པ། སོག་གུངས་༡༤ ན་བཟུངས་ལས་བྱུང་བ་རྩ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་བེ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་བཤད། དེ་བཞིན་མི་ནི་བྲག་པ་རྗེ་དང་། ཐེག་ལེ་དེ་གཉིས་སྟོར་ལས་བྱུང་། དེ་ནི་རྣམ་འབྱེད་སྒྲུབ་མཆོག་བྱུང་། ཨེ་ཤི་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་
 དང་། མདོར་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་བྲག་རྒྱུའོ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྲག་རྒྱུ་གཉིས། རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།།” ཞེས་སོ།

༢ ཐེ་བགལ་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྩ་རྩ་ཞེས་པ། ལེན་པ་བརྒྱད་པ། སོག་གུངས་༡༤ ན་བཟུངས་ལས་བྱུང་བ་རྩ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨེ་ནི་རྩ་གཞི་མཆོན་
 ཉིད་དེ། བརྒྱ་རྟེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རྟེན་པ་རྩ་རྩ་ཞེས་ནི་གསུངས།། བརྟེན་པ་རྩ་རྩ་འཆང་བ་ཡི། དེ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་ལའི་གཞུགས།། སྟོར་
 ཆོག་པོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(ནང་གི་འདེན་ཐེང་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨི་བཤད་པ་)ནི། ཨེས་རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་སྤྱི་
 བོ་དང་ཉེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཉེ་བ་གྲུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མཆོན། མས་
 རང་དང་དབྱིབས་འདྲ་བའི་མགིན་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ཉེ་བ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་མཆོན། ཐེག་ལེས་མགིན་པ་དང་སྤྱི་བའི་ཅ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་སྤྱོད་པ་
 པ་དང་། སྤྱིང་ག་དང་ཉེ་བའི་ཅ་འཁོར་ཐབས་ཤེས་སུ་སྤྱོད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། སི་བྱ་
 རི་ལས། “སྤྱི་བོ་ཉེ་བར་སོན་འཁོར་ལོ། ཨེ་ཡིག་རྣམ་པར་ཡང་དག་གནས། སྤྱིང་ག་
 མགིན་པར་ཡང་དག་གནས། ཨི་གྱི་ཡི་གེ་འདྲ་བར་འདོད།”⁹ ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཨེ་ཨི་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཨེ་ཨི་གྱི་རེས་
 དོན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདེན་ཐེང་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨི་གྱི་སྒྲོན་ནས་ལུས་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་ལོ། དང་པོ་(ཨེ་ཨི་གྱི་རེས་དོན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་)ལ་
 གཉིས། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱིང་མེད་དོན་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱིང་མེད་དོན་བཤད་པ་ལོ། དང་པོ་(བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དང་སྤྱིང་མེད་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཨེ་ཡིག་གྲུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་མཆོན་པས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་
 མེད་ན་ཨེ་ཡིག་གི་དོན་མ་ཆང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་ན་ཨི་ཡིག་གི་
 དོན་མ་ཆང་། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལུ་བདེའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་མེད་ན་ཐེག་ལའི་དོན་མ་ཆང་བས། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨི་གྱི་དོན་ཤེས་
 པར་འདོད་ན་དེ་རྣམས་དགོས་སོ།

ཆོགས་སྤུལ་བ་སྤྱོད་པར་ཐེང་། བདེ་བ་ཀྱང་གྱི་གཞི་ཡི་གནས། རྫོ་མེ་མས་དབའ་བདེ་བ་ཆེ།” ཞེས་སོ།

⁹ ཉེ་བར་སྒྲིང་དབར་མ།

⁹ རྫོ་བཀའ། རྒྱ་འབྲས། ག་སི་བུ། བརྟག་པ་རྒྱག་པའི་རབ་གསུམ་ལ། འོག་གངས་༡༡བཟེ ལས་བྱུང་བ་བྱུང་མི་འདྲ་ཉེ། “སྤྱི་བོ་ཉེ་བར་
 འཁོར་པོ་ནི། ཨེ་ཡི་དབྱིབས་སུ་ཡང་དག་གནས། སྤྱིང་དང་མགིན་པར་ཡང་དག་གནས། སི་གི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱུང་བ་རྫོད།” ཅེས་སོ།

བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོར་སེམས་ཤིན་སྤངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཤིན་
 སྤངས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ལ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་དགའ་བ་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་དེ་
 སྐབས་འདིའི་སྟོང་བ་དང་སྦྱར་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱར་བྱིན་དགཉིས་དང་། ཉན་བ་
 ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དགཉིས་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མདོ་སྤྲུགས་དགཉིས་དང་། སྤྲུགས་
 ལ་ཡང་རྒྱད་ལྗེ་བཞི་ཀ་དང་། ལྷ་མེད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་དགཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་དང་། ཉར་བསྤྲུགས་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་བ་དང་སྦྱར་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
 གཟུགས་ཁམས་པའི་སོ་སྦྱེ་རང་འགའ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
 ལྟ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ། ཆོགས་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཆོགས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་ཆོགས། སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་ཆོགས་ཐེག་རྒྱན་ལྟ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་
 སྟོང་བ་དང་སྦྱར་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཐོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ལས་བས་
 བརྒྱན་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཆོགས་པའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ཐོབ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་བ་དང་སྦྱར་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
 བར་བྱིན་ཐེག་པའི་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཉན་ས་དང་མངོན་བ་
 མཐོང་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་བཟང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་
 བྱིམ་དང་། སྦྱོད་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱུང་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནང་དུ་སྒྲིམ་
 པའི་སྤྲུག་སྦྱུལ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྟོང་བ་
 དང་སྦྱར་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་བྲལ་བའི་
 བྱིར། བསྐྱོམས་པའི་ལྟ་མོ་ལ་བལྟས་པ། རྟོན་པ། ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་

བདེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣྡན་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་སྣོམས་པར་ཞུགས་
 བ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣྡན་རྒྱའི་བདེ་བ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
 བསྐྱེད་རིམ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་
 རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་རྣམས་
 རིམ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་སྡེས་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྣང་བ་དང་སྣྡན་
 རྒྱའི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་བ་བདེ་སྒྲིང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིང་ཚུལ་ནི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཉིད་གཉིས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲིང་བ་དེ་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་
ཅམ་ནས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བ་
དང་། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། བདེ་ཆེན་གཞན་ཞིག་གིས་རྒྱས་འདེབས་
པར་བྱེད་བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་དཔེར་ན། སྐྱོན་
སྐྱོན་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ངོ་པོར་མེད་བ་དང་འབྲ་བར་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
དང་། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གི་ངོ་པོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། འོ་
ན་ནི་ལྷར་བྱེད་སྐྱམ་ན། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་པོར་སྐྱེས་བ་དེས། ཡུལ་
སྒྲིང་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྒྲིང་བ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་བདེ་
སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་དང་། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་གཉིས་ལུབ་སྟེ་
ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིང་བ་ཡང་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྒྲིང་སྒྲིང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ། ལུབ་སྟེ་

གཅིག་པའི་དོན་ནི་སྡེ་བ་སྡེ་སྡེ་གནས་འཛིག་གསུམ་གཅིག་ཅས་པའོ།། དེ་ཡང་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྡེས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས། རྩ་ལ་རྩ་
 བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོམ་ཉམས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བ་དངོས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་གོང་དུ་
 བློ་མེས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོམ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་དབྱེར་
 མེད་དུ་སྦྱར་བ་དགོས་ཀྱི་རེ་རེས་མི་ཆོག་པ་ནི། ས་ར་ཉས། “སྟོང་རྩེ་དང་བྲལ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཞུགས་པས།” དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།། “འོན་ཏེ་སྟོང་རྩེ་འབའ་ཞིག་
 བསྟོམ་ན་ཡང་།” འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། “གང་ཡང་གཉིས་པོ་
 སྦྱར་བར་རུས་པ་དེ།” འཁོར་བར་མི་གནས་སྤང་ན་འདས་མི་གནས།” ཞེས་གསུངས།
 བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཏམ་ནི་རྒྱང་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་སྦྱར་རྩལ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་
 ལ་དགོངས་ནས། ས་ར་ཉས། “ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྦྱ་ཡང་། བདེ་ཆེན་གནས་
 བློ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།”⁹ ཅེས་གསུངས་པས། དོན་དེ་རྟོགས་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།།
 གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་སྟོང་རྩེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། ཞེས་
 ཤེས་རབ་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན། ལས་ཐབས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དག་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་མཆོན། ཟིག་ལེས་དེ་གཉིས་སྦྱ་དང་བྱགས་སུ་དངོས་པོ་གཅིག་
 པའི་བྱང་འཇུག་དེ་མཆོན། དེ་འདྲ་བའི་བྱང་འཇུག་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དང་
 མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་དོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་བཞི། གཟུགས་སྦྱའི་ཐུན་

⁹ ལྟེ་བཅུ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་ས་ར་ན། དོན་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། ཤོག་གངས་༢༡བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། ལྟེ་བ་
 བཅས་རྩེ་མི་འད་སྟེ། “སྟོང་རྩེ་དང་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཞུགས་གང་།” “འོན་ཏེ་སྟོང་རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྟོམ་ན་ཡང་།” “གང་ཡང་གཉིས་པོ་སྦྱར་བར་
 རུས་པ་དེས།” ཞེས་སོ།།

¹⁰ ལྟེ་བཅུ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ། མེ་ས་ར་ན། དོན་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། ཤོག་གངས་༢༡ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འད་སྟེ། “ཁྱིམ་དང་ཁྱིམ་ན་དེ་ཡིས་གཏམ་སྦྱ་
 ཡང་། བདེ་ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད།” ཅེས་སོ།།

མང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། སྐྱད་གཞིའི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ལྷ་
བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ། ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་གཞན་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའོ། ། དང་པོ་(གཞུགས་སྤྱི་ཐུག་མང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་)ནི། མངོན་
རྟོགས་རྒྱུ་ལས། “སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་
ཚུབ་འདོད།”¹ ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་
ནི། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་དོན་ཡིན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་ཚུབ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། རྟོམ་པས་གདུངས་པའི་སྐྱེས་བའི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ནི། བདུང་བ་ཡིན་གྱི་
དའི་ཡན་ལག་ཏུ་སྦོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་བཞིན་ནོ། ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་གཞུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཞུགས་སྤྱོད་ནི་
དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྤྱེས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་
སྤྱད་པའི་རྟོགས་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་ཅིང་། ཆོས་སྤྱེས་དེ་ལྟར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུགས་སྤྱོད་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་
པའི་ལམ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་ནི། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
ནས་བཅམས་ཏེ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པ་དང་། དཔེན་པ་གསུམ་
གྱི་སྐབས་དང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་བར་དུ་མེད་དོ། ། དེ་ཡང་མར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད་
དོ། ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བླ་མ་སྐྱེལ་བསུ་སོགས་བྱས་པས་བྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆོན་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱི། གཞུགས་སྤྱོད་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་

’ ལྷངས་གཞིའི་ ལྷོ་མིང་དཔར་མ།

ཡངས་པའི་དཔང་རྒྱུ་དང་། དཔལ་ལྷན་གྱི་ལས་པ་ཚོ་དང་བསྟན་ནས་བཅས་།

[illegible]

३ वाह्वयाश्चक्षुश्च ह्येष्टीरुदयतः॥

འོག་མ་དང་། སྒོ་སྒྱིང་དཔར་མ།

བསྐྱབ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
གཟུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་མཐར་གཟུགས་
སྐྱེ་ལ་གཏུགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་རང་གི་
ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལྷ་སྐྱེར་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རི་སྤྱིད་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
སྤོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ལྷ་སྐྱེའི་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་ཡོད། ཀུན་སྤོང་གི་རྟོག་
པ་རྒྱན་ཆད་པ་ན་ལྷ་སྐྱེའི་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེན་
པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དོའི་ལྷ་སྐྱེ་ཅམ་དུ་
ཟད་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མེད་དེ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་
དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་
བས་གཟུགས་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་བཞི་པའི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་བས་ཉེར་ལེན་
དང་། སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཆན་དཔེས་སྤྱས་པའི་དག་པ་
སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་གཟུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྩོམ་མེད་སྐྱེ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རིགས་
འདྲ་ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་གཟུགས་སྐྱེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་གཞིའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་)ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནས་སྤང་གཞི་
སྤོང་བཅུད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
ལ། དེའི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སྤོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འཛིག་ཆགས་ཀྱི་
རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་
བ་དང་། བར་དོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཅམ་མིན་གྱི་
གཙུག་པོ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པས། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་

གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་དོ་རྒྱང་
 གི་ལུས་ཅན་རྣམས་སྤོང་གྱི་ཕུང་པོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་སུ་བྱལ་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་ལམ་དུས་སུ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྷ་
 པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་དཔེས་
 སྤྲུལ་པའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡང་སྐབ་དགོས་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབ་པ་)ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་དང་། དཔེན་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་པ་རེ་སྟོན་དུ་
 བཏང་ནས་ལྷ་ཡི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལྷ་སྐྱར་སོང་བ་མེད་
 ལ། མཐར་ཇོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སོས་སྟོ་ཅམ་མེན་པར་སྤོང་པར་ཞུགས་པའི་མཐར་
 རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལྷའི་སྐྱར་དངོས་གནས་སུ་ལྷང་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་
 སྐར་སྤོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ལྷའི་སྐྱུ་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགོས་མེད་དུ་
 འགྱུར་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐབ་
 ཤེས་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་(ཐབས་ཤེས་དཔེར་མེད་དུ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབ་པ་)ནི། སྐྱོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
 གི་སྐྱུ་དེ་ཐབས་ཤེས་རོ་བོ་དཔེར་མེད་དུ་སྤོང་པའི་ལྷ་སྐྱུ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་གཞུགས་སྐྱའི་
 དེགས་འདྲའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཇོགས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་
 འཇུག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་།
 བྲིས་སྐྱུ་སོགས་ལ་བྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས། པར་བྱིན་ཐེག་པར་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་
 སྤོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་བསྐང་ནས་ངེད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།

⁹ མ་དཔེར་སྤྱངས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

ཞིང་ཆོད་མེད་པ་སོགས་ཁྱེད་ལ་མེད་པས་དེ་རྣམས་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འགྲུས་ཚུམས་ཤིག །
 བཙོན་པའི་སྒོ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག ། ཅེས་མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་
 སྒོམ་པར་བྱེད་དུ་མི་འདུག་པར་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་གཞུགས་སྐྱའི་རྒྱུའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསོད་རྣམས་
 ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ན་དེ་ལས་བསྐྱལ་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྐགས་ཁྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་དེ་
 ལྟར་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་ཤེས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གཞུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ཆང་ཞིང་། ཁྱ་མེད་ནས་བཤད་པའི་
 འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་སྒོམ་པའི་སྤྱིང་ནས་ཆོས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱར་མ་
 ཟད་གཞུགས་སྐྱའི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་ཆང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་འོད་
 གསལ་ཀྱི་རྒྱར་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཤེས་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཕྲུག་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་ཞེ་མི་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དགོས་པར་
 བསྐྱུན་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
 དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འདུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་འོ། དང་པོ་(བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལྟན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལུས་ལ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པར་བསྐྱུན་པ་)ནི། སྐགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་པར་
 བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ལྷག་པ་མེད་ཀྱང་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་
 དེས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་
 བ་སྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་ལུལ་ཅན་གཞན་གང་ལ་ཡང་མེད་པས་དེས་པར་དེ་བསྐྱེད་
 དགོས་སོ། དེ་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས། བྱི་བྱག་
 རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བར་ཅ་རྒྱར་ཐེག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་གཉིས་གསུངས་
 པའི་བྱི་མ་ནི་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དང་པོ་ནི། རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་
 ལས་བསྒྲོམ་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པ། དགོད་པ། ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་

བ་བསྐྱེད་བ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱ་མེད་ཀྱི་ཐེག་བ་ལས་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་གསུངས་ཤིང་། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
 རས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་རྒྱད་ནས་བཤད་བ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། བར་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་
 ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་གཉིས་ཀྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཁྱིར་ཐིམ་བ་ལས་གཏུམ་མོ་
 སྤར་ནས་བཞུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལུས་གང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ནི་ཚོངས་བ་ཅད་
 རས་གཙོ་ཅེང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཉས། “ཟ་
 ཞིང་འབྲུང་ལ་གཉིས་སྟོང་ཀྱིས་དགའ་ཞིང་།། ཏྲག་ཏུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར་ལོ་འགོངས།།
 ཚོས་འདི་ལྟ་བུས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་འབྲུབ་འགྱུར་ཏེ།། ‘ཚོངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མགོ་བོར་
 རྟོག་པས་’མནན་ནས་སོང་།།’ གང་དུ་རྒྱུད་དང་སེམས་ནི་མི་རྒྱ་ཞིང་།། ཉི་མ་ཆ་བ་འཇུག་
 པ་མེད་གྱུར་བ།། ‘མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེར་སེམས་ནི་དབྱེགས་སྤངས་ཤིག །མདའ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་སོང་།།” ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འཇུག་བསྐྱེད་བ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྐྱེད་པ་)

ནི། སྐྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་ཀྱི་དགོངས་པས་རིམ་བ་དང་བོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འཁོར་ལོར་
 བསྐྱེད་བ་དེ་སྤྱང་གཞི་སྤིང་བ་སྦྱེ་འཛིག་གི་རིམ་བ་དང་མཐུན་པར་མཛད་དེ་རྒྱུད་སྟེ་འག་
 མ་གསུམ་ལ་འདི་མེད་དོ།། དེ་ལྟར་མཛད་པ་སྐྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་རྒྱམས་རིམ་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་
 སྟོན་བྱེད་ཅམ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྒྱམས་སེམས་ཅན་སྦྱེ་འཛིན་རིམ་

༡ རྒྱ་ཁྱིར་རྫོགས་དཔར་མ།

༢ མ་དཔེར་རྟོག་བ་ཞེས་གསལ།

༣ རྟེན་བསྐྱེད་རྒྱུད་འབྲེལ། མེ་ས་ར་ཏ། དོན་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། སོག་གངས་༡༡བ༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྟེན་པའི་བ་དང་བདུན་བ་གཉིས་ཅུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། ‘ཚོངས་པ་འཛིག་རྟེན་མགོ་བོར་རྟོག་པས་མནན་ནས་སོང་།།’ ‘མི་ཤེས་པ་དག་གནས་དེ་དབྱེགས་སྤངས་ཅིག །ཅེས་སོ།།

༤ མ་དཔེར་མཛད་པའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

བ་དང་རྣམ་པ་དངོས་གནས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། ཚུལ་འདི་གསལ་
 བར་ནི་འདུས་པའི་སྒྲོར་རྣམས་ནས་གསུངས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། “ཇི་
 ལྟར་མེ་བསྐྱེགས་དངོས་པོ་མེད། རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགོ། སྤར་ཡང་སྟོག་གི་རྒྱུ་
 ཤར་ནས། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྤྲ་ཆོགས་པ། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤར་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེ། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་
 བག་ཆགས་དང་། དེ་ལས་སྤར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་འདྲ།
 སྒྲོན་བཞིན་དོན་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མེས་བསྐྱེགས་པའི་ཆོ་ཤིང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་རྣམས་སྟོག་འཇོན་གྱི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་ཞིང་། ཡང་འཆི་
 བ་འོད་གསལ་ལས་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ཤར་ཏེ་དེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་འཇིག་རྟེན་
 གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱང་རྟོག་
 སྐྱེ་ལ། དེས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་བསགས་ནས་ཡང་འཆི་ཞིང་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་འཁོར་
 ལོ་བསྒྲོར་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། སྒྲོན་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྟ་ནི་
 གཞི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དེའི་དབྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། རིམ་ལྟ་ལས་ཀྱང་། “ཀྱན་
 རྩེ་བ་བདེན་པ་སྤྱུ་མ་ཉིད། འོངས་སྤྱོད་ཨོགས་པའི་སྤྱུ་ཡང་དེ། དེ་ཉིད་ནི་ཟའི་སེམས་
 ཅན་འགྱུར། དོན་རྗེའི་སྤྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན།” ཞེས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ནི་ཟའི་
 སེམས་ཅན་བར་དོར་བཤད་པས་ལམ་གྱི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་ལ་བར་དོར་བཅགས་པ་དང་། གཞིའི་

༡ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འདུམ། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེན་རྒྱལ་ཚུ་འཕྲེང་བ། ཤོག་གངས་པ་༡༦༧༡ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་ལྟར་མེས་
 བསྐྱེགས་དངོས་པོ་མེད་དང་། རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཐིམ་ནས་འགོ། སྤར་ཡང་སྟོག་གི་རྒྱུ་ཤར་ཤར་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྤྲ་ཆོགས་པ། དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་རྣམ་
 ཤེས་དང་། སྤར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གནས། དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་སྐྱེས། དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་། དེ་ལས་སྤར་
 ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ། དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་འདྲ། སྒྲོན་བཞིན་དོན་རྗེ་བསྐྱེས་པ་སོགས། རིམ་གྱིས་དེ་ཡི་དབྱེ་བར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེན་གསུམ་རྒྱུད་འདུམ། ཇ མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱལ། རིམ་ལྟ་ རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་པ་༡༦༧༡ ལས་བྱུང་བའི་རྩེད་མི་ཚོགས་རྣམས་གཉིས་
 རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཀྱན་རྩེ་བ་བདེན་པའི་སྤྱུ་མ་ཉིད། འོངས་སྤྱོད་ཨོགས་པའི་སྤྱུ་ཡང་དེ།” ཞེས་སོ།

བར་དོ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཏགས་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་བྲལ་བ་ལ་བར་དོ་རང་འགའ་བ་འོང་རྒྱུ་རྒྱུ་མེས་ས་
དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱུས་ལས། “དེ་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་སྤྱིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་”ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ལྟར་ཅིག་པའམ་རས་རིས་མེ་ལོང་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་རྒྱུ་འོ་མོ་
ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྱལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཆོག་
མེད་པ་བསྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་
སྟེ།”¹ ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
གནད་ཀྱི་འཆི་བ་དང་སྤྱོ་བ་ཡང་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་སྤྱོ་འཆི་རང་འགའ་བའི་འཁོར་
མོ་བསྐྱོར་བ་དེ། མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ལ་འཆི་བ་དང་སྤྱོ་བའི་དོད་དུ་ཆོས་སྐྱུ་དང་སྤྱལ་
སྐྱར་འཆར་བས་གཞིའི་ཆོས་གཉིས་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་ལ་
གཞིའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིང་གའི་མི་
ཤེགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་
བའི་རྩོམ་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཐེག་ལེ་དེར་ཐིམ་པ་ལས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ཤར་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་དང་། རྒྱུད་འཇུག་གི་

¹ བརྒྱབས་པ་དཔར་ཉིད།

² རྩོམ་སྐྱུ་རྒྱུད་འཇུག་རི་རྒྱུ་དཔོན་ལྷན་དེ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱུས་ལེའུ་བྱ་ག་ཤོག་གངས་པའི་ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ལྟར་བྱིས་པ་
སོ་སོའི་སྤྱོ་བོ་སྤྱིད་པ་བར་མ་ཞེས་བྱ་བའི་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མན་ངག་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལྟར་ཅིག་པའི་རས་རིས་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་
རྒྱུ་འོ་མོ་ཉིད་གྱིས་བདག་ཉིད་སྤྱལ་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཆོག་མེད་པ་བསྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་
མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

³ དེ་ལྟར་སྤྱིང་དཔར་པ།

སྤྱི་འབྲུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་སྤྱི་པའི་སྤྱི་
འཛིན་པར་མཛད་པ་ནི། གཞིའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྤྱི་བ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མཐུན་ཞིང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཐུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
དགོས་པའི་ཚུལ་ནི་དེའོ། མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི། ཨེ་ཨྱི་གཉིས་
ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡ་མཆན་ཅན། རྒྱུད་སྟེ་གཉིས་ནས་འབྱུང་བ་རི་ལྟ་བར། རང་གཞན་གཉིས་
ལ་ཕན་ཕྱིར་བཀའ་འདིན་མཛད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གསུམ་པ་རྒྱུད་འདིའི་རྒྱལ་ཡིས་ཐར་བྱ་བ་ཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ། ལམ་བཟོད་པའི་རིས་པ། འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་གཞི་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནི། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིས་པ་གཉིས་ཀའི་སྤྱང་གཞིར་སྤྱི་
བ་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ཀྱང་། གཞིའི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་གསུམ་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་དང་། ཞག་གཅིག་གི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་
མཛད། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ལྔའི་རྒྱུ་ལྟར་འབྱུང་ཀྱི་ཀྱང་། ཐུབ་པ་དཔལ།
ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས། ཁ་ཆེ་ལག་སྟེ། སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ། ཀྱུ་སྐྱ་ར། ཀྱུ་ལ་རྩ་ར། ཏ་
སྐྱ་ག་ཏ་རྟེན་ཏ། ལི་ལ་བཟོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་མཛད། མར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
རོ་པའི་རིས་ལྟ་བསྐྱུ་བ་གསལ་བ་ལས། “སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་ཉིན་ཞག་གཅིག་། ལྷན་གཅིག་
ཉིང་དུ་སྤྱི་ཏེ་བཤད།”^༡ ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་
སྤྱི་ལ་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཞག་གཅིག་གི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཀྱི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་
གསུམ་པོ་དེ་གཞིའི་རིས་ལྟ་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱི་ལ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

^༡ ཨ་ལྷ་སྤྱི་ཐོང་དབང་མ།

ཨ་ལྷ་དབང་རྟིང་དུས་སུ་རིས་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་ལྟར་བཤད།

^༢ རྟེན་ལྷན། རྒྱུད་འཇུག་ཞི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རོ་པ། རིས་ལྟ་བསྐྱུ་བ། རྟེན་གྲངས་༢༠༡༤

མཐུན་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིངེ་བར་གྱི་སྐྱ་བྱ་ག་
གི་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ནི། གཞིའི་རིམ་པ་དང་པོ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། འཆི་
དུས་ཀྱི་སྐྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་
དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་བཞི་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྲིད་པ་
བར་དོ་ནི་གཞིའི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་འཛིག། འཆི་བ་འོད་གསལ་
ནི་གཞིའི་ཆོས་སྐྱ་དང་། སྲིད་པ་བར་དོ་ནི་གཞིའི་འོངས་སྐྱ་དང་། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་
སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པ་ནི་གཞིའི་སྐྱལ་སྐྱར་འཛིག། ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུད་སྐྱོར་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་
པ་ནི། ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་དང་པོ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་གཉིས་པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་བཞི་བ་འོད་གསལ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། ཇི་
ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་ཞག་གཅིག་གི་རིམ་པ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་
འཛིག། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་ཆོས་སྐྱ་དང་། ཇི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་
ཅན་ནི་ཞག་གཅིག་གི་འོངས་སྐྱ་དང་། ཇི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་
ལུང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་པ་ནི་ཞག་གཅིག་གི་སྐྱལ་སྐྱར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྣལ་མ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྫོ་རྩེའི་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་རྫོ་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས།
དེ་ལ་གནས་པ་ཅ། གཡོ་བ་རྒྱུད་། བཀོད་པ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་
ཆགས་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐའ་མར་འཛིག་ཚུལ། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་
སྐོ་མི་འབྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཤེས་དགོས་པ་འདི་ལ་གསུམ།

ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ། བར་དུ་གནས་ནས་མཐར་འཛིག་

པའི་ཚུལ། དེ་དག་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།།
 དང་པོ་(ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམས་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ཅ་ཆགས་པའི་ཚུལ། རྒྱུད་ཆགས་
 པའི་ཚུལ། ཐིག་ལེ་ཆགས་པའི་ཚུལ། དང་པོ་(ཅ་ཆགས་པའི་ཚུལ་)ནི། དགའ་པོ་མངལ་འཇུག་གི་
 མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་དང་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་ལ་ཅ་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲི་སྟེ་ལུས་ལ་ཅ་
 བརྒྱད་ཁྲི་ཆགས་པར་བཤད། སྐྱ་མེད་ཀྱི་བསྐྱུས་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་
 ལུས་ལ་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཆགས་པར་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་པོ་
 བེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་གཉིས་ལས། “ཅའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ།།” ཞེས་གསུངས་པ།
 དེའི་ནང་ནས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱ་
 སེན་མོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩོ་རྒྱུ་མ་གསུམ་པོ་དེ་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱུད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་ཅ་གཞན་རྣམས་དེ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག ཅ་ཆགས་པའི་ཆེ་ཐོག་
 མར་སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་དང་། ཐིག་ལེ་ཆགས་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་རྩོ་རྒྱུད་གི་ཐིག་ལེ་ཆགས་
 པར་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་གཞིའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆིའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་པས། ཅ་ཆགས་པ་ན་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁའི་ཅ་
 འཁོར་དང་། ཐིག་ལེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་
 མངལ་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་སྐྱེང་ཁ་ནས་འཇུག་ཅིང་ལུས་སྐྱེང་ཁ་ནས་ཆགས་པ་
 དང་། དེ་ནས་ལུས་རིམ་གྱིས་ཆགས་ཏེ་མཐར་འཆི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེང་ཁ་ནས་འཕྲོ་
 བར་ས་སྟེ་དང་། འཕགས་པ་ཡལ་སྐྱས་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་རྩོ་འཕྲེང་བ་དང་། ཕྱག་ཆེན་

༡ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

༢ ཀྱི་སྟོ་སྐྱེད་དཔར་མ།

ཀྱི་དཔར་རྟིང་།

༣ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དོན་ལ་གྱིས་ཡིན་དགོས་པར་སྟུན།

ཐོག་ལེ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིར་ཁའི་རོ་
 རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ། ཤར་གྱི་སུམ་བསྐྱོར་མ། ལྷོ་འདྲེ་མ་སྟེ་ལྷ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོག་མར་
 ཆགས། དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བདུད་བྲལ་མ་དང་། ལུབ་གྱི་ཁྲིམ་མ་དང་།
 བྱང་གི་གཏུམ་མ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས། དེ་ནམས་ལ་སྤྱིར་ཁར་ཐོག་མར་ཆགས་
 པའི་ཅ་བརྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ། སྤྱིར་ཁའི་རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་གྱི་སྟེ་མོ་ཡན་མན་དུ་རིམ་གྱིས་
 གྱེས་ཤིང་། ཕྱོགས་གྱི་ཅ་བཞིས་རོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཐུད་པའི་
 མདུད་མཆམས་ནས་བྱལ་བ་གཏོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུག་སྟེ་གནས་ལ། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་
 གསུམ་གྱི་ཡར་སྟེ་ལུས་གྱི་དབུས་ཐད་དངས་ནས་སོང་སྟེ་ཅེ་མོ་ཅུང་ཟད་གུག་ནས་མིག་
 དབུས་གྱི་ནང་ཐད། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ནང་ཐད་དུ་གནས། མར་སྟེ་སྟེས་པ་ལ་རྟགས་
 གྱི་ཅེ་དང་། བྱད་མེད་ལ་བསྐྱེད་ཅེར་ཟུག་སྟེ་གནས་ཤིང་། ཆ་ཤས་རེ་རྟེན་མཐེལ་གཉིས་
 སུ་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། ། དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་བདུད་བྲལ་མ་ནི། མར་སྟེ་
 སྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་ཟུག་ཅིང་། ཡར་སྟེ་དབུ་མ་དང་མཉམ་དུ་སོང་སྟེ་མགིན་པའི་ཐད་ནས་
 ཅུང་ཟད་གུག་སྟེ་སྟེ་ཅ་ལ་ཟུག་སྟེ་གནས། སྤྱིར་ཁའི་ཅ་ཞེས་པ་ཡང་སྟོག་པ་ཅ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་རྒྱལ་ཆོགས་གྱི་ནང་ཕྱོགས་ནས་རྒྱལ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལུས་གྱི་གཞུང་ཤིང་གི་ཚུལ་
 དུ་གནས་ཤིང་། རོ་རྒྱུ་དབུ་མ་གསུམ་ཡང་ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ། སྟོག་
 པ་ཅ་དེ་ནི་མགོ་མོ་བྱ་གསུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མགིན་པ་གཞོན་ནུ་མའི་
 ལུ་མ། སྤྱིར་ཁ་བའི་མིག་ལྟེ་བ་བསྐྱེད་གསང་གནས་དོ་མེ། ཁོར་བུའི་ཅེར་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་
 གི་དབྱིབས་ཅན་དུ་ཡོད་དོ། ། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གྱི་ཅ་བཞི་ལས་མཆམས་གྱི་ཅ་བཞི་གྱེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་སུམ་བསྐྱོར་མ་ལས་ཤར་ལྷོ་འདྲེ་མ་ལས་སྟེ་ལུབ་

༡ གཉིས་སུ་ཡོད་ རྫོ་མྱིང་དབར་མ།

༢ རྒྱལ་ཆོག་ རྫོ་མྱིང་དབར་མ།

གཙོ་བོར་ཁྱ་བ་འབབ་པས་སྐྱའི་ཅ་ཞེས་བྱའོ། ཅ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་སྤྱང་ཁར་ཐོག་མར་
 ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཅའི་གཙོ་བོ་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྒྱུང་དང་བྱང་
 སེམས་འབབ་པའི་ཅ་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་བདུད་པའ་མའི་ནང་ནས་དེ་ལྟར་འབབ་པར་གསུང་
 བ་ནི། འཆི་ཆེ་དང་ལམ་དུས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི་ད་ལྟ་གཞི་ལ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུང་
 དང་བྱང་སེམས་གང་ཡང་མི་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། ། བདུད་པའ་མའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་མི་འབབ་
 པར་མ་ཟད། དེས་ཅ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་པའི་གོགས་
 བྱང་པས། བདུད་པའ་མ་དང་། དུས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་འགོག་པའི་ཅ་
 ཞེས་བརྟག་གཉིས་ལས་བཤད། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་ནི་གཞི་ལ་བདུད་པའ་མའི་ནང་ནས་ཁྱབ་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱུང་བདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཕྱ་རེ་རྒྱ་ཞིང་། དེ་ནི་ཆེ་ཟད་པའི་འཆི་རྒྱུང་དོ་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་ཁས་མི་རྒྱང་ངོ་། ། གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་དེ་རྣམས་ལས་གཙོ་བོར་ཁྱ་བ་འབབ་པ།
 གཙོ་བོར་ཁྱག་འབབ་པ། གཙོ་བོར་རྒྱུང་འབབ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་
 གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་བྱེ་བས་ཅ་སྤྱོད་ཐལ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས། སྤྱོད་ཐལ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་ལ། སྤྱོད་ཐལ་ཉེར་བཞི་པ་ཆན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆན་པ་གཅིག་ནས་
 གཙོ་བོར་ཁྱ་བ་འབབ་པ་དང་། ཆན་པ་གཅིག་ནས་གཙོ་བོར་ཁྱག་འབབ་པ་དང་། ཆན་པ་
 གཅིག་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱུང་འབབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་
 དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྩི་རྩི་འབྲེང་བ་ལས། “ལ་ལྷ་ན་དང་ར་ས་ན།
 ཨ་བ་རྒྱ་ཉི་ཞེས་བྱའི་མིང་། དེ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིས། རིམ་གྱིས་”སྟན་ནི་བརྒྱད་དུ་
 འགྱུར། ། གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་འགྲོ། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱེ་བས། ཅ་ནི་བརྒྱད་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ལས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ནི། གསུམ་བྱེ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གསལ།

༡ མ་དཔེར་མནན་ཞེས་གསལ།

༢ འགོག་བྱེད་རྒྱ་རྒྱུང་དཔར་མ།

༣ རིམ་གྱི་དཔར་རྟེན།

དེ་ལ་སྒྲིང་དུ་རབ་བྱེ་བ། སོ་སོར་སྒྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། སྒྲིང་ཐམས་པུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཀྱི། ཅ་ཅམས་ཀྱི་ནི་གངས་ཞེས་བྱ།” ཞེས་གསུངས། གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་ཉེར་བཞི་སོ་
 དེ་ལ་བརྒྱད་ཆེན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་བརྒྱད་ཆེན་གཅིག་གི་ནང་ནས་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ལུས་ཁྱ་
 བ་འབབ། བརྒྱད་ཆེན་པ་གཅིག་ནས་རྩལ་དག་ཁྱག་འབབ། བརྒྱད་ཆེན་པ་གཅིག་ནས་
 ལུན་པ་ཡིད་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་འབབ་པར་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་
 བཞིན་དུ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ཅ་སྒྲིང་སྒྲོ་བས་རྩལ་ལུན་ཀྱི་ཅ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། སུལ་ལ་ལས། “སྒྲིང་སྒྲོ་བས་རྩལ་ཏེ་ལུས་དང་དག ། ལུན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས། ཅ་ཅམས་ཀྱི་མིང་གི་ཅམས་གངས་ནི། དབྱ་མ། ཨ་བ་རྩུ་ཀྱི་
 སྒྲ་གཅན། གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ཅ། ལུན་པའི་ཅ། ཡིད་ཀྱི་ཅ། ཐུགས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་ཅམས་མིང་
 གི་ཅམས་གངས། རོ་མ། ར་ས་ན། འཛིན་པའི་ཅ། ཉི་མའི་ཅ། རྩལ་ཀྱི་ཅ། དག་གི་ཅ། གཡས་
 ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་ཅམས་མིང་གི་ཅམས་གངས། རྒྱུད་མ། ལ་ལ་ན། བཟུང་བའི་ཅ། ལྷ་བའི་ཅ།
 སྒྲིང་སྒྲོ་བས་ཀྱི་ཅ། སྒྲིའི་ཅ། གཡོན་ཀྱི་ཅ་ཞེས་པ་ཅམས་མིང་གི་ཅམས་གངས་སོ། འོ་ན་རོ་
 རྒྱུད་དབྱ་མ་གསུམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བཟུང་བ་དང་། གཉིས་སྤངས་ཀྱི་
 ཅ་ཞེས་བཞུད་པའི་རྩུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་རོ་མའི་
 བྱང་ནས་བྱུང་སྟེ་ལུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ལུལ་བཟུང་ནས་རྒྱུད་མའི་བྱང་དུ་འཇུག་
 བར་བྱེད་པས་ན། རོ་མ་ལ་འཛིན་པའི་ཅ་དང་། རྒྱུད་མ་ལ་བཟུང་བའི་ཅ་ཞེས་པ་དང་། རོ་

༡ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འདུས། ཅ་བཞད་རྒྱུད་དྲི་ཐེང་བ། ལེའུ་ལུམ་ཅུ་བ། ཤོག་གངས་༡༤༡༤ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “ལ་ལ་རྩུ་དང་ར་ས་ན། ཨ་བ་རྩུ་ཀྱི་ཞེས་བྱའི་མིང་། དེ་ཅམས་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་ཡིས། རོ་མའི་རིམ་གྱིས་ལུན་བརྒྱད་བརྒྱད། གསུམ་སོ་ཉི་ལུ་ཅ་བཞི་འགྲོ། ཐེམ་དང་ལོངས་
 རྒྱུད་བདག་པོའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་གངས་ནི་བདུན་ཅུ་གཉིས། སྒྲ་ཡང་དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་བ་ཡིས། རོ་མའི་འད་སྒྲིང་སྒྲིང་དབྱེ་བ་ཡིས། རྟེན་ཏུ་གངས་ཉིད་
 འཇུག་པའི། སྒྲིང་ཐམས་པུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། གཅི་སོ་གསུམ་སོ་སྒྲར་ཡང་ནི། སྒྲིང་བས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འདུས། ག་ལྷོ་ལྷ། འཇག་པ་བྱུག་པའི་རབ་བྱེད་དང་སོ། ཤོག་གངས་༡༡༠བ་ན་ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “སྒྲིང་སྒྲོ་བས་སྒྲིང་
 རྩལ་དག་བཅས། ལུན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས།” ཞེས་སོ།

༣ རྩུ་ཀྱི་སྒྲ་མིང་དབར་མ།

རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབྱེ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བརྒྱུད་འཛིན་གཉིས་སྤང་རགས་^༡པ་
 མཐའ་དག་ལོག་པར་འགྱུར་བས་དབྱེ་མ་ལ་གཉིས་སྤངས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱའོ། ཚད་ལྡན་གྱི་
 གཞུང་ནམས་ལས་རོ་མ་ཐབས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྒྱུད་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅར་གསུངས་པ་དང་།
 བརྟག་གཉིས་ལས། དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱུད་མ་ཐབས་ཀྱི་ཅ་དང་། རོ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅར་
 གསུངས་པ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ཚད་ལྡན་གྱི་
 གཞུང་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རོ་མ་གཤམས་ཀྱི་ཅ་དང་། རྒྱུད་མ་གཡོན་གྱི་ཅ་
 ཡིན་པ་ལ་དགོངས། བརྟག་གཉིས་སུ་དེ་ལས་བརྒྱུད་སྟེ་གསུངས་པ་ནི། རོ་མའི་ནང་ནས་
 ཁམས་དམར་པོ་དང་། རྒྱུད་མའི་ནང་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་འབབ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ།།
 རོ་མའི་ཁ་སྟེང་དང་། རྒྱུད་མའི་ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པར་བཤད་པ་ནི། རོ་མས་མགྱུན་པའི་
 ཕྱོགས་ནས་སྟེས་པ་ལ་སྟེང་དུ་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་མས་སྟེ་བའི་
 ཕྱོགས་ནས་འོག་ཏུ་ཁྲ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།^༢ སྦྱར་
 བྱེད་གཉིས་ཀའི་སྟེང་འོག་ཏུ་བྱག་པ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ནས་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་
 ལ་ནི་ཁྲད་པར་མེད་དོ།། རོ་རྒྱུད་དབྱེ་མ་གསུམ་ལུས་ཀྱི་གཤམས་གཡོན་དབྱེ་མ་གསུམ་ལ་
 གནས་པར་གསུངས་པ་ནི། དང་པོར་ཆགས་པའི་ཆེ་ལྟེ་གོང་ལྟེ་འོག་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་
 གནས་ཀྱང་། ལུས་རིམ་གྱིས་བྱུབ་སྟེ་ཅ་ནང་གི་ཐིག་ལེ་ཆགས་ནས་ནི་སྟེ་འོག་ནས་རྒྱུད་
 མ་དབྱེ་མ་^༣འཁྲོག་སྟེ་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀ་ལ་རི་རྩ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་
 བྱེད་ཅིང་ཁྲད་པར་སྟེས་པ་ལ་ཁྲ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད། རོ་མ་གཡོན་དུ་འཁྲོག་
 བྱེད་པས་དང་གནས་ཀྱི་འོག་ནས་ཆ་གཉིས་སུ་གྱེས་ཏེ། ཆ་གཅིག་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་
 བྱེད་མེད་ལ་ཁྲག་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཆ་གཅིག་བཤད་ལམ་གྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་ཕོ་

^༡ རག་ དབར་རྟེང་།

^༢ གྱིས། དབར་རྟེང་།

^༣ འོག་གི་ཆེག་འཁྲོས་ལ་གཞིག་ན་སུ་ཆད་པར་མཛོན།

མོ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤང་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དུས་མ་གཡས་སུ་འཕྲོག་སྟེ་
རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་སྟེས་བ་ལ་ཁུ་བ་འཕེན་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་རྒྱང་ཆགས་པའི་ཚུལ་ནི། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་
དུས་ཀྱི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་རྒྱང་སྟོག་འཛིན་དེ་ལས། ལྷ་སྒྲོར་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པའི་སྟོག་འཛིན་
ཀྱི་རྒྱང་རགས་བ་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་ཉ་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པར་
བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་པར་བཤད། དེ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱ་བ་དང་པོའི་ལུས་
ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ཡིན། རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་དེ་ལས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་སྟེ།
དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་འབྱར་པོ་ལྟ་དོད་པ་རུས་སྒྲལ་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། རྒྱ་བ་
གསུམ་པ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ལས་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་
ལུས་འབྱར་པོ་ལྟ་དོད་པ་ལ་སྟོན་ཅུང་ཟད་རྒྱར་བ་ལག་ཀློང་གྱི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། རྒྱ་བ་
བཞི་པ་ལ་མཉམ་གནས་ཀྱི་རྒྱང་དེ་ལས་གྲེན་རྒྱའི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་
སྟོན་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སེང་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། རྒྱ་བ་ལྔ་པ་ལ་གྲེན་རྒྱའི་རྒྱང་དེ་ལས་
ཁུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་མིལ་ཐུང་གི་དབྱིབས་སུ་ཡོད། རྒྱ་བ་
དྲུག་པ་ལ་མིག་གི་སྒྲོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་རྒྱ་དང་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་ན་བའི་སྒྲོར་
རྒྱ་བའི་རྒྱང་རུས་སྒྲལ་དང་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་ལྷའི་སྒྲོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཅངས་
བ་དང་འབྱུང་བ་མེ་སྟེ། རྒྱ་བ་དགུ་པ་ལ་ལྷའི་སྒྲོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ལྟ་བུ་བྱེད་དང་འབྱུང་བ་རྒྱང་
སྟེ། རྒྱ་བ་བརྒྱུ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གཞུ་ལས་ཀྱིས་དང་འབྱུང་བ་ནམ་མཁའི་
ཁམས་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲུབས་སྟོང་ནམས་ཆགས་སོ།

གསུམ་པ་ཐེག་པེ་ཆགས་པའི་ཚུལ་ནི། བ་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་

༡ བཤང་བ་ དཔར་རྟིང་།

༢ མ་དཔེར་ལས་ཞེས་གསལ་བ་གོང་འོག་གི་ཆོག་འཕྲོས་དང་བསྟུན་ནས་བཙོས།

༣ བརྒྱུ་པ་ལུས་ རྒྱ་རྒྱང་དཔར་མ།

དམར་གྱི་དྲངས་མ་དང་། བར་དོའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འབྲུ་
 མ་གོང་བྱ་གཅིག་དུ་སྒྱུར་བའི་ཐིག་ལེ་དེ། སྤྱིང་ཁའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་གི་
 སྤྱུབས་སྤྱིང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ན་གནས། དེ་ལ་ནི་མི་ཕྱིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་
 ལ། མི་ཕྱིགས་པའི་ཐིག་ལེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དེ་ནི་ལུས་རྒྱངས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་རྣམས་
 དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཅིམ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུང་དང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟེ་བའི་
 ཁག་དང་། སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་ཡས་མན་དུ་འཕོ་འཕྱུག་གྱེད་པ་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱིང་ཁའི་མི་
 ཕྱིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ནི་འཆི་ཆེ་མ་གཏོགས་འཕོ་འཕྱུག་གྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ།། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་མི་ཕྱིགས་པ་དེ་ལ་ཆེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་ཕྱིགས་པ་དང་། དུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་
 མི་ཕྱིགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐིག་ལེ་མི་ཕྱིགས་པ་ནི་དང་བོ་དང་། རྒྱུང་སེམས་མི་
 ཕྱིགས་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སོ།། སྤྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དེ་ལས་
 ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་གཅིག་སྤྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ། ཐོག་མར་སྤྱི་བོའི་ཁམས་
 དཀར་པོ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དཀར་
 པོ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད། སྤྱིང་གའི་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དེ་
 ལས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཆ་གཅིག་འོག་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཐོག་མར་ལྟེ་བའི་
 ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 ཁམས་དམར་པོ་རྣམས་དངོས་སམ་བརྒྱད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད། སྤྱི་བོ། དཔྱལ་
 བ། རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྟེ། འོར་བུའི་དབྱུས་རྣམས་ནི་ཁམས་དཀར་པོར་འཕེལ་བའི་གནས་དང་།
 དེའི་ནང་ནས་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་

༡ མ་དབེར་དངས་ཞེས་གསལ།

༢ མ་དབེར་འཆུག་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྡེ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

༣ འཕོ་འཕྱུགས་སྒོ་སྤྱིང་དབང་མ།

བ་གྲུ་གསུམ་པ་ཁ་སྤར་དུ་ལྟ་བ་དང་། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བརྩ་
 རྒྱག་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་རྒྱུམ་པོ་ཁ་ཉེད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྙིང་ཁ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཅ་འདབ་བརྩད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཉེ་བ་རྒྱུམ་པོ་ཁ་སྤར་དུ་ལྟ་བ་དང་། ཉེ་བ་སྤྱལ་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་རྒྱག་ཅུ་རེ་བཞི་པ་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ་ཁ་ཉེད་དུ་ལྟ་
 བ་སྟེ། ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་ནན་ཏན་གྲགས་ཆེ་ལ། དབྱལ་བར་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་
 མ་རྒྱག་པ་གཅིག་དང་། མགིན་པ་དང་སྙིང་ཁ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་
 གསུམ་པ་གཅིག་ཡོད་པར་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བར་བཤད། གསང་གནས་སུ་བདེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་
 ལོ་ཅ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རིལ་བྱ་ཞབས་
 ཀྱིས་⁹བཤད། འོར་བུའི་དབུས་སུ་ཅ་འདབ་བརྩད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་དབང་མདོར་བསྟན་
 དང་མན་ངག་སྟེ་མ་གཉིས་ལས་བཤད་པ་སྟེ། ཅ་འཁོར་ལོ་བརྩད་དང་རྒྱ་རྒྱུ་ཡར་སྟོ་མར་
 སྟོ་གཉིས་དང་བརྩ་ནི། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྟོ་དང་། གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་
 བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་འདི་ལ་ནི་སྙིང་ཁ་ཉིད་
 གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་ཆེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། འོ་
 བ་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྟོ་དང་གང་ལ་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་འབྲ་བ་རི་
 ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དོ་རྩེའི་བརྒྱས་པ་དང་། བྱམ་པ་ཅན་བསྟོམ་པ་སོགས་རྒྱུད་གི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། ཉེ་བ་དང་གསང་གནས་སུ་བསྟོམ་པའི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྙིང་ཁ་
 དང་རྒྱ་རྒྱུ་འམར་སྟོ་སོགས་སུ་བསྟོམ་པའི་ཐིག་ལའི་རྣལ་འབྱོར་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་
 དུས་འཁོར་བ་ནི་ཉེ་བར་བྱམ་པ་ཅན་བསྟོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་
 པར་བྱེད། རྟོམ་བུ་པ་དང་། ཉག་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་རོ་ཆོས་རྒྱག་པ་ནི་ཉེ་བར་གཏུམ་མོ་

⁹ ཞབས་ཀྱི་སྟོ་སྤྱོད་དཔར་མ།

བསྐྱོམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབྱ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། ལུ་ཨི་བ་ནི་ལྟེ་བར་རྒྱ་ཡིག་
 བསྐྱོམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབྱ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། རིལ་བྱ་བ་ནི་དང་པོར་སྤྱང་
 ཁར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ནས། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྱ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྤྱ་སོགས་སུ་
 གནད་དུ་བསྐྱུན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབྱ་མའི་ནང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། ཀྱ་ཀྱ་རི་བ་ནི་མར་
 མ་ཡའི་རྒྱད་ཀྱི་རྫོམ་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྤྱང་ཁར་རྫོ་རྫོའི་བསྐྱུས་བ་བྱས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་
 དབྱ་མར་འཇུག་པར་བྱེད། ཡེ་ལེས་ཞབས་ལུགས་བ་ནི་དང་པོར་སྤྱང་ཁར་དང་། དེ་ནས་
 རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྱ། དེ་ནས་སྤྱང་ཁར་གནད་དུ་བསྐྱུན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབྱ་མར་འཇུག་
 པར་བྱེད། འཕགས་ལུགས་བ་ནི་དང་པོར་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྤྱ། དེ་ནས་སྤྱང་ཁར་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབྱ་མར་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་སྤྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་སོ་
 སོ་བ་དང་། གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའི་བཞེད་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་འད་བ་དེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱ་ཡིག་ཁྱབ་རྒྱ་
 རྒྱའི་ནང་ནས་བབས་བ་ལས་དགའ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་བྲངས་སྟན་སྤྱེས་ཀྱི་
 དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤར་ནས་བསྐྱོམ་བ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འདྲ་སྤྱད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
 མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ལུགས་ཐ་དད་བ་དེ་དག་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ། རྫོ་རྫོའི་ལུས་
 ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི། ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་སྟོན་ཆད་བྱུང་མ་སྟུང་། སྤྱད་
 ནས་བྱུང་ན་རྫོ་བཙུན་ཀྱན་དགའ་ཡིས། འཕྲིན་ལས་འོད་དཀར་འཕྲོས་པའི་བཀའ་རིན་
 ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་བ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་ལ་བཞི། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྲངས་ངེས་
 བ། མོ་རིམ་ངེས་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ་(རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ)གཉིས།
 དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། སྤྱིར་བ་ཡན་ལག་དུག་ལམ་རིམ་བ་ལཱའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ལོ། དང་

པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེན་བྱས་པ་ལས། “སྐྱགས་ལ་ངེས་ཉོག་ལུས་ཀྱིས་ནི། དག་གི་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་བྱུང་བས།། བསྐྱལ་བྱུང་བ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡིད་ནི་དགའ་དང་མགུ་བའོ།།” ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱོང་བསྐྱུས་གཉིས་ལས། ལུས་དཔེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་བྱུག་ཏུ་མཛད་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། “རྫོ་རྗེ་བརྒྱུས་པ་རབ་སྦྱོར་བས།། རྒྱུད་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྫོགས་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཙོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་རིམ་པས་ཀྱང་།། དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་ལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས།། མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཐོབ།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པས།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི།། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འགྱུར་བ།། རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཐེ་ཆོས་མེད།།” ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་པའི་རིམ་ལྔ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་གཉིས་ལས། རྫོར་བརྒྱུས་དང་པོར་བྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པ་དང་། ལེན་དང་པོའི་སྦྱོན་གསལ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་དང་པོ་དང་། སེམས་དཔེན་རིམ་པ་གཉིས་པར་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྔར་མཛད་པ་རྣམས་ནི། དབྱེ་བསྐྱུ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞེད་བྱེད་པའི་ཆེ་ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གཉིས་ཀ་སེམས་དཔེན་གྱི་ནང་དུ་སྦྱུད་པ་ནི། རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་འབྱུང་བའི་སྦྱང་གཞི་སྐྱས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ།།

༡ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསལ་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བྱས་པ། ཤོག་གངས་༤༩བུ ལམ་བཟོད་པ་རྩེ་མི་འདྲ་ཞེ། “སྐྱགས་དམིགས་པ་ལི་ལུས་ཀྱིས་ནི། དག་དང་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་བྱུས་པས།། བསྐྱལ་བྱུང་བ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། ཡིད་ནི་ཡང་དག་དགའ་མཛེས་པ།།” ཞེས་སོ།།

༢ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྫོ་རྗེ་འཕྲེང་བ། ལེན་དེ་བརྒྱུད་པ། ཤོག་གངས་༥༡བུ ལམ་བཟོད་པ་རྩེ་མི་འདྲ་ཞེ། “རྫོ་རྗེ་བརྒྱུས་པའི་རབ་སྦྱོར་བས།། རྒྱུད་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི།། རྣམ་རྫོགས་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཙོད།། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་རིམ་པས་ཀྱང་།། དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།། སྣང་བ་ལ་སོགས་དབྱེ་བཤེས།། མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཐོབ།། ཟུང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པ།། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི།། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། རྣལ་འབྱོར་པ་ལིས་ཐེ་ཆོས་མེད།།” ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་ནང་དུ་སྤྱད་ཚུལ་ནི། སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་ནུས་
གཞག་དེ་ལ་སེམས་འབྲེལ་བསྐྱོར་གསུམ་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་། ཞལ་
ལུང་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་། སྤྱིམ་པའི་མེ་ཏོག་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་
བ་ཡན་ལག་དྲུག་། མན་ངག་སྟེ་མ་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་། ལུ་ཁྱི་པའི་
ཤོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་རྩོམ་མཛད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡན་
ལག་དྲུག་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དོན་སྒྲིན་གསལ་གྱིས་བཟུལ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སོགས་
མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ཉིད་ལམ་རིམ་པ་ལྟའི་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེའི་ཚུལ་ཡང་། སོར་བསམ་གཉིས་ལུས་དབེན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དབེན་
རྩེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་སུ་གང་སྤང་བདེ་སྤང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ནུས་རྒྱལ་ཏུ་ལྟ་བུ་སོར་སྤྱད་དང་།
དེའི་གཞུང་ནུས་ལྟ་སྤྱར་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་གཏན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སློག་ཚུལ་ངག་དབེན་
གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། སློག་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་རྩོར་བསྐྱེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འཛིན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་པ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་
དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྩེས་བྲན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྩེས་བྲན་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སློག་
རྒྱའི་བར་ལ་འཛིན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་
དབེན་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་སྐྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་མ་བསྟན་
ཀྱང་སེམས་དབེན་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
དང་མཆོན་ཉིད་མཆུངས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ནི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་

༡ མ་དབེན་ལ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་སྤྱོད་ཏེ་གསལ་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

༢ བསྐྱེད་རྒྱུ་སྐྱོ་གྱིང་དབང་མ།

༣ སློག་རྒྱའི་སྐྱོ་གྱིང་དབང་མ།

མེག་རྒྱའི་དབང་རྒྱུང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྐྱོན་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

མཚན་ཉིད་མཚུངས་པས། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་བྲལ་གྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲུ་ལུས་སེམས་དཔེན་གཉིས་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(གངས་ངེས་པ་)ནི། རོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་བསྟོས་
ནས་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ།
དེར་དཔྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཅུང་ཙམ་འདྲུ་བའི་བྱིར། དེ་ལས་མང་མི་
དགོས་པ་ནི་ངེས་ལྟ་ལས། “བྱང་འཇུག་ཉིད་འཛིན་ལ་གནས་ནས། སྒྲར་ཞིང་གང་ལའང་
མི་སློབ་པོ།” ཞེས་བྱང་འཇུག་རོབ་ནས་སྒྲར་སློབ་མ་སྒྲོང་བའི་ལམ་གསར་པ་ལ་སློབ་མི་
དགོས་པར་གསུངས་པས་བྲལ་བོ།

གསུམ་པ་(གོ་རིམ་ངེས་པ་)ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྐྱ་མཚན་དཔེས་སྒྲས་པའི་
ཁ་སྒྲོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གྱི་ཡོངས་སྒྲོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་
སྐྱ་མཚན་དཔེས་སྒྲས་པ་དག་པ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། ཐུགས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་དངོས་པོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྒྲོང་བསྐྱས་ལས།
“དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་རྟོགས་པར་ནི། བྱང་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
བར་མི་ཀྱས་སོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འགོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་
དེ་ཉིད་ལས། “ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བས་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་

༡ རྟེ་བསྟན་ལྟར་འབྲེལ། རི་མཐོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ། རིམ་ལ། རིམ་པ་དང་པོ། གོ་གསུངས་༤༥བ།

༢ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།

༣ སྒྲས་པ་དང་། རྒྱ་མའི་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།

༤ བདུས་ རྫོ་མྱིང་དཔར་མ།

གསུམ་ དཔར་ཉིད།

༥ རྟེ་བསྟན་ལྟར་འབྲེལ། རི་སྟོན་དཔོན་ལྷན་དེ་གྱི་ རྒྱུད་བསྐྱས། ལེན་དང་པོ། གོ་གསུངས་༤༠བ།

མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་བཤུམ་པའི་སྒྲུ་མའི་
 སྒྲུ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྒྲུ་སྒྲིས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཅམ་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྟོང་བ་ལ་གྲོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་བ་
 དགོས་ཤིང་། རིམ་བཤུམ་པའི་སྒྲུ་ལུས་ཀྱིས་བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 གསུམ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ནོ།། བར་དོ་དང་ནམ་བ་
 རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དེའི་སྟོན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་དངས་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་འཆི་བ་དང་ནམ་བུ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པའི་སེམས་དཔེན་ཀྱི་རྟོགས་
 བ་མཐར་ཕྱིན་བཤུམ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་སྟོག་ཚུལ་གསུམ་ཀྱིས་སྒྲིང་ཁའི་ཅ་མདུད་
 རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྒྲུ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་གནས་
 གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་བཤུམ་པའི་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་དཔེན་ཀྱི་རྟོགས་བཤུམ་ཕྱིན་བཤུམ་
 དེ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་བ་(ཕྱི་བ་སོ་སའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དཔེན་བཤུམ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་
 ཚུལ་དང་། བདེན་བཤུམ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(དཔེན་བཤུམ་ཀྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དཔེན་སྒྲུ་རྫོང་མེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དག་
 དཔེན་གསུང་རྫོང་མེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། སེམས་དཔེན་ཐུགས་རྫོང་མེའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་(ལུས་དཔེན་སྒྲུ་རྫོང་མེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་)ལ་དུག །ལུས་
 དཔེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དཔེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱི་གོ་
 རིམ་དེས་ཚུལ། ལུས་དཔེན་ཀྱི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་རོས་བཟུང་བ། ལུས་དཔེན་ཀྱི་རབ་
 དཔྱེ། ལུས་དཔེན་སོར་བསམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འབྱུང་ཚུལ། ལུས་དཔེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་

༡ རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྟོན་དཔེན་ལྷན་དེ་གི་སྟོན་བཅས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༤༠ན་༢

༢ མ་དཔེར་ཀྱི་ཞེས་གསལ།

༣ གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིང་དཔེར་མ།

ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་)ལ་གསུམ། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་
བཞེད་པ་དགོང་པ། དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ། རང་གི་ལུགས་སོ།

དང་པོ་(སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དགོང་པ་)ནི། ཨ་ཆུ་ཀ་ར། སྤུབ་པ་དཔལ། ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲི།
སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་སྤར་བསྐྱོམ་པ་དང་།
ལུས་དབེན་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་སྤར་བསྐྱོམ་པའི་ལྟའི་རྣམ་གཞག་དོན་གཅིག་པ་ལ་
བསམས་ནས་ལུས་དབེན་རིམ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཨ་
ཆུ་ཀ་ར་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱོམ་པ་དང་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་
སོགས་སྤར་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད། སྤུབ་པ་དཔལ་ལུས་དབེན་ཀྱི་
བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱར་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ། ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲི་དང་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་
གཉིས་སྤྱིར་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཀྱང་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདོད། བརྗེ་ཏ་མངོན་ཤེས་ཅན་དང་བཙུན་མོ་ཅན་ནི་སྤྱིད་བསྐྱས་ལས།
རགས་པ་བྱུང་པ་གཅིག་པ་དང་། སྤུབ་ཏྲོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལོབས་ནས། ལས་དང་
པོ་པའི་ཉིང་ལ་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ལུས་དབེན་ལ་སྐྱོབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྒྱུ་མཉམས་ཏེ་ལུས་རྣམས་པར་དབེན་པ་ལ་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་ལུས་དབེན་
རིམ་པོ་རྗེས་རིམ་དུ་འདོད། ལས་དང་པོ་པ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་
མར་སྐྱོབ་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་བར་ལ་འཛིན་པ་ནི་རིམ་ལྔར། “དང་པོ་ལས་ཀྱི་སྤྱོར་བ་
ཡིས། ས་བརྒྱད་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་པ་དང་། སྤྱིད་བསྐྱས་ལས། “དོ་རྗེ་ཐེག་པ་

༡ ལག་སྒྲི། དཔར་ཉིང་།

༢ དང་པོ་པའི་སྐྱོང་དཔར་མ།

༣ དང་པོ་པ་ནི་སྐྱོང་དཔར་མ།

༤ རྗེ་བཙུན་ རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ མགོན་པོ་ཆུ་རྒྱལ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། རོག་གྲངས་༥༡༣༩

འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ལོ་བས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་དང་མཐུན་པར་འགོས་ལུགས་པ་པལ་ཆེ་བ་ཡང་ལུས་དབེན་
 རིལ་པོ་ཇོགས་རིམ་དུ་འདོད། ཉག་པོ་དམ་ཆེག་དོ་རྩེ་དང་མཁས་པ་སྒྲིན་གཉིས་ནི་སྤྱོད་
 བསྟུས་ལས། “ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ལུས་
 རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་རྣམ་པར་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ་རགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།”^༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་
 པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་མཛད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཉག་པོ་དམ་ཆེག་དོ་རྩེས་དམ་པ་
 རིགས་བརྒྱ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལུས་
 དབེན་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་ཇོགས་རིམ་ལུས་དབེན་དུ་འདོད་
 ཅིང་། མཁས་པ་སྒྲིན་ཕུང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་མ་བྱེ་བར་ལྷར་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་
 བསྐྱེད་རིམ་ལུས་དབེན་དང་། ཕུང་སོགས་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་ལྷར་བསྒྲོམ་
 པའི་ལུས་དབེན་ཇོགས་རིམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་)ནི། ལུས་དབེན་རིལ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འདོད་པ་ལ་
 བཅུན་མོ་ཅན་དང་། མདོན་ཤེས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཁུངས་སུ་བྱངས་པའི་སྤྱོད་བསྟུས་ཀྱི་
 ཕུང་གིས་གཤོད་ཅིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཡང་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་། མདོར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་བཏང་དགོས་པའི་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཇོགས་རིམ་གྱི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཆ་
 ཆང་བར་བསྟན་པས་མི་འཐད་ལ། ལུས་དབེན་རིལ་པོ་ཇོགས་རིམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་

^༡ ཇེ་བཟླ། རྒྱད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་ག། སྤྱོད་བསྟུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༢༠ན། ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “དོ་རྩེ་ཐེག་པ་
 འདི་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་བསྟུས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་སྟེ།” ཞེས་སོ།།

^༢ ཇེ་བཟླ། རྒྱད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་ག། སྤྱོད་བསྟུས། ལེའུ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༢༡ན། ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “ཕུང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྷ་རྣམ་པར་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་སྟེ།
 རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་སོ།།

ལས་ཤེས་སྣམ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་སྟོང་བསྐྱུས་སུ་ལུང་བྲངས་པ་ལས།
 “འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད།” གར་མཁན་དག་དང་རིམ་བཟང་ལྟར་
 སྤང་། གར་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་བྱ་ཉིད། གཅིག་བྱ་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་
 རོ།” ཞེས་གར་མཁན་གཅིག་ཉིད་ཆས་གོས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུགས་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་
 བ་དང་། ཆོན་ཅི་གཅིག་ཉིད་རིམ་མཁན་ཀྱི་དབང་གིས་རིམ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་
 དུ་བདེ་ཆེན་གཅིག་ཉིད་ནམ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་ཚོགས་རིམ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་སོགས་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ།
 དེ་ཡང་གར་ཟག་གཞན་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེས་ཕུང་སོགས་ལྟར་བསྒོམ་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད་དེ་དེས་ཕུང་སོགས་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་རིམ་ལྟར་)ནི། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲོ་
 རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་ཚོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱད་སྟོང་བྱེད་དང་། དེའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་འོག་སྒྲིའི་ཐེག་ལེ་སྤྲོ་མོ་བསྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ། ཚོགས་རིམ་ལུས་དབེན་གྱི་སྤྲོ་
 མོའི་ནལ་འཁོར་གྱི་རྒྱད་སྟོང་བྱེད་ལུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་འོག་སྒྲིའི་ཐེག་ལེ་སྤྲོ་མོ་དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆོང་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ནི། ཐེག་ལེ་དེ་
 ཡིད་གྱིས་ལུས་ཀྱི་བརྒྱར་ཕུང་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲོས་པ་
 སོགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་དམིགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལ་མི་སྒྲོབ་པར་རྒྱ་རྒྱུ་འཁར་
 སྤང་ཐེག་ལེ་སྒྲོན་པོ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྒོམས་པས། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་

༡ རྟེན་བསྐྱེད་རྒྱུད་འབྲེལ་། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩེ་དེ་ག། རྒྱུད་བསྐྱུས་། ལེུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༦༦ན། ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་
 རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “འགྲོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད།” ཅེས་སོ།

༢ བསྐྱེད་པ་དབེན་རྟེན་

ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིས་བའི་ཆེ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་
ལུས་དཔེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ལུས་དཔེན་གྱི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་པ་)ནི། བོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་བསྐྱས་
གྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་ལུས་དཔེན་དེ་ལ་གཟུགས་གྱི་ལུས་དཔེན། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
དཔེན། རྣམ་ཤེས་གྱི་ལུས་དཔེན། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལུས་དཔེན་དང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་
ནི། རང་གི་ལུས་རགས་པ་ཉེར་ལྷའི་ངོ་བོར་ལྷ་བ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ལུས་མི་
གཙང་བའི་རྩས་སོ་བྱུག་གི་ངོ་བོར་ལྷ་བ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་སེམས་ཙམ་
གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྷ་བ་དེ་ཡིན། བཞི་པ་ནི། རང་གི་ལུས་ལྷར་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཡིན་ནོ་གསུང་།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་གསུམ་ལ་ལུས་དཔེན་དུ་འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གང་ནས་
ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་བསྐྱས་གྱི་དགོངས་པར་ཡང་མི་སྣང་བའི་བྱིར། འོ་ན་ངེ་ལྷར་
བྱེད་སྣང་ན། དང་པོར་དཔེན་གཞིའི་ལུས་ངོས་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལུས་དཔེན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ན་
རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་དང་། ལྷ་པོ་ལ། ཁམས་ལ། དབང་པོ་ལ། ལྷལ་ལ།
ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་རགས་པ་ཉེར་ལྷ་ནི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་ཅིའི་བྱིར་ལུས་
དཔེན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ནི་ཕའི་ཁམ་ཆད་དང་། ལྷག་གི་
ཉལ་ཆད་དུ་བསགས་པའམ་ཆོགས་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་ཙན་གྱི་སྤྱི་
མཆེད་རྣམས་ནི་ལྷལ་གོ་ས་གཞོན་ལུས་དུ་མ་བསགས་པའམ་སྤངས་པའམ་ཆོགས་པས་
ན་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་སྤྲ་ཅིག་སྤྱི་དུ་མ་བསགས་
པའམ་སྤངས་པའམ་ཆོགས་པས་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ། དེ་འདྲ་བའི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་གང་
ལས་དཔེན་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ལས་དཔེན། གང་གིས་དཔེན་པར་

༡ བསམ་སྤྱོད་དབང་མ།

༢ སེམས་འབྱུང་དབང་ཉིད།

པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ། ། འདུ་བྱེད་དོན་གྲུབ་ལ་བྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད། ཁམས་གསལ་གྱི་འདུ་བྱེད། རག་གི་འདུ་བྱེད། ཐར་པའི་འདུ་བྱེད། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་ལྟ་མོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་སྤང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། སྤེའི་རྣམ་ཤེས། ལྗེའི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྟ་མོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་སྤང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། “ས་ནི་སྐྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ལུ་ཡི་ཁམས་ནི་སྤྲ་མ་གྱི། མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱང་ནི་སྒྲོལ་མར་རབ་དུ་བསྐྱགས། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱབ་བ་པོས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་སྐྱུན་སོགས་ལྟ་མོ་བཞེར་བསྐྱོམ་བ་ནི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཡིན། དེ་ཡང་ས་ཁམས་སྐྱུན་མ་ལ་བྱེ་ན། བྱི་ནང་གཉིས་ལས་ནང་ལ་སྐྱ་རུས་བ་བྱེ་ས་མཆེན་བ་སྟིང་དང་། སྤྱ་སེན་མོ་རྣག་སྟིང་དང་། སོ་བགས་བ་ཤ་སྟིང་དང་། རྒྱས་བ་ཤ་ཅིབ་མ་སྟིང་དང་། ཇི་མ་རྒྱ་མ་མཁེས་བ་སྟིང་སྟེ་ལྟོ། ། སྐབས་འདིར་སྟིང་ལ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཆེན་ནི། རྩ་མེ་འབྲང་བར། “སྟིང་ནི་ལྟ་ལ་དེས་གནས་ཏེ། ‘དབང་པོ་ལྟ་ལས་དེས་འབྲུང་བ།’ རྒྱང་ལྟ་དང་ནི་ལྟ་བ་བྱ། འདོད་པ་ལྟ་རྣམས་སྟོད་པར་བྱེད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབང་པོ་ལྟའི་རྒྱང་གི་ཅ་བའི་གནས་སྟིང་ཁ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ལྟར་བྱེ་བའོ། བྱི་ལ་དབུས་ཀྱི་རི་རབ་དང་། ལྟ་སྟིང་། ལུབ་སྟིང་།

༡ སྐྱོམ་ མོ་སྟིང་དབང་མ།

སྐྱོམ་བ་ དབང་སྟིང་། དཔུས་སྤྱ་གོང་གི་ཆོག་ཟེན་དག་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༢ སྤྱ་བཀའ། རྒྱང་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བརྒྱ་བདུན། འོག་གངས་༡༩༧༧ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདུ་སྟེ། “ས་ནི་སྐྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། རྩའི་ཁམས་སྤྲ་མ་གྱི་ཞེས་བྱ། དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ། མེ་དང་རྒྱང་དུ་རབ་དུ་བསྐྱགས། །” ཞེས་སོ།

༣ བྱིས་ མོ་སྟིང་དབང་མ།

སྤྱ་བསྐྱུན། རྒྱང་འབྲུམ། ཅ་སྐྱོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་བ། སྟོད་བསྐྱུས། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༡༩༧༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀླང་གཉིས་བ་རྩེད་མི་འདུ་སྟེ། རྒྱང་ལྟ་རྣམས་བར་འབྲུང་བ་ནི། ཞེས་སོ། གཞུང་དུ་རྩ་མེ་འབྲང་བར་ཞེས་གསལ་ཡང་དེ་ལས་མ་རྟེན་སྐབས། ཇིས་ལྟ་གསལ་སྟོན་དུ་ལྟར་འདོད་ཀྱི་མཆེན་དུ་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་ཞེས་གསལ་བས་སྟོད་བསྐྱུས་ཁངས་སྤྱ་བཅོལ་ཡོད།

བྱང་གླིང་། ཤར་གླིང་དང་ལྷ་སྟེ་ཕྱི་ནང་ཆོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་མའི་རྣམ་སྤང་
 རས་སྒྲུབ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྩ་མ་མ་གྱི་ལ་བྱེ་ན་ཕྱི་
 རང་གཉིས་ལས། རང་ལ་བད་ཀར་མཆི་མ་དང་བཅས་པ། རུལ། ཁྲག། ཁ་ཆུ། གཅིན་ཏེ་ལྷ་
 དང་། ཕྱི་ལ་འབབ་ཆུའི་ཆུ། ཆུ་པོའི་ཆུ། བཀོད་མའི་ཆུ། རྟེན་ཀའི་ཆུ། རྩ་མཆོའི་ཆུ་སྟེ་ཕྱི་
 རང་གི་ཆོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་སྤང་ནས་སྒྲུབ་སྤང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། མེ་གོས་དཀར་མོ་ལ་ཕྱི་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། རང་ལ་མགོ་
 པོའི་ཚོད་དང་། རྩེ་བའི་ཚོད། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོད། རྩེ་བའི་ཚོད། རྩེ་གའི་ཚོད་དེ་
 ལྷ་དང་། ཕྱི་ལ་རྩོལ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། མེ་ཤེལ་ལས་བྱུང་བའི་མེ། ཤིང་ལས་བྱུང་བའི་མེ།
 བགས་ལས་བྱུང་བའི་མེ། རྩུབ་བཞག་གི་མེ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གོས་དཀར་མོའི་རྣམ་སྤང་ནས་གོས་དཀར་མོའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ།
 རྩུབ་སྒྲོལ་མ་ལ་བྱེ་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། རང་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རྩུབ་། རྩུབ་མེལ་ཀྱི་རྩུབ་།
 བྱེན་རྩུབ་རྩུབ་། མཉམ་གནས་ཀྱི་རྩུབ་། སྟག་འཛིན་ཀྱི་རྩུབ་སྟེ་ལྷ་དང་། ཕྱི་ལ་སྟེང་གི་
 རྩུབ་། རྩེའི་རྩུབ་། རུབ་ཀྱི་རྩུབ་། བྱང་གི་རྩུབ་། ཤར་ཀྱི་རྩུབ་སྟེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོན་པ་ལྷ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤང་ནས་སྒྲོལ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་དུག་གི་ལུས་དཔེན)ནི། ཅ་རྩུབ་ལས། “རྩོལ་མཆོད་ཉིད་དག་
 གྲང་། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
 པོའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་སེམས་དཔའ་དུག་དུ་བསྒྲོམ་པ་ནི་དབང་པོའི་
 ལུས་དཔེན་ཡིན། དེ་ཡང་མིག་ས་སྟེང་ལ་བྱེ་ན་མིག་གི་གཟུགས་གསུམ་འཛིན་པ། མིག་

༡ མཆོན་དབང་རྩིད།

༢ དཀར་མོ་མ་ལ་རྩོལ་མཆོད་དཔེན།

༣ རྩེ་བཀལ་རྩུབ་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྩུབ། ལུ་བྱ་བཅུ་བདུན། ཤོག་གངས་༡༩༧༦ ལས་བྱུང་པ་རྩུབ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྩོལ་མཆོད་རྣམས་
 ཉིད་ནི། བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག །”ཅེས་སོ།

འབྲས་ཀྱི་དཀར་པོ། ལུར་གྱི་ལྷ་བའི་མིག་མིག་གཤོ་བ།" ལུར་འབྲུའི་ཆད་ཅམ་གྱི་མིག་
 དབང་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ས་སྤྱང་གི་རྣམ་སྤང་ནས་ས་སྤྱང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་
 དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་བ་ཕྱག་རྒྱུ་ལ་ཕྱེ་ན། རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་སྒྲ་གསུམ་འཛིན་པ།
 རྒྱ་བའི་བྱ་གཤམ་ལ་རྒྱ་བའི་ཅ་བ། གོ་ག་གཞུས་ཉི་བཅད་པ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་ནི་
 གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་བའི་རྣམ་སྤང་ནས་ཕྱག་རྒྱུ་ལ་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ནོ། རྒྱ་ནམ་སྤྱང་ལ་ཕྱེ་ན། རྒྱ་བའི་རང་བཞིན། རྒྱ་བའི་ནང་གི་དབུས། རི་གསུམ་འཛིན་
 པ། རྒྱ་བའི་བྱ་གཤམ་ལ་མིག་སྒྲ་གྱི་ལུང་མ་སྐྱ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤྱིའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་རྣམ་སྤྱང་གི་རྣམ་སྤང་ནས་རྣམ་སྤྱང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་
 འཛིན་ཉིང་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱེ་ན། ལྷ་བའི་རང་བཞིན། ལྷ་བའི་ཅ་བ། ལྷ་བའི་ཅེ་མོ། རི་གསུམ་འཛིན་
 པ། རྒྱ་བ་ཕྱེད་པ་ལྷ་བྱའི་ལྷ་བའི་དབང་པོ་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཛིན་ཉིང་དབང་ཕྱག་
 གི་རྣམ་སྤང་ནས་འཛིན་ཉིང་དབང་ཕྱག་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། ལུས་
 སྤྱིའི་སེལ་ལ་ཕྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་རང་བཞིན། ལུས་ཀྱི་ཤེའི་རང་
 བཞིན། ལུས་ཀྱི་བགས་པའི་རང་བཞིན། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་ནི་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་སེལ་གྱི་རྣམ་སྤང་ནས་སྤྱིའི་སེལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན་ནོ། རྒྱ་བ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གང་དུ་འདུ་བའི་ཡིད་དབང་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱེ་ན། གཞི་
 དུས་ཀྱི་མི་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས།
 ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་སྤང་ནས་དེའི་མི་
 བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱོད་བསྐྱབ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཉིང་འཛིན་
 བཤད་ཟིན་པའི་འོག་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷ་བཤད་པ་ལ་བསམས་

༡ མ་དབེན་མི་གཤོ་བ། ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྷ་གསལ་སྤྱོད་སོགས་དང་བསྐྱབ་རྣམ་དུས་ལྷ་རྒྱུ་བཅས་ཡོད།

༢ མ་དབེན་བཅུས་ཞེས་གསལ།

༣ ལྷ་བྱའི་དབང་པོ་རྒྱ་སྤྱོད་དབང་ལ།

བསྐྱབ་པའི་རོ། ལན་ཚུའི་རོ། ཚ་སྐྱར་གྱི་རོ། ཁ་བའི་རོ་དང་ལྟ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྫོང་རྫོང་
 མའི་རྣམ་སྤང་ནས་དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།། དེག་དེག་རྫོང་མ་ལ་
 ཟེ་ན། ལུག་རྒྱ་དང་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རེག་བྱ། འབྱུང་པའི་རེག་བྱ། འོ་བྱེད་པའི་
 རེག་བྱ། རྩལ་པའི་རེག་བྱ། རྫོང་རྫོང་བསྐྱེད་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་རེག་བྱ་དང་ལྟ་ནི། གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་རྫོང་རྫོང་མའི་རྣམ་སྤང་ནས་དེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་
 ནོ།། འོ་ན་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོག་ལུག་མཆན་གང་འབྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་
 ན། སྐྱེ་མདོག་མི་འབྱུར་ཞིང་ལུག་མཆན་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤང་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
 རྣམ་སྤང་གི་རྣམ་སྤང་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། དེའི་རིན་འབྱུར་མེར་སོ་ཡིན་པ་སོགས་རིགས་
 ལྟས་རང་གི་སྐྱེ་མདོག་འཛིན་ཅིང་། ལུག་མཆན་ནི་དེའི་རིགས་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡས་
 འཁོར་ལོ་རྫོང་རྫོང་དཀར་པོ། གཡོན་རིལ་བུ་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་མཆོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། འོ་ན་སྐབས་འདིར་དམ་པ་
 རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དཔེན་ཅམ་བཤད་ནས། ཁོ་ལོ་བཅུ་དང་བྱམས་པ་ཀྱན་བཟང་གི་ལུས་
 དཔེན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་
 ལུས་དཔེན་ཅམ་བཤད་ཀྱི། ཁོ་ལོ་བཅུ་དང་བྱམས་པ་ཀྱན་བཟང་གི་ལུས་དཔེན་གསལ་
 བར་མ་བཤད་པས། དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྦྱོད་བསྐྱེད་ལས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་
 སྦྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དཔེན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་རྫོང་འབྲེང་བར་སྦྱང་གཞིའི་སྐས་
 བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁོ་ལོ་བཅུའི་ལུས་དཔེན་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། མིག་སོགས་སུ་
 བསྐྱོམ་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་བྱམས་པ་ཀྱན་བཟང་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དཔེན་གསུངས་པ་
 དང་། ལྟ་ནི་བྱའི་ལུས་དཔེན་ལ་ལྟ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་ལ། ལྟག་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་
 དཔེན་ལ་ལྟ་ལྟར་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ལུས་
 དཔེན་གྱི་ལྟ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེ་ན་བརྒྱ་གོ་གཉིས། དེ་བསྐྱེད་ན་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེ་བསྐྱེད་ན་

བ་རིགས་བརྒྱུད་འདུའོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེ་ལུས་དཔེན་ནི། དམ་བ་རིགས་བརྒྱུད་ཕྱེ་བ་དེ་དག་གྲང་བསྐྱ་
ན་དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེར་འདུ། དེར་སྐྱད་པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་སྒྲུང་ཉི་ཤུ་ས་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
པས་རྣམ་སྒྲུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་དང་། རིན་འབྱུང་ཉི་ཤུ་ཚུ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་རིན་
འབྱུང་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཉི་ཤུ་མེ་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་འོད་
དཔག་མེད་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་དང་། རོན་གྲུབ་ཉི་ཤུ་རྒྱུང་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་རོན་
གྲུབ་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཉི་ཤུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་
མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དཔེན་ནི། དེ་ཉིད་རིགས་ལྗེར་བསྐྱས་པ་དེ་ཡང་
གསང་བ་རིགས་གསུམ་ཏུ་འདུ་སྟེ། རིན་འབྱུང་སྒྲི་རྩོམ་རྣམ་སྒྲུང་། རོན་གྲུབ་གསུང་རྩོམ་
རྩོམ་འོད་དཔག་མེད། རྩོམ་འཆང་མི་བསྐྱོད་པར་སྐྱད་ལ། མདོར་ན་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲི་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྩོམ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའོ།

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དཔེན་ནི། གསང་བ་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྩོམ་
གསུམ་པོ་དེ་ཡང་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྩོམ་འཆང་གཅིག་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
པའོ། དམ་བ་རིགས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དཔེན་གྱི་ལྷ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་རྣམས་སྐྱོད་
བསྐྱས་སུ་ཆོག་གསང་ཐིག་ལའི་ལུང་བྲངས་ནས་བཤད་ཅིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གྲང་། “དེ་
ཉིད་རྣམ་པ་ལྔ་ཏུ་བཤད། གསང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཏུ་བཤད། ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་
ཆེན་ཏེ། དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད།” ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ།

ལྔ་པ་(ལུས་དཔེན་སོར་བསམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུར་ཚུལ་)ནི། ལུས་དཔེན་རྩོམ་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་

9 རྩོམ་གསུམ་རྒྱུད་འབྱུམ་ 3 འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། འོག་གྲངས་740ན་ན 3 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཅོད་
མི་འདུ་སྟེ། “ལྷག་པའི་ལྷ་ནི་གསང་ཆེན་ཏེ། དམ་པའི་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད།” ཞེས་སོ།

དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེའི་སྐྱུ་ས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་བརྩའི་ནང་ནས་དབང་ཤེས་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་
ལ་འབྱུག་པའི་ཆེ། ཡུལ་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་ཉལ་ཞིང་ཡོངས་སྟོན་
བས་ན་སོར་སྟུང་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “དབང་པོ་བརྩའི་རྣམས་ཀྱི་ནི། རང་
གི་འབྱུག་གནས་ཐམས་ཅད་ལ། འདོད་པ་སོ་སོར་སྟུང་བས་ན། སོ་སོར་སྟུང་བ་ཞེས་
བཤད་དོ།” ཞེས་གསུངས། འདོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལྔ་མདོར་བསྐྱུ་ས་ན་སངས་རྒྱས་
རྣམ་སྟངས་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་ཀྱི་དོ་བོར་སྐྱུར་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱང་ཞེན་གྱི་བརྟག་པས་
ཉེ་དག་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་དེ་ལ་ཡང་ཡན་ལག་
ལྔར་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ས་ན། སངས་རྒྱས་ལྔ་
རུ་སྟོར་བ་ཡིས། བརྟག་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ། བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་
འབྱུར། རྟོག་དང་སྟོན་དང་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་དང་ཡང་། སེམས་
ཀྱི་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ། ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྐྱུ་” ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
ལུས་དཔེན་མེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབང་ལྔར་ཤར་བ་ལ། ཅིང་བའི་རྣམ་པས་རྟོག་
པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ནི་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ། རྣམ་པ་བྱ་མར་ཡོངས་བཤད་
པ། གསང་བ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་དཔྱད་པའོ།” ཞེས་གསུངས།
རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རེས་ཡུལ་བྱ་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་

༡ རྟོག་པའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད། རྟོག་གྲངས་༡༥༩༩ ལས་བྱུང་བ་རྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་པོ་བརྩའི་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་། རང་གི་འབྱུག་གནས་ཐམས་ཅད་བྱ། འདོད་པ་སོ་སོར་སྟུང་བས་ན། སོ་སོར་སྟུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྟོག་པའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད། རྟོག་གྲངས་༡༥༩༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་རྒྱུད་དང་པོ་དང་ལྔ་བ་
གཉིས་རྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ས་ནས། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དགའ་བ་དང་།” ཞེས་སོ།

༣ རྟོག་པའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད། རྟོག་གྲངས་༡༥༩བ ལས་བྱུང་བ་རྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་
ཐམས་ཅད་བྱ། རྣམ་པ་བྱ་མར་ཡོངས་བཤད་པ། གསང་བ་གསུམ་འབྱུང་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་ཕྱིད་པའོ།” ཞེས་སོ།

ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལུས་
 སེམས་ཤིན་མུངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་
 པའི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་བ་ལས་རྒྱུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་
 བ་ལས་བྱང་བའི་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་ངོ་བོར་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སྤང་རགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
 ཉི། དེ་ཉིད་ལས། “དགའ་ལ་”ཟེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ། བདེ་བས་བསྐྱུས་པ་བཞི་པའོ།། ཞེས་
 དང་ཞེས་བྱ་བྱང་ཟད་པའི། རང་སེམས་ལྟ་བུར་ཞེས་པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཞི། ཐམས་ཅད་ནས་མཁའ་ལ་རབ་གནས།”^༡ ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡན་
 ལག་ལྟ་ཡི་རྒྱུ་དཔྱད་གཉིས་ནི་ཀྱན་རྒྱུ་གྱི་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ནི་དོན་དམ་པའི་ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་མཉམ་གཞག་
 གི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་ལུས་དབེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། འོག་སྒྲོར་བླ་མོ་ལ་
 སེམས་གཏོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་ཞུ་
 བདེ་སྤྱོད་ཚུལ། སྤྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྩིས་སུ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་(འོག་སྒྲོར་བླ་མོ་ལ་སེམས་གཏོད་
 པའི་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྟ་བུས་པ་གསལ་བར། “ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུ་གི་། གནད་ནི་
 རྣམ་པ་བཞིར་ཞེས་བྱ།”^༢ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གནད་བཞི་ལས་ལུས་དང་རྒྱུ་གི་གནད་
 ནི་འོག་དག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་སྤྱིར་དུས་རྒྱུན་དུ་

༡ དགའ་བ་སྤྱོད་དཔར་མ།

༢ ཐེ་བཀའ། རྒྱུ་འབྲེལ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ། ལེན་བཅོ་བརྒྱད། འོག་གངས་༡༥༥བ༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་རྩུང་མི་
 འདྲ་སྟེ། “དགའ་དང་འདྲ་བ་གསུམ་པ་སྟེ། བདེ་བ་བསྐྱུས་པ་བཞི་པའོ།། ཞེས་སོ།

༣ དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་པའི་དཔར་རྩིང་།

༤ ཐེ་བཀའ། རྒྱུ་འབྲེལ། ཞི དཔལ་ལྷན་ན་རོ་བ། རིམ་ལྟ་བུས་པ། ལེན། འོག་གངས་༡༥༥བ༡ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ལུས་དང་དུས་
 དང་ཡུལ་གྱི་ནི། གནད་ནི་བཞི་དུ་ཞེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

བ་དང་། ཟུང་བར་དུ་ཐོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་དང་། བྱེ་རྩེ་མའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་ཡུལ་གྱི་གནད་ནི་ཅ་རྒྱུ་ལེའུ་གསུམ་པར། “རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ཟུ།” ཞེས་རྒྱ་རྒྱའི་མར་སྒྲར་སྤ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་ལེའུ་དུག་པར་“ཟུ་དྲུལ་མ་ཐིང་གའི་མདོག་འདྲ་བ།” ཞེས་དེར་བྱག་མཆན་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་དང་གདམ་ང་ཅན་ཡིན། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་པོ་མོ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པའི་ཐེས་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་བརྒྱར་སྒྱུར་བའི་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་དམིགས་པས་ཐིག་ལེ་འོག་སྒྲོར་བབ་ནས་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཉི་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞིང་། ཞལ་ཕྱང་ལས་ནི། “སྤྲོད་སྒྲོམས་ཚུལ་དུ་ཐིག་ལེ་ཡང་། སྤྲོད་གི་བརྒྱལ་བབ་ནས། རང་གི་དོ་རྩེ་ཁོར་བྱ་ཡི། དཀྱིལ་དུ་རྒྱས་པར་གནས་པ་ལ། འཕྱུང་བ་ལྷ་ཡི་གཞུགས་ཅན་མཆོག་ཤེས་ལྷ་ཡི་འོ་པོ་ཉིད། འོད་ཟེར་ལྷ་འབར་རང་ལྷ་ཡི། མཆན་མ་སྤ་མོ་རྒྱམས་བསམས་ནས།” ཞེས་རང་གི་སྤྲོད་གའི་འོད་ཟེར་གྱིས་“དཀྱིལ་འཁོར་སྒྱུན་བྲངས་སྤྲོད་གར་བཅུད་པ་རྒྱམས་ཞུ་ནས་བབ་པའི་ཐིག་ལེ་དེ་ཉིད་ཁོར་བྱའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་པས་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་མེས་པའི་དབང་གིས་རྟོང་པ་དང་རྒྱ་བདེ་སྤྲེལ་བ་)ལ་གཉིས། བ་
མོ་བསྐྱོམས་པ་པས་རྒྱུད་མེས་པའི་རྟོང་པ་རྣམས་སྤྲེལ་བ་དང་། བྱུང་སེམས་མེས་པའི་དབང་

[illegible]

༩ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅུ་གསལ་འདུས་ཅི་རྒྱུད། རེ་བྱ་ཐུག་པ། རོག་གྲངས་༤༤༩༩

३. ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་དཔར་མ།

[illegible]

མ་དགེར་གྱི་ཁེས་གསལ་ཡང་། དཔུང་ཕྱེད་ཀྱི་ཁེས་གསལ་ལྟོ་མོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

མ་དཔེར་བཤེས་ཆེན་པ་ལ་ཡང་། དཔེས་ཀྱི་མ་ལུ་པ་ལ་ཡོད་དང་བཟུལ་བའི་མ་

གིས་ཁྱ་བདེ་སྤྱི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་(ཕ་མོ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱི་བ་རྣམས་སྤྱི་ཚུལ་)ནི། འོག་སྒྲིལ་
 བ་མོ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་གཉིས་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་
 བ། སྤྱི་མཐའ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱེ་རྣམས་ནས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱི་བ་པས་རྒྱུ་གཉིས་རྒྱ་ཁྲིར་
 སྤྱད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་བཤད་ལ། བྱེ་བྱག་ཏུ་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས། འོག་སྒྲོར་ཕ་མོར་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱི་ཚུལ་བཤད་པས་རྒྱུ་མེད་པའི་སྤྱི་བ་པས་རྒྱུ་གཉིས་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་པའི་ཁྱུངས་
 སུ་མཛད་ནས། ཞལ་ལུང་ལས། “དབུགས་འགགས་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་གོ།” ཞེས་འོག་
 སྒྲོར་ཕ་མོ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་དབུ་མའི་ནང་དུ་འདུག་པར་བྱེད་པས་
 བ་སྤྱི་ཚུལ་ཞེས་སྤྱི་ཚུལ་དང་སྤྱི་གཤོག་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ། འབྲུང་བ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱི་ཚུལ་སྤྱི་བ་དུ་རྒྱ་བ་བྱས་
 བས། ལུངས་འབྲུའི་ཆད་ཅམ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་འགྲེལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་མེད་
 ལྗེའི་ཅེ་མོར་ཐབ་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པའི་སོ་སོར་སྤྱད་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྗེའི་བསམ་
 གཏན་གྱི་རིམ་པས་བསམ་པར་བྱའོ། ། འདི་ཡང་ཐིག་ལེའི་སྤྱི་བ་ཕྱེ་སྤྱི་ཚུལ་རྣམས་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྤྱི་བའི་དོན་དུ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གསང་བ་འདུས་བ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལས་
 སྤྱི་ཚུལ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། འདི་ཡང་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཅམ་སྤྱེ་སྤྱེ་བར་ཕྱ་བའི་ལྷ་ལི་ཀླ་ལིའི་
 སྤྱི་བའམ་ཐུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐིག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བའི་བསམ་གཏན་གང་
 དེ་ཡང་སྤྱི་གཤོག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། བྱེ་བྱག་ཏུ་བསམ་
 གཏན་འདི་ལྷ་བྱུའི་སྤྱི་བས་ཀྱིས་རོ་མ་དང་རྒྱུ་མ་དག་གི་རྒྱ་བ་ལས་འོག་ནས་དབུ་མར་
 སྤྱི་ཚུལ་གི་ཚུལ་བ་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱ་སྤྱེ། འདི་ཡང་སྤྱི་ཚུལ་ཞེས་བཞེད་དོ། ། ཞེས་འོག་སྒྲིལ་

༡ མ་དབེར་ལས་ཞེས་གསལ་བ་དོན་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ ཕྱེ་བསྐྱེད་རྒྱུ་འགྲེལ། དི་སྤྱི་བ་དོན་སངས་རྒྱུ་དབལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གངས་(ནང) ལས་བྱུང་བ་རྒྱུ་མེད་ལྟེ།
 “དབུགས་འགགས་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་གོ།” ཞེས་སོ།

༣ མ་དབེར་ཡན་ལག་ལམ་ལྗེའི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དབུ་སུ་ཕྱེ་གསལ་སྤྱི་བ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་ཡོད།

ཕ་མོ་བསྐྱེམ་པས་རོ་རྒྱུད་ནས་སྣ་བྱག་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་འབྱུང་འབྱུག་བཀག་ནས་དབུ་མར་
 འཛུགས་སྐྱོག་ཚུལ་ཏུ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་གསུངས་པ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཞིག་མཆོན་པའི་དབང་ཏུ་
 མཛད་ནས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ཏུ་ཡི་གེ་བསྐྱེམ་པ་དང་། ལྷིང་གའི་རྩ་འཁོར་
 གྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ཏུ་ཐིག་ལེ་བསྐྱེམས་པས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཏུ་བཤད་པ་
 འདི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ཏུ་དཔེགས་པ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་
 པའི་རྒྱུགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ནོར་བུའི་དབུས་སམ་རྒྱ་ཁྲིའི་
 མར་སྒྲར་ཐིག་ལེ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྡན་ལ་དཔེགས་པ་གཏད་དེ་བསྐྱེམ་པས་དེར་སེམས་
 གནས་པ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱུད་སེམས་འབྱུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱ་ཁྲིར་ཞུགས་
 པ་དེ་འབྱུང་། ཞུགས་རྗེས་སུ་གནས་པ་དེ་འབྱུང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐིམ་པ་དེ་འབྱུང་། ཐིམ་
 པ་ན་རྟགས་ལྔ་འཆར་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། “དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ།། རབ་ཏུ་
 བྲ་བ་གོང་མ་བཞིན།། རང་སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་བརྒྱང་།། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་
 སུ་འགྱུར།། དེ་ཡང་བརྒྱང་བ་གོམས་པ་ཡིས།། ཕྱིན་ལོག་པ་ནི་རྣམ་པར་ལྟོག་སྤྱིག་རྒྱ་
 ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ནི།། རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྒྱ་ལོག་པས།། དུ་བ་
 ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི།། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས།།
 མཁའ་སྒྲུང་འབྲུ་བ་གསུམ་པའོ།། རྒྱུད་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན།། མར་མེ་ལྟ་བུར་རབ་
 སྒྲུང་བ།། རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ།། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས།། ལོག་
 པ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི།། རོན་འབྲས་སྤྱིན་མེད་ནས་མཁའ་ལྟར།། གསལ་བ་རྟགས་ནི་
 ལྔ་པའོ།། མཆོན་མ་ལྔ་པོ་དེ་ཡིས་ནི།། མི་གནས་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པས།། རྣལ་འབྱོར་
 པས་ནི་འདི་ལ་འབད།། བརྒྱང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།།” ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། དེ་

༡ མཛུགས་པས་དབར་རྟིང་།

༢ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀའ་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་དང་འཕྱུར་ནས་བཅོས་ཡོད།

༣ ལྟེ་བ་སྐྱེམ་རྒྱུ་འབྱུག་ཏུ་ དེ་སྐྱེམ་དཔེན་སྐྱོད་སྐྱེམ་རྒྱུས་དཔལ་ཡི་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། ཤོག་གྲངས་(ནང) ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འབྲས། “དེ་

ཡང་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་མེད་ལྟར་སྤང་བའི་རྟགས་ནི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དཔེའི་འོད་
གསལ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། སོ་སོར་བྱེ་ན་སྤང་བ་བཞི་རིམ་
གྱིས་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བྱང་སེམས་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་ཁུ་བདེ་སྤྱོད་ཅུ་ཀྱི་)ནི། ལྟེ་བ་དང་གསལ་གནས་ཀྱི་གཏུམ་
མོ་སྤར་ཏེ་ཁམས་ཁུ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱུ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཁྱེགས་པ་སོགས་མི་
དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་བསྐྱོམས་མ་བསྐྱོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་བསྐྱོམ་པའི་
སྒྲིབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་བྱང་སེམས་བཞུས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྤྱིར་སྤྱོད་པ་ནས་བྱང་
སེམས་ཁུ་བ་ལྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེབ་པ་གཅིག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ནོར་བུའི་ཅེར་སྐྱབ་པ་
རེ་ཞིག་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་ཀྱས་པ་གཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་རིམ་པ་གཉིས་
གང་གི་ཡང་ལྟན་སྐྱེས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། ཇོགས་རིམ་པའི་
ལྟན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཁྱེགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་
དབང་གིས་སྤྱོད་པ་ནས་བྱང་སེམས་ཁུ་བ་གཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནོར་བུའི་ཅེར་བཟུང་ཡང་
ལྟན་སྐྱེས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མ་སྐྱེས་པར་དུ་ཕྱིར་མི་འཕོ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་
ནས་ཁུ་བ་ན་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་མེ་ཞན་མེ་ཞན་དུ་སོང་ནས་ནོར་བུའི་
ཅེར་སྐྱབ་པ་ན་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་གི་འཇུག་པ་ཞི་བར་འབྱུང་

ནས་གསལ་བའི་ཐིག་མེ་ཆེ། རབ་དུ་ཐུ་བ་གོང་མ་བཞེན། རང་སེམས་དལ་བྱ་དལ་བྱས་གཞུང། དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འབྱུང། དེ་ཡང་
བཟུང་བ་གོམས་པ་ཡིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་རྣམ་པར་ལོག། སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ནི། རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆ་ལོག་
པས། དུ་བལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི། གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། མེ་ནི་རྣམ་པར་ལོག་གྲུར་བས། མཁའ་སྤང་འདྲ་བ་གསུམ་པོ། རྒྱུད་ནི་དེ་
བཞིན་ལོག་པས་ན། མར་མེ་ལྟ་བུ་རབ་སྤང་བས། རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས། ལོག་པས་ཟབ་གསལ་
གཉིས་མེད་ཀྱི། རྟོན་བློན་སྤྱོད་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར། གསལ་པ་རྟགས་ནི་ལྟ་བུ། མཆན་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་ནི། མི་གནས་སུ་དན་འདས་ཐོབ་
པས། རྟལ་འབྱོར་བས་ནི་འདི་ལ་འབད། གཞུང་པ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ།། ཞེས་སོ།།

9 འཛོག་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་དཔར་མ།

8 མ་དཔེར་རིམ་གྱི་རིམ་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲིན་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུ་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐིམ་བའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་
 རིམ་བའི་ཕྱ་མོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམ་བའི་མཐུས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་ལས་ནི་ནོར་བུའི་ཅེར་
 སྒྲེབ་པ་རེ་ཞིག་འཕྲོ་མེད་དུ་འཛིན་མི་རུས་པས་དེ་མ་ཐག་ལྷོག་དགོས་ལ། ལྷོག་པའི་མཐོ་
 དམན་གྱི་མཆོམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས། ཁྱུ་བ་ལས་རྒྱུང་ན་ལོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་ཤེས་
 ཆེན་འགྲེམ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་གནས་
 གང་དུ་སྒྲེབ་པ་ན་ལས་བབ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
 བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པར་སྒྲེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། མགྱིན་པ་ནས་སྤྱིང་
 གར་སྒྲེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། སྤྱིང་ག་ནས་ཉྩེ་བར་སྒྲེབ་པ་ན་བྲལ་དགའ་འཕེལ་བྱུང་
 དགའ་དང་། ཉྩེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སྒྲེབ་པ་ན་རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 རྗེ་ཤེས་འཕྲུལ་ལས། “དེ་ཤེས་ལུགས་འབྱུང་བ་ཤད་བྱ་སྟེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ།
 དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། བྲལ་དགའ་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས། སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོར་རྣམ་ཅིག་སྤྱོད། དགའ་བ་ཉམས་སུ་
 སྤྱོང་བར་བྱེད།” ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱུ་བ་ནོར་བུའི་ཅེར་སྒྲེབ་
 པ་དེ་རྒྱ་ཁྲིའི་ལམ་ནས་མར་འོངས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་སྤྱི་
 བའི་བར་རྫོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫོག་ན་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་བྱང་
 སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕྲོ་སྤྱོད་པ་དང་། མ་འཕྲོས་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་དང་ལུས་
 ཀྱི་སྤྱད་ནམས་སུ་གམས་ནས་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དང་སོར་
 རང་གར་མི་རྫོག་པས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚུལ་བས་རྫོག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

༡ དབང་གི་དབང་ཉིད།

༢ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུག་ ཅེས་ཤིང་རྒྱུད་རྗེ་ཤེས་འཕྲུལ་གསུངས་པ་ལྟར་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཤེས་ལུགས་འབྱུང་
 བཤད་བྱ་སྟེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་སྤྱི་བོ་ལ། དེ་ནི་དགའ་བར་བཤད་པ་ཡིན། ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་མཆོག་དགའ་དང་། དགའ་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོར་གནས། སྤྱལ་བའི་འཁོར་ལོར་རྣམ་ཅིག་སྤྱོད། དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོང་བར་བྱེད།” ཅེས་སོ།

༣ རིམ་ལྡན་གསལ་སྤྱོད་སོགས་དང་བསྐྱེད་ན་མ་རྫོག་ཅེས་པ་དག་གསུངས།

“རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་སྒྲིན་སོང་ནས། དེ་ཉིད་སྒྲིང་དུ་རྒྱུ་བ་ནི། རྣམ་འཕྲོར་པས་ནི་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད།” ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་
 དང་། ལྟེ་བ་ནས་སྒྲིང་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། སྒྲིང་ག་ནས་མགིན་པར་སླེབ་པ་
 ན་ཁྲད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང་། མགིན་པ་ནས་སྤྱོ་བོར་སླེབ་པ་ན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་དགའ་
 བ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་དགའ་བ་དང་། མཆོག་དགའ་ཆོས་གྱི་
 འཁོར་ལོར་གནས། ལོངས་སྤྱོད་བྲལ་པའི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་དང་བདེ་བ་
 ཆེ། ལུགས་རྒྱུ་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།”^༡ ཞེས་བཤད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་མར་དུ་བྱང་
 སེམས་འབབ་པའི་དགའ་བ་དེ་ལ་དགའ་བ་བཅུ་བྱུག་དང་། བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།
 བྱང་སེམས་ཡར་མར་དུ་འབབ་པ་ན་ཁྲག་དང་བཅས་པར་འབབ་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་བྱང་
 སེམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་བདེ་བའི་རྒྱུ་ཆ་ནས་བཅུ་བྱུག་དང་། དམར་པོ་འབབ་པའི་
 བདེ་བའི་རྒྱུ་ཆ་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་སྤྱོ་བོ་ནས་མགིན་པའི་བར་
 ལ་ཆ་མཉམ་བཞིར་བྱེ་ནས་ཆ་མཉམ་དང་པོར་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་
 དགའ་བ་དང་། གཉིས་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་མཆོག་དགའ་དང་། གསུམ་པར་སླེབ་པ་
 ན་དགའ་བའི་ཁྲད་དགའ་དང་། བཞི་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བའི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་དགའ་སྤྱོད་
 བར་འཛོག །དེས་མཆོན་ནས་འོག་མ་གསུམ་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། གཉིས་པའི་འཛོག་
 ཚུལ་ནི་སྤྱོ་བོ་ནས་མགིན་པའི་བར་ལ་ཆ་མཉམ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས། ཆ་མཉམ་དང་པོ་བྱང་
 སེམས་དམར་པོ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་རྩུང་དུ་དང་། གཉིས་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་འབྲིང་
 དང་། གསུམ་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་འཛོག །དེས་མཆོན་ནས་འོག་མ་

^༡ ལྷང་འདི་མ་རྟེན།

^༢ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྲུག་ ཅ བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་འབྲེང་བ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་ལ། ཤོག་གྲངས་ ༥༣༡ བ་༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུང་མ་རྩུང་མི་འདྲ་
 རྟེན། ‘ལུགས་རྒྱུ་རིམ་པ་ཞེས་ནི་གསུངས།’ ཞེས་སོ།

^༣ འབབ་པ་སྤྱོ་སྒྲིང་དཔར་ལ།

^༤ མ་དཔེར་དམར་པོས་ཞེས་གསལ།

གསུམ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། “རི་བོང་མཆན་མའི་
 ཆ་འདི་ནམས། དགའ་བའི་ཐེག་ལེ་བཙུ་བྱག་སྟེ། ལྷ་ལིའི་རོ་བོ་ཤེས་པར་བྱ། འཁོར་ལོ་
 བཞི་བྱ་རིམ་པ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་ནམས་དེ་ལྟ་བུར་། ཉི་མ་བཙུ་གཉིས་ནམས་སུ་
 བཤད།”^༡ ཅེས་གསུངས། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཀ་ལྟན་སྐྱེས་ལ། རྒྱུང་བྱ་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་བཞིར་བྱེ་བར་མན་དག་སྟེ་མར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ལེགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་གྱི་མཉམ་གཞག་^༢ ལས་མ་ལངས་པར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་
 བྲངས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་ལས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེས་པའི་
 ཆོ། སྤྱིར་དགའ་བ་བཞི་ཀ་དང་བྱད་པར་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་
 པར་བྱའོ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་རྒྱུང་རྒྱུ་རྒྱུར་^༣ རྒྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་
 རྒྱའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་བྱད་པར་ཅན་འབར་བའི་བྱོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་ལྷ་བ་
 བབས་པ་ལས་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་རེག་བྱ་བྱད་པར་ཅན་ཅིག་སྐྱེས་རེག་བྱ་དེས་གཟུང་དོན་དང་
 རྒྱ་རྒྱའི་ནང་གི་ལུས་དབང་བྱད་པར་ཅན་གྱི་བདག་རྒྱེན་བྱས་པ་ལས་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཆོར་བ་བདེ་བ་སྟེ། དེས་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་
 སྟེ་ཞིང་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་རྒྱུང་དབྱ་
 མའི་ནང་དུ་རྒྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་འབྲེན་པ་ལ། རྒྱ་
 རྒྱའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་ངེས་པར་བསྐྱོམ་དགོས་སམ་སྙམ་ན་དེ་མི་དགོས་ཏེ།
 རྒྱུང་འདུ་སྐྱ་^༤ བའི་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲ་ཐེག་བསྐྱོམས་པ་

^༡ ཐེ་བགལ་རྒྱུང་འབྲུམ། ༨ བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལུ་བཙུ་དགལ་གྱི་ཤོག་གངས་༤༩ནང་ ལས་བྱང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དགའ་བ་བཙུ་བྱག་ཐེག་ལེ་
 སྟེ། རྒྱ་བའི་ཆ་བྱ་རབ་བྱ་བར། ལྷ་ལི་ཐེག་ལེར་ཤེས་པར་བྱ། འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རིམ་པས་སོ། ཆངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ་དང་བྲལ། རོ་དང་བཅས་
 པ་བདག་གི་ཞལ། བཙུ་གཉིས་དེ་ནི་ཉི་ཞེས་ཤེས།” ཞེས་སོ།

^༢ མཉམ་གཞག་ དཔར་རྟིང་།

^༣ རྒྱ་རྒྱུར་ རྒྱ་མིང་དཔར་མ།

^༤ འདུ་སྐྱ་ དཔར་རྟིང་།

ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་
 བཞི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་གཤམ་བསྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་ཀྱང་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་
 བྱི་ཇོགས་རིམ་གྱི་ལས་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།། གལ་ཏེ་འོག་སྒྲོར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་
 བཞི་དང་སྟོང་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། བཞི་ཆེན་གཉིས་པོ་སྤྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འདུས་པའི་ཙ་བཤད་འཕགས་སྒྲོར་ལྟའི་གཞུང་ནས་དགའ་བ་
 བཞི་སྟོང་པ་བཞིར་བཤད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཡབ་སྐུ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཞུ་བ་གནས་འདིར་
 སྤྱོད་པ་ན་དགའ་བ་བཞི་འཕྲོང་སྟོང་པ་བཞི་འདི་སྤྱི་མ་གསུངས་པར་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་སྤྱང་བ་
 དང་། སེམས་ཐིམ་པས་མཆེད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ལྷག་ཆེན་ཐིག་
 ལེ་ལས་ནི། “གང་ཕྱིར་དགའ་བ་དེར་སྤྱང་བ།། སྤྱང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་ཏུ་བཤད།། ལྷ་
 དགའ་ཉི་ལེ་ཐོབ་པར་ཤེས།། ལྷ་ཙུག་སྤྱི་ཏེ་འོད་གསལ་བའོ།།” ཞེས་དགའ་བ་བཞི་
 སྟོང་པ་བཞིར་བཤད། དེའི་ཚུལ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ཐིམ་སྤྱོད་ཞིང་
 བྱུང་སེམས་འཇུ་དགའ་བའི་སྐབས་འདིར་སྤྱི་གཤམ་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་འགའ་ཞིག་
 ལ། སྤྱི་བོ་ནས་མགིན་པའི་བར་སོགས་གནས་བཞིར་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་རིམ་
 པ་བཞིན་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བཞིན། ཡང་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་ལྟེ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱུང་སེམས་བབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟེ་བ་ནས་རྩི་རྩི་ཙ་
 བ་དང་། དེ་ནས་རྩི་རྩི་མགིན་པ་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུའི་དབྱས་དང་། དེ་ནས་ནོར་བུའི་
 ཆེ་མོའི་བར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞི་དུས་མཉམ་ངོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་པ་དཔལ་གྱིས་གནས་དེ་རྣམས་སུ་བྱུང་སེམས་སྤྱོད་པ་ན་སྟོང་

༡ ལྷ་འདི་མ་རྟོག་

༢ མ་དབང་ལྟེ་བ་རྩི་རྩི་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྟེ་གསལ་སྒྲིན་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དུས་ལྟར་ལྟར་ལྟར་

བཞི་འཆར་བར་བཤད་ཅིང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲོང་བར་དགའ་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་། རང་གི་ལུགས་ནི། གནས་དེ་ནམས་སུ་ལྷན་སྦྲེས་ཉིད་ལས་སྤེལ་བ་བཞི་དང་
 ལྷོང་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུས་མཉམ་ངོ་མོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བར་བྱས་ན་གོང་དུ་བཤོད་
 པའི་བྲག་ཆེན་ཐིག་ལའི་ལུང་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྲོང་བའི་ལུང་དང་། ལུབ་པ་དཔལ་གྱི་ལུང་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བྱངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་
 སྟག་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དང་ཡང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣོན་སྐྱེས་ཀྱི་
བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱོར་བའོ། ཡང་ན་དེ་
དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་གཉིས་བྱུང་སྐྱེ་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་
ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྣང་སྟོང་བ་སྟོང་བ་བདེ་བ་བདེ་བ་ལྟ་སྐྱེའི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་
འཆར་བ་ལ་སྟོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྟོན་དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་ས་ར་ཉལ། “གཉིས་
སུ་མི་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། རིགས་ལ་བྱེ་བྲག་དག་ཏུ་མ་འབྱེད་པར། ཁམས་གསུམ་མ་
ལུས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁ་དོག་བསྐྱར་ཅིག་དང་།
དེར་ནི་ཐོག་མ་བར་མཐའ་མེད། སྲིད་མིན་སྲུང་ན་འདས་པ་མིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་
འདི་ལ། བདག་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་བྱུ། གང་
གང་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཉིད། དེ་རིང་ཉིད་དུ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་འབྲུལ་བ་ཆད། ད་ནི་སུ་ལ་འང་བྱི་
བར་མི་བྱའོ།”¹ ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དག་དཔེན་གསུང་རྫོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་རྩལ། ལུས་དཔེན་དང་

མ་དཔེར་གྱིས་གསལ་བ་དོན་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

१ རྩེ་ལུ་རྒྱུ་ཁྲུང་ལོལ་མེ་སྤར་ན། དེ་ལྟ་མཛོད། འོག་གངས་མཐོན་ལས་ལྷུང་པ་བྱུང་མི་འདྲ་ཞེ། གཞིས་སྤུལ་ཁྲུང་གི་ཁྲུང་པ་ཞེ།
 འཇགས་པ་ལྟེ་བྱ་གཤག་ཏུ་མ་འཕྲེད་བར། ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་འདི་དག་ཆས་མ་ཅད་ནི། འདྲོད་ཆགས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁྲོད་གསུམ་ཅིག་དང་།
 དེ་ནི་ཆོག་མ་དུས་མཐའ་མེད། ཇི་སྲིད་སྤངས་འདས་པ་མི་ནི། འདྲེ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་ལ། བདག་དང་གཞན་དྲུག་ཡོད་མ་ལོན། མདུན་དང་
 ཁྲུང་དང་ཚོགས་པ་ཆུང་ལ། གང་གང་མཛོད་པ་དེ་དེ་ཅིད། དེ་དེ་ཅི་དྲུག་མཐོན་པོ་དུ་མཉམ་པ་མ་ཅད། དེ་ནི་སྤེལ་པ་འདྲའི་པ་མེད་ལྟོ། ཁེས་སོ།

དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ། དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་ཏུ་འདོད་པ་དགག། དག་
 དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད། དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལྷགས་གྱི་དེ་ཉིད། དག་དཔེན་
 སློག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། དག་དཔེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོ།། དང་
 བོ་(ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་)ནི། དག་དཔེན་གསུང་དོ་རྩེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་
 ཏུ་ལུས་དཔེན་སྤྱོད་དོ་རྩེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་དཔེན་དོ་རྩེའི་བསྐྱེད་
 པ་ནི་རྒྱུ་གསུང་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་གང་གིས་སྒོ་བའི་
 ཉེན་རྒྱུ་གསུང་རིམ་པའི་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་གཅིག་མེད་ན། བསྐྱེད་པ་དེའི་རུས་པ་རི་ལྟར་བ་བཞེན་མི་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་ལུས་དཔེན་གྱི་སྤྱོད་པས་སུ་རྒྱུ་གསུང་རིམ་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་རི་ལྟར་ཡོད་
 བ་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་བྱས་པའི་སྤྱོད་མཚན་སྤྱོད་དང་། རིགས་འབྲུག་
 མི་འཆད་པའི་དོ་རྩེའི་སྤྱོད་གཉིས་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་ཏུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་
 བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནམ་གསང་ཆེན་དོ་རྩེའི་འཆང་ལ་བ་
 ལུམ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེའི་དོན་ཆང་བས་རྟེན་
 དེ་ལ་གནས་ནས་སྒོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་འདུ་བའི་གནས་
 མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྱོད་གཤེན་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ཏུ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་གསུང་རིམ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ཉིད་མར་སྤྱོད་
 ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཏུ་གནད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གི་རྒྱུ་གསུང་རིམ་པ་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 སྤྱོད་ཏུ་སོང་ན། དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སོང་ན་སྤྱོད་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་གོ་རིམ་
 དེ་ལྟར་དེས་སོ།།

༡ རྒྱུ་གསུང་རིམ་པ་

༢ རྒྱུ་གསུང་རིམ་པ་ཞིག་དཔེན་ཏེ།

གཉིས་པ་(དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་)ནི། སློབ་དཔོན་ཨ་བླ་ཀ་ར་ནི་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལས། དག་དཔེན་གསུང་རྫོང་མེ་ཉིང་པེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་
 འདས་ནས་སེམས་ཀྱི་དཔེན་པ་ཇེས་སུ་བཅའ་ཞེས་པའི་ལུང་གིས་དག་དཔེན་གྱི་སྐབས་
 སུ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ལས་འདས་ནས་སེམས་དཔེན་ལ་སློབ་པ་བསྐྱེད་
 པར་བསམས་ནས་དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། སྤྱད་བསྐྱེད་ལས། དག་དཔེན་
 བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡང་ལྷ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ལྷ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེས་དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་
 པར་བསྐྱེད་ཀྱིས། སེམས་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་མ་བསྐྱེད་ཅིང་། སྤྱད་བསྐྱེད་
 སུ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཞེས་པའི་རིམ་དོན་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཆ་དོར་བཞུགས་ལ་
 བཤད་པ་དང་། རིམ་ལྡར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་ཟིན་པའི་དོག་དུ་རྫོགས་རིམ་འདོད་པ་ལ་
 རྫོང་མེ་བཞུགས་པ་སོགས་རིམ་པ་ལྟ་བུ་བཤད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ལ། ལྷ་
 རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མིན་
 གུང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དག་དཔེན་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་ཀ་ས་བརྒྱད་པ་
 ལ་བཞག་པས་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྤ་
 ཕྱིའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པས་འཛིག་ས་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱ་མི་དགོས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(དག་དཔེན་གྱི་ཤིས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་)ལ་བདུན། རྒྱུད་ལྔ་གས་དོར་བཞུགས་གསུམ་

༡ སེམས་ཀྱི་དཔེགས་པ་སྤྱི་མིང་དཔར་མ་དང་། དཔར་རྫིང་།

རིམ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་དུ་འབྲེལ་པ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་ལུང་དང་ས་པ་ལས་སེམས་ཀྱི་དཔེན་པ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་པ་རྒྱ་འོད་ཀྱི་གཞུང་དངོས་བསྐྱེད་འགྱུར་
 དཔེ་བསྐྱེད་མ་དེ་ལ་ཡང་། ༡༩ རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་རིམ་པ་ལྟའི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ་པའི་འོད་ཟེར། འོག་གུང་ས་ ༡༩༩༥། ༡༩ སེམས་ཀྱི་དཔེན་པ་ཞེས་
 གསལ་པ་བཅས་ལ་བསྐྱེད་ནས་དཀྱིལ་སུ་དག་བཅོས་ཞུས།

༢ མ་དཔེར་ཅིལ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༣ མ་དཔེར་ཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིལ་སུ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་ལྟར་བཅོས།

ལ་རིམ་གྱིས་བསྐབ་པའི་དོན། རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་
 དམིགས། རྒྱུ་གི་རབ་དབྱེ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། རྒྱུ་རྣམས་རྗེ་ལྟར་འཕོ་བའི་
 ཚུལ། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ལོ།
 དང་པོ་(རྒྱུ་སྤྲུལ་རྟོག་བརྒྱུས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐབ་པའི་དོན)ནི། རིམ་ལྡར། “རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་རིམ་
 གྱིས་ནི། སྤྲུལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འདུག །སྤྲུལ་གྱི་སྦྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི། རྗེ་རྗེའི་
 བརྒྱམ་པ་ལ་ནི་སློབ།”^༡ ཅེས་རྒྱུ་སྤྲུལ་རྟོག་བརྒྱུས་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་པར་
 གསུངས་པ་ནི་རྗེ་འཕགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཐོག་མར་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས། དེ་ནས་
 སྤྲུལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ལ། རྒྱུ་སྤྲུལ་གཉིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་
 ཤེས་པ་ན་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྗེ་རྗེའི་བརྒྱམ་པ་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་(རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས)ནི། རྗེ་རྗེ་འཕྲུང་བར། “དེ་
 ནས་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་མཆོག །དོན་དམ་པ་ནི་བཤད་གྱིས་ཉོན། ‘རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་རྒྱུ་
 བསྐྱེལ་ན།’ ལྟར་དུ་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར།”^༢ ཞེས་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕན་
 ཡོན་དང་། སློབ་འབྱུང་ལས། “རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་དང་། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་
 བསྐྱེལ་བ། དེ་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། ཉར་འཆོལ་ཁོར་བའི་སྤྲོ་བྱུང་འགྱུར།”^༣
 ཞེས་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་སྤྲུལ་གསུངས་སོ།

༡ མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྡར་གསལ་སྤྲོད་ལྟར་བཅོས།

༢ མ་དཔེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྡར་གསལ་སྤྲོད་ལྟར་བཅོས།

༣ རྗེ་བཀའ། རྒྱུ་དབྱེས། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྤུལ། རིམ་ལྡར། རིམ་པ་དང་པོ། འོག་གངས་༤༥ན། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་མ་གཉིས་ཅུང་
 མི་འདྲ་ལྟ། “སྤྲུལ་གྱི་དམིགས་བརྟོགས་ནས་ནི། རྗེ་རྗེ་བརྒྱམ་པ་རྣམས་ལ་སློབ།” ཅེས་སོ།

༤ རྗེ་བཀའ། རྒྱུ་དབྱེས། ཅ་བཤད་རྒྱུ་རྗེ་རྗེ་ཐེང་བ། ལུ་བཅུ་གཉིས་བ། འོག་གངས་༢༩༡བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་གསུམ་པ་ཅུང་
 མི་འདྲ་ལྟ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རྒྱུ་བསྐྱེལ་ན། ཞེས་སོ།

༥ རྗེ་བཀའ། རྒྱུ་དབྱེས། ཁ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་སློབ་འབྱུང་། རིམ་པར་བྱེ་བ་ལྟ་བུ། འོག་གངས་༢༩༡བ། ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་ལྟ།
 “རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་མི་ཤེས་པའམ། གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་བྱེད་བ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེལ་ཆོགས། དུ་མས་གཅོག་པའི་སྤྲོ་བྱུང་
 འགྱུར།” ཞེས་སོ།

ཁམས་ཀྱི་མེ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་དམར་པོ་བཟང་པོ་འདི། བརྒྱ་མགོན་
 པོའི་རྒྱ་བ་འོ། གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་པ།
 ལྷ་མོར་དག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ། ལས་ཀྱི་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་
 ཁམས་ཀྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྤང་བ་སྟེ། དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད། རིན་ཆེན་
 མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དག་པའི་ཤེལ་ལྷ་སྤང་བ་ནི།
 འདི་ནི་རྒྱ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཉིད། རྩོམ་མགོན་པོའི་རྒྱ་བ་འོ། ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་
 འབྱུང་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ། འཆི་བའི་
 མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར།” ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་ན། སྟོན་
 འཛིན་གྱི་ཐུང་མེལ། མཉམ་གནས། གྲེན་རྒྱ། རྩལ་བྱེད་དེ་ཅ་བའི་རྒྱང་ལྷ་གནས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་ག། གསང་གནས། ལྟོ་བ། མཐོན་པ། ལུས་ཀྱི་ཆོགས་
 རྣམས་ལ་གནས། མགོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་མི་བསྐྱོད་པ། རིན་འབྱུང་།
 དོན་གྲུབ། འོད་དཔག་མེད། རྣམ་སྤང་གི་རྒྱང་། ལྷ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྟོང་
 མ་གྱི།¹ སྤྱོད་མ། སྟོང་མ། གོས་དཀར་མོ། སྤྱོད་མའི་རྒྱང་། འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་སྤྱང་མེ། རྣམ་མཁའི་རྒྱང་། ཁ་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་བཞིན་
 དཀར་པོ། སེར་པོ། ལྷ་མོ། དམར་པོ། སྟོང་བསངས། རྒྱ་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་པ་
 བཞིན་སྟོང་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་དལ་བར་རྒྱ་བ། གཉིས་ཀ་ནས་འག་ཏུ་རྒྱ་བ། གཡོན་རྒྱང་
 རྣམ་དལ་བར་རྒྱ་བ། གཡམས་རྒྱང་རྣམ་འག་ཏུ་རྒྱ་བ། འཆི་དུས་མ་གཏོགས་གཞི་ལ་སྟོང་
 རྣམ་འབྱུང་འཕྲུག་མི་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་སྟོང་བྱུག་གཉིས་ཀ་དང་། གཡམས་
 གཡོན་རེ་རེ་བ་ལ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དེ་ནི། རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་

¹ རྟེན་གཤམ་རྒྱུ་འབྱུང་ཅ་བཤད་རྒྱུ་དོན་མེད་པ། ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས། གོག་གངས་༡༩༡༧

² མ་སྟོང་གི། སྟོང་མེད་དབང་མ།

མ་སྟོང་གི། དབང་ཆེད། དུས་སྟོང་ལྷ་སྤྱོད་དག་རིམ་ལྟར་བཏོད།

ཀྱི་དེར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “འཁོར་ཡང་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྒྲོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་གང་རུང་ངེས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་རེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། གཞན་གསུམ་འཁོར་རམ་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་གྲེན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གྲེན་རྒྱ་རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཡིན་པས་སྟག་འཛིན་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དང་། སྤར་སེལ་སེར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་དང་། མཉམ་གནས་ལྗང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་སྟེ། འཇམ་ཚོན་གཅིག་བཞིན་དུ་བྱེད་ནས་རྒྱ་བར་བྱེད། དེ་ཡང་མགོན་པོ་བཞིའི་རྒྱུད་གང་རུང་ངེས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་རེ་རྒྱ་བ་ལ། ལྷ་མོར་བགོས་པའི་ཆེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་རེ་ཐོབ་ལ། དེ་ཡང་འབྱུང་བ་གྲེན་རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། གྲེན་རྒྱས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་གཅིག་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་དང་པོ་གོས་དཀར་མའི་རྒྱང་སྤྲ་བྱལ་གི་སྟེང་ལ་བདར་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཚན་པ་གཅིག་སྟོལ་མའི་རྒྱང་སྤྲ་བྱལ་གི་ལོགས་ལ་བདར་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཚན་པ་གཅིག་སྟོལ་མའི་རྒྱང་སྤྲ་བྱལ་གི་དབུས་ཐད་བདར་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཚན་པ་གཅིག་སྟོལ་མ་གྱི་འོག་རྒྱང་སྤྲ་བྱལ་གི་ལོག་ངོས་ལ་བདར་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྟོན་ལས། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ། སྟེང་དང་བསེགས་དང་ཐད་ཀ་ལོག། མེ་དང་རྒྱང་དང་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟེ་སོ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།” ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གི་དོན་བཤད་པ་)འི། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ།

- ༡ རྒྱ་བགལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་ལྷ་པ། སྟག་གངས་༩༩ན་༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འཁོར་དག་ཁྱད་པར་དག་ཏུ་སྒྲོ།” ཞེས་སོ།
- ༢ མེ་དཔེར་ཚོན་ཆེ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དང་། མཁས་བྱུང་ནོར་བཟང་རྒྱ་ཆའི་གསང་རྫོགས། དུགས་པའི་གསང་རྫོགས་བཅས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།
- ༣ རྒྱ་བགལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་གསུམ་པ། སྟག་གངས་༡༢༡ན་༣ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གོས་དཀར་ལ་སོགས་ཡང་དག་ཟེ། དེ་ནས་དབུས་སུ་ལྷ་མོར་བཅས། ཞི་སྟོར་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་ཅན། སྟེང་དང་ཐད་ཀ་མཉམ་དང་ལོག། རི་ལྷ་རི་ལྷར་གོས་དཀར་སོགས། མེ་དང་རྒྱང་དང་དབང་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟེ་སོ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ།” ཞེས་སོ།

རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་རྒྱ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་ནི་མགོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་རྒྱས་སྤང་། རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། རོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱང་། ལྷ་
 མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བ་བཞིན་གཟུགས་དོ་རྩེ་མ། སྤྲོད་རྩེ་མ། རི་དོ་རྩེ་མ། རོ་དོ་རྩེ་
 མ། དེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་རྒྱང་། འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བ་བཞིན། ས་ཁམས། རྒྱ་
 ཁམས། མེ་ཁམས། རྒྱང་ཁམས། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱང་། ཁ་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་རིམ་བ་བཞིན་དཔར་བ། སྒྲོ་བ། སེར་བ། དཀར་བ། ལྗང་བ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་སྒོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་སྤྱིང་གར་གནས་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རིམ་
 བ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་བའི་ཆ་དང་། སྤྱང་བ་དང་། བསྟེན་བཀྱར་དང་། རྒྱོག་ཤལ་དང་།
 མཆེན་པ་མ་སྟེ་ཅ་འདབ་ལྔ་ལས་རྒྱ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་སྒྲོར་མ་ནས་བདུད་བྲལ་
 མའི་བར་གྱི་ཅ་འདབ་ལྔ་དང་དོན་གཅིག་གོ། སྤྱིང་ག་ནས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་
 དང་སྒོག་འཛིན་རགས་བ་དང་བྱུག་ནི། དབང་སོ་བྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་
 རྒྱང་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། “སྤྱིང་གའི་དབུས་གནས་བདེ་
 བའི་དངོས།” སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཅུ་གཉིས་སོ།” ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རིམ་བ་བཞིན་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུག་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཛིན་
 པའི་རྒྱང་བྱུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་གཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་བཟུང་བའི་རྒྱང་བྱུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “འོད་འཕེལ་འོད་ཟེར་
 གཟི་བུ་རྩེ་མ། གསལ་བ་འབར་མ་འོད་འབར་མ། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

༡ བཟུང་འཛིན་ དཔར་རྟེན།

༢ བཟུང་དང་ དཔར་རྟེན།

༣ ལྷ་པག་ལ། རྒྱང་འབྱུང་། ཅ་ བཤད་རྒྱད་དོ་རྩེ་ཐེང་བ། རེའུ་ཉེར་བརྒྱད། སྒོག་གངས་༢༤༡ན༢ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་དང་སོ་རྒྱང་མི་
 ༡༥ལྟེ། “སྤྱིང་གི་དབུས་ནས་བདེ་བའི་དངོས།” ཞེས་སོ།

ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པ་ལོ། ། འོད་ཟེར་འོད་མ་སྤང་བ་མ།། གསལ་མཛེས་གསལ་འོད་ཉི་མ་གསལ།། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ལོ།། ལྷག་པོ་འདི་དག་འོད་ཀྱི་འོད་དུ།” ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(རྒྱུད་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་དོན་བཤད་པ)ནི། རྒྱུད་བརྩ་མངལ་དུ་ཆགས་པར་བཤད་ཀྱང་མ་བཅས་བར་དུ་སྒྲ་སྒྲོར་འབྱུང་འབྱུག་མི་བྱེད་པས་བཅས་མ་ཐག་ནས་སྒྲ་སྒྲོར་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱུད་བརྩ་པོ་དེ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་གཞིར་གྱུར་ནས་རྫོར་བ་ཆས་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཨ་ཐུང་གི་གཞིར་གྱུར་ནས་དག་སྒྲ་བཟོད་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བར་སྒྲིད་བསྐྱས་ལས་གསུངས། དེམ་ལྷ་ལས། “འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པས་ཏེ།”⁹ ཞེས་རྒྱུད་གིས་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཙག་གཡོ་བའི་འཛིག་རྟེན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་གིས་གཟུགས་ལུས་གཡོ་བ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱར་མེད་པས། རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བའི་དོན་རི་ལྟར་སྒྲུམ་ན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཞོན་ནས་ལུལ་ལ་འགྲོ་བའོ། ། རྒྱུད་གྲོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ལུལ་ལ་འབྱུག་པ་ནི་རྒྱུད་གི་རྣམ་ཤེས་གཡོ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་(རྒྱུད་རྣམས་རི་ལྟར་འཕོ་བའི་རྩལ་)ལ་གསུམ། སྒྲ་བྲུག་གི་འཕོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ། ཅ་འདབ་གྱི་འཕོ་བའོ། ། དང་པོ་(སྒྲ་བྲུག་གི་འཕོ་བ)ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་སྒྲོག་ཐུར་གཉིས་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་རྒྱ་བའི་ཆེ། སྒྲ་བྲུག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་རྒྱ་བྱེད་པས་སྒྲ་བྲུག་གི་འཕོ་བ་མེད་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་མེ་མཉམ་

⁹ རྟེན་པག་ལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཆེའི་ཉིང་པེ། ལེའུ་ཉིར་བརྒྱུད། ཤོག་གྲངས་ ༥༧/༡༦༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་ཐ་བརྒྱུད་མི་འདྲ་ཞིག་ལྟར་མེལ་འོད་མ་སྤང་བ་མོ། ། ཞེས་མོ།

¹⁰ རྟེན་པག་ལ། རྒྱུད་འབྲུམ། རི་མ་ལྷ། དེམ་ལ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་ ༤༧/༡༦༡ ལས་བྱུང་བརྒྱུད་མི་འདྲ་ཞིག་ལྟར་མེལ་འོད་མ་སྤང་བ་མོ། ། ཞེས་མོ།

གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བྱས་ནས་དགྲ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་རྒྱ་བའི་ཆེ་རེ་ལ་འཕོ་བ་དྲུག་དྲུག་
སྟེ་སྒྲུབ་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ནམས་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་)ནི། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འཕོ་བ་དྲུག་དྲུག་སྟེ་ཉེར་བཞི་རེས་པ་ཡིན་ནོ།
ལུང་སྟོན་ལས། ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱང་དགྲ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་ཉེར་བཞི་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་། རྩ་
རྩེ་འཕྲེང་བར་བུན་བྱེད་རེའི་ཡུན་ལ་རྒྱང་དགྲ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་རེ་རྒྱ་བར་བཤད་པ་དང་། སྟོན་
གསལ་ལས། བུན་བྱེད་རེའི་ཡུན་ལ་རྒྱང་དགྲ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་རེ་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་རྩོར་བརྒྱས་
ཀྱིས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པར་བཤད་པ་ནམས་གྲུང་བསྐྱེད་པ་ལས་ཐོན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་རོ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆེ་བའི་འཕོ་བ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་བའི་
འཕོ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་འཕོ་རྒྱུ་གོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། སྟོན་འབྲུང་དང་བརྟག་གཉིས་ལས་ནི་
ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་རྒྱང་གི་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལ་སྒྲ་མོ་བཞིའི་
རྒྱང་དང་བཅས་པས་འཕོ་རྒྱུ་ཅུ་ཅ་བཞིར་བཤད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱི་
དགོངས་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་གི་འཕོ་བ་བཅུད་དང་། སྒྲུབ་གི་མི་འཕོ་ཡང་
དཀྱིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བཅུད་དུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(ཅ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་བ་)ནི། ཕྱི་ལ་དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ནང་
དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྟེ་བའི་ཅ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ནས་དབྱུག་གུ་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་རྒྱང་
རྒྱ། དབྱུག་གུ་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱང་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱེད་དང་བརྒྱད་རེ་རྒྱ་བར་བྱེད།
ཕྱི་ལ་རྒྱ་ཆོད་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ནང་སྤྱི་པོའི་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ནས་རྒྱ་ཆོད་སོ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་རྒྱ། རྒྱ་ཆོད་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱང་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྡན་རེ་རྒྱ་བར་བྱེད།
ཕྱི་ལ་འཕོ་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ནང་མགིན་པའི་ཅ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ནས་འཕོ་བ་

བཅུ་དྲུག་གི་རྒྱུད་རྒྱ། འཕྲོ་བ་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་དང་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བར་
 བྱེད། ཕྱི་ལ་སྤྱན་ཆོད་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ནང་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ནས་སྤྱན་ཆོད་
 བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ། སྤྱན་ཆོད་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་ཉིས་སྤྱོད་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་སྟེ་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཉི་མི་ཆིག་སྤྱོད་དྲུག་བརྒྱ་ལྟ་ཆད་མེད་པར་རྒྱུ་ལོ། ཉིན་ཞག་གཅིག་
 གི་རྒྱུད་ཉི་མི་ཆིག་སྤྱོད་དྲུག་བརྒྱ་པོ་དེ་ཡང་ལྟེ་བའི་ཅ་འདབ་གཉིས་ནས་རྒྱ་བ་རྩོགས་པ་
 བ་སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་བར་འཕོ་བ་དང་། སྤྱི་བོའི་ཅ་འདབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་རྩོགས་པ་ན་མགྲིན་པའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་བར་འཕོ་བ་དང་། མགྲིན་པའི་
 ཅ་འདབ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་བ་རྩོགས་པ་ན་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་གཅིག་ནས་གཉིས་བར་འཕོ་བ་
 ཡིན་ནོ། འོ་ན་སྤྲ་བུ་གི་འཕོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་དང་། ཅ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་
 བ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཅ་པའི་རྒྱུད་བཞི་ཡོད་དེ། ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་ལས་རྒྱ་
 བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། “སྟོག་དང་ཐུར་མེལ་རྒྱ་བར་བྱེད། དེ་
 གཉིས་རྟོག་དང་བཅས་པ་ཡི། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས། རྒྱ་དང་གསུང་
 གི་སྤྱོད་པོ་གཉིས། ལ་ལྷ་ན་དང་ར་ས་ན། ཨ་ཕ་རྒྱ་ཁྱི་མཆོག་གི་ཅ། དེ་ཉིད་དབུས་ན་
 མཆོག་གི་མཆོག །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུད་གང་ཡིན། རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་བྱེད།”
 ཅས་སྟོག་ཐུར་གཉིས་རྣམ་རྟོག་སྤྱེད་བྱེད་དང་། དབུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་རྣམ་
 རྟོག་འཕྲོག་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ། ཡང་། “རྒྱ་གསུང་དོན་རྩེ་བཅད་ནས་ནི།” ཞེས་སྟོག་ཐུར་
 གཉིས་བཅད་པ་ལ། རྒྱ་དང་གསུང་གི་དོན་རྩེ་བཅད་པར་གསུངས་པས། རྒྱ་དང་གསུང་གི་

’ རྒྱ་བའོ། ། སློ་སྤྱིང་དཔར་མ།

[illegible]

३. ^६ ^७ ^८ ^९ ^{१०} ^{११} ^{१२} ^{१३} ^{१४} ^{१५} ^{१६} ^{१७} ^{१८} ^{१९} ^{२०} ^{२१} ^{२२} ^{२३} ^{२४} ^{२५} ^{२६} ^{२७} ^{२८} ^{२९} ^{३०} ^{३१} ^{३२} ^{३३} ^{३४} ^{३५} ^{३६} ^{३७} ^{३८} ^{३९} ^{४०} ^{४१} ^{४२} ^{४३} ^{४४} ^{४५} ^{४६} ^{४७} ^{४८} ^{४९} ^{५०} ^{५१} ^{५२} ^{५३} ^{५४} ^{५५} ^{५६} ^{५७} ^{५८} ^{५९} ^{६०} ^{६१} ^{६२} ^{६३} ^{६४} ^{६५} ^{६६} ^{६७} ^{६८} ^{६९} ^{७०} ^{७१} ^{७२} ^{७३} ^{७४} ^{७५} ^{७६} ^{७७} ^{७८} ^{७९} ^{८०} ^{८१} ^{८२} ^{८३} ^{८४} ^{८५} ^{८६} ^{८७} ^{८८} ^{८९} ^{९०} ^{९१} ^{९२} ^{९३} ^{९४} ^{९५} ^{९६} ^{९७} ^{९८} ^{९९} ^{१००} ^{१०१} ^{१०२} ^{१०३} ^{१०४} ^{१०५} ^{१०६} ^{१०७} ^{१०८} ^{१०९} ^{११०} ^{१११} ^{११२} ^{११३} ^{११४} ^{११५} ^{११६} ^{११७} ^{११८} ^{११९} ^{१२०} ^{१२१} ^{१२२} ^{१२३} ^{१२४} ^{१२५} ^{१२६} ^{१२७} ^{१२८} ^{१२९} ^{१३०} ^{१३१} ^{१३२} ^{१३३} ^{१३४} ^{१३५} ^{१३६} ^{१३७} ^{१३८} ^{१३९} ^{१४०} ^{१४१} ^{१४२} ^{१४३} ^{१४४} ^{१४५} ^{१४६} ^{१४७} ^{१४८} ^{१४९} ^{१५०} ^{१५१} ^{१५२} ^{१५३} ^{१५४} ^{१५५} ^{१५६} ^{१५७} ^{१५८} ^{१५९} ^{१६०} ^{१६१} ^{१६२} ^{१६३} ^{१६४} ^{१६५} ^{१६६} ^{१६७} ^{१६८} ^{१६९} ^{१७०} ^{१७१} ^{१७२} ^{१७३} ^{१७४} ^{१७५} ^{१७६} ^{१७७} ^{१७८} ^{१७९} ^{१८०} ^{१८१} ^{१८२} ^{१८३} ^{१८४} ^{१८५} ^{१८६} ^{१८७} ^{१८८} ^{१८९} ^{१९०} ^{१९१} ^{१९२} ^{१९३} ^{१९४} ^{१९५} ^{१९६} ^{१९७} ^{१९८} ^{१९९} ^{२००} ^{२०१} ^{२०२} ^{२०३} ^{२०४} ^{२०५} ^{२०६} ^{२०७} ^{२०८} ^{२०९} ^{२१०} ^{२११} ^{२१२} ^{२१३} ^{२१४} ^{२१५} ^{२१६} ^{२१७} ^{२१८} ^{२१९} ^{२२०} ^{२२१} ^{२२२} ^{२२३} ^{२२४} ^{२२५} ^{२२६} ^{२२७} ^{२२८} ^{२२९} ^{२३०} ^{२३१} ^{२३२} ^{२३३} ^{२३४} ^{२३५} ^{२३६} ^{२३७} ^{२३८} ^{२३९} ^{२४०} ^{२४१} ^{२४२} ^{२४३} ^{२४४} ^{२४५} ^{२४६} ^{२४७} ^{२४८} ^{२४९} ^{२५०} ^{२५१} ^{२५२} ^{२५३} ^{२५४} ^{२५५} ^{२५६} ^{२५७} ^{२५८} ^{२५९} ^{२६०} ^{२६१} ^{२६२} ^{२६३} ^{२६४} ^{२६५} ^{२६६} ^{२६७} ^{२६८} ^{२६९} ^{२७०} ^{२७१} ^{२७२} ^{२७३} ^{२७४} ^{२७५} ^{२७६} ^{२७७} ^{२७८} ^{२७९} ^{२८०} ^{२८१} ^{२८२} ^{२८३} ^{२८४} ^{२८५} ^{२८६} ^{२८७} ^{२८८} ^{२८९} ^{२९०} ^{२९१} ^{२९२} ^{२९३} ^{२९४} ^{२९५} ^{२९६} ^{२९७} ^{२९८} ^{२९९} ^{३००} ^{३०१} ^{३०२} ^{३०३} ^{३०४} ^{३०५} ^{३०६} ^{३०७} ^{३०८} ^{३०९} ^{३१०} ^{३११} ^{३१२} ^{३१३} ^{३१४} ^{३१५} ^{३१६} ^{३१७} ^{३१८} ^{३१९} ^{३२०} ^{३२१} ^{३२२} ^{३२३} ^{३२४} ^{३२५} ^{३२६} ^{३२७} ^{३२८} ^{३२९} ^{३३०} ^{३३१} ^{३३२} ^{३३३} ^{३३४} ^{३३५} ^{३३६} ^{३३७} ^{३३८} ^{३३९} ^{३४०} ^{३४१} ^{३४२} ^{३४३} ^{३४४} ^{३४५} ^{३४६} ^{३४७} ^{३४८} ^{३४९} ^{३५०} ^{३५१} ^{३५२} ^{३५३} ^{३५४} ^{३५५} ^{३५६} ^{३५७} ^{३५८} ^{३५९} ^{३६०} ^{३६१} ^{३६२}

८ श्रीः साग। सुदं प्रमुखा उ मपि दसुदं किं छे र वा। वेतुति मयति य। सिमा प्रायश्चर्य न वन

སྒྲིང་པོ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི་སྟོག་ཐུར་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩ་གཉིས་ལ་རྒྱ་བར་བསྟན་
 པས། སྟོག་ཐུར་གཉིས་ནི་འཆི་ཆེ་དང་ལམ་དུས་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་ནས་མི་རྒྱ་བའི་
 ལུགས་སོ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། “རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ནི། ‘སྣ་ཡི་བྱ་གནས་ནི་
 འབྱུང་།’ ཡང་དག་ཉི་མ་རྒྱ་བ་གཉིས། སྤུས་པ་ནང་ནས་རྒྱ་བར་བྱེད།” ཅེས་གསུངས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤུས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན། དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ལ་
 རེས་འཛིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། དུས་མཉམ་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མེ་མཉམ་གཉིས་གང་
 རུང་གིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགྲ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་རེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། རེས་འཛིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དང་། སྟོག་
 ཐུར་གཉིས་གང་རུང་གིས་གཙོ་བྱས་ནས་དགྲ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་རེ་རྒྱ་བའི་ཆེ། དུས་མཉམ་དུ་
 རྒྱ་བས་རྒྱུད་སྤྲུལ་གནས་མཉམ་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ། དབུ་མའི་ནང་དུ་ལུགས་པས་མ་བྱལ་བོ།
 འོ་ན་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་ལས་རྒྱ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཉིན་ཞག་
 རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱུད་བཞི་གང་དང་གང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱེས་བྲུ་ནད་མེད་ཅིང་
 ཁམས་སྟོམས་པ་རྒྱུད་ལྟས་མ་ལོག་པ་ཞིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་
 གཅིག་གཉིས་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་དང་པོ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དགྲ་བརྒྱ་བ་
 སྤྲུལ་གཅིག་སྤྲུལ་གཡོན་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་དང་། བཞི་ལྷ་བྲུག་གི་སྤྱོད་དང་པོ་ཁྱེན་རྒྱས་
 གཙོ་བྱས་དགྲ་བརྒྱ་བ་སྤྲུལ་གཅིག་སྤྲུལ་གཡོན་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེས་
 མོས་ཀྱིས་བཙོ་ལཱ་བར་དུ་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་ལས། “དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་
 གཅིག་ནས། ཡང་དག་བརྩམས་ཏེ་ཉིན་གསུམ་རྒྱུད་། རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་བྱེད་ལ། དེ་ནས་

༡ རྟེན་གཤམ་རྒྱུད་འབྱུང་། ཅ བཤད་རྒྱུད་དོན་ཤེས་པ། ལུ་ཉེར་གཉིས། སྟོག་ཀྱངས་ན་ན་མཉམ་ལས་རྒྱུད་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་རྒྱུད་མི་
 འདྲ་ཞེ། “སྣ་ཡི་བྱ་གནས་ནི་བྱུང་།” ཞེས་སོ།

༢ ཞེས་དཔར་རྟེན།

༣ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

༤ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

༥ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

༦ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་རྒྱ། ཡོངས་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་རི་མིན་རྒྱུར། དཀར་པོའི་ཆེས་ནི་བཙུའི་
བར།” ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་གཞུགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་གཉིས་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་
གཉིས་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་གཅིག་སྒྲ་བྱུག་གཡས་རྒྱུ་བ་དང་།
བཞི་ཕྱ་བྱུག་གི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་མཉམ་གནས་ཀྱི་གཙོ་བྱས་དགུ་བརྒྱ་བ་ཕྱག་གཅིག་སྒྲ་བྱུག་
གཡོན་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རེས་མོས་ཀྱིས་བཙུའི་བར་དུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། “ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། བཅམས་ཏེ་ཉི་མ་གསུམ་དུ་རྒྱུར།
ཉིན་པར་བརྗོད་པ་སྔ་དྲོ་རྒྱ། རི་མིན་ཆེས་ནི་བཙུའི་བར།” ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་
ཡང་ངོ་མར་ངོ་མི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟས་དེ་ཉིད་ཉིན་ཞག་དུ་ལོག་ན་ཡུལ་དེར་
ཚོད་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བ་ཕྱེད་དུ་ལོག་ན་ཡུལ་དེར་ནད་ཡམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་ལོག་ན་སྤྱིང་སྤྱུག་གི་གཉེན་རྣམས་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་
བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་ལོག་ན་རྒྱ་བྱུག་ནད་དུ་རང་ཉིད་འཆི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། “གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། ཉི་མ་དུག་དུ་ལོག་པ་ལས། གཡེ་ཏེ་རྒྱུ་
ནི་རྒྱུ་བ་ནི། དེ་ཆོ་ཚོད་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་། ཞུགས་གཅིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། ནད་ནི་
ཆེན་པོ་ཀུན་དུ་འབྱུང་། ཞུགས་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། སྤྱིང་སྤྱུག་གཉེན་རྣམས་རྒྱུ་
བར་འགྱུར། ཞུགས་གསུམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལས། རྒྱ་བྱུག་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བར་འགྱུར།”

༡ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲས། ༧ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་འབྲུང་། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། འོག་གངས་ཤེལ་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཡར་
ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ནས། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ཕྱེད་ལ། རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་ནས་ཞག་གསུམ་ཉི་མའི་རྒྱུར། གོ་མེས་
འདིས་ནི་རི་མིན་དུ། ཡར་ཆེས་བརྒྱ་ལྔའི་བར་དུ་ལོ།” ཞེས་སོ།

༢ མ་དཔེར་གྱི་“ཞེས་གསུངས།

༣ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲས། ༧ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་འབྲུང་། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། འོག་གངས་ཤེལ་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “མར་
ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཟུང་ནས། ཉིན་ཞག་གསུམ་གྱི་སྔ་དྲོ་ནི། ཉི་མའི་རྒྱུ་དུ་གྲགས་པ་རྒྱ། དེ་བཞིན་ཆེས་ནི་བཙུའི་བར།” ཞེས་སོ།

༤ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲས། ༧ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུ་རྩོམ་འབྲུང་། རིམ་བར་ཕྱེ་བ་ལྔ་པ། འོག་གངས་ཤེལ་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཉི་
མ་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་བཞི། སྔ་དྲོ་དུག་དུ་གང་ཆོ་རྒྱུར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྟག་རྒྱ། དེ་ཆོ་ཚོད་བ་ཆེན་པོར་འབྱུར། རྒྱ་ཕྱེད་རྟག་དུ་ལོག་
པར་རྒྱ། ནད་ནི་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་ལོག་པར་རྒྱ། སྤྱིང་སྤྱུག་གཉེན་ནི་འཆྐག་པར་འབྱུར། ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་ལོག་པར་
རྒྱ། རྒྱ་བྱུག་ན་འཆི་བར་འབྱུར།” ཞེས་སོ།

ཡིན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྒྲུབ་མོང་བ་ནི་ངོ་མཉམ་པའི་ངར་འཛིན་མ་རིག་པ་
 ལས་བདག་ལ་ཆགས་ཤིང་། གཞན་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་གི་སྒོ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཟག་བཅས་དག་མི་དགའི་ལས་གསོག་། ལས་དེའི་དབང་གིས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་
 འགྲོར་འཁོར་བའི་འཁོར་བ་དེ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ངར་འཛིན་མ་རིག་པའི་བཞོན་པའི་ལས་
 རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་ཅིག་བྱེད་ཆེན་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 བོ།། དེ་ལྟར་སྤྲོ་བར་བྱ་བའི་ལུགས་འདི་ལ། ལས་རྒྱུ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་
 བར་མི་བྱའོ།། དེ་ནི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མོང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་བྱེད་ལས་
 བྱེད་སྒོ་སྒྲིག་འཛིན་གྱིས་ཆེ་རིང་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་རྣམས་དབང་པོའི་སྒྲོར་
 སོ་སོར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། རྒྱུ་སེལ་གྱིས་བཤའ་གཅི་ཁྲ་ཁྲག་རྣམས་སྤྱིར་ལུས་ཀྱི་
 སྤྲད་དང་ཁྲད་པར་དུ་འོག་སྒོ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གཞན་གྱིས་བཟའ་
 བཅུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལྟེ་བར་རོ་མཉམ་དུ་འཇུག་དང་། ཟས་ཀྱི་དྲངས་མ་རྣམས་
 སྤྱིར་ཁར་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། དྲངས་སྤྱིགས་འབྱེད་མཁན་ཉིད་ནི་གཞུང་མེད་མེས་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཞོ།། བྱེད་ཆུས་དེ་ལྟར་བཟའ་བཅུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་ཤེས་ནས་ལྟེ་དང་ལྟན་
 ཅིག་སྒྲུར་ཉེ་ལྷད་པ་དང་། སྤྱིང་བ་དང་། འོག་རྒྱུ་སྤྱིང་དུ་འཛིན་པ་དང་། བྱེད་ཆུང་ནང་དུ་
 སྤྱད་པ་དང་། དག་སྤྱོད་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྲ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་སྤྱོད་དང་འགྲོ་
 འོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྟ་རིམ་པ་བཞོན་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་
 བ་དང་། རྒྱ་བས་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་བྱེད་ཆེར་བ་དང་། ལུས་རོ་སྤྱིང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་
 རིག་བྱ་སྤྱིང་བའི་བྱ་བ་བྱེད། དེ་རྣམས་ནི་འཛིན་ཉེན་པ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 སྒྲུབ་མོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་བ་ལ་སྒྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་

༡ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གསང་བསྤྱོད་དང་བསྤྱོད་ནས་བཅོས།

༢ རིམ་ལྟར་གསལ་སྤྱོད་དུ་བཞུགས་ཅིས་གསལ།

ཚུལ་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ལ་རྫོང་མེད་བཟུངས་བ་བྱས་བས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་བ་དང་། ཡིན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་དག་མ་དག་གི་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་འབྱུང་བས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡང་བྱེད་བ་དང་། རྩལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོང་བཟུངས་བྱས་བས་བར་དོར་མཆོག་འགྲུབ་ཅེས་སྒྲ་མ་སྤྲ་མ་ནུམས་གསུངས་སོ།།

བདུན་པ་(དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་)ནི། རྒྱུད་གི་རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་བཏེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་འཕྲུང་བ་ལས། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་སྤངས་དོན་དུ། ཐེག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་གསལ་།། བསྟོམ་བ་ལ་ནི་རབ་འབད་ཀྱིས།། མ་རིག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་བ།། དབྱས་ཀྱི་མདུད་བ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་བྱེན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུར།།” སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་ཁྱད་བར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱང་ཁའི་རྒྱ་ཏྱི་ལ་གཡས་གཡོན་གྱི་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་འཁྱུད་བའི་མ་རིག་པའི་མདུད་བ་འབྱེད་བྱེད་ཐེག་ལའི་དབྱེ་བ་ཞེས་བ་སྟོག་ཙལ་རྫོང་མེད་བཟུངས་བ་བསྟོམ་དགོས་པར་ཤེས་བ་དང་། དགའ་བ་བཞི་སྦྱང་བ་བཞིའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་འདྲ་གསལ་གྱིས་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྦྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྦྱེད་བ་མཐའ་དག་ལ། རྒྱུད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོམ་དགོས་པར་ཤེས་བ་ནི། རྒྱུད་གི་རོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་བཤད་བ་ལ་བཏེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བ་ཤེས་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མི་འབྱུག་བ་གཅིག་འོང་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་སྤྱན་མོང་བ་ཤེས་ན་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྤུ་ཐག་ཆོད་བ་

༡ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ་བཤད་རྒྱུད་རྫོང་མེད་པ། ལེའུ་བྱུག་པ། ཤོག་གྲངས་༣༡ནང་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་གཞོན་དོན་དུ། ཐེག་ལེ་གོ་འཕང་གསལ་བར་དབྱེ།། བསྟོམ་བ་ལ་ནི་རབ་འབད་བར་དུ།། མ་རིག་གཞན་ནི་མི་ཤེས་བ།། དབྱས་ཀྱི་མདུད་བ་དེ་ཡང་ནི།། དེ་བྱེད་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུར།།” ཞེས་སོ།།

༢ རིམ་ལྷ་གསལ་སྟོན་དང་། དྲགས་རྫོགས། གྲགས་བ་བཤད་སྦྱུབ་ཀྱི་གསལ་རྫོགས་བཅས་སུ་ཞེས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཐད་ཡོད་བ་ལྟར་བཤོད་བདེ།

༣ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དེའུ་སུ་མཁས་བྱུ་མཁས་བྱུ་མཁས་བྱུ་མཁོའི་གསལ་རྫོགས་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

ཆོལ་བ་ལ་འབྲུག་པ་གཅིག་འོང་། འཁོར་བའི་འབྲུག་རིམ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་རང་
བཞིན་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་འཁོར་བ་འབྲུག་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས། དེའི་གཉེན་སྲེག་ལས་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་མཐའ་ཆོད་པ་ཆོལ་བ་ལ་འབྲུག་པ་གཅིག་འོང་། ལུས་ལ་གནད་
དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་བདེ་བས་སྤོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་བདེ་སྤོང་སྦྲར་ནས་
སྒོམ་པ་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དམ་པར་བརྒྱུད་བར་བྱའོ།

བཞི་བ་(འགྲུག་པའི་ཀྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་)ལ་ལྟ། སྒྲགས་བརྟ་བ། སྒྲགས་ཀྱི་བད། སྒྲགས་
ཀྱི་དོན། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ། སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་བྱུང་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲགས་བརྟ་བ་)ནི། སྒྲགས་གང་ལས་བརྟ་བའི་གཞི་ནི་རྫོག་གསུམ་ལས། “ཡུ་
ཡི་ཀླ་ཡིའི་བྱོང་ཁྱེར་ནི། གསང་སྒྲགས་འབྱུང་བའི་ཅ་བ་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དབྱངས་བཅུ་དྲུག་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བརྟས་པའི་སྒྲགས་ནི།
ཨོ་ཡུ་བརྗ་རྒྱུ་ཀྱི་རྩྱུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟིང་པོ་དང་། བརྗ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་སྟིང་དང་།
ཨོ་རུ་རུ་སྦྱ་རུ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཅ་སྒྲགས་སོ། རི་ལྟར་བརྟ་བའི་ཚལ་ནི་རྒྱུད་སྟེ་ནམས་
ལས་རི་སྟིང་ཅིག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིར་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ལ་དོར་བརྒྱས་བྱ་
བའི་སྒྲགས་ཨོ་ཡུ་རྩྱུ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་བརྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བརྟས་པའི་སྒྲགས་སྟིང་པོ་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྦྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྟིང་པོ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲགས་
ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྦྱ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དོ་རིམ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་ཨོ་སྦྱ་དོ་རིམ་ཀྱི་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་སྟེ་ས་པོ་ན། ཡུ་གསུང་དོ་རིམ་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་
སྟེ་ས་པོ་ན། རྩྱུ་སྒྲགས་དོ་རིམ་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟིང་པོ་སྟེ་ས་པོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར།

༡ རྟེན་བཀལ་རྒྱུད་འདུས། ར་རྫོག་གསུམ། རྫོག་པ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༩༩༩

༢ མདའའི་རྩྱུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔྱུས་སུ་རྟེན་པ་འབྱོར་དག་རིམ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༣ སྦྱ་རུ་དཔར་རྟིང་།

སྐྱགས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དུ་འདུ་བར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་རང་རང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྟུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡི་
གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བྲང་དོན་གྱི་བརྒྱུས་པ་དང་དེས་དོན་གྱི་བརྒྱུས་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
འགྲུབ་པས་སོ།། འོ་ན་སྟོན་བསྟུས་ལས་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་།
མ་ནིང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་བརྟུ་གཞི་དང་བརྟུས་པ་གང་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟུ་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གསལ་བྱེད་
སོ་གསུམ་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། དབྱངས་ཡིག་བརྟུ་གཉིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ། རི་ལི་བཞི་མ་
ནིང་གི་ཡི་གེ། དེ་ལས་བརྟུས་པའི་ཅ་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷ་པོའི་སྐྱགས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། མོའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ། མོ་མོ་བྱན་མོང་བའི་
སྐྱགས་ཐམས་ཅད་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ། བརྟུས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཨོ་
སྐྱེས་པའི་ཡི་གེ། ལྷ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཡི་གེ། རྒྱ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱགས་ཀྱི་བརྟུ་)ནི། སྐྱགས་ཀྱི་བརྟུ་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་མིང་སྟེ། དེ་ཡང་མགོར་ཨོ་
དང་མཐར་སྐྱུ་ཡོད་པའི་སྐྱལ་དང་། ཨོ་ཡོད་ལ་སྐྱུ་མེད་པའི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་ལས་
ཆོག་པའི་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བརྟུས་པ་ཞེས་པ་བཞི་དང་། སྟིང་པོ་ཉི་
སྟིང་ཅ་སྐྱགས་སྟིང་སྐྱགས་ཞེས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐྱགས་ཀྱི་བརྟུ་ཞེས་པ་
སྐྱགས་ཀྱི་གདངས་ལ་བྱས་ནས། རྒྱང་ལྡང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་
གསུམ་གྱི་གདངས་སྟེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལྷང་སྟོན་ལས། “བརྟུ་ཡི་
དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།། རང་བཞིན་བརྒྱུས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱར་བ་དང་། རྟེན་སྐྱུང་དང་། དལ་བ་ཅན་ཞེས་པའི་

༡ རྟེན་བཀའ་རྒྱུ་འབྲུག་ ཅ དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན། ལེུ་གཉིས་པ། རྟེན་གདངས་༡༩༡༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་སྐྱུ་མེད་ལྟེ།
‘བརྟུ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།།’ ཞེས་སོ།།

༢ མ་དཔེར་བརྟུ་ཅེས་གསལ་ཡང་། དབྱུས་སྟེ་མ་ལྷ་གསལ་སྟོན་དང་བསྟུན་ནས་བཅོས།

གྲིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག་། རྩེ་མེ་པའི་དོན་ནི་འདི་ན་བཤད་རྒྱུ་གི་
 རྩེ་མེ་སྤྱུ་འབྲངས་ནས་ཨ་མུང་དག་ཆོག་མ་ལུས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་
 རང་སྤྱེ་གསུང་རབ་གྱི་དོན་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཏ་སྟེ། སྤྱུ་པའི་འཇུག་གི་དག་ཆོག་གི་
 དོན་རྩེ་ཅམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པའི་ཆོག་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་བཟོད་བྱའི་དོན་དེ་
 ཅམ་ཞིག་གི་རྩེ་མེ་སྤྱུ་འབྲངས་གི་ཡང་ཡི་གེས་བཟོད་པ་སྟེ། ཨ་མུང་དག་ཆོག་མ་ལུས་པའི་ཅ་
 བར་གསུངས་པའི་དེས་དོན་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར་རྩེ་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 རོ།། དེ་འབྲུ་བའི་ཡི་གེ་ཨ་མུང་དག་ཆོག་མ་ལུས་པའི་ཅ་བར་གསུངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 སྟོང་མཉམ་པ་རྣམས་གྲིས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དང་དོན་བསྟན་པའི་རིམ་གྲིས་དེས་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག་
 ཅེས་པའོ།། ཨ་མུང་དག་ཆོག་མ་ལུས་པའི་ཅ་བར་གསུངས་པའི་དེས་དོན་གང་དུ་གང་གི་
 ཕྱིར་རྩེ་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་འཆད་པ་ལ་སྤྱུ་མ་སྤྱུ་མ་ཁ་ཅིག་། འཇུག་གོ་ཞེས་དང་
 རོ།། གང་འཇུག་ན་དབྱངས་གསལ་གྱི་དག་ཆོག་མ་ལུས་པ་འདི་འཇུག་། གང་ལ་འཇུག་
 བ་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་འཇུག་། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་འཇུག་ན་ཨ་མུང་སྟོན་དུ་ཞུགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་སོ།། རྒྱལ་རྩེ་ལྟར་དུ་འཇུག་ན། ཨ་མུང་སྟོན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་དང་པོར་མིང་། དེ་ནས་ཆོག་། དེ་ནས་སྟོན་། དེ་ནས་རབ་བྱེད་། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་
 དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་རྒྱལ་གྲིས་འཇུག་གོ། ཞེས་

༡ རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། རྩེ་སྟོན་དཔེ་མཉམ་པ་སྟོན་བསྟན། ཡེུ་གསུམ་པ། སྟོན་གངས་༡༡བར་ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ན་
 གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཏ་འི་ཆོག་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྩེ་མེ་སྤྱུ་འབྲངས་གི་ཡང་ཡི་གེས་བཟོད་པ་གང་དུ་གང་གི་
 ཕྱིར་རྩེ་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པར་ཤེས་པ་མི་མ་ཡིན་རོ།། ཡི་གེའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩེ་ལྟར་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ།། བསྟན་པའི་རིམ་གྲིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་ཉོན་ཅིག་།” ཞེས་སོ།།

༢ སྤྱུ་པའི་དཔར་རྟིང་།
 ༣ གསུང་པའི་རྩེ་སྟོང་དཔར་མ།
 གསུང་པའི་དཔར་རྟིང་། དལྱུས་སུ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལྟར་བཞོད།
 ༤ སྟོན་གྱི་རྩེ་སྟོང་དཔར་མ།
 སྟོན་གྱི་དཔར་རྟིང་། དལྱུས་སུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འཇི་རྩེ་ལྟར་བཞོད།

ལྷུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་དེ་འོད་
གསལ་འཆར་བའི་གཞི་མཆོག་ཡིན་པས། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག་། རྒྱུ་མཆོན་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་དོན་ཆེན་ཡི་གེ་དམ་པ་དང་། ལྷུང་པ་གསུམ་པ་ལ་ཆག་འབྲུར་ལས། “སྔོན་
ཆེན་པོ་ནི་ཡི་གེ་མེད།” ཅེས་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔོན་པོ་མི་ཤིགས་པ་སྤྱ་
བའི་རྒྱུང་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་ཆེན་པོ་དང་། ཡིག་
འབྲུའི་གཞུགས་སུ་མེད་པ་ན་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པའི་ཆོག་ཏུ་མེད་པས་ན་ཆོག་ཏུ་
བརྗོད་པ་སྤངས་པ་དང་། སྤྱིར་རྒྱུང་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷུང་པར་དུ་མི་ཤིགས་པ་
སྤྱ་བའི་རྒྱུང་དེ་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན། བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡི་མཆོག་
དང་། མི་ཤིགས་པ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུང་གཅིག་མཁྱིན་པར་སོང་སྟེ་གསལ་པོར་སྤྱ་
བར་བྱེད་པས་ན། ཆོག་ཀུན་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད། ཅེས་པའོ། ཡང་བསྐྱོམས་སྟོབས་
ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་དེར་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱེ་བ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཏོགས་པའི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྤྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་
བ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པས་ན། “ཨ་ནི་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་འོ།” ཞེས་པ་དང་། “དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ཐམས་ཅད་ཨའི་རིགས་སུ་
གྱུར་པ་དང་།” ཞེས་སོགས་སྒྲོས་སོ། མདོར་བསྐྱུ་ན། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་
པ་སྤྱ་བའི་རྒྱུང་དེར་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་འོད་གསལ་ལྟོགས་པར་འཆར་
བ་ཏོགས་པ་ནི་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྤྱུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

༡ ལྷུང་འདྲིམ་དཔེ་ལག་མོན་མ་བྱུང་།

༢ མ་དཔེར་བསྐྱོམས་ཞེས་གསལ།

༣ རྩ་བཅུ་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྤྱིར་དཔོན་ལྷུང་དེ་གྱི་རྒྱུང་བསྐྱུས། བེལ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༡༩ན

༤ རྩ་བཅུ་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྤྱིར་དཔོན་ལྷུང་དེ་གྱི་རྒྱུང་བསྐྱུས། བེལ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༡༩ན

༥ མ་དཔེར་བསྐྱོམས་ཞེས་གསལ།

དང་། ལྷ་དྲུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་^༡འགྱུར། ཞེས་པའི་ངེས་པའི་དོན་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(དག་དཔེན་སྒོག་ཚལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། འདུས་པ་བྱེ་མ་ལས། “ཡེ་ཤེས་ལྷ་
ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། གོང་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དྲུ་མ་
ནི།” ལྷ་ཡི་ཅེ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟུག་པའི་ཆེན་ཁ་ཁོད་ཀྱི་སྒྲིན་ལྷ་པ། སྒོག་གི་ཚལ་བ་ཞེས་བྱུར་
བཤད། རང་སྒྲུགས་སྒྲིང་གར་བསམས་ནས་ནི། སྒོག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་བཞག་།^༢
ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྒྲིང་བསྐྱས་ལས། ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནས་རང་
སྒྲུགས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདོང་གི་སྒྲིན་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྒྲོམ་པའི་སྒོག་ཚལ་བསྐྱན་
པ་དང་། སྒྲིང་གར་ཞེས་པ་མན་གྱི་སྒྲུགས་ཐིག་བསྒྲོམ་ཚུལ་དེ་བསྐྱན་ནས། གསང་བའི་
སྒྲིན་ཅེར་ཐུག་ཐིག་བསྒྲོམ་པ་སྐབས་འདིར་མ་བསྐྱན་པར་བཤད་ཀྱང་། ལྷ་དེའི་དོན་སྒྲིན་
གསལ་གྱིས་^༣བཀལ་བ་ལྟར་ན། ཀྱང་པ་དངོས་གཞིས་གསང་བའི་སྒྲིན་ཅེར་ཐུག་ཐིག་ལེ་
སྒོག་ཚལ་བསྒྲོམ་པ་དང་། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་རིན་ཆེན་ཞེས་པ་ནས་རང་སྒྲུགས་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གདོང་གི་སྒྲིན་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྒོག་ཚལ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲིང་
གར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་པ་བྱེད་དང་གཉིས་གྱིས་སྒྲིང་གའི་སྒྲིན་ཅེར་སྒྲུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་
སྒོག་ཚལ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་བསྐྱན་ནོ། སྒོག་ཚལ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་འདི་
ལྟར་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་བསྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོ་རིམ་སྒྲོག་
སྒྲིལ་གས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྲུགས་ཐིག་
དང་ཐུག་ཐིག་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱུད་དབུ་མར་
འདུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ན་སྒོག་ཚལ་དུ་བཤད་པ་དང་། གདོང་གི་སྒྲིན་ཅེར་དོར་བསྐྱས་

^༡ ལྷ་དྲུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་སྒྲིང་དབར་མ།

ལྷ་དྲུ་མ་ལུས་དག་ཏུ་དབར་ཉིད། དབུགས་སུ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲིན་ལྷ་པ་འོད།

^༢ ཐིག་ལེ། རྒྱུད་འབྱུག་ཅེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་ན། ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ལ། ཤོག་གངས་༡༥༧

^༣ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

^༤ རིན་ཅེན་དབར་ཉིད།

ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་
སྒྲན་འདུག་ནས། མིག་གཉིས་སྒྲ་ཅེར་གཏད་བྱས་ལ། སྒྲ་ནི་ལྟེ་བའི་ཆད་དུ་བཞག །ཕྱག་
གོང་མཉམ་ལ་སྒྲེ་རྒྱན་སྒྲར། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབྱུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་
སྒྲོད་ནས་ནི། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཅོལ་བྲལ་ནས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། སེམས་
དཔའི་སྒྲིལ་གྱང་ལེགས་གནས་པ། དེ་ལྟར་སྒྲོད་ལས་དང་ལྡན་པས། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་
རྒྱ་ཏུ་བཟླ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དུལ་གྱི་གནད་ནི་སྒྲིང་གའི་དབྱུགས་ཀྱི་ཨ་བ་
རྒྱ་ཏུ་འདྲེན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཁ་ཆེ་ལག་སྒྲིས་བཞུགས་པ་ལྟར་ཡིན།

བཞི་བ་(དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རི་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་)ནི། ཀྱ་ཀྱུ་རི་བས། “དེ་ཡི་ལྟེ་བར་བསམས་
པ་ནི། ‘ཉི་དྲུལ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བ་སྒྲིང་།’ དབྱིབས་ནི་གཏུ་ཁ་སྒྲོར་འདྲ། ཉི་མ་ཐབས་ལ་
ཤེས་རབ་རྒྱ།”⁹ ཞེས་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྒྲོར་དུ་བཞུགས། ཞལ་ལྷང་ལས་ནི།
དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་དུ་བཞུགས། ཡི་གེ་ནི་ཨ་ལྷང་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ་པ་
སྒྲོད་བསྐྱས་དང་རིམ་ལྡན་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བར་རྒྱ་ཡིག་བསྒྲོམ་
པར་ཡང་བཞུགས་དོ།

ལྟ་བུ་(དེ་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ཐན་ཡོན་)ནི། མདོན་བཟོད་རྒྱ་མ་ལས། “རྒྱ་ཏུ་སྒྲིང་ལ་གནས་པ་
ཡི། ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་མེད་པ། དེ་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་སྒྲེ་པོ་ལ། དེས་བར་ལེ་ཤེས་
སྒྲེ་བར་འགྱུར།”¹⁰ ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དེའི་བྱ་རིམ་ལྟ་བུ་ལས་

⁹ ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཏུ་འབྱུགས། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཅོལ་བྲུག་པ། ཤོག་གངས་ ༢༡༤ན ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐིག་ཏུ་བདེ་བའི་བྲུག་
རྒྱས་གནས། གང་གིས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། སྒྲུབ་པོ་བདེ་བའི་སྒྲན་འདུག་ནས། མིག་གཉིས་སྒྲ་ཅེར་གཏད་བྱས་ནས། སྒྲ་ནི་ལྟེ་ཡི་
ཆད་དུ་བཞག །ཕྱག་གོང་མཉམ་ལ་སྒྲེ་རྒྱན་སྒྲར། སོ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག །དབྱུགས་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོད་ནས་ནི། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་
ཅོལ་བྲལ་ནས། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། རྗེ་སྒྲིལ་གྱང་ལེགས་གནས་པས། དེ་ལྟར་བྲུག་གྱུང་དང་ལྡན་པས། ཡི་གེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་ཏུ་
བཟླས།” ཞེས་སོ།

¹⁰ ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཏུ་འབྱུགས། ཡ་སྒོར་དམོན་ཀྱ་ཀྱུ་རི་བ། རྗེ་རྗེ་སེམས་སྒྲུབ་ཐབས། ཤོག་གངས་ ༢༣༠ན ༥ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་
གཉིས་པ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ཉི་དྲུལ་ཐིག་ལེ་རྒྱ་བ་སྒྲིང་།” ཞེས་སོ།

¹¹ ཐིག་ལེ་རྒྱ་ཏུ་འབྱུགས། ཀ མདོན་བཟོད་རྒྱ་མ། ཡེལ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་ ༢༥༤ན ༥ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “རྒྱ་ཏུ་སྒྲིང་ལ་གནས་པ་ཡི།

གུང་། “སྐྱོད་ཡི་གེར་ལྟན་པའི་སེམས། སྒྲིང་གར་གཞག་བྱ་དེ་ནས་འདིའི། རྫོངས་
པའི་རབ་རིམ་འཛོམས་མཛད་པའི། མངའ་བདག་བཙུག་ལྷན་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།” ཞེས་
སྒྲིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་མུང་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམས་པས་རྫོངས་པའི་རབ་
རིམ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་འདྲ་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་
གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་སྐྱགས་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྐྱས་པ་གསལ་བ་ལས། “འོ་
བ་སྒྲ་ཚོགས་རྣམ་ཏོག་རྣམས།། སེམས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བས་ན།། རྣམ་ཤེས་སྟོག་
ནི་འདྲ་བའི་རྟེན།། སྟོང་གར་སྐྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ།།” ཞེས་སྟོང་གར་སྐྱགས་འཁོར་
བསྐྱོམ་པར་གསུངས། སྐྱགས་འཁོར་རིམ་བྱ་བྱིག་བསྐྱོམ་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “སྐྱགས་
ཀྱི་ཡི་གེའི་འཁོར་ལོ་ནི།། དང་པོར་ཚུ་སྟེས་འདབ་བརྒྱད་པ།། བྱི་ནང་གསང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ནི།། རིམ་པ་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་བྱ།།” ཞེས་སྟོང་གར་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་
གསུམ་རིམ་པ་གཅིག་བསྐྱོམ་པ་དང་དེར་ཡི་གེ་འགོད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། “བྱི་རིམ་
ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཆན།། ‘བར་པ་གསལ་བྱེད་ཐབས་བཅས་པ།།’ གཉིས་སྐྱ་མེད་
པ་ནང་མར་གནས།། ‘སྐྱགས་མཆན་མ་རིམ་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན།།’ སྟུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
རང་བཞིན།། ‘དབྱས་སྐྱ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་སྟེ།།’ ཨ་ཡིག་དང་བཅས་སྟོག་གྱུར་གང་།།
ཀུན་གྱི་སྟོང་པོ་སྟོ་ཞིང་སྟུང་།།” ཅེས་པད་འདབ་བྱི་མ་བརྒྱད་ལ་ཨ་ཡིག་གིས་མཆན་པའི་

ཐིག་ལོ་བཅིག་ཡུལ་ལོ་མེད། རྩེས་ཡུལ་ནི་ཉི་ཤར་ལས་ལུང་ན། ཡོ་ཁེ་མ་རྩེ་བར་ལུང་པ་ལ་མཆོག་ལ། "ཅེས་སོ།

[illegible]

३ རྩེ་བརྩུན། རྩུད་བཟེལ། ཞི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་རོ་པ། རིམ་ལྷ་བརྩུས་པ། སྐལ་བྱའམ་མེ་ལེམ

ལྷན་པར་ གློ་གླིང་དཔར་མ།

८ श्री गुरुभ्यो नमः । श्री गुरुभ्यो नमः । श्री गुरुभ्यो नमः । श्री गुरुभ्यो नमः । श्री गुरुभ्यो नमः ।

[illegible]

དབུངས་ཡིག་ཤེས་རབ་སྤང་བ་མཆོན་བྱེད་ཁ་དྲོག་དཀར་པོ་དང་། བར་བ་བརྒྱད་ལ་མ་
 ཡིག་དང་ལྷ་ཡིག་སྤངས་པའི་གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་ཐབས་མཆེད་པ་མཆོན་བྱེད་ཁ་དྲོག་
 དམར་པོ་དང་། ཉང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིར་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་བཞི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ཉེར་ཐོབ་མཆོན་བྱེད་ཁ་དྲོག་ནག་པོ་དང་། དབུས་སུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
 ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་སྤྱིར་གཞི་རྒྱ་རྒྱུ་འདུ་སྟོབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པར་གསུངས་ཀྱི་སྟགས་འཁོར་ངེས་པར་བསྟོམ་དགོས་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ལྟའི་གཞུང་རྣམས་ལས་
 སྟགས་འཁོར་བསྟོམ་པ་མ་བཤད་ཅིང་། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་རིམ་ལྔ་བསྟུས་པ་
 གསལ་བ་ལས་འཁོར་ལོ་མེད་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་དང་། ཅིག་ཅར་བ་
 རྣམས་ལས་ཀྱང་། སྟགས་འཁོར་མེད་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་
 ཅམ་ཞིག་བསྟོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སྟོག་ཅོང་བསྟོམ་པ་བཤད་པ་)ལ་བཞི། དགོས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་གང་ལ་རྟོར་བརྒྱས་བྱ་བ། གནས་གང་ནས་བྱ་བ། རྒྱུད་སྟགས་དཔེར་མེད་དུ་
 སྟུར་ཚུལ། རྟོར་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་(དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་གང་ལ་རྟོར་བརྒྱས་
 ལྟ་བུ་)ནི་རྫོགས་རིམ་པས་ཞི་རྒྱས་དབང་དཀག་གི་ལས་སྟུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ལ་
 རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་སྟུབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་ལ་རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དཔེན་སྟོན་དུ་སོང་ནས་
 སེམས་དཔེན་ཀྱི་སྟོང་པ་རྣམས་བསྟེད་པའི་དོན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་
 ལྔ་ལ་རྟོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་དང་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གནས་གང་ནས་བྱ་བ་)ནི། འོ་ན་ལུས་ཀྱི་གནས་འདི་ནས་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་ཀྱི་
 དེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པའི་ནང་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་རྒྱང་ལ་
 བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་གནད་འདི་ནས་བྱེད་ཀྱི་དེས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་
 རྩ་བའི་རྒྱང་བཞིའི་གནས་མགིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་འཁོར་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འབད་དེ། དང་པོ་ལ་རྒྱང་ལྡགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཙམ་ཡོད་
 གང་རྟོ་རྟེན་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་བལ་བས། རི་ཙམ་འབད་གང་རྒྱང་དབྱེར་མར་
 ཞུགས་པ་སོགས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་
 དང་རྒྱང་ལྡགས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་གང་ལུགས་འདིའི་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་གནད་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། རང་
 ལུགས་ནི། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྒྱང་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་
 དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྟོ་རྟེན་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། རུག་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱུན་ཅིང་། སྒྱུད་
 བསྐྱུས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་བར་དོ་བཞེན་དུ་
 བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆི་དུས་བཞེན་དུ་བསྐྱེད་དགོས།
 དེ་ལ་རྒྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐིམ་དགོས། དེ་ལ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་
 ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྱུད་བསྐྱུས་སུ་གང་དང་གང་གི་ཕྱིར་
 རི་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་པའི་རྩལ་གསུམ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྒྱང་ལྡགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་རྩལ་)ནི། འདུས་པ་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འཕགས་
 པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་སྐགས་ཡི་གེ་གསུམ་སྐྱེད་གཞུགས་གང་ལ་བྱེད། དེ་

གྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་ཆེ་རྒྱུ་བཟོ་མེད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་གསུང་། དེ་ནི་མི་འཐད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་སྤྲུགས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཉི་མེ་
 ཆེག་སྒྲིང་དུག་བརྒྱ་ལས་མི་རྒྱ་བས། གནས་པ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་
 བཟུང་མི་ཆང་བའི་བྱིར། དེས་ན་ཡི་གེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུ་བཟུང་མེད་དུ་བཞག་
 བས་ཆོག་ཀྱང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བཟུང་མེད་དུ་གནས་པར་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་མར་
 འགོས་གཉིས་ཀའི་གདམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། ། གནས་པའི་ཡུན་ཆད་
 ཀྱང་སྤུ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟར་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གི་ཡུན་ཆད་ལས་སྤྲུག་པ་རེ་བཞེད་ཀྱང་།
 རང་ལུགས་ལ་རྗེ་འགོས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོར་ལྟར་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གི་
 ཡུན་ཆད་དང་མཉམ་པ་རེ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(རྒྱུ་བཟུང་གི་དེ་བུ་བཟུང་པ་)ལ་གསུམ། བཟུང་པའི་ཡུལ་རྒྱུང་གི་སྒྲིམ་
 དེ་བུ། བཟུང་པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྒྲིམ་དེ་བུ་དང་། གནས་གྱི་སྒྲིམ་དེ་བུ་ལོ། དང་
 པོ་(བཟུང་པའི་ཡུལ་རྒྱུང་གི་སྒྲིམ་དེ་བུ་)ལ། ཅ་བའི་རྒྱུང་གི་རྒྱུ་བཟུང་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་
 གི་རྒྱུ་བཟུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྟར་དེ་བུ་ལོ། གཉིས་པ་(བཟུང་
 པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྒྲིམ་དེ་བུ་)ལ་རྒྱ་རྒྱུང་ཡི་གེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུ་བཟུང་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 རྒྱུ་བཟུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་བཞད་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྲུང་བ་ལས་བཞད། གཉིས་པ་རྒྱུ་
 འཕྲུང་བ། དགོངས་པ་ལུང་སྒྲིམ། རྒྱུ་མེ་མ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་རྒྱུ་ལས་
 བཞད། གསུམ་པ་(གནས་གྱི་སྒྲིམ་དེ་བུ་)ལ་སྤེལ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་དང་འགོ་སྤྱི་རྒྱུ་བཟུང་
 གཉིས་སུ་ཡོད། ཁ་ཆེ་ལག་སྤྱིས་དང་སྤྱི་ལ་ལྟར་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་བཟུང་གི་དེ་
 བུ་ལ། རིགས་དུག་གི་བཟུང་པ། ཁོ་པོའི་བཟུང་པ། དུག་གསུམ་གྱི་བཟུང་པ། མ་ཞིང་གི་
 བཟུང་པ་དང་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ལེུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་

༡ མ་དཔེར་མི་ཆད་ཅིས་གསུམ།

༢ དེ་ནི་ལེུ་རྒྱ་རྒྱུ་བཟུང་པ་

ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་བྲལ་བ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱ་བ་ལ་བཤད་པ་དང་།
 ཁོ་པོའི་བཟླས་པ་དག་བཟླས་སུ་བཤད་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་བཟླས་པ་རྟེན་ཟུང་འཇུག་
 པས་དུག་གསུམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མ་
 བྱེད་གི་བཟླས་པ་ཡང་འོད་གསལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཤད་པས་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གི་བཟླས་པ་
 མེད་ཅིང་དོར་བཟླས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་རིན་པོ་ཆའི་བཟླས་པ་དང་ཐོགས་^༡
 མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་གཉིས་ནི་དོར་བཟླས་དངོས་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆའི་བཟླས་པ་ནི་རྩ་བའི་
 རྒྱུད་བཞི་ལ་དོར་བཟླས་བྱས་པས། རྒྱུད་རྣམས་སྟིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་
 པ་ལས་སྟོང་བཞི་རིན་པོ་ཆེ་འདེན་བར་བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་ཆའི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའི་རིན་
 འབྱུང་གི་བཟླས་པར་སྟོན་པ་མིན་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་ཡང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་
 ལ་དོར་བཟླས་བྱས་པས་མིག་ལ་ཐོགས་པའི་དབང་པོའི་སྐྱོ་སོ་སོ་ནས་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པས་ན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཟླས་པ་ཞེས་བྱའི་
 དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཟླས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་གསང་བའི་སྐྱ་ཅེར་ཐུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྐྱ་ཅེལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཛིན་བར་གསུངས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བསྐྱའི་སྐྱ་ཅེ་དང་།
 རང་གི་དོ་རྩེའི་སྐྱ་ཅེ་གཉིས་པ་པོ་མཆོམས་སུ་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བར་འཛིན་པ་ལ་གསང་
 བའི་སྐྱ་ཅེར་ཐིག་ལའི་བསྐྱོམ་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུད་བྱི་མའི་དོན་སྟོན་གསལ་
 ཀྱིས་བཀའ་བ་ལྟར་ན་ཡེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཡེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་

^༡ སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ ཞེས་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལྟར་དག་གསུམ་གྱི་
^༢ ཐོག་དབང་རྟེན།
^༣ བྱེད་པས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་དབང་ས།
^༤ ཐོག་དབང་རྟེན།

ནས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ། སྤྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་བདེ་བས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏུ་ཡེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ལ་མཆོག་གི་ལྷ་སྤྱུལ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ཡེ་ཆུ་ལ་
 བརྟེན་པ་དང་། རང་དང་ཡེ་ཆུའི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྤྲ་གཉིས་སྤང་མཆོམས་སུ་ཐེག་ལེ་ཡུངས་
 འབྲུ་ཅམ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ལྟར་བསྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ཡང་རྒྱུད་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་པའི་ཆེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤར་རྒྱུད་རྒྱ་
 ཁྲིར་སྤྱད་མ་རྒྱས་པ་བསྐྱ་བའི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དཔེན་ལ་ལོབས་པ་ནི་རྒྱུད་རྒྱ་ཁྲིར་སྤྱད་
 རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྟོག་ཅོལ་བསྒྲིམ་པ་སྟོག་ཅོལ་སྤྲ་མ་གཉིས་
 གིས་སྤྲ་གསུམ་རྒྱུད་སྤྱིར་གར་བསྐྱས་པ་དེའི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུ་ནི་སྤྱིར་གའི་སྤྲ་གསུམ་ཐེག་བསྒྲིམ་པ་དང་། རྟོར་བརྒྱས་བྱས་པའི་མཐར་རྒྱུད་དང་བྱང་
 སེམས་འདུས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་བ་བཞི་ཅམ་འདེན་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་ཡེ་
 ཆུ་དང་སྟོམས་འབྲུག་བྱས་པའི་ཐེག་ལེ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་མར་སྤྲ་སྤང་མཆོམས་སུ་ཐབ་པ་ལ་
 དམིགས་པ་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཞུ་བ་སྤྱིར་གའི་
 སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་སྤྲ་གསུམ་པ་ལས་སྟོག་ཅོལ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལས་བདེ་
 བ་དང་སྟོང་བ་བཞི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་འདེན་རྒྱས་པ་ནི་འདིའི་སྟོག་ཅོལ་བསྒྲིམ་པ་སྟོག་ཅོལ་
 སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་བོགས་འདོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལོ།།

གཉིས་པ་(རྟོར་བརྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོར་བརྒྱས་ཀྱིས་
 སྤྱིར་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྐྱན་པ་དང་། སྤྱིར་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་ཅ་མདུད་
 འགྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱན་པའོ།། དང་པོ་(རྟོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བར་
 བསྐྱན་པ་)ནི། རྟོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་གའི་ཅ་མདུད་རྒྱུ་མཁས་པར་འགྲོལ་ཏེ་དེས་འགྲོལ་རྒྱས་

१ བརྟེན་པ་ རྒྱ་ཁྲིར་དབར་མ།

२ ལུས་དཔེན་ལོབས་ རྒྱ་ཁྲིར་དབར་མ།

ཤིང་། རྒྱུང་འཛིན་པའི་རྣམ་འབྱུང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོལ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་
འགྲོལ་གྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྫོང་མེ་འབྲང་བ་ལས། “སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིང་
ཀྱིས་ཏེ”འབྲེད། རྣམ་འབྱུང་མཐུད་པ་བཞུགས་ནས་ནི། རྒྱུང་གི་དེ་ཉིང་རིག་པ་སྟེ། བྱང་
པར་དབྱེ་བའི་སྦྱར་བ་ཡིས། སྦྱར་བ་དེ་ཡང་མི་ཤེས་པར། རྒྱུང་འཛིན་པ་ལ་རྣམ་འབྱུང་
ཀྱིས། རྩལ་པར་དགའ།” ཞེས་དང་། “གང་ཕྱིར་དེ་ནི་བསྐྱེས་བྱས་ནས། སྦྱང་གའི་བསྐྱེས་
སྦྱང་ལྟས་འཛིགས།” ཞེས་གསུང་། དེའི་འགྲོལ་ཚུལ་ཡང་སྦྱག་སྦྱབས་སས་འགགས་པ་
ལ། ཐུར་མ་ཕྱ་མོ་རིང་པོས་དེའི་ནང་དུ་འབྱུང་འབྱུག་ལན་མང་དུ་བྱས་པས་མཐར་མངས་
པར་འབྱུར་བ་བཞེན་དུ་སྦྱང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་དུ་རྒྱུང་ལྔ་འབྱུག་གི་
དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་སྦྱང་གའི་ཅ་མཐུད་ཁད་ཀྱིས་ཁད་ཀྱིས་སྦྱང་པོར་པོར་སྦྱེ་
མཐར་སྦྱང་གའི་ཅ་མཐུད་རྫོགས་པར་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཆེ་ན་སྦྱང་གའི་
བསྐྱེས་དེ་ཉིང་གེན་དུ་ལོག་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “སྦྱེ་བའི་ཅ་བར་
སྔག་རྒྱུང་ནི། སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་ན། ‘གང་ཞིག་བསྐྱེས་ཁ་སྦྱབས་འདི། སྐད་ཅིག་
གི་ནི་གེན་དུ་འབྱུར།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱང་གའི་ཅ་མཐུད་
ཅ་མཐུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཅ་མཐུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲོལ་དགའ་ཤོས་
ཡིན་པ་དང་། དེ་རྫོགས་པར་མ་གྲོལ་བར་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་མི་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་

༡ དེ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྟོན།

༢ འགྲོལ་དཔར་རྫིང་།

༣ རྩལ་བཀའ། རྒྱུང་འབྱུང་། ཅ་བཤད་རྒྱུང་རྫོང་མེ་ཉིང་ག། ལེའུ་བྱུག་པ། ཤོག་གངས་༢༡༤ན་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་བཞོད་ན། “སྔགས་
ཀྱི་དེ་ཉིང་ཀྱིས་ནི་འབྲེད། རྣམ་འབྱུང་མཐུད་པ་བཞུགས་ནས་ནི། རྒྱུང་གི་དེ་ཉིང་རིག་པ་དེ། མཆོག་ཏུ་འབྱིད་པའི་སྦྱར་བ་ཡིས། སྦྱར་བ་དེ་ཡང་མི་
ཤེས་པར། རྒྱུང་དང་སྔགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཀྱིས། བཞིང་དང་བཞིང་བྱའི་དཔེ་ལས་འདས། མིག་གསལ་ལོག་པར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས། བསམས་
གཏན་བསྐྱེས་བྱ་དང་བྲལ་བའི། མངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དགའ།” ཞེས་སོ།

༤ རྩལ་བཀའ། རྒྱུང་འབྱུང་། ཅ་བཤད་རྒྱུང་རྫོང་མེ་ཉིང་ག། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༢༣༤ན་ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཕྱིར་དེ་ནི་
བསྐྱེས་བྱས་ན། སྦྱང་གའི་བསྐྱེས་སྦྱང་བལྟས་འགྲོ།” ཞེས་སོ།

༥ རྩལ་བཀའ། རྒྱུང་འབྱུང་། ང་ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གངས་༢༡༧ན་ལས་བྱུང་བའི་ནང་རྣམས་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྩེད་མི་འདྲ་
སྟེ། “གང་ཞིག་བསྐྱེས་ཁ་སྦྱབས་འདི། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གེན་དུ་འབྱུར།” ཞེས་སོ།

གྲིས་སོ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐོག་མར་སྤྱིང་གའི་ཅ་འདབ་བཞི་དང་། དེ་ལས་སྤུན་ཚོད་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་དང་། དེ་ལས་གནས་ཉིར་བཞིའི་ཅ་དང་། དེ་ལས་ཅ་དོན་གཉིས་དང་། དེ་
 རེ་རེ་ལ་སྤྱིང་སྤྱིང་སྟེ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྤྱིང་གི་བར་ཆགས་ཤིང་། མཐར་འཛི་བའི་ཆེ་དེ་དག་
 གས་རྒྱ་བའི་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རིམ་གྲིས་བསྐྱུས་ཏེ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ཐེམ་བར་འགྱུར་བར་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 “རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་བློན་གྲིས་ནི། ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱད་ནས་གནས།” ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་རྩ་རྒྱུད་གི་གཡམས་
 གཡོན་གཉིས་ནས་མདུད་པ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་ལས་མེད། སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་འདྲི་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔལ། རྩོམ་སེམས་དཔལ་གྲགས་པའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གང་ན་གནས་པའི་
 ཐང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རྩ་རྒྱུད་གི་གཡམས་གཡོན་ནས་ལུ་གྲུ་བརྒྱད་དུ་འབྱུང་བའི་མདུད་པ་གསུམ་
 གསུམ་སྟེ་བྲུག་གིས་དཔལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱིང་སེམས་ཐུན་དུ་འབྱོ་བའི་ཆེ་སྤྱིང་
 གའི་ཅ་མདུད་འོག་མས་བཀག་པས་སྤྱིར་ཡང་རྒྱུད་གཞན་གསུམ་ཁྲིད་དེ་རང་གནས་སུ་
 སོང་སྟེ་རྒྱས་པ་དང་རྣམ་བར་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འདབ་ནས་རྩ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་
 ཞུགས་ནས་སྤྱིར་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པ་དང་། ཐོག་འཛིན་འོག་ཏུ་འབྱོ་བའི་ཆེ་སྤྱིང་གའི་
 ཅ་མདུད་སྤྱིང་མས་བཀག་པས་རྒྱུད་སྤྱིར་ལུས་སྤྱིར་སོགས་ཡན་ལག་ལྔར་གྲུས་ཏེ་ཆོ་
 བའི་ཆ་དང་སྤྱིང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་འདབ་ནས་རྩ་རྒྱུད་གི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་སྤྱིར་
 འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ལས། “སྤྱིང་གི་བརྒྱའི་སྤྱབས་མཁའ་ལ། ཡེ་ཤེས་
 རྩོམ་ཉག་ཏུ་བཞུགས།” སྤྱིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། ཐོག་དང་སྤྱིང་སེམས་རྒྱུད་
 ཆེན་གནས། དེ་ལའང་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྲིས་དགྲིས།

༡ ཐེ་བགལ་རྒྱུད་འབྱུག་ ༣ བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ཐེ་ཐོང་ག་ ལེ་བྲུག་ག་ ཐོག་གངས་༡༡༦༩

༢ ཞུགས་ཀྱི་དཔལ་རྒྱུད་

དེ་ཡི་ཐུར་སེལ་བཅོམ་བྱས་པས། ལྷེད་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད། དེས་བཅོམ་སྐྱར་ཡང་
 རྣམ་ལྟར་རྒྱ། སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྩལ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད།
 ཅེ་མོ་ལྷ་ལས་རྒྱ་བ་ནི། ཅེ་ལྷ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། རྒྱས་དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་།
 རྒྱས་དང་ལྷེད་དང་མཛའ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཅེ་ནི་ལྷེད་ཤེས་བྱ། རྫོང་མེ་འོག་ཏུ་གསལ་བར་
 རྩལ། ལྷེད་གི་སྟོག་གི་དབྱས་ན་ཡང་། རྫོང་མེ་ལྷེ་བ་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ། སྟོག་ཅེས་
 བྱ་བ་རྒྱང་ཆེན་པོ། ལྷེད་ནས་མདུད་པ་ལ་བརྟེན་པས། བཅོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་ལྟར་རྒྱ།
 ཅེ་མོ་རྣམས་ལས་ཅེ་ལྷ་ནི། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་ལྷེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བཀྱེད་སྟོག་ཤལ་མཆེན་
 པ་སྟེ། ཅེ་ནི་ལྷ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ། ཅེ་ནི་ལྷ་ལས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་། ལྷ་དང་རྩས་སྤལ་ཅངས་
 པ་དང་། ལྷ་བྱེད་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། གསུམ་པ་གྲུབ་
 སྟེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ལ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་འཆར་དགོས། དེ་ལ་ཨ་ཏྱི་གི་
 དེས་དོན་སྟོག་ཐུར་གཉིས་ལྷེད་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྟེ་དགོས། དེ་ལ་ལྷེད་ཁའི་ཅེ་མདུད་
 རྫོགས་པར་འགྲོལ་དགོས། དེ་ལ་དེ་འགྲོལ་བྱེད་དོར་བརྒྱས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།
 “ཨ་ཏྱི་དང་བྲལ་སྟེས་བྱ་ནི། ཅེ་བ་ཆད་པའི་ཤིང་བཞིན་ནོ།” ཞེས་དང་། “ཨ་ནི་སྟོག་
 གི་རྒྱང་དུ་བཤད། དེ་བཞིན་ཐུར་སེལ་ཏྱི་དུ་བརྫོད། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། དེ་
 བྱི་ཨ་ཏྱི་ཞེས་བྱར་གྲགས།” ཞེས་གསུངས་སོ།

१ རྟེ་བཀལ། རྒྱད་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱད་རྫོང་མེ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྲུག་ག། ཤོག་གངས་པ་ལྷེ་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ལྷེད་གི་བད་སྐབས་ནས་
 མཁའ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྫོང་མེ་ཉིང་པེ་འཛིན་གསལ། ལྷེད་དང་འོག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱང་ཆེན་གནས། དེ་ཡང་དབྱེ་བར་དག་པ་
 ཡི། དབྱས་སྤལ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྲིས། དེ་ཡིས་མཆོག་དང་བཅོམ་བྱས་པས། ལྷེད་དུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་མི་བྱེད། དེས་བཅོམ་སྐྱར་ཡང་རྣམ་
 ལྟར་རྒྱ། སྟོག་དང་ཐུར་སེལ་བྱེད་རྒྱ་དང་། རྩལ་བྱེད་དང་ནི་མཉམ་གནས་ཉིད། ཅེ་མོ་ལྷ་ལས་རྒྱ་བ་ནི། ཅེ་ལྷ་ལ་ནི་ཡང་དག་བརྟེན། རྒྱགས་
 དང་རྣམ་པར་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱས་དང་ལྷེད་དང་མཛའ་པོ་སྟེ། དེ་དག་ཅེ་ནི་ལྷེད་ཤེས་བྱ། རྫོང་མེ་འོག་ཏུ་གསལ་བར་རྩལ། ལྷེད་གི་སྟོག་གི་
 དབྱས་ན་ཡང་། རྫོང་མེ་ལྷེ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་འགྲོ། སྟོག་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱང་ཆེན་པོ། ལྷེ་བ་མདུད་པ་དང་མདུད་པས། བཅོམ་ནས་ཀྱང་ནི་རྣམ་
 ལྟར་རྒྱ། ཅེ་མོ་རྣམས་ལ་ཅེ་ལྷ་ནི། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་ལྷེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བཀྱེད་སྟོག་ཤལ་མཆེན་པ་སྟེ། ཅེ་ནི་ལྷ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ། ཅེ་ནི་ལྷ་ལས་
 རྒྱ་བའི་རྒྱང་། ལྷ་དང་རྩས་སྤལ་ཅངས་པ་དང་། ལྷ་བྱེད་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ།” ཞེས་སོ།

२ རྟེ་བཀལ། རྒྱད་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱད་རྫོང་མེ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྲུག་ག། ཤོག་གངས་པ་ལྷེ་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ཏྱི་དང་བྲལ་སྟེས་
 བྱ་ནི། ཅེ་བ་བཅད་པའི་ཤིང་བཞིན་ནོ།” ཞེས་སོ།

३ རྟེ་བཀལ། རྒྱད་འབྲམ། ཅེ་བཤད་རྒྱད་རྫོང་མེ་ཉིང་པེ་འཛིན་གྲུག་ག། ཤོག་གངས་པ་ལྷེ་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨ་ནི་སྟོག་གི་

གཉིས་པ་(སྤྱིར་གཞི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི། རྟོག་མར་
 ཡི་གེ་གསུམ་བརྟ་དགོས་པས་ཨོ་བརྟ་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ལས། བྱང་དོན་ནི་ཨོ་ལ་ཨ་
 ཨུ་མ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨུ་ཨ་ལ་བྱིན་པས་ཨོ་དང་། དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་
 པས་ཨོ་མོ། དེས་དོན་གྱི་ཨས་སྟོག་འཛིན་དང་། ཨུས་བྱིན་རྒྱ་དང་། མས་བྱང་སེམས་
 དཀར་པོ་མཆོན་ཞིང་། མཆོན་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱི་བོར་ཨོ་ཡིག་བཀོད་དེ་
 བསྒྲམས་པས་སྟོག་འཛིན་བྱིན་རྒྱ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གསུམ་སྤྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་དབུས་རྒྱ་ཁྲིར་ཐིམ་པ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
 ཤེས་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། ། གཉིས་པ་ཨ་བརྟ་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ལས་བྱང་དོན་ནི། ཨ་
 བྱང་བྱ་གཉིས་དང་། ས་སྟོག་མེད་གཅིག་དེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨ་བྱི་མ་དབྱི་སྟེ་སྟེ་མ་
 ལ་བཅུག་གི། ས་སྟོག་མེད་ནམ་བཙད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྒྱན་པས་ཨུ་འོ། ། དེས་དོན་ནི། ཨ་
 གཉིས་ཀྱིས་སྟོག་འཛིན་དང་། བྱིན་རྒྱ་གཉིས་དང་། མས་བྱང་སེམས་མཆོན་ཞིང་། མཆོན་
 དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མགྱིན་པར་ཨུ་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྒྲམས་པས། སྟོག་འཛིན་
 བྱིན་རྒྱ་བྱང་སེམས་གསུམ་མགྱིན་པ་ལོངས་སྟོང་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིར་ཐིམ་པ་
 ལས། འོད་གསལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་དོ། ། གསུམ་པ་
 རྒྱ་བརྟ་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ལས། བྱང་དོན་ནི། ཏ་ཨུ་མ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཨུ་ཏ་ལ་
 བྱིན་པས་རྒྱ་དང་། རྟེ་ལ་མ་ཡིག་ཐིག་ལེར་བྱིན་པས་རྒྱ་མོ། དེས་དོན་ནི། ཨུས་བྱིན་བྱ་
 རྒྱ་དང་། ཏས་བྱང་སེམས་དང་མས་སྟོག་འཛིན་མཆོན་ཞིང་། མཆོན་དོན་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་
 སྒྲོ་ནས་སྤྱིར་གར་རྒྱ་ཡིག་བཀོད་དེ། བསྒྲམས་པས་བྱིན་རྒྱ་བྱང་སེམས་སྟོག་འཛིན་གསུམ་
 སྤྱིར་གཞི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲིར་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་

རྒྱང་དུ་བཤད། དེ་བཞིན་བྱང་སེམས་རྒྱ་དུ་བཞིང་། དེ་གཉིས་གཅིག་བྱང་འཁོར་བ་སྟེ། དེས་ན་ཨ་རྟེ་ཞེས་པར་གྲགས། ཞེས་སོ། །

⁷ བཅུག་སྟེ་ ཡིན་ནམ་སྟེ།

⁸ རྒྱ་དང་། རྒྱ་མེད་པར་མ།

१ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་པུམ་ཅེ་བཤད་རྒྱུད་རྩི་མེད་པ་ རེ་ཕྱེད་པའི་པ་ བོག་གངས་པ་༣༤ནལ་པས་ལྷང་པ་རྩུང་མི་འདྲ་ཤི། “རྩི་ཤེ་གསུམ་གྱི་
མཐས་ཤིན་དང་། གནས་ཤི་དེ་ལ་འཆོས་ལགས་ན། འདི་རྣམས་དུམ་ན་བདག་པོ་གང་། ཇི་ལྟ་ཞེག་པ་ཆོས་གསུངས་།” ཞེས་སོ།

२ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་པུམ་ཅེ་བཤད་རྒྱུད་རྩི་མེད་པ་ རེ་ཕྱེད་པའི་པ་ བོག་གངས་པ་༣༤ནལ་པས་ལྷང་པ་རྩུང་མི་འདྲ་ཤི། “རྩི་ཤེ་གསུམ་གྱི་
མཐས་ཤིན་དང་། གནས་ཤི་དེ་ལ་འཆོས་ལགས་ན། འདི་རྣམས་དུམ་ན་བདག་པོ་གང་། ཇི་ལྟ་ཞེག་པ་ཆོས་གསུངས་།” ཞེས་སོ།

३ འཕྲིལ་བ་ མཆོ་མེད་པར་ན།

ॣ འཕྲིལ་བ་ མཆོ་མེད་པར་ན།

༥ རྩེ་བཀའ་རྒྱུད་པུམ་ཅེ་བཤད་རྒྱུད་རྩི་མེད་པ་ རེ་ཕྱེད་པའི་པ་ བོག་གངས་པ་༣༤ནལ་པས་ལྷང་པ་རྩུང་མི་འདྲ་ཤི། “གསུམ་པ་རྣལ་
འཕྲོད་པ་ཡིས་རྟོགས་། རྣམ་རྟོག་ཤིང་པར་ལྷང་ལྷང་མེ། རྒྱང་རྣམས་མཐས་ཅད་འགགས་པས་ན། རྩེས་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པོ།” ཞེས་སོ།

[illegible]

འབྲིབ་བ་ལྷོ་གླིང་དཔར་མ།

[illegible]

སྒྲིང་གའི་མི་ལོགས་པ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་སྒྲིང་པ་ལས་རྣམས་ཏོག་མེད་པ་མཛད་ཡུང་ཆེ་སྟེ་སྒྲིང་
སྒྲིང་གི་བདེ་བ་རྣམས་འཕྲོར་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་ཅིང་། ཅེས་དུང་གཞན་གཉིས་གྲོལ་
བའི་དབུས་སུ་རྒྱུང་བསྐྱས་པ་ལ་དེ་ཅེས་གྲི་རྒྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། སྐར་ཐུགས་གྲི་ས་
ཐོན་བདག་པོར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསལ་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ (མོག་ཅེས་བསྐྱོན་པའི་ཉམས་ཐུང་སྐྱེ་བའི་མི་པ་བཤད་པ་) ལ་གཉིས། སྤྱིང་གར་མི་
 སྒྲིགས་པ་བསྐྱོན་པ་ལས་ཉམས་ཐུང་གི་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོར་བརྒྱས་ལུས་
 བས་ཉམས་ཐུང་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཤད་པའོ། དང་པོ་སྤྱིང་གར་མི་སྒྲིགས་པ་བསྐྱོན་པ་ལས་ཉམས་ཐུང་
 གི་རྟོགས་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི། མོག་ཅེས་འོག་མ་གཉིས་བསྐྱོན་པ་ལ་མ་བཟོས་པར་སྐྱགས་ཐིག་
 བསྐྱོན་པ་ལས་ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གང་ཡང་སྤྱིང་གའི་མི་སྒྲིགས་པ་ལ་ཐིམ་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་ཐིམ་པ་ལ་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་སྟོད་པོར་སོང་བ་དགོས། སྐབས་དེར་དེ་སྟོད་
 པོར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིང་གར་སྐྱགས་ཐིག་བསྐྱོན་པ་ལས་མི་སྒྲིགས་པའི་ཐིག་
 ལེ་གནས་པའི་སྤྱིང་གི་ཅ་མདུད་ཀྱི་པོང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། འོག་གི་ཅ་མདུད་ཀྱི་འོག་གི་རྒྱ་རྒྱུར་
 བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པར་བྱེད་ལུས་ཤིང་། ཐིམ་པ་ན་སྐྱིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་ལྟར་འཇར་
 བར་ཞལ་ལུང་། ཀུ་ཀུ་རི་བ། སྟོན་གསལ་ལ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

[illegible]

१. མ་དཔེ་དང་མཉིས་ཀྱི་ཆེས་ལེགས་པ་དང་། དཔེ་མ་ལུ་མཉིས་ཀྱི་ཆེས་ལེགས་པ་དང་། ཉན་དང་ལུ་ཉན་པ་ལོས་།

3 མ་དཔེར་གྱི་ཆེས་གསལ་པོར་དཔུང་སྡེ་མེས་ལྷ་གསལ་པོ་ཞེས་གསལ་དང་པུན་པོ་ཞེས་བཤེས།

ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད། རྩ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱང་ཐུན་
 ཆོད་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱང་དུ་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད། རྩ་བ་གསུམ་པ་ལ་མགྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་
 འཁོར་ནམས་གསལ་པོར་མཐོང་བར་བྱེད། རྩ་བ་བཞི་པ་ལ་ཅ་འཁོར་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་བའི་
 རྒྱང་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མཐོང་བར་བྱེད། རྩ་བ་ལྔ་པ་ལ་རྒྱང་ནམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 ལྷོག་པར་ཅོམ། རྩ་བ་དྲུག་པ་ལ་རྒྱང་ནམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་
 ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་འགྲོལ། འདི་ནི་ཐིག་པ་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་
 བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟེན་ཐིམ་པར་བྱེད་ཅུལ་)ནི། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་རྒྱང་
 འབྱུང་འབྱུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་མོས་ནས་བྱེད་ཀྱང་། མཐར་
 མོས་སྒོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱང་འབྱུང་འབྱུག་གནས་པ་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་
 སུ་གསལ་པ་ལ་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་དག་པོ་སྒྲེ་ཞིང་། དེས་རྒྱང་སྐགས་ཐ་དད་དུ་སྤང་
 བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིམ་པ་དང་པོར་སྤྱིའི་ནམས་འབྱུར་
 བསྐྱེམས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་ནས་རྒྱང་འབྱུང་
 འབྱུག་གནས་གསུམ་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས། མཆམས་ཤིག་ན་རྒྱང་སེམས་འབྱུག་པ་
 གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་དངོས་གནས་ལ་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུའི་ལམ་ནས་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་དོ།
 གལ་ཏེ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུའི་འཛུང་བ་དང་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ཡོད་དུ་ཅུག་ཀྱང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུའི་ཐིམ་པར་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱང་བྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མི་འགོག་
 པར་རང་སོར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རྒྱང་ནང་དུ་ཁ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་བཟུང་ནས་འབྱུང་འབྱུག་
 འགོག་པ་མི་འདུག་པའི་བྱིར་སྐྱམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱང་འབྱུག་གནས་

༡ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་དཔྱད་སྐུ་ལྟེན་ཐིམ་ལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱན་ནས་བཅོས།

༢ མ་དཔེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔྱད་སྐུ་ལྟེན་ཐིམ་ལ་སྟོན་དང་བསྐྱན་ནས་བཅོས།

ཞེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱང་དང་ཐིག་ལའི་ནལ་འཕྲོར་དང་། དབང་པོ་གཉིས་
 སྒྲོར་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྤར་སེལ་གཡོས་ནས་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱང་
 གི་ནལ་འཕྲོར་ནི་རྟོག་བཟླས་ཡིན་ནོ། ། སྤར་སེལ་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་བ་དེ་ཅ་རྩ་
 རྒྱང་དབུ་མ་གསུམ་གང་གི་ནང་ནས་གཡོས་པས་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་ཞེ་ན། རྩ་རྩེ་འཕྲེང་བར།
 “གཡོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཆེ་བ་འབབ། གཡས་པ་ཁྲག་དང་ཉི་མ་འབབ། ཤེས་བྱ་དབུ་སུ་
 རྒྱང་རྒྱ་བ། མེ་སད་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སྤར་སེལ་ཅ་དབུ་མའི་ནང་ནས་
 བརྒྱས་པས་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་བར་གསུངས། འོ་ན་འོག་སྒྲོ་སྤར་སེལ་ལ་རྟོག་བཟླས་བྱེད་
 པ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། རྩག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “འཇུམ་པ་དང་ནི་འབྱེད་པ་ཡིས། རྒྱང་
 གི་མེ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱད།” ཅས་དང་། རྩ་བོའི་ཆོས་ལྷ་ལས། “འབྱེད་དང་འཇུམ་པའི་སྒྲོར་
 པ་ཡིས། འག་མོ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་
 རྟོག་བཟླས་ཀྱིས་སྤར་སེལ་དབུ་མའི་ནང་དུ་བརྩལ་གཏུམ་མོ་སྒྲོར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་བྱང་སེམས་
 བཞུ་བ་བབས་པ་ལས་དགའ་བཞི་རིམ་གྱིས་དངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྤང་

ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡི། ཆངས་པའི་མེ་ནི་སྤུམ་མའོར་གནས།” ཞེས་སོ།

- ྱ རྩ་བཀའ། རྒྱང་འབྲས། ཅ བཤད་རྒྱད་རྩེ་ཐེང་བ། ལེུ་སུམ་རྩ་བ། འོག་གངས་༡༩ན་ལས་བྱང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་ཤང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྒྱང་
 མི་འདྲ་མེ། ‘དབུ་སུ་ནི་རྒྱང་རྒྱ་བ་ཡིས་ནི། མི་སད་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ།’ ཞེས་སོ།
- ༢ མ་དཔེར་རྒྱས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྡེ་གསལ་སྒྲིན་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།
- ༣ རྩ་བཀའ། རྒྱང་འབྲས། ང རྩག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེུ་བརྩལ་ཐུག་འོག་གངས་༡༩བ་ལས་བྱང་པ་རྒྱང་མི་འདྲ་མེ། “འཇུམས་པ་དང་ནི་འབྱེད་པ་
 ཡིས། རྒྱང་གིས་མེ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱད།” ཅས་སོ།
- ༤ མ་དཔེ་གཉིས་ཀའི་ནང་ཆོས་ལྷ་ཞེས་པ་ཡིག་ཏོར་ཡིན་པ་མཛན། དེ་ཡང་རིམ་ལྡེ་གསལ་སྒྲིན་དུ་རྩོམ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་དང་། ཏྲ་ན་ཐའི་
 པའི་མཆོག་བསྐྱོད་ཆེན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་འའི་རྩོམ་ཆེའི་སྒྲུ་ཞེས་གསལ་ཡང་བསྐྱུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། རྒྱང་འགྲེལ། རྒྱེགས་པམ།
 ༡༡ ཞ རང་རྩོམ་ཆེས་མཛད་པའི་རྩོམ་གདན་གྱི་རྩོན་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་པ་ཞིག་དང་། སྒྱོད་པའི་སྒྲུ་ཞེས་པ་གཉིས་ལས་མ་རྩེད། དེ་གཉིས་ཀའི་ནང་གོང་
 གི་གཞུང་དེ་དག་དུ་དངས་པའི་ལུང་ཆོག་མི་གསལ། འོ་ན་ཡང་རྩག་ཆེན་གྱི་གཞུང་གིས་བསམ་གསུམ་པའི་ནང་རྩོམ་མཛད་པའི་རྩོམ་གྱིས་ཀྱི་
 སྒྱོད་པའི་སྒྲུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལུ་བའི་སྒྲུ་རྩོམ་གདན་གྱི་རྩོམ་ཆེའི་སྒྲུ་ཞེས་སྒྲུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུའི་
 བང་ལུང་གི་ཆོག་སྒྲོར་རྒྱང་མི་འདྲ་པའི་རྩོམ་དུ་གསལ་བ་གཤམ་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་རྩོམ་སོ།
- ༥ རྩག་ཆེན་གྱི་གཞུང་། རྒྱེགས་པམ། ༣ རྩོ་རྩོམ་ཆེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུ་དཔལ་སྤངས་དཔེ་རྩེད། འོག་གངས་༡༩ན་ལས་བྱང་པ་རྒྱང་མི་འདྲ་
 མེ། “འབྱེད་དང་འཇུམ་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། འག་མོ་དེ་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ།” ཞེས་གསལ།

སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་བ་ནི་ཐེག་པ་འདིའི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེར། “དེ་
ཡི་མེ་འབར་ཡང་དག་གིས།། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་བཞུ་བར་འགྱུར།། བཞུ་བའི་ཅ་ནི་ཐམས་
ཅད་ལས།། མཆོག་གི་བདུད་ཅི་འཇག་པའོ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་རྫོང་མེད་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་སྒྲོབ་པ་ལ་ལྟ། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། སེམས་དེའི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་
གསུངས་པའི་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ། དེ་རིམ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན)ནི། སྐྱར་རྫོང་ཐེག་པ་ལ་གནས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དག་དབེན་ཀྱི་རྫོང་མེད་པ་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་ལོལ་སེམས་པ། སངས་
རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། “རིགས་ཀྱི་བྱ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རང་གི་སེམས་
ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག །”¹ ཅེས་པ་དང་། རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས། “བྱང་རྒྱབ་ནི་རང་
གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ།།”² ཞེས་དང་། སྡེ་སྡོད་
གསུམ་པའི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། “གཅིག་ཕྱ་འགྲོ་ཞིང་རིང་དུ་རྒྱ། ལུས་མེད་དབང་པོའི་ཕྱག་
ན་གནས།། གདུལ་བར་དགའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད།། བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྲོལ་
འགྱུར།།”³ ཞེས་གསུངས། ལུང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། སྐྱར་དང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་

¹ ཐེ་བགའ། རྒྱད་འབུམ། ༤ ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ། ལེའུ་བཙུ་བླ་གྲགས་མེད་པའི་

² ཐེ་བགའ། མདོ་སྡེ། 9 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ། བས་པོ་དང་པོ། འོག་གངས་ 350 ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རིགས་ཀྱི་བྱ་རང་གི་སེམས་ལ་
རྟོག་ཅིང་མཉམ་པར་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་བ་པའི་ཕྱགས་འདི་ཅི་དགར་སྒྲོམ་ཤིང་བསྐྱབས་པར་གྱིས་ཤིག །” ཅེས་སོ།

³ ཐེ་བགའ། རྒྱད་འབུམ། 3 རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་། འོག་གངས་ 94 394 ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་རྒྱབ་གང་ཞེན། རང་གི་སེམས་ཡང་
དག་པ་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

⁴ ཐེ་བགའ། མདོ་སྡེ། 8 ཆེད་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ལ། འོག་གངས་ 349 349 ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “གང་ཞིག་ལུས་མེད་ཕྱག་ན་གནས།།
གཅིག་ཕྱ་རྒྱ་ཞིང་རིང་དུ་འགྲོ།། གདུལ་བར་དགའ་བའི་སེམས་འདུལ་དེ།། བྱ་མེ་ཡིན་པར་ངས་གསུངས་སོ།།” ཞེས་སོ། གཞུང་དུ་དངས་པའི་

གིས་སེམས་དབེན་གྱི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅམ་ལ་དམིགས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མ་
 དམིགས་ཏེ། དེ་དམིགས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། ། རང་ལུགས་ནི། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དབེན་
 གྱིས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་གྱི་
 ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(སེམས་དེའི་རང་ཚུལ་གསུངས་རབ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་)ནི། སྤྱད་བསྐྱུས་སུ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པའི་མདོ་དང་། བཟང་སྦྱང་གིས་ཁྱུས་པའི་མདོ་དང་། རིགས་པ་བྱལ་ཅུ་པའི་
 ལུང་དང་། རྒྱད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པའི་ཆོག་ཅེས་པའི་ལུང་རྣམས་བྲངས་ནས་སེམས་གྱི་
 རང་ཚུལ་གསུངས་རབ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཟླ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི།
 སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟླ་མེད་
 ཀྱི་རྒྱད་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་སྒྲིམ་གྱི་
 བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཀུས་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་གསུངས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་འབད་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྟོགས་མི་
 ཀུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྤྱང་བ་དང་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྤྱང་བ་གསུམ་བཤད་པ། རང་
 བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་
 སྒྲིམ་ཚུལ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་བདེ་སྟོང་སྟོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(སྤྱང་བ་གསུམ་
 བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དང་། སྤྱང་བ་གསུམ་

སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།
པར་ཐིམ་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་། རྫོང་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་
པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ།

དང་པོ་(པར་ཐིམ་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་)ནི། སྟོན་པས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་
དང་། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་དང་།
གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དང་། ཞེ་སྣང་དང་འདོད་ཆགས་
དང་གཉི་མུག་གསུམ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གསུངས།
དེ་ཡང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་བཤུགས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་དང་ཐབས་ཤེས་
འདྲེས་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྣང་བ་དེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་པའི་སྒྲོ་ཤས་
ཆེ་ལ། མཆེད་པ་དེ་ལས་སྒྲོག་ཅིང་། ཉེར་ཐོབ་དེ་གཉིས་ཆ་མཉམ་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།
སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་བཤུགས་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །གཞུང་གཞན་དུ་སེམས་ཀྱང་གཞི་དང་། ཡིད་ཉོན་ཡིད་དང་།
རྣམ་ཤེས་འཇུག་ཤེས་བྱ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྣང་བ་འཇུག་ཤེས་དང་། མཆེད་
པ་ཉོན་ཡིད་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱང་གཞིར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཉོན་
ཡིད་གཉིས་སོ་སྒྲིལ་མངོན་འགྱུར་དུ་ངེས་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་མཆེད་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་དེ་
སྣང་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དང་། མཆེད་ཐོབ་དམིགས་
རྣམ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་དང་། མཆེད་ཐོབ་གཉིས་སྟོག་ཙམ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱབ་དགོས་
པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་བྱུང་རྫོ། རང་ལུགས་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཙ་བར་གྱུར་པས་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བྱུང་པར་བ་གཅིག་ངོས་འཛིན་
བཞེད་ནས། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་མིང་དེ་སྣང་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བསྐྱུས་སུ་
ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་བྱང་བྱངས་པ་ལས། “རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་འོད་གསལ་

བ་ལས་བྱང་བའོ། དེ་ཉིད་ནི་སེམས་དང་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 གསུངས། ལྷང་བ་གསུམ་ག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་
 གཉིས་ཀ་ལའང་འདྲ་བས། ལྷང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཀའི་
 མིང་ཐོབ་ལ། དེ་གསུམ་དང་ལྷང་བ་གསུམ་སོ་སོར་སྒྱར་བ་ནི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
 སྤྱི་བར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་བཞག །སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསགས་པས་
 རྣ་སེམས་དང་། ཉེན་དུ་གྱུར་པས་ན་ཡིད་དང་། བརྟན་པར་གྱུར་པས་ན་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤྱོད་དེ་ནི་ལྷང་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་ཆང་བས་དེའི་སྒྲོ་ནས་
 དེ་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་མི་རུས་སོ། ། ལྷང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་གཞན་
 དབང་ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ས་
 ཆད་དུ་ལྷང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་ཐུངས་ཐ་དད་དུ་
 བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འབྱུང་། ཡོངས་བྱུང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལྟོག་
 པ་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆེད་པ་འབྱུང་བ་
 དང་། ཉེར་ཐོབ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་སྤང་མཆེད་གཉིས་ལོག་པའི་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས་
 མིང་དེ་ལྟར་བརྟགས། ལྷང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་འདོད་ཆགས་
 གཉི་ཐུག་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི། བདེ་བ་རྒྱུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བར་མ་
 འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན། ཡང་སྟོང་ཕྱོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ལྷང་ཕྱོགས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། ལྷང་
 སྟོང་ཆ་མཉམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་གོང་བཞིན་ནོ། ། ལྷང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་གདགས་བྱའི་མིང་རྣམས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བ་

༡ རྟེན་ཐུན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་ རྒྱུད་བསྟུས། ལེན་བཞི་པ། འོག་གངས་ ༡༡༣

༢ རྟེན་ཐེག་པ་བ་བཞིན་ རྒྱ་གྲིང་དབང་ས།

དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཐུན་མོང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྫོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤང་བ་དང་།
མཆེད་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་དང་། སྤྲོང་བ་དང་། སྤོང་བ་དང་། སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང་།
སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བར་མ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་སྤྱོད་བསྐྱུས་
ལས། “ཨི་ཞེས་པ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་
རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་
པར་མི་འགྱུར་བས། དེ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་།
པརྒྱུའམ་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། གཡོན་པའི་མིང་ངམ་མཆོན་མའི་མིང་དང་། འཇམ་
མའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བཤོ།” ཞེས་དང་། “ལྷ་ཞེས་པ་
དག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྫོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བཤམ། རིན་པོ་
ཆེའམ། ཉིན་མོའམ། སྤྱིས་པའི་གཟུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྱ་བཤམ། རྒྱབ་པའི་རྣམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ།” ཞེས་དང་། “དག་གི་ས་

༡ རྩེ་བཅུ་ན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱུས། ལེའུ་བཞི་བ། སྤོག་གྲངས་ ༡༢༡༤ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཨི་ཞེས་བྱ་བ་
དག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་
གསུངས་པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་པརྒྱུའམ། བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ།
གཡོན་པའི་མིང་ངམ། མཆོན་མའི་མིང་དང་། འཇམ་པའི་དངོས་པོར་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཟུགས་གསལ་བཤོ།” ཞེས་སོ།

༢ རྩེ་བཅུ་ན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི་སྤྱོད་དཔོན་ལྷ་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱུས། ལེའུ་བཞི་བ། སྤོག་གྲངས་ ༡༢༡༥ ལས་བྱུང་བའི་འདྲ་སྟེ། “ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་
དག་གི་སྒྲིབ་པ་བརྟེན་པའི་ས་བོན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ། མོས་པ་རྒྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་
པ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་ཅིང་རྫོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བཤམ། རིན་པོ་ཆེའམ། ཉིན་མོའམ། སྤྱིས་པའི་

ཐོན་ལྷུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོ་དང་ཐུན་མཆན་གསུམ་དང་། བསྐྱ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་བསྐྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་དང་། བུད་མེད་དང་སྦྱེས་པ་དང་། མ་ཉིང་གསུམ་དང་། གཡོན་དང་གཡས་དང་དབུས་གསུམ་དང་། འཇམ་པ་དང་རྩལ་པ་དང་འཇམ་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་ཐེམ་ནས་རྒྱ་འོད་བཞིན་དུ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་ན་སྤང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པས་སྤྲོད་པས་ན་སྤྲོད་བ་དང་། ཉི་འོད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཆེས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་སྤང་བས་ན་མཆེད་བ་དང་། སྤང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པས་སྤྲོད་པས་ན་ཤིན་དུ་སྤྲོད་བ་དང་། སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲག་འབྲག་པོས་ཁུབ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་ཞིང་། འོད་གསལ་དང་ཁད་ཉི་བར་ཐོབ་པས་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། མཆེད་བ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་པས་ན་སྤྲོད་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཡང་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་བྲལ་སོགས་གསུམ་དང་། བསྐྱ་སོགས་གསུམ་དང་། བུད་མེད་སོགས་གསུམ་དང་། གཡོན་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་དང་། འཇམ་རྩལ་བར་མ་གསུམ་གྱིས་མིང་གིས་གསུངས་པ་ནི་བདེ་བ་དམན་མི་དམན་བར་མ་གསུམ་དང་། ཡུལ་སྤང་རྒྱས་མི་རྒྱས་བར་མ་གསུམ་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་འོ།

གཉིས་པ་(སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། སྦྱོང་བ་སྤྱད་ལས། “སྤང་བའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྦྱོན་ཀྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་བྲི་མ་མེད་པ་ལ། རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཁུབ་

གཞུགས་སམ། གཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའམ། རྩལ་བའི་རྣམ་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྟོག་གི་གཞུགས་སོ།” ཞེས་སོ།

9 རྟེན་པ་ལྟན། རྒྱང་འགྲེལ། ཅི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྟེན་དུ་བྱས། རྟེན་བསྐྱེས། རྟེན་བཞི་ས། ཤོག་གངས་༥༥ནས་ལས་བྱུང་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “དག་གིས་ཐོན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་བྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པ་” ཞེས་སོ།

པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པ་དང་པོ་སྟེ།” ཞེས་དང་། “སྒྲུབ་པ་མཆད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲལ་པ་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།” ཞེས་དང་། “སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྒྲུག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་བྲལ་པ། ལྷ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོག་དང་ཚྭ་ལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་” ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། ལུགས་འདི་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་“གཅིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད་གཞན་བཞི་ལས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལན་མང་དུ་བྱུང་ཡང་། རོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་

༡ རྟེན་སྒྲུབ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་ལ། རྒྱུད་བསྐུས། ལེའུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་ ༡༡བ ༣ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ནི་མ་མེད་པ་ལ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་བྲལ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟོང་པ་དང་པོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེན་སྒྲུབ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་ལ། རྒྱུད་བསྐུས། ལེའུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་ ༡༡བ ༤ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པ་མཆད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བྲལ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་དམིགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་པོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།” ཞེས་སོ།

༣ རྒྱ་བས་མེད། རྒྱ་སྒྲིང་དཔར་མ།

༤ རྟེན་སྒྲུབ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་རྩ་དེ་ལ། རྒྱུད་བསྐུས། ལེའུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་ ༡༡ན ༡ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་དག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྒྲུག་ལ་བབ་པའི་ངོ་བོར་བྲལ་པ་ལྷ་ཞིང་བདག་མེད་པ་སྟོག་དང་ཚྭ་ལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་མི་གཡོ་བ་” ཞེས་སོ།

༥ བབ་པ་ རྒྱ་སྒྲིང་དཔར་མ།

ལ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བུས་ལས་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཐུན་བ་དང་། སེམས་བྱང་ཉི་འོད་
 དང་། སེམས་སྒྲོ་འོད་བཞིན་དུ་སྤང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་ངོས་འཛིན་མ་བྱང་། ཡབ་
 སྲས་གཞན་བཞིའི་གཞུང་དུ་ཡང་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་བས།^༡ སྤྱད་བསྐྱུས་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་རྣམས་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱར་གྱི་ཆར་གྱིས་སའི་རྩལ་བར་
 སྤང་ལ་ལྷང་བ་ལེགས་པར་མནན་བ་དང་། སྤྱིན་གྱི་སྤྱིབ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཆོགས་
 པ་མང་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་གྱི་དུས་ཡིན་པས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བརྒྱད་ངོ་། དེའི་
 རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལ་ཉིན་པར་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་དང་། རྣམ་སྟོན་ནས་སྟོན་གྱི་སྒྲག་
 འཕྲག་པོ་མ་སངས་ཀྱི་བར་གྱི་ཐུན་མཆོམས་ལ་སྒྲག་ནག་པོ་འཕྲག་པོས་ཁྲབ་བ་དང་། དེ་
 སངས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲོ་འོད་ཤར་ནས་ཐོ་རངས་ལ་མ་སྒྲེབ་པའི་བར་དུ་སྒྲོ་འོད་ཀྱིས་ཁྲབ་བ་
 དང་། སྒྲོ་འོད་ཀྱང་ཡལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་སྒྲེབས་པའི་བར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་ནམ་མཁའི་
 རང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲེབས་ཤིག་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས་བྱི་མ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་དཔེ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ། དང་པོ་
 བྱི་སྤང་བ་མཆེད་པའི་དཔེ་དང་། གཉིས་པ་བྱི་སྤང་བ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། གསུམ་པ་བྱི་
 སྤང་བའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། ། སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྒྲེས་པའི་ཆེ་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་རེ་འཆར་བས་ནམ་མཁའ་གསུམ་པོ་དཔེར་བརྒྱད་ངོ་། དེ་ཡང་དང་
 པོའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བ་དང་། བར་མའི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་བ་དང་བྲལ་
 བའི་ཞེས་བ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་གཞུགས་ཅན་ཞེས་བ་གསུམ་གྱིས་བྱི་
 སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྤང་ངོར་སྤར་བཤད་པའི་སྤང་ཚུལ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་
 གཉིས་སྤང་རགས་པ་གཞན་རྣམས་ལོག་པར་བསྟན། གསུམ་ཀ་ལ་ལུས་དང་རྒྱུ་མེད་པ་

^༡ སེམས་འབྱུང་ དཔར་རྟིང་།

^༢ མི་གསལ་ལ། སྒྲོ་སྤྱད་དཔར་མ།

མི་གསལ། དཔར་རྟིང་། དཔྱུས་སུ་རིམ་ཐུགས་ལ་སྟོན་ལྟར་བཞོད།

སྟེ། ཞེས་པས་ནི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་གཡོ་འགུལ་དང་དག་གི་
སྤྲ་བརྗོད་ལོག་པར་བསྟན། སྤྲ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རི་སྤང་ནས་བཞིན་དུའི་བར་དང་། གསུམ་
པའི་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། དེ་སྤང་ནས་བྲབ་པ་ཞེས་པའི་བར་
གསུམ་ཀྱིས་ནི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀྱི་སྤང་ངོར་དཀར་ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་
གསུམ་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་བ་དེ་བསྟན། དང་པོའི་རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་
ཞེས་པས་ཡུལ་སྤང་དེ་གསལ་བོར་བྱང་བ་དང་། བར་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ཞེས་པས་
སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན། དང་པོ་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་མ་
ལུས་པ་ཞེས་པས་ཡུལ་སྤང་དེ་སྟོགས་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་བྲབ་པར་བསྟན། དང་པོའི་དོན་
དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པ་དང་། བར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་
ཞེས་པ་དང་། ཐ་མའི་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་གསུམ་ཀྱིས་ནི་དེས་ངོར་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པར་
བསྟན། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། སྤྲ་བ་ནི་རྟོགས་དཀའ་བ་
དང་། སྟོག་དང་ཚོལ་བ་མི་རྒྱ་བ་ནི་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་དང་
མི་གཡོ་བ་ནི་བླ་བ་ཉམས་པ་སྟེ། འདིས་ཉེར་ཐོབ་བླ་མེད་དང་། བདག་མེད་པ་དང་ཞེས་
པས་ཉེར་ཐོབ་བླ་བཅས་བསྟན་པར་སེམས་སོ།། སྤྲོད་པ་དེ་རྣམས་ནི་འཆི་བའི་དུས་སུ་
རྟོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་དུས་སུ་སྤྲ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་མི་སྟོག་པས་ཆ་འདྲ་ཅམ་འཆར་བ་
དང་། ལམ་དུས་སུ་ནི་སྤྲོད་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་བཅུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཆང་བར་
འཆར་ལ། གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཆོད་ཅམ་མི་འཆར་རོ།།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་
སོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་བཤད་པ་དང་།
ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(སྤང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་
གསུམ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “དེའི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ།། ད་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་

ལ་རྟོག་པ་གསུམ་མོ།། སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་རིགས་མི་རིགས་དབྱེད་པའི་སྒྲོལ།། རོ་ཆ་ཤེས་
པ་ནི་རང་རམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་སྒྲོལ།། སྙིང་རྩེ་ནི་
ཐུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོལ།། བཅེ་བ་ནི་དམིགས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་
དང་ཐུག་པ་དང་ཐུང་བར་འདོད་པའི་སྒྲོལ།། དེ་ལ་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རིགས་
པ་ནི་ཡིད་འཕྲིགས་པས་སེམས་ངེས་པར་མི་གནས་པ། བསགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་ཡོངས་སུ་
སྐྱད་པའི་སྒྲོལ།། ཐུག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སེམས་འབྲུག་པའི་སྒྲོལ།།

གཉིས་པ་(མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “ཆགས་དང་
ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགལ། དགལ་བ་བར་མ་ཤིན་ཏུ་དགལ། ‘རངས་དང་ཤིན་ཏུ་མགུ་བ་
དང་།’ རོ་མཆར་དེ་བཞིན་ཤོད་པ་དང་། ཆོས་དང་དེ་བཞིན་འབྱུང་པ་དང་། འོ་བྱེད་དེ་
བཞིན་འཛིབ་པ་དང་། བརྟན་དང་བརྟོན་དང་རྒྱལ་དང་། བྱ་དང་དབྱོག་དང་སྟོབས་
དང་ནི། སྟོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བར་མ། ཤིན་
ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དང་བྲག །ནམ་པར་སྐྱེག་དང་ཞེ་འབྲས་ཉིད། དགེ་དང་ཆོག་གསལ་
བདེན་པ་དང་། མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ངེས། ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་པོ། བསྐྱེད་དང་
དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་དང་། རོ་ཆ་མེད་དང་སྐྱུ་དང་གདུག །‘མི་བསྐྱེད་པ་དང་གྲ་གྲ་ཉིད།’
མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་ཡིན་པ། ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ།” ཞེས་གསུངས། དེ་
ལ་ཆགས་པ་ནི། སྤར་མ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེན་པ་ནི་སྤར་ཐོབ་པའི་ཡུལ་
ལ་ཞེན་པ་དང་། དགལ་བ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་སེམས་དགལ་བའི་སྒྲོ། དེ་ལ་རྒྱུད་
དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རངས་པ་ནི་འདོད་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་སྒྲོ་དང་། ཤིན་ཏུ་
མགུ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོང་བའི་སྒྲོ། རོ་མཆར་ནི་སྤར་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་

9 མ་དབེན་སྟོད་ཅེས་གསལ་ཡང་། དཔུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

9 སྟེ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐུལ། རིམ་ལྔ་ རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༧༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཤང་གསུམ་པ་དང་
བཅོ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘རངས་དང་རབ་ཏུ་མགུ་བ་དང་།’ ‘མི་སྦྱན་བ་དང་གྲ་གྲ་ཉིད།’ ཅེས་སོ།

3 བདེ་བས་སྒྲོ་སྦྱིང་དབང་ལ།

སེམས་པ་མཐོང་བའི་སྒོ། རྟོན་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་ནས་སེམས་གཡེང་བ། ཆེས་པ་
 ནི་ཡུལ་དེས་ངོས་པའི་རྟོག་པ། འཁྱུང་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་འཛིན་པ་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་
 བྱར་འདོད་པའི་སྒོ། བརྟན་པ་ནི་གཞན་ཏུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར་བའི་སྒོ། བརྟན་པ་ནི་དགོ་པ་ལ་
 གཞོལ་བ། ང་རྒྱལ་ནི་མཐོ་བར་སེམས་པ། བྱ་བའམ་ལས་ནི་རྟོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ། དཔྱོག་པ་ནི་ཞོར་འཕྲོག་པར་འདོད་པ། ལྟོབས་ནི་པ་རོལ་གྱི་དབྱང་
 འཛེམས་པར་འདོད་པ། སྒྲོ་བ་ནི་དགོ་བའི་ལས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ། ལྷན་ཅིག་སྤྲེས་པ་
 ནི་ཡུལ་ལ་འབད་པས་སྒྱུར་བའི་སྒོ། དེ་ལ་རྒྱུད་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དྲག་པ་ནི་རྒྱ་མེད་
 བར་དམ་པ་རྣམས་དང་ཅོད་པར་འདོད་པའི་སྒོ། རྣམ་པར་སྤྱེག་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་
 བས་བགྱི་བའམ་བཅེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ། ཞེ་འགས་པ་ནི་འཁོན་ཏུ་འཛིན་པ། དགོ་བ་ནི་
 དགོ་བའི་ལས་ལ་རྩལ་བར་འདོད་པ། ཆེག་གསལ་ནི་གསལ་པོར་དོན་གོ་བར་སྒྲུ་འདོད་
 པ། བདེན་པ་ནི་འདུལེས་མ་བསྐྱར་བར་སྒྲུ་འདོད་པ། མི་བདེན་པ་ནི་འདུལེས་བསྐྱར་ཏེ་
 སྒྲུ་འདོད་པ། དེས་པ་ནི་ཡིད་དམ་བརྟན་པ། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་
 འདོད་པ། སྤྱན་པ་པོ་ནི་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འདོད་པ། བསྐྱལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་
 དགོ་བ་ལ་བསྐྱལ་བར་འདོད་པ། དཔའ་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་
 པ། རོ་ཆ་མེད་པ་ནི་རང་ངམ་ཆོས་རྒྱ་མཆན་ཏུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པའི་
 སྒོ། རྒྱ་ནི་བཅོས་མས་གཞན་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ། གཏུག་པ་ནི་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་བྱང་བ། མི་
 བསྐྱན་པ་ནི་གཞན་ལ་མཐོ་འཆམ་པ། གྲུ་གྲུ་ནི་སེམས་མི་བྱང་བའོ།

གསུམ་པ་(ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “ཆགས་པ་བར་
 མའི་སྤང་ཅིག་དང་། བརྟེན་ངས་པ་དང་འཁྱུལ་པ་དང་། ‘མི་སྒྲར་གྱུར་དང་སྒྲོ་བ་དང་།’

ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོམ་སྟེ།” ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བརྗོད་ངས་པ་ནི་བླ་པ་ཉམས་པ་
 དང་། འབྲུལ་པ་ནི་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་པ་སོགས་དང་། མི་སྒྲིག་པ་ནི་སྒྲིག་ཉིང་མི་འདོད་
 པ་དང་། སྒྲིག་པ་ནི་ཡིད་སྒྲིག་པ་དང་། ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་སྒྲིག་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་དང་
 ཆགས་སྤང་ཆ་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་སྒྲིལ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་
 རྣམས་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤང་སྤང་བ་
 གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་ཐོ་ཐ་མི་དད་པ་མིན་གྱི། བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་
 མཆོན་པ་ལྟར་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་པའི་མཆོན་བྱེད་ལ་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 སྒྲིད་བསྐྱུས་ལས། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་
 གསུངས་ཤིང་། དཔོག་ལྷགས་ནི། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་
 ཆེ་རྒྱུད་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྒྱུད་གི་
 གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག །དེ་ཡང་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཡེ་ཤེས་གསུམ་འདྲེན་རུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་སྤང་བ་གསུམ་མཛོན་གྱུར་དུ་ངེས་
 རུས་པས། ཉགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔོག་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲ་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་
 བཞིན་གྱི་སྤང་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་དཔོག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེས་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་
 ལས། “དོ་རྗེ་བརྒྱས་གནས་རྣལ་འབྱོར་བ། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།”
 ཞེས་དོར་བརྒྱས་ཀྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་པར་གསུངས་ཀྱང་རྗེ་ལྟར་

༡ རྟེན་འབྲེལ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་༤༩༡ ལས་རྒྱུད་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པ་རྒྱུད་
 མི་འདྲ་སྟེ། མི་སྒྲིག་རྒྱུད་དང་སྒྲིག་པ་དང་། ཞེས་སོ།

༢ བརྗོད་ངས་ རྟེན་འབྲེལ་ལ།

༣ རྟེན་ཉིད་ རྟེན་འབྲེལ་ལ།

༤ མ་དབེན་གི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྐྱར་ནས་བཅོས།

༥ རྟེན་འབྲེལ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་སྒྲུབ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་དང་པོ། ཤོག་གྲངས་༤༩༡

འདྲེན་མི་གསལ། སྤྱད་བསྐྱས་ལས། ངག་དཔེན་ལ་གནས་ནས་སེམས་དཔེན་འཛོལ་བ་
 དང་། ངག་དཔེན་མེད་ན་སེམས་དཔེན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་དེར་དེ་ལས་
 སེམས་དཔེན་རི་ལྟར་སྐྱེ་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་ལག་དཔེན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་
 ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཆུང་རྣམས་མི་ཞིགས་པར་ཞུགས་ནས་
 འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ཤེས་ན། རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་
 མི་ཞིགས་པ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས། སེམས་དཔེན་གྱི་སྤྱང་པ་རྣམས་འཆར་བ་གོ་
 བ་ཡིང་། རྟོ་རྟེ་འཕྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། “རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པ་རབ་སྤྱོད་བས། རྒྱུ་གི་མཆན་
 ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་ཏྲོག་རྒྱུ་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར།” ཞེས་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་དཔེན་
 གྱི་སྤྱང་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱང་
 གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་སྤྱང་གའི་མི་ཞིགས་པ་ལ་སྤྱད་ཀྱིས་པའི་
 མཆོམས་ནས་སེམས་དཔེན་གྱི་སྤྱང་པ་རྣམས་འདྲེན་ནོ། འོན་མཆོམས་དེ་ནས་འདྲེན་
 པ་ལ་སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་གཞན་གྲོགས་སུ་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཤེ་ན། དགོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལེན་གསུམ་པའི་སྒྲོན་གསལ་ལས། “དེ་ལ་ཞེན་པས་འཇུག་པ་དང་། གནས་པ་
 དང་། ལྷང་བ་དང་། སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཏྲག་པར་ཉིན་མཆན་ཏུ་བསྐྱོལ་བར་བྱའོ།”
 ཞེས་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྲོགས་སུ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རྩེ་པའི་མན་ངག་
 ལས་ཀྱང་སེམས་དཔེན་གྱི་སྤྱང་པ་རྣམས་འདྲེན་པ་ལ་སྤྱད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་། སྤྱད་
 རྒྱུ་ལ་ནི་དོན་ལྡ་པར། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་

༡ རྟེ་བཀག་ཀྱི་འཇུག་ཅ་བཤད་རྒྱུ་དེ་རྟེ་ཐེང་ག། ལེན་རི་བརྒྱད་ག། སོག་གངས་༡༧༧༩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་ཞེ། “རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པའི་
 རབ་སྤྱོད་བས། རྒྱུ་གི་མཆན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་ཏྲོག་རྒྱུ་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། སེམས་ལ་དམིགས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

༢ སྤྱོགས་པ་ རྫོ་ཐིང་དཔར་མ།

༣ རྟེ་བཀག་ཀྱི་འཇུག་ཅ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གསལ་ག། སྤྱོན་གསལ་ག། ལེན་གསུམ་ག། སོག་གངས་༡༩༧༩

༤ སྤྱོགས་པ་ རྫོ་ཐིང་དཔར་མ།

ལྟར་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གིས་ཉམས་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ། ལུ་མི་པའི་སྤྱད་ཐབས་
 གྱི་འགྲེལ་བ་ལུ་བ་པས་མཛད་པར་རྗེས་གཞིག་གིས་སྤྱད་རིམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དམའ་མོ་
 ཉན་ཀྱང་བཤད་ལ། ཞལ་ལུང་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམས་
 པའི་མཆོམས་ནས་རྗེས་གཞིག་གིས་སྤྱད་རིམ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲིར་ཡང་
 མི་རུང་པའི་བྱད་པར་མི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་སྟོག་ཅོལ་གསུམ་བསྐྱོམ་བ་དང་། སྤྱད་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཅམ་གྱིས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམས་འཛིན་ཁུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་
 བློ་མི་ཁུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྫོང་འཛིན་གུན་ལས་བཏུས་ལས། “རྫོང་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་
 པ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སྤྱད་པའོ། སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་སྤྱད་
 པའོ། དེ་སྤྱི་མའི་དབེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ།” ཞེས་དང་། “རྗེ་ལྟར་འོ་མ་དང་ཉིལ་དག་གིས་
 ཡང་དག་པར་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྫོང་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་
 པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་ཁུས་སོ། ལྟ་བུ་དང་ཡིད་ཡང་དག་
 པར་སྦྱར་བར་མི་ཁུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།” ཞེས་ཕྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་

༡ བྱད་པ་སྤྱིང་དབར་མ།

༢ ཐུགས་པ་སྤྱིང་དབར་མ།

༣ ལྟ་བུ་ལྟར་འོ་མ་འཛིན་གུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩༣ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོང་དང་བརྒྱ་ཡང་དག་པར་
 སྦྱར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སྤྱད་པའོ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་འཛིན་གྱི་ཐབས་སྤྱད་པའོ། དེ་སྤྱི་མའི་དབེས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

༤ སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་སྤྱིང་དབར་མ།

༥ ལྟ་བུ་ལྟར་འོ་མ་འཛིན་གུན་ལས་བཏུས་པ། ཤོག་གྲངས་༩༩༣ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྗེ་ལྟར་འོ་མ་དང་ཉིལ་
 དག་ཡང་དག་པར་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྫོང་
 དང་། བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉེ་བར་མཆོན་པར་མི་ཁུས་སོ། ལྟ་བུ་ལྟར་འོ་མ་དང་ཉིལ་དག་པར་སྦྱར་
 པར་མི་ཁུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་མི་རྙེད་དོ།” ཞེས་སོ།

བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཅེའི་བར་དུ་ཕབ་པའི་ལུགས་འབྱུང་དང་། དེ་
ལས་གྲུབ་དུ་སྦྱི་གཙུག་གི་བར་དུ་ལོག་པའི་ལུགས་ལྟོག་གི་དགའ་བ་བཞི་འདྲེན་པར་བྱེད་
པ་ཙམ་ཞིག་སྤར་བཤད་པའི་ལུས་དཔེན་གྱི་སྒྲུབས་ནས་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་གཞིའི་འཆི་
རིམ་དང་མཐུན་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པས་རྒྱུད་རྣམས་རྒྱུད་སྟེང་གར་
སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱིར་ལ་གྲུས་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་
དང་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟོང་པ་བཞི་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་
པོ་དེའི་དབང་གིས་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པ་དང་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་དཔེན་གྱི་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྦྱེ་བ་གང་ཞིག །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱང་
སེམས་ཐིམ་པའི་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེང་གའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཡིན་པར་བཤད་ཅིན་ཅིང་
འཆད་པར་ཡང་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེའི་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་ལས་རྒྱུད་ཐིམ་པས་སེམས་སྤང་བ་དང་། སེམས་ཐིམ་པས་སེམས་བྱུང་མཆེད་པ་
དང་། སེམས་བྱུང་ཐིམ་པས་ཉེར་སྦྱོར་དང་། དེ་ཐིམ་པས་འོད་གསལ་འཆར་བར་བཤད་
ལ། བྱུང་པར་སྟོད་བསྐྱུས་ལས། “རྫོང་དང་བརྒྱ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྦྱི་བོ་ནས་
བརྩམས་ཏེ་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་བས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་
བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ་”ཞེས་གསུངས། བར་གི་སྟོག་ཙམ་
བསྟོམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་བྱིའི་བྱུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡང་། རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྟེང་ནས་སྟེང་གར་བསྐྱུས་ཏེ་
སྟོང་བཞི་འདྲེན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་

⁹ ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་ རྫོགས་དཔེ་མཁོ་

¹⁰ རྫོང་ལྟོན། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔེན་ལྷ་རྫོང་དེ་ག། རྒྱུད་བསྐྱུས། ལེའུ་དག་པ། ཤོག་གངས་༤༡བཤ། ལས་བྱུང་བམི་འདྲ་སྟེ། “རྫོང་དང་བརྒྱ་ཡང་
དག་པར་འདུས་པ་ལས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ཅད་ཀྱི་སྦྱི་
བོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རྫོ་མི་བདུན་ཅུ་ཆ་གཉིས་ལས་རི་མཐེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལྷ་མི་ཀྱའི་འཇུ་བར་གྱུར་བས་འདོད་ཆགས་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་འབབ་པོ།” ཞེས་སོ།

བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། “རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་རིལ་པོར་
འཛིན་པའམ། ཇེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།” ཞེས་
གསུངས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོན་པས་ཞུགས་པ་ལས་རྒྱུད་དང་
བྱང་སེམས་སྟོང་གར་སྤྱད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། གལ་ཏེ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་
སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་ནམ་འབྲེན་རེས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་སམ་ཞེན།
དེ་ནི་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། “གང་ཞིག་ཚུ་སྟེས་དོན་ཇེ་སྤྱོད། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་
གྱུར་ན། ལན་གཅིག་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་
འགྱུར།”¹ ཞེས་ལས་རྒྱ་དང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཚུ་སྟེས་དང་དོན་ཇེ་གཉིས་
རྒྱན་ལྷན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། ལན་ཅིག་སྟེ་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་པོར་
གསུང་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དེས་མཆོད་ནས། ཕྱིས་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཀྱང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འབྲེན་ཀྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་དོན་
དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའི། དོན་གསལ་ལས། བསྐྱུ་བ་པ་འཛིན་པ་དང་། མ་ནིང་གིས་ཀྱན་
རྫོབ་ཏུ་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་པ་མེད་ཀྱང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་
ཞེས་འདོད་པ་དང་། རག་པོ་དམ་ཆིག་དོན་ཇེ་དང་། ཨ་རྒྱ་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྟེ་རྣམས་དབང་
ཏུས་སུ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལན་གཅིག་སྤྱོད་ན་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་འགྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལེ་
རྒྱུ་ཞོན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་ཀྱས་པ་ལུང་
འདིའི་དོན་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། འོ་ན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དོར་
བསྐྱུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོམས་ནས་ཡིན་ན། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། “དང་པོའི་ལས་

¹ རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲུལ་དེ་སྤྱོད་པ་དཔོན་ལྷན་དེ་ག་སྤྱོད་བསྐྱུས། ལེན་བཅས་ག་ཤོག་གྲངས་ ༡༠༩ན་ ལས་རྒྱུད་བའི་ནང་ནས་བཞིན་བཟུང་བྱེད་
མེད་ལྟེ། “གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།” ཞེས་སོ།

² རྟེན་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲུལ། རི་མགོན་པོ་ཀླུ་རྒྱལ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༤བ

ཅན་སེམས་ཅན་ལ། ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་
 བ། གཞན་གྱིས་མཚོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོའི་ལས་པས་རིག་པར་བྱ།” ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། བོད་གི་རིམ་ལྗེའི་ལུང་གཉིས་འགལ་བར་འབྱུང་ཏེ། གསང་བ་གྲུབ་པའི་
 ལུང་གིས་ལས་དང་པོ་བས་ཐུའི་བྱག་རྒྱའི་ཐབས་སྤངས་ན་ཐབས་གཞན་གྱིས་མཚོན་མི་
 ལུས་པས་ཐབས་དེས་བདེ་བ་མཚོན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་ནི་བསྐྱེད་
 རིམ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛིན་པས་སོ་སྟུང་ན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ།
 རིམ་ལྗེར་གསུངས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་
 ལ། གསང་བ་གྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་འབྲེལ་ལས་དང་པོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བའི་རྟེན་དང་ལུལ་གཉིས་ཀ་ལྗེའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་
 ཏུ་འཛིན་ལུས་པ། བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་ཏུ་མ་ཞིག་
 དང་ལྷན་དགོས་པས། ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། ལུལ་དེ་
 ལ་སྦྱར་སྟུང་སྟེས་དང་། ཞིང་སྟེས་དང་། སྤགས་སྟེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུམ་གསུངས་
 ཤིང་གཙོ་ཆེར་བྱི་མ་ལ་སྦྱར་མ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་པར་ཅན་དང་། དྲང་ཅན་མ་
 དང་། སྤང་པོ་ཅན་མ་དང་། རི་དྲགས་ཅན་མ་དང་བཞིར་གསུངས་ཏེ། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་
 ལུས་དང་བསམ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞལ་
 ལུང་དང་སྟོན་འབྱུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་(དེ་དག་གི་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་རྣལ་འབྱེད་པ་)ནི། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་དགའ་བ་

༡ རྩེ་བཞུན། རྒྱུད་འབྲེལ། མི་པར་བཟོ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལུང་དང་པོ། བོག་གངས་༡༠ན་ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དང་པོའི་ལས་ཅན་
 སེམས་ཅན་ལ། ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་བསྟོན་པ། གཞན་གྱི་མཚོན་པས་མི་མཐོང་སྟེ། དང་པོའི་ལས་པས་
 རིག་བྱ་བ།” ཞེས་སོ།

༢ བྱེ་བྲག་མཚན་ རྩྭ་ཤིང་དབང་མ།

ནམས་སྐྱེས་པ་ན། བཞི་བ་ལྟན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་སྟོང་བ་སྟུར་
 བ་ཆེར་མ་བཤད་ལ། འདིར་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 རོ་པོར་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པས་སྟོང་བ་བཞི་གའི་སྐྱབས་སུ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་སྟུར་
 བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྟངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྟངས་རྒྱུ་དང་དཀར་
 ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་གསུམ་གྱི་སྟངས་བ་འཆར་ཡང་། ངེས་རྒྱུ་དེ་ནམས་མ་ངེས་གྱི་
 སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་ཡིན་ནོ།། གལ་ཏེ་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ཡོད་ན། སྟོང་བ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་བཞི་བ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་དུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 གྱི། དཔའི་འོད་གསལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཉེར་ཐོབ་ལ་དང་པོར་བློན་པ་རྟོན་པའི་
 སྐབས་གཅིག་དང་། བར་དུ་བློན་མེད་དུ་སོང་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་། མཐར་བློན་མེད་
 སངས་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྟོང་བ་བཞིར་བྱེད་པའི་ཆེ་དང་པོ་
 གཉིས་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་དུ་སྟུང་ཅིང་གསུམ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཆེ་གསུམ་ཀ་སྟོང་ཆེན་ཉེར་ཐོབ་དུ་སྟུང་པའི་ཕྱིར་རོ།། སྟུར་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་
 དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུང་འགག་ཕུལ་ཅི་ཙམ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་འོད་གསལ་དྲངས་ཤིང་འཐུག་
 བ་ཡུན་རིང་བ་དང་། འབྲུག་པར་ཉེར་ཐོབ་བློན་མེད་གྱི་སྐབས་སུ་བློན་པ་ཉམས་ཕུལ་ཆེ་བ་
 ཙམ་གྱིས་སེམས་ལུལ་གཞན་ལ་གཡེངས་པའི་རྒྱས་པ་ལོག་ནས་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་
 འཐུག་པ་གཅིག་འདེན་ཏེ། སྟོང་བསྐྱེས་ལས། “མ་རིག་པ་ལྷགས་”ཀྱང་ལྷ་བྱ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་

༡ མ་དབེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༢ མ་དབེར་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་དང་བསྐྱེད་ནས་བཅོས།

༣ མ་རིག་ལྷགས་སྒྲོ་སྒྲིང་དབར་མ།

ཅིང་རྩི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས། འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཆེ་ནི་སྟོང་ཉིད་
 གྱི་ལྟ་བ་བྲན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གཞན་
 གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུད་གིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་སྟོང་དུ་འཛིག་
 དགོས་ཏེ། སྟོང་བསྐྱེད་ལས། “ནམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཏོགས་པ་དེ་སྟོང་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་
 འོད་གསལ་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་སྟེ།” ཞེས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལམ་
 གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་རྩེ་རྩེ།

ལྟ་བ་(དེ་ཅི་བཞིན་ཏུ་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱེད་པ་)ནི། སྒྲིང་བ་དང་རྒྱུད་
 གི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་མན་ཡོན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུད་
 སེམས་སུ་གྱུར་ནས། དེ་ལས་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་ལས་རྩུང་འཇུག་
 གི་སྒྲིབ་འབྲུབ་ཅིང་། མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་འཆི་བ་
 འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་སུ་གྱུར་ནས། དེ་ལས་བར་དོ་བསྟེན། དེ་ལས་གཉིས་གང་ཡང་
 རྩུང་བས་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བ་ལྟར་ཆུན་གྱི་འཁྲལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 ཉིང་མཆོམས་སྟེར་ཞིང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐྱིང་བར་འགྱུར་རོ། དོན་བསྐྱེད་ན་བདག་
 འཛིན་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིག་བྱེད་དུ་ཤེས་ནས།
 དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་སྒྱུར་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱ་ཐག་གཅིང་བ་དང་། དེ་བདེ་བ་ཆེན་
 བའི་ངོ་བོར་མ་བསྟེན་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་མཐོང་
 བས་ཀྱང་རྟོག་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བདེ་བ་བསྟེན་པ་དང་། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་

༡ རྩེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་ཅན་དེ་གྱི་སྟོང་བསྐྱེད་ལ། བོག་གངས་༡༠མ་ལས་རྒྱུད་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་རིག་པ་
 ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འདྲེ་བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མཛོན་བར་འདྲེ་བྱེད་ཅིང་རྩི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དོ།” ཞེས་སོ།

༢ མ་གཏོགས་དེ་སྟོང་ཉིད་དཔར་མ།

༣ རྩེ་བསྐྱེད། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲིབ་དཔོན་ལྷ་ཅན་དེ་གྱི་སྟོང་བསྐྱེད་ལ། བོག་གངས་༡༠མ་ལས་རྒྱུད་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ནམ་པར་
 ཤེས་པ་མི་གཏོགས་པ་དེ་སྟོང་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

བཞིའི་ངོ་བོར་མ་བསྐྱེད་ན་ཡོངས་སྒྲིའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བར་མཐོང་ནས།
སྒར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་
བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་དང་། དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ། དང་
པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་
དང་། རོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(ཀུན་རྫོབ་སྐྱ་མའི་རྫོགས་རིམ་བཤད་
པ་)ལ་གཉིས། སྐྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་
པ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྐྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོ་རི་འབྲེལ་གྱི་
གིས་སྐྱ་ལུས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།

དང་པོ་(ཉན་པ་པོ་རི་འབྲེལ་གྱིས་སྐྱ་ལུས་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་)ནི། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་
ཅིང་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་སྦྱངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། དབེན་
པ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལེགས་པར་ལོབས་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་དབྱེར་མེད་
བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་སྡེ་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་སློབ་མས་དང་
པོར་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་དུ་མཉེས་པར་བྱས། མཉེས་པའི་འོག་ཏུ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་
པ་དང་། རིག་མ་ལོ་བཅུ་དྲུག་མ་ལུལ་ནས། ཁོང་སྟོང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱ་ལ་མེད། ཅེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟོད་པའི་རྫོགས་སུ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྷན་པོ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་
བ་གདབ་པའོ། འདེབས་ཚུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ནས་བཅམས་ཏེ་ལུས་དབེན་གྱི་གསང་ཆེན་
རིགས་གཅིག་གི་བར་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྟ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་པ་
མེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱར་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་
པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ངག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱ་མའི་ལྟ་སྐྱ་མེད་དེ། རྫོང་

བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྩལ་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དག་ཐམས་ཅད་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་
 བྱེད་པའི་བྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་སྐྱུ་མའི་ལྟ་སྐྱུ་མེད་དེ། རྣལ་
 འབྱོར་པའི་སེམས་ཀུན་རྫོག་བརྒྱུད་ཅུས་སྟོང་པའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་ཞེས་
 བ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤར་བསྐྱེད་པ་མིན་པར་
 དངོས་གནས་ལ་སྐྱུ་མའི་ལྟ་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་(འཆད་བ་ཐོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་)ལ་གསུམ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་བ་སྐྱ་མའི་མན་
 དག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་སྐབ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་བ་སྐྱ་མའི་མན་དག་
 ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་པའི་རིམ་ཞེས་པ། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱ་མའི་རིན་དག་གིས། ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་
 མིན།”¹ ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོད་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། “སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ། སྐྱ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ།
 ས་བརྩེད་དབང་ལྷག་གིའང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།”² ཞེས་དང་།
 བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས་ཀྱང་། “མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས། སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་སྐྱོབ་
 བྱི། བདེན་ཡང་དེ་ནི་ཤེས་མ་ཡིན། བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས་ཁ་ཕྱིར་ལྟས། རྣམ་ཤེས་
 རྒྱུད་དང་ལྟན་པ་ཡི། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུ་འདྲ་བ། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་མཐོང་།
 སྐྱུ་མའི་དབེ་ལ་མོངས་གྱུར་པ། བསྐྱེད་པ་དབག་དུ་མེད་པར་ནི། ཐོས་པའི་པ་རོལ་

¹ བསྟན། རྫོགས་དབང་པ་

² རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐྱུ་ལུས་ རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་(དཔྱད་པ་) ལས་བྱུང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཕྱིན་བརྒྱབ་
 པའི་རིམ་ཞེས་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱ་མའི་རིན་དག་གིས། ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན།” ཞེས་སོ།

³ རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐྱོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་ལ། སྟོད་བསྐྱེད། ལེའུ་བྲག་པ། ཤོག་གངས་(དཔྱད་པ་) ལས་བྱུང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་སྐྱ་མ་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བརྩེད་དབང་ལྷག་ནས་ཀྱི་ཡང་
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

བྱིན་པས་ཀྱང་། ལྷ་མའི་བཀའ་མེད་སྤྱོད་མ་ནི། མངོན་སུམ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། དེ་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུས་འབྲས་འདོད་པས། ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བཏང་བྱས་ལ། རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་
 བས། འབད་པས་ལྷ་མ་མཉམས་པར་བྱ།” ཞེས་དང་། སྤྱོད་གསལ་ལས་ཀྱང་། “ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་། རྩོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། སོ་སོར་རང་རིག་
 པ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ། ལུང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་བ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ།
 ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་པ། ཡི་གའི་རྩེ་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། རྩོག་གེ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་” ཞེས་
 འབྲུང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི། རིམ་ལྡོ་དང་སྤྱོད་བསྐྱུས་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤྱུས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
 ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་འབྲུང་། དེ་ནི་རིམ་ལྡོར་མི་གསལ་བ་སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་གསལ་བར་སྤྱོད་
 པས་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། སྤྱུས་ཀྱི་དཀའ་གནས་ལལ་ཆེ་བ་ལྷ་མའི་མན་
 ངག་ལ་བསྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་ལྷ་མའི་
 མན་ངག་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་ནི་གཞན་དང་ཡི་མི་འདྲ་བའི་བསྟོས་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
 གཅིག་སྟུང་ངོ་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་མན་ཡོན་དང་མ་རྩོགས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ནི། རིམ་ལྡོ་ལས། “བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་”པའི་རིམ། གང་གིས་རྟེན་པར་

༡ རྩོམ་ཐེག་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྤྱོད་དཔན་ལྷུང་དེ་ག། བདག་བྱིན་བརྒྱབ། སྤོག་གངས་༡༡༥༥ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆོས་ཀྱན་རྩི་ལམ་སྤྱོད་
 རྟེ། སངས་རྒྱུས་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་བྱིན་བསྐྱུས་པས། དེས་ནི་བདེན་པ་མཐོང་མི་རུས། གཞུ་ཡི་རྣམ་པའི་ཡིད་རང་
 བཞིན། རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་ལྟ། སྤྱོད་མའི་དཔེ་ལ་རྩོངས་པས་ནི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་མི་མཐོང་། བསྐྱུས་པ་བྱེ་བ་མཐོང་ལས་པར།
 རོས་པའི་པ་རོལ་སོན་གྱུར་ཀྱང་། ལྷ་མའི་ལུང་དང་བྲལ་བ་ཡིས། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པ་རྟེན་པའི་འགྱུར། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ཡོངས་སྤངས་ནས།
 སངས་རྒྱུས་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཡི། རྩོམ་ཐེག་པ་ཞོན་པ་ཡིས། ལྷ་མ་བསྐྱེམས་ཏེ་མཉམས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

༢ རྩོམ་ཐེག་རྒྱུད་འབྲེལ། ༥ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། སྤྱོད་གསལ་ལ། ལུ་བརྒྱ་བདུན་པ། སྤོག་གངས་༣༠༠ན་ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་རྩོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལུང་པོ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཐ་མ་རྟོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་པ། ཡི་གའི་རྩེ་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། རྩོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

༣ ལྷ་མས་ རྩོམ་ཐེག་དཔར་ས།

མ་གྱུར་བ།། མདོ་ཐེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་
རྒྱུ་བས་རིམ་ཐོབ་པ།། གཙོ་མོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་
ནི།། ཐེ་ཆོམ་མེད་བར་ཐོབ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སྐུ་མའི་སྐུ་སྐྱབ་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལས་མ་རྟེན་ན་
གང་གི་བྱིར་དུ་ངལ་བ་བྱས་པའི་དོན་སངས་རྒྱས་མི་འགྱུ་བ་པ་དང་། འདི་ཤེས་ཏེ་བསྐྱབས་
པས་འགྱུ་བ་ན་ཆེ་དེ་ལ་ངེས་པར་འཆང་བྱ་བར་གསུངས་སོ།། ཆེ་གཅིག་གི་སངས་རྒྱས་
འགྱུ་བ་པའི་སྐུར་ཁྱད་མཆོག་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐུ་མའི་སྐུ་གཉིས་ལས་
བྱི་མ་ཆེས་རྟོགས་དགའ་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ནས་རྩད་བཅད་ནས་
གཞན་ལ་འབྱེར་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྐུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་གཞི་ལ་གནས་ཚུལ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། “འགྲོ་ཀུན་རང་དབང་
མེད་པ་སྟེ།། རང་དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན།། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་བ།། འོད་གསལ་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ།། སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་རྣམས།། ‘འཁོར་བའི་འཆིང་བས་
བཅིངས་གྱུར་པ།། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་འགྲོ་བར་
གྱུར།།” ཞེས་ཐ་མལ་པ་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་སུ་གྱུར་ཏེ། འཁོར་བའི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐུ་མའི་སྐུ་བ་གཞིར་
གསུངས་པ་དང་། བདག་བྱིན་བརྒྱབ་པ་ལས། “འདི་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས།། མིད་
པའི་འཁོར་ལོ་འཇུག་པར་འགྱུར།། སྐུ་མ་ལྔ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས།། ཇི་མིད་བདག་ཉིད་མ་

བརྒྱབས་ དཔར་རྟེན་།

༡ ཐེ་བཅུན་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ ༥༥ནང་ ལས་བྱུང་བ་རྩད་མི་འདྲ་སྟེ། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་རིམ།། གང་གིས་རྟེན་དང་པར་མ་གྱུར་པས།། མདོ་ཐེ་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་ལ།། དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར།། བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་རིམ་ཐོབ་
པའི།། གཙོ་མོ་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཉིད།། ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི།། ཐེ་ཆོམ་མེད་བར་ཐོབ་བར་འགྱུར།།” ཞེས་སོ།།

༢ ཐེ་བཅུན་རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ རིམ་ལྔ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་ ༥༥ནང་ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེ་གཤེགས་ཀྱི་བདུན་
གཉིས་རྩད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཁོར་བར་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ།། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ།།’ ཞེས་སོ།།

༣ རྣལ་འབྱོར་པ་སྐུ་མའི་རྫོགས་དབང་ལ།

༤ མ་དབང་བརྒྱབས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱིས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་དང་བསྐྱན་ནས་བཅོམ།

མཐོང་བ། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་རང་རིག་པས། རྟོག་གོ་བ་ཡི་སྤྱོད་ལུལ་མིན། རང་གི་ལུས་
ལ་གནས་ན་ཡང་། བསོད་ནམས་རྒྱང་བས་མི་རྟོན་དོ།” ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་
འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། “སྤྱིང་པོར་གྱུར་བ་རང་སྟོག་ལས། ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་
དེ། སྐྱེ་མ་རྒྱང་གི་ཁམས་གསུམ་པ། མི་ལམ་མིས་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་།”^༡ ཞེས་ཞིན་དུ་
སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་གཞན་མེད་ཅིང་། རྒྱང་གིས་
བསྐྱབས་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་ལུས་མི་ལམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། “སྐྱེ་
དང་གནས་དང་འཛིག་པ་དང་། སྤྱིང་བ་བར་མར་གནས་པ་སྟེ། ཇི་སྟེང་འཛིག་རྟོན་
གྱིས་བཏགས་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྣམ་འབྱུང་ལོ།”^༢ ཞེས་དང་། ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་།
“འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདིར་གནས་པ། དེ་རྣམས་
རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱང་ལས་སྦྲར་ཡང་འགག་པ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་
ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས། ཁྱི་དང་ཅེ་
སྤྱང་སྤྱང་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།”^༣ ཞེས་འགྲོ་བ་སྤྱ་ཚོགས་པར་
འགྲོ་བའི་ཞིན་དུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་

^༡ རྟོན་བཟུང་། རྒྱང་འབྱུང་། ཇི་སྟེང་དབན་ལྷ་ཅན་དེ་ག། བདག་ཕྱིན་བརྒྱུ། སྟོག་གངས་༡༡བབ་༡ ལས་བྱུང་བ་མི་འདྲ་སྟེ། “སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་
གྱིས། ཇི་སྤྱིང་བདག་ཉིང་མ་མཐོང་བ། དེ་སྤྱིང་ཐོག་མའི་དུས་ཅན་གྱི། སྤྱིང་པའི་འཁོར་ལོར་འཇག་པར་འགྱུར། རང་རིག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོག་
གོ་བ་ཡི་ལུལ་མིན་ཞིང་། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ཤོད་གྱི། བསོད་ནམས་དམན་པས་རྟོན་མི་འབྱུང་།” ཞེས་སོ།

^༢ རྟོན་བཟུང་། རྒྱང་འབྱུང་། ཅེ་བཤད་རྒྱང་དོན་ཇི་སྟེང་ག། ལེའུ་རེ་དུ་ག། སྟོག་གངས་༢༡༡ན་༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་སྤྱང་མི་འདྲ་སྟེ།
“མི་ལམ་མིས་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་།” ཞེས་སོ།

^༣ ཇི་སྤྱིང་ རིམ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་། གསལ་སྤྱོད་སྤྱིང་པོ།

^༤ རྟོན་བཟུང་། རྒྱང་འབྱུང་། ཅེ་བཤད་རྒྱང་དོན་ཇི་སྟེང་ག། ལེའུ་རེ་དུ་ག། སྟོག་གངས་ ༢༤༧བ༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ཕྱི་སྤྱང་གཉིས་རྒྱང་
མི་འདྲ་སྟེ། “ཇི་སྤྱིང་འཛིག་རྟོན་གྱིས་བཏགས་པ། སེམས་ཀྱི་རྒྱང་ནི་རྣམ་འབྱུང་ལོ།” ཞེས་སོ།

^༥ མ་རྟོགས་ རིམ་ལྟ་གསལ་སྤྱོད་། གསལ་སྤྱོད་རྟོན་པོ། དུགས་ཇོགས།

^༦ རྟོན་བཟུང་། རྒྱང་འབྱུང་། ཅེ་བཤད་རྒྱང་དོན་ཇི་སྟེང་ག། ལེའུ་གཉིས་པ། སྟོག་གངས་༡༤ན་༡ ལས་བྱུང་བ་རྒྱང་མི་འདྲ་སྟེ། “འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་
ཤེས་མེད། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་འདི་གནས་པ། དེ་རྣམས་རྒྱང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱང་ལས་སྦྲར་ཡང་འགག་པ་ཡིན། ཉིན་དང་མཚན་མའི་
ཆ་ཡིས་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གྱུར། དེ་ནས་འཁོར་བར་སྐྱག་བཞིན་དུ། སྤྱ་ཚོགས་འགྲོ་བར་དེ་དག་འགྲོ། མི་རྟོག་པ་ཡི་སེམས་དེ་
ནི། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གནས་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། ཁྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་སྤྱང་པོ་དང་། སེམས་དེ་ལྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར།”
ཞེས་སོ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་འདི་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་། སྤྱི་བ་གཉེན་གྱི་ལུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཇར་བའི་བར་དོའི་ལུས་དང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན། དེའི་དང་པོའི་སེམས་ནི་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་མོ་དང་། རྒྱུ་ནི་སྤྱི་གཞི་འཛིན་འཛིན་ཏུ་སྤྱི་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རགས་པའི་ལུས་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆེ་གཉེན་གྱི་ལུས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས། དེའི་བྱ་བ་འགག་པའི་ཆེ་གཉེན་གྱི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བས་སོ། གཉེན་གྱི་ལུས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བ་དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་བར་ཅན་དང་བར་དོའི་ལུས་གཉིས་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་ཡབ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ། སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་བཤད་པ། སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་པའི་བན་ཡོན་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་ལས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་ཡབ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྡོམ་ལས། “རྒྱུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱང་། རྣམ་འཕྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། སྤྱི་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། དེ་བས་འདི་ལྟར་འཕྱོར་བ་ཀུན། སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འདི་བཤད་དེ། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་།” ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་ཆེ་གས་བཅད་དང་པོས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་གཉིས་རྣམ་

༡ རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། རིམ་ལྡོམ་ལས་སྤྱི་ལུས་སྤྱི་བ་ཚུལ་ཡབ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱང་། རྣམ་འཕྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། སྤྱི་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། དེ་བས་འདི་ལྟར་འཕྱོར་བ་ཀུན། སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འདི་བཤད་དེ། སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་། ཞེས་སོ།

འཁྱོར་པའི་ལུས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ལ་སྐྱུ་ལུས་ཞེས་གསུང་། སྐྱར་ཞེས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
 རྒྱུད་སེམས་ལས་རྣམས་འཁྱོར་པའི་རགས་པའི་ལུས་དེ་དང་པོར་འབྱུང་བར་མ་ཟད་ཕྱིས་སྐྱུ་
 ལུས་འབྱུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།། ཆེགས་བཅད་གཉིས་པས་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 བྱེད་བ་དེ་བས་ན་ཁྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་བ་འདིར་འཁོ་བ་ཀྱན་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཐེག་
 བ་གཞན་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་གཤམ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་བ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱུ་
 མའི་དོན་གཉིས་ཡོད་བ་དེ་བཤད་ཅིང་། རང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲས་བར་མཐོང་བ་ནི། གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་དུ་
 མཐོང་བཤོ།། སྐྱེད་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། “རང་གི་སེམས་ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་
 ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་གྱིས་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྟའི་སྐྱར་བཟུང་བ་
 དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་རྣམ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་བ་
 འདི་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་གསུངས་པའི་
 སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་དབེན་དང་། ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མེད་པ་
 ནི་སེམས་དབེན་ཀྱི་རྒྱུད་སེམས་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་ལུས་གཞན་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མི་སྐྱབ་
 བ་དང་། ཅམ་སྤྲ་མས་ཀྱན་རྟོག་དང་། ཕྱི་མས་ཕྱང་པོ་རགས་བ་ལས་བྱུབ་བ་གཅོད་དེ།
 མདོར་ན་སེམས་དབེན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་མཆོན་དབེ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་
 ལ་སོགས་པའི་དབེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་བ་སྐྱབ་ཅེས་བཤོ།། དབེ་བཅུ་གཉིས་ནི། སྐྱུ་
 མ། རྒྱ་ཁྲ་མེད་ལོ་ལ། སྐྱེག་རྒྱ། མི་ལམ། བྲག་ཆ། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེད། མིག་འབྱུལ། འཇའ་

9 མེ་བཏུན། རྒྱུད་འབྱེལ། རི་སྐྱབ་དཔོན་ལུང་དེ་བ། སྐྱེད་བསྐྱུས། ལེན་དུག་པ། ཤོག་གངས་༤༧༧ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་སེམས་
 ཡང་དག་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཅམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲུང་
 བ་ཅམ་གྱིས་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྟའི་སྐྱར་གཟུང་བ་དེ་ཡང་སྐྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་རྣམ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་
 མཆོན་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

9 མ་དབེར་གྱིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིན་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

ཆོག་སྟོན། མཁའ་མཁུ་བུར། དོན་སེམས་དཔའི་གཞུགས་པ་རྣམས་༥ དཔེ་དེ་ནམས་གིས་སོ་
སོར་སྐྱའམའི་སྐྱའམཆོན་ཚུལ་གི་གསལ་སྟོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(སྐུ་ལུས་སྐུ་བ་ཚུ་པ་དོར་བུས་ཉེ་གསལ་བར་བཤད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་ལུས་འགྲུབ་པ་
ལ་ནི་ལུས་སྤར་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་རུས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། དེ་འབྲེད་པ་ལ་
ཡང་འཆི་དུས་ལས་དབང་གིས་འབྲེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་
ཁྲིང་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་འབྲེད་པ་དང་། རྟོར་བརླས་སོགས་ཐབས་ཁྲད་པར་
ཅན་གྱིས་འབྲེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་དེ་ཡང་གཞི་ལ་འཆི་བ་
འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་གྱིས་
ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
གྱི་བར་དོ་རྒྱུང་གི་ལུས་ཅན་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྟེ་ནས་
འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་གཉིས་གྱིས་དངས་པའི་སེམས་དབེན་
གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡ་པས་ཉེར་ལེན་
དང་། སེམས་གྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་དབེས་སྤྲས་པའི་སྐྱེ་
མའི་སྐྱ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྟེ་ནས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་
ལ་ཡང་སྐུ་ལུས་ཐོག་མར་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་འགྲུབ་པར་བཞེད་
པ་དང་། རྣམ་སྟོན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་བྱུབ་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟར་
ན་བར་དོ་ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྤིང་ནང་དུ་བྱུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་
མཐར་འདྲོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བོ་ནས་འཕོ་
བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། གཞི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ལ་ལུགས་འབྱུང་དང་
ལུགས་ལྷོག་གི་འོད་གསལ་གཉིས་གཉིས་སུ་སྟེ་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
བས་རྩ་བའི་ལུགས་དེ་དོར་བར་རིགས་སོ། ། ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ལུགས་ལྷོག་གི་

སེམས་དཔེན་གྱི་དཔེའི་དོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་
 བའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདུ་གནས་གང་དུ་འབྱུང་སོགས་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་མོད་ཀྱང་ལེགས་པར་
 བྱེད་པ་མིན་དུ་དགོན་ཞིང་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་བ་ལའང་སྒྲོ་གྲོས་གཞིན་ཏུ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་
 པར་བྱེད་པའི་བཞད་གང་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་(སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་པ་པའི་མན་ཡོན་མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་
 ར་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། “གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས།”
 མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་རྟེན།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། མཆན་
 དཔེ་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ལུ་
 ལས་འདས་པ་དང་། “སྣ་དང་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་བྱེད་
 འབྱུང་།”^༡ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་སོགས་ཀྱིས་བྲུག་བྱ་བའི་འོས་སུ་
 བྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་འོ། མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། “བདག་
 ཕྱིན་བརྒྱུ་ཅེས་”^༢ དེ་བཤད་དོ། སྐྱུ་མར་བསྐྱར་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི། འདི་ཉིད་ངེས་པར་
 མཆོན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་^༣ ཞེས་པ་མན་ཆད་གོང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་བདག་ཕྱིན་
 བརྒྱུལ།^༤ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ། ཇི་ཟེའི་སེམས་
 ཅན། ཇོ་རྗེའི་སྐྱུ་ཞེས་མཆན་གྱི་རྣམ་གངས་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱུ་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་ནི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་གཉིས།

^༡ རྟེ་བསྐྱར། རྒྱད་འབྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ ༣༩ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལྟར་ལྟངས་མི་
 འད་སྟེ། ‘གནས་དང་ཟས་དང་གོས་ལ་སོགས།’ ཞེས་སོ།

^༢ རྟེ་བསྐྱར། རྒྱད་འབྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ ༣༧

^༣ རྒྱལ་ས་ཅེས་སྒྲིམ་དཔར་མ།

^༤ རྟེ་བསྐྱར། རྒྱད་འབྲེལ། ཇི་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་༥ ༣༩ ལས་བྱུང་བ་ལྟངས་མི་འད་སྟེ། ‘བདག་ཕྱིན་བརྒྱུ་
 ཅེས་དེ་བཤད་དོ། སྐྱུ་མར་བསྐྱར་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས། འདི་ཉིད་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱུ་མ་ཉིད།’ ཅེས་སོ།

^༥ བརྒྱུ་དཔར་རྟེན།

བ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ། དང་པོ་(ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བསྐྱེད་པ་) བློ་མ་མཐའ་ལོག་སྒྲིའི་ཕྱ་ཐིག་བསྒྲིམས་པས་རྒྱུ་རྒྱ་ཁྲིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོད་བཞི་འབྲེན་ལུས་བ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཉིད་དང་མི་ལམ་བསྐྱེད་བ་བསྒྲིམ་ཞིང་། མ་མཐའ་བཤད་མ་ཐག་བ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་འཆི་བ་དང་། བར་དོ་བསྐྱེད་བ་བསྒྲིམ།

གཉིས་པ་(གནས་སྐབས་གང་གི་ཆེ་བསྐྱེད་བ་གང་བསྒྲིམ་པ་)ནི། ལུས་དབེན་ནས་བབྱང་སྟེ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་གཉིད་ཡོག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཉིད་དང་བསྐྱེད་བ་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱེད་བ་བསྒྲིམ་ཞིང་། ལུས་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་འཆི་དུས་ཁོ་ནར་འཆི་བ་དང་བསྐྱེད་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ནོ། འདི་ལ་བར་དོའི་དོད་ལ་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་འགྲུབ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཡིད་དོར་སྒྱུ་ལུས་སྒྱུ་ལངས་ཀྱང་དངོས་གནས་ལ་བར་དོའི་ལུས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེད་བ་འདི་ནི་སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་ནས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་བྱ་བར་དེས་པས་གང་ཟག་དེ་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བ་བསྒྲིམ་པའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེད་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། དང་པོ་(བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་) བློ་བསྐྱེད་བ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བ་དང་། འཆི་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བ་སྟེ་དགྲ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་བ་ཆོས་སྒྱའི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡོངས་སྒྱའི་བསྐྱེད་བ་དང་། སྒྱལ་སྒྱའི་བསྐྱེད་བ་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སད་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་བའི་

ཚུལ་བཤད་པ། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་
 དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 སད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། ལུས་དབེན་ནས་སྒོལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་པར་གྱིས་
 གཉིད་ལ་མ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་བྲངས་པ་ནམས་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལུལ་ལུལ་ཅན་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་ནས་བསྒྲོམ་པའོ། གཉིས་པ་སད་དུས་ཀྱི་
 མོངས་སྐུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ཡིད་རྡོར་རམ་དངོས་
 གནས་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྱར་ལངས་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་པའོ། གསུམ་པ་སད་
 དུས་ཀྱི་སྐུལ་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐུ་ལུས་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་
 ཉིད་ནས་སྒྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྒྱར་བསྒྲོམས་པའི་སྤྱིང་ཁ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།

གཉིས་པ་(གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ལས་དང་པོ་བ་གཉིད་
 ཆོས་སྐུ་དང་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་སད་དུས་སུ་སྟོང་བཞི་འབྲེན་ཅུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཞིག་
 གིས་ལས་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་བསྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་སད་དུས་སུ་
 སྟོང་བཞི་འབྲེན་མི་ཅུས་པའི་གང་ཐག་གིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཉིད་ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱི་རོ་བོར་འབྲེན་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་སྐྱ་མོ་མི་སྒྲིག་པས་གཉིད་དུས་ཀྱི་
 སྟོང་བཞི་ཆ་འབྲེན་པ་གཏོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
 པ་དེ་ལུས་དབེན་པ་ཡིན་ན་འོག་སྒྲིའི་སྐྱ་ཐིག་ལ་དམིགས་པ་དང་། དག་དབེན་པ་ཡན་
 ཆད་ཡིན་ན་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་རྡོར་བརྒྱས་སོགས་སྤྱིང་གའི་སྤྱད་
 དེམ་གང་ཡང་བྱུང་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཉིད་དེ་གཉིད་དུས་དང་ལས་དུས་སྐུན་

༡ མ་དངེར་གིས་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རིམ་ཁྱ་གསལ་སྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅས།

༢ གི་སྒྲིའི་དབར་མ།

མོང་པའི་སྟོང་བཞི་དང་ས་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་
 པའོ།། དེ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་སྟོང་བ་ལ་གཉིད་འཐུག་དྲགས་ན་མི་གསལ་བས་དེ་ལ་སྒྱག་
 འབྲམས་གཙུག་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་ཡེ་མ་བྱུང་ན་འོད་གསལ་གྱི་གཞི་གཏོར་བས་
 དེ་ལ་སྟོང་འབྲམས་གཙུག་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་སྒྱུར་དུ་སང་ན་འོད་གསལ་གྱི་བར་
 ཆད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སང་འབྲམས་གཙུག་པའི་མན་ངག་ནམས་གསུངས་སོ།། གཉིས་
 པ་མི་ལམ་ལོངས་སྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་མི་ལམ་
 འཆར་བའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སུ་ལངས་པ་དེ་དོ་རྩེ་འཆར་དཀར་པོར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའོ།།
 གཉིད་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་ནི་སང་དུས་སུ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་
 སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་སྒྱུ་བ་ཤེས་ནས་ཆེ་འདིར་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བྱེད་དང་། སྒྱེ་བ་
 བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱུ་དང་བར་དོ་ལོངས་སྒྱུ་དང་བསྐྱེད་ལུས་པའི་ཆེད་
 ཡིན་ལ། སྒྱུ་ལ་བསྒྱུར་སྒྱུ་ཆོགས་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དགོས་པ་ལས་པའོ།། གསུམ་པ་སང་པ་
 སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་རྩི་རྩེ་འཆར་དཀར་པོ་བསྒྲོམ་པ་དེས་མི་ལམ་གྱི་
 ལུང་པོ་རྩེ་རྩེ་འཆར་གྱི་སྒྱུར་བསྒྲོམས་པའི་སྤྱིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སང་པར་བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་(འཆི་དུས་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བའི་
 སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང་། སྒྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བའི་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་
 པ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(བར་དོར་འཆར་རྒྱ་བའི་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་)ནི། སྤྱིར་གཞིའི་སྒྱེ་ཤི་
 བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གཞིའི་སྒྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྒྱུ་
 གསུམ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྒྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྒྱུ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེད་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད། དེ་ནི་ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྒྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆར་རྒྱ་བ་གསུམ་ག་

ལ་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིན། འཆི་བ་དངོས་དང་ལམ་གྱི་
 འོད་གསལ་དབྱེར་མེད་ཏུ་བསྐྱེད་བཞི། སྤྱོད་བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་གསལ་ལས་བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བ་ལ་བཀའ་དོ། འོ་ན་གང་ཟག་དེ་ཆེ་འདིར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རི་ཅམ་ཞིག་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་མ་གོམས་པ་ལ་འཆང་
 ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྤངས་ལ་འཆི་བ་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 རིམ་ལྡེ་ལས། ལྷ་ལུས་དང་རིམ་པ་བཞི་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངས་
 བར་འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། བར་བྱིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཀྱང་ལས་དབང་
 གིས་འཆི་བ་སྤངས་པར་གསུངས་ན། ཟུང་འཇུག་པས་དེ་སྤངས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་པའི་བྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་འདི་ལ་ཞིང་ལས་
 དང་ཆོང་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་ལ་སོགས་པས་གཡེང་བས་སྤྱོད་བ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དང་།
 ཡོ་བྱད་མ་འབྱོར་བས་སྤྱོད་བ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་གཉིས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་ལུས་ཐོབ་ནས་
 རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡོ་བྱད་
 གིས་མི་འཐོངས་པར་པར་བྱིན་ཐེག་པར་ཡང་གསུངས་པས་ལུགས་སྤྲ་མ་མི་འཐད་པར་
 རྟོགས་སྒྲུའོ། །རང་ལུགས་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་
 རྒྱ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་པ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 འདྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་འཆི་བ་ལ་མཛོད་ཏུ་བྱོགས་པ་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་། ལམ་
 གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་འཕེན་པ་སྤྱོད་ཏུ་བཏང་། དོར་བརྒྱས་དང་བསམ་གཏན་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱོད་པ་བཞི་དང་ངོ་མོ་གཅིག་
 ཏུ་འབྱུང་བའི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་བྱངས། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱར་ནས་
 བསྐྱོས་པ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱད་བསྐྱེད་བའོ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་
 དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་བའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྤྱོ་མའི་སྤྱོ་

འབྲུག་པ་ནི་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་བསྐྱེ་བའོ།། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱོད་ལུས་པ་དེས་ཁམས་ཁྱུ་ག་
ལྟ་བུ་གི་སྤྱོད་པའི་མིའི་ལུས་ལ་ཞུགས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བསྐྱེ་བའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་
ཞལ་ལུང་ལས། “བསམ་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།” བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་
ཆོ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྫོགས།། དེ་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་ལུགས་ལྟ་བུ།། ལོ་
ལྷ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཞུགས།། འབྲུག་ཆེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྫོགས།། དེ་ནས་སྤྱོད་
གནས་གཞན་ཏུ་ནི།། འཕེན་པར་བྱེད་ཆེ་སྤྱོད་པའི་གཞུགས།། ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྫོགས་པར་
འབྲུག་།།”^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། ལུས་དབེན་ནས་བཟུང་
སྤྱོད་པ་དབེན་མཐར་མ་བྱིན་པའི་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལམ་གོང་མ་མ་བསྟོན་པར་འཆི་
དགོས་པ་བྱུང་ན་སྤྱི་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་སྤྱོད་པའི་འཕེན་
པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་སྤྱོད་ལུས་སུ་ལྷང་སྤྱོད་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། སྤྱོད་
གཉིས་ལྟར་རིམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞི་བྱངས། ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་
འོད་གསལ་ལ་གནས་པ་ནི་འཆི་བ་དང་ཆོས་སྤྱོད་བསྐྱེ་བའོ།། འདི་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་དང་སྤྱོད་ལུས་མི་ལུས་གཉིས་ཡོད་དོ།། འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོ་ཡིད་ངོར་སྤྱོད་ལུས་
སུ་ལངས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེ་བ་དང་། བར་དོ་དེས་བསམ་པ་བཞིན་ཏུ་ལུགས་སྤྱོད་
ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱངས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བསྐྱེ་བའོ།།

^༡ གྱི་ནི།། རྫོ་སྤྱོད་དཔར་མ།

^༢ མཁས་འདྲ་ རྫོ་སྤྱོད་དཔར་མ།

^༣ རྟེ་བ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་སངས་རྒྱུས་དཔལ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དབལ་ཞལ་ལུང་། གོག་གངས་ཉལ་ནུ་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “བསམ་པ་དེ་
ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི།། བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་ཆོ།། གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འདྲ་རྫོགས།། དེ་ནས་རྒྱ་འབྲུལ་ལུགས་ལྟ་བུ།། ལོ་ལྷ་
ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཞུགས།། འབྲུག་ཆེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྫོགས་རྫོགས།། དེ་ལས་སྤྱོད་གནས་གཞན་ཏུ་ནི།། འཕེན་པར་བྱེད་ཆེ་སྤྱོད་པའི་གཞུགས།།
ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྫོགས་པར་འབྲུག་།།” ཞེས་སོ།།

^༤ སྤྱི་གྲུ་ དཔར་རྟེན།

^༥ བསམས་ དཔར་རྟེན།

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྐྱ་
 ལུས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་རུང་དུ་བྱ་
 བཤེད་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་
 ཚུལ། རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། དང་པོ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དང་སྐྱ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེས་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་ལ་སྔོན་དུ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འཁོར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་། སར་ཕྱིན་
 གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ག་མ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་
 དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཞེས་པ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བྲད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དེས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་བྱེད་པ་དེའི་སྔོན་དུ་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
 འཁོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་འགྱུར་པ་ལ་གྲོགས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལ་བསྟོས་དགོས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་
 ལུས་ཀྱིས་སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་
 བསགས་པའི་དོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་¹
 སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་འཁོར་བའི་དོན་དུ་གཞུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ། མདོ་སྤྲགས་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱང་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་བྲད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འདི་
 རྟོགས་ན་སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་
 སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱང་ནས། རྗེས་སོབ་དུ་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་འཇུག་ལ། འདིར་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འགྱུབ་པ་ན་དེ་ལྟར་བྱ་མི་

1 མ་དབེར་གྱི་ཞེས་གསལ།

2 གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱིབ་ རྫོགས་དབུ་མ།

3 མ་དབེར་བཞག་ཅེས་གསལ།

དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤེས་ཀྱས་སོ།།

གཉིས་པ་(དྲི་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་རུ་དུ་བྱ་བ་)ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “འདི་ནི་རང་འབྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། གཅིག་བྱ་བ་དག་ཉིད་ཆེ་བའི་ལྷ།། མན་ངག་རྣམས་ནི་རབ་སྒྲིར་བས།། རྩོམ་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་བས་ལྷག་། དེ་ནི་ཡང་དག་མཉེས་བྱས་ཏེ།། ལོ་ལམ་ཡང་ན་ཆེ་བ་ལ།། སྒྲ་མ་དེ་ནི་མཉེས་བྱས་ལ།། ཅི་རྒྱས་པས་ཀྱི་མཆོད་པར་བྱ།། ཅི་འབྱོར་བ་ཡི་བྱག་རྒྱ་ནི།། ལེགས་པར་བསྐྱབས་ལ་དབུལ་བྱ་ཞིང་།། ཆོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་ནི།། ཆོ་ག་རི་བཞིན་མཆོད་པར་བྱ།།”⁹ ཞེས་པ་ལྟར་འོད་གསལ་འོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་མས་སྒྲ་མ་ལྷན་རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པར་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་མཆོད་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིབ་མ་དེ་ལ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱི་ནང་གི་མཛོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་གཉིས་བཤད་པ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤད་པ། མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མཛོན་པར་བྱང་རྩལ་པ་)གཉིས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དབང་གི་སྒྲིན་རུ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་མ་དེ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་འཆད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “མཆོན་མོ་སྒྲིང་བའི་ཆ་སྟེ་གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འགྲེད་སྒྲིང་བ་མཆོད་པ་ཡིན།། ‘མཆོམས་’ནི་སྒྲིང་བ་ཐོབ་པ་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་ལན་ཅིག་མིན་པར་

⁹ བས་དཔར་ནིང་།

⁹ རྩོམ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབུལ་དེ་མཛོན་པོ་སྒྲིབ་པ། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་བཞི་པ། གོག་གྲངས་(༥, 3, 6) ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལྔ་པ་བྱུང་མི་འདུག་པའི་འདི་ནི་རང་འབྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།། ཞེས་སོ།།

³ མ་དཔེར་འཆོམས་ཞེས་གསལ།

ལྷན། མཚན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་
 བལ་བ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཚོག་བཤད་རྣལ་འབྱོར་བ་ཉིད་ལུ།
 མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཛིག་མིན་སྤྲན་ནག་ཚོགས་རྣམས་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་བ་དང་།
 རི་སྤྱིད་ཉི་མ་མ་ཤར་སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་དེ་མེད་ཡང་དག་མཐའ་དུ་བཤད། སྒྲོབ་དཔོན་
 མཚོག་ནི་རབ་རིབ་བལ་བས་སྒྲོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན། ཉང་གི་བདེ་བ་རྟོག་
 བལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་
 པར་བྱང་ཆུབ་བ་གཉིས་གསུངས་སོ། འདི་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ཤིའི་མངོན་བྱང་དང་ནང་
 གི་མངོན་བྱང་གཉིས་འགལ་བར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ནི་རིམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ཉིད་ཕྱི་ནང་མཐའ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་གསུམ་དང་བལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སྟེན་བ་
 པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། ཉང་ཤེས་བ་སྒྲོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་དཀར་ལམ་དམར་ལམ་
 གཤམ་ལམ་གསུམ་འདས་པའི་དུས་སྟེན་བའི་སྒྲོ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཛིག་བ་ལུང་
 གི་དགོངས་པའོ། དོན་འདི་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། “རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་རུབ་ནས་ནི། སྒྲུབ་བ་ཀུན་
 ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ། སྒྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སྟེན་ནི། བསྐྱེད་བ་མཚོག་གིས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར།” ཞེས་བ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།

གཉིས་བ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་བཤད་བ་)ནི། རིམ་བ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་

༡ མ་དཔེར་མཚམས་ཞེས་གསལ།

༢ རྟེན་འགྲུག་རྒྱུད་འགྲེལ་དེ་མཐོན་སྟེ་སྒྲུབ་ རིམ་གྱི་ རིམ་བ་བཞི་བ། འོག་གངས་༡༤༧༡ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱུད་གཉིས་བ་དང་
 གསུམ་བ། བཞེ་བ། ལུ་བ་བཅས་རྩེ་མི་འདྲ་ཞེ། ‘མཚམས་ནི་སྤྲང་བ་ཐོབ་པར་རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྱོ། མཚན་
 མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཚམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་རྣམས་དང་རྣམ་བལ་བ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཚོག་བཤད་རྣལ་
 འབྱོར་བ་ཉིད་ལུ། མཚམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཛིག་མིན་སྤྲན་ནག་ཚོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་བ་དང་།’ ཞེས་སོ།

༣ མ་དཔེར་སྐྱོད་ཅེས་གསལ་ཡང་དགུས་སུ་རིམ་ལུ་གསལ་སྒྲིན་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

༤ མ་དཔེར་སྐྱོད་ཅེས་གསལ་ཡང་དགུས་སུ་རིམ་ལུ་གསལ་སྒྲིན་སོགས་དང་བསྟན་ནས་བཅོས།

༥ རྟེན་འགྲུག་རྒྱུད་འགྲེལ་ ༣ གསལ་འདས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བཅོ་ལུ་བ། འོག་གངས་༡༥༧༡ ལས་བྱང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་ཞེ། “རྡོ་རྗེ་ཉི་མ་རུབ་ནས་ནི།
 སྒྲུབ་བ་ཀུན་ཏུ་བརྩམ་པར་བྱ། སྒྱ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སྟེན་ནི། བསྐྱེད་བ་མཚོག་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།” ཞེས་སོ།

དེ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱིའི་ཐབས་དང་། ཉང་གི་ཐབས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 བོ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “བྲམ་ཐེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་འུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་
 མོ་ཞི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་བསྐྱབ་པར་བྱ། འདི་ནི་གསང་བ་འཛོལ་བྱེད་པ་ལོ།” ཞེས་བྲག་
 རྒྱ་རིགས་བཞིར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། “མན་ངག་ཐོབ་པའི་སྒོ་བ་
 མ་ཡིས། དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་བསྐྱབ། རིམ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པ་ལོ། མགོ་པོ་ནས་ནི་རྒྱུད་པའི་བར། ཇི་སྲིད་སྲིད་གར་བྱིན་པའི་
 བར། རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་འཇུག །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། རྒྱ་བ་
 དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། ‘དང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བར་བྱས་ཏེ།’ བྱིན་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད།
 ‘རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན།’ དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མེ་མོང་ལ། ‘རི་ལྷར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་
 འགྱུར་བ།’ དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐར། ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད།”¹
 ཅས་རིམ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུངས། སྐྱུ་ལུས་པས་བསམ་
 གཏན་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་འདི་ལ་མར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་
 སུམ་བཅེགས་བསྒྲོམ་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། འགོས་ལུགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་དེ་གསུམ་
 བསྒྲོམ་པ་ལེན་བཅུ་གཅིག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ན་བཞུགས་
 པ་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ལ། རྒྱུད་འགྲེལ་ན་རི་ལྷར་བཞུགས་ན། ཅ་བར།
 “སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱུས་གནས་པར། བདག་གི་ལུས་ལ་སྤང་མཛད་བཞག །
 སྲིད་གར་ཡི་གེ་ཨོ་བསམས་ལ། སྐྱགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྒྲོམ། འགོག་པའི་རྡོ་རྗེ་
 སེམས་ཉིད་དུ། གང་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་ན། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཆོག་འཛིན་པ། ཡིད་

¹ རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲམ་ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བཅོམ་པ། སྐོག་གངས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་མེ། “བྲམ་ཐེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་འུ་རིགས་དང་། དམངས་རིགས་ལས་བྱུང་བུ་མོ་ཞི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་བདག་ཉིད་འདི་ནི། གསང་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱབ།” ཞེས་སོ།

² རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིམ་ལ། རིམ་པ་བཞི་ག། སྐོག་གངས་ཀྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་པ་དང་བཅུ་གཉིས།
 བཅུ་བཞི་བཅས་ཅུང་མི་འད་མེ། “དང་པོ་འོད་གསལ་ལ་བར་བྱས་ཏེ།” རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། “རི་ལྷར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་གྱུར་བ།” ཞེས་སོ།

³ མར་ལུགས་རྣམས་སྒྲིམ་དཔར་ལ།

བཞིན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བྱུང་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུག་གནས་པར། རྩོམ་
 མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། སྤྱང་གར་ཡི་གེ་རྩུ་བསྐྱོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་
 པར་བཞག །སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུག་གནས་པར། ཆེ་དཔག་མེད་པ་རབ་ཏུ་
 བསྐྱོམ། སྤྱང་གར་ཡི་གེ་ལྷུང་བསམས་ཏེ། རྩོམ་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །འདི་དེ་དམ་
 ཆོག་མཆོག་གི་མཆོག །རྩོམ་ཐིག་ལེར་གྱུར་བསྐྱོམ་པ། འཕྱོག་པའི་དམ་ཆོག་ཡི་ཤེས་
 ཏེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་འགྱུར་བའོ།” ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་བས་
 བཤད་པའི་སྤྱང་པོ་བསྐྱུས་ན། སྤང་མཛད་བཞག་པ་དང་། ཆེ་དཔག་མེད་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 མི་བསྐྱོད་པ་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀར་
 རིམ་པ་བཞིན་ཨོ་དང་ལྷུང་དང་རྩུ་གསུམ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡི་ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་། ཨོ་དང་
 རྩུ་གི་ཐིག་ལེའི་ནང་དང་ལྷུང་ཡི་ཐིག་ལེ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་གྱུར་
 པ་ཨ་མུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་དོ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་
 ནི་དང་པོར་སྐྱོད་རྩོམ་སྤང་སེམས་དཔལ་སྤྱུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་བསམ་
 གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག །དེ་ནས་གསུང་རྩོམ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེ་
 ནས་སྤྱགས་རྩོམ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད། ལྷ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་ནི་
 སེམས་དཔལ་དགྲུ་བཅེགས་བསྐྱོམས་ནས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པ་མཛད་དེ་ཞལ་ལས་
 རྫོགས་པར་བྱའོ། མདོར་བསྐྱུ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་

9 རྩོམ་གྱི་རྒྱུང་འབྱུང་། ཅགས་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིག་པ། ཤོག་གྲངས་ 704ནང་། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འད་སྟེ། “སངས་རྒྱལ་དགྲིལ་
 འཁོར་དབྱུག་གནས་པའི། རང་གི་ལུས་ལ་སྤང་མཛད་བཞག །སྤྱང་གར་ཡི་གེ་ཨོ་བསམས་ལ། ཐུགས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱོམ། དེའི་སེམས་
 འཕྱོག་པའི་རྩོམ་རྒྱུད། གང་ཆེ་སྤྱང་པོ་རྒྱུར་བ་དེ། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་མཆོག་སྐུ་བ་ལ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔལ་ལྷན་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་
 དགྲིལ་འཁོར་དབྱུག་གནས་པའི། རྩོམ་མི་བསྐྱོད་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། སྤྱང་གར་ཡི་གེ་རྩུ་བསྐྱོམས་ནས། སེམས་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་བཞག །སངས་
 རྒྱལ་དགྲིལ་འཁོར་དབྱུག་གནས་པའི། ཆེ་དཔག་མེད་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱོམ། སྤྱང་གར་ཡི་གེ་ལྷུང་བསམས་ཏེ། རྩོམ་ཐིག་ལེར་གཏོགས་པ་
 བཞག། འདི་དེ་དམ་ཆོག་མཆོག་གི་མཆོག །རྩོམ་ཐིག་ལེའི་སྤྱུང་བསྐྱོམ། འཕྱོག་པའི་དམ་ཆོག་ཡི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
 འགྱུར་བའོ།” ཞེས་སོ།

9 མ་དབེན་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དགྲུས་སྤྱུ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་གྱི་མཆོའི་གསང་རྫོགས་སྤྱགས་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བཞེངས་པ་དེས་སྟོད་པ་རྩེ་བ་བྱུག་ལ་སོགས་པར་སྟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཏུ་ཉི་བའི་མཆོད་མ་བྱུང་བ་ན། ཉན་སེམས་དཔའ་སྟུང་བཅེགས་སམ་དགུ་བཅེགས་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ཉེ་བསམ་གཏན་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟུང་རིམ་བྱེད་པ་དང་། བྱི་བྱག་གྲུ་རིགས་བཞི་གང་རུང་དང་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ཉིས་སྟུག་དུ་བྱས་པས་སྟོང་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇུག་ལམ་བུ་ལྟར་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིམ་ལྡེ་ལས། “སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་(མཆོད་གྱི་རྣམ་གངས་ཆེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་བཞད་པ་)ནི། འོད་གསལ་ལ། ཐང་སྟོང་པ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ། མི་ཟད་པ་དོ་ཇེ། བདག་མེད་པ་དོ་ཇེ། ཐེམ་གྱིས་གཞོན་པ་དོ་ཇེ་ཞེས་པ་མཆོད་གྱི་རྣམ་གངས་སོ། དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་དང་། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་གདམས་དག་དང་། འོད་གསལ་གྱི་མཆོད་གྱི་རྣམ་གངས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་ནས་དོ་ཇེ་སྟོབ་དཔོན་དང་ཆོས་ལ་སྟོབ་མས་ཆེ་བཟོད་བྱེད་ཚུལ་ནི། “ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མའོ་ཆོས། ཆོས་བཞད་པ་ནི་དོ་མཆོར་ཆེ། ཡང་དག་དོན་ནི་དག་པའི་དོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ།” ཞེས་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་(རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་ཐོང་ཚུལ་)ནི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། “བསྐྱེད་པ་མཐའ་ལས་རྣམས་སྟུ་ཡང་། མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་སྦྱིན་པས། ‘སྦྱང་བ་རྣམ་

༡ རྟེན་བཅུ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་ རི་མགོན་སོ་གྲུ་སྟུག་ རིམ་ལྡེ་ རིམ་པ་དང་སོ། འོག་གངས་༤༡བ། ལས་བྱུང་བ་རུང་མི་འདྲ་ཉེ། “སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཡང་དག་མཐས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱངས།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེན་བཅུ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ ཅ གསང་འདུས་ཅ རྒྱུད་ ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༤༡ནང་ ལས་བྱུང་བའི་ནས་ནང་ཆོག་རྟེན་མ་རུང་མི་འདྲ་ཉེ། ‘བྱང་ཆུབ་སེམས་ཁྱོད་བྱུག་འཆལ་ལོ།’ ཞེས་སོ།

པར་མ་དག་ཕྱིར།། བྱང་ཆུབ་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།” ཞེས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རྒྱུ་
 པས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་
 ལྷགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་དགོས་ན། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་གང་ནས་
 ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་
 ལམ་ནས་ཀྱང་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད། ཡང་ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྐྱེ་
 པ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད། ལྷ་
 རབས་པ་ཁ་ཅིག །བཅུ་གཅིག་པ་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ནས་ལྷགས་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་
 བཞེད་དོ།། དེའི་ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདིར་འཇུག་པའི་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་ལ་འདོད་པའི་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དགོས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྱལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་
 གནས་སྐབས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་ཤིང་། ལྷགས་ཀྱི་ལམ་གང་ནས་
 འཇུག་དཔྱད་པའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་ལྷགས་ནས་ཞག་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་
 ས་བཅུ་སྟིང་པ་ཐ་མ་དང་བྱང་མེད་དུ་འགྱུར་བས། ས་བཅུ་པའི་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཞེས་
 པ་ཉམས་ལ། ལམ་འོག་མ་འདི་ནས་འཇུག་ཅེས་སྒྲ་བ་ཡང་བཞག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
 ལུགས་གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་འོག་ཏུ་འཆང་པ་ལས་རྟོགས་ཏུས་སོ།། རང་ལུགས་
 བེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ལྷགས་ལ་འཇུག་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དང་འབྲིང་
 གང་རུང་ལ་གནས་པའི་སྟོན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བ་སྟོན་དགོས་ཤིང་། པར་

9 རྟེན་བཟུང་། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱའི་སྒྲོ། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཤོག་གངས་7༤6བ3 ལས་བྱུང་པའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་པ་རུང་
 མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱུད་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ན།། ཞེས་སོ།།

བྱིན་ཐེག་པའི་མཐར་ཐུགས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེའི་མཆོམས་ནི་ས་བརྩ་པ་ནས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ལས་བྱི་མའོ། ། འཇུག་
 ཚུལ་ནི། རང་གི་ལམ་དོར་ནས་ཞུགས་པ་མིན་གྱི་ལམ་དེ་ལ་སྤྲགས་གྱིས་སྤྲོན་པ་བཏབ་པ་
 ཡིན་འོ། ། འོ་ན་སྤྲགས་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། འདི་ལ་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག ། ས་བརྩ་
 སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ལ་དབང་བཞི་ལྟ་བོར་དང་བཅས་པ་བསྐྱར། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམས་
 རས་སངས་རྒྱས་པར་བཞེད། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལུས་ནས་འཇུག་པར་བཞེད་
 ། རང་ལུགས་ནི། རང་ཅག་གི་སྤྲོན་པ་འདི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་མཐར་ས་བརྩ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་
 བྱུང་བ་དེས་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྲབ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཐུགས་
 བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མེ་ལོལ་གྱི་སྤྲུམ་བསྐྱལ་ཏེ། ཁྲོད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 འདི་ཅམ་གྱིས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་
 རི་ལྷར་བཞུ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་སྟེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་
 དུས་སུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར། དབང་དུས་དེར་སྟོང་བཞི་དངས་ཏེ་སྟོང་
 པ་སྤྲ་མ་གསུམ་བྱི་མ་ལ་ཐེམ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་
 འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར། ལམ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་པ་
 སྟོང་པའི་མཐར་ཐོ་རངས་ནས་མཁའ་གཡལ་དག་གི་དུས་སུ་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་སྐྱངས་ཏེ། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མཛོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱས་ལ། དབང་གོང་མ་གཉིས་མ་བསྐྱར་བར་བྱི་མ་གཉིས་ནས་བསྐྱར་བ་དང་།
 སྐྱེ་ལུས་མན་ཆད་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་རིམ་པ་བྱི་མ་གཉིས་ནས་ཞུགས་ཆོག་པ་ནི་གང་

༡ བསྐྱོམ་ནས་རྫོགས་དབང་མ།

༢ མ་དབང་གྱི་ཞེས་གསལ་ཡང་། དུས་སུ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྤྲོན་སྤྲུལ་དང་བསྐྱན་ནས་བཅོས།

ཟག་འདི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་སོ།། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པ་ཁམས་
 ལུ་སྤྱལ་སྤྱར་འཆང་རྒྱ་རྩལ་སྟོན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་བསྤུས་ལས།
 “རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་”བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱོད་བསྤུས་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་
 བཞེངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས་ནམ་ཐུང་གྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་
 མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་”བཞེངས་ནས། གདུལ་བུའི་སྤྱེ་བོ་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་པ་དང་། རིམ་པ་གཉིས་
 པ་ལས་ཀྱང་། “ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་། མངོན་བར་བྱང་རྒྱལ་འདི་བཞེང་ནས།
 སྤྱང་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད། འཛོམ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། བློ་རྒྱ་ལོ་
 རྒྱ་འགྲམ་དུ། མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྩོམ་། ཉིལ་གྱི་
 གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་སེ་གོལ་དང་། དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་
 གིས་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་
 སྟེ། རྣམ་མཁའའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་
 གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ཆེ་རབ་
 དགའ་རྩོམ་སྟེ། ཀུན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྤྱོད་པ་གསལ་བ་དང་།
 དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་བཏང་། འདི་ལྟར་ནམ་ཐུང་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་

༡ ཉིད་ཀྱི་རྫོ་མིང་དབང་མ།

༢ འཛིན་གྱི་རྫོ་མིང་དབང་མ།

༣ རྩོ་བཞུགས། རྒྱང་འགྲམ། དེ་རྫོལ་དཔོན་ལྷན་དེ་གྱི་སྤྱོད་བསྤུས། ལེའུ་བདུན་པ། ཤོག་གྲངས་ ༤༠ནས་ ༤༡སྤྱང་པ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “རིམ་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས་”བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱོད་བསྤུས་བར་གྱུར་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས་མཆོན་ཐུང་གྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འཁོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།” ཞེས་སོ།།

༤ བློ་རྒྱ་ལོ་འདྲེ་རྫོ་མིང་དབང་མ།

ཉིད་དམིགས། །” ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འོད་གསལ་བའི་གནས་ཐོབ་ནས་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་པར་བྱེན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བ་དེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒོལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་བཞེངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཆེ་རབ་དགའ་ཞེས་པ་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལས་མི་སྒོལ་བའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པར་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་ཀར་གསུངས། དེ་ནི་ཐེ་ཉིད་ཀྱི་འང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་སྒོལ་ལམ་དུ་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་དང་རྣམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལ་སྒོལ་ལམ་དུ་ངེས་པར་འཐོབ་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་དགོས་ན་དགོས་མཉམ་དང་མི་དགོས་ན་མི་དགོས་མཉམ་དུ་མཚུངས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་གྱི་རྩི་རྩེ་ལས། “འབར་བའི་ཐོང་བ་འཇུགས་པ་ཡི།” དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བཞེངས་ནས་ནི། རྩི་རྩེ་སྤྱིང་པོ་དབང་སྒྱུན་ཕྱིར། ཐེག་ལེ་མཆོག་ཉིད།” ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ས་བརྩུ་བའི་བྱང་སེམས་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་བསྟན་ནོ། །

ལྟ་བུ་རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མར། “རང་དབང་རིན་ཆེན་འགག་པ་ཡི། བཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད།” སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྩི་

༡ རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། རིམ་ལྷ། རིམ་པ་གཉིས་པ། འོག་གངས་པོ་༠༣༥ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་ཞེ། “ཤྱུ་ཐུབ་པ་དེ་བཞེན་གཤེགས། མངོན་པར་བྱང་ཚུལ་འདི་བཞེད་ནས། སྤྱིང་བ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས། རྩི་རྩེ་ནི་རྩི་རྩེ་ལྷ་སྤྱིང་པོ་ཉིད་འཛིན་པ་བཟུངས་པ། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་རྩི་རྩི། ཉིལ་གྱི་གང་ལྟ་གང་བཞེན་བཟུངས། རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ལ་མེ་གོལ་གཏོགས། དེ་ལ་དབང་སྤྱིང་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་མིན། འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་འཐོབ་ཞེ། རྣམ་མཁའི་ངོས་ལྟར་མཆོག་གྱུར་པ། འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིང་། འོད་གསལ་པ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། རབ་དགའི་གཟུགས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར། དེ་ཆེ་རབ་དགའི་རྩི་རྩེ་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། འདི་ལྟར་སྤྱིང་པོ་གསལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉིད་འཛིན་པ་གཏོག་བཟུང་། འདི་ལྟར་ནས་ཕྱིང་དུས་སུ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ལ་མེ་གཉིས་དེ་ཉིད་དམིགས་པ།” ཞེས་སོ།

༢ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འགྲེལ། རྩི་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་མ། ལེན་ལྷ་པ། འོག་གངས་པོ་༡༣༩ ལས་བྱང་བའི་རྩང་ནས་ཆེག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་ཞེ། “འབར་བའི་ཐོང་བ་འཇུགས་པ་ཡི།” ཞེས་སོ།

ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་འབྱུང་བ་ལ་འགྲིག་གི། ལུགས་ལྟོག་གི་སྐྱང་བའི་མཐའ་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འབྱུང་བའི་སྐྱང་གཞིའི་རིམ་པ་དང་ཡང་གིན་ཏུ་མཐུན་པས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་འཐད་པར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་ནའང་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་སྦྲེང་བ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་ནི་དེ་གསུམ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་སྐྱེ་དེ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་མིན་པས་སོ།། གལ་ཏེ་དོན་དམ་བདེན་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་སོ་གཅིག་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འཛོལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་རིམ་འབྱུང་ཅེ་ན། འདི་ལ་རིམ་ཐུར་ཟུང་འཇུག་ཉེར་གཅིག་བཤད་པའི། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། གང་དུ་ཡང་དག་འཕེན་གྱུར་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཟུང་འཇུག་གི་གཙོ་པོ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་མེད་ཀྱང་། “འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། རྟོག་པ་གཉིས་སོ་སྤངས་པས་ན། གང་དུ་དངོས་སོ་གཅིག་གྱུར་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་ཅེས་དེ་ལ་བཤད།”¹ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དག་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ས་སོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་གཉིས་དོ་སོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཟུང་འཇུག་ནི་དུས་དེར་ཡོད་དོ། འོན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་འདི་གང་ལས་ཤེས་སྟམ་ན། དེ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་པ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ཡང་དེའི་དུས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་མ་

¹ རྩེ་བཅུན། རྒྱད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷག། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་བ། ཤོག་གངས་༥༢༡ ལས་བྱུང་བ་ཟུང་མི་འད་སྟེ། “ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་བ། གང་དུ་ཡང་དག་འཕེན་གྱུར་བ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་བཤད་དོ།” ཞེས་སོ།

² རྩེ་བཅུན། རྒྱད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་ལྷག། རིམ་ལྔ། རིམ་པ་ལྔ་བ། ཤོག་གངས་༥༥བ

ལེགས་པར་ཤེས་ན་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅེགས་བསྐྱོམ་པའི་ངེས་དོན་ལ་ངེས་པ་ཆེན་
པོ་རྟེན་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་པས་ལུས་སྡེ་མའི་སྤྲིང་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཅ་བའི་རྒྱང་
བཞི་ལ་དྲོར་བརྒྱས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་འག་གི་ལས་སྦྱབ་པ་དང་། ཡན་ལག་
གི་རྒྱང་ལྡ་ལ་དྲོར་བརྒྱས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཤེས་ལྡ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་
ལ་དོགས་པ་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ནས་རང་གིས་སྤར་སྒོབ་ས་
སྤྱང་བའི་ལམ་ལ་གསར་དུ་སྒོབ་དུ་མེད་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟེན་གོམས་པར་
མི་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། “ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་ལ་གནས་པའི། སྒོབ་བཞིན་
པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྐྱོམས་གྱུར་པས། སྤྱོད་པའང་དེ་དང་གཉིས་
སུ་མེད།” ཅས་ཟུང་འཇུག་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་
ཤིང་། ལྷ་བྱང་གིས་ཀྱང་། “དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཀྱི་ནི། རིན་གྱིས་འབད་པས་རྟོགས་བྱ་
ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གསལ་གྱུར་པ། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རབ་དུ་བྱ།” ཞེས་གསུངས། ཟུང་
འཇུག་པའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་ནི། ལྷ་འཕྱུལ་བྱ་བའི་མངོན་སངས་རྒྱས་པ་དང་། འཁོར་
བའི་རྒྱ་མཆོད་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་དང་། བདེན་
པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ།

གསུམ་པ་(ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་
དང་། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་བཤད་པའོ། དང་པོ་(དོད་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་)ནི། རོ་རྩེ་འཕྲེང་བར།
བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞིའི་དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་
རེའོ་ཞེས་གངས་ཅམ་གསུངས། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། “སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་

¹ ལྷ་བལྟན་རྒྱུད་འབྲེལ། རི་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། རིམ་ལྡེ། རིམ་པ་ལྡེ་པ། ཤོག་གངས་༥༤བཅ

² ལྷ་བལྟན་རྒྱུད་འབྲེལ། རི་སྒོབ་དཔོན་གྱའི་སྒོ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ལུ་པ། ཤོག་གངས་༡༣༤ནང་ལས་བྱང་པ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ཕྱིར་སྒྲ་མའི་ཞབས་
ཀྱི་ནི། རིན་གྱིས་འབད་པས་རྟོགས་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་གསལ་གྱུར་པས། དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རབ་དུ་བྱ།” ཞེས་སོ།

³ རེ་རེའོ་རྒྱ་རྒྱུད་དབང་མ།

གང་བསྟན་པ། ས་གྲུང་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་རིམ་
 ས་བརྒྱད་པའི་སྟོང་དང་། ངག་དཔེན་ས་བརྒྱད་པའི་སྟོང་དང་དགུ་པའི་སྟོང་དང་། སེམས་
 དཔེན་ས་དགུ་པའི་སྟོང་དང་ས་བཅུ་བ་གཉིས་དང་། སྐུ་ལུས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། འོད་
 གསལ་ས་བཅུ་གཉིས་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་ནི་དམ་སྟོང་ནས་བཟངས་ནས་བཅུ་གསུམ་
 པའོ། ། ཡང་མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལས། “དཔེ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ།” “རྫོ་རྗེའི་ས་སྟེ་
 བཅུ་གསུམ་པ།” ཞེས་པའི་དོན་ཨ་ལྷུས་པར་བྱིན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་བ་ལ་ས་བཅུ་
 བ་ཅམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ས་
 བཅུ་བ་ནི་ས་བཅུ་བ་ཅམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དཔེ་མེད་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་
 ལམ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རྫོ་རྗེའི་ས་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ནི།
 དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཏུ་
 བཞེད་ལ། འདི་ལྟར་ན་བྱང་འཇུག་ས་བཅུ་བཞི་པར་བྱེད་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུགས་
 རྒྱུགས་ནས་གསུངས་པའི་ས་ཡི་གངས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་མང་ཡང་བཅུ་གཅིག་པ་
 ཀུན་ཏུ་འོད་ལས་གོང་མའི་ས་འདོད་པ་ནི་མིན་པོ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྐུ་ལུས་འོད་གསལ་
 སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གསུམ་ག་ས་བཅུ་བ་ལ་འཛོག་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་བྱི་མ་གཉིས་
 ས་བཅུ་པའི་སྟོང་ལ་འཛོག་པར་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་བ་བ་ལ་སྤྲུགས་སྟེ་མེད་གྱི་ལམ་
 བསྟན་ལུགས་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་ཤིང་། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་
 འོད་ལ་འཛོག་པར་ཡང་ཤེས་སོ། ། དེ་ནམས་གྱི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱད་པར་

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༣ དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་༡༠༩༡ ལས་བྱང་བརྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་གང་
 བཞེན་པ། ས་གྲུང་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ།” ཞེས་སོ།

༢ གངས་སྟོང་གི་ཐུང་དཔར་མ།

༣ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལ། ལེའུ་སྤུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གངས་༣༡༦༩ ལས་བྱང་བརྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “གཞུགས་མེད་པ་དང་ཡེ་
 ཤེས་ལྟ།” ཞེས་སོ།

༤ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ མངོན་བརྗོད་ལྟ་ལ། ལེའུ་སྤུམ་ཅུ་པ། ཤོག་གངས་༣༡༦༩ ལས་བྱང་བརྩམ་མི་འདྲ་སྟེ། “རྫོ་རྗེ་མི་བཅུ་གསུམ་
 པ།” ཞེས་སོ།

འཛིག་སྟེ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐ་མལ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་། སྟོང་བརྟུང་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་སྤར་སྤར་བའི་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ས་བརྒྱད་པར་ཞིང་དག་སྟོར་བ་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་
ཕྱིར། ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གཉིས་ས་དགུ་པར་འཛིག་སྟེ། དག་དཔེན་གྱི་སྐབས་
སུ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཅི་རིགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དག་གི་ཙ་བ་རྒྱུད་དག་པར་བྱས་
ནས་དེ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ས་དགུ་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་དབང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔེན་ས་བརྟུ་པར་འཛིག་སྟེ། སེམས་
དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ལོངས་
སྟེ་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི། ས་བརྟུ་པར་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པས་དཔེན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱུར་
རྒྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་རྣམས་ལུས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་
དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལུས་ས་བརྟུ་པར་འཛིག་སྟེ། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སངས་
རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་དབང་བསྐྱར་
དེ་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བརྟུ་པར་འཛིག་སྟེ། རོན་གྱི་
འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྟོང་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་སོང་བའི་ལམ་གྱི་རུས་པ་
རྟོགས་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྟོང་བ་ལ་རུས་པ་མཐུ་
ཆེན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྟོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་
པའི་རྒྱུད་འཇུག་ས་བརྟུ་པར་འཛིག་སྟེ། རྒྱུད་འཇུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གསར་པ་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་
མེད་པ་ནི། ས་བརྟུ་པར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་གི་ལམ་ལ་གསར་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྫོགས་རྣམས་བཤད་པ་)ནི། ལམ་ཐུན་སོང་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བསྟོམས་སྟོབས་

སྒྲོན་ཞེས་སུ་གྲགས།། དེ་དོན་འབྲེལ་བའི་མཁས་པའི་ལུགས་བཟང་གིས།། གངས་ཅན་
 འཛིན་མའི་ཁྱོད་ཀྱན་འབྲིགས་མོད་ཀྱང་།། ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བར་འཆད་པའི་ལེགས་
 བཤད་གང་།། རྩེ་བཅུན་ཀྱན་དགའི་བཤད་སྒྲོལ་འདི་ན་མཐོང་།། གང་དེའི་ཐུགས་ཀྱི་ཚུ་
 གཉེར་ལས་འབྲུངས་ཤིང་།། དངོས་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་དགུ་སྟེར་བྱེད་པ།། འདི་ལྟའི་
 ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་། དེ་ནི་ཚུམ་པའི་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་བཀོད་དོ།།
 སྒྲོན་ནས་སྤྱད་པའི་རྣམ་དཀར་ལས་འཕྲོ་ཅན།། རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་ཤིང་དམ་པའི་མགོན་ལ་
 གུས་ཏེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།། མོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་བྱི་
 དོར་བྱ་བར་རིགས།། མཁས་པའི་དབང་པོའི་ཞབས་རུལ་མ་བསྟེན་ཅིང་།། ཅ་བཤད་རྒྱད་
 ལ་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པར།། རང་གར་ཐོམ་འགྲོས་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས།།
 ཐུགས་འདིར་མི་སྤྱིའི་བརྒྱལ་ཞུགས་བཟུང་ན་མཛེས།། ཁོ་ལོས་ཐོག་མར་ལུགས་འདིར་
 ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས།། བར་དུ་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ལ་བཤད།། ཐ་མར་སྟེལ་ལེགས་
 ཚུམ་པའི་སྒྲོར་བ་བྱས།། ལེགས་བཤད་འགྲན་ཆེ་བྲལ་ལོ་ཤེས་བར་གྱིས།། འདི་ལས་བྱུང་
 བའི་རབ་དཀར་དགེ་བའི་ཆོགས།། ཡིད་བཞིན་ནོར་འབྲ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེས།།
 རིང་ནས་རིན་གྱིས་བསྐྱངས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས།། ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་སྤྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་
 ལོག། བདག་ཀྱང་ལམ་བཟང་འདི་ལ་བཞེན་ནས་ནི།། འཁོར་བར་མི་གནས་ཞི་བའི་བདེ་
 ཐོབ་ཅིང་།། དེར་སང་དུས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འདི།། རྫོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་ལེགས་
 བར་གསལ་གྱུར་ཅིག་། དེ་ལྟར་སྤྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་སྟོབས་ལྡན་པ།། སྤྱར་མཛད་མགོན་
 བོ་མཆོ་ཀླ་ལ་དང་།། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་གཤིན་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིས།། མ་གཤེལ་མ་གཤེལ་རྟག་
 ཏུ་གྲོགས་མཛོད་ཅིག་། ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བཤེས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་རྣམ་པར་

བཤད་བ་འདི་ནི་གསུང་བསྐོས་སྟེང་བ་གཞིར་བཞག་བ་ལ། ཅུང་ཟད་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་ནམས་རིམ་གྱི་
 གསལ་སློན་གྱི་གསུང་གིས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས། མངའ་རིས་སྟོད་གྱི་མངའ་དུ་མོས་པའི་དགེ་སློང་གྲགས་པ་
 བསམ་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །ཤུའི་དགེ་སློང་དྲེ་འཛིན་བ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དབལ་
 གྱིས་དཔེན་གནས་ལྷ་ཅེ་དགོན་གསར་དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

༡༡॥ སྐྱད་ཐེ་སྤྱི་འི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྐལ་
བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞག་ས་སོ॥

ཕྱི་ལོ་ལྷ་མོ་དྲུང་ཆོས་འཛིན།

༡༣༥། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཡབ་སྐུ་བ་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆམ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱུད་སྡེ་སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྟོན་དུ་བསྟན་པ་
སྡེའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(རྟོན་དུ་བསྟན་པ་སྡེའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་)ལ་བཞི། རྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་ནས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་
རྟོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འད་བའི་སྒོ་བསྟན་པའོ། དང་པོ་(རྟོན་
པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་སོ།

དང་པོ་(ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་)ནི། མཛོད་ལས། “རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་།
གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་མཐའ་མར་བྱང་། དང་པོ་ལྟ་བུ་བ་ཡིན།” ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རང་རེའི་རྟོན་པ་འདིས་དང་པོར་ལྟ་བུ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ།
བར་དུ་སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏྱིར་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གངས་
མེད་དང་པོ་དང་། མར་མེ་མཛོད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གངས་མེད་གཉིས་པ་
དང་། རྣམ་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ་
ཆོགས་བསགས། མཐར་ཐས་གཅིང་གི་སྐས་དོན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུངས་ནས་དགྲའ་ལོ་སུམ་
ཅུ་ཅ་ལྟ་བུ། དབྱིད་ལྷ་མ་རྒྱུད་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་སྤྱད་ལ་བདུད་བཏུལ།
གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྦྱར་ལས། མཐོང་ལས། བསྐྱེམ་ལམ་རྣམས་མངོན་
དུ་བྱས་ཏེ། ཐོ་རངས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་གིང་། དེ་ཡང་བདུད་བཏུལ་བ་
ཡན་གྲང་སེམས་སོ་སྡེའི་མཛོད་པར་འདོད། དེ་ནས་དགྲའ་ལོ་བརྒྱུད་ཅུ་པ་ལ་སྤྱད་པས་

འདས་ཏེ། མར་མེ་ལི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་པར་བྱིན་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་
པོ་(པར་བྱིན་གྱི་ལུགས་)ནི། ཆོགས་སྦྱོར་དང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གངས་མེད་དང་པོ་དང་།
མ་དག་ས་བྱུག་གི་སྐབས་སུ་གཉིས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུམ་པ་
རྫོགས་ཏེ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཞོད་པར་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར། རྫོང་མེའི་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ། ཆོས་སྐྱུ་དང་ཡོངས་སྐྱུ་བརྟེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། དེ་ལྷ་བྱའི་ཡོངས་སྐྱུ་དེ་རེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཞུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ཞིང་། དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱས་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་
ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། “སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིན་རྟེན་མཁྱེན། འཛིན་
རྟེན་ཀྱན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མ་གཡོས་པར། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་
སྦྲ་ཆོགས་ཀྱིས། སྦྱེ་བ་མངོན་པར་སྦྱེ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་།
ལྷམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁམས་པ་དང་། ‘བརྩན་
མའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་བ་དང་།’ དེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱིད་པར་
གཤེགས་པ་དང་། བདུད་སྤེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
དང་། བྱང་ཆུབ་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ།
སྤྱིད་པ་རི་སྤྱིད་གནས་པར་སྟོན།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བྱ་སྦྱོད་གཉིས་ལ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་
འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལས་འོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཡོ་ག་དང་ཟླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་

⁹ རྗེ་བལྟན། མེམས་ཅམ། བེ་རྗེ་བརྩན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་ཟླ་མ། སྐབས་གཉིས་པ། རོག་གངས་༤༦བཟ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཤང་
དགུ་པ་བྱང་མེ་འད་སྤེ། ‘བརྩན་མའི་འཁོར་དགའ་བ་དང་།’ ཞེས་སོ།

པོ་(ཡོ་གཤི་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་)ནི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཅེ་
 མོར་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་འབྲེལ་མཛད་ཆོག་ལ་མཁས་པ་ཤུག་བཤེས་གཉེན། དོན་ལ་
 མཁས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་སྟེ།
 ཡོ་ག་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་འདི་
 ཟས་གཙང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་འབྲས་ནས། རྩ་བོ་ནི་རྩ་བའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་བ་སྤྲད་པའི་བར་
 བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་མཆན་ཉིད་བར་འདོད་ལ། དེར་དཀའ་བ་ལོ་དུག་ཏུ་སྤྲད་པ་ན་བསམ་
 གཏན་བཞེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་
 གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་
 བར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྲུལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་མི་རུས་སོ།། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྟར་བཞུགས་པས་འོག་མིན་དུ་བྱིད་དེ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དེ་
 རྩ་བོ་ནི་རྩ་བའི་འགྲམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་
 བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་དེས་འོག་མིན་དུ་བྱོན་པ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཅོད་བཞུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྡ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་
 སྟེ། མངོན་བྱང་ལྡ་རྗེ་གས་པའི་མཐར་ཡོངས་སྤྱི་རྣམ་བར་སྤྲད་མཛད་ཆོག་པོར་སངས་
 རྒྱས་སོ།། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞེ་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱོན་
 བས་ཡོ་གཤི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མི་ལུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྩ་བོ་ནི་རྩ་བའི་འགྲམ་དུ་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་སྤྲུལ་ཞུགས། བཞེངས་ནས་བདུད་བརྟུལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བ་ལ་

- ༡ རྩ་བོ་མ་དཔེ།
- ༢ བྱང་སྟེ། མ་དཔེ།
- ༣ རྩ་བོ་མ་དཔེ།
- ༤ རྩ་བོ་མ་དཔེ།

སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱང་པོའི་ཡུགས་
 བོ། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པའི་མཐར། ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་
 སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། འོག་མིན་དུ་མཁའ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་སོ། ། དེའི་ཆོ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱུས་
 ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་བསྐངས་ནས། ཁྱོད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ཅམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་
 མི་རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རྗེ་ལྷར་བཞུ་ཞེས་གསོལ་བས། ཕྱོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་
 རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་ཇོགས་པའི་མཐར་ཡོངས་སྐུ་རྣམ་སྤང་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་
 སོ། ། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞེ་མཛད་དེ། རེ་རབ་གྱི་ཅེར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་
 རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཟས་གཅོང་གི་སྤྲས་སུ་འཁྱུངས་ཏེ་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། ། འོ་ན་མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་རྗེ་ལྷར་ཡིན་ཞེ་
 བ། མངོན་བྱང་ལྔ་ལ་སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་
 དང་། རྗེས་འབྲུག་གཏུལ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་འོ། ། དེ་ཡང་
 ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་ལ་ཅོད་པཎ་གྱི་དབང་
 བསྐྱར་བའི་རྗེས་ལ། ཨོ་ཅིཏྱ་བྱ་ཏི་བེ་རྩ་ཀ་རོ་མི། ཞེས་པའི་ཡུགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་དུ་
 བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་
 བཅུ་དུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་རྟོག་ཏུ་
 རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་རྩ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
 གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། ། དེ་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་

༡ ཡུགས་ཀྱི་མེ་ལྷུང་རྒྱུད་མེ་མྱེའི་རྣམ་པར་ཞུ་ན། མཆོམས་འདིར་མངོན་བྱང་ལྔ་ཞེས་པ་ཆད།

༢ རྩ་རྒྱུད་མེ་མྱེའི་རྣམ་

བརྟེན་པའི་མཛོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་
བྱའོ།། དེ་རྗེས་འཇུག་གཤམ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་ན། ཨི་ཙྭ་བྱ་ཏི་བེ་རྟ་
ཀ་རོ་མི་ཞེས་བརྟོན་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་མཆོན་པའི་ལྷ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྟོང་ཁར་རྩ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ།། དེའི་རྗེས་ལ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་ལ། ཨི་བོ་རྟེ་ཙྭ་ལུ་བ་ད་ཡཱ་མི་ཞེས་པའི་སྟགས་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་དུ་
བཅུག་ཤེ། དེས་ཀྱང་བསྟོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བྱར་
བྱི་བྲལ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་
རྗེས་འཇུག་གཤམ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་ན། ཨི་བོ་རྟེ་ཙྭ་ལུ་བ་ད་ཡཱ་མི་
ཞེས་བརྟོན་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བྱར་བྱི་བྲལ་དེ་མཆོན་པའི་ལྷ་ལི་བཅུ་
དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྟོང་ཁར་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་
པར་བསྟོམ་མོ།། དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིལ་བརྩེ་ཞེས་པའི་སྟགས་དོན་
བསྟོམས་སུ་བཅུག་ཤེ། བསྟོམས་པས་སྤར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་
རང་གི་སྟོང་ཁར་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ་རྟོ་རྟོ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གྲེན་དུ་འགྲང་
བའི་རྣམ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་རོ།། དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་རོ་བོ་བརྟེན་པའི་མཛོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བརྟན་པའི་རྟོ་རྟོ་ལས་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་

༡ ཨི་ ལུ་ལེ་ལེ་རྟེན་པ།

༢ དེ་ མ་དཔེར།

བ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་མེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲར་ན། ཉེའུ་བཟླ་
 ཞེས་བཅོད་ནས་རང་གི་སྒྲིང་གར་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་བསྒྲོམ། དེ་ལ་ནི་དང་པོའི་དོ་རྩེ་
 ཞེས་བྱང་བྱའོ།། དེ་ནས་ཚྱུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དོན་གྲུབ་
 ལ་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ནས་དོན་གྲུབ་ཅེས་པའི་མིང་བཅེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
 རྩོམ་དེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ།། དེ་ནས་བཟླ་ལྷོ་ཀོ་ཉཱ་ཞེས་པའི་སྐགས་དོན་
 བསྒྲོམས་སུ་བཅུག་པས་བསྒྲོམས་པས་ཚྱུགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྒྲུ་དོ་རྩེའི་དབྱིངས། གསུང་དོ་རྩེའི་དབྱིངས། ཐུགས་དོ་རྩེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་སྒྲིང་གའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དོ་རྩེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་རྩལ་ལྷ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 རོ།། དེ་ནས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་
 བེ་དོ་རྩེའི་བདག་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་མེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲར་ན། བཟླ་ལྷོ་ཀོ་ཉཱ་ཞེས་བཅོད་ནས་རང་གི་སྒྲིང་གའི་དོ་
 རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་དེ་ལས་འདྲ་ཟེར་ཚྱུགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དོ་རྩེའི་དབྱིངས། གསུང་དོ་རྩེའི་དབྱིངས། ཐུགས་དོ་རྩེའི་དབྱིངས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་སྒྲིང་ཁའི་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པར་བསྒྲོམ་སོ།། དེ་ནས་ཚྱུགས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དོ་རྩེའི་དབྱིངས་དེ་ལ་ཨོ་ལ་ཐ་སྐྱ་ཏ་ཐ་
 ག་ཏ་ཐ་སྐྱ་ཐ་ཨ་ཏྱི། ཞེས་པའི་སྐགས་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་དུ་བཅུག་ཏེ་བསྒྲོམས་པས། རང་

༡ མ་དབང་དབང་ཞེས་ལགས་ཡང་། རྒྱུད་མེའི་སྐྱེ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༢ སྐྱེ་ཏུ་མ་དབང་།

༣ མ་དབང་སྐྱབས་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་མེའི་སྐྱེ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༤ མ་དབང་ཨུ་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་མེའི་སྐྱེ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

༥ སྐྱེ་རྒྱུད་མེ་སྐྱེ་རྣམ་དབང་དབང་།

༦ མ་དབང་སྐྱེ་ཏུ་མ་དབང་ཞེས་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་མེའི་སྐྱེ་རྣམ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས།

བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ། འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ།། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་
 གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱུ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྟར་བཞི་ཞེས་གསོལ་བས།
 ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཟུག་སྟེ། དབང་གསུམ་
 བ་དངོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། མངོན་བྱང་གི་རིམ་པ་རྣམ་བཤམ་ནས་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་པས།
 མཆོན་ཕྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐེག་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 མངོན་དུ་གྱུར། དེ་ལས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དུ་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ།
 སྟོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས། ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཤམ་དག་གི་དུས་སུ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས། ཤེས་སྒྲིབ་ཐ་ཞིང་ཐ་བ་སྦྱངས་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་
 བྱས་ཏེ། མངོན་པར་སངས་རྒྱུ་སོ།། དེ་ལ་བྱམ་དབང་དང་གསང་དབང་མ་བསྐྱར་བར་
 དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱར་བས་ཆོག་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་རྫོགས་རིམ་
 བསྐྱོམས་པས་ཆོག་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
 འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ཏེ། སྤུལ་སྤྱུས་མི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ན།
 ཟས་གཙང་གི་སྤུས་སུ་འཁྲངས་ནས་ཚུ་པོ་ནི་རུ་ནའི་འགམ་དུ་དཀའ་བ་ལོ་བྱག་དུ་སྟོད་
 པ་ན། རྒྱ་བྱག་འབྲུ་གཅིག །ཉིལ་འབྲུ་གཅིག །འབྲས་ཉག་མ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས་ཁ་
 ཟས་རགས་པ་གཞན་མ་གསོལ་བར་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 སོ།། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྐྱས་བསྐུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་
 དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་འདིས་བདུད་བརྒྱལ་བར་མི་རུས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 འདིས་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་སྟོལ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས། ཁམ་ཟས་རགས་པ་

གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་གཤེགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷའི་བྱ་
 མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་ཆུལ་བསྟན། དེ་ཆེས་མངོན་
 བྱང་གི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་བསྐྱོམ་དུ་བཅུག་པས་མཆོན་བྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 ཐེམ་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཆུལ་བསྟན། དེ་ལས་སློབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་
 མོ་རངས་ནས་མཁའ་གཡའ་དག་གི་དུས་སུ་དོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱ་
 ཞིང་སྤྱ་བ་སྤྱངས་ནས། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱུ་པའི་ཆུལ་བསྟན་ནོ། ། འོ་ན་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆུལ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་
 མོད། དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆུལ་སྟོན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བར་
 བྱེད་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བསྐྱོད་ཀྱས་ཀྱང་། འཆང་རྒྱ་བ་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་
 ཀྱི་ལམ་ལ་ངས་པར་བཏོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། ། ལྷན་པའི་དབང་པོ་
 མངོན་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆུལ། ཐེག་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཆུལ་མི་འདྲ་བ། དམ་པའི་གསུང་
 བཞིན་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དབྱེས་པའི་མཆོད་པར་འབྲུལ།
 ཞེས་པ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་སངས་རྒྱུ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཆུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྤེའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆུལ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆུལ་ལོ། དང་པོ་(མདོ་སྤེའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཆུལ་)ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆུལ་
 བསྟན་ནས། ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་འདས་པ་ནས། ལུལ་མ་རྩ་རྩ་སྤྱིར་བྱང་སྟོང་ལྷང་བ་
 རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ། འཁོར་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀོལ་དེ་ན་ལ་དང་། ཏྲ་ལུལ་དང་།

१ བ་ མ་དཔེ།
 २ ལྷང་ མ་དཔེ།
 ३ ཀུན་ཏུ་ རྒྱང་ཐེ་མྱེད་རྒྱུ་རྣམས།

རྒྱུད་ས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། བཟང་ལྷན་ཏེ་ལྷ་སྤེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར།
 དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།། འདི་ནི་ལམ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ།། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་
 འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། དེ་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། དེ་མངོན་དུ་བྱར་མེད།
 ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བདེན་བཞི་ལན་གསུམ་དུ་བཀའ་སྤྱེད་
 ཏེ། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཚུགས་མཐུན་པའི་
 འདུལ་བ་ལུང་། རྩན་བ་ཉེར་བཞག །ལས་བརྒྱ་པ། རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་སོགས་འཁོར་
 ལོ་དང་པོར་གཏོགས་སོ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྒྱུ་ལུང་པོའི་རིར་ཞི་ལྷག་
 སྦྱོང་པའི་འཁོར་དགེ་སྦྱོང་ལྷ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལ། བཀའ་བར་བ་མཆན་ཉིད་མེད་
 པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། ཡུམ་རྒྱས་འབྱིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་
 རྒྱུ་ལ་དེ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྒྱུ་ལ་དང་བརྗོད་བྱ་ཚུགས་མཐུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་
 པོའི་མདོ། སལ་ཆེན། ལང་ག་ཤེགས། དཀོན་བཅེགས་ཀྱི་མདོ་སལ་ཆེ་བ་ཡང་འཁོར་ལོ་
 བར་པར་གཏོགས་སོ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཏུགས་ནས་རྒྱུ་ལ་མཐུན་གྱི་བར་
 ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྤྱོད་ཐོན་ལ་གསུངས། བར་པར་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་བར་སྤྱོད་ཐོན་ལ་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་ཞུགས་པའི་

༡ བཅེན་མ་དགེ།

༢ ལ་རྒྱུད་ལྷེ་སྤྱི་རྒྱུ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྲུས་
 ཀྱི་ལེན་ལྟ་བུ་དེ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་རིལ་པོ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོར་
 གཏོགས་སོ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་སུ་སྟོང་ཉིད་སྤྱི་མོ་
 བསྟན་པ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། མཐའ་མ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བྱེད། རང་རྒྱུད་པའི་
 ཞི་འཛོཾ་ཡབ་སྲས་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བར་པ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་
 ཆ་གཉིས་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་བྱེད། འཕགས་སེང་གི་ཕྱགས་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་
 ཞི་འཛོཾ་ཡབ་སྲས་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས། སེམས་ཅམ་པ་འཁོར་ལོ་དང་
 པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བྱེད། དོན་སྟུགས་ལ་ཆེ་བ་དག་ནི་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་
 པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་
 པོས་ཁྲུས་པའི་མདོ། མདོ་སྡེ་བྱང་འདས་སོགས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་
 མར་འདོད་ཀྱང་། རང་ཕྱགས་ནི་བཀའ་བར་པ་དང་བཞིན་བྱ་མཐུན་ནོ། དེ་ལྟར་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོན་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
 གཉེན་པོར་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། དེ་བསྟུན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 སུ་འདུ། དེ་ནི་ཤུཌི་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག་ལས། “མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་
 དང་། ཆོགས་བཅད་ཆེ་བཞིན་སྐྱེད་གཞི་དང་། རྟོགས་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། རྒྱུས་
 རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མདོ་བྱང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་

११. མཆོ་མ་དབེ།

३ **མཚོ་མ་དབེ།**

[illegible]

བཅུ་གཉིས་ཡིན།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་བསྟན་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 དགུ། དེ་ཡང་བཀའ་སྤྲེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདུ། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་གི་བཀའ་ལ་སྤྲེ་ན་ཞལ་
 ནས་གསུངས་པའི་བཀའ། འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། རེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་
 གསུམ། བར་པ་ལ་སྐྱེས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། གསུང་གིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དང་། ཐུགས་གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་གསུམ། འི་མ་ལ་ཡང་ཐུགས་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རེས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 དང་། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཐར་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་
 བསྟན་པའི་རེས་སུ། བཀའ་བསྟན་བ་རིམ་བ་གསུམ་བྱུང་བའི་དང་པོ་ནི། སྟོན་བ་དབྱིང་ཆེ་མ་
 ཚུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ལ་ཐུང་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབྱར་ཉ།
 རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་སྤྱིན་བདག་དང་། འོད་སྤང་
 ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མཛད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་
 པར་ཁས་ལྷངས་སོ།། དེའི་ཆེ་རང་མ་གཏོགས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་སྐམ་སྐར་
 བཅེགས་པའི་སྟེང་དུ། ཀུན་དགའ་པོས་འཛེགས་ཉ། ཞལ་མཉན་ཡོད་དུ་ཐྱོགས་ཐལ་མོ་
 སྐར། གདོང་མཆི་མས་གང་སྟན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ཉ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་
 པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྟེའི་སྟེ་སྟོད་བསྟུས། དེ་ཡང་མདོ་སྟེའི་སྟེ་
 སྟོད་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྒོ་ལས་བཏོན་
 པའོ།། དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་དང་། དེ་
 ནས་འོད་སྤང་ཆེན་པོས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མདོན་པའི་སྟེ་སྟོད་བསྟུས་སོ།། བསྟན་པའི་གཏད་

༡ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

༢ མ་དབེར་མཛེགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་མཁས་བྱུང་ཟེའི་རྒྱུད་སྤྱི་ནམ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དཀྱུས་ལྟར་བཅོས།

རབས་ཀྱང་། ལེགས་པར་གསུངས་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང་། འོད་སྤང་ཀུན་དགའ་
 ག་ནའི་གོས་ཅན་དང་། ཉེར་སྤྱོད་རྩི་ཏི་ཀ་དང་ནག་པོ་བ། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཞེས་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་ལོ། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
 པ་ནི། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་
 སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྒྱུད་པའི་གཞི་བརྒྱ་སྤྱད་པ་ལ། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་
 པ་བདུན་བརྒྱས་མི་རྒྱུད་པའི་གཞི་བརྒྱ་སྤྱད་པ་ལ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སྤྱང་རྣམས་ལ་
 གནས་དབྱུང་བྱས་ཏེ། བཟུངས་ཀྱི་གསོ་སྤྱང་མཛད་པ་དེ་ཡིན། སྤྱོད་བདག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་
 སྤྱང་ན་མཛད་ཀྱིས་བྱས། དེ་ནས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་བྱུང་ཆུང་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་
 འབྱེད་ཀྱི་རྟོག་གོ་འབར་བ་དང་། ཏུལ་བ་ལྟའི་སྤེལ་བ་ཐད་དང་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། སྤྱོད་
 དཔོན་པད་འབྱུང་གི་དགོ་ཆུང་གྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། དེ་ཡང་ལུགས་གཅིག་
 ལ་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སྤྱོད་ཐུ་ཅ་བདུན་ལོན་པ་ན། སྤྱོད་ཁྱེར་སྤྱོད་
 པའི་བྱར་བདུད་སྤྱིག་ཅན་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱད་ཏུ་སྤྱུལ་པས་དགོ་
 འདུན་ལྟ་བུ་ཐད་དང་ཏུ་སྤེལ་པ་འབྱུག་ལོང་ཏུ་གྱུར་པ་ན། དགོ་སྤྱང་གནས་མ་བྱ་ཞེས་པས་
 རྩོད་པ་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་འཆད། སྤྱོད་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་བསྐྱེད་
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས། ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་
 དང་ཏུག་ཐུ་ལོན་པ་ན་སྤྱོད་ཁྱེར་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་
 བརྒྱན་བཞེས་ལུང་འདོན་པའི་སྤྱོད་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྤེལ་བ་བཞེས་ཀྱིས། དེ་དག་ཀྱང་
 བྱང་གསེས་ཀྱི་སྤེལ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཏུ་བྱས་པ་ན། འདི་ཁོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་
 གཞན་བརྒྱ་བདུན་པོ་མ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་ཅོད་པ་ལས། བཞེས་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་ཀྱི་མི་ལམ་

༡ རྩི་ཏི་ཀ་ མཁས་བྱུང་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་རྩི་རྣམས་

རྩི་ཏི་ཀ་ ཏུང་དགའ་ཆེན་མཛད།

༢ མ་དཔོན་རྒྱས་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞན་གཞན་མཁས་བྱུང་མཛད་ཀྱི་སྤྱོད་རྩི་རྣམས་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དཀྱུས་ལྟར་བཅོས།

༣ མ་དཔོན་གཞན་ཡང་བརྒྱ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཀྱུས་སུ་རྒྱུད་སྤྱོད་རྩི་རྣམས་ལྟར་བཅོས།

ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་བ་བྲངས་ནས། མེ་བ་བཙུ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བསྟན་པར་བསྟུས་པ་ལ་འཆད། སྤྱིན་བདག་ནི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨ་ཤ་ཀའ་བྱས་སོ། ། འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཙུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོན་པ་སྤེ་
 བདུན་གྱི་བྲག་བཤད་མཆོ་ཆེན་མོ་དང་། མདོད་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 ལྟ་བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། མདོ་ཅ་འགྲེལ་དང་། མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་
 ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། དབྱ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ལྟ་
 བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ། ལྷ་བས་
 མཛད་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆ་དང་། འཕགས་པས་མཛད་
 པའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་བ་དང་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བརྒྱས་སྤྱོད་འཕྲུག་སོགས་
 ཀྱིས་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་ཆ་འགྲེལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྤེ་ལྟ་
 སྤེམ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། དབྱིག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པའི་བྲ་ཀ་ར་ཉ་སྤེ་བརྒྱད་དང་། འབྲེད་
 གཉིས་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བས་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་ལྟ་བུའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན། བྲང་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་མ་གཏོགས་པའི་ས་སྤེ་ལྟ་མ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆ་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ། གཞན་ཡང་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་གྱི་མདོ་སྤེ་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་
 བར་བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་འགྲེལ། སེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་
 བྱེད་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་མཐའ་མའི་དོན་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་རྒྱལ་ནི་གཞུག་བྱ་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་
 རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པས། རྒྱུད་མེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་དུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་བཙུག་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཕྲུག་འོགས་སུ་བསྟན་
 པ་ནི། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་གང་ཟག་དེས། བྱུ་མཐམ་

སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བ་དང་། སྒྲོ་བསྐྱར་བ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ལས་མི་ལེན་པའི་
 རྒྱུ་འཕེན་པ་སོགས་དང་། དེ་ལེན་ཀྱང་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལས་མི་ལེན་པ་
 དཔྱད་པ་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་རིགས་བས། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ལས་ལེན་ཞིང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ།།

བཞི་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བྱལ་མཐའི་སྒྲོ་
 རས་བྱེ་བ་དང་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བའོ།། དང་པོ་(བྱལ་མཐའི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་བ་)ལ་བཞི། བྱེ་བྲག་ཏུ་
 སྐྱ་བ། མདོ་སྤེ་བ། སེམས་ཅམ་བ། དབྱ་མ་བའོ།། དང་པོ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་)ནི། སྤེ་བ་ཐ་དང་
 དུ་བསྐྱག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། “ཤར་རུབ་རི་དང་གངས་རི་དང་། འཛིག་རྟེན་འདས་
 བར་སྐྱ་བ་དང་། ཉག་པར་སྐྱ་བའི་སྤེ་རྣམས་ནི། ལྷ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། གཞི་
 ཀྱན་པ་དང་འོད་སྙངས་སྤེ། ས་བསྐྱང་སྤེ་དང་ཆོས་བསྐྱང་སྤེ། མང་ཐོས་གོས་དམར་སྒོ་བ་
 མར་བཅས། རྣམ་པར་བྱེ་སྤེ་སྐྱ་བའི་སྤེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བའོ།། རྒྱལ་བྱེད་
 ཆལ་གནས་འཛིགས་བྱེད་གནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། ས་སྒྲོག་རི་
 དང་བསྐྱང་བ་བ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྤེ་རྣམས་ནི། མང་ཐོས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།
 དུལ་དོན་སྒོ་བ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གི། ཐ་དང་སྤེ་བ་བཙུན་བརྟན་པ།”^༡ ཞེས་ཅ་བའི་སྤེ་བ་
 བཞི་ལས་བྱེ་བ་བཙུན་དུ་གསུངས། དེའི་ནང་ནས་གནས་མ་བྱ་བའི་སྤེ་བ་སོགས་
 ཁ་ཅིག་གིས་ཉག་མི་ཉག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་བའི་རྗེས་

^༡ མ་དཔེར་རྣམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཞུང་གཞན་མཁས་བྱལ་རྗེའི་རྒྱུད་སྤེ་སྤྱི་རྣམས་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དུས་ལྡར་བཙུན་པའོ།།

^༢ སྤེ་བསྟན། འདུལ་བ། སུ་སྒོ་བ་དཔོན་དུལ་བའི་སྤེ། སྤེ་བ་ཐ་དང་དུ་བསྐྱག་པའི་འཁོར་ལོ། ཤོག་གངས་ཀྱི་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤེ།
 “ཤར་དང་རུབ་དང་གངས་རིར་གནས། འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྐྱ་བའི་སྤེ། བདག་པ་པར་སྐྱ་བའི་སྤེ་བ་དང་། ལྷ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ།
 གཞི་ཀྱན་པ་དང་འོད་སྙངས་སྤེ། ས་སྐྱེན་སྤེ་དང་ཆོས་སྐྱེན་སྤེ། མང་ཐོས་གོས་དམར་སྒོ་བ་མ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྤེ་སྐྱ་བའི་སྤེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་
 བར་སྐྱ་བ་ཡིན། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཛིགས་མེད་གནས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། ས་སྒྲོག་པའི་སྤེ་དང་སྐྱང་བ་བ། གནས་མ་
 བྱལ་སྤེ་རྣམས་ནི། ཀྱན་བྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། དུལ་དོན་སྒོ་བ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། ཐ་དང་རྣམ་པ་བཙུན་བརྟན་པ།” ཞེས་སོ།།

ཡོད་ཁས་ལེན་ལ། བྱེ་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ་དང་། མདོ་སྤྱེ་བ། སེམས་ཅམ་བ། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 མོ་དང་། དེར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད། རྒྱད་པར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་
 མདོ་སྤྱེ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན། བདག་
 མེད་དེ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་སྤྱོད་ཟད་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྒྲུན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཉམས་སུ་གླངས་པས་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཐར་བ་ཐོབ་རྒྱུ་གོང་དང་འབྲ་
 བ་ལ། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རོ་མོ་དང་རྒྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་
 སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིང་དུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་བཅས་
 བསྒྲུན་ཏེ། བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཉམས་སུ་གླངས་པས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་རྣམས་སློ་གཏོད་མེད་ལ་སྤྱོད་པའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་པ་བཞེན་
 དུ་བསྒྲུན་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་བྱུང་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འདོད་པར་མཆོངས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱོད་པོ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱིས་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པས་མདོ་སྤྱེ་སྤྱོད་པའི་དབྱ་མ་བ་ཞེས་བ་དང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྱོད་དང་འཕགས་སེང་
 གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་རང་རིག་ཁས་ལེན་ཞིང་། བྱི་དོན་
 ཁས་མི་ལེན་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱ་མ་བ་ཞེས་བྱའོ། ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་བཀག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་ཐར་བ་ཐོབ་
 མི་རུས་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཅར་དུ་འང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞེན་གྱིས་བྱུང་བ་བཀག་

པའི་ལྷ་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་ཟད་པའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཐེག་
ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་ཏེ། བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར་
ཉམས་སུ་སྤངས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་ཐེག་པའི་སྐོན་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་འོ། དང་པོ་(ཐེག་པ་དམན་པ་)ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་འཁོར་པའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དེར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མཐ་འབྲས་བྱ་ནི་ཐེག་དམན་
ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དེ་གཉིས་ལྟ་བུའི་སྐོན་པ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
དམན་ལ་འང་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྫོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
གང་གིས་བྱེ་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་སྐོན་པ་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ། མར་
ཤེས་པ། དེན་པ་པ། དེན་གཞོ་བ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་ན་སྐྱེས་
པའི་སྤྱིང་རྩ། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་བསམ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོན་སེམས་དང་། དེ་ནས་
སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་འདོད་སྤངས་ནས་སྦྱོབ་འདོད་བྱུང་བ་ན་འཇུག་སྦྱོམ་ཆོག་པས་བཟུང་སྟེ།
དགག་པའི་བསྐྱེད་བྱ་ཅ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཉེས་བྱས་ཞེ་བྱུག་སྦྱོང་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་
བསྐྱེད་བྱ་བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སྦྱོབ་པ་ནས་ཐེག་ཆེན་
ལ་ཡོད་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། ཐེག་དམན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཐེག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའོ། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་སྦྱོད་པའི་སྐོན་པ་བྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྫོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་གང་གིས་བྱེ་སྐྱེས་ན། སྤྱིང་

བ་ཐ་མ་བའི་ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་གཞན་ལ་བསྟོས་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་
ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་
ཆོས་སྟོན་མི་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བཤོ།

གཉིས་པ་(ཐེག་པ་ཆེན་པོ་)ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉོན་པས་བའི་
སངས་རྒྱས་དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་མཐ་འབྲས་བྱ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་
ཡང་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་
ལ་འཇུག་པ་ལས། “བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ས་དང་བ་རོལ་དུ་བྱིན་
པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་འབྲས་བྱའི་ཐེག་པའོ།” ཞེས་གསུངས། ཕར་བྱིན་ཐེག་
པ་། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པ། རྒྱུའི་ཐེག་པ། ཆགས་བྲལ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་
ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཅིའི་བྱིར་ཕར་བྱིན་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་
ཅེ་ན། ལྷའི་སྐྱབས་སྒོམ་པ་མེད་པར་ཕར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་
ལམ་ཡིན་པས་ན་ཕར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་། འབྲས་བྱའི་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་
རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་མེད་པར། དེའི་རྒྱ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་
ཞེས་བྱའོ། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ། རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པ། འབྲས་བྱའི་ཐེག་པ། ཐབས་ཀྱི་ཐེག་
པ་། ཆགས་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན། ཅིའི་བྱིར་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་ཅེ་ན། གསང་ཞིང་སྤྲས་
པས་འབྱུབ་ལ་སྟོན་མིན་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་ན་གསང་བ་དང་། ཡིད་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་
ལས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲགས་ཞེས་བྱའོ། ཤེས་རབ་ངེས་ངོར་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཤིང་།
ཐབས་སྤང་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སྟོ་གཅིག་ངོར་མངོན་

༡ ཐེ་བཟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅུ་མཁན་པོ་བླ་ཀར་མཆོ། རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ། ཞོག་གངས་༡༠༥༣༧ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འད་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ས་དང་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་འབྲས་བྱ་རྫོ་རྗེའི་ཐེག་པའོ།” ཞེས་སོ།

གྱུར་དུ་ཆོག་པ་པས་ན་དོན་དེ་ཐེག་པ། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་ནམ་པ་
 མཐུན་པར་བསྐྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བྱེད་ཐེག་པ། བརྩོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 ལས་ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ། འདྲོད་ཡོན་ལ་
 ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱས་ནས་འཆང་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་ཆགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཞེས་
 བྱེད། ཐེག་པ་དེ་བརྩོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་སྤེའི་ཆོག་པ་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པའི་གཞི་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྤེ་སྟོན་
 ཅེས་བྱེད། དེ་སྤེ་སྟོན་གསུམ་པོ་གང་དུ་གཏོགས་ན་དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པ་ལས།
 “གསང་སྤགས་མདོ་སྤེའི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ཉོན་” ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྷན་པར་བཞག་པ་
 བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོན་ཅེས་གསུངས་པས། རང་གི་ངོ་བོ་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོན་ལ་
 རང་ཆེན་བྱེ་བས་འདུལ་བ་དང་མཛོན་པའི་སྤེ་སྟོན་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ། བར་བྱིན་
 ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ལམ་བཟོད་པ་སྤྱར་བུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རིས་པ་ལྷ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མ་
 ངེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱག་རྒྱུའི་མདོ་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤགས་དང་གྲང་པོ་ཆེའི་ཤིང་རྩ་ལྟ་
 བྱས་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུས་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ། ། འོ་ན་ཐེག་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒྲོ་
 ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་སྟོན་ཀྱན་ཟད་དང་། ཡོན་ཏན་
 ཀྱན་རྒྱལ་སུ་མཚུངས་པས་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་
 འབྱེད། དེ་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་བྱིན་དུག་ལ་སྒྲོ་བ་པར་མཚུངས་
 པས་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
 པར་མཚུངས་པས་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྱེད། ལམ་བཟོད་པ་སྤྱར་བུལ་དང་། གདུལ་བྱའི་

༡ རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྲས། མ་དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུད། རེབ་དང་པོ། སོག་གངས་༡༡༩བཟ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “སྤགས་མདོ་སྤེའི་
 ཚུལ་དུ་བཤད་དོ།” ཞེས་སོ།

དབང་པོ་ལ་མཆོག་དམན་ཡོད་པའི་སྒྲོན་མ་ཀྱང་མི་འབྱེད་དོ། འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་
 ཆེན་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་ནི་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་གཙོ་བོ་
 ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོམ་པས་གདུངས་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་
 བོ་ནི་བརྟུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་
 རོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུགས་སྐྱེད་
 དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱུས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་
 སུ་སྤང་ནས་དོན་བྱེད་ལ། ཆོས་སྐྱུས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྐྱེད་
 རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པར་མེད་ལ། སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོད་པས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདིས་བྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ། ། མདོར་བསྟུན་ཤེས་རབ་ངེས་ངོར་སྤྲོད་ཉིད་ངེས་ཤིང་། ཐབས་སྤང་ངོར་རྟེན་
 བརྟེན་པའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སྒྲོ་གཅིག་གི་ངོར་མདོན་གྱུར་དུ་ཆོགས་པ་པར་
 ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད་ལ། སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གྲུར་གྱི་
 ལེའུ་དང་པོ་ལས། “གལ་ཏེ་སྤྲོད་པ་ཐབས་ཡིན་ན། དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར། རྒྱ་
 ལས་འབྲས་བུ་གཞན་མེད་ཕྱིར། ཐབས་ནི་སྤྲོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་
 བསྒྲོག་རྣམས་དང་། བདག་དུ་ལྟ་བུ་འཆོལ་རྣམས་ཀྱི། བདག་དུ་འཛིན་པ་སྒྲོག་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་པར་བསྟན། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས། བདེ་
 བའི་ཐབས་ཀྱིས་སྤྲོམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། སངས་རྒྱས་ཉིད་
 ཡུན་རིང་མི་འགྱུར། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཆོན། མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་
 ཅུར་ལྷན། དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ། ཐབས་དེ་སྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །”

༡ ཐེ་བགལ་རྒྱུད་འབུམ། ༨ མཁའ་འཕྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གྲུར། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༣༡ན ༤ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “གལ་ཏེ་སྤྲོད་པ་ཐབས་ཡིན་

ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདག་འཛིན་དང་
 རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྒྱང་པ་བསྐྱོམས་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 རྒྱང་པ་དེ་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་འགལ་བའི་ལམ་ཡང་ཡིན། བདེན་འཛིན་དང་བདེན་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་གྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་རྒྱང་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱང་པ་དེ་ལ་ཆོས་སྒྱུའི་
 རྒྱ་ལས་གཞན་འབྲས་བུ་གཞུགས་སྒྱུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་སྟེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ།། འོ་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྒྱུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱང་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་
 བ། བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དེའི་སྒྲོན་མས་བདེ་བས་ངེས་ངོར་སྟོང་
 ཉིད་ངེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཐབས་སྟངས་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཤར་བའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་མི་རིང་བར་
 སྟར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་སྒྱུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་མཆོན་དཔེས་
 བརྒྱན་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟོན་

ན།། དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར།། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་ཕྱིར།། ཐབས་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན།། ལྟ་བ་རྣམས་ལ་ལོག་རྣམས་དང་།།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས།། བདག་ཞེན་བསམ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར།། སྟོང་ལར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།། དེ་ཕྱིར་དགྲིལ་འཁོར་འཁོར་
 ལོ་ཞེས།། ཐབས་ནི་བདེ་བའི་སྟོན་པ་སྟེ།། སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱིས།། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྟར་བར་འགྱུར།། སྟོན་པ་སྟེ་ཕ་ཙ་གཉིས་
 མཆོན།། གཞོ་སྟེ་བུ་བྱང་བརྒྱད་ཅུར་ལྡན།། དེ་ཕྱིར་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བྱ་དང་།། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་གཞུགས་ཅན་ནོ།།" ཞེས་སོ།།

བ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་མཚན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་མངའ་བདག་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་སྟོན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་རང་གི་རྣམ་
 བ་ཅན་བསྟོམས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། བདག་
 སྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། “དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་”
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་
 ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ། གཞུགས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ན།
 གཞུགས་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་སྐྱ་ན་མེད་པ་མིན་པས་བྲབ་སྟེ། ཟབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྒྱ་ཆེ་
 བ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། “བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། རང་གི་རང་བཞིན་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།”^༡ ཞེས་གསུངས། དེས་
 བ་གཞུགས་སྐྱེ་དེ་རང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལྟར་
 དགོས་པ་གང་ཞིག །འདི་གཉིས་བྱེད་ན་བྱེད་མཉམ་དང་། འཛིག་ན་འཛིག་མཉམ་བྱེད་
 དགོས་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། “དེ་བས་ན་བདག་མེད་པ་དང་
 འབྲ་བར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམ་པར་བྱའོ་”^༢ ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། “སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ།

^༡ མེ་བཟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། ཤོག་གངས་༥༤བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱ་མི་འབྲ་བ་གོམས་པ་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གོམས་པ་མངོན་སུ་མ་དུ་གྱུར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་” ཞེས་སོ། །

^༢ མེ་བཟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། ཤོག་གངས་༥༤བ། ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བདག་ཉིད་ཀྱི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རང་བཞིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ།” ཞེས་སོ། །

^༣ མེ་བཟན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། བདག་སྐྱབ་པ། ཤོག་གངས་༥༤ན།

གང་གི་ཕྱིར་མ་བསྐྱེད་པ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་
 ཚོམ་ཟ་བ་ནི་རི་ལྟར་སེམས་ངེས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཡང་སྤོན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱིས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བས། དེ་བསྐྱེད་པ་པའི་ངལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་པ་ཉིད་གྱིས་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་གཉིས་གྱིས་ཉེས་པ་ཅི་
 ཞིག་བྱས་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་
 ལ་གནས་པས་ཀྱང་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཁས་སྦྱང་བར་བྱའོ། དེ་
 རྣམ་བསྐྱེད་པ་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ་”ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་
 ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱུལ་གྱི་ཐེག་པ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྤེ་བཞེར་གསུངས་ལ། དེ་
 བཞིའི་ཁྱད་པར། འཛོལ་བྱ་འབྲས་བྱ། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱག་རྫོགས་
 པ་ལྟ་བུ། ལྷའི་རྒྱལ་འཁྱོར་སོགས་ཀྱི་སྤོ་རྣམ་འབྱེད་མི་རུས་སོ། འོ་ན་གང་གི་སྤོ་རྣམ་
 འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཉི་སྤྱག་ཅན་ཆངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
 གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་རྒྱུད། ཞེ་སྤང་ཅན་ཁྲབ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་རྒྱུད། འདོད་ཆགས་ཅན་དབང་ལུག་གི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད། མ་ངེས་པ་དེ་གསུམ་
 གང་རུང་དང་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་འཁྱོར་
 ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་བྲམ་ཟེའི་རིགས། རྗེའུ་རིགས། རྒྱལ་རིགས།

༡ ཐེ་བཅུན། རྒྱུད་འབྲེལ། དེ་སྤོབ་དཔོན་ལྷི་རྒྱར། ལྷན་ཅིག་སྤེམས་པའི་སྤྱང་བ། རིམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་སོ། ཤོག་གངས་ ༡༩༩༥ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་
 འད་སྤེ། “ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྤོ་རྣམ་དང་། སྤོན་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་ཡང་མི་བྱ་སྤེ། གང་གི་ཕྱིར་
 མ་བསྐྱེད་པ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱུལ་པའི་བདག་ཉིད་དག་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་རི་ལྟར་སེམས་ངེས་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ལྷའི་རྒྱལ་འཁྱོར་
 ལམ་གྱི་སྤོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་ཡང་མ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་བསྐྱེད་པ་པའི་ངལ་བས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་པ་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱུལ་པའི་སྤྱི་གཉིས་གྱིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ན་
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། དེའི་ཕྱིར་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་སྤྱི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཁས་
 སྦྱང་བར་བྱའོ། དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་པས་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།” ཞེས་སོ།

དཔངས་རིགས་བཞི་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་རིས་པ་བཞིན་ལྷན་སྡེ་བཞི་གསུངས་ཞེས་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞི་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་
 ལྷན་སྡེ་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་སྡེ་བཞིར་གསུངས་ཞེས་ཟེར་མོད་
 གྲང་། རང་ལུགས་ནི་སྤྲུགས་ལ་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙུག་པོ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
 ལས་དུ་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལྷན་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ལས། “གསང་སྤྲུགས་འབྲས་བུ་རྩོད་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་པ་བཞི་
 སྟེ། བྱ་བའི་ལྷན། སྦྱོང་བའི་ལྷན། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལྷན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅེས་
 སྦྱིར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་དང་། ཁ་སྦྱོར་ལས། “ལྷན་དང་བལྟ་དང་ལག་བཅངས་
 དང་། གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་རྣམ་པ་བཞི། སྟོན་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་བཞིར་གནས།”
 ཞེས་དང་། རྩོད་གྲར་ལས། “དཔལ་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་ལྷན། བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་
 ལྷག་ལོ། རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་དེ་ལྷག་ལོ།”
 ཞེས་དང་། རྩོད་སྤྱི་མེད་ཐོ་རྒྱུ་གྱི་ལྷན་ལས། “འདིར་ནི་གཉིས་པོ་འཁྱུད་པ་ཡིས། ལྷན་གྱི་
 དབྱེ་བ་བལྟ་བའོ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་དང་། ལྷན་དང་བལྟ་བར་ཤེས་པར་
 བྱ།” ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བསྒྲམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པའི་བདེ་བ་ཅུ་ལམ་དུ་
 བྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་མེད་ལྷན་དང་། ལྷན་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལས།

༡ རྩོད་སྤྱི་མེད་ལ་ ཅན་མཆོག་པོ་བུ་ལྷ་ལ་འཇུག་པ། ལོག་གངས་༡༠༥ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “གསང་སྤྲུགས་
 འབྲས་བུ་རྩོད་ཐེག་པ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་པ་བཞི་སྟེ། བྱ་བའི་ལྷན་དང་། སྦྱོང་བའི་ལྷན་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆོད་པའི་ལྷན་ཅེས་སྦྱིར་གྲགས་པ་
 ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ།

༢ ལྷན་དོན་མ་རྟོག་།

༣ མ་དཔེར་སྤྱི་མེད་ཞེས་གསལ་ཡང་རིས་ལྷ་གསལ་སྟོན་དང་བལྟ་ནས་དུས་སུ་བཅོས།

༤ རྩོད་གྲར་ལྷན་འབྲས་ ༨ མཐའ་འགྲོ་མ་རྩོད་གྲར་ ལེན་བཅུ་གསུམ་པ། ལོག་གངས་༥༤ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་པ་རྣམས་ལ་
 བྱ་བའི་ལྷན། བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྷག་ལ། སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་། རྣལ་འབྱོར་མེད་དེ་ལྷག་ལ།” ཞེས་སོ།

༥ རྩོད་གྲར་ལྷན་འབྲས་ ༨ རྩོད་སྤྱི་མེད་ཐོ་རྒྱུ་གྱི་ལྷན་ ལེན་བཅུ་གཅིག་པ། ལོག་གངས་༥༡ན། ལས་བྱུང་བ་རྩེ་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་རྣམས་
 དཔེར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས། ལྷན་གྱི་དབྱེ་བ་བལྟ་བའོ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་ལྷན་དང་། ལྷན་དང་བལྟ་བར་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

ཕྱིའི་སྨྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་བྱ་རྒྱུད། བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པའི་སྟེང་དུ་
 རྒྱུད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་ལམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་ལུས་དག་
 གི་སྨྱོད་པ་དང་ནང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྨྱོད་རྒྱུད། བསྐྱེམས་
 པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པ་དང་། རྒྱུད་པའི་སྟེང་དུ་ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་
 ཙམ་ལམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ནང་ལྷའི་
 རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རང་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛིག། སྒྲ་དོན་
 གྲང་། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆ་མཉམ་དུ་སྨྱོད་པས་ན་སྨྱོད་རྒྱུད། རང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་
 པས་ན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ། འདི་དག་གྲང་རང་རང་གི་གདུལ་བྱའི་
 གཙོ་བོ་ལས་དུ་འབྱུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གདུལ་བྱ་པལ་བ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ཉིད་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་བསྐྱེམས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 གསུངས་པར་དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་
 གསུམ་ལ་བལྟས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ལམ་བྱེད་གསུངས་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་
 སྟེ་འོག་མ་རང་ལས་གྲང་དེ་དག་གི་གཞི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་བལྟས་པའི་བདེ་
 བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། དོན་ཞགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། “བཙེམ་ལྷན་འདས་ཞལ་ཁོ་
 གཉིར་ཅན་མ་ལ་གཏོད་པར་བྱ་ཞིང་།” ཞེས་དང་། “གཡས་ཕྱོགས་ནས་ལྷ་མོ་སྟོལ་མ་
 མཛེས་བག་དང་བཅས་ཤིང་ལུས་བདུད་པར་མཆོག་སྟོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མིག་གཏོད་པར་

ལྷ་བསམ་རིམ་ཆོད་མོར་མཚན་ས་འདིར་བྱ་བ་གསུང་བཅེ་བས་ན་ཡུ་རྫུང་ཅེས་གསལ་བ་བཞིན་དོན་དུ་བརྟེན་ཕྱ་ཞིག་མེད་ན་ཡུ་རྫུང་ཡི་རྒྱ་བཤད་
མེད་པར་འགྲུར་བའི་རྩོན་ཏུ་མཐོང་བས་དཔྱད།

२ བྱང་འདི་མ་རྟེན།

བྱའོ།། གཡོན་དུ་བསྐྱའི་རིགས་མངོས་བག་དང་བཅས་པ་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་ཞིང་། རོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལ་མིག་གཏོད་པར་བྱའོ་”ཞེས་བ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་
 རོན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། “དེ་ཡི་གཡལས་སུ་ལྷ་མོ་ནི།
 སངས་རྒྱུས་སྤུན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་མོ་ཅུང་ཟད་འཇུག་པའི་ཞལ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 འདོམ་གང་བ།། ‘མཚུངས་མེད་སྤྱི་ནི་རབ་ཏུ་དངས།།’ དེ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཡུམ།།”^੧ ཞེས་
 བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལས། ལག་བཅངས་ཀྱི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་
 ལས། “ལྷ་མོ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ཅོ་སྤྱོད། མགོས་འཁྱུད་རང་གི་ལྷ་མོ་སྟེ། དེ་ཡི་སྒོ་ན་མགོ་བསྐྱར་
 ཞིང་།།”^੨ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ན་འཇུས།།”^੩ ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ།།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་(བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག)ལ། རྒྱ་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབང་དང་དམ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག། ལམ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པའོ།། དང་པོ་(བྱ་རྒྱུད་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ)ལ་གཉིས། རིགས་སོ་སོའི་
 དབྱེ་བ་དང་། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་(རིགས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ)ལ་གསུམ། དེ་
 བཞིན་གསལགས་པའི་རིགས། བསྐྱའི་རིགས། རྗེ་རྗེའི་རིགས། དང་པོ་(དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་
 རིགས)ལ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས། དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་བདག་
 བོའི་རིགས། དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རིགས། དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་རིགས་
 ཀྱི་གཙུག་ཏོར། དེ་བཞིན་གསལགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མའི་སྟེ། དེ་བཞིན་གསལགས་

੧ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

੨ ལྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲམ། ੩ རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་། རྟོག་གངས་ ੧༦༧ བ ੧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཚིག་རྒྱ་ལྷ་པ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། ‘མཚུངས་མེད་སྤྱི་
 ནི་རབ་ཏུ་དངས།།’ ཞེས་སོ།།

੩ སྤགས་རིམ་ཆེན་མོའི་ནང་འདིའི་མཚམས་སུ་‘འཇུག་བཅས་ཀྱན་དུ་ལྷ་བྱ་སྟེ།’ ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱ་འདི་ཉིད་གྲང་དངས་ཡོད།

੪ ལྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲམ། ੧ རྒྱུད་རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་། རྟོག་གངས་ ੧༧༧ བ ੩ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འད་སྟེ། “ལྷ་མོ་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ཅོ་སྤྱོད།། རྣམ་འཁྱུད་རང་གི་
 ལྷ་མོ་དེ།། དེ་ཡི་སྒོ་ན་མགོ་སྐྱར་ཞིང་།། འཇུག་བཅས་ཀྱན་དུ་ལྷ་བྱ་སྟེ།། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་འཇུས།།” ཞེས་སོ།། ལ

པའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་མོ་ཉའི་སྤེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་དང་གཞོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤེའི་རྒྱུད་དོ།

དང་པོ་(དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙོ་བོའི་རིགས་)ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ནི་སྟོན་པ་ཤུ་བྱ་བ་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁྱས་པར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་
པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས། ཁྱས་པ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་མཛད་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་བཅོད་བྱར་སྟོན་པའི་དམ་ཆེག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་བོའི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་དང་
བཅོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་གསེར་འོད་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུད་གསུམ་ནི་དེའི་སྤེར་གཏོགས་ཡིན་
ནོ། ། ཁ་ཅིག་གསེར་འོད་འདི་མདོ་ཕྱོགས་དང་། ཁ་ཅིག་མདོ་ཕྱོགས་སུ་མོང་བར་འདོད་
པ་མི་རིགས་ཉེ། འདི་ལ་དཔལ་ཆེན་མདོ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་སྐུ་ཐབས། དེ་དག་གི་
དགྲིལ་འཁོར་བྱི་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལེའུ་
སོ་བྲལ་པ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བཟུས་
པ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་གཅིག་སྐུ་ལེའུ་བཞི་པ། ལེའུ་དང་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྟོན་སྐྱེ་མེ་ལམ་བརྟག་པ། ཐོག་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར། ཇི་ཟླ་ལ་ལྟ་དགའི་སྐུ་ཐབས་
སྟོན་པ། ལེའུ་བཞི་པ་སྦྱོལ་མ་ཀྱ་རུ་ཀྱལྱེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་སྤུང་། གཞོན་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་
པོ་འཁོར་མོ་འཁོར་ཀྱི་བསྐྱུང་འཁོར་ཁ་སྦྱོར་བའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་གཅིག་
ཡོད། ཁ་ཅིག་ཤེར་སྤྱིང་མདོ་སྐུ་ལ་སྟོན་བཅུད་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་སྟོང་པའི་ངང་
ལས་རང་ཉིད་སྟོན་པ་ཤུ་བྱ་བ་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་ལྷ་སྐུ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་
ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་སྐས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྐུ་ཐབས། པ་དམ་
པས་མཛད་ཟེར་བའི་མདོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྗེས་གནང་སོགས་ནི་ཁ་གཡར་བ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། ། སྐར་ལྗེའི་ཆོ་ག་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་མདོ་ཕྱོགས་སུ་

བསྐྱུས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་དུ་རིགས་ཏེ། རྩ་གཉིས་འདི་ན་གསེས་སྤྱང་ལེན་པ་སོགས་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་བསྐྱུས་པས་ཤིང་། དགྲིལ་འཁོར་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་སོགས་ཀྱང་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི། འོད་ཟེར་ཅན་དང་།
 གཟུངས་བྱ་ལྡ་ཡིན་ལ། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཆོག་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཅིང་། སྦྱ་མ་
 རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་འདུག་པ་འདི་ལས་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་།
 ཅ་རྒྱུད་ཐེག་ལའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་འདུག་པས་སྦྱ་མེད་དང་བྱ་རྒྱུད་རྟོར་བའི་སྤྱང་
 ལྷགས་པ་འདྲ་གསུངས། གཟུངས་བྱ་ལྡ་ནི། སོ་སོར་འབྱང་མ། མ་བྱ་ཆེན་མོ། བསེལ་བ་
 ཆོལ། གསང་སྤྱགས་རྩེས་འཛིན། སྤྱང་ཆེན་རབ་འཛོམས་རྣམས་སོ། །འདི་རྣམས་ལ་ཤུ་
 བས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་དང་། དེ་དག་གི་ལས་ཁ་ཆར་དང་བཅས་པ་མཛད། རྩེ་ཏྲ་རི་
 བས་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་གི་སྦྱབ་ཐབས་མཛད་པའང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲར་ནི། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་རྒྱལ། གཙུག་ཏྲར་གཏུགས་དཀར། གཙུག་
 ཏྲར་རི་མེད། གཙུག་ཏྲར་འབར་བ་རྣམས་ཡིན། དང་པོ་ནི། རྣམ་རྒྱལ་ལ་ལྷ་འེ་བུ་ཤིན་ཏུ་
 བརྟན་པའི་དོན་དུ་ལྷ་དབང་བ་རྒྱ་བྱིན་གྱིས་ལྷས་པའི་ངན་སོང་སྤྱོད་བའི་གཙུག་ཏྲར་རྣམ་
 རྒྱལ། དེའི་ལས་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་ཞེས་པ་རྣམ་རྒྱལ་
 གྱི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་ལྷགས་དང་། དེའི་ནང་བཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཆ་འདེབས་ལྷགས་ལ་སོགས་
 པ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། །གཙུག་ཏྲར་གཏུགས་དཀར་ལ་གཞན་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་།
 ཆོག་གྲུབ་མ་དང་། ལྷ་ཡུལ་ནས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་གཞི་མེད་པའི་རྒྱུད་བ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་
 པ་ལས། དེའི་དང་པོ་གཉིས་འཕྱུར་བྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཅིང་མཆོག་གྲུབ་
 མ་འཕྱུར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཤུ་རྩ་ག་མཐས་གསང་སྤྱགས་རིགས་སྤྱགས་
 སྤྱོད་པོ་ཉེ་སྤྱོད་གི་བཤད་པ་ཡོད་ཅིང་། ཅ་རྩ་གོ་མིས་མཛད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག །

༡ མ་དཔེར་བུ་རྩ་མ་ག་མ་རྣམས་ཞེས་གསལ་ཡང་། མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རྒྱུད་མེ་སྤྱི་རྣམས་སོགས་དང་བསྟན་རྣམས་ལྟར་བཅས།

༢ ཅ་རྩ་གོ་ མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རྒྱུད་མེ་སྤྱི་རྣམས།

གཏོར་མའི་ཆོ་ག ། སྤང་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག ། སྦྱོན་སྟེན་གྱི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་སྐད་བཅུ་
 བཞི་ཙམ་ཡོད་ལ། རྩོམ་གཞན་པ། རྩོམ་ཆོས་པོ། རྩོམ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ། ། བསྐྱེད་ལྷགས་ཀྱི་དང་རྩོམ་ཆོས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་
 ཆོག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་བཟུང་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྤྱང་བས་མི་འཐད་ལ།
 ཅུ་གོ་མི་ལ་ཁ་གཡར་བའི་བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཆོ་ག་དང་། རྒྱ་གར་ནས་ཡིན་ཟེར་བའི་
 ལག་ལེན་གཏོར་སྦྱ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཐོག་མའི་བཤད་སྟེན་པོ་རྟོག་མགོན་པོ་རྩོམ་
 བྱས་པའི་ཆོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ། ། གཙུག་ཏྱར་དེ་མེད་ལ་སྒྲོམ་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་ལྷགས་
 དང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། འདི་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་སྟོན་སྒྲུབ་
 རོལ་བས་མཛད་པའི་སྦྱེའི་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། ། བཞི་པ་གཙུག་
 ཏྱར་འབར་བ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོ་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
 གཙུག་ཏྱར་ནག་མོ་ཞེས་བྲགས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གཅིག་གིས་བྱས་པར་གདོན་
 མི་ཟེའོ། ། ལྷ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མའི་སྟེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
 རྒྱལ་གསང་བའི་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་མོ་བསྐྱེད་བྱེད་མའི་གཟུངས་གཉིས་ཡིན། དུག་པ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པོ་ཉའི་སྟེ་ནི་བརྟུན་པ་རིའི་གཟུངས་དང་། རི་
 ཁྲོད་མ་ལོ་མ་རྒྱུན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། བདུན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟེ་ནི། སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆོན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ལོགས་སུ་བཀོལ་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་པ་གདོན་སྦྱོན་ཀྱི་རྒྱུད་
 བོ། རོར་སྦྱོན་ཀྱི་རྒྱུད། རྒྱུད་བདུད་ཅི་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཆབ་གཏོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིགས་ལའང་། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་བདག་
 པོ། ལུམ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། བཀའ་ཉན་པོ་ཉའི་སྟེ་དང་ལྷ་ལས། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་

ཆེ་དབག་མེད་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་ལ་མ་དག་པ་ལྟ་ཡུལ་ནས་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། དག་པ་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་འཆི་མེད་རྩ་སྤྱིའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡོད། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་བདག་
 སོ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བསྐྱེད་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 སོ་ལོ་ཀ་སྤྱོད་ཐུག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་གསུམ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་བདུས་
 པའི་སྤྱོད་ཐུག་གཅིག་པ་ལས་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཉིས་བརྒྱ་
 ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་སྟོན། གཞན་ཡང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་རྟོག་པ་
 བསྐྱུར་འཕྲོ་དང་། སེང་གོ་སྤྱིའི་གཟུངས་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་དོ། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་
 འཕགས་མ་སྤྱོལ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལེའུ་སུམ་
 ཅུ་ཅ་ལྟ་ཡོད་པའི་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཕྱག་འཆའ་ཉེར་གཅིག་མ་དོན་གཅིག་ལ།
 ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། འདིའི་ལེའུ་གསུམ་པ་བྱ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་དགོས། ཕྱག་འཆའ་
 ཉེར་གཅིག་མ་ཅ་རྒྱ་གོ་མིས་བླ་མེད་དུ་བགྲལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་མ་དེས་
 ཉེ། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད་ལྟ་བུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས་དུས་འཁོར་དུ་བགྲལ་བ་དང་། སྤྱོད་
 བསྐྱུས་སུ་གསང་འདུས་སུ་བགྲལ་བ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྟོ་རྩེ་དང་འཇམ་དབལ་
 གྲགས་པས་ཡོ་གར་བགྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ནི་རྩ་མགྲིན་
 ཡིན་ལ། འདིའི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱུས་པ་རྩ་ལ་གྱི་བའི་རྒྱུད་འདི་ཡིན།
 བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་སོ་ཉའི་སྟེ་ནི་དབལ་ཆེན་མོའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་རྟོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ལྟ་ལས། རྟོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་སོ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མི་འཁྲུགས་པ་ཡིན་འདི་ལ་ངན་སོང་སྤྱོད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་
 རྟོ་རྩེ་མི་འཁྲུགས་པའི་རྒྱུད་ཅས་པ་གཅིག་ཡོད། བདག་སོ་ནི་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་ཡིན། འདི་ལ་
 ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེ་ཅ་བའི་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྒྱུད། རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་གསུམ་ཡོད། ཡང་ཕྱག་ན་རྟོ་
 རྩེ་འབྱུང་སོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྟོ་རྩེ་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཡོད། རྟོ་རྩེ་རྣམ་

འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས་གནས་རྫོང་
 རྫོང་ལོ་གདན་ཏུ་གསུངས་ཞེས་ཟེར། བརྗེ་ཏ་སངས་རྒྱུས་གསང་བའི་ལུགས་ནི། རྫོང་ལོ་གདན་
 ནི་བདུད་བརྒྱལ་བ་དང་། མཛོན་བར་བྱང་ཆུབ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
 བའི་གནས་མ་ཡིན་བས་དེར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་གསུངས་བར་མི་བཞེད། འོ་ན་གདན་ཏུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རི་རབ་ཀྱི་ཤར་རྫོང་རྫོང་ལྷན་པོའི་ཁོང་སེང་། རིག་སྤྲུགས་འཆང་
 རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། ། གསུངས་ཆུལ་ནི་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེས་དགས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་
 གཞུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་བཀོངས་ནས་མིང་ལོག་བའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བོད་པའི་ཆེ། འཛིག་རྟེན་
 ན་མི་དགེ་བ་ཆེར་སྤྱད་པས་སུ་གོ་ཆེན་པོ་བྱང་བ་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་ཁུས་ནས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལུག་ན་རྫོང་རྫོང་ལ་བཀའ་བསྐུལ་བས། ལུག་ན་རྫོང་རྫོང་རྫོང་རྫོང་
 འཛོམས་ཀྱི་སྤྱར་སྤྱལ་ནས་གསུངས། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་སོ་གནང་
 ནས་འདི་དང་བཅས་པའི་ལེའུ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་ཡོད་པ་གཅིག་གསུངས་སོ། ། རྫོང་ལོ་རིགས་
 ཀྱི་ལུས་ལ་མེ་ལྷེ་འབར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཅིག་ཡོད། རྫོང་ལོ་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ལ་བདུད་ཅི་
 ཐབས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་གཅིག་ཡོད། རྫོང་ལོ་རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པོ་ཉའི་སྤེལ་སྤོབས་
 པོ་ཆེའི་རྒྱུད་དང་། རྫོང་ལོ་མཆོན་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཡོད། རྫོང་ལོ་སྤྲུགས་ཀྱི་དང་རྫོང་ལོ་
 གཤོག་གི་རྒྱུད་ཅེས་པ་བརྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་གྲུབ་དབྱང་
 བཟང་གིས་ཁུས་པ། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་རྣམས་སོ། ། དེའི་དང་པོ་ལས་ནི་ས་ཆོག་ནས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་བར་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སྟོན་ཞིང་། རིགས་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སུམ་སྟོང་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཡང་གསུངས་སོ། ། ལེགས་གྲུབ་
 ལས་ནི། ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ལ་བསྟེན་པའི་བསྟེན་སྒྲུབ་དང་། དེའི་ལས་ཁ་ཆར་དང་། སྤྱིའི་

༡ མ་དབེར་རིགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། ལུགས་རིམ་ཆེན་མོ་སྤྲུག་དང་བསྐྱར་ནས་དཀྱིལ་སྤྱོད་བཅོས།

རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་ལས་སྔོ་བ་ཁ་འགོངས་དགོས་པ་རྣམས་སྟོན། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ནི་གོང་མ་གཉིས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན་ཆད་དང་། ལས་རབ་འབྱམས་སྐབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན། བྱ་རྒྱུད་བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས་ནི། བསྐྱས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན། མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་མཐར་ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་དག་གི་སྟོན་དང་མཛུགས་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ། དངོས་བྱལ་གྱི་ཆོ་ག། སྦྱིན་སྟེན་གི་ཆོ་ག། དེ་གནས་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་བྱ་རྒྱུད་སྤྱིའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་སྟོན།

གཉིས་པ་དབང་དམ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱ་སྦྱོང་གི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། ས་ཆོག་དང་། ལྷ་གོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཛུགས་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དབང་དང་པོ་མེ་ཏོག་སྤེང་བའི་དབང་། ཚུ་ཅད་པན། རྗེ་རྗེ་བུ་བྱ། མིང་གི་དབང་། རྗེས་གནང་ལུང་བསྟན་དབྱགས་དབྱང་རྣམས་སྦྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོན་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ཡི། རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་མི་རུང་སྟེ། དཀྱིལ་ཆོག་རྗེར་སྤེང་ལས། དབང་དེ་ཅམ་གཅིག་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བྱ་སྦྱོང་གི་རྒྱུད་ཉན་བཤད་དང་ལམ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་གསུངས་ཀྱི། རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ། ལྷ་བ་བ་དང་། འཕྱི་པས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་རྗེ་ཏ་རི་དབྱེ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ། རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟམ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྗེས་གནང་དབྱགས་དབྱང་སོགས་ལ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྟོན་

༡ མཁས་བྱལ་རྗེ་རྒྱུད་མྱེའི་སྤྱི་རྣམ་ལས། དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནི། གསུང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་མ་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ལེགས་བྱལ་ཏུ་མ་བཤད་པའི་རིག་སྟེན་སྐབ་པའི་ཚུལ་རུང་ཟད་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་དབྱག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱལ་སྐབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟན་ན་མཆོས་འདིར་མ་ཆད་པས་དག་བཅོས་ཞུས།

༢ མ་དཔེར་རྗེ་ཏ་རི་ཞེས་གསལ་ཡང་། མཁས་བྱལ་རྗེའི་རྒྱུད་མྱེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དབྱུས་ལྟར་བཅོས།

དཔོན་གྱི་དབང་མིན་ནོ།། འོ་ན་དམ་ཆེག་གསུམ་སྦྱོར་པའི་དོན་མེས་སྦོམ་དཔོན་གྱི་དབང་གང་
 ཡིན་སྟེ་ན། རྒྱལ་པའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཙན་པའི་སྦོམ་ནས་ཕྱག་ཆད་
 ལྷན་པའི་དོན་མེས་འཛིན་པ་དོན་མེད་དམ་ཆེག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྦོམ་ཉིད་
 ཙན་པའི་སྦོམ་ནས་ཕྱག་ཆད་དང་ལྷན་པའི་དེའི་བྱ་འཛིན་པ་དེའི་བྱའི་དམ་ཆེག་། རང་དོན་མེ་
 སེམས་དབང་དང་ཡུམ་དོན་མེ་སྟེ་སྟེ་མས་མར་བསྦྱོམས་ཏེ་པན་ཚུན་འབྲུད་པའི་བདེ་བས་སྦོམ་
 པ་དེས་པའི་བདེ་སྦོམ་སྦྱར་བ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆེག་སྟེ། དེ་ཉིད་དོན་མེས་སྦོམ་དཔོན་གྱི་དབང་
 གི་དོ་བོ་ཡིན་པ་ནི་ཀྱི་དོར་ལས། “ཤེས་རབ་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། ལག་པ་དག་གི་ཡན་
 ལག་འབྲུད། དོན་མེ་དེའི་བྱ་མཉམ་སྦྱར་བ། སྦོམ་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་དུ་འདོད།” ཅེས་
 གསུངས་པས་བསྟན། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་མེས་སྦོམ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དོ་
 བོ་ནི། དམ་ཆེག་དང་པོ་གཉིས་སྦྱར་བཞིན་ལ། རང་ལྟ་སྦྱ་དོན་མེས་སྦོམ་དབང་བསྐྱེད་ནས་
 ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་བསྦྱོམ་པ་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆེག་སྟེ། དོན་མེས་སྦོམ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
 དོ་བོ་ཡིན་ནོ།། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བྱམ་དབང་ཡོད་ཀྱང་། སྦོམ་མེད་ཀྱི་བྱམ་དབང་
 དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྦོམ་མེད་ལ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་སེས་ཁྱེ་བའི་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་སེམས་དང་བྱམ་པའི་རྒྱ་དབྱེར་མེད་བྱས་ནས་སྦོམ་མའི་མགོར་སྦོར་ཞིང་ཁར་འཁྱུང་
 དུ་བརྒྱལ་ནས་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ནི་ལྟ་ཡབ་རྒྱུད་
 ཡུམ་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་སྦྱེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པ་བྱམ་པའི་རྒྱ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་
 བྱས་ནས་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རིག་པའི་དབང་
 མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་དེ། སྦོམ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྦོམ་མ་ཤངས་ཏེ། རྣལ་དུ་བརྒྱལ་སྦྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་

༡ རྟེན་གཞི། རྒྱུད་འབྲུལ་ ར་བརྟག་གཉིས། ཤེལ་གསུམ་པ། ཤེལ་གསུམ་པ་༡༧ནས་ ལས་བྱུང་བ་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འབྲུད། དོན་མེ་དེའི་བྱ་མཉམ་སྦྱར་བས། སྦོམ་དཔོན་དབང་དུ་རབ་དུ་བཞིན།” ཅེས་སོ།

རྗེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་བྱུང་བ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ལྟར་བསྐྱེད། སྐར་དབང་ལྷ་སྐྱེན་
 བྱངས་པ་ཆགས་པ་ཆེན་པོ་མེས་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རོ་བོར་བཞུ་ནས་སྤྱི་བོར་བབས་
 ཉེ་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཉེ། སྐྱ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་སྤྲོམས་པར་འཇུག་པ་
 མེད་པའི་བྱིར། བྱ་སྤྱོད་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྤྲོམ་བཟུང་མེད་པ་ཡིན་ཉེ། སྐྱ་མེད་ལ་མཁས་པ་ཨ་
 རྩུ་ཀ་ར། ལཱ་བ་བ། བཞི་བ་གསུམ་དང། ཡོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཤུ་བཤེས་གཉེན། སངས་
 རྒྱུས་གསང་བ། ཀྱན་དགའ་སྤྱོད་པོ་གསུམ་དང། བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པ་སངས་རྒྱུས་གསང་
 བ། བྱང་རྒྱུབ་མཆོག་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྤྲོམ་བཟུང་མ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། དེས་
 རྒྱ་གང་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་དེ་ལ་རིགས་ལྡེའི་སྤྲོམ་བཟུང་ཡོད། གང་ལ་
 རིགས་ལྡེའི་སྤྲོམ་བཟུང་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། བྱ་སྤྱོད་
 གཉིས་ལ་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྤྲོན་དུ་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་མེད་དེ། རང་
 ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ནི་རང་སྤྲོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་
 རང་སྤྲོམ་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ལ་མི་བསྟོས་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ལ་
 རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་རིགས་ལྡེའི་སྤྲོམ་བཟུང་མེད་པས་བཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱང་
 སྤྲོམ་ལས་ལྷག་པའི་སྤྲགས་སྤྲོམ་མེད་པའི་བྱིར། རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་སྤྲོམ་བ་དང་འགལ་
 བའི་ཅ་ལྷང་ཡང་བྱང་སེམས་གྱི་ཅ་ལྷང་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། འོན་ཀྱང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རང་
 རང་གི་བསྐྱར་བྱའི་དམ་ཆོག་ཡོད་དེ། ལེགས་བྱུབ་ལས། “སྐྱ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་
 བློ། སྤྱོད་པ་རན་པར་གྱུར་ན་ཡང་། རག་གམ་ཡང་ན་ཡིད་གིས་སུ། རམ་ཡང་སྤྲད་
 བར་མི་བྱའོ།” ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་པ་བྱ་རྒྱུད་ལས་གསུངས། རམ་སྤང་མངོན་བྱང་
 ལས། “དེ་རིང་པན་ཆད་བྱ་ཁྱོད་གྱིས། དམ་པའི་ཆོས་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས། སྤྲོག་གི་

༡ རྗེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཐ ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱུད། སོག་གངས་༡༧༩༧༥ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་དང་པོ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། ‘སྐྱ་མ་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྟོན་པ་དང་།’ ཞེས་སོ།

ཕྱིར་ཡང་དེར་ཕྱིན་ཆད། ཡོངས་སུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ།” ཞེས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
 བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བ་ལལ་མོ་ཆེ་ཡང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱར་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱུད་སྤེ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་
 རུས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་རུས་བ་དང་། འཛིན་པ་ཡང་མི་རུས་བ་ལ་ལྟ་དོ་སྟོན་བ་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བུའི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དམ་བསྐྱགས་དང་།
 རིག་པའི་དབང་གང་ཡང་མི་བསྐྱར་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བབྱང་ཞིང་བསྐྱར་རུས་
 བ་ལ། རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱུད་སྤེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྲུགས་
 སྡོམ་འཛིན་ཞིང་བསྐྱར་རུས་བ་ལ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ལྷ་མེད་ལ་དེའི་སྤྱིང་
 དུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་བར་འདོད་པ་ལ་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། རྒྱུད་
 སྤེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མེད་དེ། དེ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་བུར་གྱི་སྤྲུགས་དང་མཐུན་
 བར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས་བསྐྱེད་པ་མ་གཏོགས། སྤྱང་གཞི་སྐྱེ་གི་བར་
 ཏོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས་བསྐྱེད་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཐིམ་
 བ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བས་སྤྱོད་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེ་
 ལས་བྱང་བའི་དག་མ་དག་གི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དང་། དེ་འབྲེན་པའི་ཐབས་དོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་སྤྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག །བྱ་རྒྱུད་ལ་
 མདུན་དུ་སྤྱི་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བདག་བསྐྱེད་མེད། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ། རང་ལྟ་དམ་ཆིག་པར་
 བསྐྱེད་ཅིང་། མདུན་དུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་མེད་དེ།
 ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འཛིགས་པར་དམིགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་གཙང་བར་

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཐ རྣམ་སྤྱང་མཛོན་བྱང་། འོག་བྱངས་༡༧༩ནྟ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆིག་ནང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཅུང་མི་འད་སྟེ། འོག་གི་
 ཕྱིར་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད། ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ།” ཞེས་སོ།

བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་བདེ་བ་དམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷའི་སྟེམས་
 པ་མེད་པ་དང་། མད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱའི་རྟོག་པ་རབ་དུ་
 སྤྱོད་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད། ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་གཞི་རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་
 དང་། ལུག་རྟོན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་ཡེ་
 ཤེས་པ་གཞུག་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེར་མ་ཟད་རྒྱ་གར་པ་ལའང་དག་ནག་
 གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྤང་བ་དང་རྒྱལ་བས་ཕྱིན་གྱི་གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་
 པ་དང་། ཡིན་ཏེ་ཉིས་བྱས་ཟེར་བའི་བདེ་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་
 བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ།། བཞེད་པ་
 དེ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞི་སྟགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲམས་སྐྱབ་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
 སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་རག་ལས་པས། བྱ་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྐྱོམ་དགོས་པར་
 བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལེགས་བྱུང་གི་མངོན་རྟོགས་སུ། ལུག་རྟོན་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པར་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་བདག་
 བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་དང་ལུག་རྟོན་དབང་བསྐྱར་
 པའི་རྒྱུད་ལས་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་
 གསང་བས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་བྲངས་ཏེ།
 ལྷ་དུག་ཚང་མའི་སྟོན་ནས་རང་ལྟར་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱི་བྲམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་དང་དགེ་སྟོང་མ་དཔལ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པའི་སྟོན་མའི་སྐྱབ་ཐབས་
 དང་། རྩོ་བོས་མཛད་པའི་གཙུག་ཏྱར་དེ་མེད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་

བ་རྣམས་ལ་འང་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། དེར་མ་ཟད་
བསམ་གཏན་གྱི་མཛེས་། “སྐྱ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞི་ལ།” ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གཞི་
ལ་གཞི་ལ་བ་ལ། བདག་གི་གཞི་ལ་གཞི་ལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་གཞི་ལ་གཞི་ལ་བ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བར་བཤད་དོ། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་ཀྱན་ལས་བཏུས་
ཀྱི་ལུང་དེ་རང་ལུགས་སུ་ཡང་བྱེད་དགོས་པས། རི་ལྟར་བྱ་ཞེས། ལུང་དེས་བྱ་རྒྱུད་ལ་
བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་མི་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་གྱི། བྱ་རྒྱུད་
ལ་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་བཀག་པ་མིན་པས་མི་གཞོད་དོ།

གསུམ་པ་ལས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
མེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་དུ་མཆན་བཅས་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱང་ཉིད་
རྫོགས་པའི་སྒྲོས་མ་ཟེན་པའི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མཆན་བཅས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་།
དེས་ངོར་སྤྱང་ཉིད་དེས་ཤིང་སྤྱང་ངོར་རྟེན་བརྟེན་པའི་ལྟའི་འཁོར་ལོར་གར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ནི་མཆན་མེད་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། ཡང་བརྒྱས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་
གཏན། མེར་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་མཆན་བཅས་
ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྐྱ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི་མཆན་མེད་ཀྱི་ལྟའི་
རྣལ་འབྱོར་རོ།

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། བརྒྱས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན། མེར་གནས་ཀྱི་
བསམ་གཏན། སྐྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྐྱ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་རོ། །
དང་པོ་(བརྒྱས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་)ལ་གཉིས། སྤྱན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དངོས་
གཞིའི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའོ། དང་པོ་(སྤྱན་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཕྱག་
རྒྱ་འཛོད་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བདག་འབྱུང་བ། སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ།

ཕྱི་རོལ་དུ་སོང་སྟེ་ས་ཆུ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཁྱུས་དང་ཉེ་རེག་བྱ་བ། བྱང་དུ་འོངས་ཉེ་
སྟོན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ་ཆས་འཇུག་བྱས་ནས་བདག་དང་གནས་གཉིས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར།
སྟེགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་འགོད་བ་ནི། ཆུད་གོང་མ་གཉིས་སྤྱོད་གས་ཞིང་མཆོད་པ་དང་བསྐྱུང་
འཁོར་བསྐྱོམ་བའི་དོད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་བ་དངོས་གཞིའི་སྐྱབས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་ཆང་བ་གཅིག་བསྐྱོམ་བ་ལ། ལྟ་བུ་ཆང་དགོས་ཉེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་
བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྣམ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་བ་དངས་བ་ལས། “དང་པོ་
ཁྱུས་བྱ་རྣལ་འབྱོར་པས། རྩི་རྩེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི། མཆོད་དང་གསོལ་བ་ལྟ་བུ་ག་
བསྐྱོམ།” ཞེས་གསུངས། ལྟ་བུ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། “སྟོང་བ་ཡི་གེ་སྤྱོད་གསུགས་དང་།
ཕྱག་རྒྱ་མཆོན་མ་བྱག་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ། ཡི་གའི་ལྟ།
སྤྱིའི་ལྟ། གསུགས་ཀྱི་ལྟ། ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ། མཆོན་མའི་ལྟ་དང་བྱག་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་ལྟ་ནི། རང་གི་སེམས་དང་གང་རུང་དུ་བསྐྱེད་བའི་ལྟ་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་
ལ་ཕབ་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། ཡི་གའི་ལྟ་ནི་ཆུ་བའི་སྟེང་དུ་བསྐྱོམ་བའི་ལྟ་དེའི་གསུངས་རིང་
དང་སྟོང་པོ་དང་ཉེ་སྟེང་སོགས་བྱིས་པའི་རྣམ་པར་འགོད་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། སྤྱིའི་
ལྟ་ནི་སྟེགས་དེ་རྣམས་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱུགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ། གསུགས་
ཀྱི་ལྟ་ནི་སྟེགས་དེ་རྣམས་ལས་འོད་འཕྲོས་འཕགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱས།
ཆུར་འདུས་འོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྟའི་སྤྱོད་གས་བར་བསྐྱེད་པའོ། ཕྱག་རྒྱའི་ལྟ་ནི་སྤྱི་

༡ རྩི་བཞུན། ཆུད་འབྲེལ། བྱ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཛིན་གསུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ཤོག་གངས་༡༩༤༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ།
“དང་པོ་ཁྱུས་བྱས་རྣལ་འབྱོར་པས། རྩི་རྩེ་གདན་ལ་གནས་ནས་ནི། མཆོད་དང་གསོལ་བས་ལྟ་བུ་ག་བསྐྱོམ།” ཞེས་སོ། གསུང་དུ་བསམ་
གཏན་ཕྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྣམ་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་བ་ལས་ཞེས་གསལ་ཡང་དེར་མ་རྟོག་བས་རྣམ་འཛིན་གསུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་
བྱུང་བ་ཁྱུངས་སུ་བཞག་ཡོད།

༢ རྩི་བཞུན། ཆུད་འབྲེལ། བྱ་སངས་རྒྱས་གསང་བ། རྣམ་འཛིན་གསུངས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། ཤོག་གངས་༡༩༤༤ ལས་བྱུང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟོང་
དང་ཡི་གེ་སྤྱོད་གསུགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་མཆོན་མ་བྱག་ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ།

༣ རུང་ཞེས་བ་འདི་ཡིག་ལྟག་ཡིན་ནས་སྟུམ།

པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 བཤོ།། མཚན་མའི་ལྷ་ནི་ལྷ་དང་ཕྱགས་ལ་སེམས་འཛིན་པའོ།། དེ་ལྟར་ལྷ་བྱག་གི་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ནས། གསལ་སྤང་འདོན་པའི་ཕྱིར་སྟོག་རྩལ་བསྟོམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་
 འདིར་བཤད་པའི་སྟོག་རྩལ་དང་། གླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྟོག་རྩལ་གཉིས་མིང་མཐུན་
 ཡང་དོན་མི་འདྲ། དུས་མི་འདྲ། དགོས་པ་མི་འདྲ། ལུལ་མི་འདྲའོ།། དོན་མི་འདྲ་སྟེ། གླ་
 མེད་ཀྱི་གསང་འདུས་སུ་སྟོག་ནི་རྒྱུད་དང་། རྩལ་བ་ནི་རིང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཆེ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ན་སྟོག་ནི་རྒྱུད་དང་། རྩལ་བ་ནི་རིང་རྒྱུད་
 ལ་རྒྱ་བ་བཀག་ནས་རྒྱུད་དེ་མར་འཇུག་པ་ལ་བཤད། འདིར་ནི་སྟོག་རྒྱུད་དང་། རྩལ་བ་
 རྟག་པ་དང་། རྩལ་བ་རྒྱུད་དང་ནམ་རྟོག་གྱི་རོལ་དུ་འགོ་བ་བཀག་ནས་ནང་དུ་སྟོམ་པ་ལ་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དུས་མི་འདྲ་སྟེ། གླ་མེད་ལ་རྩྭ་གས་རིམ་གྱི་དུས་ཁོ་ན་དང་། འདིར་མཚན་
 བཅས་ཀྱི་དུས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། གླ་མེད་དུ་ནི་རྒྱུད་དབྱེ་མར་སྤྱད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུད་གྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་བ་བཀག་ནས། རྣམ་རྟོག་ལུལ་ལ་འགོ་བ་
 བཅད། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུལ་མི་འདྲ་
 སྟེ། གླ་མེད་ལ་རྒྱ་རྒྱུའི་ཡར་སྤྲོ་མར་སྤྲོ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྒྱུད་ཕྱིར་འགོ་བ་བཀག་སྟེ་ནང་དུ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྟོག་པ་ལུལ་
 ལ་མི་འཇུག་པར་ལྷའི་གསལ་སྤང་ལ་ཡིད་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོག་རྩལ་
 རྩལ་བས་ལྷའི་གསལ་སྤང་བསྐྱེད་དེ། ཡིད་བརྒྱས་དང་ཤུབ་སྤྱེའི་བརྒྱས་པ་བྱའོ།། དེའི་
 ལུལ་ཡང་བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས། “སྤྱོད་པ་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།། གསང་ཕྱགས་
 མེ་འགྱུར་གཞི་ལ་གནས།། ཡན་ལག་མ་ཉམས་གསང་ཕྱགས་བརྒྱས།། ‘ངལ་ན་བདག་ལ’
 འལ་སོས་ཤིག །”ཅས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞིའི་བསམ་གཏན་མཉམ་པ་སྟེ་མ་བཏང་བའི་

མེ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཁར་རྒྱ་བའི་སྤེང་དུ་འོད་
མར་མེ་ལྟ་བུའི་དབུས་ནས་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱ་བསྤྱགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་བཤོ། ། སྤྱ་གནས་ཀྱི་
བསམ་གཏན་ནི། རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཁར་རྒྱ་བའི་སྤེང་དུ་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱ་བསྤྱགས་
པ་ལ་སེམས་འཛིན་བཤོ། ། འདི་གཉིས་ནི་རང་གི་ཐུགས་འདོན་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པས་བརྒྱ་
བ་མིན་གྱི། གཞན་ཀྱི་ཐུགས་བརྟོན་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པས་བརྒྱ་བ་ཡིན་པས། བརྒྱས་བཞིན་
ཡན་ལག་བཞིའི་ཡིད་བརྒྱས་དང་མི་འདྲོ། ། སྤྱ་མཐར་ཐར་པ་སྤྱར་བའི་བསམ་གཏན་ནི།
དེ་གསུམ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་སྤོང་ཉིད་བསྐྱོམ་བཤོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་
ལས། “གསང་ཐུགས་མེར་གནས་དངོས་གྲུབ་སྤྱེ། ། སྤྱ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱར་བར་དན། །
སྤྱ་མཐར་ཐར་པ་སྤྱར་བ་ཉིད། ། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན། །”^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྒྱ་
བོད་མཁས་པའི་གསུང་གིས་བཀའ་བ་བཞིན། དཔོངས་པ་བཅའ་ནས་གསལ་བར་བཤད་
པ་འདི། རྒྱ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལྟ་བུའི་མིག་གཅིག་སྤྱེ། སྤྱལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བའི་
ཅེད་འཛོམས་ཤིང་། ཅས་པ་འདི་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་བཤོ། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་
སྤྱོད་རྒྱུད། བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད། རྫོང་འཛིན་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་ནི་རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་
(བརྒྱའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་)ནི་རྟ་མགིན་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར། གསུམ་པ་
(རྫོང་འཛིན་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་)ནི་ལག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དབང་
དམ་ཆོག་དང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

^༡ མ་དཔེར་མེར་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་དུམ་ལྟར་ལྟར་བཅོས།

^༢ སྤྱེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། མ་བསམ་གཏན་སྤྱི་མ། ཤོག་གུངས་༢༩༧ ལས་བྱང་བ་ཅུང་མི་འདྲ་སྤྱེ། “གསང་ཐུགས་མེ་གནས་དངོས་གྲུབ་སྤྱེ། །
སྤྱ་གནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱར་བར་དན། ། སྤྱ་མཐར་ཐར་པ་སྤྱར་བ་ཉིད། ། འདི་དག་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་ཡིན། །” ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རྒྱུད་རྣམས་ལས་རིམ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པོ། དང་པོ་(རྒྱུད་རྣམས་ལས་རིམ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཚུལ་)ནི། ཡོ་གའི་རྒྱུད་ལ། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། བཤད་
 རྒྱུད་དེ་རྩི་ཅེ་མོ། སྤྱོད་པ་མཐུན་ཀྱི་རྒྱུད་དཔལ་མཆོག་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་
 དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་སྐོང་གཞིས་ཐོབ་བྱ་རྣམས་སྤང་གི་གོ་འཕང་དེ་བསྟན། དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་
 སྤྱིས་པ་ན་དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་དུམ་བུ་བཞི། དེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཉོན་པར་བྱེད། དུམ་བུ་བཞི་ནི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་དང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། འགོ་
 འདུལ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུ་ལོ། དེ་ལ་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། གཉིས་
 པ་དོ་རྩེའི་རིགས། གསུམ་པ་བསྐྱེད་རིགས། བཞི་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཡིན། འོ་ན་རིགས་
 ལྟ་ཡོད་པ་ལས། བཞི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རྩོགས་པར་
 བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་དོས་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་ཀྱི་
 རིགས་སུ་བཞག་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་དོ། དེ་ཉིད་བསྟུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་
 ལས་ནི་ནང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུམ་བུ་བཞིའི་
 རིགས་དང་འབྲེལ་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་། མ་ཆང་བ་
 ཁ་འགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན། དེའི་ཡང་བྱི་མས་ནང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པས་
 འཛིགས་ཤིང་། བསྐྱེད་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དུམ་བུ་བཞི་དང་འབྲེལ་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་
 སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱས་པ་དང་། མ་ཆང་བ་ཁ་འགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན། དེ་ལྟར་ནང་
 རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ནང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་
 གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཕལ་པའི་གདུལ་བྱ་
 ལ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། འོ་ན་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་འདི་

གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་ནམ། གདུལ་བྱ་གཅིག་གིས་རིམ་
 གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་སྟེ་ན། འདི་ལ་ཤྲུ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་དབལ་མཆོག་གི་
 འབྲེལ་བར། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
 འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་དང་། ཞེ་སྤང་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མི་བསྦྱོད་པའི་རིགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ལམ་དང་། གཉི་སྤྱག་དང་ལོག་སྤྱ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འོད་དབག་མེད་
 གི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། སྤག་དོག་དང་སེར་སྤ་ཤས་ཆེར་སྦྱོད་པའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་བར་གསུངས་པས། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་
 ཐ་དད་པ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད། ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་དུམ་བྱ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་པ་
 བཞིན་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ། རྣམ་སྤྲིན་ཀྱི་སྒྲ། ལོངས་སྒྲ། སྒྲུལ་སྒྲ། བཞི་དང་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་སྦྱོར་
 བ་དང་། ཡང་བྱང་རྩལ་གི་སེམས་དང་། སྤྲིན་པ་ཤེས་རབ། བཙོན་འབྱས་ཏེ་པར་ཕྱིན་
 བཞི་དང་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་སྟོན་ནས་བཤད་པའོ། དུམ་བྱ་བཞི་པོ་དེ་རེ་ལ་དང་
 པོ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་
 བཤད་པ་ནི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལ་དགོངས་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས། རྒྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ཆོན་བཞི་པོ་དེ་རེ་ལ། དུམ་བྱ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ནས།
 ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། གཞུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གི་སྒྲུབས་སུ། དང་པོ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་སོ། དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་དུམ་བྱ་དང་པོ་སྒྲུ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་
 ཆོས་མཐུན། གཉིས་པ་བྱུགས་དམ་ཆོག་གི་བྱུག་རྒྱ་དང་ཆོས་མཐུན། གསུམ་པ་གསུང་
 ཆོས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་ཆོས་མཐུན། བཞི་པ་འབྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་དང་ཆོས་མཐུན་

སྒྲིབ་བས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ཐུགས་གསུང་མཛད་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པ་དུམ་བུ་བཞི་དང་
 སྐྱུང་བཅོ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྤྱིད་པ་སྐྱེ་འཇིག་གི་རིམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
 བར་བསྐྱོམ་པར་རྒྱུད་མྱེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ལས་མ་གསུངས་པས། རྣམ་
 བྱང་གི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་མཛོན་བྱང་ལྷའི་རིམ་པས་ལྷ་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། དེ་འབྲེལ་ལྷ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཆང་
 བ་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལྷ་དམ་ཆེག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་
 རས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པ་དགོས་ཀྱི། ཐུགས་རེ་བ་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་གདབ་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་
 བ་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། དམ་ཆེག་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཞི་
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེ་བའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བདག་མདུན་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་དཔལ་མཆོག་ལས། “གང་ལ་གང་གིས་རྒྱས་གདབ་པ། དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཉིད།” ཅེས་དང་། ཅེ་མོ་ལས་ཀྱང་། “ཀུན་གྱི་གོང་མའམ་འོག་མ་ཡི། ཉེ་ཆེ་བ་དེ་སྤང་
 བར་བྱ།”^༡ ཞེས་གོང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། འོག་མ་དམ་ཆེག་པ་ཉེ་ཆེ་བ་རྒྱས་འདེབས་སྤང་
 བར་གསུངས་སོ། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་སྐྱུང་བྱ་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། སྒྲིབ་བྱེད་ལམ་གྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཞི། སྐྱུངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་
 པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཞི་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་དུམ་བུ་བཞི་དང་སྒྲིབ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དུམ་བུ་དང་པོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན། གཉིས་
 པས་ཐུགས་དམ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན། གསུམ་པས་གསུང་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་
 པའི་ལམ་བསྟན། བཞི་པས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བསྟན་ནོ། དུམ་

^༡ ལུང་འདི་མ་ཉིད།

^༢ མྱེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༩ རྒྱུད་རྫོང་མེ་ཅེ་མོ། འོག་གངས་༡༩༥༦ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འབྲས་ལྟེ། “ཀུན་གྱི་གོང་མའི་འོག་མ་ཡིས། ཉེ་ཆེ་བ་དེ་སྤང་
 བར་བྱ།” ཞེས་སོ།

བྱ་བཞི་པོ་དེ་རེས་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་བསྟན་པར་བྱེད་ཅིང་ཙ་ཙ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ཕྱག་ཆེན་གཙོ་ཆེ། གཟུངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་
 དམ་ཁྱ་གཙོ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ཆོས་རྒྱ་གཙོ་ཆེ། ལས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་ལས་རྒྱ་གཙོ་ཆེད། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་སྟངས་གི་
 སྒྲུ་ཕྱག་ཆེན། སྒྲུགས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་ཡེ་ཤེས། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ།
 འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་མཛད་པ་ནི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན།
 དེ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་སྟངས་གི་སྒྲུའི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་།
 རྣམ་སྟངས་གི་སྒྲུགས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ལག་པའི་
 འདུ་བྱེད་དང་། རང་ལྟར་གསལ་བའི་ལྗེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་སྟངས་གི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་
 བཀོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་སྟངས་གི་སྒྲུའི་བཀོད་པ་དང་མཐུན་པའི་
 ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཞི་ནི་མཆོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། ཡིད་ངོར་རང་གི་ལུས་རྣམ་
 སྟངས་གི་སྒྲུའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་བ། ཡིད་ངོར་རང་གི་ཡིད་རྣམ་སྟངས་གི་ཕྱག་མཆོན་
 དྲུགས་ལ་བ། ཡིད་ངོར་རང་གི་དག་རྣམ་སྟངས་གི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་གསལ་བ།
 ཡིད་ངོར་རང་གི་ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་སྟངས་གི་སྒྲུར་གསལ་བའི་སྒྲོ་ནས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་དེའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པ་བཞི་ནི། མཆོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་
 སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་བཅའ་ཚུལ་ལོ། འོན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་
 དེས་ཤེ་ན། འདི་ལ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཀྱང་དགའ་སྟོང་པོའི་ལུགས་ནི་དང་པོར་དམ་རྒྱ། དེ་ནས་
 ཆོས་རྒྱ། དེ་ནས་ལས་རྒྱ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པར་བཤད་དེ། བསྟོད་
 འབྲེལ་ལས། “དམ་རྒྱས་སྒྲུབ། ཆོས་རྒྱས་བཀོད། ལས་རྒྱས་ལྟ་ཕྱིན་ལས་ལ་སྒྲུབ། ཕྱག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རབ་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ།” ཞེས་གསུངས། སྒྲོ་བ་དཔོན་

སངས་རྒྱལ་གསང་བ་དང་ཤུ་བཞེས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ནི་དང་པོར་བྲག་ཆེན། དེ་ནས་
 དམ་རྒྱ། དེ་ནས་ལས་རྒྱ། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱ་རྒྱས་འདེབས་པར་བཞེད་དོ། ། ཀུན་དགའ་སྤྱི་
 བོའི་ལུགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ནི། རང་དང་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་
 རང་དང་ལྷ་དབྱེར་མེད་བསྐྱབས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་པས་དམ་རྒྱ་
 དུས་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་ནས། དག་ཅུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
 མ་སོང་བར་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལས་ལ་བསྐྱལ་མི་ཅུས་པས། ཆོས་རྒྱ་གཉིས་
 པར་བསྟན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། དག་ཅུས་པ་མཐུ་ཆེན་དུ་གྲུབ་
 བས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལས་ལ་བསྐྱལ་ཅུས་པས་ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་
 བསྟན། རང་དང་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་དགོས་ན།
 སྔོན་དུ་རང་དང་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་མེད་པས་
 བྲག་ཆེན་དུས་བཞི་པར་བསྟན་པའོ། ། སྔོན་དཔོན་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་
 ལྟར་ངེས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱི་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཚེ་གསལ་པའི་སྤྱིའི་ཉེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པས།
 བྲག་ཆེན་དུས་དང་པོར་བསྟན། ཆོས་སྤྱི་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ལྷ་རྣམས་ལས་ལ་སྦྱར་མི་
 ཅུས་པས། དམ་རྒྱ་གཉིས་པར་བསྟན། ཆོས་སྤྱི་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་
 པའི་ལྷ་ལས་ལ་སྦྱར་ཅུས་པས། ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་བསྟན། གཞན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
 གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་བྲུག་ཅུའི་སྔོན་མ་གསུང་བྱའི་དོན་མཛད་དགོས་པས། ཆོས་རྒྱ་
 དུས་བཞི་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ལ། ལམ་སྔོན་པའི་སྔོན་རུང་དུ་བྱ་བ་དང་།
 སྔོན་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྔོན་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་ཆོག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་
 དུ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུང་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 སོགས་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ཏེ། གསང་སྤགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་

བར་བྱའོ། དཔལ་ལྷན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་དོན། མཁས་བ་ཀུན་གྱིས་ལེགས་
བར་བཀྲལ་བ་བཞིན། མདོ་ཙམ་གོ་སྤེལ་ལྟར་བསྐྱེད་བས་བ་འདི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དོན་
རྟོགས་པའི་མན་ངག་མཛོད། ཅེས་བ་འདི་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་ཐུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཐུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ལྟར་དང་། མཆན་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་
པའོ། དང་པོ་(ཐུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་ལྟར་)ནི། རྣལ་འབྱོར་ཐུང་མེད་པའི་རྒྱུད་དང་།
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། བ་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ཐབས་རྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་
པའི་རྒྱུད་ཅེས་བ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། བ་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད། ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུད། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་
ཐ་སྟངས་ནི་ཐུང་མ་སྐྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་
སྟངས་ནི་ཐུང་མ་འབྱུང་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆད། རྩེ་བ་ཐག་ནི་བྱུག་ཏུ་ངེས།
དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲངས། རྩེ་བ་ཐག་ནི་བྱུག་བྱུགས།” ཞེས་གསུངས་པས་
བསྟན། ཐབས་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ནི་དེ་མེད་འོད་ལས་གསུངས། མཁའ་འགྲོ་
པ་དང་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ནི་རྩེ་མེ་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས། “མཁའ་འགྲོ་མ་
དང་མཁའ་འགྲོ་པ། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་བ་(མཆན་དོན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་)ལ། དོགས་པའི་གནས་དགོང་
བ་དང་། དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་བ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་(དོགས་པའི་གནས་དགོང་བ་)ནི། གལ་
ཏེ་ཐུང་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ན། རྒྱུད་གཉིས་པོ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་

༡ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༡ བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་ཐུང་མ་འབྱུང་། ལེའུ་ཉེར་གཉིས་བ། ཤོག་གྲངས་ ༥༡༣ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྣལ་
འབྱོར་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཆད། རྩེ་བ་ཐག་ནི་བྱུག་ངེས་ཏེ། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་གྲགས། རྩེ་བ་ཐག་ནི་བྱུག་བྱུགས།” ཞེས་སོ།

༢ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ༨ རྩེ་མེ་སྤྱོད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་བ། ཤོག་གྲངས་ ༤༡༧ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “འདི་ལི་རྒྱུད་ནི་
མཁའ་འགྲོ་པ། རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕྱི་མོ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་མིན། ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཐབས་ཤེས་ཚྭ་གས་རེ་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དང་འགལ། མིན་ན་འདུས་པ་ཕྱི་མར། “ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་སྦྲུམས་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན།” ཞེས་རྣལ་འབྱོར་
 རྒྱ་མེད་ཅེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མཉམ་སྦྱར་བ་ལ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་
 སོ།། དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་)ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་མྱེ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 ལ། རྗོད་བྱེད་སྤྱིའི་ཁྱད་པར། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར། རེས་སྦྱོད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་
 པར། ལུ་བ་སོ་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་སྤང་གཞིར་
 བྱས་པ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་འདུས་པ་ལྟ་བུ། གསང་བ་མཆོག་གི་དབྱེས་པ་
 བ།། སྤང་གཞིར་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཀ་
 སྤང་གཞིར་བྱས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་གྱི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཅ
 རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་གྱུར་
 ལས། གསང་བ་མཆོག་གི་དབྱེས་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྦྱེ་པར་གཉིས་ཀ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 དང་། རྗོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། གཙོ་སོ་སྦྱ་སོས་བྱས་པའམ་འཁོར་སོ་

༡ མྱེ་བཀའ། རྒྱུད་འབུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་༡༥༠ན་༡

༢ བྱེད་བརྗོད་རྣམ་གཞག་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་མྱེའི་སྤྱི་རྣམ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ས་སྤྱི་བཀའ་འབུམ་ཁོད་ཀྱི་གྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་
 གསུམ་སྦྱོར་འབྱུང་རྒྱལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱིས། ཅ རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་ཉིན་
 བྱེད། རྒྱུད་མྱེའི་སྤྱི་རྣམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བྱན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དཔྱད་སུ་རེས་སྦྱོད་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཙོས་ཞུས།

ཆོག་པ་ལས་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། གཙོ་བོ་ལྷ་མོས་བྱས་པ་ལས། འཁོར་མོ་
 ཆོག་པ་ལས་ཆེ་བ་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། མཆོད་གཞི་སྤར་ལྷར་རོ། གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་མཆོད་
 ཉིད་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ལཱ་ཐིག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་དོ། གསུམ་པ་རྩེས་སྤྱད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལུང་ཁམས་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་
 དག་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། ཅའི་རྣམ་དག་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་དོ། བཞི་བ་ལྷ་བ་པོ་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ལྷ་བ་པོ་ལྷ་པོས་ལྷས་པ་མ་རྒྱུད། ལྷ་
 མོས་ལྷས་པ་མ་རྒྱུད། གཉིས་ཀས་ལྷས་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། དཔེར་ན་བརྟག་གཉིས་
 ཀྱི་རྟག་པ་དང་པོ་བདག་མེད་མ་དང་། གཉིས་པ་རྩོམ་སྤྱོད་པོས་ལྷས་པ་ལྷ་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་རྩོད་བྱེད་སྤྱེད་ཁྱད་པར་དེ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་འཁོར་
 ལོ་བདེ་མཆོག་དེ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་དུ། གསང་
 བ་མཆོག་གི་དབྱེས་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྩོན་སྤྱོད་མ་ལས་
 འདི་སྤྱད་བདག་པོས་དང་། ལུན་མོང་པའི་བཤད་རྒྱུད་མི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བརྩོན་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྩེས་སྤྱད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་ལྷ་ན་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་པོ་

- 9 རྩོད་བརྩོན་རྣམ་པ་ཞལ་ག མ་དཔེར་འདི་ལྷར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ས་སྤྱུ་བཀའ་འབུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱོང་རྩེའི་རྒྱུད་
 གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཟེན་གྱིས། ཅ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྩོད། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དབྱུས་སུ་རྩེས་སྤྱད་རྣམ་དག་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
- 2 རྣམ་པ་ཞལ་ག མ་དཔེར་འདི་ལྷར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ས་སྤྱུ་བཀའ་འབུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱོང་རྩེའི་
 རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཟེན་གྱིས། རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྩོད། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དབྱུས་སུ་རྩེས་སྤྱད་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
- 3 རྣམ་པ་ཞལ་ག མ་དཔེར་འདི་ལྷར་གསལ་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད། ས་སྤྱུ་བཀའ་འབུམ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱོང་རྩེའི་
 རྒྱུད་གསུམ་སྟོན་འགྲོའི་ཚུལ་བཞི་དང་བཅས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཟེན་གྱིས། རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པའི་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱུད་བཤད་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཉིན་
 རྩོད། རྒྱུད་སྤྱིའི་སྤྱི་རྣམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་བུན་ས་བཅད་བཅས་ལ་བསྟན་ནས་དབྱུས་སུ་རྩེས་སྤྱད་ཅེས་པར་དག་བཅོས་ལུས།
- 4 རྩོད་བརྩོན་རྣམ་པ་ཞལ་ག མ་དཔེར་འདི་ལྷར་གསལ་ཡང་། གོང་དུ་གསལ་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལ་བསྟན་ནས་དབྱུས་སུ་དག་བཅོས་ལུས།

གཏུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་
 ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་རྒྱད་ལྷ་བ་པོ་ལྟ་ལོས་བྱས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུད་ལྟ་ལོ་བཞིས་
 ལུས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་
 བར་དོན་དང་། སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ངས་དོན་དུ་
 བྱེད་ཅིང་དེ་གསུམ་གྱི་འཛིག་བྱེད་སོ་སོར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁས་སྤངས་ནང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས། “བསྐྱེད་དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་བ་ཡིས།། རྣལ་
 འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ།། རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་རུ་བརྟེན།།” ཅེས་གསུངས་པ་
 ལ་བཞེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་པ་རྒྱད་དང་། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་མ་རྒྱད་དུ་མཛད་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། འདུས་པས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་ལུང་གི་དོན་ཡང་
 རྒྱ་མའི་སྐུ་སྟོང་གཞི་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་བ་སྟོན་པ་པ་རྒྱད་དང་། གདོད་མ་ནས་རྫོགས་
 བར་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་བའི་རིམ་བ་སྟོན་པ་མ་
 རྒྱད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་དང་། ཐབས་
 རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ནི་ལྷན་
 སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཐབས་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ནི་སྐུ་མའི་སྐུ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་མེད་
 ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་
 གཅིག་སྟེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྒོ་རྒྱང་པ་ཡིན། ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་

༡ ལྗེ་བཞུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ་ནག་པོ་སྤྱོད་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བ། ཤོག་གངས་༣༧༤པ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆིག་རྒྱང་དང་སྐུ་རྒྱང་
 མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་དང་རྫོགས་བྱུང་རིམ་པོ།། ཞེས་སོ།།

མེད་པའི་དོན་ནི་དེ་མེད་འོད་ལས། “རང་གི་དངོས་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནལ་འཁྱར་ཀྱི་རྒྱུད་ཉིད་དེ།” ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
 “ཉེ་ཡིག་གིས་ནི་སྤྲོད་རྗེ་ཆེ།། བརྒྱ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་དེ།། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་བདག་གིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།” ཞེས་ཀྱི་རྗོར་ཀྱི་ལུང་དང་། “ཐབས་
 ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་རྣལ་འཁྱར་མིན།། ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་གྲུར་པ་མིན།།” ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་སྟོམས་འཇུག་པ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣལ་འཁྱར་གསུངས།།” ཞེས་དུས་
 འཁོར་ཀྱི་ལུང་དང་། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ།།” ཞེས་སོགས་འདུས་པ་
 གྱི་མའི་ལུང་དང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གསལ་བར་བཤད་དོ།། འོ་ན་པ་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་
 གཉིས་སུ་འཛོག་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱེད་ན། བར་དོ་སྤྱོད་བྱེད་ལྟ་སྤྱོད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་འཛོག་པའི་ཕལ་པའི་བྱེད་པར་འདོད་མོད་
 གྱུར་། གཙོ་བོར་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པར་བཞག་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་
 གཞུགས་སྤྱིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་དག་མ་དག་གི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་ཚུལ་ལྟར་དུ་བཀོད་ནས་
 མི་འཆད་པར། ཆོས་སྤྱིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བས་སྤྱོད་ཉིད་རྫོགས་པའི་
 བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་འཆད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་སམ་
 ཐེར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཆོས་སྤྱིའི་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་བདེ་སྤྱོད་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་འཆད་པར་མ་ཟད། གཞུགས་སྤྱིའི་རིགས་མཐུན་
 ཀྱི་རྒྱུད་དག་མ་དག་གི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་ཚུལ་ལྟར་དུ་བཀོད་ནས་འཆད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་

- ༡ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད་རིགས་ལྟན་བརྒྱད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད། འོག་གངས་༡༩༡༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀླང་གི་འདྲ་སྟེ། “རང་གི་དོ་
 པོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཉིད་དེ” ཞེས་སོ།།
- ༢ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད་རིགས་ལྟན་བརྒྱད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད། འོག་གངས་༡༩༡༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀླང་གི་མ་
 གཉིས་རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྒྱུད།། དེ་ནི་ར་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན།།” ཞེས་སོ།།
- ༣ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད་རིགས་ལྟན་བརྒྱད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད། འོག་གངས་༡༩༡༧ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཀླང་གི་མ་གཉིས་
 རྒྱུད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཐབས་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་རྣལ་འཁྱར་མིན།། ཤེས་རབ་གཅིག་ཤུས་འགྲུར་པ་མིན།།” ཞེས་སོ།།
- ༤ རྟེན་བཅུན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད་རིགས་ལྟན་བརྒྱད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད། འོག་གངས་༡༩༡༧

དངོས་སམ་སྒྲེར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་གྲུང་ལས། “བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རི་ལྷར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་
 གྱིས་གསུངས་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བཞུང་དོ།།
 དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱར་བས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་
 ཅེས་བྲ།” ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་སྡེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྦྱང་ཉིད་
 དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་བས་གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཐབས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་རྒྱ་འདི་ནི་སྦྱང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟོན་
 པས་མ་ཞེས་བཞུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་ཡིན་པ་ནི་
 མཁའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། “རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་ས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་བྱ། དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་
 ཤེས་།” འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི། སྒྱུ་མ་འཛིན་རྟེན་ལ་བཞད་དོ།” ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་ནི་བཞད་དོ། ཞེས་བྲང་དོ། གང་ཏུ་ན་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 རྒྱལ་ས་སྤྱོད། གང་ན་སྒྱུ་མའི་སྤྱོད། གང་ལ་ན་འཛིན་རྟེན་ཏེ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལའོ། གང་
 གིས་ན་སྟོན་པ་བདག་གིས་སོ། རི་ལྷར་ན་སྦྱང་བ་སྦྲ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འོད་
 གསལ་ཏེ། སྦྱང་བ་བཞིའི་རིམ་པས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་སྒྱུ་བ་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་གིས་སྒྱུ་བ་ན་རྒྱུད་
 དེར་གསུངས་པའི་དེ་དང་དེའི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སོ། ཞེས་
 པའོ། བ་རྒྱུད་དམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུད། ཞེ་སྤང་ཐབས་

༡ ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༨ མཁའ་འཕྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གྲུང། ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ། འོག་གངས་༥༧བཅ ལས་བྱང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རི་ལྷར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱད་པར་བཞི། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་
 མཛོན་པར་བཞུང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྦྱར་བ་ལས།། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཞེན་པ་ཡི།། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྡོ་རྗེ་གྲུང། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་
 བཞད།” ཅེས་སོ།

༢ ཤེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲུམ། ༩ མཁའ་འཕྲོ་རྒྱ་མཚོ། ལེའུ་ལྷ་བཙུ་བ། འོག་གངས་༩༦བཅ ལས་བྱང་བའི་ནང་རྣམ་ཆོག་རྒྱང་གཉིས་པ་རྩེད་མི་འདྲ་
 སྟེ། “དེ་དང་དེ་ཡི་མཚོག་ཡི་ཤེས་།” ཞེས་སོ།

རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་ལྷན་ཐབས་རྒྱུད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་ནི་
གཤམ་ཆེ་གཤམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྩི་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་ཐོས་ཆེས་གསུངས། གཤམ་ཆེ་གཤམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་ནས།
གཤམ་དམར་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གསུམ། གསུམ་པོ་རེ་ལའང་ཅ་རྒྱུད་རེ་དང་
བརྟམ་པའི་རྒྱུད་རེ་ཡོད། དེ་ལ་ནག་པོའི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་མོ་ལོ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་།
ཆད་དེ་ཅམ་ཡོད་པའི་དམར་པོའི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལྷ་རྒྱན་ན་བཞུགས། དེ་གཉིས་
ལས་བརྟམ་པའི་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལེའུ་བཙ་བརྒྱད་པ་དང་། དམར་པོའི་རྒྱུད་ལེའུ་དགུ་པ་
གཉིས་བོད་དུ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འང་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྟོག་པ་སུམ་བརྒྱ་
དང་མོ་ལོ་ཀ་འདུམ་ཡོད་པ་ལྷ་རྒྱན་ན་བཞུགས་ཤིང་དེ་ལས་སྤྱང་བའི་རྟོག་པ་བརྟམ་པ་
བོད་དུ་འགྱུར། རྟོག་བརྟམ་འདི་ཡང་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གསུངས་པའི་རྩིས་སུ་བསྟམས་ནས་
གསུངས་པའི་བསྟམས་རྒྱུད་མིན་གྱི། གྲུབ་ཆེན་ལ་ལི་ཏ་བརྗོད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་དུ་
བཀོལ་ཏེ་ལྷ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནས་བསྟམས་ནས་བྱོན་པར་བཤད་ཅིང་། དེས་པར་ན་ཅ་རྒྱུད་
རྒྱས་པའི་དུམ་བུ་སྟེ་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། ། དེའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོག་
པ་གསུམ་པ་ཉེའུ་ལོ་པའི་རྟོག་པ། རྟོག་པ་གཅིག་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟོག་པ། གཤམ་ཆེ་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྟོག་པ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ལེའུ་ཅེས་པ་ལེའུ་བཞི་ཡོད་པ་
གཅིག་རྣམས་ཡོད། རྟོག་པ་བརྟམ་ནི། དང་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ། གཉིས་པ་
ལས་ཐམས་ཅད་སྟབ་པའི་རྟོག་པ། གསུམ་པ་སྟགས་བརྟམ་པ་དང་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པ།
བཞི་པ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་བསྟོན་པའི་རྟོག་པ། ལྷ་པ་བྲིས་སྟེའི་རྟོག་པ། དུག་པ་སྟོན་བསྟེག་
གི་ལས་ཀྱི་རྟོག་པ། བརྟམ་པ་ལས་སྟོར་གྱི་རྟོག་པའོ། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ལ་ནི་འཛིགས་བྱེད་
དབང་པོ་གཅིག་པ། རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྟོར། ལྷ་དགུ་མ། བཙུགས་མ། ཞེ་དགུ་མ་སྟེ་
ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་གོར་མ་ཆག་ལ། རྟོག་བརྟམ་ལས་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྟོར་དང་། ཞེ་

དགུ་མ་གཉིས་གསལ་བར་བསྟན་ནས། བཅུ་གསུམ་མ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱིས་བཤད་ལ། རྩོགས་རིམ་རྣམས་འཕྲོར་བཞིའི་
 རིམ་བཤུངས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའོ།། རྩོན་པ་གང་གིས་གསུངས་ན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདུད་ཐམས་ཅད་འཛེམས་པ་གཤམ་ཆེ་གཤམ་དོན་ཆེ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་གསུངས། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། གཤམ་ཆེའི་ཁྲོད་ཁྲེད་ལྷགས་མཁར་སྟོ་མེད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་པོ་གཤམ་ཆེ་
 ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་པ་གཅིག་པ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་རྟོག་
 པར་བཤད་དོ།། ཞུ་བ་པོ་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་པག་མོས་ཞུས་པར་བཤད་པ་བཞིན་དུ།
 འཛིགས་བྱེད་རང་གི་ཡུམ་རྩོད་ཆེ་རོ་ལངས་མས་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལས། “དཔལ་
 ལྷན་སྟོ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མས།། རྩོད་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བདུད་ཞུས།།” ཞེས་འབྱུང་
 ཞིང་། རྩོད་ཆེ་རོ་ལངས་མ། ལྟོ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མ། རྩོད་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་མ་གསུམ་རྣམ་
 གངས་སུ་གསུངས་པས་སོ།། དུས་ནི་གཉིས་ལྷན་གྱི་དུས་དབང་ལྷག་བདུལ་བའི་ཆེ་
 གསུངས་པ་དང་། ཅོད་ལྷན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་ལྷགས་གཉིས་སུ་སྟང་། གནས་ནི་
 ལྟོ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་པས། འདི་
 ཡང་དེར་གསུངས་པར་མཛོན་ལ། གསང་བའི་གནས་ནི་བཅུན་མོ་རྩོད་ཆེ་མཁའ་འགྲོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས་ནས་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟང་གཞིའི་ཆོག་དུས་འཁོར་འགྲེལ་
 ཆེན་དུ་བྱངས་པ་ལས། “རྩོད་ཆེ་མཁའ་འགྲོའི་བསྐྱར་གནས།།” ཞེས་གསུངས། དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་རྩོད་ཆེ་དང་གཞོན་ལྷ་རྩོད་ཆེས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
 དཀའ་འགྲེལ་དང་། དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སྤང་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྟོན་

༡ རྩོད་ལྷན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྷན་བསྐྱར་དཀར་སོ། འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་ཡོད། ལུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་༡༣༥ན་༡ གཞུང་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལས་ཞེས་
 འབྱུང་ཡང་དེར་མ་རྟེན་པས་འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་ཡོད་དུ་དེ་དང་གཅིག་པ་ཞིག་སྤང་བས་དེར་ཞུངས་བཅོམ་ཡོད།

༢ རྩོད་ལྷན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རིགས་ལྷན་བསྐྱར་དཀར་སོ། འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་ཡོད། ལུ་བཞི་ལ། ཤོག་གངས་༡༣༥ན་༡

མེ་གཉིས་ཡོད། དེའི་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་ཕྱི་མ་ཤེ་བས་མཛད་ཅེས་བྱ་རིན་
 བོ་ཆེ་གསུངས། སྐུ་བ་ཐབས་ལ། དམར་ནག་གཉིས་ལའང་དཔལ་འཛིན་དང་། འགྲོ་བཟང་
 སྒྲིང་བོ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། འཛིགས་བྱེད་ལ་ནི་ལ་ལི་ཏ་བཟླ་གྱིས་མཛད་
 བའི་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐྱོར་དང་། ཞེ་དགུ་མའི་སྐུ་བ་ཐབས། ཨ་མོ་ལྷ་བཟླ་གྱིས་མཛད་
 བའི་ལྷ་དགུ་མའི་སྐུ་བ་ཐབས། དཔལ་འཛིན། སྤྱི་རྩ་བྱ། ཞི་བ་ཡེ་ཤེས། འཇམ་དཔལ་ཡེ་
 ཤེས། སྐྱོབ་དཔོན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གཅིག་གི་སྐུ་བ་ཐབས་
 ཡོད། དེ་ཡང་དཔལ་འབྱོར་གཅིག་ཅེས་པ་ལྷ་ཡབ་རྒྱུད་ལ་གོ་དགོས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་
 བཤད་པ་དང་མི་འདྲོ། བོད་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ། གཤགས་ཆེ་བ་རྩ་སྐྱོ་ཞང་གསུམ། གཉིས་
 དང་མལ་ཏེ་ལྷ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྩ་ལུགས་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པས་རྩ་ལོ་རྩ་བ་རང་
 གི་གསུངས་ནས། “མངོན་རྟོགས་རིམ་པ་ལྷ་ཡང་ཡོད།”⁹ ཅེས་གསུངས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་ལྷ་ནི་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པ། ཞལ་
 གསུམ་ཕྱག་བྲུག་པ། དཔལ་གཅིག་ཞལ་ཕྱག་རྩོགས་པ། བརྩ་གསུམ་མའི་མངོན་རྟོགས་
 རྣམས་སོ། ། བརྩ་གསུམ་ལ་ནི། བརྩེ་ཏ་བི་རོ་ཅ་ན་རྩི་ཏས་སྐུ་བ་ཐབས་རྩེ་རྩེ་འོད་ཅེས་པ་
 མཛད་ཅིང་། རྩ་ལོ་རྩ་བ་རྩེ་རྩེ་གཤགས་དང་། གཉིས་ལོ་རྩ་བ་ལོན་ཏན་གཤགས་ལ་སོགས་
 བས་ཀྱང་སྐུ་བ་ཐབས་མཛད་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་བྱ་དགོས་ལ། རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་ས་
 ཀྱང་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱགས་བརྩ་བ་བྱང་བ། བསྐྱེ་
 བ་རྣམས་བྱས་ནས་གདན་བརྩ་བྱག་གི་སྒྲིང་དུ་ལྷ་བརྩ་གཉིས་སོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་
 བསྐྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་འོས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཤེས་སོ། ། མ་རྒྱུད་ལ་དབྱེ་ན་བརྟག་གཉིས། བདེ་མཆོག་ ། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་

9 མ་དཔེར་“ཐོ་ཞེས་གསལ་ཡང་། གཤམ་རྩེ་གཤམ་གྱི་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བཅོས།

9 ལུང་འདི་མ་རྟེན།

བ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་བརྟག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་མོ་ཅལ་དུ་བཏོན་
 རས་འཆད། བདེ་མཆོག་གིས་བྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་བརྟག་ཐབས་དང་། བསྟེན་ཚུལ་ལ་
 སོགས་པ་ཅལ་དུ་བཏོན་རྣམས་འཆད། རུས་འཁོར་གྱིས་ནང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྲོད་
 གཞུགས་དང་སྤྲོད་རྒྱའི་མཆོག་མི་འགྲུར་གྱི་བདེ་བ་ཅལ་དུ་བཏོན་རྣམས་འཆད་དོ།། གྱི་རྟོག་
 ལ་ཡང་ཅ་རྒྱད། བཤད་རྒྱད། ཐོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱད་དང་གསུམ། ཅ་རྒྱད་གསུང་བའི་
 གནས་ནི་རྟོ་རྟེ་འབྲེང་བའི་འགྲེལ་པར་འཛམ་བུ་སྤྱིད་དུ་གསུངས་པར་བཤད། ཀླ་མ་རྟེ་
 རུས་ལན་གཅིག་འཛམ་བུ་སྤྱིད་དུ་གསུངས་ནས་འོག་མིན་དང་། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་
 དུའང་གསུངས་པའི་ལུགས་བཤད། གང་ལས་བརྟུས་པ་ནི་འབྲུམ་ལྷ་དགྲེས་པ་རྟོ་རྟེ་ཞེས་
 བའི་ཅ་རྒྱད་རྒྱས་པ་ལས་བརྟུས་པའི་བསྐྱུས་རྒྱུད་དེ་བརྟག་གཉིས་སོ།། བཤད་རྒྱུད་ལ་ཅ་
 རྒྱད་རྒྱས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན། རྒྱུད་བྱི་མ་ཡང་ཡིན་པ་ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་དང་།
 བསྐྱུས་པ་བརྟག་གཉིས་འདིའི་ཐུན་མོང་གི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྟེ་འདྲ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བའི་བཤད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་གྲུར་གཉིས། ཐོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལེའི་རྒྱུད་དང་།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མའོ།། སོ་སྟེ་འདྲ་ནི་བདེ་དགྲེས་ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཡིན་ལ། འདིས་
 གྱི་རྟོག་གྱི་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 བ་ཡུམ་མེད་དང་། ཕྱག་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། བདག་
 ཉིད་ལྷ་མོ་ཉིང་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དང་། སྤྱོད་པ་དང་འདུ་བའི་གནས་སོགས་
 དང་། སྤྱིན་བྱེད་དབང་གི་ཆ་ཡང་ཅུང་ཟད་བསྟན། རྟོགས་རིམ་ནི་སྤྱིར་ཅའི་རྣམ་གཞག་
 དང་། རྒྱུད་པར་ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ཡི་གེ་འགྲོད་པའི་གཞུང་མོ་གསུངས་པ་ཉིད་ཅ་རྒྱུད་
 རས་གསུངས་པའི་གཞུང་མོའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རྟོགས་གཉིས་ཀྱི་

༡ མ་དབེར་ཀམ་ཞེས་གསལ་ཡང་། དཔལ་དགྲེས་པའི་རྟོ་རྟེ་འདྲའི་འགྲེལ་རྟོ་རྟེ་ཆེན་པོ་བརྟུ་བ་ཞེས་པའི་མཛད་བྱེད་དུ་གསལ་པ་ལྟར་བཅོས།

༢ བདག་མེད་མ་ལྷ་ མཁས་གྲུབ་རྟེ་འདྲའི་བརྟག་གཉིས་རྣམས་བཤད།

༣ ཅ་པའི་ མ་དབེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། དོན་ལ་ཅའི་ཞེས་ཡིན་དགོས་པར་ལྷང་བས་དགྲུས་སུ་དག་བཅོས་ཞུས།

སྒོ་ནས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་དག་གོ། གྲུང་གིས་འཆད་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡན་ལག་བྱུག་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས། ཁྱོ་
 བཅུའི་བསྐྱེད་འཁོར། འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་བསྐྱོན་ཚུལ། ལྷ་བ་སྤྱུས་བསྤྱུལ། སྤྱུ་གསུང་
 ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས་བ། སེམས་དབང་སྤྱུམ་བཅེགས་སོགས་འཆད། རྩོགས་རིམ་ནི་
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟེན་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་འཆད་ཅིང་། བྱུབ་
 ཆེན་མཆོ་སྤྱེས་དང་། རྩོ་རྩེ་བས་ཀྱི་རྩོ་རྩེའི་རྩོགས་རིམ་ཡན་ལག་བྱུག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་
 གྲུང་གི་རིམ་སྤྱུ་འབྱུངས་བཤོ། སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཚུལ་རྒྱས་བར་བ་རྒྱུད་ལས་ཤེས་དགོས་
 མོད་ཀྱང་། “རི་ལྷར་སྤྱུ་མ་སྤེལ་མ་དང་། རི་ལྷར་བར་མའི་སྤྱིད་ཡིན་པ།” ཞེས་སོགས་
 འབྱུང་བས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། དགོངས་འབྱེལ་གྱི་རིམ་བ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བཤད་པའི་སྟུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ཚུལ་སེམས་དབང་རྩོ་རྩེ་
 སྤྱིང་བོས་མཛད་པའི་འབྱེལ་བ་དང་། དེའི་རིམ་སྤྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མཛད་པའི་ཆོག་གི་
 སྤྱིང་བོ་བསྤྱུས་པའི་དཀའ་འབྱེལ་ལ་སོགས་བ་རྒྱུད་འདི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འབྱེལ་
 དང་ཚུལ་མཚུངས་བར་འབྱེལ་བའི་སྒྲར་དང་། སེམས་འབྱེལ་གྱི་སྒྲར་གསུམ་ཤམ་རྩ་ལ་
 བས་རྒྱ་གར་དུ་མ་ཐེབས་པའི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་པཌ་བྱུབ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱེལ་བ་མཛད་པ་
 རྣམས་སོ། བྱི་མ་ལ་ཡན་ལག་མེད་པའི་རྩོ་རྩེའི་སྟུང་མ་གྱུབ་ཆེན་མཆོ་སྤྱེས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་འབྱེལ་བ་བསྐྱེད་ཅན་དང་། བྱུབ་ཆེན་པོས་པའི་སྟུང་མ་རྩོ་རྩེའི་ཕྱགས་ཀྱི་མན་དག་
 འཛིན་པ་མཁས་པ་མི་བྱུབ་སྤྱུ་མའི་འབྱེལ་བ་ཀྱུ་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རང་གི་ཕྱགས་ནི་
 དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོར་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་འབྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། བདེ་མཆོག་
 ལ་ཡང་ཅ་བའི་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྒྱུད། ཐུགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་དོ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་
 མཛོན་བརྟེན་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྱུམ་ཐུག་གསུམ་བ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་བཏུས་པ་འབྱུམ་

༡ རྩོ་བཀའ། རྒྱུད་འབྱུམ། ར་བརྟེན་གཉིས། བརྟེན་བ་གཉིས་པའི་ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་༡༥༤༡

ཕྱག་གཅིག་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྟུན་བརྒྱུད་དང་། ལེའུ་ལྷ་བརྟུ་ཅ་
གཅིག་ཡོད་པའི་བདེ་མཆོག་ཉུང་བུའི་རྒྱུད་འདི་དང་གསུམ་མོ།། བཤད་རྒྱུད་ནི་སྐར་རྒྱལ་
ཆེ་བས། “མཁའ་འགོ་འབྲུང་བ་ཀུན་སྦྱོང་དང་།། དེ་བཞིན་མཆོན་མཆོག་ཆེ་མའི་རྒྱུད།།
‘ཁ་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི།’ བཤད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་སྡེ་མ་འབྲུང་། མངོན་བཟླ་སྒྲ་མ། རོ་རྩེ་མཁའ་འགོ། ལྷ་
འབྱོར་མ་ཀུན་སྦྱོང་། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སྤྱི་བྱུ་ཅ་དང་ལུ་ལོ།། ཕག་མོ་མངོན་འབྲུང་ནི་
མངོན་བཟླ་སྒྲ་མའི་ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པ་ལ་དེའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་འབྲུང་བ་སོགས་
འགའ་ཞིག་བསྟན་པར་འདུག་པས་ལོགས་སུ་མི་བགང་། འོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་མཁའ་
འགོ་རྒྱུ་མཆོ། ལྷ་འབྱོར་མ་བཞི་ཞལ་སྦྱོར་བ། ཉེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྲུང་ནམས་སོ།། འོ་ན་
བཤད་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་ཚུལ་རིམ་ལྡན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། བཤད་
རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་
རྒྱུད་ཀྱིས་རིམ་ལྡན་འཆད་པ། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རིམ་ལྡན་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་(བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་ཅ་རྒྱུད་
འཆད་པའི་དོན་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ལ། རྩོགས་
རིམ་ལ་ནི་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲོར་དུ་ཡང་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་བྱུག་དང་། འདུས་པའི་ལམ་རིམ་
པ་ལུང་ནས་གཞག་གསུངས་ཏེ། མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཆོ་ལས། “སོ་སོར་སྦྱང་དང་དེ་བཞིན་
དུ།། བསམ་གཏན་སྒྲོག་ཚེ་ལ་འཛིན་པ་དང་།། རིས་སུ་བྱན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན།།” སྦྱོར་བའི་
མཆོན་ཉིང་ནས་བྱུག་གོ།།” ཞེས་དང་། “རང་གི་སྦྱོ་ནི་སྦྱོ་མ་མཉམ།། ‘བདག་གིན་རྒྱལ་བ་’

༡ ལྷ་བཟླ། རྒྱུད་འབྲེལ། བ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་དགའ་རྒྱལ་མི་བྱུ་ཆེ་བ། ལེའུ་དང་པོ། འོག་གངས་མཇེ་ལེ་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
རྒྱུད་གསུམ་པ་རུང་མི་འདྲ་ལྟེ། ‘ཁ་སྦྱོང་རྒྱུད་དང་བཞི་པོ་ནི།’ ཞེས་སོ།།

༢ ལྷ་བཟླ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཁ་མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཆོ། ལེའུ་བརྟུ་དང་། འོག་གངས་མཇེ་ལེ་ལེ་ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་པ་རུང་མི་འདྲ་ལྟེ།
‘རིས་སུ་བྱན་དང་ཉིང་འཛིན་ཏེ།’ ཞེས་སོ།།

ནི་ཕ་མོ་དང་།། རྡོ་རྗེ་བཟླས་རང་མཆན་ཉིད་དོ།། རྡོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
གཏེར་།། དེ་ལས་ལྷག་མ་བྱུང་འབྲུག་གོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པའི་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ནི་རིམ་བ་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་བཟླས་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་གཏེར་ནི་རིམ་བ་གཉིས་
བ་སེམས་དམིགས་དང་། རང་གི་སྒྱུ་སྒྱུ་མ་དང་མཉམ་ཞིང་རྡོ་གས་དཀའ་བས་ན་ཕ་མོར་
གྱུར་པའི་བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་ནི་རིམ་བ་གསུམ་བ་སྒྱུ་ལུས་དང་། རྡོ་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྤར་བཤད་བ་བཞི་ལས་ལྷག་མ་ནི་བྱུང་འབྲུག་སྟེ་རིམ་བ་ལྔ་འོ།།
གཞན་ཡང་ལུ་ཨི་པའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་རྡོ་གས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། ཇིལ་
བྱ་བས་མཛད་པའི་རིམ་བ་ལྔ་བ་དང་། ཉག་པོ་བས་མཛད་པའི་རིམ་བ་བཞི་བ་སོགས་
ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའོ།།

གཉིས་པ་(བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཆད་པ་)ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་མངོན་བརྗོད་
ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་འཆད་ཚུལ་ལ་སྤྱར་ན་སྤྱིའི་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ།
གསུང་གི་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ། སྤགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ། གསུམ་ལ་ལྷ་ཉེར་
བརྒྱུད་ཉེར་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། ལྷ་རེ་གཉིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་མི་འབྲས་བ་དུ་མ་བཤད་དེ། སྤྱི་དུ་གཞལ་
ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས་སོ།། རྡོ་གས་རིམ་འཆད་
ཚུལ་ལ་སྤྱར་ན། ལེའུ་བཞི་བར། བདག་ཕྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་རིམ་བ་གསུངས་བར་ཇིལ་བྱ་བས་
བཤད་ལ། བཅུ་བཞི་བར་རིམ་བ་བཞི་བ་ནས་གསུངས་པའི་གཏུམ་མོའི་རྡོ་གས་རིམ་དང་།
ཉེར་ལྔ་བ་དང་ཉེར་དུག་བ་གཉིས་ཀར་ལུ་ཨི་པའི་རྡོ་གས་རིམ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་བཤད་
དོ།། གཉིས་པ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོས་རྡོ་རྗེ་བཤད་པ་ནི། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་བཞི་

9 རྗེ་བཀའ་རྒྱུད་འབྲུག། མ་ཁལ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་94(95) ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་པ་བྱུང་མི་འབྲས་སྟེ་
'བདག་ཕྱིན་རྒྱབས་འདི་ཕ་མོ་དང་།' ཞེས་སོ།།

བ་ནས་བསྐྱེད་རིམ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། བཅུ་གཅིག་པར་གཏུམ་མོའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཙེ་ལྷ་པར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། ། གསུམ་པ་སྒྲིམ་འབྱུང་གིས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ནི་ལེའུ་
 དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ལེའུ་གཉིས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་བའི་དོ་གསུམ་
 དང་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པའི་མཐུན་ལུལ་དང་། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པས་མཐུན་ལུལ་གསུམ་
 དང་མཐུན་པར་བསྒྲིམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་ཞིང་། ལྷ་ཨི་པ་ལྷར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་
 དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས་སོ། ། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་
 པར་རྫོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱོད་ཅིག་གིས་བསྒྲིམ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་ལས་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་
 འབྱུང་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱང་འཇུག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང་། ལེའུ་ལྷ་པ་དང་དུག་
 པར་དོར་བཞུས་དང་། ལེའུ་ལྷ་པར་སྤྱིང་ཁར་ལུགས་ཐིག་བསྒྲིམ་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་།
 སྤྱིང་ཁའི་བྱམ་པ་ཅན་དང་། སོ་གཅིག་པར་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོའི་གནད་
 ཆེ་བ་རྣམས་སྟོན། ཡང་སོ་གཅིག་པར་ཕྱག་རྒྱ་མ་བཞི་སོ་སོའི་མཆོད་ཉིད། བཞི་པོ་རེ་
 རེ་ལ་རོལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡང་གསུངས་སོ། ། བཞི་པ་ཀྱན་སྦྱོང་གིས་རི་ལྷར་བཤད་
 པ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་ནི་བཅུ་བཞི་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ལན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེན་
 ཞིང་། རྟེན་བརྟེན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་སུ་གསུངས། རྫོགས་རིམ་
 ལ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་ལྷན་སྤྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་རྣལ་
 འབྱོར་ཆེན་པོ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་མོང་པའི་བཤད་རྒྱུད་སོ་སྟེ་ལས་རི་ལྷར་བཤད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་
 བདེ་མཆོག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་ལྷ་རྟེན་བརྒྱུད་གྱིས་བསྒྲིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
 ལྷ་སོ་བདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། དེ་ལས་དགའ་བཞི་འདྲན་ཚུལ་སོགས་སྟོན། ལུ་བ་པོ་ནི་པག་མོས་ཞུས་པར་

བདེ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཞུས་པར་ལུ་བ་བས་བཤད། གསུངས་པའི་
གནས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་གནས་འཛམ་བྱའི་སྒྲིང་ཡིན་པར་མངོན་
བརྟེན་འགྲེལ་བར་བཤད། དང་པོར་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་དང་བྱིས་འབྲས་སྦྲངས་སུ་གསུངས་པར་
ཨིན་མུ་ཉིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཅ་རྒྱུད་འགྲེལ་བར་བཤད། དུས་ནི་མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་
མཆོ་ལས། “ཅོད་པའི་དུས་ཀྱི་སའི་ནང་དུ། བཅོམ་ལྡན་མཐའ་ཡས་བས་འདི་གསུངས།།
ཤུ་མེད་གེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད།།” ཅེས་ཅོད་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་
དོ།། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་བདེ་མཆོག་
བསྟོད་འགྲེལ་མཛད་ལ། འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དང་། ལུ་ནག་རིལ་
གསུམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་སྟོལ་ཤིན་ཏུ་དར་ཞིང་། དེ་ནས་
བརྒྱུད་པ་ལ་བོད་དུ་འང་སྐད་གཉིས་སྟེ་བའི་བཤད་སྟོལ་མི་འབྲ་བ་བཅུ་བཞི་ཅམ་བྱུང་བར་
བཤད་དོ།། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཐག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་
དང་། དེ་ལས་བསྐྱས་པའི་བསྐྱས་རྒྱུད་དང་། དེའི་རྒྱུད་བྱི་མ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། དེའི་ཅ་
རྒྱུད་རྒྱས་པ་ནི་དབལ་ལྡན་འབྲས་སྦྲངས་སུ་རྒྱལ་པོ་རྩ་བ་བཟང་པོ་ལ་གསུངས། དེས་རྒྱུད་
བསྐྱས་ནས་སྐྱེགས་བམ་དུ་བྱིས་ཤིང་། འགྲེལ་པ་སྟོང་ཐག་དྲུག་ཅུ་པ་མཛད་དེ། ཤམ་རྩ་
ལ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལ་བསྟན་ནས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུ་
པ་བཞེངས། དེ་ནས་སྐུ་ལྷ་དབང་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱར་ཅ་རྒྱུད་བསྟན།
དེའི་རྗེས་སུ། “ལོ་འདི་ནས་ནི་དྲུག་བརྒྱའི་ལོས།། བྲང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྤྲོད་དོན་དུ། འཛམ་
དབྲངས་མི་བདག་གྲགས་པ་ནི། ཤམ་རྩ་ལ་ཞེས་བྱ་བར་འབྱུང་།།”¹ ཞེས་ཅ་རྒྱུད་ལས་
ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རིགས་ལྡན་འཛམ་དབྲངས་གྲགས་པས་ལོ་བརྒྱར་ཤམ་ཆེར་ཅ་རྒྱུད་

1 རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འབྲས། 2 མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ། ལེུང་གཉིས་པ། ཤོག་གངས་2463

3 རྟེན་གཤམ། རྒྱུད་འགྲེལ། 3 རིགས་ལྡན་བརྒྱ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་ཡོད། ལེུང་གསུམ་པ། ཤོག་གངས་2463

བསྟན་ཅིང་། ཅ་རྒྱུད་ལས་བདུས་ནས་བསྐྱུས་རྒྱུད་ཆོགས་བཅད་སྟོང་སྟུང་ཅུ་བ་མཛད།
 དེ་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱུས་དཀར་པོས་ལོ་བརྒྱར་བསྐྱུས་རྒྱུད་བསྟན་ཞིང་། འབྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད་
 སྟོང་ཐུག་བཅུ་གཉིས་བ་མཛད། རྒྱུད་འབྲེལ་གཉིས་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཚུལ་ལ་ལྷགས་
 གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྩ་བའི་ལྷགས་ནི། ཅི་ལུ་བརྗེ་ཏས་ཤམ་ན་ལར་བྱོན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་གསལ། སྤར་རྒྱ་གར་དུ་ཐེབས་ནས་བརྗེ་ཏས་ལྷ་ཅུ་ལ་གསུངས། དེས་
 དུས་ཞབས་བ་ཆེན་པོ། དེས་དུས་ཞབས་བ་ཆུང་བ། དེའི་སྒོ་བ་མཆོག་གི་ཉི། རྩ་མགོན། ཅ་
 མི་སངས་རྒྱས་གྲགས་བ་དང་གསུམ། མཆོག་གི་ཉི་ལ་བལ་པོ་ས་མན་ཏ་ལྷོ་ན་ལས་གསལ།
 གཉིས་བ་འཕྲོ་བའི་ལྷགས་ནི། དུས་ཞབས་བ་ཆེན་པོས་ཤམ་ན་ལར་བྱོན་པ་ལམ་བར་དུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུད་འབྲེལ་གཉིས་གསུངས། དེས་དུས་ཞབས་བ་ཆུང་བའམ་རྒྱལ་
 སྤྲུལ་རྣམས་ལེ་རྒྱུ་བར་གྲགས་བ་ལ། དེས་ཁ་ཆེ་རྩ་མགོན་པོ། བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཚུལ་ལ་འཕྲོ་
 བ་ལྟར་ན་རྩ་བ་མགོན་པོས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ། གཤ་བ་དགོན་མཆོག་བསྐྱུངས་ལ་ཆོགས་པར་
 གནང་། དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་སྒོ་སྟོན་གནས་ལ་བཅེགས། བྱུང་ཆེན་ལུ་ལོ། སྤྲུལ་རྣམས་ལྷ་
 རྩ་བྱུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་འོད། ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་འཇམ་དབྱངས་གསར་མ། རྩ་མ་གྲོ་
 ལོ་སྟེ། འདི་ནས་རྩ་འཕྲོ་གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་རྒྱུད་པར་སོང་། རྩ་བ་ལྟར་ན་རྩ་ཆོས་རབ་
 གྱིས་བལ་པོར་བྱོན་ནས་ས་མན་ཏ་ལྷོ་ལ་གསལ། དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་རྩ་ལོ་ཤེས་སེང་
 བོ། རྩ་འབྲུམ་སེང་། རྩ་མ་གྲོ་ལོ། རོང་བ་ཤེས་རབ་སེང་བོ། རྩ་མ་རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན། ལུ་
 རིན་པོ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་བར་དུ་བརྒྱུད། རྒྱུར་
 བྱེད་ཀྱི་ལོ་རྩ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱི་རྩོ་རྩེ་བའོད་ཟེར། ཅ་མི་སངས་གྲགས། ཤོད་སྟོན་
 རྩོ་རྩེ་རྒྱལ་མཆོན། ཤོད་སྟོན་གྲོས་བརྟན་པ། ལོ་རྩ་བ་མཆོག་ལྟན་སོགས་མང་དུ་བྱོན་པར་

༡ རྩོ་སྟོང་དེའི་གཞུགས་སུ་དཔང་ཡིན་ནམ་བཟག་གོ་ཞེས་དབྱང་གཞི་ཞིག་བཞོད་འདུག་ཀྱང་མཁས་བྱུང་རྩེའི་འབྲེལ་ཆེན་ཅི་མེད་འོད་དུ་དཔྱད་
 ལྟར་གསལ་བས་དེ་ཉིད་ཞུངས་དག་པར་སྟོང་།

གཉིས་པ་འདུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ལྷ། འདུས་པ་ཙ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་
པ། འདུས་པ་འི་ཆེ་བ་བརྟུན་པ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་པ་བྱུང་ཚུལ། མན་ངག་དེ་པོད་ཏུ་
བརྟུན་ཚུལ། གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། ། དང་པོ་(འདུས་པ་ཙ་བཤད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)
ནི་གསང་བ་འདུས་པ་འི་རྒྱུད་ལ་ཙ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་གཅིག་དང་། དེ་
ལས་བསྐྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་པ་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་དང་
གཉིས་སོ། ། དང་པོ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་བྱིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཆེ་དང་ཤེས་རབ་དམན་
པས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་མི་རྒྱས་པ་འི་དོན་ཏུ་སྔ་མ་ལས་ཆེག་བསྐྱས་པ་ཙ་མ་ཡིན་གྱི།
སྔ་མ་བྱི་མའི་ཙ་རྒྱུད་ཏུ་འགོ་བ་མིན་ནོ། ། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ཙ་བའི་དོན་ལ་ཤིང་གི་ཡལ་ག་རྣམས་
གང་ཏུ་འདུ་བའི་གནས་སྟོང་པོ་ལ་ཙ་བར་བརྟུན་པ་ལྟ་བུ། ཡན་ལག་ལ་བསྟོས་ནས་ཙ་བར་
བཞག་པ་གཅིག་དང་། དང་པོའི་བདག་པོ་ལ་ཙ་བའི་བདག་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཏུས་ཀྱི་དབང་
གིས་རྒྱུད་བྱི་མ་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་། ཙ་བ་དང་འགྲེལ་བ་ཞེས་བརྟུན་པ་
ལྟ་བུ་བཤད་རྒྱུད་ལ་བསྟོས་ནས་བཞག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། ། དང་པོ་ནི་འདུས་
པ་རྒྱུད་ཀྱང་གྱི་ཙ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་འདུས་པ་ལེའུ་བརྒྱ་བདུན་པོ་
འདི་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཏུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པ་དེ་
བརྒྱ་བདུན་པོའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ཡིན་ཚུལ་ལ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་བརྒྱ་བདུན་པོ་ལས་
བྱིས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར་བྱེར་རོ། ། འོ་ན་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་
བརྒྱ་བྲག་པའི་བར་ལེའུ་དང་པོའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལས་བྱིས་བྱུང་ཞིང་དེའི་
དོན་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བྱིར་བྱེར་ལུགས་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་བྱིས་བྱུང་

ཞིང་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པོའི་སྤྱན་མོང་གི་དཀའ་བའི་གནས་མཆན་དོན་སོགས་དང་། ལེའུ་
 སོ་སོའི་དཀའ་གནད་རྣམས་དེས་ལན་ང་གསུམ་གྱི་སློན་ས་བསྟན་ཅིང་། ལྷ་རྩེ་པོའི་ལྷན་
 གྱི་མའི་འབྲེལ་པ་དང་སྤྱོད་བསྟུས་ལས། དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་ཅ་ལྷན་དང་ལེའུ་བཙུ་བདུན་
 པོ་ལྷན་གྱི་མ་དང་། བཅོ་བཙུན་པ་དེ་ཡི་ཡང་གྱི་མར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་
 ལེའུ་བཙུ་བདུན་པོའི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ལྷན་ཁྱང་ཡིན་པས་སྤྱོད་བཞད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདུས་པ་དེ་ཡང་ལྷན་སྡེ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་
 ཅ་ལྷན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་སྡེ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་ཅ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ལྷན་ཁྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ནི་དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་དང་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པོ་གཉིས་རྣམས་འབྱོར་ལྷན་ཅེས་པའི་
 མིང་འདོགས་མཐུན་པ་དང་། འདུས་པའི་ལམ་གྱི་ཅ་བ་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་
 དེ་ཉིད་བསྟུས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། “སྤྱགས་ལྷན་བདག་པོས་
 ཤེས་བྱས་ཏེ།” ཞེས་སོགས་དང་། “དོ་རྩེའི་ཆོ་གས་བྱི་བར་བྱ།”^༡ ཞེས་སོགས་གྱིས་
 བསྟན་པར་གསུངས་པའི་སློན་ས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དོ་རྩེ་སྤོང་བ། དགོངས་པ་ལུང་
 རྩོན། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀུན་ལས་བདུས། ལྷ་མོ་བཞིས་^༢ ལྷས། ལྷའི་དབང་པོས་ལྷས་ལ། ལྷན་
 གྱི་མ་སྟེ་བཞད་ལྷན་བྱག་ལ་བསྟུས་ནས་འདུས་པ་ལེའུ་བཙུ་བདུན་པོ་དེ་ཅ་ལྷན་དུ་བཞད་
 པ་ལྷ་བྱའོ། དེ་ཡང་ལྷན་གྱི་མ་ནི་འདུས་པའི་ལྷན་དང་བཞད་ལྷན་གཉིས་ཀ་ཡིན། དོ་རྩེ་
 སྤོང་བ་སོགས་གཞན་ལྷ་འདུས་པའི་བཞད་ལྷན་ཡིན་ཡང་འདུས་པའི་ལྷན་མིན་ནོ། དེའི་
 ལྷན་པར་ནི་ལྷན་གྱི་མ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དོ་རྩེ་འཆང་གིས་གནས་གཅིག་དུ་འཁོར་
 འདུ་ཐེབས་གཅིག་ལ་དཀྱུས་གཅིག་དུ་ལེའུ་བཅོ་བཙུན་པོ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ལྷ་དེ་མིན་ཏེ། གནས་ཐ་དད་དུ་གདུལ་བྱ་ཐ་དད་ལ་དུས་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་

༡ སྟེ་བཀལ་ལྷན་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་ལྷན། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། ཤོག་གངས་༡༣༧

༢ སྟེ་བཀལ་ལྷན་འདུས། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་ལྷན་འཁོས་འགྱུར། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། བཀའ་འགྱུར་དབང་བསྟན་ལ། ཤོག་གངས་༤༧༩

༣ མ་དབེར་བཞི་ཞེས་གསལ་ཡང་། རིམ་ལྷ་གསལ་སྤྱོད་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དཀྱུས་ལྷ་བཅོས།

སྤྱིར། འདུས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་ནི་དོན་རྒྱུད་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད། སྤྱི་འབྲུལ་བ་པའི་
 རྒྱུད་གཉིས་ཡིན་ནོ། འོན་པ་ཤད་རྒྱུད་དྲུག་གིས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་
 ཚུལ་རེ་ཡོད་པས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་རྒྱུད་པོ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུད་
 དོན་སྤྱོད་པ་རྣམས་གསལ་བར་སྟོན་ཞིང་། ལེན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེང་གཞིའི་ལེན་དེའི་
 མཐའ་དཔྱད་པའི་ཡན་ལག་རྩ་སྟེན་ཏེ། དེས་བསྟན་པའི་དབང་ལ་ཆོ་གཉི་བུ། བསྐྱེད་རིམ་
 ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དག། རྣལ་འབྱོར་དྲུག །རྣལ་འབྱོར་བཞི། ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆིངས་
 དང་། རྟོགས་རིམ་ལ་རིམ་བ་ལྡེའི་སྟོན་པ་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་མེད་
 པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་ནི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་རྟོག་དུ་བཟུང་
 དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་བསྟན་ནས་བྱང་དོན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་དོན་སྤྱོད་པ་དང་།
 དགོངས་བཤད་ཀྱི་དོན་རྣམས་བཟུལ་པའི་སྟོན་པ་ཅ་རྒྱུད་འཆད་པ་བཤད་རྒྱུད་གཞན་
 ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ། ཡེ་ཤེས་དོན་རྟུན་ལས་བཟུལ་གྱིས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་
 རྣམས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་རྒྱན་བདུན་གྱི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་
 མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་ཀྱིས་ནི་སྟོག་རྩལ་གསལ་བར་སྟོན་ཞིང་།
 གཟུངས་དཀྱིལ་དང་། དེན་ཆེན་ཁ་དོག་ལྡེའི་དོན་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ནི་བཤད་རྒྱུད་
 གཞན་ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ། ལྷའི་དབང་པོས་ཁྲུས་པས་ནི་སྐྱེང་གཞིའི་ཨེ་ཤི་གྱི་
 དོན་རིམ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སོགས་སྐྱེང་གཞིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་དོན་འཆད་པ་
 ནི་བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་མེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ལོ།

གཉིས་པ་འདུས་པའི་ཆེ་བ་བརྟུན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་པའི་རྒྱུད་དེ་ཆེ་བའི་ཁྱད་
 པར་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་བརྟུན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་
 སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཀུན་རྒྱུད་འདིར་འདུས་པར་གསུངས་པ་དང་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་
 གྲང་། “ཨེ་མའོ་ཤིན་རྩ་རྟེན་དཀའ་བ། །བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།” རྒྱུད་ཀྱི་

ཕྱི་མའི་ཕྱི་མར་གྱུར། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའི་རྒྱད།” ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འིན་
 ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་འདི་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པ་དང་འདི་
 འདོན་དང་། མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་དོན་རྟེན་འཆང་དང་འབྲ་བར་བལྟས་ནས་
 ཐུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། ཆུད་འདིའི་སྐུ་བ་པ་པོའི་དབང་པོ་དེ་གང་གིས་མཐོང་ཐོས་
 ནན་རེག་དང་། དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡང་དོ་
 རྟེན་འཆང་དང་འབྲ་བར་བལྟས་ནས་ཐུག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་
 ལུང་ལས་ཀྱང་། “སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འདུས་པའི་རྒྱད། གསང་ཆེན་གསང་བ་ཆེས་གསང་
 བཞ། བོང་ན་མེད་པའི་ལུང་ཆེན་ནོ།” ཞེས་བསྐྱགས་ཤིང་། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གནས་མི་
 གནས་ཀྱང་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཐོག་བྱེད་པར་དེར་གསུངས་ཏེ། “འདི་དོན་ན་
 བར་འཕོ་བྱེད་པ། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཀྱང་།
 གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་འདི་ཆད་ན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
 ལུབ་པ་བྱ། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་དང་། ཆུད་འདིའི་སྐོར་དུ་བྱུང་བར་མ་
 ཟད། ཆུད་གཞན་དམར་ནག་གི་སྐོར་ལས་ཀྱང་བསྐྱགས་ཏེ། “ཆུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འདུས་པ་
 སྟེ། མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ།” ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་།

༡ རྟེན་བཀའ། ཆུད་འབྲུམ། ཅ འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་༡༧༤༧༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཁྲམ་གཉིས་པ་རྩེད་མི་
 འདྲ་སྟེ། ‘བྱང་ཆུབ་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་འདི་ཡིན།’ ཞེས་སོ།

༢ མ་དཔེར་དང་བར་ཞེས་གསལ་ཡང་གཞུང་གཞན་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་སོགས་དང་བསྟན་ནས་དཀྱུས་ལྟར་བཅོས།

༣ རྟེན་བསྟན། ཆུད་འབྲུམ། དི་ལྟ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལེའུ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གངས་༡༧༧༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཁྲམ་
 གཉིས་པ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། ‘གསང་ཆེན་གསང་ལས་ཆེས་གསང་བཞ།’ ཞེས་སོ།

༤ རྟེན་བསྟན། ཆུད་འབྲུམ། དི་ལྟ་སངས་རྒྱས་དཔལ་ལེའུ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། འོག་གངས་༡༧༧༣ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་ཁྲམ་
 རྟེན་པར་འཕོ་བྱེད་པ། གང་གི་དུས་སུ་གནས་པ་དེར། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཡང་། གནས་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། བརྒྱད་པའི་རིམ་
 པ་འདི་ཆད་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལུབ་པ་བྱ། ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

༥ རྟེན་བཀའ། ཆུད་འབྲུམ། ར གཤམ་རྟེན་གཤམ་པའི་རྒྱད། རིམ་བར་བྱེ་བ་བཅུ་བདུན་པ། འོག་གངས་༡༧༧༤ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
 ཆུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་འདུས་པ་སྟེ། བྱུང་བར་མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། གཞན་ཡང་། རྟེན་བཀའ། ཆུད་འབྲུམ། ར གཤམ་རྟེན་
 གཤམ་དམར་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རིམ་བར་བྱེ་བ་བཅུ་བརྒྱད་པ། འོག་གངས་ ༡༧༧༣

“དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་གྱུར། སྤྱི་
པོ་ལས་ནི་སྤྱི་པོ་མཆོག་ །རྒྱད་ཀུན་གྱི་ནི་ཆ་མའི་ཆ། བསྟན་དང་བཤད་བ་རྣམ་གནས་
ལས། ། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་བཞིད། འདུས་བ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ཡིས་
དངོས་གྲུབ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་
བྱེད་པ། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ །དཔལ་ལྷན་འདུས་བ་ཡོངས་སྤངས་ནས། རྣམ་
རྟོག་དུ་མས་བརྟགས་བ་ཡི། རྫོངས་བ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ། མཁའ་ལ་ཁྱུ་རྩེ་བཞེག་
བ་དང་། སྤྱིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན།” ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་བ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རིམ་བ་བྱུང་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྩ་རྩུ་ཏི་དང་།
རྒྱུའི་རྣལ་འབྱོར་མ་དང་། ས་བདག་བི་སུ་ཀལ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་པོད་འདི་
ན་མི་སྤང་ལ། དཔལ་མགོན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གཞན་བསྐྱེད་ཅི་རྒྱུ་ཞེས་བས་འདུས་པའི་
དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བ་ཡང་གསང་བ་གྲུབ་བ་ལེའུ་དགའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཛད་འདིས་
འདུས་པའི་སྤྱིང་གཞི་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་ལ། ལམ་གྱི་རིམ་བ་ནི་དང་པོར་ཡི་
གེ་འཁོད་བ་བསྐྱེད་རིམ། གཉིས་བ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ཉིད་མཆོན་
བར་བྱེད་པ། གསུམ་བ་དེ་བརྟེན་པའི་དོན་དུ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་
བ། བཞི་བ་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་བར་བྱུང་ཚུབ་བ་བསྐྱོམ་བ་སྤྱོད་བ་དང་བཅས་བ་སྟོན་
ནོ། ། གསང་བ་གྲུབ་བ་འདི་ནི་གྲུབ་སྤྱིང་ཞེས་གྲགས་པའི་སྤྱེ་གཞན། ཐབས་ཤེས་གྲུབ་པ།
གཉིས་མེད་གྲུབ་པ། ཡི་ཤེས་གྲུབ་པ། དངོས་པོའི་གསལ་བ་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ཉིད་གྲུབ་པ།
ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་གྲུབ་རྣམས་ཏེ་དུག་པོ་ཀུན་གྱི་བྱི་མོར་གྲགས་ལ་སྤྱིང་པོའི་སྐོར་གྱི་བམ་

9 སྤྱེ་བསྟན། རྒྱད་འགྲེལ། མེ་བཟླ་བཟླ། གསང་བ་གྲུབ་པ། ལེའུ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ (ནེ་ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དཔལ་ལྷན་འདུས་ལས་
མཆོག་གཞན་མེད། འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་ཆེན་འབྱུར། སྤྱི་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྱི་པོ་མཆོག་ །རྒྱད་ཀུན་གྱི་ནི་ཆ་མའི་ཆ། བསྟན་དང་བཤད་པའི་
རྣམ་གནས་པ། རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་བཞིད། འདུས་བ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ཡིས་དངོས་གྲུབ་ཅི་ལྟར་འབྱུང་། ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་
གཅོད་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། སངས་རྒྱལ་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ །དཔལ་ལྷན་འདུས་བ་ཡོངས་སྤངས་ནས། རྣམ་རྟོག་དུ་མས་
བརྟགས་བ་ཡིས། རྫོངས་བ་དངོས་གྲུབ་འདོད་གྱུར་པ། མཁའ་ལ་ཁྱུ་རྩེ་བཞེག་བ་དང་། སྤྱིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན།” ཞེས་སོ།

ཟེ་ཆེན་པོའི་དོ་རྒྱའི་ཡང་བྱེ་མོ་དང་། དེར་མ་ཟད་མི་ཉི་ཤེས་ཨ་ནས་ཀྱི་ཆོས་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་
 དུག་གི་ཡང་བྱེ་མོར་སྤང་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་ཀྱི་སྤྱོད་པོར་གོ་བ་ལ་
 ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདུས་པའི་དོན་
 འགྲེལ་པར་མཛད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་མདོ་བྱས་དང་མདོ་བསྟེ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་
 པ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྤྱད་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་རིམ་པ་ལྷ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འགྲེལ་དང་བཞི། རྒྱུ་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྤྱད་གཅིག །
 འཕགས་པ་ལྷས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་། བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་སྟོན་
 པ་སྤྱོད་བསྐྱས་སྟོན་མེ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་པ་བདག་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་གཉིས། ལྷ་བྱང་
 གིས་མཛད་པ་ལ་དབང་ལ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ། བསྐྱེད་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞིང་རྫོགས་
 རིམ་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་རྣམ་གཞག་རིམ་བ། རྫོགས་རིམ་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་
 དེ་གསུམ། ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་དོ་རྒྱེ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་
 ཐབས། རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་དུག་གི་གཞུང་། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་
 ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ཉེ་གསུམ། ཡབ་སྲས་ལ་ཁ་གཡར་
 བའི་གཞུང་ལ་ལྷ་སྤྱོད་ལ་ཁ་གཡར་བ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་བ། དབང་
 བཞིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་བ། དུག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བ། རྩི་མཛད་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཐབས་དང་ལྷ། འཕགས་པ་ལྷ་ལ་ཁ་གཡར་བ་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་
 པ། འདུས་པའི་རོ་བསྟེག་གི་ཆོག །ཡར་ལ་ཕྱ་ཆུལ་བཞིར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ། རྒྱུ་
 བཤེས་གཉེན་ལ་ཁ་གཡར་བ་ལ་སྤྱོད་བསྐྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད། ལྷ་བྱང་ལ་ཁ་
 གཡར་བ་ལ་རིམ་ལྷའི་འགྲེལ་བ་ལོར་བྱའི་སྤྱོད་བ། རིམ་ལྷ་དོན་གསལ། རིམ་པ་ལྷ་ཁོང་
 དུ་བསྐྱབ་གསུམ། ལྷ་བའི་ཞབས་ལ་ཁ་གཡར་བ་ལ་མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ཅ་བ་རང་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་ཡོད། ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གི་གཞུང་ལ། ལྷ་རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་

མའི་འགྲེལ་བ་དང་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་བ་གསལ་བ་གཉིས་ཡོད། རིམ་ལྔའི་གཞུང་ཆེ་བ་གཅིག་
 ཡོད་བ་ནི་རྣམས་ལ་ཁ་གཡར་རྒྱུ། ཨ་ལི་ཀ་ཀྱ་ལ་ཤས་མཛད་པའི་རྣམས་ཐེངས་ལེན་པའི་
 བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཞེ་བཞི་པའི་བྱེད་ཡན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ཡོད། རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བ་རིན་
 བོ་ཆེའི་ཐེངས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཤུའི་བ་ལ་ཁ་གཡར་བ་གཅིག་ཡོད། བི་བྱ་ཏ་ཅ་རྣམས་མཛད་པའི་
 མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། མདོར་བྱས་དང་བཅས་པའི་རིམ་ལྔའི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་འོད་
 ཅེས་བ་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་མཛད་བ་དང་། ཉག་པོ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཐེངས་ལེན་པའི་
 མཛད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཡོད། རིམ་བ་གཉིས་བ་སེམས་དམིགས་མ་གཏོགས་པའི་རིམ་
 བ་བཞི་མདོར་བྱས་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་འབྱོར་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བ་ཐུབ་བ་
 དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་བ་གཅིག་ཡོད། རིམ་བ་ལྔའི་དཀའ་འགྲེལ་བཙོན་འགྲུས་དཔལ་
 བཤེས་གཉེན་དང་ཁ་ཆེ་ལག་སྦྱིས་མཛད་བ་ཡོད། རྣམས་སེམས་དཔའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱི་
 འགྲེལ་བ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་རྒྱུ་ཏ་དང་། ལི་ལ་བཟླ་གྱིས་མཛད་བ་གཉིས་ཡོད། སྦྲོན་གསལ་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཤེད་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྦྲོན་མ་རབ་གསལ་དང་། ཐུགས་རྗེ་
 དཔལ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རབ་ཏུ་སྦྲོན་གསལ་གཉིས་ཡོད། ཀྱ་མ་རས་མཛད་པའི་
 སྦྲོན་གསལ་ཀྱི་མདོར་བཤད་སྤྱིང་གི་མེ་ལོང་དང་། ཀྱ་ལ་རྣ་རས་མཛད་པའི་སྦྲོན་གསལ་
 ཀྱི་བཤད་སྐུར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་ཐེངས་པའི་སྦྲོན་གསལ་ཀྱི་དཀའ་བ་བསྐྱས་
 པའི་བཤད་པ། ཞུ་དེ་བས་མཛད་ཐེངས་པའི་སྦྲོན་གསལ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གཅིག་གྱུང་
 ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱིར་སྦྲོན་གསལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱག་ཡོད། ཤ་རྩ་ཀ་ར་མཐུས་མཛད་པའི་
 དགོངས་པ་ལུང་སྦྲོན་ནས་འབྱུང་པའི་རྣམས་ཀྱི་བཤད་བ་དང་། རྩལ་བཏུན་ནས་བར་
 དགོངས་པའི་བཤད་བ་གཉིས། སྤྱ་དབྱངས་བཏུ་གཅིག་པས་མཛད་པའི་རྣམས་ཀྱི་འཆང་གི་
 ལམ་ཀྱི་རིམ་པ། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཟུང་
 འཇུག་གསལ་བ། ཉག་པོ་དམ་ཆོག་རྣམས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། རྣམས་

རྗེ་སེམས་དཔའི་མཆོད་ཆོག་གཉིས་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡབ་སྐུ་ལྔའི་རྗེས་འབྲང་
 གི་གཞུང་རོ།། སློབ་དཔོན་སྒྲེག་རྡོར་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་གཞིའི་བཤད་པ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་
 རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བཤད་སློབ་རྩུང་པ་བྱེ་བ་གཏན་ནས་མི་སྤང་ལ། དེའི་སློབ་མ་སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་འདུས་པའི་དོན་
 བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཞེས་གྲགས་སོ།། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་
 གྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཙུ་དགའི་དགྱིལ་
 འཁོར་སྟོན་པའི་སྐབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་། དབང་ལ་དགྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཙུ་བ།
 རྫོགས་རིམ་ལ་སློབ་དཔོན་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་སྐོལ་བའི་ཐིག་ལེ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 གསུངས་པའི་ཞལ་ལུང་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ཞལ་ལུང་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 རྒྱུད་བྱི་མ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་བསམ་
 གཉིས་སོར་ཉེ་ཡན་ལག་བྱི་མ་བཞི་འཆད་པར་བྱེད་དེ་སོར་བསམ་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
 འཛོག་པའི་ལུགས་སོ།། གཞན་ཡང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྦྱོར་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྲུས་དང་། རྡོ་རྗེ་
 སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་བཏུས་ནས་བཤད་སྤང་རོ།། སློབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་
 པོས་འདུས་པ་ཡོ་གར་བཀལ་བའི་འགྲེལ་པ་གཅིག་ཀྱང་མཛད། སློབ་དཔོན་འཁྱི་པས།
 ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟེ་མ་པའི་མེ་ཉོག་ཅེས་པ་མཛད། དེས་འཆད་ཚུལ་ལ་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
 དང་པོས་ཐབས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་བསྟན། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུད་
 ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལེའུ་བཙུ་དྲུག་གིས་འཆད་དེ། གསུམ་ལྷན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་བསྟན་པ་གཉིས་
 ལྷན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་ཉེར་སྐབ། རྫོགས་ལྷན་གྱི་ལེའུ་བཞིས་སྐབ་པ། དགའ་བ་ཙན་གྱི་ལེའུ་
 བཞིས་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་བསྟན། རྒྱུད་བྱི་མ་ནི་དེ་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།། ཞེས་འཆད།
 འདིས་རིམ་པ་དང་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་བཙུ་དགའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་
 རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་རིམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས། འཕགས་ལུགས། དུས་

འཁོར་གྱི་ལུགས་གང་དང་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཅིག་རྒྱུད་ཀྱི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེའུ་བདུན་པའི་
 འོན་ཏེ་འཆད། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་འཕགས་ལུལ་དུ་འདུས་པའི་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
 བྱུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་
 གཤགས་ཆེ་ཞིང་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མན་ངག་དེ་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི། རྟོ་རྩེ་འཆད། ལུག་ན་རྟོ་རྩེ། ཡིན་ཏེ།
 ལུ་ལས་གྱུར་པའི་ནལ་འཁྱོར་མ། ས་བདག་བེ་སུ་ཀལ། དཔལ་ལྡན་ས་ར་ཏ་པ། མགོན་པོ་
 ལུ་སྤྱབ་ཀྱི་བར་རིམ་གྱིས་བརྒྱུད། ལུ་སྤྱབ་ཀྱིས་འཕགས་པ་ལ། རྒྱ་ཁྱེད་པེལ་གཉེན། ལུའི་
 བྱང་ཆུབ། རྩ་བ་གཤགས་པ་སྟེ་བཞི་ལ་གདམས། རྩ་བས་སྟོབ་པའི་རྟོ་རྩེ་ལ། དེས་གྲུབ་ཆེན་
 བཀ་པོ་སྟོད་པ་ལ། དེས་སྟོབ་དཔོན་བི་མེད་སྟོ་སྟོས་དང་ས་འདྲེས་བ་གཉིས་ལ། ས་འདྲེས་
 བཅུན་མོ་ཅན། མངོན་ཤེས་ཅན། རྒྱུ་ལ། དཔལ་སྤྲུལ། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོ་སྟེ་ལུ་ལ་
 གདམས། བི་མེད་སྟོ་སྟོས་ཀྱིས་ཏུབ་དུ་ལ་ཤེ་འདྲི་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྟོར་པོ་ལ་གདམས།
 དེ་ལ་ལྟོ་བྲག་གི་མར་བས་གསན་ཏེ། སྤྱིར་མར་པ་ལ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་
 སྟོལ་བདུན་ཡོད་པར་གཤགས་ཤིང་། ཁ་ཆེ་རྩ་ཀ་ར་དང་ལྟན་དུ་རྒྱ་རོ་བ་ལ་སྟོན་གསལ་
 གསན་སྤང་ནའང་། བོད་དུ་སྟོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་མ་ཆུགས། རིམ་ལྡེའི་གདམས་ངག་
 གི་དར་རྒྱས་ཆེ་བར་བྱུང་སྤང་ངོ་།། རྟོ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་
 རྩོན། སྤྱིར་པརྟེ་ཉའི་སྤྲ་མ་བདུན་ཅུ། མཁའ་འགྲོ་མའི་སྤྲ་མ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ཅུ་ཙ་གཉིས་
 བརྟེན། བྱང་པར་དུ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཅད་གཙོད་པ་ལ། རྩ་ག་ལའི་མཁས་པ་
 མངོན་ཤེས་ཅན། ཟ་རྟོར་གྱི་མཁས་པ་བཅུན་མོ་ཅན། ཀོང་ཀ་ནའི་མཁས་པ་སྤྱིན་གྱི་
 རྒྱགས་ཅན། ཁ་ཆེ་ཁྱི་བརྟན་གྱི་མཁས་པ་ཙུ་རྩ་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་པ་རྩ་ཀ་ཀ་ར། བལ་པོ་མཐེལ་གྱི་ཙ་ཏེ་དུ། བལ་པོ་རྫོང་གི་རྒྱ་ག་ཀོ་ཏེ། པརྟེ་

ཏ་ས་ར་ཏ་པ། རྡོ་རྗེ་གདན་གྱིས་མཁས་པ་ནག་པོ་དམ་ཆེག་རྡོ་རྗེ། བློ་ག་མ་ལ་ཤྲི་ལའི་
 མཁས་པ་དྲི་པི་ཀ་ར་ཤྲི་རྩོན་ནམས་བསྟེན། བློ་མ་གཉིས་ལ་བོད་དུའང་གསལ་ནོ། དེ་
 རྩམས་ལ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་བཤད་བཀའ་རྩམས་རྡོག་གསལ་པར་གསལ། དེའི་ནང་ནས་
 གྲང་བཅུན་མོ་ཅན་མངོན་ཤེས་ཅན། ནག་པོ་དམ་ཆེག་རྡོ་རྗེ་གསུམ་ལ་མཆོག་གི་སྒྲ་མར་
 མཛད་ཅིང་། གདམས་ངག་གྲང་དེ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། སྒྲ་མ་འདི་
 ལ་འདུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཞུགས་པས་སྐུ་ཆེད་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་བཞི་
 བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དེའི་ནང་ནས་གྲང་གཞུང་བཤད་ལ་མཁས་པ་མང་ར་བ་སང་གོ་རྒྱལ་
 མཆོན། འབྲེལ་བསྐྱེགས་ལ་མཁས་པ་མགར་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ། རྩམ་གྲངས་ལ་མཁས་པ་
 རྟོག་དགོ་སེར། སྟོང་ཐུན་ལ་མཁས་པ་དབུས་པ་བཟེ་དགའ་སྟེ་བཞི་བྱུང་ཞིང་། བཤད་རྒྱུ་
 ཡང་དེར་སང་གི་བར་དུ་གནས་སོ། མང་ར་ལ་རྡོག་ཡེ་ཤེས་སང་གོས་གསལ། དེ་ལ་རྡོག་
 ལུ་ནེར་གྲགས་པ་ཉི་མ་སང་གོ། དེ་ལ་སྒྲན་ཅད་ཅུ་ཉི་མ་ལུམ། དེ་ལ་རྡོག་ལྷན་དེ་ཤ་དང་།
 ལུར་ལྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས་གཉིས། ལུར་ལྷ་བ་ལ། ཐང་སྟེ་བ་འཕགས་པ་སྐྱབས། དེ་ལ་
 གསེར་སྒྲིངས་པ་གཞོན་རུ་འོད། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐྱེ་འོད་ཟེར། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
 འཕགས་འོད། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ། དེ་ལ་དབལ་ལྡན་སྒྲ་མ་
 དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། དེ་ལ་སྐྱ་བསྐྱར་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ། དེ་ལ་མཉམ་མེད་
 རྗེ་བཅུན་རེད་མདའ་ཆེན་པོ་འོ། དེ་དང་བྱ་སྟོན་ཞབས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཁྱུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་
 རུ་བསོད་ནམས་དང་། བོད་གསུམ་བདེ་ཆེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབལ་བ་གསུམ་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
 འདུས་པའི་དབང་བཀའ་བཤད་བཀའ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་རྡོག་གསལ་པར་མཛོས། རྗེ་ཉིད་
 ལ་སྐས་ཀྱི་ཐུ་བོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་གྲང་། འདུས་པའི་བཤད་པའི་བཀའ་བབས་སུ་གྱུར་
 པ་མཁས་གྲུབ་ཤེས་རབ་སང་གོ། དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྦྱིན་པ་དབལ། དེ་ལ་རྒྱུད་པ་ཆོས་
 རྗེ་བྱུང་གྲགས་པ་དང་། རྗེ་བཅུན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གསལ། དེ་གཉིས་ལས་དངོས་

མམ་བརྒྱད་པའི་སྒྲིབ་ནས་འཕེལ་ཏེ། གསང་བ་འདུས་པའི་ཆོག་དོན་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་
དགོན་མཆོག་གིས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོས་འདི་གང་བར་བྱས་སོ།།

ལྷ་པ་གདམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དངོས་གྱི་དོན་ལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རིམ་པ་གཉིས་པོགས་
འབྲིན་གྱི་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ལོགས་སུ་འབྱུང་བས། འདིར་སྒྲིབ་ཅུ་བྱེད་པ་དབང་
གི་རྣམ་གཞག་དང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཤད་
པར་བྱའོ།། དེའི་དང་པོ་(སྒྲིབ་ཅུ་བྱེད་པ་དབང་གི་རྣམ་གཞག)ལ་དུག །སྤྲལ་གྱི་འཇུག་སྒྲིབ་དབང་
བསྐྱར་གཙུག་པོར་བསྟན་པ། གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོ་ཇི་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད།
གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོ་ཇི་སྒྲིབ་མའི་མཆན་ཉིད། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་མཆན་ཉིད། དེར་ཇི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་དང་དམ་ཆོག །ཇི་ལྟར་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གའི་མཆན་ཉིད་དོ།།

དང་པོ་(སྤྲལ་གྱི་འཇུག་སྒྲིབ་དབང་བསྐྱར་གཙུག་པོར་བསྟན་པ)ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤྲལ་ལ་
འཇུག་པ་ལ། དེའི་འཇུག་སྒྲིབ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་སྤེ་དང་མཐུན་པར་མཛོས་པ་གཅིག་དགོས་
ཏེ། དོ་ཇི་སྤེད་པ་ལས། “དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙུག་པོ་སྤེ། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་
གནས་། ང་ཡིས་ཇི་བཞིན་དོན་བཤད་པ། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མར་ཡང་དག་ཉོན། ཐོག་མར་
སྒྲིབ་མ་གང་གི་ཆོ། སྒྲིབ་ལྟར་ཡང་དག་དབང་བསྐྱར་ན། ཇི་གས་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་འཁྱོར་
གྱིས་། དེ་ཡི་ཆོ་ན་སྒྲིབ་དུ་འགྱུར།” ཞེས་པ་དང་། བྱུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། “དང་པོར་
རེ་ཞིག་གང་ཆོ་སྒྲིབ། ལན་གཅིག་དབང་རྣམས་གྱི་ནི་བསྐྱར། དེ་ཆོ་གསང་ཆེན་བཤད་
པ་ཡི། དེས་པར་སྒྲིབ་དུ་གྱུར་པའོ། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་བྱུང་མེད། བྱེ་མ་བཅོར་ལ་
མར་མེད་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ང་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐྱར་མེད་པར་འཆད་བྱེད་
པ་། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་མ་གྱི་མ་ཐག །དངོས་བྱུང་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ། དེ་བས་འབད་

༡ རྗེ་བཀའ་ལླན་རྒྱུད་འཇུག། ༥ བཤད་རྒྱུད་དོ་ཇི་སྤེད་པ། ལེུག་གཉིས་པ། ཐོག་གངས་ན་༡༩ན

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།” ཞེས་དང་། ཡང་དོན་མེ་ཐོང་བ་ལས།
 “ཇི་ལྟར་སེང་གའི་འོ་མ་ནི། ས་ཡི་སྟོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད། སྟོད་མིན་ལ་ནི་སྤྱོད་མི་བྱ།” སྟོབ་མ་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། “འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་
 བྱང་།” སྟོད་མིན་མན་ངག་རབ་བཤད་ན། སྟོབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར། “
 ཞེས་དབང་གིས་སྟོད་རུང་དུ་མ་བྱས་པར་སྤགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པ། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་)ནི། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་བ་ལས།
 “བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་གྲོས་ལྡན། བཟོད་ལྡན་དང་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད། སྤགས་དང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཤེས། སྟོང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་
 ཤེས། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ལས་ལ་མཁས།” སྤགས་བཤད་བ་ཡི་སྒྲིབ་བ་ཤེས། “རབ་
 ཏུ་དད་ཅིང་དབང་སོ་དུལ།” ཞེས་དང་། བྱར་ལས། “དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཁས་བསྐྱེས་པ་
 ལྡན། ཅ་བའི་ལྷང་བ་རབ་འཛོམས་ཤིང་།” ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མཆན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པོ། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མ་རྟེན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་དང་། རང་ལས་སྒྲིན་ཤས་ཐུང་
 ཞིང་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་གཅིག་དོན་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྟེ་མ་

१ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲམ། ར་བྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། ལེའུ་གཉིས་པ། འོག་གངས་༤༤བཅ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འད་སྟེ། “དང་སོ་རེ་ཞིག་སྟོབ་མ་ལ།
 དབང་རྣམས་ལན་ཅིག་བསྐྱར་བ་ཡིས། དེ་ཆེ་གསང་ཆེན་བཤད་པ་ཡི། དེས་པར་སྟོད་དུ་བྱར་པོ། དབང་མེད་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་མེད། ཁྱེ་མ་
 བཅེར་ཡང་མར་མེད་ལྟར། གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་ད་རྒྱལ་གྱིས། དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་གསལ་བྱེད་པ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་ཤི་མ་བག། དངོས་གྲུབ་
 རོབ་ཀྱང་དཔལ་བར་འཁོ། དེ་བས་འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལྷ་མ་ལ་ནི་དབང་དོན་ལྷ།” ཞེས་སོ།

२ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་མེ་ཐོང་ག། ལེའུ་རེ་ལྷ་བ། འོག་གངས་༩༦ནན ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆིག་རྒྱང་བཞི་བ་དང་རྒྱག་བ་
 གཉིས་རུང་མི་འད་སྟེ། “སྟོད་མིན་དག་ལ་སྤྱོད་མི་བྱ།” “འདི་དང་པ་རོལ་དུ་ནི་བྱང་།” ཞེས་སོ།

३ རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲམ། རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། འོག་གངས་༡༠ནན ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆིག་རྒྱང་རྒྱག་བ་དང་བརྒྱུད་བ་གཉིས་རུང་མི་
 འད་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས།” “རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་དབང་སོ་དུལ།” ཞེས་སོ།

ॣ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲམ། མཁའ་འཁོར་མ་རྟོ་རྟོ་གྱུར། ལེའུ་བརྒྱུད་པ། འོག་གངས་༤༤བཅ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འད་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་ཞིང་
 བསྐྱེས་པར་ལྡན། ཅ་བའི་ལྷང་བ་འཛོམས་པ་སོ།” ཞེས་སོ།

ལས། “དུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲ་མ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་
པ་ཡོད་མ་ཡིན།། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཡང་ནི་ལེས་བྱས་ནས།། བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར་བའོ།།” ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་(གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དོན་སྒྲོབ་མའི་མཆན་ཉིད)ནི། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོབ་
མ་ནི་ལམ་བུ་མོང་བས་རྒྱད་སྐྱེད་པ་དོན་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་སོགས་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྗེ་ཐོང་བ་ལས། “སྒྲོབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། རྣམ་འཕྲོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་
དུ་འགྱུར།།”¹ ཞེས་དེས་པའི་ལན་དུ། “དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གྲུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་
ལམ་ལ་གནས།། རྟག་པ་རན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་སྐྱོས་པ་དང་།། གསོད་
པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྒྲོས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་
ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན།། དད་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་མ་བཟང་།།”²
ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་(གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད)ནི། གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲིབ་ཅུ་བྱེད་པའི་བྱམ་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར། རྗེ་གསེར་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་ཅུ་བྱེད་པའི་དབང་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་རས་བྲིས། རུལ་ཚོན། བསམ་གཏན། རང་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དང་བཞི་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཀུན་རྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་

¹ རྗེ་བཟན། རྒྱད་འབྲུམ། ན་བདེ་དགའ་པོ། རོན་དམ་བསྟེན་པ། རོག་གངས་༤བཙ ལས་བྱང་བ་བྱང་མི་འདྲ་ཞེ། “ཅིད་ལྡན་དབང་གིས་སྒྲ་མ་
སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་འདྲེས།། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲིག་པ་མེད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཡང་ནི་ལེགས་དབྱེད་ནས།། བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
ནི་དེ་ལ་བསྟེན་པར་འགྱུར་བའོ།།” ཞེས་སོ།

² རྗེ་བཟན། རྒྱད་འབྲུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཐོང་བ། ལེའུ་དང་པོ། རོག་གངས་༡༡༡བཙ ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱ་མ་བྱང་མི་འདྲ་ཞེ།
“སྒྲོབ་མའི་ཡོན་ཏན་གང་ལྡན་ན།། ཞེས་སོ།

³ རྗེ་བཟན། རྒྱད་འབྲུམ། ཅ་བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཐོང་བ། ལེའུ་དེ་ལྷ་བ། རོག་གངས་༡༢༡བཙ ལས་བྱང་བ་བྱང་མི་འདྲ་ཞེ། “དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་
གྲུས།། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གནས།། གཉིས་མེད་སྒྲ་ཡང་མེད་པ་དང་།། རྟག་པ་རན་པ་རྣམ་པར་སྤངས།། ལུང་ནི་མང་དུ་སྐྱོས་པ་དང་།། གསོད་
པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས།། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྒྲོས།། ཀུན་ཏུ་བརྩོན་དང་ཡང་དག་ལྡན།། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དག་ལྡན།། དད་པ་
ཆེན་པོའི་སྒྲོབ་མ་བཟང་།།” ཞེས་སོ།

དགྲིལ་འཁོར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་སྤྱིར་དགྲིལ་འཁོར་བདུན་
 ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་ལེུ་བཙུ་བདུན་པ་དང་དགྲིལ་ཚོག་
 རྗེ་རྗེ་སྒང་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སློབ་
 མ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་ཆོན་གྱིས་བྲི་བའི་ཡོ་བྱད་མ་རྙེད་པའི་དཔོན་སློབ་བྲེ་བྲག་
 པ་ལ་དམིགས་བསམ་ཡིན་གྱི། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ནོ།། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་
 ཐོག་མའི་སྣང་རུང་གི་དབང་བཅས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་
 བཅས་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་དེའི་བྱ་བས་རས་བྲིས་དང་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 བཤད་ལ། རས་བྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བས་དབང་མཆན་ཉིད་པ་བསྐྱར་
 བའི་གོ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མངོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་དང་བྱུང་ཆོན་དེའི་བྱ་བ། ངག་དབང་
 གཤམ་པ། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན། ཨ་རྩུ་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱིས་རས་བྲིས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གསུངས་པའི་བྲིས། དེ་ལྟ་ནའང་ལས་དང་པོ་
 པའི་ཐོག་མའི་སྣང་རུང་གི་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་རྩལ་ཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དུ། “དགྲིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས།” ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། སློབ་མའི་ངོས་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཟང་ཟེང་གཏོང་བའི་སློ་
 མང་བས། དེའི་སློ་ནས་ཀྱང་སློབ་མའི་ལྷན་སྡེ་རུ་བྲེད་པ་ལ་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 བྲིར་རོ།། རས་བྲིས་ལ་སོགས་པའི་བྲི་དགྲིལ་དང་། ལུས་དགྲིལ་གཉིས་ཀ་རང་གི་ངོ་བོ་
 སློས་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་སློས་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་དུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་གསར་དུ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་སློ་ནས་
 ཡིན་ཞིང་། སྤྱ་མ་ལས་བྲི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱ་བས། “བཅས་མ་གཉིས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་གང་། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཡིན། མཁས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། ཡང་

༡ སྤྱ་བཀའ། ལྷན་འབུས། ༡ རྗེ་བཙུན་རྗེ་རྗེ་སྒང་པོ། རྗེ་རྗེ་བསྐྱབ་པའི་འབྲེལ་པ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་དང་པོ། ཤོག་གངས་ ༣ན ༣

དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།”^१ ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རས་བྱིས། རྩལ་ཆོན། བསམ་གཏན། ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་འདུས་པ་སོགས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་འཁོར་བའི་དབང་རྫོགས་པ་ནི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁོ་ནར་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། “དབང་བདུན་སོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ།”^२ ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་པས། “དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་སོ་འདི་ནི་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་སྤངས་ནས། གཞན་རས་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ།”^३ ཞེས་རས་བྱིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དངོས་སུ་བཀག་ཅིང་། དེས་བསམ་གཏན་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཁེགས་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལྷ་བ་(དེར་རི་ཅམ་ཞིག་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་དང་དམ་ཆོག་ནི། དགྲིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་སུ་རི་ཅམ་བསྐྱར་བའི་དབང་གི་གངས་ལ་བྱམ་དབང་དགྲ། གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པ་སྟེ་བརྩ་གཉིས་སུ་ཡོད། བྱམ་དབང་དགྲ་ཡོད་དེ། ལྷ་བྱང་གི་དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། “མེ་ཏོག་རྩ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། རྫོ་རྩེ་འིལ་བུ་མེ་ལོང་ཉིད། མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྩེས་སུ་གནང་།”^४ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དབང་གི་གོ་

१ རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཨ་སྟོབ་དཔོན་རྫོ་རྩེ་འིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྟོན་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་༡༡༤བ། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱང་སྟེ་མ་གཉིས་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། ‘འཅོས་མ་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་གང་། དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་འདྲོད།’ ཅེས་སོ།

२ རྩེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲེལ། ༡ དབང་མདོར་བསྟན་པ། ཤོག་གངས་༡༤བ། ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “དབང་བསྐྱར་བདུན་སོ་འདི་རྣམས་ནི། དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

३ རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ན་སྟ་བུ་ཅ་དཔལ་འཛིན་དགའ་བ། དབང་མདོར་བཤད། ཤོག་གངས་༡༤༡ན་ ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། དབང་བསྐྱར་བ་བདུན་སོ་ནི། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རས་བྱིས་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ།

४ རྩེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ༢ སྟོབ་དཔོན་རྫོ་རྩེ་བྱང་རྩུབ། དགྲིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ། ཤོག་གངས་༡༣༡བ། ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “སྟེང་བརྩ་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། རྫོ་རྩེ་འིལ་བུ་མེ་ལོང་དང་། མིང་དང་སྟོབ་དཔོན་རྩེས་གནང་ཞེས།” ཞེས་སོ།

རིམ་ནི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེམ་པའི་སྔོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་སྔོན་དུ། འོད་
 གསལ་བསྐྱེམ་པའི་སྔོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་འགྲོ་དགོས་
 ཉེ། ཟུང་འཇུག་གི་སྔོན་དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་སྔོན་དུ་དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེམ་པའི་
 སྔོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་འགྲོ་དགོས་ཉེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་གྱི་སྔོན་དུ་དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསང་
 དབང་གི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་བསྐྱེམ་པའི་སྔོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བྱམ་དབང་
 བསྐྱར་བ་འགྲོ་དགོས་ཉེ། དབེན་གསུམ་སྐྱུ་ལུས་དང་བཅས་པའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་
 རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྔོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་འཇུག་པ་འགྲོ་དགོས་ཉེ། བྱམ་དབང་ལ་སོགས་པའི་གསང་ཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིག་པ་
 ལ་སྒྲིབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་བྱི་ནང་གི་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བྱས་
 པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དེའི་སྔོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་
 མཆོད་པ་འགྲོ་དགོས་ཉེ། བསྐྱབས་ཤིང་མཆོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེར་སྒྲིབ་མ་འཇུག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཅིང་མཆོད་པ་དེའི་སྔོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོན་གྱིས་
 བྲིས་པ་དེ་འགྲོ་དགོས་ཉེ། ཆོན་གྱིས་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ལ་
 དམ་ཆོག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་བྱངས་
 རས་བསྐྱེམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་ཆོན་གྱིས་བྲི་བ་དེའི་སྔོན་དུ་ཐེག་གདབ་པ་དེ་
 འགྲོ་དགོས་ཉེ། ཐེག་མ་བཏབ་ན་ཆོན་སའི་གནས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར།
 ཐེག་འདེབས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ས་ར་ཏ། འག་པོ་སྔོན་པ། ཨ་བྱ་ཀ་ར།

9 ཆོགས་ཡིན་ནམ་སྐྱུ། ལྷགས་རིམ་ལས། "ཐེག་མ་བཏབ་ན་གནས་ངེས་མི་ཐེན་པའི་ཕྱིར"ཞེས་དང་། ཏཱ་ར་ན་ཐའི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདུད་རྩི་བྱ་མཆོ་ལས། "ཐེ་མ་བཏབ་པ་ལ་ལྷག་གནས་ཀྱི་ཐུང་གནས་ངེས་ཐུབ་པ་མི་ཐེད།"ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

མི་བྱ་ཏི་ཙུ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ལས་ཐིག་བཏབ་ནས་ཕྱིས་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཐིག་ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་ཚྲོ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པ་བྱིན་གྱིས་ཚྲོ་བྱེད་ཡིན་པས། དང་པོར་ལྷ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱེད་བྱངས་ནས་གཞུག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ། ལས་ཐིག་འདེབས་པའི་དུས་དེ་ལ་ཡང་། ཡེ་ཐིག་ནས་མཁར་འདེབས་པ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་འདེབས་པའི་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས། རྩོམ་མཁའ་འཁོར་དང་དཀྱིལ་ཚོག་མང་པོ་ལས་སྟ་གོན་གྱི་འོག་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་རྩོམ་ཐོང་བ་ལས། སྟ་གོན་གྱི་སྟོན་དུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་བྱང་གིས་སྟ་གོན་གྱི་གོང་ས་ཚོ་གའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདེབས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་པོ་སྟོན་པ་དང་ལ་བ་པས་སྟ་གོན་གྱི་ལྷ་གང་དུ་འོང་བའི་གནས་དེར་ནིའི་བྱུག་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མི་སྐབ་རྒྱ་བས་ཀྱང་། “དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡིས། ། དཀྱིལ་འཁོར་དེར་ནི་དེ་ལྟེང་མ། ། ཡང་ན་ཚོན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ། །” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འོང་བའི་གནས་དེར་ནིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བྱ་འཁོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐིག་མ་བཏབ་ན་ཚོན་སའི་གནས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་གཏོགས་པའི་བྱིར་རོ། ། ཐིག་འདེབས་པའི་སྟོན་དུ་གཞི་དེར་སའི་ཚོ་ག་བྱས་པ་གཅིག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་སའི་སྟུགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་རྩང་མི་རྩང་གི་ས་བཟླ་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞིར་རྩང་བ་ན་ས་དེ་མངོན་མི་མངོན་གྱི་བདག་པོ་ལ་བསྐྱངས་ནས་གནང་བ་ཐོབ་པ་གཅིག་དགོས་པས་ས་བསྐྱང་བ་དང་། བསྐྱངས་པའི་ས་དེ་ཡང་སྐྱངས་ཤིང་དག་པ་གཅིག་དགོས་པས་ཇས་

9 རྩོམ་སྟུན། རྒྱུད་འབྲེལ། 9 མཁས་པ་ཚེན་པོ་དཔལ་བུ་དཀའ་རྒྱ་བ། སྐབ་ཐབས་ཡོངས་གསུང་། རྟོག་གངས་936བ3 ལས་བྱང་བ་རྩལ་མི་འདྲ་སྟེ། “དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ངེས་པ་ཡི། ། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ནི་དེ་ལྟེང་མ། ། ཡང་ན་གཞན་གྱིས་བྱུག་པར་བྱ། །” ཞེས་སོ། །

10 ལུགས་ཤིམ་ཚེན་པོར་ཐིག་མ་བཏབ་ན་གནས་ངོས་མི་བྱིན་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཞིགས་ན་ཏོགས་ཡིན་ནས་སྟུན།

ལྷགས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤང་བ་དང་། སྤངས་པའི་ས་དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་གཞིར་བཟུང་བ་གཅིག་དགོས་པས། ས་བཟུང་བ་དང་། བཟུང་བའི་ས་དེ་ཡང་བསྐྱར་
 ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་གཅིག་དགོས་པས་རང་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲུབ་པ་དང་།
 སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུབ་གསལ་དབབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་འདེགས་པ་
 དང་། ལངས་ཉིང་ཀྱལ་བཟུང་སྟེ་སྒོར་བ་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བསྒྲོ་སྟེ་སྤངས་སྤབས་བྱེད་
 པ་དང་། བཀའ་བསྒྲོ་མི་ཉན་པའི་བགོགས་ལ་ཕྱར་གདབ་བྱས་ནས་སྤར་ཡོད་གྱི་བགོགས་
 རྣམས་གཞོལ་བ་དང་། རྩ་གྲུར་སོགས་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་བགོགས་གསལ་དུ་འཇུག་
 པ་ལྷོག་པ་སྟེ། བགོགས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཆོག་དགོས་སོ། ། མདོར་ན་ས་བཏག་པ། བསྐྱར་
 བ། སྤང་བ། བཟུང་བ་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོག་བྱས་པ་གཅིག་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། བརྗེ་ཏང་ག་དབང་གྲགས་པ་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་
 གཉིན་རྣམས་གྱིས་རས་བྱིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ས་བཏག་བསྐྱར་སྤང་
 གསུམ་མ་གསུངས་ཤིང་། རོན་ལ་དབྱད་པ་ནའང་དགོས་པར་མི་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་
 འཁོར་གང་དུ་བྱ་བའི་གཞི་དེར་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་པ་ནས། གསལ་དུ་
 འཇུག་པའི་བགོགས་བརྒྲོག་པའི་བར་གྱི་ས་བཟུང་བ་ནི་ཨ་མུས་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རས་བྱིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བ་དང་རང་བདག་འཇུག་ལེན་པ་ལ་དགོས་པར་རྗེའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
 གསུངས་སོ། ། ལྷ་གོན་ནི་དངོས་ཀྱི་གཞིའི་སྤར་གཏོགས་ཀྱི། ལྷ་གོན་དང་ལྷ་ལྷག་གནས་ནི་
 རབ་གནས་ཀྱི་རོན་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་སྤྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་དང་། མར་མེ་མཛད་
 བཟང་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ་ལས། ས་ལྷ་ལྷག་གནས། ལྷ་ལྷག་གནས།

༡ རྒྲུབས་ མ་དཔེ།

༢ མ་དཔེར་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་ཡིག་རྫོང་ཡིན་པར་སྤྱམ།

བུམ་པ་ལྷག་གནས། སློབ་མ་ལྷག་གནས་དང་བཞི་གསུངས་ཤིང་། བཞི་ཀའང་སྟ་གོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ།། ས་ལྷ་ལྷག་གནས་ནི་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ན་ཡོད་ཅིང་།
 སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་པ་ནག་པོ་སྟོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟ་བུ་དང་། ས་ཆོག་གི་སྐབས་
 སུ་མེད་ཅིང་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་སྟུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཡོད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་ཐེང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། བཤད་སྟོལ་ཆེན་པོ་
 གསུམ་ཡོད་དོ།། ལྷ་ལྷག་གནས་ནི་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་།
 བུམ་པ་ལྷག་གནས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
 བྱལ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་ལྷག་གནས་
 དང་། དེ་ནས་སློབ་མ་སྟ་གོན་བྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བུམ་པ་ལྷག་གནས་སྟ་གོན་གྱི་
 སྐབས་ནས་བྱས་ན་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། སློབ་མ་ལྷག་གནས་ཀྱང་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་ཉིད་དུ་
 བྱས་ན་འཐད་པར་མཛོན་ནོ།། དེ་ལ་སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་གཞི་དེར་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྱེད་པའི་གནད་པ་གསོལ་པའི་ཆེད་ཡིན། ལྷ་ལྷག་གནས་བྱས་པའི་དགོས་
 པ་ནི་མ་ངོངས་པ་ན་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་དུ་
 འབྱོན་པར་སྟན་གསན་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན། བུམ་པ་སྟ་གོན་ལ་གཉིས་ལས། ལས་བུམ་
 སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། སློབ་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཆོད་རྩིས་རྣམས་ལ་
 བགོགས་བསངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་
 སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སློབ་མ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུད་དག་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ།།
 ས་བསྐྱང་བ་སྐྱང་བ་ཐིག་ཆོན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་དགྲེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་ས་ཆོག་དང་།
 སྟ་གོན་གྱི་ཆོག་གཞན་རྣམས་ནི་རས་གྱིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རང་བདག་འཇུག་ལོན་པ་

དང་། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་
 བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ལ་ཉི་ཤུ་པ་དང་། དཀྱིལ་ཚོག་རྩི་རྩེ་བའ་དང་། བྱབ་ཆེན་དཔལ་
 འཛིན་གྱི་དབང་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་རྣམས་སུ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དང་དུ་བྱེད་པ་དང་། བྱབ་
 ཆེན་ས་ར་ཏ་པ་དང་རྩ་རི་ཀ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དང་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ་
 ལུགས་གཉིས་ཡོད། སྐྱ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཚོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས་ནི་དང་པོ་སྦྱར་བའི་སྐལ་བས་སུ་རྩི་
 རྩེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་
 དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེ་བ་དང་། སྦྱར་བསྐྱོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་
 བཏེག་པ་དང་། སྟོ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེ་བ་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་དང་པོ་
 དང་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་པོ་ནི།
 རང་དང་དམ་ཚིག་པའི་ལྟ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཁའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཅིག་
 ཏུ་གྱུར་བས་ཡེ་ཤེས་པ་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཁར་བཏབ་
 བས་སྐྱལ་བའི་འོག་ཏུ། རང་གི་ཐུགས་ཁའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་བས་གཞོད་མཛེས་
 བཀྲུག་སྟེ། མདུན་དུ་བཀའ་འོད་པ་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་
 འཕྲོན་པར་བསྐྱལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོས་པ་ལས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཐུག་མཆོན་རྩི་རྩེ་
 རྩི་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སེམས་དཔའ་སྐྱམ་བཅེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཁར་བཏབ་ནས་དམ་ཚིག་པ་རྣམས་ལ་གཞུག་པར་བྱ་བ་ཡིན། དེ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེ་ཅུ་བཅུ་དྲུག་
 པ་ལས། “རྩི་རྩེ་གསང་ཆེན་མད་པོ་ཆེ། ཁྱོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་བཀྲུག་ནས་ནི། བསྐྱམ་ན་དེ་ལ་
 མཆོད་པར་བྱ།” ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་རྩི་གསང་པར་
 གྱུར་བ་འདུས་ནས། རྣམ་མཁར་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོད་པ་རྣམས་བཀྲུག་སྟེ། གནས་རི་ལྟ་

9 རྩི་བཀྲུག་རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད། ལེ་ཅུ་བཅུ་དྲུག་པ། རྩི་གསང་པ་ཉ་ལྟ་ལས་བྱུང་བ་རྩི་ལྟ་སྟེ། “རྩི་རྩེ་གསང་པ་མད་བྱུང་
 ཆེ། ཁྱོ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཐམས་ཅད་བཀྲུག་ནས་མཆོད་པར་བྱ།” ཞེས་སོ།

བ་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེས་པར་བྱས་ཏེ་མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་
 གྱིས་བསྟན་ཏོ། ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཁའི་རྩྭ་སྡོན་པོའི་འོད་
 ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་འོད་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་འོག་མིན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་
 བཞུགས་པ་ལ་འདྲིན་ཡོན་ལྷ་འབྲུག། མ་ལུས་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་མཛད། ། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་སྟངས་ཆོག་པ་སོ་སོའི་སྟངས་གི་ཐད་དུ་སྟུན་བྱངས་ནས་དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་
 གཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། “སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱིས་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་། ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྟོན་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་སོགས་གང་ཡིན་པ། སེལ་
 སྟན་ཅི་ཡི་སྤྱིན་རྣམས་བསྟོན།”^༡ ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བདག་ཉིད་
 གྱིས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ནམ་བསྟོན་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་
 དུ་བྱངས་པའི་ལྷའི་སྟངས་དུ་སྟུན་གོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་མདུན་བསྟེད་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་
 བསྟེ་བ་སྟེ་དྲུག་བསྟེས། དེ་ནི་གང་དུ་དབང་བསྟན་པའི་རས་གྱིས་དང་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་
 འཁོར་གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་སོ། ། གྲུབ་ཆེན་རྩ་རི་ཀ་པའི་ལུགས་གྱིས། “གསང་སྟེ་དམ་
 ཆོག་པ་རྣམས་དང་། ནམ་མཁར་གནས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
 བཀུག་བྱས་ཏེ། དགྲིལ་འཁོར་དྲུག་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱ།”^༢ ཞེས་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་དམ་
 ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་། སྟུན་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་
 གཉིས་དང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་སྟུན་འབྲེན་གཉིས་ཏེ་དྲུག་བསྟེས་
 སོ། ། ཐེངས་བར་གཞན་འདྲ་བ་ལ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དམ་ཆོག་པ་ལ་ནམ་མཁར་བཞེགས་པའི་སྟུ་
 གོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གཞུག་པ་མ་གཏོགས། ཡེ་ཤེས་པ་གསལ་དུ་སྟུན་བྱངས་པ་མ་བཤད་

༡ མ་དཔེར་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ཡང་། ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསྟན་རྣམ་བཅོས།
 ༢ རྟེན་པལ། རྒྱུད་འབྲུག། ཅ་གསང་འབྲུག་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བཅུ་དྲུག་པ། ཤོག་གངས་༡༩༩༧ ལས་བྱང་བཅུད་མི་འདྲ་སྟེ། “སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱིས་
 ནམ་མཁའི་ཁམས་། ཡོངས་སུ་གང་བར་བསྟོན་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེའི་རྩྭ་ཡིས་སེལ་སྟན་དང་། རི་སོགས་དམ་ཆོག་སྤྱིན་ཆོགས་བསྟོན།” ཞེས་སོ།
 ༣ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

བས་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱི་ལུགས་སོ།། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཏ་པ་ནི་སྟོ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དམ་ཆེག་
 བ་དང་ཡེ་ཤེས་བ་གཉིས་དང་། རྩལ་ཆོན་གྱི་དམ་ཆེག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་གསར་དུ་སྟུན་
 བྱངས་ནས་བསྐྱེས་པར་བྱས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ལ་ལི་ཏ་བཟླ་གྱི་
 ལུགས་ཀྱིས་སྟོ་གོན་གྱི་དམ་ཆེག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་བ་གཉིས། རྩལ་ཆོན་གྱི་དམ་ཆེག་པ་ལ་
 གཞུག་པ་སྟེ་གསུམ་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་དང་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
 གྱིས་རྩལ་ཆོན་གྱི་དམ་ཆེག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་གཞུག་པ་སྟེ་གཉིས་བསྐྱེས་སུ་བཞེད། ཉིན་
 མོ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི་གང་དང་ཡང་མི་བསྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་བཤད་
 རོ།། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྩལ་ཆོན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི་སྐྱེ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “དབྱས་སུ་རྣམ་
 བར་སྒྲུང་མཛད་གནས།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི།།” ཞེས་དང་། གསུང་དཀྱིལ་
 གྱི་སྐབས་སུ། “མདོར་ན་བྱག་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི།། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱི་བར་བྱ།།” ཞེས་པས་
 བསྟན་ལ། སྐྱེ་དཀྱིལ་དང་གསུང་དཀྱིལ་གྱི་གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་
 བསྟན་དགོས་ཏེ། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི་མཆམས་སྐྱར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེའུ་འདིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པར་གསུངས་ལ།
 གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ན། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པར་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་སྟོན་པའི་
 གཞུང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྟོན་པའི་གཞུང་
 ཡང་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པའི་སྐྱེ་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “རྡོ་རྗེ་གསང་བར་རབ་བསྐྱོམ་ནས།།
 མཆོད་པ་སྟགས་ཤེས་བ་ཡིས་བྱ།།” ཞེས་དང་། གསུང་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། “ཡོངས་

༡ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། ཤོག་གངས་༡༣ ནྟན་ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དབྱས་སུ་རྣམ་པར་སྒྲུང་
 མཛད་གནས།། ལུག་རྒྱ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བྱའོ།། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའང་གི།།” ཞེས་སོ།།

༢ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། ཤོག་གངས་༡༣ ནྟན་ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “མདོར་ན་བྱག་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ནི།། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བྱི་བར་བྱ།།” ཞེས་སོ།།

༣ རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲུམ། ཅ གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། ཤོག་གངས་༡༣ ནྟན་ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་གསང་བ་རབ་

སུ་གསལ་བར་ཆོ་ག་བཞིན། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་བྱས་ནས་ནི། དེ་ནས་གསང་བའི་
 མཆོད་པ་བྲ།” ཞེས་དང་། ལེའུ་བཞི་བ་ལས། “བྱད་མེད་རབ་རྩ་མདངས་བཟང་བ།”
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། བྱད་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྐབ་བའི་སྐབས་དང་སྐར་བ་ནི་སྐྱ་བྱང་གི་བཞེད་པ་དང་། མཆོད་པའི་སྐབས་དང་
 སྐར་བ་ནི་སྐྱོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་འོ། ། རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་པ་ཡང་བསངས་
 སྐངས་རང་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སྐབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཨ་མུ་
 ཀ་ར་དང་། དག་དབང་གྲགས་པ། སྐྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རས་བྱིས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་གཞུང་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་པ་མ་གཏོགས་བསྐབ་པ་མ་བཤད་པ་ནི་
 རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
 ཡང་བྱེད་པ་གོ་རུས་པ་ལ་དགོངས་པ་འོ། ། ཁ་ཅིག་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐབ་པའི་
 ཆོ། རས་བྱིས་ཀྱི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད། བྱིས་ནམ་
 མཁར་བཏེག་པའི་ལྟ་རས་བྱིས་ཀྱི་དམ་ཆོག་པ་ལ་གཞུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཤིན་རྩ་མི་
 དེགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རས་བྱིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རབ་གནས་བྱེད་པའི་ཆོ། ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་
 བརྟན་བཞུགས་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་དང་། རས་བྱིས་ཀྱི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་མ་སྤང་བར་
 དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 རྩལ་ཆོན་ལ་རྩལ་ཆོན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་བྱིས་ནས་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་
 རྩལ་ཆོན་གྱི་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤང་ནས། དམ་ཆོག་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་དགོས་པར་

- བསྐྱེད་པའི། མཆོད་པ་སྐགས་ཤེས་པ་ཡིས་བྲ།” ཞེས་སོ།
- 9 རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་བ་ཤོག་གྲངས་933བ9 ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་མ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 ‘ཡོངས་སུ་གསལ་བར་ཆོ་ག་ཡིས།’ ཞེས་སོ།
- 10 རྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད། ལེའུ་བཞི་བ་ཤོག་གྲངས་1043ན3 ལས་བྱང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟན་མོ་མཛེས་ཤིང་མདངས་
 བཟང་བ།” ཞེས་སོ།
- 11 རྫོབས་སྟེ། མ་དཔེ།

འབྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་སྐྱུ་གཟུགས་དང་སྒོ་བ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ཚུ་དབང་
གི་རྗེས་སུ་རིན་འབྲུང་ཅོད་པའི་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ། མི་བསྐྱོད་པ་ཕྱང་ནས་རིན་འབྲུང་
དམ་ཆེག་པ་བསྐྱེད་དཔོན་པར་འབྱུར་བ་སོགས་གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་ནི་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་པ་བཞིན་ནོ།། ལུས་དགྱིལ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
གཞི་ནི། ཇིལ་བྱ་པས། “འཕྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས།། གྲུབ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཉིས་
མེད་པའོ།།” ཞེས་གསུངས་པས། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་
དཔོན་གྱི་ལུས་སྐྱབ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱབས་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ་སྒོ་བ་མ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་
བྱེ་བའི་ལྷར་བསྒོམས་ནས་དགྱིལ་འཁོར་དེར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། རོན་དེ་ནི་ཇིལ་བྱ་ཞབས་
གྱིས། “དང་པོར་རེ་ཞེག་འཁོར་ལོ་གསུམ།། རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་བདག་རང་ཉིད།། དེ་ནས་
སྒོ་བ་མ་བདག་འབྲར་བསམ།།” ཞེས་པས་བརྟན་ཏོ།། དེ་ལྷར་བསྐྱབས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
མཆོད་པ་ལ་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་
པ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ། དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བཞི་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལྷ་འདོད་ཡོན་ལ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་
བདུན་ལ་སོགས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། རང་མཆོད་བདུད་ཅི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
འབྲལ་བ་དེ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི། རང་གི་ཉེར་སྤྱོད་འདོད་ཡོན་ལ། དུག་རྒྱ་དང་སྤྱོམས་པར་
ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཆོད་པ་དེ་ཡིན། བཞི་པ་ནི་དུག་རྒྱ་དང་སྤྱོམས་
པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་

༡ མྱེ་བསྐྱར། རྒྱུད་འབྲེལ། རྒྱ་སྒོ་བ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་ཇིལ་བྱ་པ། འཁོར་ལོ་སྒོ་བ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་༡༡༤བ།

༢ མ་དབེར་སྐྱབ་ཅེས་གསལ་ཡང་གཞུང་གཞན་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་དང་བསྐྱར་ནས་དཀྱུས་ལྷར་བཅོས།

༣ མྱེ་བསྐྱར། རྒྱུད་འབྲེལ། རྒྱ་སྒོ་བ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་ཇིལ་བྱ་པ། འཁོར་ལོ་སྒོ་བ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གངས་༡༡༥བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆེག་
རྒྱུད་གཉིས་པ་རྩེ་མི་འད་སྟེ། “བདག་ཉིད་རྗེ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་རང་།” ཞེས་སོ།

དབྱེར་མེད་གྱི་མཆོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།། བསྐྱབས་ཤིང་མཆོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དེར་འཇུག་
 པའི་ཆོ་ག་ལ་ཆས་སུ་འཇུག་པ། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ། ཅི་བ་ཅིས་ལན། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ། རྒྱལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། གསང་བར་གདམས་
 བ། ཡ་མན་ཉ་གི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག། མེ་ཏོག་ཕྱལ་ཏེ་བསྐྱོར་བ་བྱས་
 བས་བྱུག་བྱ་བ། དམ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ། བར་སྒྲུང་གི་ཁ་དོག་ཅི་བ། བདེན་
 སྟོབས་བརྗོད་པ་དང་། སྟོབ་མ་རྣམས་སྒྲུང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་དེ་དགྲིལ་འཁོར་
 དུ་བཅུག་པ་གཉིས་འདི་དབྱེད་དགོས་པ་དང་། མེ་ཏོག་སྒྲེང་བའི་དབང་དང་། མིག་དར་
 བསལ་བ་དང་། བྱི་ནང་གི་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པ་སྟེ་བཅུ་བདུན་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 རྣམས་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་
 པ་གཉིས་དང་། མེ་ཏོག་སྒྲེང་བའི་དབང་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་
 རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཡིན། དེ་ཡང་ཆས་སུ་འཇུག་པ་ནས་གསང་བར་གདམས་པའི་བར་
 རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་སྟོན་འགོ་དང་། དེ་མན་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ།།

བྱུག་པ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་གའི་མཆན་ཉིད་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བཞི། བུམ་དབང་།
 གསང་དབང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། དབང་བཞི་པའོ།། དང་པོ་(བུམ་དབང་)ལ།
 ཐུན་མོང་བ་དྲེ་ཇེ་སྟོབ་མའི་དབང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དྲེ་ཇེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
 རོ་།། དང་པོ་(ཐུན་མོང་བ་དྲེ་ཇེ་སྟོབ་མའི་དབང་)ལ་ལྷ། ལྷ། ཅན་པཎ། ཇེ་ཇེ། ཅིལ་བྱ། མིང་མིག་
 ཐུར་མེ་ལོང་གི་དབང་རོ་།། ཐུན་མོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷ་སྟེ་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་
 དང་། རིགས་ལྷའི་སྒྲོམ་བཟུང་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཡིན་པས་དེ་སྐད་
 ཅེས་བྱའོ།། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ལྷ་སྟེ་འོག་མ་གཉིས་ལ་མེད་ཅིང་།

9 འདི་དབྱེད་དགོས་ ཞེས་པ་འདི་མཆན་དཀྱུས་སུ་ཤོར་བར་སྒྲུམ་པས་དབྱེད།

གོང་མ་གཉིས་ཀྱིའང་རིགས་ལཱའི་སྒྲིམ་བཟུང་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་
 དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།། སློབ་མས་སྒྲིམ་ལ་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྒྲི
 མས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་སློན་ནས་དབང་བསྐྱར་དགོས་པས།
 དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་སྒྲིམ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཉིས་སུ་ཡོད། སྒྲིམས་
 རུལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་རྣམས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་
 བ་རྣམས་མ་ཟེན་གྱི་བར་དུ་འཛོག་པས། དབང་རེ་རེའི་མཐར་སློབ་མ་ལ་བསྐྱེམ་པ་སོགས་
 མི་བྱེད་ཀྱི། གསར་དུ་སྤྱན་བྱངས་པའི་དབང་ལྷ་རྣམས་བྱབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་
 ལྟར་དབང་རེ་རེའི་མཐར་སློབ་མ་ལ་བསྐྱེམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཆུ་དབང་གི་དོ་བོ་
 བི་བུམ་པ་མགོ་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་བུམ་ཆུ་གཏོར་བ་དང་། འབྲུང་དུ་བཅུག་པ་ཅམ་ལ་མི་
 འཛོག་གི། སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་རྒྱས་བུམ་ཆུ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་
 བ་ཞུ་བ་ལས་འབྲུང་བའི་བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆུལ་ཡང་བསྐྱབས་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། གསར་དུ་
 སྤྱན་བྱངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་ནས། དངོས་སུ་
 སྒྲིམས་བུམ་པ་སྤྱི་བོར་བཞག། བུམ་ཆུ་གཏོར་ཞིང་ཁར་འབྲུང་དུ་བཅུག་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཞེ་སྤང་གི་འི་མ་སྤྱངས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས།
 མི་བསྐྱོད་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་བྱབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པ་ནི་མི་བསྐྱོད་
 པ་ཆུའི་དབང་རོ།། དེས་མཆོན་ནས་རིན་འབྲུང་ཙོད་པམ་གྱི་དབང་། འོད་དཔག་རྩོ་རྩེའི་
 དབང་། དོན་ཡོད་བྱབ་པ་བྱའི་དབང་། རྣམ་སྤང་མིང་གི་དབང་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་
 པར་བྱའོ།། མིག་ཐུར་མེ་ལོང་གི་དབང་ནི། མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་དང་བྲལ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྤྱན་བྱེ་སྤྱེ། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་དཔེར་བྱས་ནས་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་།

ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་མེད་མེད་པ་དང་མེད་པ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སུ་བཞུགས་པའོ། འདིར་
ནང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་སྒྲ་མ་དང་གཙུག་པོ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
སློབ་མ་བྱངས་ཏེ་ཞལ་དུ་ཞུགས། སྤྱིའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོན་མེད་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་
ཞུགས་ཏེ་རང་གནས་སུ་འཁོད་པའི་བར་རོ། གཉིས་པ་དོན་མེད་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
པའི་ཚུལ་ལ་ཡོ་ག་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མེན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཡུགས་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་ཚུལ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཉིས། གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བ་དང་།
གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བའོ། དང་པོ་(གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བ་)ལ་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་གཤུལ་
བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པ་ལ་གསང་
དབང་ཅམ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་ལེགས་ཏེ། གསང་དབང་ཅམ་བསྐྱར་བའི་གཤུལ་བྱ་
དེ་ལ་གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བར་སློན་གསལ་དང་། གསང་བ་བྱུང་བ་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསང་དབང་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་བ་ནི་དེལ་
བྱ་ཞབས་ཀྱིས། “ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས། གསང་བ་གང་ཡིན་དེར་དབང་
བསྐྱར་།” ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། གསང་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བ་ནི་ཅ་རྒྱུད་ལེན་
བརྒྱུད་པ་ལས། “མིག་ཡངས་བརྟན་པའི་སློབ་པས། ཁྱ་བ་སྒྲངས་ནས་ཟ་བར་བྱ།”
ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། གསང་དབང་ཅམ་ནི་ལེན་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། “གསང་བ་
སྤྱིན་པ་བཅས་པར་བྱ། གཤམ་བཤམ་ཡང་ན་ཁྱ་བཤམ་རུང་། ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བསྐྱུགས་

༡ རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། མ་སློབ་དཔོན་དོན་དེལ་བྱ་བ། འཁོར་ལོ་སྤྱིམ་པའི་དབང་མཛོད། འོག་གྲངས་༡༩༩༡བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་
ཀར་བྱི་མ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “གསང་བ་གང་ཡིན་དེ་དབང་བསྐྱར་།” ཞེས་སོ།

༢ རྟེན་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅ་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད། ལེན་བརྒྱུད་བ། འོག་གྲངས་༡༠༩བ། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་ཞེ། “མིག་ཡངས་ཁྱ་བ་སྒྲངས་”
ནས་ནི། བརྟན་པའི་སློབ་དཔོན་པས་བཟུང་། ཞེས་སོ།

ནས་ནི། རྡོ་རྗེའི་སྒོས་ནི་བཟང་བར་བྱ། འོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་རྙེད་མི་དགལ།” ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཡང་། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་ཕྱང་བས། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལུས་བསྐྱམས་ལ། རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས། རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དབབ་དབང་བསྐྱར་རྟོ།” ཞེས་སྒྲ་གསང་ཐེག་ལེའི་ལུང་བྱངས་ནས་བཤད་བ་ལྟར་རྟོ། གསང་དབང་མཆོག་གྱང་སྒྲ་གསང་ཐེག་ལེ་ལས། “རྡོ་རྗེ་སྒོའ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེད། རང་གི་ཁར་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞག་སེམས་དབང་ཆེན་པོས་བྱངས་བྱས་ནས། སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་ཐོབ། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ།” ཞེས་ལུང་བྱངས་ནས་ཆུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསང་དབང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྒྲ་མ་ཡབ་ལུས་སོ་སོ་ལས་ཐོབ་བའི་གསང་དབང་གཉིས་གཉིས་སུ་བཤད་རྟོ།

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། བཤད་ཆུད་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་གས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞོར་བུའི་བར་ཕབ་སྟེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། “རྣམ་པ་འདི་བཞི་གསང་ཆེན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཅན་ནི་ཀུན་གྱི་གསང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱང་མེད་གཟུགས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཕྱིར་གནས་པའོ།” ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན།

༡ རྡོ་རྗེ་གཤམ་ ཆུད་འབྲུམ་ ༣ གསང་འབྲུམ་ ༣ ཆུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། འོག་གངས་ ༡༣༥ན། ལས་བྱང་བ་རྩད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཕྱིར་རྣམས་གསང་བ་ཡང་དག་བཟུམ། ཁྱེ་བཟུམ་ཡང་ན་བཤད་བཤད་བྱང་། མདོན་པར་བཟུགས་ནས་ཆོ་ག་བཞིན། རྡོ་རྗེའི་སྒོས་ནི་ཟར་གཞུག་བྱ། འདི་ལྟར་དངོས་གྲུབ་རྙེད་མི་དགལ།” ཞེས་སོ།

༢ རྡོ་རྗེ་གཤམ་ ཆུད་འབྲུམ་ ༥ དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། འོག་གངས་ ༤༣ན། ལས་བྱང་བ་རྩད་མི་འདྲ་སྟེ། “བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རིན་ཆེན་འབར་ཕྱང་བས། མ་ལུས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་ལུས་བསྐྱམས་ལ། རྣམ་དག་རྡོ་རྗེ་ལས་བྱང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ། དེ་མེད་རིན་ཆེན་སྤྱིར་དབབ་དབང་བསྐྱར་རྟོ།” ཞེས་སོ།

༣ རྡོ་རྗེ་གཤམ་ ཆུད་འབྲུམ་ ༥ རྒྱ་གསང་ཐེག་ལེ། འོག་གངས་ ༢༡༡ན། ལས་བྱང་བ་རྩད་མི་འདྲ་སྟེ། “རྡོ་རྗེ་སྒོའ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེས། རང་གི་ཁར་ནི་རྡོ་རྗེ་བཞག་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་བྱངས་བྱས་ན། སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་ཐོབ། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་སྟེ།” ཞེས་སོ།

༤ རྡོ་རྗེ་གཤམ་ ཆུད་འབྲུམ་ ༣ གསང་འབྲུམ་ ༣ ཆུད། ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ། འོག་གངས་ ༡༣༥ན། ལས་བྱང་བའི་ནང་ནས་ཆོ་ག་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་རྩད་མི་

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ནི་རྫོང་ཐོང་བ་ལས། “བཞི་པ་དོན་ནི་དམ་བཅོ།” ཞེས་
 དང་། “བཞི་པ་འབྲས་བུར་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་བ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། “བཞི་པ་དེ་
 ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།” ཞེས་བ་དང་། རྫོང་ཐོང་བ་ལས། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒྲམས་པ་
 ཡི། མན་ངག་ལས་ནི་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་དང་། ཟིལ་བུ་པའི་དབང་ཆོག་ལ། “རིག་པ་
 གསུམ་པ་དེའི་སྒྲ་མ། འདི་ནི་མན་ངག་ལས་ཤེས་བྱ།” ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་རྫོང་
 ཐོང་བའི་ལུང་དེས། རང་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལྟམ་དུ་བསྒྲམས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་བྱ་དབང་བཞི་པ་བྱུང་འཇུག་ཡབ་ལྟམ་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་
 ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་ཞིང་། ཟིལ་བུ་པའི་དབང་ཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་དང་གཞན་
 གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ། མདོར་བསྟན་ན་སི་བྱུ་ཏེ་ལས། “ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ནས། ཆོག་
 གི་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ།” ཞེས་བ་ལྟར་སྟགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་བུག་ཁ་
 སྤྱོད་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་གྱི་བྱུང་འཇུག་སྟེ། རྒྲ་མས་སྒོ་བ་མ་ལ་ཆོག་གིས་བདའ་སྤྱད་པའི་
 སྒོ་ནས་བྱུང་འཇུག་ལ་གོ་བ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོད་བྱུང་གི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་
 དོན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱུང་འཇུག་ལ་གོ་བ་སྤྱེས་པ་ནི་སྤྱོད་བྱུང་གི་
 དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཡན་ལག་བདུན་ནི་བརྟེན་ཏེ་ངག་དབང་གྲགས་པས།
 “ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྤྱོད་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། སྤྱོད་བཅས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་

འདྲ་སྟེ། “སྟགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བྱུང་མེད་གསུགས། མེས་ཅན་དོན་སྤྱོད་ཕྱིར་གནས་བཅོ།” ཞེས་སོ།

- ༡ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཐོང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༩ན ༣ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བཞི་པའི་དོན་ནི་དམ་
 བཅོ།” ཞེས་སོ།
- ༢ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཐོང་བ། ལེའུ་གཉིས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༩ན ༤
- ༣ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ། ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༧ ༣ན ༧
- ༤ རྟེ་བཀའ། རྒྱུད་འབྲས། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྫོང་ཐོང་བ། ལེའུ་བཞི་པ། ཤོག་གྲངས་ ༡༦༡བ ༤ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ། “བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 བསྒྲམས་པ་ཡི། མན་ངག་ལས་ནི་འདི་མི་ཤེས།” ཞེས་སོ།
- ༥ རྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲས། ཅ སྒོ་བ་དགོན་རྫོང་ཟིལ་བུ་པ། འཁོར་ལོ་སྒོ་བ་པའི་དབང་མདོར། ཤོག་གྲངས་ ༡༡༩ན ༥ ལས་བྱུང་བ་རྩུང་མི་འདྲ་སྟེ།
 “རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲ་མ། མན་ངག་གིས་ནི་འདིར་ཤེས་བྱ།” ཞེས་སོ།
- ༦ ལུང་འདི་མ་རྟེན།

མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ཡན་ལག་བདུན་བཤད།” ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་
ལྟར་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རབ་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་།
འབྲིང་བར་དོར་དང་སྐྱེ་བ་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། ཐ་མའང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
ཚུན་ལ་མཆོག་གྲུབ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་ར་ཉས་ཐོད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསང་བ་མཛོད་ཀྱི་
ལུང་བྱངས་པ་ལས། “དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་གིན་ལྟར་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་
འགྲུབ། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྐྱོམས་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ།” ཅེས་དང་། བེ་
བྱུ་ཉི་ཅུ་སྟེ་གྲང་། “མི་བསྐྱོམས་གྲུར་གྲང་ལུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་འགྲུབ།”
ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་ལུང་བས་མ་གོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འབྱུང་ལས་
རི་ལྟར་ཉེར་བ་བསྟན་པ་བཞིན། “ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། སྟོན་ནི་ཡོངས་སུ་
བཏང་ཡང་རུང་། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་གྲང་སྟེ། ཉག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བར་བྱ།”
ཞེས་གསུངས། ལོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་གི་དོན་རྣམས་ལ་མ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིག་སྟེ་
བསྟན་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རིགས་དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐལ་བའི་
སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱར་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་
དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྐལ་བའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་དྲུག་གིས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་སྤྱིའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་དེ་

༡ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། བེ་བྱུ་ཉི་ཅུ་དག་གི་དབང་སྐྱེ་བའི་གསུངས་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ། འགོག་གངས་༡༩༠༩ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “འོངས་
སྤྱིའི་གསུང་དང་ཁ་སྐྱར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། སྤྱིང་རྟེན་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་འགོག་པ་མེད། ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་” ཞེས་སོ།

༢ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ར་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། ཐོད་པའི་དཀའ་འབྲེལ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། འགོག་གངས་༡༩༩༧ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་
འདྲ་སྟེ། “དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་གིན་ལྟར་ན། སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྲུབ། དེ་ཡི་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། མ་བསྐྱོམས་པར་ནི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ།” ཅེས་སོ།

༣ སྟེ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ར་སྟོན་ཆེན་པོ་བེ་བྱུ་ཉི་ཅུ། སྟོན་གསུམ་འོད་ཟེང་། འགོག་གངས་༡༩༧༩ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “མ་བསྐྱོམས་
གྲུར་གྲང་ལུང་མེད་ན། སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་ནོ།” ཞེས་སོ།

༤ སྟེ་བཀལ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཁ་བདེ་མཆོག་གི་བཤད་རྒྱུད་སྟོན་འབྱུང་། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། འགོག་གངས་༢༠༡༣ ལས་བྱང་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ། “ཅི་སྟེ་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། སྟོན་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། འཆི་བར་མཉམ་པར་འགྲོ་ཡང་སྟེ། ཉག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱང་བར་བྱ།” ཞེས་སོ།

འགྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། བྱམ་
 དབང་ནི་གཙོ་བོར་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་རྒྱས་པ་དང་ས་བོན་འཛིག་གྲེད། ཇི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 རས་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་དེ་མ་དག་གྲེད་ཡིན་ནོ། ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྤྱལ་པའི་
 སྤྱི་རྒྱས་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་པ་གཅིག་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་
 ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་རྟོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱལ་སྤྱི་རྒྱས་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་པ་དེ་འགྲོ་
 དགོས། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱལ་བ་པོའི་རྒྱགས་སྣོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཏོན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཆ་ཤས་སུ་
 ལྷན་པ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་སྣོད་རུང་དུ་རྒྱ་དབང་ལ་སོགས་པ་བསྐྱར་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡེ་དེ་མ་སྤངས། བྱང་པོ་ལྡ་གནས་བསྐྱར། ཡེ་ཤེས་ལྡ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ས་བོན་འཛིག་། བྱམ་དབང་གི་སྐབས་སུ་ལྡ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་
 རས་སློབ་མའི་ལུས་ལ་བསྐྱེམ་པ་ལ། རྒྱ་མས་མཆོད་པ་བྱལ། སློབ་མས་བདག་གིར་བྱས་
 བས་རིམ་པ་གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སློ་ནས་
 མོངས་སྣོད་པ་དེ་འབྱུང་། དབང་དང་པོ་མེ་རྟོག་གྲེད་པའི་དབང་བསྐྱར་བས། རང་ཉིད་མིང་
 འདི་ཞེས་བུ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འཛིག་། མི་བསྐྱེད་
 པ་རྒྱའི་དབང་གི་རིགས་དེ་ལ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་འབྱུང་པར་བྱེད། རིན་འབྱུང་ཅོད་པཎ་ཀྱི་
 དབང་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་རིགས་བདག་གིས་དབུ་བརྒྱན་པ་དང་གཙུག་ཉིར་སོགས་
 འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་འཛིག་། འོད་དཔག་མེད་རྟོ་རྟེན་དབང་གིས་རྒྱགས་པ་དེ་སྣོད་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་འཛིག་། རོན་གྲུབ་དེའི་བུའི་དབང་གིས་གསུང་དབྱངས་
 ཡན་ལག་དབུག་ཅུའི་སློ་ནས་གདུལ་བུ་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་རྒྱས་པ་འཛིག་། རྣམ་སྤང་

མིང་གི་དབང་གིས་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 མཚན་གྱི་རྣམ་པ་འཛོགས། །མེ་ལོང་དང་མིག་ཐུར་གྱི་དབང་གིས་མིག་གི་མེ་ལོང་འགྲུབ་པ་
 དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་
 རྟོགས་པ་དང་། བྱད་པར་བྱ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་ཞུགས་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་འཛོགས། །དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྟོན་བྱ་
 རིགས་བཞིའི་རྗེས་གནང་སྦྱོན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིགས་ལ་སོགས་པས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྣམ་པ་འཛོགས། །སྤྲུགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་སྦྱོན་པས་རིམ་བ་དང་
 བོའི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་སྒྲོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། བསྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདིག་རྟེན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་བྱུང་བར་ཅན་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་གནང་
 སྦྱོན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱང་འབྲུད་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཆུད་
 འདོན་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱོག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་
 དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་། །ལུང་བསྟན་རྗེས་
 གནང་གིས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་འཛོགས། །ཡང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
 བར་དོ་དང་རྣམ་པ་རིམ་བུ་བཞིན་བྱ་མཐུན་པའི་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྦྱ་དངོས་གནས་
 ལྟ་ཡོད་ལ། དེའི་སྟོན་བྱ་སྦྱ་མཚན་དབེས་སྦྱས་པའི་དག་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་
 སྟོན་བྱ་མཚན་དབེས་བརྒྱན་པའི་མ་དག་པའི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་བྱ་དབེན་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པ་འགྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་བྱ་རིམ་བ་དང་བོའི་
 སྐབས་སུ་མངོན་བྱང་ལྟ་ལས་དང་བོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལོངས་སྟོན་བསྐྱོམ་པ་དེ་འགྲོ་
 དགོས། དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་བྱ་བྱ་གསང་དབང་བསྐྱར་བས། གསང་དབང་ནི་གཙོ་
 བོར་ལོངས་སྟོན་རྣམས་པ་དང་ས་བོན་འཛོགས་བྱེད། དེ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ངག་

གི་ཇི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་ནོ། ། ཡང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ན་འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་ངེ་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་གནས་སུ་ཡོད་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་
 འཁྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པ་དེ་འཁྲོ་དགོས། དེའི་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་སྐུ་བས་སུ་ལྷག་མའི་འོད་གསལ་དུ་
 སྤྱད་པའི་ཆོས་སྐུ་བསྒྲོམ་པ་དེ་འཁྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་སྔོན་དུ་དུ་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་གཙོ་བོར་ཆོས་སྤྱིའི་ས་བོན་
 དང་། རུས་པ་འཛོག་བྱེད། ཇི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་ཇི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་
 ནོ། ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ན་སྤར་བ་ཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 རྟོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དངོས་གནས་
 སུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཉེ་རྒྱུར་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་འཁྲོ་དགོས། དེ་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་སྔོན་
 དུ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བས། དབང་བཞི་པ་ནི་གཙོ་བོར་བྱང་འཇུག་འབྲུག་པའི་རུས་
 པ་དང་ས་བོན་འཛོག་བྱེད། ཇི་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 ཇི་མ་དག་བྱེད་ཡིན་ནོ། ། དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དོན། བཤད་རྒྱུད་ཆེན་
 པོ་དུག་གི་བཀལ་ཚུལ་དང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་དགོངས་འབྲེལ་བྱང་ཚུལ་དང་། སློན་
 བྱེད་དབང་གི་རྣམ་བཤད་མཐའ་ཆོད་པར། རྒྱུད་པ་ཡབ་སྐུས་གསུང་བཞིན་ལེགས་པར་
 བཀོད། ། སྐལ་བཟང་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ད་ལོངས་ཤིག ། ཅེས་བར་སྐུ་བས་ཀྱི་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་དུས་སྤྱུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། དེ་
 ལྟར་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་རྒྱུད་
 བཅུ་བཞི་དང་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཅས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་གང་ལ་བརྟེན་

ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་དང་ཆོས་སྐབ་པའི་
 གྲོགས་དང་། ཆོས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་
 ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “གང་ཕྱིར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡི།” དངོས་སྐབ་སློབ་དཔོན་རྩེ་ས་
 འབྲང་གསུངས།། དེ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་དང་པོར་བཤད།།” ཅས་
 དབང་བསྐྱར། ཆུད་བཤད། མན་དག་མཐོས་པའི་སློབ་དཔོན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། སྤང་བར་བྱས་ཏེ་ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ཆོས་
 སྐབ་པའི་གྲོགས་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པའི་གྲོགས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གྲོགས་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་པའི་གྲོགས་ལ་དོ་རྩེའི་སྐྱོན་དང་། དད་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། “དོ་རྩེའི་སྐྱོན་ལ་
 ཁྲིས་ནས་ནི།” ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གསུམ་བ་ཡིན།།”^༡ ཞེས་སྒྲ་མ་གཅིག་ལས་དབང་བསྐྱར་
 ཐོ་བ་པའི་དོ་རྩེ་སྐྱོན་ཡིན་པ། སྤགས་གྱི་སྤྲོམ་བ་དང་ལྡན་པ། དེར་འདུལ་པ་ལ་ཞེ་སྤང་
 གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས། དེའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ། དེས་ཐོས་ནས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཆོས་ལྷ་
 དང་ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། སེམས་སྐྱོན་འབྱེན་
 བ་བརྟེན་གཉིས་པ།”^༢ ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་རུང་གི་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དད་པ་
 ལ། དེའི་འདུན་པ་ལོག་འདོད་ཀྱིས་སེམས་སྐྱོན་འབྱེན་པའི་ཐབས་བྱས་པས་ལོག་ནས་
 ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྷུང་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 གྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “གདུག་ལ་རྟག་དུ་བྱམས་ལྡན་

^༡ རྟེན་བཞག་ཆུད་འབྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྷུང་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/འན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟག་ལྷ་མ་རྩེད་མི་འད་
 སྟེ། “གང་ཕྱིར་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཡིས།” ཞེས་སོ།

^༢ རྟེན་བཞག་ཆུད་འབྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྷུང་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/འན༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟག་ལྷ་མ་རྩེད་མི་འད་
 སྟེ། “ཁྲིས་པས་དོ་རྩེ་སྐྱོན་གྱི་ནི།” ཞེས་སོ།

^༣ རྟེན་བཞག་ཆུད་འབྲེལ། མེ་སློབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྷུང་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/འན༡

མ་བྱས་པར་གསང་བ་བསྐྱགས་པ་ལ་མ་དད་པར་སྐྱེ་བ། དེ་ལ་དེར་འདུག་པས་པ། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་བསྐྱགས་པ་དེས་གོ་བ། གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པ་
 ཟློ། ཆོས་བྱུག་དང་ཀུན་དགུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ། གཉིས་
 པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ལམ་གྱི་རྟེན། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་སེམས་
 ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་
 སྤོང་།། བཞི་བ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།” ཞེས་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
 ལ་དམིགས་ནས། འདི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ན་སྐྱུ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱམས་
 པ་བཏང་ཞིང་ཀུན་དགུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “ཆོས་ཀྱི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་།། དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྷ་བ་ཡིན།།”^༡ ཞེས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་
 དུ་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་སྐྱུ་པ་ནས་སྦོན་སེམས་བཏང་ན་ཀུན་དགུམ་མ་ཆང་ཡང་
 ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་།
 རྫོགས་རིམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བྱང་སོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “བྱང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་ཉིད། དེ་ལ་
 བརྟེན་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན།།”^༢ ཞེས་རང་གི་བྱང་སོགས་ལ་རྒྱད་པར་བྱ་བའི་བསམ་བས་
 གཏུང་བར་བྱས་ཏེ། ཀུན་དགུམ་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། །
 གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་པོ་ནས་སྤོང་བ་དང་།

^༡ རྟེན་བཞུན། རྒྱུད་འབྲེལ། མེ་སྤོང་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/༤༧༡

^༢ རྟེན་བཞུན། རྒྱུད་འབྲེལ། མེ་སྤོང་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/༤༧༡

^༣ རྟེན་བཞུན། རྒྱུད་འབྲེལ། མེ་སྤོང་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྐྱུས་པ། འོག་གངས་༡༡/༤༧༡ ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྟེན་མ་རྩུང་མི་འདྲ་
 ཟློ། སྤོང་པར་བྱེད་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན།། ཞེས་སོ།

སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲིང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་
 ཕྱིར་དུ། “རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ།། སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་བ་ཡིན།།” ཞེས་
 སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྒྲིང་ཞིང་ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་
 བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “མིང་
 སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ།། དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།”^༡ ཞེས་ཆོས་བདག་
 མེད་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱེད་ས་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ཏེ་ཀུན་དགྲིས་
 ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་ལམ་
 གྱི་གཞི་དམ་ཆོག་དང་། ལམ་སྐབ་པའི་གྲོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་གཞི་དམ་
 ཆོག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བརྟེན་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “དམ་ཆོག་ལ་ནི་
 རི་བཞིན་རྟེན།། མི་བསྟེན་པ་དེ་བཅུ་གསུམ་པ།།”^༢ ཞེས་ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོའི་
 སྟོན་མོའམ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་སོགས་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ། དམ་ཐུས་བཟའ་
 བཅུང་ཤ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་པ་ན་མི་གཙང་བའི་བསམ་བསམ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ནས་དང་དུ་
 མི་ཡེན་པར་ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ།། དེ་ནི་སྒྲ་མེད་
 གྱི་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ནི་རྟོ་རྟོ་ལ་སོགས་པས་ཅི་ཞིག་བྲ། བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ནི། ཞེས་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་གྱི་ནང་
 དུ་གནས་ནས་སྒྲིང་ཅིང་ཀུན་དགྲིས་ཆང་ན་ཅ་ལྟར་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་སྐབ་པའི་གྲོགས་
 བྱེད་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། “ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱུང་

༡ རྟོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟི་སྒྲོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྟུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤བ།
 ༢ རྟོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟི་སྒྲོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྟུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤བ། ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཆད་སོགས་མ་ཡིན་
 ཆོས་རྣམས་ལ།། བརྟག་པ་ལས་ནི་བཅུ་གཅིག་པ།།” ཞེས་སོ།།
 ༣ རྟོ་བསྟན། རྒྱུད་འབྲེལ། ཟི་སྒྲོབ་དཔོན་རྟེན་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྟུས་པ། ཤོག་གངས་༡༦༤བ། ལས་བྱུང་བའི་ནང་ནས་ཆོག་རྒྱུ་ལ་རྩེད་མི་འདྲ་
 སྟེ། “དམ་ཆོག་རི་བཞིན་རྟེན་པ་དག།” ཅེས་སོ།།

མེད་ལ། སྟོང་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ།” ཞེས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པའི་དོན་རྗེ་པག་
 མོ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་
 གིས་སྟོན་གད་ཡང་རུང་བ་བཟོད་ཅིང་ཀུན་དགྱིས་ཆང་ན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྐར་མོང་
 གི་ཅ་ལྟར་དང་། བྱད་མེད་གད་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་སྟོན་གདགས་འདོད་ཀྱི་ཀུན་
 སྟོང་གིས་བྱད་མེད་སྤྱི་ལ་སྟོང་ཆེག་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་བཟོད་བྱས་པ་གོ་ཞིང་ཀུན་དགྱིས་
 ཆང་ན་ལྷ་མེད་པའི་སྐར་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་བཅའ་བ་མཛད་དོ། ཀུན་
 དགྱིས་ཆང་མ་ཆང་ནི་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བ་ལ། བྱ་བ་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་ནས་དངོས་གཞི་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་དུ་བྱེས་སྟོང་འདོད་དང་། བྱ་བ་དེས་
 དག་འཁེང་མགུ་བ་གཉིས་པོ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གད་རུང་གཅིག་མེད་ན་ཅ་ལྟར་དུ་
 མི་འགྱུར་རོ། ཡང་དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། རོ་ཆ་དང་ཁེལ་ཡོད་མེད་པ་དགོས་
 ལ། གད་རུང་གཅིག་ཡོད་ན་ཅ་ལྟར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཅའ་
 བ་མཛད་པ་ནི། དང་པོ་ནི། “ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་།” ཞེས་པ་སྟེ་རིག་མ་
 ཡོངས་སུ་མ་སྦྱངས་པར། རང་གི་མཐུ་ཅམ་གྱིས་རིག་མ་བསྟེན་ནའོ། སྟོམ་པོ་གཉིས་
 པ་ནི། “དེ་ཡི་བདུད་ཅི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན།” ཞེས་པ་སྟེ་ལྷའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མ་དད་
 པའི་མདུན་དུ་དང་། བྱད་པར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ནའོ། སྟོམ་པོ་གསུམ་པ་ནི། “སྟོང་
 མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང་།” “ཞེས་པ་སྟེ། དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཀྱང་མ་དད་པ་ལ་
 གྱིས་སྟོང་སྟེགས་བམ་དང་། རྒྱན་དུག་ལ་སོགས་པའི་གསང་ཇས་སྟོན་པ་དང་། དུག་

༡ རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྟོབ་དཔོན་རྟ་དབྱངས། ཅ་ལྟར་བསྟེན་པ། ཤོག་གངས་༡༩༤༣

༢ རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྟོབ་དཔོན་རྟ་རྒྱུག། སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བ། ཤོག་གངས་༡༩༠༥༡ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་
 པ་དང་།” ཞེས་སོ།

༣ བརྟེན་ མ་དཔེར་འདི་ལྟར་གསལ་ཡང་། བརྒྱ་དཀར་པོའི་སྟོམ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་སོགས་སུ་བསྟེན་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ཉིད་དག་པར་
 སྦྱང་བས་དཀྱུས་སུ་བཞུགས།

༤ རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྟོབ་དཔོན་རྟ་རྒྱུག། སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བ། ཤོག་གངས་༡༩༠༥༡

༥ རྟེན་པ་རྣམས་རྒྱུད་འབྲེལ། མི་སྟོབ་དཔོན་རྟ་རྒྱུག། སྟོམ་པོའི་ལྷུང་བ། ཤོག་གངས་༡༩༠༥༡

ཀྱུ་འཆིང་བ་སྟོན་ནའོ།། སྒྲིམ་པོ་བཞི་པ་ནི། “ཆོག་གས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚྱུང་བ་དང་།” ཞེས་པ་
 སྟེ་ཆོག་གས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོ་དང་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོའི་དུས་སྐྱེ་དེར་ཞུགས་པ་ན། ལྷའི་
 ང་ཀྱུལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། ཡོན་བདག་གི་ཆོག་གས་བསགས་པའི་ཡིད་
 གྱེད་ཀྱིས་གནས་དགོས་པ་ལ་ཕན་ཚུན་དག་ཚྱུང་བ་དང་ཐ་ན་ཐལ་མོ་བརྟེན་པ་ཅམ་གྱེད་
 བའོ།། སྒྲིམ་པོ་ལྔ་པ་ནི། “དད་ལྷན་ལ་གཞན་ཆོས་སྟོན་དང་།” ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་
 རོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅི་བ་ན། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པར་གྱེད་ནའོ། སྒྲིམ་པོ་
 བྱལ་པ་ནི། “ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས།” ཞེས་པ་སྟེ་གསང་སྤྱགས་སྐྱེ་འབྱེན་
 པའི་ཉན་ཐོས་པའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས་པར་གནང་བ་ལ། ཞག་བདུན་འདས་ནའོ། དེ་
 ཡང་སྟོག་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱུལ་པོའི་བཀའ་སློང་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་ཉེས་པ་
 མེད་དོ།། སྒྲིམ་པོ་བདུན་པ་ནི། “བརྟུན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ང་ཀྱུལ་གྱེད།” ཅེས་པ་སྟེ། ལྷའི་
 སྐྱབ་ཐབས་ཅམ་ཞེག་ལ་བཞེན་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པར་ང་ཀྱུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྟོན་
 བའོ།། སྒྲིམ་པོ་བརྒྱད་པ་ནི། “དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་དང་།” ཞེས་པ་སྟེ་དབང་གིས་མ་
 སྟོན་པའི་སྤྱགས་ལ་མི་དད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའམ། སྟོན་ཡང་སྤྱགས་ལ་མི་དད་པར་
 ཕྱིའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་བསྟན་ནའོ།། སྐྱོར་བ་ལེགས་པར་མ་བྱས་པ་
 ནི། དམ་ཆོག་སྤར་ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་ནས་མི་ལེན་པ་ལ་དབང་ལ་སོགས་པ་དགོས་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་མེད་པར་བསྟན་ནས་གོ་བ་ན་སྒྲིམ་པོའོ།། བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པ་
 ནི། གྲངས་དང་དུས་དང་མཆན་མ་གང་རུང་གི་བསྟེན་པ་དང་སྟོན་བསྟེན་དང་། ལྷའི་རྣལ་

- ༡ རྟེན་བསྟན། ཀྱུང་འབྲེལ། ཟི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ། སྒྲིམ་པོའི་ཕྱིང་བ། འོག་གྲངས་༡༩༠བ༡
- ༢ རྟེན་བསྟན། ཀྱུང་འབྲེལ། ཟི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ། སྒྲིམ་པོའི་ཕྱིང་བ། འོག་གྲངས་༡༩༠བ༡
- ༣ རྟེན་བསྟན། ཀྱུང་འབྲེལ། ཟི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ། སྒྲིམ་པོའི་ཕྱིང་བ། འོག་གྲངས་༡༩༠བ༡
- ༤ རྟེན་བསྟན། ཀྱུང་འབྲེལ། ཟི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ། སྒྲིམ་པོའི་ཕྱིང་བ། འོག་གྲངས་༡༩༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “བརྟུན་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་ང་
 ཀྱུལ་གྱེད།” ཅེས་སོ།།
- ༥ རྟེན་བསྟན། ཀྱུང་འབྲེལ། ཟི་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱེ། སྒྲིམ་པོའི་ཕྱིང་བ། འོག་གྲངས་༡༩༠བ༡ ལས་བྱུང་བ་རྩེད་མི་འདྲ་སྟེ། “དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་
 བཤ།” ཞེས་སོ།།

འབྱོར་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ལ་འཇུག་ན་སྒྲོམ་
 བོདོ། སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་པ་ལས་དགོས་མེད་དུ་འདའ་བ་ནི། དཔེར་ན་དགོས་སྒྲོང་རྩོ་
 རྩོ་འཛིན་པས་སྦྱོན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ན། མེ་རེག་གི་དུས་བྲན་དང་། འབྲས་བུ་བྲུང་བ་མེ་བྱེད་
 བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྐྱགས་གྱི་སྒྲོམ་པོ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་ལྷུང་བ་གཉིས་བསྐྱེད་
 རོ། ། འདི་གསུམ་དང་། བོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ། དེ་
 ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་ཅ་པའི་ལྷུང་བ་བཅུ་བཞི་དང་། སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་
 དམ་བཅུ་གཅིག་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱས་ཏེ། ལམ་རིམ་གཉིས་བསྒྲོམ་པ་
 ལ་འབད་ནས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྱང་འཇུག་རྩོ་རྩོ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། བརྗོད་བྱ་རང་བཞིན་མཛེས་པའི་ལུགས་བཟང་ལ། རྩོད་བྱེད་སྒྲེལ་
 ལེགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྦྱད། མཁས་ལ་འཇུམ་དཀར་ཅི་ཡང་སྟོན་བྱེད་པའི། སྐལ་
 བཟང་ཡིད་འཕྲོག་འདི་འདྲ་བདག་གིས་རྟེན། གང་ཡང་སྐག་དོག་བྱུག་རྒྱུའི་རབ་རིབ་
 གྱིས་། སྒྲོ་མིག་ཁེབས་པའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་གྱིས་ནི། མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་
 འགམ་ཆེ་བ་ལ་འདི་ཡི། མཛད་བྱང་ལུན་ཆོགས་རི་ལྟར་གཞོད་པར་བྱས། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་
 མཁས་དང་ལེགས་བཤད་ལ། སྐག་དོག་ཅན་རྣམས་སྤང་བ་ངང་ཚུལ་ཡིན། དེ་བྱིར་དེ་
 ལ་བདག་གིས་ཅི་བྱིར་མཆིས། དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བདེན་པའི་དབང་པོ་མཛོད། རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱུའི་མཐར་སོན་ཞིང་། མཁས་ལས་སྒྲོངས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དུས་
 འདིར། དབང་དུ་གྱུར་པའང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ན། ད་ཀོ་ཅི་བྱ་ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་མཐུན།
 རྩོ་རྩོ་འཆང་དབང་དུས་གྱི་ཐ་མ་འདིར། དུར་སྦྱིག་འཛིན་པའི་སྒྲོམ་གར་ལྷུར་བྲངས་ནས།
 འདུས་པའི་ལམ་བཟང་རིང་དུ་གསལ་མཛོད་པ། བརྒྱད་པ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ནི་སྐྱག་གི་
 ལུལ་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་འདིར་འབད་པས། བདག་གི་རྒྱབས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་
 བསགས་པ་དེས། རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྒྲོ་བཟང་སྐས་བཅས་གྱི། ལུགས་མཆོག་སྤེད་

ཅའི་བར་དུ་ཕྱིན་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་སྤྱི་ཁིང་སྤྱི་བ་བྱ། མཁས་ལ་བརྟུང་ཅིང་
 ཐོས་ལ་བཅོན་བ་དང་། །བསྟན་ལ་གྲུས་ཤིང་འགྲོ་ལ་སྤྱིང་བཅེ་སོགས། །ཕན་ཚུན་འགྲན་
 བ་བཞིན་དུ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅས་ལྷན་ཟླེ་སྤྱིའི་ནམ་བར་བཞག་པ་སྐལ་བཟང་ཡིད་འཕྲོག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ནི། ལྷན་
 བ་ཡབ་སྐུ་གི་གསུང་སྤྱིས་ཆིང་བ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཁ་འཛོར་བ་ནམས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་བ་དང་། བདེ་དབྱེས་
 དུས་འཁོར་གསུམ་གི་རྒྱུ་ཆེན་དང་། ལྷགས་རིམ་ཆེན་མོ་ནམས་གིས་ཅུང་ཟད་སྤྱིས་ཏེ་བརྒྱན་བར་བྱས་ནས། མང་ཐོས་ཆོས་
 གི་སྤྱན་ཅན་དོ་མའི་སྤོབ་དཔོན་ཆོས་ལྷན་སྤྱོ་གོས་པའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གི་གསུང་ལས་སྤྱིས་པའི་བཅོན་བ་བསོད་ནམས་མིང་ཅན་
 གིས་དབེན་གནས་བྱམས་བ་སྤྱིང་དུ་བསྐྱིགས་པའོ། །

རྩ་ཡི་ལྷ་མོ་ཞལ་བཅས་འཛིན།

༩ རྩུབ་རྒྱན་དང་པོ།

དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆིངས་ལྟ་འབྱོར་དག་རིམ་དང་པམ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད།

ཡང་།	ཇིའི་རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	པམ་ཆེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་གསུང་ཚུལ།	ཅ་ཆེག་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་མཆོམས།
༡	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆེག་མེད།
༢	སྤྱང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	བཅེ་བ་སྤྱང་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད།	རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེར་གསལ་བ། ཞེས་བ་ནས། ཆོགས་ཞིང་རྣམས་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༣	བཀའི་འཁོར་ལོའི་གཙོ་བོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱང་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཨོ་སྤྱ་བྱ་ལ་ཞེས་བ་ནས། སེམས་དཔལ་དགསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༤	འཁོར་ཁོ་མོ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱང་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	གཤེན་ཇི་གཤེན་ཅན་པོ་ཞེས་བ་ནས། ཆར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུགས་པར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༥	བགེགས་ལ་ལུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བགེགས་ལ་ལུར་བུས་གདབ་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གནོད་མཚེས་ལ་ཞེས་བ་ནས། གཡོ་འགལ་མེད་པར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༦	ར་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་གྲུར་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩ་གྲུར་ཇི་ཇི་ཞེས་བ་ནས། ཨོ་ལྷ་རྩ་ཞེས་བའི་བར།
༧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་སྤྱང་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་བ་ནས། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༨	རྩོམ་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རྩོམ་པའི་ཆ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱང་པའི་རང་ལས་སྤྱང་ཅིག་གིས་ཞེས་བ་ནས། ལྷ་ཆོགས་རྩོམ་རྩེར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༩	ཉེན་ཀྱི་དཀྱིལ་ཁོར་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱི་དཀར་པོ་ཞེས་བ་ནས། བྱང་ལྷོགས་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་ཆོགས་རྩོམ་པའི་བར།
༡༠	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་དགོད་པའི་དེ་ཉིད།	དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་རང་ཉིད་ཅེས་བ་ནས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།
༡༡	ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་བྱགས་ཀའི་རྩི་སྤྱོད་མོའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བ་ནས་ཀླར་མཐིམ་གཉིས་སུ་གནོད་མཚེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བའི་བར།
༡༢	དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཞེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་རྩི་ཞེས་བའི་བར།
༡༣	ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྟར་བའི་དེ་ཉིད།	ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ལས་ལྟར་བའི་དེ་ཉིད།	གདན་དབུས་མའི་སྤྱང་དུ་ཞེས་བ་ནས། ཉིང་ནས་སྤྱང་དུ་བཅེགས་པར་གྱུར་ཅེས་བའི་བར།

༡༤	ཆ་བ་ལ་འཛིགས་པའི་དེ་ ཉིད།	ཆ་བ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆ་ཐམས་ ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༥	ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་སྦྱོམས་པར་ འཇུག་པའི་དེ་ཉིད།	ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལས་མཉམ་པར་ འཇོག་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཛོམས་ཞེས་པ་ནས། ཆ་བར་སྤང་བ་དེ་ འོོ་ཞེས་པའི་བར།
༡༦	ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ ཉིད།	ས་བོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ ཉིད།	ཆ་བའི་སྤྲོད་ཏུ་རྒྱལ་པ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ཐིམ་ ཞེས་པའི་བར།
༡༧	བྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྒྱལ་ པའི་དེ་ཉིད།	བྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། བརྟ་ལྷན་གྱི་ཉརྟ་ ཞེས་པའི་བར།
༡༨	སྤྱི་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ པའི་དེ་ཉིད།	སྤྱི་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་པའི་ དེ་ཉིད།	རྟོ་རྟེ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས། ཅན་བཟའ་ཅན་ཏུ་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༡༩	སྤྱལ་སྤྱར་བསྐྱར་པའི་དེ་ཉིད།	དང་པོའི་མགོ་ན་པོ་སྤྱལ་སྤྱར་ ཐེམས་སུ་བསྐྱར་པའི་དེ་ཉིད།	རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཞེས་པ་ནས། ཅན་བཟའ་ཅན་ཏུ་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༠	ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་ བསྐྱོར་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་རྟེན་གཤམ་ལས་ཁང་ཏུ་ བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་ལུས་ཀྱི་མདུན་རྒྱལ་ཅེས་པ་ནས། ཆ་སོ་སོར་གྱུར་ ཅེས་པའི་བར།
༢༡	བྱང་པོ་གཤེགས་པར་སྦྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	བྱང་པོ་ཐུ་རིགས་ཐུར་བསྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཅེས་པ་ནས། དོན་བྱུང་གི་བྱག་མཆན་ ནོར་བུ་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༢	ཁམས་གཤེགས་མར་སྦྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཁམས་བཞི་ལུས་བཞིར་བསྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ལྟེ་བར་ལུས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། སྦྱོམ་པའི་བྱག་མཆན་ཐ་མ་ རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༣	མིག་སོགས་ཐེམས་དཔར་ སྦྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་སོགས་ས་སྤྱིར་སོགས་སུ་ བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	མིག་གཉིས་སུ་ཞེས་པ་ནས། བྱམས་པའི་བྱག་མཆན་ཐ་ མ་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༤	གཟུགས་སོགས་ཐེམས་ མར་སྦྱོམ་པའི་དེ་ཉིད།	ལུས་ལྟ་རྟོ་རྟེ་མ་ལུར་བསྐྱོམ་པའི་ དེ་ཉིད།	མིག་གི་སྦྱོར་ཞེས་པ་ནས། དེག་བྱ་རྟོ་རྟེ་མའི་བྱག་མཆན་ ཐ་མའི་རིན་ཆེན་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༥	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྦྱོམ་པའི་ དེ་ཉིད།	ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ ཉིད།	ལག་པ་གཡས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༦	སྤྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དེ་ ཉིད།	སྤྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་སྤྱི་བོར་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉརྟ་ཞེས་པའི་བར།
༢༧	གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ དེ་ཉིད།	གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	རང་གི་བྱེའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉརྟ་ཞེས་པའི་ བར།

༡༩	ཐུགས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ དེཉིད།	ཐུགས་ཕྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེཉིད།	རང་གི་སྤྱིང་གའི་ཞེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉལ་ཞེས་པའི་བར།
༡༩	དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྐྱ་ གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་ ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པའི་དེཉིད།	སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་ཕྱིན་ གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དེཉིད།	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉལ་ཞེས་པའི་ བར།
༢༠	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ ཉིད།	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེཉིད།	རང་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཞེས་བ་ནས། ལུས་རྒྱས་ བར་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར།
༢༡	ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ དེཉིད།	ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ ཉིད།	དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་བ་ནས། ཆོས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ ཅེས་པའི་བར།
༢༢	རིག་མ་འདྲ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ དེཉིད།	རིག་མ་འདྲ་བྱ་བའི་དེཉིད།	རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཞེས་བ་ནས། རྣམ་པ་ལྡན་གང་བར་ གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༢༣	རྗེས་སྤྱོད་ཆགས་པའི་དེཉིད།	རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེཉིད།	རང་ཉིད་རྗེ་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉལ་ཞེས་ པའི་བར།
༢༤	མཆོད་པའི་དེཉིད།	མཆོད་པའི་དེཉིད།	རང་ཉིད་རྗེ་འབྱུང་དུ་གྱུར་ཅེས་བ་ནས། ལྷན་གྱི་ཉལ་ ཞེས་པའི་བར།
༢༥	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	གཤེགས་པ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཡོ་སྤྱུང་གྱི་ཉལ་ཞེས་བ་ ནས། རིམ་པ་དང་མཐོང་བྱེད་པའི་ཞེས་པའི་བར།
༢༦	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	སྐྱ་ན་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དངས་ཞེས་བ་ནས། རིམ་པ་ དང་མཐོང་བྱེད་པའི་ཞེས་པའི་བར།
༢༧	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	སེམས་མ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	རྗེ་འབྱུང་ལུས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་བྱིར་དབྱུང་རང་ གནས་སུ་འཁོད་པ།
༢༨	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེ་ ཉིད།	སེམས་དཔའ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	བྱམས་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དངས་ཞེས་བ་ནས་བྱུང་སྟེ་ གཡོན་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར་རོ།
༢༩	ཁྱོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	ཁྱོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེཉིད།	གཤེན་རྗེ་གཤེད་རང་གི་ཐུགས་ཀར་དངས་ཞེས་བ་ནས། སྤྱར་བྱོན་ནས་འོག་དུ་འཁོད་ཅེས་པའི་བར།
༣༠	ཐུག་མཆོད་སྐྱ་མོ་ལ་སྐྱོབ་ པའི་དེཉིད།	སྐྱ་མོ་བསྐྱོབ་པའི་དེཉིད།	ཅ་ཆོག་མེད།

༩༡	ཐིག་ལེ་ཕྱ་མེད་དེ་ཉིད།	ཐིག་རྫོང་ཐིག་ལེ་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམ་ པའི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆིག་མེད།
༩༢	རྫོ་རྩེའི་བརྒྱུས་པའི་དེ་ཉིད།	ཡིད་བརྒྱུས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོ་ཡུ་རྩུ་ཞེས་པའོ། རྩེ་དང་མཆུ་མི་འགྲུལ་ཞིང་སྤྱི་སྤངས་ པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྒྱུས་པའོ།
༩༣	རག་གི་བརྒྱུས་པའི་དེ་ཉིད།	རག་བརྒྱུས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཨོ་ཡུ་བརྒྱ་མོགས།
༩༤	གཙོ་བོ་རྩོད་དམ་ལ་ཞུགས་ པའི་དེ་ཉིད།	གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ པའི་དེ་ཉིད།	ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པ་བར་ཞུགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། ལྷ་དང་ ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༥	བསྐྱེད་པས་བསྐྱར་པའི་དེ་ ཉིད།	ཞུ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལས་ བཞེངས་པའི་དེ་ཉིད།	དེ་ནས་ཆད་མེད་པ་བཞིའི་ཞེས་པ་ནས། མཛོད་སྐྱེས་དུ་ མཛོད་བར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༦	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མཆོད་བསྟོད་ཀྱི་དེ་ཉིད།	མི་བསྟོད་རྫོ་རྩེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། ཞེས་པ་ནས། མཉེས་ཤིང་ ཆིས་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་བར།
༩༧	ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད།	ཉེ་བསྐྱེད་དེ་ཉིད།	རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩུ་ཞེས་པ་ནས། ཨོ་གཤམ་རྩུ་རྩུ་ཞེས་ པའི་བར་རོ།
༩༨	ཁ་ཐས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ཀྱི་ དེ་ཉིད།	ཁ་ཐས་ཀྱི་དེ་ཉིད།	ཅ་ཆིག་མེད།
༩༩	ལུས་རྒྱས་བར་བྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	ལུས་བརྒྱས་བར་བྱེད་པའི་དེ་ ཉིད།	ཅ་ཆིག་མེད།
༡༠༠	དངོས་བྱུང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ དེ་ཉིད།	དངོས་བྱུང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དེ་ ཉིད།	ཅ་ཆིག་མེད།
༡༠༡	དངོས་བྱུང་འཁྲིང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ དེ་ཉིད།	དངོས་བྱུང་འཁྲིང་རྒྱུ་ལྡན་པའི་དེ་ ཉིད།	ཅ་ཆིག་མེད།

ས་མོན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱག་མཆན་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། སྤྱི་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་རྒྱལ་བ་གསུམ་རྫོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མཛོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཞེ་དཀྱའི་ཞེས་མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་གསུངས་ཞེས་བཀྲ་ཆེན་བསྟོད་ནམས་གྲགས་པའི་བསྐྱེད་པའི་ལས་གསུངས་སོ།

ཕྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་པ།

བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག

ཕྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་འདྲེས་པའི་བསྐྱར་རིམ་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་འབྲས་པའི་ཡིད་འཛིག་གི་བསྐྱར་འབྲས་རེའུ་མིག

ཡང་།	མི་མེད་དབང་མ།	ཤོག་གྲངས།	དབང་རྒྱུ།	ཤོག་གྲངས།	
1	ཅོང་ཁ་པ་	༡བ༡	བཅོང་ཁ་པ་	༡བ༡	༡།༤
2	གཟུང་ཞིག་	༡བ༡	བཟུང་ཞིག་	༡བ༡	༤།༡
3	འིལ་བུ་	༡བ༤	འིལ་བུ་	༡བ༡	༤།༡༡
4	འིལ་	༤བ༤	འིལ་	༤བ༤	༡།༡༠
5	འིལ་	༤བ༣	འིལ་	༤བ༡	༡།༡༡
6	བསྐྱར་པའི་	༤བ༤	བསྐྱར་པའི་	༤བ༣	༡།༡༤
7	སྐྱེས་བསྐྱེས་	༤བ༣	བསྐྱེས་བསྐྱེས་	༤བ༤	༤།༤
8	བརྗོད་དེ།	༤བ༡	བརྗོད་དེ།	༤བ༤	༤།༡༠
9	ལྷ་རྒྱུ་	༤བ༣	ལྷ་རྒྱུ་	༤བ༤	༡༠།༣
10	ལྷ་རྒྱུ་	༤བ༤	ལྷ་རྒྱུ་	༤བ༤	༡༠།༤
11	གསུམ་ནི།	༤བ༤	བཞི་ནི།	༤བ༡	༡༠།༡
12	སྐྱེས་པའི་	༡བ༡	སྐྱེས་པའི་	༤བ༡	༡༠།༡༡
13	སྐྱེས་པའི་	༡བ༤	སྐྱེས་པའི་	༤བ༤	༡༡།༤
14	སྐྱེས་བསྐྱེས་	༡བ༤	བསྐྱེས་བསྐྱེས་	༤བ༤	༡༡།༤
15	སྐྱེས་བསྐྱེས་	༡བ༡	བསྐྱེས་བསྐྱེས་	༤བ༡	༡༡།༤
16	གང་ལ་ནི།	༤བ༡	གང་ལ་ནི།	༡བ༤	༡༣།༡༤
17	ལྷ་རྒྱུ་	༡༠བ༡	ལྷ་རྒྱུ་	༤བ༡	༡༤།༡༤
18	བཟུང་ཞིག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་	༡༠བ༣	བཟུང་ཞིག་ཆེན་པོ་སྐྱེས་	༤བ༣	༡༤།༡༡
19	དབང་པོ་སྐྱེས་	༡༠བ༣	དབང་པོ་སྐྱེས་	༤བ༣	༡༤།༡༡
20	དགོན་མཆོག་	༡༡བ༡	དགོན་མཆོག་	༤བ༤	༡༡།༡
21	སྐྱེས་པ་	༡༡བ༤	བསྐྱེས་པ་	༡༠བ༤	༡༡།༡༤
22	སྐྱེས་པ་མི་འཛིག་པ་	༡༡བ༡	བསྐྱེས་པ་མི་འཛིག་པ་	༡༠བ༤	༡༡།༡༤
23	ཡིན་གྱི།	༡༡བ༣	ཡིན་གྱི།	༡༠བ༤	༡༤།༡༤
24	བསྐྱེས་པ་	༡༡བ༤	བསྐྱེས་པ་	༡༡བ༡	༡༤།༡
25	བརྗོད་དེ།	༡༡བ༤	རྗོད་དེ།	༡༡བ༣	༡༤།༤

26	རིགས་བཅོས་	༡༤ནད	རིགས་འགྲོས་	༡ནད	༢༠༡༩
27	ཞེས་བས་ཀྱེ་	༡༤བལ	ཞེས་བ་ཀྱེ་	༡ནབ༤	༢༡༡༠
28	ལྷགས་ལྷ་	༡༥ནཱ	ལྷགས་ལྷས་	༡ནབ༤	༢༡༡
29	དེ་གཉིས་	༡༥ནལ	དེ་ཉིད་	༡ནནད	༢༡༡༡
30	དུ་ཉི་	༡༥ན༤	དུ་ཉི་	༡ནནཱ	༢༡༡༤
31	ལྷ་རྒྱ་	༡༥བན	ལྷ་རྒྱ་	༡ནནལ	༢༡༡༤
32	བཀའ་ལ་ཉོན་	༡༥བན	བཀའ་ཉོན་	༡ནནལ	༢ན༡༡
33	ལྷ་ཀ་	༡༥བན	ལྷ་ཀ་	༡ནནལ	༢ན༡༡
34	བསྐྱེལ་	༡༥བཱ	སྐྱེལ་	༡ནན༤	༢ན༡ཱ
35	བརྒྱུད་བ་	༡༥བ༤	བརྒྱུད་བ་	༡ནབ༡	༢ན༡ལ
36	སྐར་ཡང་	༡༥བ༤	སྐར་རང་	༡ནབ༡	༢ན༡ལ
37	རྣམ་	༡༤བ༡	རྣམས་	༡༤ནད	༢༤༡༩
38	སྐྱོམ་བ་	༡༤བན	བསྐྱོམ་བ་	༡༤ནཱ	༢༤༡༡༤
39	སྐྱེད་མཁེག་	༡༥ནད	སྐྱེད་མཁེག་	༡༤བན	༢༥༡༡༡
40	གིས་	༡༥ན༤	གི་	༡༤བ༤	༢༥༡༡ལ
41	ལྷ་ལྷ་	༡༥ན༤	ལྷ་ལ་	༡༤བ༤	༢༥༡༡༤
42	མེད་བས་	༡༥བན	མེད་བར་	༡༥བལ	༢༥༡༡ཱ
43	རྒྱགས་ལྷུ་	༡༤ནལ	རྒྱག་ལྷུ་	༡༤བ༡	༢༤༡ན
44	བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་བའི་མ་རིག་བ་ངོས་ འཛིན་བར་བྱེད།	༡༤བ༡	བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་བར་བྱེད།	༡༤བཱ	༢༤༡ལ
45	ཅེས་	༡༤བན	ཅེས་	༡༤བཱ	༢༤༡ལ
46	ལྱིས་	༡༤བ༤	ལྱི་	༡༤བ༤	༢༤༡༡ལ
47	ལྱིས་	༡༤བ༤	ལྱི་	༡༤བ༤	༢༤༡༡ལ
48	ལྱིས་རྟོན་	༢༠ནད	ལྱི་རྟོན་	༡༥ནད	༢༠༡༤
49	དེ་ན་	༢༠བ༡	དེ་ནི་	༡༥ན༤	༢༠༡༡ལ
50	ཅེའང་	༢༡བ༡	ཅེ་ཡང་	༡ནན༤	༢༡༡༡
51	གཙོ་བོ་	༢༡བལ	གཙོ་བོ་	༡༥བ༡	༢༡༡ལ
52	ཞེས་བྱའོ།།	༢ནན༡	ཞེས་བའོ།།	༡༥བཱ	༢༡༡ཱ
53	བབས་	༢ནབ༤	བབ་	༡༤ན༤	༢ན༡༡ལ
54	ལྷག་བ་	༢ནན༤	ལྷག་བ་	༡༤བལ	༢༤༡༡ལ
55	བསྐྱོམ་མེན།	༢༤ནད	བསྐྱོམ་མེན།	༢༠ན༤	༢༥༡༡ཱ
56	ས་གཞི་ར་གྱུར་	༢༤ནཱ	ས་གཞི་ར་གྱུར་	༢༠ན༤	༢༥༡༡ལ

57	བཅུ་ཚོ་	ཤེན་པ་	བཅུ་པ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
58	བླ་མ་	ཤེན་པ་	བླ་མ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
59	ས་གཞི་ར་གྲུང་	ཤེན་པ་	ས་གཞི་ར་གྲུང་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
60	དཀྱིལ་ཆོག་	ཤེན་པ་	དཀྱིལ་ཆོག་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
61	དེ་བཞིན་	ཤེན་པ་	དེ་བཞིན་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
62	གཞི་ལ་ས་	ཤེན་པ་	གཞི་ལ་ས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
63	རྒྱ་གསེལ་	ཤེན་པ་	རྒྱ་གསེལ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
64	ཆད་ཅི་ཅེས་	ཤེན་པ་	ཆད་ཅི་ཅེས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
65	སྤང་བ་	ཤེན་པ་	སྤང་བ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
66	རྩ་མིག་	ཤེན་པ་	རྩ་མིག་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
67	སོགས་བྱུང་།།	ཤེན་པ་	སོགས་བྱུང་།།	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
68	མེད་པར་	ཤེན་པ་	མེད་པར་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
69	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
70	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
71	མེད་	ཤེན་པ་	མེད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
72	མེད་	ཤེན་པ་	མེད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
73	མེད་	ཤེན་པ་	མེད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
74	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	འབྲས་ས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
75	གཞིག་	ཤེན་པ་	གཞིག་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
76	འཛིན་བྱ་	ཤེན་པ་	འཛིན་བྱ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
77	མེད་	ཤེན་པ་	མེད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
78	ཁྱད་གསལ་བའི་	ཤེན་པ་	ཁྱད་གསལ་བའི་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
79	ཁྱད་གསལ་	ཤེན་པ་	ཁྱད་གསལ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
80	གསལ་	ཤེན་པ་	གསལ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
81	མེས་ས་བ་	ཤེན་པ་	མེས་ས་བ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
82	ཆེན་པོ་ས་	ཤེན་པ་	ཆེན་པོ་ས་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
83	སྤྱད་	ཤེན་པ་	སྤྱད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
84	འབྲས་བུ་སྤྱད་བྱེད་གསལ་བ་	ཤེན་པ་	འབྲས་བུ་སྤྱད་བྱེད་གསལ་བ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
85	བརྒྱུད་བའི་	ཤེན་པ་	བརྒྱུད་བའི་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
86	མཆོག་གི་སྤྱད་	ཤེན་པ་	མཆོག་གི་སྤྱད་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
87	འབྲས་བུ་	ཤེན་པ་	འབྲས་བུ་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤
88	གསལ་བའི་	ཤེན་པ་	གསལ་བའི་	ཤེན་པ་	༣༠༧༤

89	ཡོད་རྒྱ།	3150	ཡོད་དེ།	3150	4613
90	མཁའ་ལྷ་དང་མེ་ཁྲིའི་ལྷ་བྱེ་	0054	མཁའ་ལྷ་དང་ལྷ་བྱེ་	3336	4614
91	དེ་ནས་	0154	དེས་ན་	3039	6010
92	དང་ནི་	0230	བར་ནི།	3036	6011
93	ཆོས་སྤྱ།	0259	ཆོས་སྤྱར་	3033	6012
94	འཇིག་རློབ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་	0333	འཇིག་རློབ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་	3439	6014
95	འགགས་པ་	0330	འགག་པ་	3433	6015
96	འཇིག་རློབ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་	0334	འཇིག་རློབ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་	3430	6016
97	ལྷ་དང་འཇིག་	0351	ལྷ་དང་འཇིག་	3434	6017
98	ལྷ་དང་	0353	ལྷ་དང་	3451	6018
99	མེ་ཁྲིའི་	0039	མེ་ཁྲིའི་	3450	6019
100	བྱང་གཟུགས་	0053	བྱང་གཟུགས་	3030	6020
101	ཅན་ལྷ་	0056	ཅན་ལྷ་ལྷ་	3036	6021
102	ཆུ་	0451	ཆུ་	3034	6022
103	མེ་ཁྲིའི་དེ།	0450	མེ་ཁྲིའི་དེ།	3039	6023
104	རྫོགས་པ་ལས་	0233	རྫོགས་པ་ལ་	3433	6024
105	སྤྱོད་པའི་	0259	སྤྱོད་པའི་	3451	6025
106	ལྷ་གས་པ།	0039	ལྷ་གས་པ།	3033	6026
107	གཉིས་ཞོ་	0033	གཉིས་ཞོ་	3033	6027
108	བརྒྱ་པ་ལྷ་ལྷ་	0056	བརྒྱ་པ་ལྷ་ལྷ་	0030	6028
109	འཇིག་	0056	འཇིག་	0030	6029
110	མོ་མོར་	0059	མོ་མོ་	0054	6030
111	ཡོ་ལོས་ལྷ་	0130	ཡོ་ལོས་ལྷ་	0134	6031
112	སྤྱོད་	0154	སྤྱོད་	0130	6032
113	དེ་ལྷ་	0253	དེ་ལྷ་	0333	6033
114	སྤྱོད་གཟུགས་	0056	སྤྱོད་གཟུགས་	0033	6034
115	སྤྱོད་ལྷ་	0450	སྤྱོད་ལྷ་	0054	6035
116	ལྷ་དང་ལྷ་	0456	ལྷ་དང་ལྷ་	0439	6036
117	འཇིག་	0451	འཇིག་	0436	6037
118	མེ་ཁྲིའི་དབང་	0653	མེ་ཁྲིའི་དབང་	0451	6038
119	མ་ལ་	0650	མ་ལ་	0459	6039
120	ཡོ་ལྷ་	0233	ཡོ་ལྷ་	0456	6040

121	མ་བཏབ་པས་	༥༧༥	མ་བཏབ་པར་	༧༦༡	༡༣༡༥
122	ཆེ་ལྷོ་	༥༡༧	ཆེ་བ་དྲ་	༧༦༣	༡༣༡༣
123	བསྐྱར་པའི་	༥༡༧༣	སྐྱར་པའི་	༧༦༣༩	༡༣༡༩
124	ཁྱི་གྲིས་	༥༡༧༧	ཁྱི་གྲིས་	༧༦༣༩	༡༣༡༩
125	ཨུམ་	༥༤༣༤	ཨུམ་	༧༦༧༣	༡༤༡༡
126	ལའ་	༥༤༧༩	ལའེ་	༧༦༧༥	༡༤༡༩
127	ལྷོ་ལྷོ་	༥༤༧༩	ལྷོ་ལྷོ་	༧༦༧༥	༡༤༡༩
128	མཛོད་ལྷོ་	༤༠༣༧	མཛོད་ལྷོ་	༧༦༣༥	༡༤༡༩
129	མཛོད་	༤༠༧༥	མཛོད་	༧༦༧༣	༡༤༡༩
130	མོ་ན་	༤༠༧༤	མོ་ན་	༧༦༧༤	༡༤༡༩
131	མོ་ས་	༤༡༣༤	དགོས་	༧༤༣༧	༡༤༡༣
132	ཆང་ལྷོ་	༤༡༣༩	ཆང་ལྷོ་	༧༤༧༧	༡༤༡༣
133	དེ་ལ་	༤༡༧༡	དེ་ལ་	༧༠༣༩	༡༤༡༩
134	ཡིན་གྱི་	༤༣༧༡	ཡིན་གྱིས་	༧༠༧༤	༤༡༡༡
135	མ་རེག་	༤༤༧༡	མ་རེག་	༧༡༣༤	༤༣༡༩
136	བྱ་བ་སྐྱབ་	༤༤༧༩	བྱ་བ་སྐྱབ་	༧༣༣༥	༤༤༡༠
137	གྲིས་	༤༤༧༥	གྲིས་	༧༣༣༤	༤༤༡༩
138	མིན་པར་ཤེས་	༤༤༧༤	མིན་པར་དག་ལ་ཤེས་	༧༣༧༡	༤༤༡༡
139	མཆོམས་	༤༠༣༡	མཆོམས་	༧༣༧༩	༤༤༡༡
140	ཕྱོད་	༤༠༧༡	ཕྱོད་	༧༤༣༡	༤༤༡༩
141	བཞེན་པའི་	༤༠༧༧	བཞེན་པའི་	༧༤༣༩	༤༠༡༡
142	ལྷོ་ལྷོ་	༤༠༧༤	ལྷོ་ལྷོ་	༧༤༣༧	༤༠༡༥
143	མོ་ས་	༤༠༧༤	མོ་ས་	༧༤༣༧	༤༠༡༤
144	དོན་དུ་བྱས་	༤༡༣༤	དོན་བྱས་	༧༤༧༩	༤༡༡༩
145	ལྷོ་ལྷོ་	༤༡༧༡	ལྷོ་ལྷོ་	༧༤༧༧	༤༡༡༩
146	མོན་	༤༡༧༩	མོན་	༧༤༧༥	༤༡༡༡
147	མོན་	༤༡༧༧	མོན་	༧༤༧༥	༤༡༡༡
148	བཞུགས་པར་	༤༤༣༧	བཞུགས་པར་	༧༤༣༧	༤༤༡༥
149	དེར་དོས་	༤༤༧༧	དེར་སྐྱོད་དོས་	༧༤༧༩	༤༤༡༤
150	མོ་ག་	༤༠༣༩	མོ་ག་	༧༤༣༡	༡༠༠༡༡
151	འོད་གསལ་ལྷོ་ལྷོ་	༤༠༧༩	འོད་གསལ་ལྷོ་ལྷོ་	༧༤༣༤	༡༠༡༡
152	མོ་ག་	༤༡༣༡	མོ་ག་	༧༤༧༩	༡༠༡༡༩

153	ལྷག་	༧༡ན༥	དག་	༥༤བ༤	༡༠༩༡
154	ལྷམ་ལས་	༧༡བ༤	གསུམ་ལས་	༥༧ན༣	༡༠༩༡
155	ལྷི་	༧༡བ༤	ལྷི་	༥༧ན༣	༡༠༩༡
156	ལྷུང་གཅིག་	༧༡བ༥	ལྷུ་གཅིག་	༥༧ན༤	༡༠༩༡
157	ལྷི་	༧༡ན༡	ལྷིས་	༥༧ན༤	༡༠༩༡
158	ལྷམས་ལྷུབས་	༧༡ན༤	ལྷམ་ལྷུབས་	༥༧བ༣	༡༠༩༡
159	ལྷག་པར་	༧༡བ༥	ལྷག་པ་	༥༤ན༡	༡༠༤༡
160	ལྷི་ལྷི་	༧༡ན༡	ལྷི་ལྷིས་	༥༤ན༡	༡༠༤༡
161	ལྷི་ལས་	༧༡ན༣	ལྷི་ལས་	༥༤ན༣	༡༠༤༡
162	ལྷི་ལྷིས་	༧༡ན༣	ལྷི་ལྷི་	༥༤ན༤	༡༠༤༡
163	ལྷན་	༧༡ན༤	ལྷན་	༥༤ན༥	༡༠༤༡
164	གཉིད་	༧༡བ༥	ཉིད་	༥༤བ༣	༡༠༥༡
165	ལྷམས་ཆེན་	༧༡བ༤	ལྷམས་ཆེན་	༥༤བ༤	༡༠༥༡
166	ལྷམ་པར་ས་	༧༤ན༡	ལྷམ་པར་ས་	༥༤བ༤	༡༠༤༤
167	དྲུལ་མཆོག་	༧༤ན༣	དྲུལ་ཆོག་	༥༤བ༤	༡༠༤༤
168	ལྷམས་ཆེན་	༧༤ན༣	ལྷམས་ཆེན་	༥༤བ༤	༡༠༤༤
169	ལྷི་བཅུ་	༧༤བ༡	ལྷི་བཅུ་	༥༤ན༣	༡༠༤༡
170	ལྷོ་	༧༤བ༣	ལྷོ་	༥༤ན༥	༡༠༤༡
171	ལྷིད་པར་	༧༤ན༤	ལྷིད་པ་	༥༤བ༤	༡༠༤༡
172	ལྷི་	༧༤ན༤	ལྷིས་	༥༤བ༥	༡༠༤༡
173	ལྷོན་རྒྱགས་	༧༤ན༤	ལྷོན་རྒྱགས་	༥༤བ༥	༡༠༤༡
174	ལྷས་	༧༤བ༡	ལྷི་	༥༤བ༥	༡༠༤༤
175	ལྷུང་པར་ས་	༧༤བ༡	ལྷུང་པར་ས་	༥༤བ༤	༡༠༤༤
176	ལྷ་གཡངས་	༧༤བ༤	ལྷ་གཡངས་	༤༠ན༣	༡༠༤༡
177	ལྷག་པར་	༧༤ན༡	ལྷག་པར་	༤༠ན༤	༡༠༤༡
178	ལྷམ་པའི་	༧༤བ༡	ལྷམ་པའི་	༤༠བ༣	༡༠༤༡
179	ལྷམ་པའི་	༧༤བ༤	ལྷམ་པའི་	༤༠བ༤	༡༡༠༡
180	ལྷམ་པའི་	༧༤བ༤	ལྷམ་པའི་	༤༠བ༥	༡༡༠༡
181	ལྷམ་པ་	༧༤བ༥	ལྷམ་པ་	༤༠བ༥	༡༡༠༡
182	ལྷམ་པའི་	༧༤ན༡	ལྷམ་པའི་	༤༡ན༡	༡༡༠༡
183	ལྷམ་པའི་	༧༤ན༣	ལྷམ་པའི་	༤༡ན༡	༡༡༠༡
184	དེ་ཉིད། ལྷངས་ལྷ་	༧༤ན༤	དེ་ཉིད། དེ་ལྷངས་ལྷ་	༤༡ན༣	༡༡༠༡

185	ཅེས་པའི་	༧༧ན༥	ཞེས་པའི་	༦༩ན༣	༡༡༠༡༩
186	ཅེས་པའི་	༧༧ན༦	ཞེས་པའི་	༦༩ན༤	༡༡༡༡
187	བྱག་མཚན་ཐ་མ་ནོར་བུ་	༧༧བ༡	བྱག་མཚན་ནོར་བུ་	༦༩ན༥	༡༡༡༡
188	ཅེས་པའི་	༧༧བ༤	ཞེས་པའི་	༦༩བ༡	༡༡༡༡༠
189	ཅེས་པའི་	༧༧ན༩	ཞེས་པའི་	༦༩བ༤	༡༡༡༡༡
190	བསྐྱེད་པའི་	༧༧ན༤	བསྐྱེད་པ་	༦༩བ༥	༡༡༡༡
191	བསྐྱེད་པའི་	༧༧ན༥	བསྐྱེད་པ་	༦༩བ༦	༡༡༡༡
192	བསྐྱེད་པའི་	༧༧ན༥	བསྐྱེད་པ་	༦༩བ༦	༡༡༡༡
193	མཐོང་བ་གྲུང་ཅེས་པའི་བར་ཁྱ་བ་	༧༧བ༩	མཐོང་བར་ཁྱ་བ་	༦༩ན༩	༡༡༡༡༣
194	བསྐྱེད་པ་	༧༧བ༤	སྐྱེད་པ་	༦༩ན༤	༡༡༡༡༣
195	བསྐྱེད་པ་	༧༧ན༩	གྲངས་པ་	༦༩ན༦	༡༡༣༡
196	བསྐྱེད་པ་	༧༧བ༣	སྐྱེད་པ་	༦༩བ༤	༡༡༤༡
197	བྱང་རྒྱལ་པའི་དེ་ཉིད་	༧༠ན༣	བྱང་རྒྱལ་པ་འདི་དེ་ཉིད་	༦༣ན༣	༡༡༥༡
198	ཀྱི་བ་	༧༠བ༤	སྐྱོ་བ་	༦༣བ༡	༡༡༥༡༣
199	སོགས་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་	༧༠བ༥	སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་	༦༣བ༡	༡༡༥༡༡
200	གོ་སྐྱེལ་	༧༩བ༩	བཞོ་སྐྱེལ་	༦༤བ༥	༡༡༥༡༣
201	གསུང་སྐྱོ་ས་	༧༩བ༦	གསུང་བསྐྱོ་ས་	༦༤ན༩	༡༡༥༡༣

༥ དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཐ་མ་ནོར་བུ་མཐོང་བར་ཁྱ་བ་འདི་དེ་ཉིད་འཕྲོག་གི་བསྐྱར་འབྲས་རེུ་མིག

ཨང་།	སྐྱོ་སྐྱེད་པའི་མཚན་	མོག་གྲངས་།	དབང་ཉིད་།	མོག་གྲངས་།	
1	སྐྱེད་པའི་	༩བ༡	སྐྱེད་པའི་	༩ན༣	༡༡༡༡༤
2	ཐིག་ལེ་	༩བ༥	ཐིག་ལེས་	༩ན༤	༡༡༤༡༤
3	ལྷ་མོ་	༤བ༣	ལྷ་མོ་	༩བ༥	༡༡༤༡༣
4	གསུང་འཛིན་	༤བ༡	བསྐྱེད་པའི་	༤ན༦	༡༡༥༡༤
5	ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་	༤བ༡	ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་	༤ན༦	༡༡༥༡༤
6	དགའ་བའི་	༩ན༤	དགའ་བའི་	༤བ༩	༡༡༤༡༤
7	སྐྱེད་པའི་	༩བ༡	སྐྱེད་པའི་	༤བ༡	༡༡༥༡༡
8	གསུང་སྐྱོ་ས་	༩ན༡	གསུང་སྐྱོ་ས་	༤བ༤	༡༡༥༡༣

9	འོག་མ་དང་	༩ནམ	འོག་མ་གསུམ་དང་	༩བལ	༡༣༡༡༥
10	རྒྱ་རྒྱུ་	༡༣ནམ	རྒྱ་རྒྱུ་	༡བལ	༡༣༥༡༥
11	མི་རྒྱ་	༡༣ནལ	མི་རྒྱ་	༡བལ	༡༣༥༡༡༠
12	བརྒྱམ་པ་	༡༣བལ	བརྒྱམ་པ་	༩བལ	༡༣༥༡༦
13	དུ་རྒྱུ་	༡༣བལ	དུ་རྒྱུ་	༩བལ	༡༣༥༡༡༠
14	ཨ་བུ་	༡༣བལ	ཨ་བུ་	༡༠ནལ	༡༣༥༡༡༣
15	ཞིག་	༡༥བལ	ཞིག་	༡༠བལ	༡༣༥༡༡༥
16	ཁྱི་	༡༥ནལ	ཁྱི་	༡༡ནལ	༡༣༥༡༡
17	རྒྱ་འཛིན་	༡༥བལ	རྒྱ་འཛིན་	༡༡ནལ	༡༣༥༡༡༣
18	རྒྱ་རྒྱུ་	༡༥བལ	རྒྱ་རྒྱུ་	༡༡བལ	༡༣༥༡༡༥
19	གཉིས་སྤྱོད་	༡༥ནལ	གཉིས་སྤྱོད་	༡༡བལ	༡༣༥༡༡༡
20	གཤམ་ཆོག་	༡༥ནལ	གཤམ་ཆོག་	༡༣ནལ	༡༣༥༡༡༣
21	རྒྱུ་འབབ་དང་།	༡༥ནལ	རྒྱུ་འབབ་དང་།	༡༣ནལ	༡༣༥༡༡
22	མཆན་མོ་	༡༥ནལ	མཆན་མོ་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡༥
23	བུས་	༡༥བལ	བུས་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡༥
24	འགྲོག་ཁྱེད་	༡༥བལ	འགྲོག་ཁྱེད་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡༥
25	རིས་ཁྱི་	༡༥ནལ	རིས་ཁྱི་	༡༣ནལ	༡༣༥༡༡༥
26	རྒྱ་རྒྱུ་	༡༥བལ	རྒྱ་རྒྱུ་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡
27	རགས་པ་	༡༠ནལ	རགས་པ་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡
28	ཁྱི་	༡༠བལ	ཁྱི་	༡༣ནལ	༡༣༥༡༡༡
29	བཤང་པ་	༡༡ནལ	བཤང་པ་	༡༣ནལ	༡༣༥༡༡
30	བརྒྱ་པ་ལུས་	༡༡བལ	བརྒྱ་པ་ལུས་	༡༣བལ	༡༣༥༡༡༥
31	འཕོ་འཕྱུགས་	༡༣ནལ	འཕོ་འཕྱུགས་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༥
32	བབས་པ་	༡༣ནལ	བབས་པ་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༡
33	ཞབས་ཁྱི་	༡༣བལ	ཞབས་ཁྱི་	༡༥བལ	༡༣༥༡༡༥
34	སྤར་རྒྱུ་	༡༣བལ	སྤར་རྒྱུ་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༡
35	གཞུང་རྒྱུ་	༡༥ནལ	གཞུང་རྒྱུ་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༠
36	མིག་རྒྱུ་	༡༥བལ	མིག་རྒྱུ་	༡༥བལ	༡༣༥༡༡༥
37	སྤར་	༡༥བལ	སྤར་	༡༥བལ	༡༣༥༡༡༥
38	སངས་རྒྱུས་ཁྱི་	༡༥ནལ	སངས་རྒྱུས་ཁྱི་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༥
39	སྤར་པ་དང་། རྒྱ་མཐོ་	༡༥ནལ	སྤར་པ་དང་། རྒྱ་མཐོ་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༤
40	བུས་	༡༥ནལ	བུས་	༡༥ནལ	༡༣༥༡༡༤

41	གསུམ་གྱི་	༣༡བ།	གསུམ་གྱིས་	༡༤བ༡	༡༥༧༡
42	ལག་སྒྲི།	༣༡ན།	ལག་སྒྲི།	༡༤བ༡	༡༥༧༢
43	དང་པོ་བའི་	༣༡བ༣	དང་པོ་བའི་	༣༠ན༣	༡༥༧༡༣
44	དང་པོ་བ་ནི་	༣༡བ༤	དང་པོ་བ་ནི་	༣༠ན༣	༡༥༧༡༤
45	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༡	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༡	༡༥༧༡༥
46	ཁྱ་བ་དེས་	༣༠ན༡	ཁྱ་བ་དེས་	༣༡ན༡	༡༥༧༡༥
47	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༡	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༡	༡༥༧༡༦
48	ཁྱ་བ་དེས་	༣༠ན༡	ཁྱ་བ་དེས་	༣༡ན༡	༡༥༧༡༧
49	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༣	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༡༨
50	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༣	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༡༩
51	ཁྱ་བ་དེས་	༣༠ན༣	ཁྱ་བ་དེས་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༠
52	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༣	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༡
53	ཁྱ་བ་དེས་	༣༠ན༣	ཁྱ་བ་དེས་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༢
54	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༣	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༣
55	ཁྱ་བ་དེས་	༣༠ན༣	ཁྱ་བ་དེས་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༤
56	གཟུང་རྣམ་	༣༠ན༣	གཟུང་རྣམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༥
57	རྩེད་པ་	༣༡ན༣	བརྩེད་པ་	༣༡བ༡	༡༥༧༢༦
58	བསམ་ནས་	༣༡ན༣	བསམ་ནས་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༧
59	མེས་པོ་	༣༡ན༣	མེས་པོ་	༣༡ན༣	༡༥༧༢༨
60	བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་	༣༡བ༣	བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་	༣༡བ༣	༡༥༧༢༩
61	སྒྲིམ་	༣༡ན༣	སྒྲིམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༣༠
62	སྒྲིམ་	༣༡ན༣	སྒྲིམ་	༣༡ན༣	༡༥༧༣༡
63	ཚན་	༣༡བ༣	ཚན་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༢
64	དཀར་མོ་མ་ལ་	༣༡ན༣	དཀར་མོ་མ་ལ་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༣
65	ལྷ་བུའི་དབང་པོ་	༣༡བ༣	ལྷ་བུའི་དབང་པོ་	༣༡ན༣	༡༥༧༣༤
66	རིག་ལྡན་	༣༡བ༣	རིག་ལྡན་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༥
67	འགྲིང་བག་	༣༡བ༣	འགྲིང་བག་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༦
68	བསྐྱེད་	༣༡ན༣	བསྐྱེད་	༣༡ན༣	༡༥༧༣༧
69	གཟུང་འཛིན་	༣༡ན༣	གཟུང་འཛིན་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༨
70	དགའ་ལ་	༣༡ན༣	དགའ་ལ་	༣༡བ༣	༡༥༧༣༩
71	དེ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་	༣༡ན༣	དེ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་	༣༡བ༣	༡༥༧༤༠
72	མོ་མོ་	༣༡བ༣	མོ་མོ་	༣༡ན༣	༡༥༧༤༡

105	ཉིང་ལ་རྒྱུང་གི་གདངས་	༤༧བ༤	ཉིང་ལ་རྒྱུང་དང་རྒྱུང་གི་གདངས་	༤༤བ༤	༩༠༧༡
106	མྱེ་རོལ་གྱི་དག་ཡིན་ལ།	༤༤ན༥	མྱེ་རོལ་གྱི་དག་ཡིན་ལ།	༤༧ན༤	༩༠༧༡༡
107	དེ་ནི་མེའུ་	༤༤ན༤	དེ་མེའུ་	༤༧བ༤	༩༠༧༡༠
108	ཐོགས་	༤༤བ༣	ཐོག་	༤༤ན༣	༩༠༤༡༤
109	བྱེད་བས་རིན་པོ་	༤༤བ༤	བྱེད་བས་ན་རིན་པོ་	༤༤ན༤	༩༠༤༡༤
110	ཐོགས་	༤༤བ༥	ཐོག་	༤༤ན༤	༩༠༤༡༠
111	བརྟན་ས་	༧༠ན༤	བརྟན་ས་	༤༤བ༩	༩༡༠༡༩
112	ལུས་དཔེན་པོ་བས་	༧༠ན༤	ལུས་དཔེན་པོ་པོ་བས་	༤༤བ༣	༩༡༠༡༤
113	བཞོལ་	༧༡ན༡	འཁྱོལ་	༤༤ན༣	༩༡༡༡༣
114	བདུན་	༧༡བ༣	མདུན་	༤༤བ༩	༩༡༡༡༣
115	བཞུགས།།	༧༡ན༥	ཞུགས།།	༥༠ན༩	༩༡༡༡༩
116	འཇེལ་	༧༡བ༡	མཇེལ་	༥༠ན༤	༩༡༣༡༤
117	ཨུཾ	༧༡བ༡	ཨུཾ	༥༠བ༤	༩༡༤༡༩
118	རྩྱུ་དང་།	༧༡བ༣	རྩྱུ་དང་།	༥༡ན༡	༩༡༤༡༤
119	འགྲིབ་བ་	༧༤ན༤	འགྲིབ་བ་	༥༡བ༡	༩༡༥༡༩
120	འགྲིབ་བ་	༧༤ན༥	འགྲིབ་བ་	༥༡བ༩	༩༡༥༡༣
121	ཆད་མཉམ་	༧༤ན༡	ཆད་མཉམ་	༥༩བ༥	༩༡༥༡༡
122	མདུད་	༧༤བ༡	འདུད་	༥༣ན༣	༩༡༥༡༩
123	ཐོར་	༧༧ན༣	ཐོར་	༥༣བ༣	༩༡༤༡༣
124	གྱི་	༧༤ན༣	གྱི་	༥༤བ༡	༩༡༥༡༡
125	ཐོག་པ་བ་བཞིན་	༩༠བ༩	ཐོག་པ་བཞིན་	༥༤ན༤	༩༡༤༡༣
126	རྩྱུ་བས་མེད་	༩༡བ༤	རྩྱུ་བས་རྩྱུ་བ་མེད་	༥༤ན༡	༩༡༥༡༠
127	ཐབ་བ་	༩༡བ༥	ཐབས་བ་	༥༤ན༡	༩༡༥༡༩
128	མེམས་བྱུང་	༩༣ན༡	མེམས་འབྱུང་	༥༤ན༩	༩༡༥༡༡
129	མི་གསལ་ལ།	༩༣ན༩	མི་གསལ།	༥༤ན༣	༩༡༥༡༣
130	མྱིད་བ་	༩༤བ༤	མྱིད་བ་	༥༤ན༤	༩༣༠༡༣
131	འཕྲད་	༩༤ན༤	ཕྲད་	༥༤བ༤	༩༣༠༡༣
132	ཐོས་ས་	༩༤ན༤	ཐོས་ས་	༥༤བ༥	༩༣༠༡༤
133	མ་ཐོབ་ལ་	༩༤བ༩	མ་ཐོབ་ལ་	༤༠ན༡	༩༣༡༡༩
134	བདེ་བས་	༩༤ན༤	བདེ་བའི་	༤༠བ༡	༩༣༡༡༩
135	རྩྱུ་བར་	༩༤བ༤	བརྩྱུ་བར་	༤༠བ༥	༩༣༡༡༠
136	བརྟེན་པས་	༩༧ན༩	བརྟེན་པས་	༤༡ན༣	༩༣༡༡༤

137	བརྟེན་པེས་	༡༦ན་༣	བརྟེན་པེས་	༦༡ན་༣	༩༣༣༡
138	སྤྱི་ཉིད་	༡༦ན་༤	སྤྱི་ཉིད་	༦༡ན་༤	༩༣༣༡
139	ཁྱི་	༡༦ན་༥	ཁྱི་	༦༡ན་༥	༩༣༤༡
140	སྤྱི་གསལ་	༡༦ན་༦	སྤྱི་གསལ་	༦༡ན་༦	༩༣༤༡
141	སྤྱི་གསལ་	༡༦ན་༧	སྤྱི་གསལ་	༦༡ན་༧	༩༣༤༡
142	ཕྱིད་པ་	༡༦ན་༨	ཕྱིད་པ་	༦༡ན་༨	༩༣༤༡
143	སྤྱི་གསལ་	༡༦ན་༩	སྤྱི་གསལ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
144	སྤྱི་གསལ་པེ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་	༡༦ན་༩	སྤྱི་གསལ་པེ་མེད་པར་རྒྱལ་པོ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
145	སྤྱི་གསལ་	༡༦ན་༩	སྤྱི་གསལ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
146	མཁས་པ་གཅིག་	༡༦ན་༩	མཁས་པ་གཅིག་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
147	ལུགས་འབྲུང་དང་ལུགས་སྤྱི་གསལ་གི་	༡༦ན་༩	ལུགས་འབྲུང་དང་ལུགས་སྤྱི་གསལ་གི་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
148	ཕྱི་བྲག་མཆོན་	༡༦ན་༩	ཕྱི་བྲག་མཆོན་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
149	མ་རིག་ལུགས་	༡༦ན་༩	མ་རིག་ལུགས་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
150	མ་གཞི་ལུགས་	༡༦ན་༩	མ་གཞི་ལུགས་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
151	གདམས་པ་	༡༦ན་༩	གདམས་པ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
152	དེ་	༡༦ན་༩	དེ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
153	བསྐྱེད་པ་	༡༦ན་༩	བསྐྱེད་པ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
154	འབྲུང་པ་	༡༦ན་༩	འབྲུང་པ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
155	རྒྱལ་	༡༦ན་༩	རྒྱལ་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
156	རྒྱལ་འབྲུང་པ་སྤྱི་	༡༦ན་༩	རྒྱལ་འབྲུང་པ་སྤྱི་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
157	ཕྱི་སྤྱི་	༡༦ན་༩	ཕྱི་སྤྱི་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
158	གཞི་ལུགས་	༡༦ན་༩	གཞི་ལུགས་	༦༡ན་༩	༩༣༤༡
159	རྒྱལ་ཕྱི་	༡༠༠ན་༩	རྒྱལ་ཕྱི་	༡༠༠ན་༩	༩༣༤༡
160	བརྒྱལ་	༡༠༠ན་༩	བརྒྱལ་	༡༠༠ན་༩	༩༣༤༡
161	རྒྱ་བ་	༡༠༡ན་༩	རྒྱ་བ་	༡༠༡ན་༩	༩༣༤༡
162	གི་	༡༠༢ན་༩	གི་	༡༠༢ན་༩	༩༣༤༡
163	ལམ་དུས་སྤྱི་ཕྱི་མོང་	༡༠༣ན་༩	ལམ་དུས་སྤྱི་ཕྱི་མོང་	༡༠༣ན་༩	༩༣༤༡
164	སྤྱི་	༡༠༤ན་༩	སྤྱི་	༡༠༤ན་༩	༩༣༤༡
165	ཕྱི་ཕྱི་	༡༠༥ན་༩	ཕྱི་ཕྱི་	༡༠༥ན་༩	༩༣༤༡
166	མཁས་པ་	༡༠༥ན་༩	མཁས་པ་	༡༠༥ན་༩	༩༣༤༡
167	སྤྱི་ཕྱི་	༡༠༥ན་༩	སྤྱི་ཕྱི་	༡༠༥ན་༩	༩༣༤༡
168	མཁས་	༡༠༥ན་༩	མཁས་	༡༠༥ན་༩	༩༣༤༡

169	གཙོ་བོ་དེས་སྒྲིབ་	༡༠༥༤	གཙོ་བོ་དེས་སྒྲིབ་	༡༤ན༡	༩༥༡༡༤
170	བས་	༡༠༦ན༥	བས་	༡༤ན༤	༩༥༩༥
171	ཟེར་འབྱུང་	༡༠༦བ༥	ཟེར་འབྱུང་	༡༤བ༩	༩༥༩༡༡
172	མར་ལུགས་ནམས་	༡༠༩ན༡	མར་ལུགས་བ་ནམས་	༡༥ན༤	༩༦༠༡༡
173	ཆེ་བརྗོད་	༡༠༩བ༣	ཆེ་བརྗོད་	༡༤བ༡	༩༦༣༡༤
174	གཡ་ཟེན་	༡༡༠ན༤	གཡ་ཟེན་	༡༤བ༤	༩༦༣༡༡
175	ཐམ་བ་	༡༡༠ན༤	ཐ་མ་བ་	༡༡ན༡	༩༦༣༡༥
176	བཀའ་བའི་	༡༡༠བ༡	དཀའ་བའི་	༡༡ན༩	༩༦༣༡༦
177	ཐམ་བ་	༡༡༠བ༤	ཐ་མ་བ་	༡༡ན༣	༩༦༤༡
178	བསྐྱེས་ནས་	༡༡༠བ༤	བསྐྱེས་ནས་	༡༡ན༥	༩༦༤༡༦
179	ཉིད་གྱི་	༡༡༡བ༩	ཉིད་གྱིས་	༡༡བ༤	༩༦༥༡༣
180	འཛིན་གྱི་	༡༡༡བ༤	འཛིན་གྱིས་	༡༡བ༤	༩༦༥༡༦
181	ནི་རྩ་ནི་	༡༡༡བ༤	ནི་རྩ་ནི་	༡༥ན༡	༩༦༥༡༤
182	ཀྱི་རྩ་	༡༡༩བ༩	ཀྱི་རྩ་	༡༥བ༡	༩༦༦༡༡༠
183	མཆན་མའི་	༡༡༩བ༥	མཆན་མའི་	༡༥བ༣	༩༦༦༡༡
184	འབབ་བ་	༡༡༩ན༣	དབབ་བ་	༡༥བ༤	༩༦༦༡༤
185	ས་དབའི་	༡༡༤ན༤	སད་བའི་	༡༤བ༩	༩༦༩༡༡
186	རིན་ལྗང་	༡༡༤བ༤	རིས་ལྗང་	༡༤བ༤	༩༦༩༡༡༠
187	རེ་རེའོ་	༡༡༤བ༣	རེ་རེ་ས་རེའོ་	༡༡ན༣	༩༦༡༡༩
188	གངས་	༡༡༤བ༥	བགངས་	༡༡ན༥	༩༦༩༡༤
189	དེས་བརྒྱད་	༡༡༡བ༩	དེས་བརྒྱད་	༡༡བ༤	༩༦༩༡༣
190	སྣང་བཞི་	༡༡༥ན༥	སྣང་བ་བཞི་	༡༩ན༤	༩༦༤༡༡
191	སྐལ་	༡༡༥བ༤	བསྐལ་	༡༩བ༣	༩༦༤༡༩
192	མཐུ་ཀ་ལ་	༡༡༤བ༤	མཐུ་ཀ་ལ་	༡༩ན༣	༩༦༥༡༡

རྒྱ་མཚོ་ལྷ་མོ་ན་བཟའ་འཛིན།

༥ ཟུང་རྒྱུ་གསུམ་པ།

འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐོར་རྒྱ་ཐོད་ཀྱི་དཔེ་གང་ཅིང་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

- ༡ འདུས་པའི་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ། སྐོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིམ་མཛད།
(ལྷོ་བཙན། རྒྱ་འབྲེལ། རི ༡༩༡༣-༡༩༡༥)
- ༢ རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་སྐོམ་པའི་ཐབས་མདོ་དང་
བསྐེ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མགོན་པོ་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད། (ལྷོ་བཙན། རྒྱ་འབྲེལ། རི ༡༩༡༣-༡༩༡༧)

ཐོད་དཔེ།

- ༡ རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་
གྲུབ་དཔེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(ཐོད། བ་སྐྱེ་འབྲུམ་དབར་མ། ༡༩༡-༢༢༩)
- ༢ རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་།
རྩོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྐོན་གཉིས་ཀྱི་གསུང་བཤད་ནོས་པའི་ཟིན་ཐོ་འགའ་ཞིག་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། ས་ཐོང་ཁ་བ་བདེ་ཆེན་སྙིང་པོས་མཛད།
(ཐོད། ག་ཤིང་དབར། ༢-༡༩༩)
- ༣ རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་
འཕྲོག་ བཅ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད།
(ཐོད། རྒྱ་སྤྱིང་དབར་མ། ༡༩-༡༩༡)
- ༤ རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་
མཚོའི་སྙིང་པོ། བཅ་ཆེན་སྐོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད། (ཐོད། ཁ་ཤིང་དབར། ༡༩༩-༢༠)

- ༥ རྒྱལ་གཞག་རིམ་པའི་རྒྱལ་བཤད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གནད་གྱི་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་
བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་བས་མཛད།
(མོད། ཆ སྤྱའབྱུམ་དཔར་མ། ༡-༡༦༣)
- ༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་བཀོད་བ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཐེང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
(མོད། བཙུ་བ། འབྲུལ་དཔར། ༣༣༣-༣༤༦)
- ༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས། ཁྲི་ཆེན་སྟོ་བཟང་
བསྟན་བ་རབ་རྒྱས་གྱིས་མཛད།
(མོད། ད བེད་དཔར། ༣༣༥-༣༠༩)
- ༨ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་མཚོག་ཐུན་དངོས་བྱུབ་གྱི་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བཙུན་
ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(མོད། ཁ བེད་དཔར། ༣-༣༧)
- ༩ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྟོན་མེ། མཁས་བྱུབ་ཅོར་
བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད།
(མོད། ༧ བེད་དཔར། ༡༩༡-༡༩༠ན་༣)
- ༡༠ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཉིར་མཁོ་གཅེས་བསྡུས་སྟོ་གསལ་ཀུན་མན། དག་དབང་
འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་གྱིས་མཛད།
(མོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་རྒྱ་གསལ་བས་མཚན་བྱང་ཙམ་བཀོད་བ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོ་གསལ་བྱང་པའི་རེ་སྟོང་གནད་དོན་གསལ་བ། རྗེ་ཙོང་
ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་བས་མཛད།
(མོད། ཇ སྤྱའབྱུམ་དཔར་མ། ༢༥༡-༢༠༤)

- ༡༢ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོའི་སྤྱང་པོ། ཞོགས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད། དང་པོ། འིང་དཔར། ༢༡༩-༢༢༩)
- ༡༣ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བཟེད་བྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྒྱན། ཞ་དམར་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་མཛད།
(ཐོད། ག་དཔེ་གཞུགས། ༣༡༡-༣༥༡)
- ༡༤ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལྟ་སོ་གཉིས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ཁྱིད་དམིགས་བཟེད་བྱང་མི་བསྐྱེད་མགོན་པོའི་ཞལ་ལུང། ཨ་ཁུཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(ཐོད། ཁ་འིང་དཔར། ༡༣༡-༡༠༢བཟ)
- ༡༥ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཞལ་ཤེས་སྟོ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། དག་དབང་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།
(པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་རྒྱ་གསལ་བས་མཆན་བྱང་ཅམ་བཞོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དངོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།)
- ༡༦ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཛད། (ཐོད། དང་པོ། འིང་དཔར། ༤༠༡-༤༡༡)
- ༡༧ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གསང་ཆེན་སྤར་ལམ། ལྷང་སྤྱ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།
(ཐོད། ག་འིང་དཔར། ༡༣༡-༣༤༣)
- ༡༨ རིམ་བ་དང་པོའི་ནང་དོན་གསལ་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། ལྷང་སྤྱ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱིས་མཛད།
(ཐོད། ཅ་འིང་དཔར། ༡༣༡-༡༣༣)
- ༡༩ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་ཟེན་གྱིས། རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཐོད། ཆ་སྤྱ་འབྲམ་དཔར་མ། ༤༤༡-༡༠༡༠)

- ༡༠ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་དགོ། སྤར་སྤྱོད་དག་དབང་བྱམས་པའི་མཛད།
 (ཐོད། གསུམ་པ། བེད་དཔར། ༡-༦༩)
- ༡༡ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས་རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་གཞུང་ལམ། འཇམ་
 དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་མཛད།
 (ཐོད། ༨ བེད་དཔར། ༡༧-༡༩༥)
- ༡༢ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུ་བཤད་གནད་དོན་ཀྱན་གསལ། ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་
 སྒྲུབ་གྱིས་མཛད།
 (ཐོད། དང་པོ། ཟེས་ཐོའི་བྱལ་བཞག་དེབ་ཐེང་། ༡༩ ཐོད་དང་པོ། དེབ་གཟུགས། ༢༠༩-༢༡༣)
- ༡༣ གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དམར་ཁྱིད་ཐབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་མའི་
 གསུང་བཞིན་ཟེན་གྱིས་སུ་བཀོད་པ། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོམ་མཛད།
 (ཐོད། དང་པོ། བེད་དཔར། ༢༩༣-༣༠༧)
- ༡༤ གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྲུབ་རྒྱ་མཚོ། བ་མོ་དག་
 དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གིས་མཛད།
 (ཐོད། གཉིས་པ། ཆོས་ཚན། ༡)
- ༡༥ སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ།
 སྤར་སྤྱོད་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད།
 (ཐོད། ༨ བེད་དཔར། ༤༡༩-༤༣༡)

༥ རྒྱུ་རྒྱུ་བཞི་ལ།

འདུས་པའི་རིམ་ལྡེ་སྒྲོར་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཔེ་གང་རྙེད་ཀྱི་མཚན་བྱང་།

རྒྱ་དཔེ།

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མན་ངག་རིམ་པ་ལྡེ་ལ། ལྷ་རྩེ་པས་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ལྷ། སོག་གངས་༡༩༣༤-༩༤༣༩)
- ༢ རིམ་ལྡེ་དཀའ་འགྲེལ། སྒྲོབ་དཔོན་དམ་ཆེན་རྩེ་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། སོག་གངས་༡༩༤༧-༡༩༥༣)
- ༣ རིམ་ལྡེ་དཀའ་འགྲེལ་དོན་གསལ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་བཙུན་འགྲུས་བཟང་པོ།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི། སོག་གངས་༡༩༥༧-༡༩༦༣)
- ༤ རིམ་ལྡེ་དཀའ་འགྲེལ། སྒྲལ་ལྷན་གསལ་པས་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། སོག་གངས་༡༩༥༧-༥༨)
- ༥ རིམ་ལྡེ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷའི་བྱང་རྩེ་ལྱིས་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅི། སོག་གངས་༡༩༦༧-༡༩༧༣)
- ༦ རིམ་ལྡེ་དོན་མདོར་བཤད་པ་རྣམ་འབྱོར་ཡིད་འཕྲོག་ སྒྲོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། དི། སོག་གངས་༡༩༧༤-༡༩༧༩)
- ༧ རིམ་ལྡེ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ། བཙུན་ལྷན་འདས་མ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་ཀ་ར་ཡིས་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། སོག་གངས་༡༩༧༧-༡༩༨༣)
- ༨ རིམ་ལྡེ་རྣམ་པར་བཤད་པ། སྒྲོབ་དཔོན་རྩེ་པའི་རྩེ་མཛད།
(སྒྲུབ་སྐྱེས། རྒྱུད་འགྲེལ། ཆི། སོག་གངས་༡༩༨༣-༡༩༨༧)

- ༩ རིམ་ལྡེ་བཤད་པ་ནོར་བུའི་ཐེང་བ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐེ་བཟམ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཆི། འོག་གངས་༣༥ན༡-༡༥༧ན༡)
- ༡༠ རིམ་བ་ལྷ་བསྐྱུས་བ་གསལ་བ། དཔལ་རྣེ་རོ་བས་མཛད།
(ཐེ་བཟམ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཞི། འོག་གངས་༣༡༩ན༡-༣༡༩ན༡)
- ༡༡ རིམ་བ་ལྷ་བ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐེ་བཟམ། རྒྱུད་འབྲེལ། རི་ འོག་གངས་༤༥ན༡-༥༧ན༡)
- ༡༢ རིམ་བ་ལྷ་བའི་དགོངས་འབྲེལ་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར། འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱས་བས་མཛད།
(ཐེ་བཟམ། རྒྱུད་འབྲེལ། ཅི འོག་གངས་༡༡༠བ༣-༡༠༣ན༡)

ཐོད་དཔེ།

- ༡ མཐོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིམ་བ་ལྷའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཟུང་འཇུག་ནོར་བུའི་བང་མཛད།
བཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱིས་མཛད། (ཐོད་ཁ། བཟུམ་སྒྱུར་དཔར་མ། འོག་གངས་༡༣༡-༡༤༤)
- ༢ རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་བ་ལྷའི་དཔར་ཁྲིད་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་ཚུལ་ཁྲིར་བདེ། འཛམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཅོན་འབྱུང་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད་ཁ། ཤིང་དཔར། འོག་གངས་༡༤༤-༡༧༠)
- ༣ དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ། སྤར་སྒྲིག་དག་དབང་བྱམས་བས་མཛད། (ཐོད་གསུམ་པའི་སྤྲེ་ཆན་ར། ཤེ་ཅིང་དཔར་མ། འོག་གངས་༡༠-༡༣༤)
- ༤ དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་གདམས་དག་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གནད་ཀྱན་བསྐྱུས་བ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ། བཀའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད་ཁ། བཟུམ་སྒྱུར་དཔར་མ། འོག་གངས་༤༥༤-༤༦༣)
- ༥ དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ། རིམ་ལྷ་གདན་རྫོགས་ཀྱི་དཔར་ཁྲིད་ཟབ་དོན་ནོར་བུའི་ཐེང་བ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་བས་མཛད། (ཐོད་ཁ། འཕྲི་བྱུང་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ། འོག་གངས་༤༣༤-༤༧༡)

- 6 དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཟིན་གྲིས་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིའི་
སྒྲིང་པོ། རྩེ་བཙུན་བྱབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་མཛད།
(ཁོད། ཁ་ཤིང་དབར། འོག་གངས་ ༣༧-༤༠༧)
- 7 དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁྱིད་ཀྱི་ཟིན་གྲིས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་བ་མ་
ཉྱལ་གི་ཁ་འབྲེད་པའི་ལྷེ་མིག་འཇམ་དབྱངས་མཐུན་བཅེད་བར་པོས་མཛད།
(ཁོད་རྒྱད་ལྷེ་ཀུན་བརྟན་ལ་མ། ལྷེ་དགོ་དབར་མ། འོག་གངས་ ༡- ༣༤)
- 8 དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་ལམ་རིམ་བ་ལྔའི་ཁྱིད། འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོ་རྩེས་མཛད།
(ཁོད་དང་པོའི་ལྷེ་ཆེན་ད། ཤིང་དབར། འོག་གངས་ ༣༠༩- ༣༣༡)
- 9 རིམ་ལྔའི་འབྲེལ་ཆེན་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ། ཏཱ་ར་ལྷ་ཐས་མཛད།
(ཁོད་ཅ། ཉག་བརྟན་ཐུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དབར་མ། འོག་གངས་ ༣༤༡- ༤༣༤)
- 10 རིམ་ལྔའི་དོན་བསྟུས་ཡིག་རྒྱུད། རྫོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད།
(ཁོད་ཉ། ཤིང་དབར། འོག་གངས་ ༤༣༧- ༥༣)
- 11 རིམ་བ་ལྔའི་དོན་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(ཤིང་དབར། འོག་གངས་ ༡༣༡- ༡༣༣)
- 12 རིམ་ལྔ་བསྟུས་པའི་ཟིན་གྲིས། རྩེ་ཙོང་ཁ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཁོད་ཆ། བཀས་ལྷན་དབར་མ། འོག་གངས་ ༡༡༧- ༡༢༧)
- 13 རིམ་ལྔ་བསྟུས་གསལ་གྱི་ཁྲི་ཀ། ཏཱ་ར་ལྷ་ཐས་མཛད།
(ཁོད་ཆ། ཉག་བརྟན་ཐུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དབར་མ། འོག་གངས་ ༤༤- ༡༣༣)
- 14 གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་རིམ་ལྔ་སྤར་ཁྱིད་གདན་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་འཁྲལ་པའི་བྱི་བྲལ་
ཞེས་བྱ་བ་མར་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ། ཏཱ་ར་ལྷ་ཐས་མཛད།
(ཁོད་ཅ། ཉག་བརྟན་ཐུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དབར་མ། འོག་གངས་ ༣༠༡- ༣༣༡)

- ༡༥ རིས་ལྔའི་དཔར་ཁྱིད་གྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཟ་མ་ཉླག་དགེ་སློང་རིན་ཆེན་གྲུབ་གྱིས་མཛད།
(ལོད་རྒྱུད་ཐེ་ཀུན་བརྒྱུས་འབཀ། ཐེ་དགེ་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༢༠༩-༢༡༢)
- ༡༦ རིས་ལྔའི་དཔར་ཁྱིད་གསར་བ་ཡི་གེ་མེད་པའི་རོ་སྤྲོད་ལྷ་མོ་ཁྲགས། རྒྱལ་ཁབས་བ་ལྷ་རྒྱལ་མཛད་པ།
(ལོད་རྒྱུད་ཐེ་ཀུན་བརྒྱུས་འབཀ། ཐེ་དགེ་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༣༢-༣༡)
- ༡༧ རིས་ལྔའི་ཟིན་བྲིས་ཐོར་བུ། མི་པམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད།
(ལོད་རྒྱུ། སིང་དཔར། སྟོག་གངས་༣༣-༣༡)
- ༡༨ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་དཀའ་གནས་བཟུང་བྱང་དུ་བཀོད་པ་ཟབ་དོན་སྤྲང་བའི་ཉི་མ། འཛིགས་
མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(ལོད་ཆ། རོང་མོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༡༡༡-༡༡༢)
- ༡༩ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་ཆ་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་ཁ་སྐོང་། དཀོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད།
(ལོད་ཉ། ཆ་བརྒྱད་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༡༡༣-༡༡༤)
- ༢༠ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་བཤད་ལུང་གི་བརྒྱད་འདེབས་ཁ་སྐོང་། གློ་བཟང་རྟ་མགིན་གྱིས་མཛད།
(ལོད་ད། ལག་བྲིས། སྟོག་གངས་༡-༡༩)
- ༢༡ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་ཟིན་བྲིས་མེ་ཉླག་སིལ་མ། དབལ་མང་བརྩི་ཉ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་
གྱིས་མཛད། (ལོད་ཁ། སིང་དཔར། སྟོག་གངས་༡༠༡-༡༠༢)
- ༢༢ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་བཤད་ལུང་ཟིན་བྲིས་དངོས་གྲུབ་བདུད་ཅིའི་ཟེགས་མ། གློ་བཟང་ལུང་
རྟོགས་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཛད།
(ལོད་ཁ། སིང་དཔར། སྟོག་གངས་༢༡༤-༢༡༥)
- ༢༣ རིས་ལྔ་གསལ་སྤོན་གྱི་ས་བཅད་རྫོ་རྗེའི་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རིག་སྤྲལས།
འཛིགས་མེད་དམ་ཆོས་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(ལོད་ཆ། རོང་མོ་དགོན་ཆེན་གྱི་དཔར་མ། སྟོག་གངས་༢༡༤-༢༡༥)

- ༡༥ རིམ་ལྡེའི་གསལ་བྱེད། མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད།
(ཐོད་ཆ། བཀའ་ལླན་དཔར་མ། འོག་གངས་༡-༡༥)
- ༡༥ གསང་འདུས་འཕགས་སྒྲོར་ལས་རིམ་ལྡེ་འགོས་ལུགས་ཀྱི་ཁྱིད་ཡིག་རྒྱད་དོན་གསལ་བ། ཏུ་ར་ལྷ་
ཐས་མཛད། (ཐོད་ཅ། ཉག་བཏན་ལུན་ཆོགས་སྒྲིང་གི་དཔར་མ། འོག་གངས་༡༣༩-༡༥༠)
- ༡༦ གསང་འདུས་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྡེ་གདན་ཆོགས་ཀྱི་དཔར་ཁྱིད། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཐོད་ཉ། བཀའ་ལླན་དཔར་མ། འོག་གངས་༡༠༥-༡༣༦)
- ༡༧ གསང་འདུས་ཆོགས་རིམ་རིམ་ལྡེའི་དཔར་ཁྱིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་བ་
མ་ཏོག་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད་ཐ། ཞལ་པར་མ་ལྷི་ལི་བསྐྱར་དཔར་བརྒྱབ་བ། འོག་གངས་༡༥-༦༦)
- ༡༨ གསང་འདུས་རིམ་ལྡེའི་ཁྱིད་ཡིག་ཀྱན་དགའ་བཟང་པོས་མཛད།
(ཐོད་ག་གིང་དཔར། འོག་གངས་༡༡༠-༡༥༠)
- ༡༩ གསང་འདུས་རིམ་ལྡེའི་ཐིན་གྲིས་སྒྲིང་པོའི་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀྱན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད།
(ཐོད་ག་ འཕྲི་གུང་རིག་མཛད་ཆེན་མོ། འོག་གངས་༡༠༩-༡༣༣)
- ༢༠ གསང་འདུས་རིམ་ལྡེའི་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པས་མཛད།
(ཐོད་ཇ། བཀའ་ལླན་དཔར་མ། འོག་གངས་༡-༦༡༡)
- ༢༡ གསང་འདུས་རིམ་ལྡེའི་བཤད་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད།
(ཐོད་ཆ། གིང་དཔར། འོག་གངས་༡༣༡-༡༤༣)
- ༢༢ གསང་བ་འདུས་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད་དང་ཆོགས་རིམ་རིགས་ལྡེ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་ས་བཅད་
གསང་ཆེན་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ། བྲག་གཡལ་སྒོ་བཟང་ནོར་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད།
(ཐོད་ཉ། བྲག་གཡལ་བུ་དགོན་གྱི་དཔར་མ། འོག་གངས་༦༠༡-༦༡༢)

༣༣ གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་པའི་སྟོན་མའི་སྙིང་པོ་བསྐྱུས་པ་སྐལ་ལྔ་ན་དགེས་
བྱེད། གསལ་བ་བཤད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད།

(པོད་ཀྱི་སྟོན་ཐུང་དཔར་མ། རོག་གངས་༡༩༩-༡༩༩)

༣༤ གསང་བ་འདུས་པའི་ཐབ་ལམ་རིམ་ལྔའི་དམར་ཁིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འབྱེད་བདེ།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྫོ་རྗེས་མཛད།

(པོད་ལ། ཐབ་ཐང་དཔར་མ་བསྐྱར་དཔར་མ། རོག་གངས་༡༩༩-༡༩༩)

- ༩ རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལ་ལུག་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་སྟོ་འབྱེད་པའི་སྡེ་མིག་རིན་ཆེན་གྱུ་གྱིས་མཛད།
(མོད། བ ཞལ་དབར་མ། འོག་གངས་༡༩༣-༡༠༡༣)
- ༡༠ རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་ལ་ལུག་བསྐྱེད་པ་སྤྲུག་པའི་སྟོ། དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་མཛད།
(མོད། འིང་དབར་མ། ཅ འོག་གངས་༡-༡༣༤)
- ༡༡ བསྐྱེད་པ་སྤྱི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྒྱུ་ལ་ལུག་ཐེན་ཐེན་སྤྲུག་པའ། པཎ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་མཆོན་གྱིས་མཛད།
(མོད། འིང་དབར་མ། འོག་གངས་༡-༡༤༤)
- ༡༢ བསྐྱེད་པ་སྤྱིའི་རྒྱུ་ལ་ལུག་པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཟུ་ཤིས་གྱིས་མཛད།
པོ་ཏ་ལའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ་བའི་མཆོན་བྱང་འདིར་བཀོད་པ་ལས་དཔེ་ཆ་དོས་ལག་སོན་མ་བྱུང་།
- ༡༣ བསྐྱེད་པ་སྤྱིའི་རྒྱུ་ལ་ལུག་སྟོ་གསལ་མགུལ་རྒྱུ། སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཆོས་མཛད།
(མོད། ཆ འིང་དབར་མ། འོག་གངས་༡༩༡-༡༩༤)
- ༡༤ གསང་སྤྲུག་པ་ལའི་པ་འདིར་པའི་སྤྱི་སྟོད་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མིང་གི་རྒྱུ་གངས། སྟོང་རྩོམ་སྤྲུག་དབང་སྟོ་བཟང་གིས་མཛད།
(མོད། དང་པོ། འིང་དབར་མ། འོག་གངས་༡༡-༡༡༠)

༥ རྒྱུན་རྒྱུན་ལ།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག

པོད་དང་པོ། ༩༡༽

- ༡ འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་༧རྒྱལ་ཆབ་ཚད་དུས་ཀྱི་མུ་པཱི་ཏ་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་
གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆེགས་སྤྱ་བཅད་བ་དད་པའི་བད་ཆལ་བཞད་པའི་
ཉིན་བྱེད། (མེར་དཔར། ༡༡-༦)
- ༢ རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་བཀའ་བློན་ཅན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་
གི་སྒྲེའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ངོ་མཆར་སྤྲད་དུ་བྱུང་བ་དད་པའི་རོལ་ཅེད། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤༩༩
མེར་དཔར། ༡༢-༩༩)
- ༣ རྒྱས་པའི་བསྐྱན་བཙུག་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
མཁས་པའི་དབང་པོ་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པ་སློ་གསལ་མཁས་པའི་མགིན་རྒྱན། (དཔེ་
རིང་། ༡༡༣༡-༡༠༣བལ་སློ་དཔར། ༡༡-༡༣༡ མེར་དཔར། ༡༤༥-༡༥༡)
- ༤ ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆད་མ་གྲུབ་པའི་ལུ་རྣམ་པར་བཤད་བ་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་བ་རབ་
གསལ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༣༩བལ་སློ་དཔར། ༡༡༣༡-༣༩༤ མེར་དཔར། ༡༣༡༣-༩༠༣)
- ༥ གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སློ་གསལ་སློ་བ་རྒྱས་པའི་ལྷོན་བ་པས་ཆོལ་བྲག་རི་འཛོམས་པའི་ཐོ་ག།
(སློ་དཔར། ༡༣༡༤-༣༡༡ མེར་དཔར། ༡༤༣༥-༩༦༩)

པོད་གཉིས་པ། །ཁ།

- ༡ རྒྱུས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆད་མ་རྒྱུས་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྒྱུས་པར་བཤད་པ། (དཔེ་རིང་། ༣༡༣༡-༤༡༣༦ གློ་དཔར། ༣༡-
༤༡༠ སེར་དཔར། ༣༡-༤༡༤)
- ༢ རྒྱུས་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆད་མ་རྒྱུས་འགྲེལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་དགོངས་བ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས་ལེའུ་བཞི་པའི་རྒྱུས་པར་བཤད་པ། (དཔེ་རིང་། ༣༡༣༡-༣༡༣༤ གློ་དཔར། ༣༡༣༡-༣༡༤
སེར་དཔར། ༣༡༤-༣༡༥)

པོད་གསུམ་པ། །ག།

- ༡ ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འགྲེལ་བ་
དང་བཅས་པའི་རྒྱུས་པར་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱུ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་
སྒྲི་མ། (དཔེ་རིང་། ༣༡༣༡-༣༡༣༤ གློ་དཔར། ༣༡-༤༡༡ སེར་དཔར། ༣༡-༤༤༠)

པོད་བཞི་པ། །ང།

- ༡ རྒྱུས་པར་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུ་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་
གསལ་སྒྲི་མ། (དཔེ་རིང་། ༤༡༣༡-༤༤༤༤ གློ་དཔར། ༤༡-༤༤༤ སེར་དཔར། ༤༡-༤༤༤)
- ༢ རྒྱུས་པར་བཤད་སྤྱིང་པོའི་རྒྱུ་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་
གསལ་སྒྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། (དཔེ་རིང་། ༤༡༣༡-༤༤༤༤ གློ་
དཔར། ༤༤༤-༤༤༤ སེར་དཔར། ༤༤-༤༤-༤༤)

པོད་ལྔ་པ། ཉེ་མོ།

- ༡ རྒྱལ་བཤད་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱད། (དཔེ་རིང་། ༣༡ན་༡-༡༩བ༦ གློ་དབར། ༣༡-༡༡༩ སེར་དབར། ༣༡-༡༣༤)
- ༢ རྒྱལ་བཤད་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་བ་དང་དྲུག་པ་བདུན་པའི་མཐའ་དཔྱད། (དཔེ་རིང་། ༣༡ན་༡-༣༩ན༡ གློ་དབར། ༣༡ན་༡-༤༠༤ སེར་དབར། ༣༡ན་༡-༤༡༩)
- ༣ རྒྱལ་བཤད་སྤྱིར་པོའི་རྒྱན་གྱི་དོན་རིགས་ལམ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དཔྱད། (དཔེ་རིང་། ༣༡ན་༡-༤༦ན༦ གློ་དབར། ༣༢༠༡-༤༡༩ སེར་དབར། ༣༢༣༠-༤༡༤)
- ༤ གསུང་རབ་ཀྱན་གྱི་འང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྒྱལ་བར་འབྱེད་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་པོ། བརྒྱལ་ལན་གྱིས་རྒྱལ་བར་འབྱེད་བ་ཡུམ་ལའི་འབྲེང་། (དཔེ་རིང་། ༣༡ན་༡-༤༡ན༤ གློ་དབར། ༣༢༦༡-༣༢༨ སེར་དབར། ༣༢༡༤-༤༡༡)
- ༥ རྒྱུད་ཁྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་འབྲེལ་གནད་གྱི་རྒྱ་ལོ། (དཔེ་རིང་། ༣༡ན་༡-༤༩བ༥ གློ་དབར། ༣༣༡༣-༤༡༤ སེར་དབར། ༣༤༡༨-༤༣༡)
- ༦ བཅ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དོན་བདུན་ཅུ་རྩ་དུ་བཀོལ་བའི་ལེགས་བཤད་གློ་གསལ་དགའ་སྟོན། (སེར་དབར། ༣༤༣༡-༤༡༡)
- ༧ ཆོས་རྗེ་ཀུན་པའི་གསུང་ཤོག་ཆོས་རྗེ་རྗེ་བཙུན་པ་ལ་གནད་བ་དང་། ཀུན་པའི་རྩྭ་ལན་གཉིས་ཁ་གྲུང་སྤྱིགས་པའི་ལན། འབྲས་སྤངས་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་གྲགས་བས་མཛད་པའི་རྒྱལ་དབྱེ། (སེར་དབར། ༣༤༡༡-༤༠༤)

བོད་བྱུག་པ། །ཆ༽

- ༡ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཆིག་ཞོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམས་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༡༤ན༥ གློ་དཔར། ཆ༡-༡༡༥ སེར་དཔར། ཆ༡-༡༩༠)
- ༢ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཆིག་ཞོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམས་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༡༤བ༥ གློ་དཔར། ཆ༡༡༡-༡༥༥ སེར་དཔར། ཆ༡༡༡-༡༦༠)
- ༣ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཆིག་ཞོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་རྣམས་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༡༤ན༡ གློ་དཔར། ཆ༡༥༦-༡༦༡ སེར་དཔར། ཆ༡༦༡-༡༦༥)
- ༤ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཆིག་ཞོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམས་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༡༤བ༥ གློ་དཔར། ཆ༡༦༤-༡༦༩ སེར་དཔར། ཆ༡༦༩-༡༧༤)
- ༥ ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་བཤད་ཆིག་ཞོར་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་རྣམས་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༣༣བ༣ གློ་དཔར། ཆ༡༦༤-༣༡༡ སེར་དཔར། ཆ༡༦༠-༣༣༥)

༤ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་བ་རྣམ་བཤད་སྟིང་མོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆིག་ནོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་བྱུག་པ་དང་བདུན་པའི་རྣམ་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༡བ༡ གློ་དཔར།
ཆ༣༩༣-༣༩༣ སེར་དཔར། ཆ༣༩༥-༣༩༦)

༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་
བའི་འགྲེལ་བ་རྣམ་བཤད་སྟིང་མོ་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ཆིག་ནོར་རབ་གསལ་ཞེས་
བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་བཤད། (དཔེ་རིང་། ཆ༡ན༡-༣༩ན གློ་དཔར།
ཆ༣༩༥-༣༩༥ སེར་དཔར། ཆ༣༩༥-༤༠༠)

མོད་བདུན་པ། ༼༩༽

༡ དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། (དཔེ་རིང་། ༩༡ན༡-༩༡ན༥ གློ་དཔར། ༩༡-༩༠༩
སེར་དཔར། ༩༡-༩༣༩)

༢ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བརྒྱལ་ལན་ཟབ་དོན་ཡང་གསལ་བའི་སྟོན་མེ། (དཔེ་རིང་། ༩༡ན༡-༩༩ན༥ གློ་
དཔར། ༩༡༠༩-༩༤༣ སེར་དཔར། ༩༣༣༣-༤༠༠)

༣ ལྷ་ཁྱིད་བན་པ་བཞི་ལྷན་བདུད་རྩིའི་ཐེགས་པ། (སེར་དཔར། ༩༤༠༡-༤༥༠)

མོད་བརྒྱད་པ། ༼༡༠༽

༡ མོ་ཐར་རྩལ་ཁྱིམས་ཀྱི་པད་ཆལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་
རབ་བྱུང་གི་གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ༡༡ན༡-༡༤༤ན༦ གློ་དཔར།
༡༡-༡༤༥ སེར་དཔར། ༡༡-༩༣༠)

- ༡ སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་
ཁྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣-༩༡༤ གློ་དབར། ༩༡༤--༩༡༥ སེར་
དབར། ༩༡༣-༩༡༤)
- ༢ སོ་ཐར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བད་ཚལ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཉི་མ་ལས་
གཞི་བཙུ་བྱུག་གི་འབྲེལ་བ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣-༩༠བ་༣ གློ་དབར། ༩༡༣-༩༡༤ སེར་དབར།
༩༡༤-༩༡༥)
- ༣ འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་མཐས་བའི་གསུང་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་མེད་པ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣-༩༡༤)
- ༤ སྤྲོ་བ་གསུམ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་སྤྲོ་བ་གསུམ་ཞོར་བུའི་བྱེད་པ། (དཔེ་
རིང་། ༩༡༣-༩༡༤ གློ་དབར། ༩༡༤-༩༡༥ སེར་དབར། ༩༡༤-༩༡༥)
- ༥ འདུལ་མཛོན་སྤྲོ་བ་རྒྱས་བྱེད་འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས་རྒྱས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་དོགས་བ་དབྱེད་བ་
དུས་ཆོགས་བཀལ་ལན་རིམ། (གློ་དབར། ༩༡༤-༩༡༥ སེར་དབར། ༩༡༤-༩༡༥)
- ༦ དུས་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་བ་བསྟན་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ། (གློ་དབར། ༩༡༤-༩༡༥ སེར་དབར།
༩༡༤-༩༡༥)
- ༧ སྤྲོ་བ་གསུམ་ཞོར་བུའི་བྱེད་པ་བསྟན་པ། (སེར་དབར། ༩༡༤-༩༡༥)

ཐོད་དབྱེད་པ། ༡༩

- ༡ ཆོས་མཛོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་བཤད་བཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་དང་པོ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣-༩༡༤ གློ་དབར། ༩༡-༩༢ སེར་དབར། ༩༡-༩༢)
- ༢ ཆོས་མཛོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་བཤད་བཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་གཉིས་པ། (དཔེ་རིང་། ༩༡༣-༩༡༤ གློ་དབར། ༩༡-༩༢ སེར་དབར། ༩༡-༩༢)

- ༣ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་གསུམ་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༠༣༦ གློ་དཔར། ༡༡༡༥-༡༡༥ སེར་དཔར། ༡༡༣༧-༡༡༩)
- ༤ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་བཞི་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༤༧༣༤ གློ་དཔར། ༡༡༡༧-༡༡༤༠ སེར་དཔར། ༡༡༣༠-༡༤༤)
- ༥ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་ལྔ་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༡༣༤ གློ་དཔར། ༡-༡༡༡-༡༡༤ སེར་དཔར། ༡༡༤༥-༡༡༩)
- ༦ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་
གནས་དྲུག་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༣༡བ༦ གློ་དཔར། ༡༡༧༥-༣༡༦ སེར་དཔར། ༡༡༣༣-༣༡༩)
- ༧ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་
བདུན་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༣༣༣ གློ་དཔར། ༡༣༡༧-༣༣༩ སེར་དཔར། ༡༣༡༣-༣༤༡)
- ༨ ཆོས་མངོན་བ་མཛོད་ཀྱི་དགོངས་བ་ལེགས་པར་བཤད་བ་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་ལས་གནས་
བརྒྱད་པ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༡༤བ༥ གློ་དཔར། ༡༣༣༣-༣༤༥ སེར་དཔར། ༡༣༤༩-༤༡༤)
- ༩ ཆོས་མངོན་བ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་དཔྱོད་བའི་དཀའ་འབྱེལ་མཁས་བའི་ཡིད་འཕྲོག་
ཅེས་བྱ་བ། (དཔེ་རིང་། ༡༡༣༡-༧༤༣༦ གློ་དཔར། ༡༣༤༧-༤༤༤ སེར་དཔར། ༡༤༣༠-༤༣༤)

པོད་བཙུ་བ། ༡༣༥

- ༡ ལྷུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་བའི་ཡིད་
འཕྲོག་ (དཔེ་རིང་། ༣༡༣༡-༡༤༣༤ གློ་དཔར། ༣༡-༡༡༥ སེར་དཔར། ༣༡-༡༣༧)

- ༡ དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཐར་ལམ་སྒྲོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་ (དཔེ་རིང་།
ཐ༡ན༡-༡༢༢ན༡ གློ་དཔར། ཐ༡༡༧-༡༢༣ སེར་དཔར། ཐ༡༣༤-༣༡༡)
- ༢ རྒྱུད་ཐེ་མྱིའི་ནཱ་པར་བཞག་བ་སྐལ་བཟང་གི་ཡིད་འཕྲོག་ (དཔེ་རིང་། ཐ༡ན༡-༢༣༦ གློ་དཔར།
ཐ༡༢༥-༣༧༠ སེར་དཔར། ཐ༣༡༡-༤༣༡)
- ༣ དམ་པའི་ཆོས་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་བྱུག་ (སེར་དཔར། ཐ༣༡-༥༣༡)
- ༤ བཅོམ་ལྷན་འདས་རིག་བྱེད་མའི་སྐབ་ཐབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས། (གློ་དཔར།
ཐ༣༧༡-༣༧༣ སེར་དཔར། ཐ༤༣༡-༥༣༥)

ཐོད་བརྒྱུ་གཅིག་ལ། ༼ད༽

- ༡ བཀའ་གདམས་གསར་རྙིང་གི་ཆོས་འབྲུང་ཡིད་གྱི་མཛེས་རྒྱན། (དཔེ་རིང་། ད༡ན༡-༡༢༤ན༦ གློ་
དཔར། ད༡-༡༠༠ སེར་དཔར། ད༡-༡༡༤)
- ༢ རྩེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནཱ་ཐར་ལམ་བདེ་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་གནས། (སེར་དཔར།
ད༡༣༠-༣༡༤)
- ༣ དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་པའི་ཆོས་འབྲུང་དད་པའི་འབབ་སྟེགས། (དཔེ་རིང་། ད༡ན༡-༡༤ན༦ གློ་
དཔར། ད༡༠༡-༡༣༧ སེར་དཔར། ད༡༡༠-༣༢༠)
- ༤ མཁས་པ་དང་བླུན་པོ་བརྟག་པའི་བསྟན་བཅོས་དགེ་ལྷན་ལེགས་བཤད་བརྒྱ་དཀར་པོའི་རྒྱན་པོ།
(དཔེ་རིང་། ད༡ན༡-༡༡བ༣ གློ་དཔར། ད༡༣༤-༡༥༠ སེར་དཔར། ད༡༢༡-༣༧༤)
- ༥ བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ། (གློ་དཔར། ཐ༣༤༥-༣༤༩ སེར་དཔར། ད༡༣༥-༣༤༩)
- ༦ བསྟན་ཅིས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོང་བ། (སེར་དཔར། ད༡༤༦-༣༤༣)

ཨ་ རྒྱལ་རབས་འབྲུལ་གྱི་ལྷོ་མིག་གསལ་དེའི་ཐེངས་དམར་པོའི་དེབ་གསལ་མ། (སྒྲོ་དབང་། དཔལ་ ༡-
༣༩༩ མེར་དབང་། དཔལ་ ༩༩-༡༠༩)

ཐོད་བརྒྱ་གཉིས་པ། །ན།

༡ དབྱ་མའི་སྒྱུ་དོན་གྱི་མཆན་འགྲེལ་ཟབ་དོན་རབ་གསལ་སྒྲོན་མེ། (དཔེ་རིང་། ཅན་ནཱ་-༡༥༡ནཱ་)

ཕྱི་རྒྱུ་བྱུ་བྱུ་བ།

ཡུལ་པ་ཐེ་བདེ་ཆེན་སྤྱི་པོས་མཛད་པའི་དཔར་བྱང་སྒོན་ཆེན།

དོན་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་སྤྱི་པའི་བཞིན་ལག་གར།

མཚན་དཔའི་འཛུམ་སྒྲིག་ཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གསལ།

དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་དང་པོའི་མགོན།

མི་ཤིགས་ཐིག་ལེར་མཆོག་གི་དགའ་སྒོན་མཛོད།

ཤིན་ཏུ་ཞི་དབྱིངས་སྒྲོས་མེད་སྒྲོས་པའི་གར།

དེ་སྤྱིད་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་སོགས།

སྤྱི་ཆོགས་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་སྤྱི་འབྲུལ་སྒྲིན།

སྤྱི་ཞིང་བསྐྱུ་བའི་འཁོར་ཁོར་སྤྱི་ནས་གུས།

མཐའ་དྲག་ཚུལ་བཞིའི་འབྲུལ་རྒྱལ་གཡོ་བའི་སྤྱིང་།

རིམ་གཉིས་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་གཉེར་བཅིངས་བ།

སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གསང་ཆོག་མ་རྩོས་སྤྱིང་།

ས་སྤྱིང་རྩོ་རྩོ་འཆང་གིས་སྤྱིར་བྱར་གཏམས།

དེ་སྤྱིའི་ཟབ་དོན་རིམ་བཞིན་པའི་དབྱིངས།

མཁས་མཆོག་གདོང་ལྷ་སྤྱིལ་བའི་གད་རྒྱུངས་འདི།

རྒྱུད་སྟོང་དགེ་སྟོང་ཕྱབ་བསྟན་བཅོན་འབྲས་ཀྱིས།

རྒྱ་སྐྱར་དཔར་དུ་བསྟན་པའི་ནམ་དཀར་མཐུས།

རྒྱལ་ཀུན་སྟོང་ཐེའི་དཀར་འཇུག་ག་ཕྱར་དུལ།

མཆན་དཔེའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་པའི་གར།

འཛིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་ཡི།

ཞབས་སེན་སྲིད་ཞིའི་དགའ་སྟོན་རྟག་རོལ་ཤོག །

སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་མ་དོས་སྒྱུང་།

དབྱར་གྱི་དཔལ་མོ་དཔལ་དུ་འཛིན་པ་བཞིན།

བཤད་སྟུང་སྐབས་སྤང་འབྲས་དུ་གོད་པ་ལ།

མཁས་གྲུབ་གདེངས་ཅན་ཕྱེ་བས་རོལ་མཛེས་ཤོག །

ཕྱོགས་བརྩའི་སྒོ་གསལ་ཁྱིམས་ལྡན་ངང་མེའི་བྲ།

སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་མཆོ་ཆེན་ལ་འདུས་ནས།

མདོ་སྟགས་ཆོས་སྟོད་བརྩ་ཡི་མགྲིན་ཐེའི་དབྱངས།

འགྲོ་བ་ངལ་གསའི་དབྱིད་དུ་རབ་འཕེལ་ཤོག །

དཔལ་ལྡན་རིག་སྟགས་འཆང་གི་སྟེ་འདིར་ཡང་།

རྟོ་ཐེའི་དབྱངས་གྱི་དགའ་སྟོན་རབ་རྒྱས་ཤིང་།

མི་ཕྱེད་སྐུ་ཕྱགས་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་གར།

བྱང་རྒྱལ་རྟོ་ཐེའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཤོག །

ཡ་སྒྲུབ་ས་རྩེ་ཁྱི་བྱང་ནོ་རྩེ་འཆང་གི་ས་མཁའ་དཔལ་འཇི་དབང་བྱང་སྒྲོན་ཆེན།

ཆེ་བ་ལས་འོངས་ཆེ་བའི་རང་བཞིན་མི་ཤིགས་འོད་ལྗེའི་ལང་ཆོ་འབར།
 མཆོག་གི་འཕྲིན་ཡིག་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་བསྐྱེད་ཆེན་ལ་བྱང་བ་བསྐྱས།
 མཉམ་པ་ཅེ་མོས་མཉམ་པའི་བསྐྱབས་བརྩོན་མཁའ་བྱུང་ནོར་བུའི་སྒྲ་དབྱངས་ཅན།
 དབལ་ལྷན་འདུས་པའི་དབལ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ས་མ་ཇ་ལ་སྒོ་བྲོས་ཟེ།

དེ་སྦྱེས་ཁོད་ན་ལ་ར་རྩ་དང་གསེར་རིའི་དབྱས་ན་ལྷན་པོ་བཞིན།
 གངས་ཅན་འདི་ན་སྒྲ་བའི་བྱ་མཆོག་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ཅལ།
 ཟབ་མོའི་གསུང་གི་གསང་བ་ཀྱན་མཁུན་ཀྱན་དགའ་དོན་འབྱུང་བརྩེ་གྱི།
 དེ་ལ་དད་པའི་སྦྱིམ་པ་མི་སྦྱོར་དུད་ནས་འགྲོ་བ་མཉན་པ་སུ།

བསེལ་སྒྲོངས་མཁས་རྣམས་ཀྱི་བ་རྣམ་གཞོན་བྱ་སྒྲོན་ཁ་ཆེའི་སྦྱལ་པའི་གར།
 མདོ་སྐྱབས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྦྱ་ལ་མི་འཛིགས་སྒོ་བས་བ་གཟེངས་སུ་མཐོ།
 བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་སྦྱ་ཁྱུད་སྤྱི་བ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྤེ།
 གསུང་རབ་སྦྱི་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་ཟབ་གནས་སྤྱང་བྱེད་ཉི་མའི་རིགས།

ཐོག་མར་སྦྱངས་ཤིང་བར་དུ་བཤད་ལ་ཐ་མར་བཅམས་པའི་བྱང་པར་གྱིས།
 འོ་མའི་རྩ་གཏེར་གནས་དུ་འཕྱར་བར་རྒྱ་ཟེར་འབྱམ་སྤག་ཞུགས་འདྲ་དེས།
 སྦྱི་ཁྱའི་དབྱང་གཉེན་སྦྱི་དང་བྱང་པར་བསྐྱབ་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་མཐར་བཞེས།
 ལུང་རྟོགས་བསྐྱབ་པ་སྦྱི་དང་བྱང་པར་ཞུ་སེར་རིང་ལུགས་ཕྱོགས་བཅུར་འཕེལ།

དེས་མེད་དག་འདུན་སྤྱི་དང་ཁྱད་བར་སྡེ་འདི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་མཛེས།།

རྒྱུད་ལྡེ་ལུས་ཅན་སྤྱི་དང་ཁྱད་བར་རྒྱ་སྒྲོར་ནཱས་ཀྱང་དག་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་བ་འདི་ནི་དེས་བ་དོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་བཀ་ཆེན་བསོད་ནཱས་གྲགས་པའི་གསང་འདུས་
བསྐྱེད་ཇོགས་ཀྱི་ནཱ་བཤད་གཉིས་དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་དབར་བྱང་སྒོན་ཆེག་ཏུ་ཁྱི་བྱང་སྐུལ་མིང་སྒོ་
བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་འཕམ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་བ་ཤེས་གཉེན་དུ་འབོད་པས་སྐར་བ་
ལྷོ་རུ།

མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་སྐྱབ་བཀའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་བས་མཛད།

ཕྱོད་སྟོན་པ།

ཐུབ་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་

ལག་བསྟར་བྱ་ཐོག་ལ།

ཐུ་སྤྱི་ག་ལས་རོགས།

ལསྐྱབས་ཇེ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།

སེར་ལྗོངས་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ཙོང་བཟང་།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་གྱི་བཟང་ལྷ་སྐུ་ལ།

ཆེད་ས་ཆེད་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

ལྷོ་སྒྲིང་དགེ་བ་ཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྱེད་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།

མཐུན་འགྲུར་གནང་མཁན།

འགྲེམས་སྤྲེལ།

དཔར་ཁང་།

དབར་ཐེངས་དང་པོ།

དཔར་གྲངས།

དེས་ཆད།

ཡིག་གཞུགས།

ཡིག་གྲངས།

མཉེན་ཆས།

ལྷན་ཆད།

ལྷན་པ་།

ལྷ་མི་དཔ་ཐེང་།

ཐུལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྣམས།

འཛིན་པོང་།

ཡུང་རྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

ཡུང་སྟོང་ཐུགས་རམས་པ་སྐྱ་གཤེགས་ཐུབ་བསྟན་བཅོམ་འབྲས།

དགེ་སྤྱན་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་གཙོས་དགེ་སྤྱན་རྒྱལ་

ཆུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

ནོར་བུ་སྒྲུབ་ལྟོགས། དེའི་གསལ་པ།

ସ୍ତ୍ରୀ-ସଂ ୨୦୭୯

དེབ་གྲངས་ ༡-༡༠༠༠ དཔར།

18.288 cm x 24.384 cm

ཀུལ་སྤྱིའི་ཆོད་གཞི་ཅན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་དཔུ་ཅན་གཉིས་པ།

၇၆၄၃၆၀

Adobe InDesign CS3

70 GSM

ལྷ་ས་ལེགས།

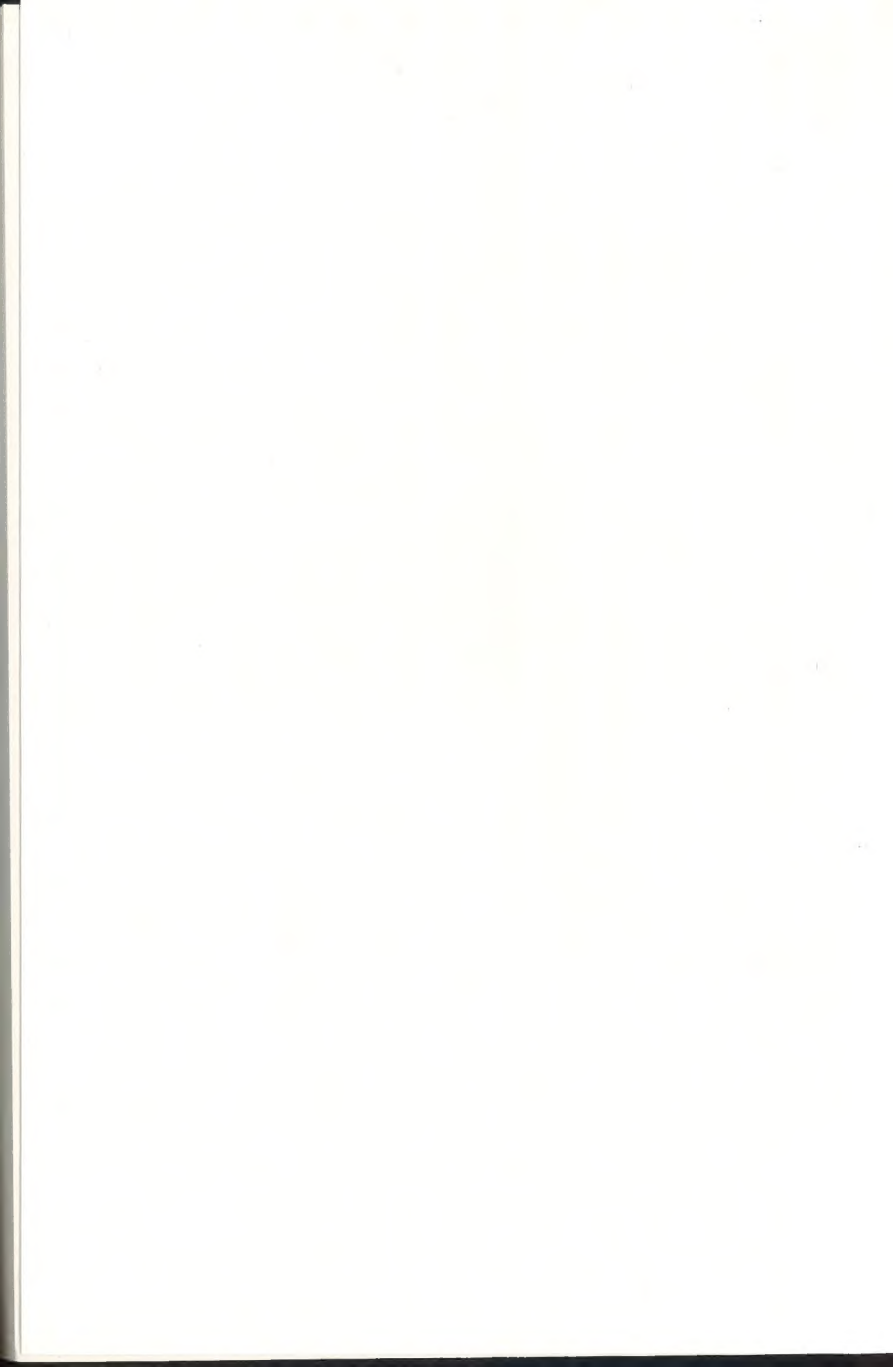
ཉེར་གཉིས་པ།

၇၁၂ ၇၁၃ ၇၁၄ ၇၁၅ ၇၁၆

₹ 380/-

ISBN: 93-84639-07-9 ₹ 380/-

9 789384 183907 9

00022